"บุญนี่เป็นเรื่องสำคัญทีเดียว
เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต
การที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น
จะต้องมีให้ครบ ถ้าไม่ครบ ความสำเร็จก็ไม่เกิดขึ้น
บางคนมีอึด ใจถึง ทึมถึง ทุนถึง แต่บุญไม่ถึง
ความสำเร็จก็ไม่เกิดขึ้น"

ธรรมะ
เพื่อประชาชน

พระธรรมเทศนา พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่ออัมมะโย)

ฉบับอานิสงส์แห่งบุญ ๒

ธรรมะ
เพื่อประชาชน

พระธรรมเทศนา พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่ออัมมะโย)

ฉบับอานิสงส์แห่งบุญ ๒

ธรรมะ
เพื่อประชาชน

พระธรรมเทศนา พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

ฉบับอานิสงส์แห่งบุญ ๒

จัดทำเนื่องในวาระครบรอบ ๖๐ ปี
พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)
วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗

วัดพระธรรมกาย

มูลนิธิธรรมกาย
DHAMMAKAYA FOUNDATION

พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

คำนำ

ย้อนประวัติศาสตร์ไปเมื่อ ๒,๕๐๐ กว่าปีก่อน พระบรมโพธิสัตว์ผู้เป็นมหาบุรุษ ทรงถืออุบัติขึ้นบนโลก พระองค์ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เพื่อยังมวลมนุษยชาติและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้หลุดพ้นจากทุกข์ภัยในสังสารวัฏไปสู่เอกันตบรมสุขในอายตนนิพพาน

ตลอดระยะเวลา ๔๕ พรรษา ของการเผยแผ่พระธรรมอันประเสริฐ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเปิดเผยความจริงแท้ของชีวิต ให้มนุษย์และเทวาได้ประจักษ์ ทรงเผยความลี้ลับของกฎแห่งกรรม อันเป็นกฎสากลของโลกที่มีผลบังคับต่อเหล่าสรรพสัตว์ในภพสาม และทรงชี้ทางรอดจากอบาย เพื่อให้สรรพชีวิตได้ดำเนินไปสู่หนทางสวรรค์และนิพพาน แม้กาลเวลาจะล่วงเลยมาจวบจนปัจจุบันนี้ พระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ก็ไม่ได้สูญหายไปไหน ยังคงถูกเก็บบันทึกไว้อย่างดีในพระไตรปิฎก

คำนำ

พระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ์ได้เห็นคุณค่าอันสูงยิ่งในพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้น้อมนำสรรพศาสตร์ที่มีอยู่ในพระไตรปิฎก มาชี้แจงแสดงธรรมให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปประพฤติปฏิบัติ โดยได้แสดงพระธรรมเทศนาผ่านรายการ **“ธรรมะเพื่อประชาชน”** ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุทั่วประเทศ รวมทั้งมีการถ่ายทอดผ่านดาวเทียม และอินเตอร์เน็ตไปทั่วโลกเป็นประจำทุกวัน

ความรู้ธรรมะที่พระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ์นำมาถ่ายทอดแก่ชาวโลก ทำให้ผู้ฟังทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เป็นความรู้ที่แฝงคติ มีสาระประโยชน์ มีความลุ่มลึกไปตามลำดับก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องสมบูรณ์ อันจะเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาจิตใจและเปลี่ยนแปลงชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น เพราะสามารถดำเนินชีวิตได้ถูกต้องตามหลักวิชชาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บรรดาศิษยานุศิษย์ล้วนซาบซึ้งในธรรมอันประเสริฐของพระพุทธองค์ ที่ได้ฟังผ่านรายการดังกล่าว จึงได้พร้อมใจกันกราบขออนุญาตพระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ์ เพื่อ

ธรรมเพื่อประชาชน

รวบรวมสาระในพระธรรมเทศนาและจัดพิมพ์ขึ้นเป็นหนังสือธรรมะ เพื่อเป็นธรรมทานแก่ผู้มีบุญทั้งหลาย ในวาระมหามงคล ๖๐ ปี พระราชภาวนาวิสุทธิ์ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๘ เล่มๆ ละ ๖๐ เรื่อง รวมทั้งหมด ๑,๐๘๐ เรื่อง

หนังสือธรรมะชุดนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อบรรพชิตและคฤหัสถ์ ในภาวะที่โลกกำลังขาดแคลนธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและต้องการยอดกัลยาณมิตรผู้เป็นแสงสว่างแก่โลก การศึกษาธรรมะในหนังสือชุดนี้ นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีเพื่อจุดประกายให้เกิดการศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎก และธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ละเอียดลึกซึ้งยิ่งๆ ขึ้นไป

คณะผู้จัดทำและเหล่าศิษยานุศิษย์ทุกคน ขอกราบขอบพระคุณพระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ์ ที่ได้เมตตาอนุญาตให้นำออกพิมพ์เผยแพร่ เพื่อเป็นธรรมทาน ในวาระอันเป็นมหาอุดมมงคลนี้

คณะผู้จัดทำ
ศิษยานุศิษย์พระราชภาวนาวิสุทธิ์
๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗

สารบัญ

คำนำ	๓
๑. อานิสงส์บูชาพระเจดีย์ทุกวัน	๑๑
๒. อานิสงส์บูชาเจดีย์ด้วยผักตบ	๑๙
๓. อานิสงส์บูชาพระรัตนตรัยด้วยรัตนชาติ	๒๗
๔. อานิสงส์บูชาด้วยดอกบัว	๓๕
๕. อานิสงส์บูชาด้วยดอกดีหมี	๔๕
๖. อานิสงส์บูชาด้วยดอกสาละ	๕๕
๗. อานิสงส์บูชาด้วยดอกอุบล	๖๓
๘. อานิสงส์บูชาด้วยดอกมะลิ ๗ ดอก	๗๓
๙. อานิสงส์บูชาด้วยดอกมะลิ	๘๑
๑๐. อานิสงส์บูชาด้วยดอกราชพฤกษ์	๙๑
๑๑. อานิสงส์บูชาเจดีย์ด้วยดอกไม้ ๘ ดอก	๙๙
๑๒. อานิสงส์บูชาโพธิพฤกษ์	๑๐๙
๑๓. อานิสงส์โปรยดอกไม้เป็นพุทธบูชา	๑๑๗
๑๔. อานิสงส์โปรยน้ำเป็นพุทธบูชา	๑๒๗

๑๕. อานิสงส์ทำบุญด้วยจิตที่เลื่อมใส	๑๓๕
๑๖. อานิสงส์ต้อนรับพระพุทธเจ้า	๑๔๕
๑๗. อานิสงส์เลื่อมใสเสียงธรรม	๑๕๓
๑๘. อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา	๑๖๑
๑๙. อานิสงส์ยกมือไหว้พระ	๑๗๑
๒๐. อานิสงส์รดน้ำไม้โพธิพฤกษ์	๑๗๙
๒๑. อานิสงส์ปลูกต้นโพธิ์เป็นพุทธบูชา	๑๘๙
๒๒. อานิสงส์ถวายพวงดอกมะลิ	๑๙๗
๒๓. อานิสงส์ขายเส้นผมทำบุญ	๒๐๗
๒๔. อานิสงส์ของการนิมนต์พระมาฉันที่บ้าน	๒๑๕
๒๕. อานิสงส์ให้อาหารปลา	๒๒๕
๒๖. อานิสงส์ก่อเจดีย์ทรายถวายเป็นพุทธบูชา	๒๓๓
๒๗. อานิสงส์สร้างเจดีย์เป็นพุทธบูชา	๒๔๓
๒๘. อานิสงส์สร้างพระคันธกุฎี	๒๕๑
๒๙. อานิสงส์สร้างหอฉัน	๒๖๑

๓๐. อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ	๒๖๙
๓๑. อานิสงส์สร้างมณฑปเป็นพุทธบูชา	๒๗๗
๓๒. อานิสงส์สร้างพระธรรมจักร	๒๘๕
๓๓. อานิสงส์สร้างที่จงกรม	๒๙๓
๓๔. อานิสงส์ถวายน้ำสรงสนาน	๓๐๓
๓๕. อานิสงส์บริจาคเครื่องประดับสร้างเจดีย์	๓๑๑
๓๖. อานิสงส์เอาของหอมฉาบทากุฏิ	๓๒๑
๓๗. อานิสงส์ฟังสวดพระอภิธรรม	๓๒๙
๓๘. อานิสงส์บูชาเจดีย์ด้วยดอกบัว ๘ กำ	๓๓๗
๓๙. อานิสงส์บูชาพระพุทธสรีระ	๓๔๗
๔๐. อานิสงส์การอุปัฏฐาก	๓๕๕
๔๑. อานิสงส์ของการภาวนาพุทธคุณ	๓๖๕
๔๒. อานิสงส์แห่งอัญชลีกรรม	๓๗๕
๔๓. อานิสงส์ต้อนรับปฏิสันถาร	๓๘๓
๔๔. อานิสงส์ปรบมือต้อนรับพระพุทธเจ้า	๓๙๓

๔๕. อานิสงส์แห่งการจุดประทีป ๔๐๑
๔๖. อานิสงส์พนมมือไหว้พระ ๔๐๙
๔๗. อานิสงส์ของการถวายธง ๔๑๗
๔๘. อานิสงส์เป่าสังข์เป็นพุทธบูชา ๔๒๕
๔๙. อานิสงส์นำพระพุทธเจ้าข้ามแม่น้ำ ๔๓๕
๕๐. อานิสงส์มีเพื่อนดี ๔๔๓
๕๑. อานิสงส์ก้มกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ๔๕๑
๕๒. อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาจาระ ๔๕๙
๕๓. อานิสงส์เลือกทำทานถูกเนื้อนาบุญ ๔๖๙
๕๔. อานิสงส์ทำจิตเลื่อมใสในพระญาณ ๔๗๗
๕๕. อานิสงส์ทำจิตเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า ๔๘๕
๕๖. อานิสงส์สรรเสริญพระพุทธเจ้า ๔๙๕
๕๗. อานิสงส์แห่งปทุมบูชา ๕๐๓
๕๘. อานิสงส์ทำบุญถูกเนื้อนาบุญ ๕๑๓
๕๙. อานิสงส์อนุโมทนาบุญ ๕๒๑
๖๐. อานิสงส์ของการไม่นอกใจสามี ๕๓๑
ประวัติย่อ พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย) ๕๓๘
พจนานุกรม ๕๔๒
วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น ๕๕๕
รายนามเจ้าภาพ ๕๖๓

๑

อานิสงส์
บูชาพระเจดีย์ทุกวัน

ข้าพเจ้ามีใจเลื่อมใส ได้ถือเอาดอกไม้ของหอม และเครื่องลูบไล้ ไปบูชาพระสถูปของพระศาสดาด้วยมือของตนเอง เพราะกรรมนั้น รูป คติ ฤทธิ์ และอานุภาพเช่นนี้จึงมีแก่ข้าพเจ้า

การบูชาในสิ่งที่ควรบูชานั้น ก่อให้เกิดอานิสงส์ใหญ่อย่างไม่มีประมาณ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเหล่าพระอริยสาวกทั้งหลาย คือผู้ที่ควรบูชาอย่างสูงสุด ด้วยคุณธรรมอันเป็นโลกุตตระ เพราะการที่เราบูชาในสิ่งที่ควรบูชานี้ เป็นการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นไปตามลำดับ จนกระทั่งถึงระดับคือพระ-นิพพาน เพราะผู้ที่เราบูชานั้นท่านสถิตอยู่ในอายตนนิพพาน เมื่อใจของเรายกสูง อยู่ในระดับนี้ ก็จะเป็นใจที่สะอาด บริสุทธิ์และผ่องใส เหมาะสมที่จะเป็นภาชนะรองรับบุญที่จะบังเกิดขึ้นในทุกๆ ขั้นตอน

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน วิสาลักขิวิมาน ความว่า

“ข้าพเจ้ามีใจเลื่อมใส ได้ถือเอาดอกไม้ของหอม และเครื่องลูบไล้ ไปบูชาพระสถูปของพระศาสดาด้วยมือของตนเอง เพราะกรรมนั้น รูป คติ ฤทธิ์ และอานุภาพเช่นนี้จึงมีแก่ข้าพเจ้า”

ผู้ใดก็ตามมีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความเลื่อมใส น้อมจิตบูชาต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยเศียรเกล้า ด้วยอามิสบูชาหรือปฏิบัติบูชาก็ตาม บุญอันบริสุทธิ์ก็จะบังเกิดขึ้นกับผู้นั้น มีผลานิสงส์มากมายมหาศาล จะส่งผลให้พบแต่สิ่งที่ดีงาม ชีวิตก็จะมีแต่ความสุขสงบร่มเย็นทั้งในภพนี้และภพชาติเบื้องหน้า

ในขณะที่ยังไม่หมดสิ้นอาสวกิเลส ต้องท่องเที่ยวไปในสังสารวัฏ จะเป็นผู้ที่ท่องเที่ยวอยู่ในสองภพภูมิ คือ มนุษยโลกและเทวโลก ขณะที่ดำรงอยู่บนเทวโลกจะเต็มเปี่ยมด้วยมหาสมบัติอันเป็นทิพย์ ดังเช่น เทพนารีผู้มีอานุภาพมาก ที่หลวงพ่อได้นำมากล่าวไว้ข้างต้นแล้ว

*ชีวประวัติการสร้างบารมีของเทพนารีองค์นี้น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่รักบุญมาก ไม่มีวันใดเลยที่จะเว้นว่างจากการสร้างบุญ จะสั่งสมบุญอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย ทั้งการให้ทาน รักษาศีล แล้วก็อบรมจิตใจตนเองด้วยการปฏิบัติธรรม การสร้างบารมีของนางเกิดขึ้น หลังจากที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว เหล่าพุทธบริษัททั้งหลาย ล้วนปรารถนาที่จะนำพระบรมสารีริกธาตุของพระบรมศาสดากลับไปยังบ้านเมืองของตน เพื่อไว้สักการบูชา

พระเจ้าอชาตศัตรู ราชาแห่งกรุงราชคฤห์ เมื่อทรงเห็นผิดกระทำปิตุฆาตแล้ว ภายหลังฟังธรรมจากพระบรมศาสดาก็ได้สติ ตั้งใจสั่งสมบุญอย่างเต็มที่ หวังเพื่อเอาบุญใหญ่นี้ชดเชยในการกระทำที่ผิดพลาดของตนเองในอดีต ทรงรับพระบรม-

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๓๑๗

สารีริกธาตุของพระบรมศาสดาจากมือของโทณพราหมณ์ ผู้ทำหน้าที่แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ เมื่อรับมาแล้วก็นำกลับมาที่กรุงราชคฤห์ ทรงสร้างพระสถูปเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขึ้น เมื่อสร้างเสร็จก็มีการทำบุญฉลองในกรุงราชคฤห์

ในสมัยนั้น มีลูกสาวของช่างทำดอกไม้คนหนึ่งอยู่ที่กรุงราชคฤห์ชื่อว่า สุนันทา เป็นหญิงที่มีศรัทธาในพระรัตนตรัยมาก นางได้ตั้งใจรักษาศีล ปฏิบัติธรรมไม่เคยขาด ตั้งแต่สมัยที่พระบรมศาสดายังมีพระชนม์อยู่จนบรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน แม้กระนั้นก็ยังเป็นผู้ที่ไม่อิ่มในบุญเลย นางก็ยังบำเพ็ญบุญไม่ขาดสาย เมื่อทราบข่าวว่า พระราชาได้สร้างสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เพื่อให้ประชาชนได้เคารพสักการะ นางก็ตั้งใจมั่นว่า แม้พระพุทธองค์จะปรินิพพานแล้วก็ตาม เราจะเอาบุญกับพระองค์ท่านไม่ให้ขาดเลย พอตั้งใจมั่นอย่างนี้ นับตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป สุนันทาอุบาสิกานี้ก็จะส่งพวงมาลัยและของหอมเป็นอันมากที่บิดาส่งมาให้ ไปทำการบูชาพระเจดีย์นั้นอยู่ทุกวันไม่เคยขาด ทุกๆ วันอุโบสถ นางก็จะเดินทางไปไหว้พระเจดีย์ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

จิตใจของอุบาสิกาท่านนี้ มีแต่ความคิดที่จะบูชาพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า ทำให้ใจผูกพันและมีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์

ในกาลต่อมาภายหลัง นางล้มป่วยอย่างกะทันหัน ไม่สามารถเยียวยาได้ทัน จึงได้สิ้นชีวิตลง ครั้นละจากโลกนี้ไปแล้วก็ได้บังเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ บังเกิดในมหาวิมานที่โอฬาร วันหนึ่งเทพนารีสุนันทาได้เข้าไปยังสวนจิตรลดา อันเป็นอุทยานทิพย์และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของเหล่าเทวาทั้งหลาย

ตามปกติ ความอลังการของสวนทิพย์นี้จักไม่มีประมาณ รัศมีแห่งดอกไม้ทิพย์ทั้งหลายจะรุ่งเรืองสว่างไสว เปล่งประกายนวลไปทั่วอาณาบริเวณ เทพบุตรเทพธิดาทั้งหลาย เวลาที่เข้ามาสู่สวนจิตรลดานี้แล้ว จะถูกรัศมีของดอกไม้ทิพย์ที่มีสีสันวิจิตรพิสดารนั้นครอบงำ บดบังรัศมีจากเรือนกายอย่างสิ้นเชิง แต่พอเทพนารีสุนันทาเดินเข้ามาในสวนทิพย์เท่านั้น รัศมีของดอกไม้ทิพย์ไม่สามารถบดบังรัศมีจากเรือนกายของเทพนารี-สุนันทาได้แม้แต่นิดเดียว รัศมีของนางยังคงสว่างไสวดังเดิมมิเปลี่ยนแปลงเลย

ท้าวสักกเทวราช จอมเทพแห่งดาวดึงส์ ซึ่งเสด็จเข้าไปสู่สวนจิตรลดาพร้อมกับเทพนารีนั้น ทรงอัศจรรย์พระทัยยิ่งนัก ได้ทอดพระเนตรดูเทพบุตรเทพธิดาทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณนั้นถูกรัศมีดอกไม้ทิพย์บดบัง มีแต่เทพนารีสุนันทาเท่านั้นที่ไม่ถูกครอบงำรัศมี ทรงปรารถนาที่จะสดับผลแห่งการทำความดีของนางเทพธิดานี้ จึงตรัสถามเทพนารีสุนันทาว่า

“ดูก่อนแม่เทพธิดาผู้มีนัยน์ตางดงาม เธอชื่ออะไรจึงมีอานุภาพมากอย่างนี้ มีหมู่นางฟ้าแวดล้อม เดินวนเวียนอยู่ในสวนจิตรลดาอันแสนรื่นรมย์ พวกเทวดาทั้งหลายชั้นดาวดึงส์มีร่างกายที่ประดับตกแต่งอย่างงดงาม ล้วนแต่ขึ้นม้าขึ้นรถอันเป็นทิพย์ แล้วจึงเข้ามาที่สวน แต่เมื่อเธอเดินทางมาถึง กำลังเที่ยวอยู่ในสวนนี้ รัศมีของเธอสว่างไสวไปทั่วสวนจิตรลดา แสงสว่างของสวนไม่ได้ปรากฏเลยแม้นิดเดียว รัศมีของเธอมาข่มแสงสว่างของสวนนี้ ดูก่อนเทพธิดาผู้รุ่งเรือง ขอเธอตอบคำถามหน่อยเถิด นี้เป็นผลบุญอะไร” เทพนารีสุนันทาตอบว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นจอมเทพ ผู้ทรงบำเพ็ญทานมาแต่กาลก่อน รูป คติ ฤทธิ์ และอานุภาพอันโอฬารของหม่อมฉันบังเกิดด้วยกรรมใด ขอพระองค์ทรงสดับผลแห่งกรรมอันแสนอัศจรรย์นั้น หม่อมฉันเมื่อครั้งเป็นมนุษย์ชื่อว่า สุนันทา เป็นอุบาสิกาอยู่ในกรุงราชคฤห์อันน่ารื่นรมย์ ถึงพร้อมด้วยศรัทธาและศีล ยินดีในการแจกจ่ายทานทุกเมื่อ มีใจเลื่อมใสในหมู่สงฆ์ผู้ปฏิบัติตรงต่อพระนิพพาน ได้ถวายผ้านุ่งห่ม ภัตตาหาร เสนาสนะ ประทีป ทั้งได้รักษาอุโบสถที่ประกอบด้วยองค์ ๘ ตลอด ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ และ ๘ ค่ำแห่งปักษ์ และตลอดปาฏิหาริยปักษ์เป็นผู้ที่สำรวมในศีลห้าเป็นนิตย์ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการเป็นขโมย เว้นจากการประพฤตินอกใจ

เว้นจากการดื่มน้ำเมา และยิ่งไปกว่านั้น หม่อมฉันได้ส่งดอกไม้ไปบูชาที่พระสถูปทุกวันไม่ขาดเลย และก็หาโอกาสไปบูชาเองในวันอุโบสถ ด้วยบุญนี้ ทำให้หม่อมฉันมีรูป คติ ฤทธิ์ และอานุภาพอย่างนี้ หม่อมฉันยังได้บรรลุธรรมเป็นสกทาคามี เพราะบุญนั้น” เมื่อท้าวสักกะได้ฟังก็เกิดความปีติเบิกบาน และทรงอนุโมทนาในบุญที่ยิ่งใหญ่ของเทพนารีนั้น

จะเห็นได้ว่า อานิสงส์แห่งการบูชาพระเจดีย์ซึ่งเป็นปูชนียสถาน แล้วส่งใจไปถึงพระรัตนตรัย ถึงพระพุทธเจ้าแม้เสด็จดับขันธปรินิพพานนานแล้วก็ตาม ถึงพระธรรมและพระสงฆ์ การบูชาบุคคลที่ควรบูชาเช่นนี้ มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ไพศาล จะอำนวยประโยชน์ทั้งที่เป็นโลกิยะและโลกุตตระ เมื่อเกิดในโลกนี้ก็จะเต็มเปี่ยมด้วยโลกิยสมบัติ ยิ่งไปกว่านั้นก็จะทำให้เข้าถึงโลกุตตรสมบัติ คือธรรมของพระอริยเจ้าทั้งหลาย ดังเทพนารีสุนันทานี้ ท่านเป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งอามิสบูชา และก็ปฏิบัติบูชา ไม่ขาดตกบกพร่องเลย แม้แต่อย่างเดียว ดังนั้น ขอให้ทุกท่านดำรงตนให้ถึงพร้อมด้วยการบูชาทั้งสองอย่างนี้เถิด

อานิสงส์
บูชาเจดีย์ด้วยผักตบ

ชนเหล่าใดในโลกนี้ ได้ความเป็นมนุษย์แล้ว
เป็นผู้ปราศจากความตระหนี่
เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์
เป็นผู้มีความเคารพแรงกล้า
ชนเหล่านี้ย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์

การเกิดมาแต่ละภพแต่ละชาตินั้น มีเป้าหมายสูงสุดเพื่อฝึกฝนอบรมจิตใจของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ ให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ หลุดพ้นจากทุกข์ เข้าถึงความสุขที่แท้จริง ได้เข้าถึงกายธรรมอรหัต ซึ่งเป็นกายที่บริสุทธิ์ที่สุด มีแต่สุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปนเลย เสวยวิมุตติสุขอย่างเดียว คือสุขที่เกิดจากการหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ จากความทุกข์ทรมาน ไปสู่ความสุขที่ไม่มีขอบเขตไม่มีประมาณ นี่คือเป้าหมายของชีวิตทุกๆ คนในโลกและตัวของเราเอง ดังนั้นเราจะต้องมุ่งแสวงหาความสุขที่แท้จริงอย่างนี้กัน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเอาไว้ใน มัจฉริสูตร ว่า

“เยธ ลทฺธา มนุสฺสตฺตํ วทญฺญู วีตมจฺฉรา
พุทฺเธ ปสนฺนา ธมฺเม จ สงฺเฆ จ ติพฺพคารวา
เอเต สคฺเค ปกาเสนฺติ ยตฺถ เต อุปปชฺชเร

ชนเหล่าใดในโลกนี้ ได้ความเป็นมนุษย์แล้ว เป็นผู้ปราศจากความตระหนี่ เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นผู้มีความเคารพแรงกล้า ชนเหล่านี้ ย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์”

พวกเราทั้งหลาย นับว่าเป็นผู้มีบุญมาก จึงได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา และได้ยินได้ฟังพระธรรมคำสอน

ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังนั้นเราจะต้องตั้งใจหมั่นสั่งสมบุญบารมีให้มากๆ เพราะบุญที่ทำไปแล้วนั้น จะเป็นผังสำเร็จให้เราสมปรารถนาในทุกๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุญจากการสร้างมหาธรรมกายเจดีย์ที่พวกเราได้ร่วมแรงร่วมใจกันสถาปนาขึ้นมา ให้เป็นศูนย์รวมใจของชาวโลก ให้ผู้มีบุญได้มีโอกาสมาสร้างบารมีร่วมกัน ในบุญสถานอันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ จะได้มาตามระลึกนึกถึงพระรัตนตรัย ยังจิตให้เป็นกุศล จะได้เป็นบุญใหญ่ไปสู่สวรรค์และนิพพาน

การสร้างเจดีย์นั้น เป็นสิ่งที่บังเกิดขึ้นได้ยากอย่างยิ่ง หากในยุคใดสมัยใดที่ไม่มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจก-พุทธเจ้า และพระสงฆ์บังเกิดขึ้น การที่จะสร้างเจดีย์ให้เป็นที่สักการบูชากราบไหว้ของมนุษย์และเทวาก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ ต้องมีพระรัตนตรัยบังเกิดขึ้นก่อน จึงจะมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้เกิดขึ้น

*ในสมัยพุทธกาล พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงรับสั่งให้พระภิกษุสงฆ์ทำการสร้างพระเจดีย์ เพื่อบรรจุพระธาตุของพระอรหันต์ที่ท่านปรินิพพานไปแล้ว ดังเช่น **พระพาหิยะ** ผู้เป็นเลิศในด้านการตรัสรู้เร็ว เพราะแค่ได้ฟังกระแสพระธรรมเทศนา

---

*มก. เล่ม ๗๒ หน้า ๒๗๔

เพียงไม่กี่บท ก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ แต่เนื่องจากกรรมในอดีตชาติตามมาทัน จึงถูกโคแม่ลูกอ่อนขวิดเอา ในขณะที่ท่านกำลังแสวงหาบริขาร เพื่อจะมาบวชเป็นพระภิกษุ เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงทราบเรื่องก็ให้พวกภิกษุทำฌาปนกิจ แล้วนำพระธาตุมาบรรจุลงในสถูปเจดีย์ เพื่อให้ผู้คนได้มาสักการบูชาจะได้เกิดบุญกุศลใหญ่มาสู่บุคคลผู้เคารพกราบไหว้บูชา

ในสมัยพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์อื่นๆ ก็มีการสร้างพระเจดีย์เหมือนกัน พระเจดีย์ล้วนทำมาจากสิ่งที่มีค่าที่สุดเท่าที่จะหาได้ในยุคสมัยนั้น เช่น สมัยพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้าเมื่อพระองค์ดับขันธปรินิพพานไปแล้ว สาธุชนได้ร่วมใจกันสถาปนาเจดีย์ทำด้วยทองคำที่มีค่ามากมายมหาศาลขึ้นมา ให้พุทธศาสนิกชนมาเคารพบูชาระลึกถึงพระรัตนตรัย เป็นสถานที่สำหรับสร้างบุญบารมีของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย

บุญที่เกิดจากการบูชาเจดีย์นั้นมีอานิสงส์มาก ทำให้ได้ไปบังเกิดในโลกสวรรค์ และยังเป็นพลวปัจจัยให้บรรลุมรรคผลนิพพานอย่างง่ายดายอีกด้วย ดังมีปรากฏในพระไตรปิฎกบันทึกไว้ว่า *มีพระอรหันต์รูปหนึ่งชื่อ **พระอุมมาปุปผิยเถระ** ขณะที่ระลึกชาติด้วยบุพเพนิวาสานุสติญาณ ท่านเห็นด้วยธรรมจักขุ

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๔๘๙

ของท่านว่า ชาติหนึ่งท่านได้เกิดในตระกูลเศรษฐีที่ร่ำรวย เมื่อเล่าเรียนวิชาความรู้ต่างๆ ได้สำเร็จ ก็กลับสู่ภูมิลำเนาเดิม ครั้นต่อมาได้ยินข่าวอันเป็นมงคลว่า ประชาชนในเมืองกำลังทำการฉลองพระเจดีย์ของพระสิทธัตถพุทธเจ้า ซึ่งดับขันธ-ปรินิพพานไปแล้ว พอได้ข่าวก็ปีติยินดีขนลุกชูชัน มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะไปร่วมฉลองพระเจดีย์กับสาธุชนในเมืองนั้นด้วย อยากจะมีส่วนร่วมในบุญของผู้ที่สถาปนามหาเจดีย์ ถึงแม้ตัวเองไม่ได้สร้าง แต่ก็ขอให้ได้มีส่วนในการอนุโมทนาบุญกับเขาก็ยังดี จึงได้เดินทางไปที่ลานพระเจดีย์ ด้วยใจที่เบิกบาน

ขณะที่เดินไปนั้น พบดอกผักตบสีแก้วมรกตงดงามมาก ท่านจึงลงไปเก็บขึ้นมาจากในน้ำ เพื่อจะเอาไปบูชาพระเจดีย์ แม้หนทางที่จะไปสู่พระเจดีย์นั้นยาวไกล แต่ท่านก็เดินไปอย่างเบิกบานใจ ไม่มีความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเลย เมื่อมาถึงพระเจดีย์ก็ได้มาร่วมฉลองบูชาพระเจดีย์ด้วยความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ระลึกนึกถึงพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์

ด้วยบุญกุศลที่ท่านบูชาพระเจดีย์ในครั้งนั้น ทำให้ท่านได้บังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ได้เสวยทิพยสมบัติยาวนาน เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๘๕ ครั้ง และท่านก็ได้สั่งสมบุญบารมีเรื่อยมาโดยไม่ประมาทในชีวิต

จนกระทั่งชาติสุดท้าย ได้เกิดเป็นผู้มีชาติตระกูลสูง เมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธา จึงตัดสินใจออกบวชอุทิศชีวิตในบวรพระพุทธศาสนา ตั้งใจบำเพ็ญสมณธรรม ไม่นานก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

นี้คือตัวอย่างของนักสร้างบารมีที่ท่านมีความเลื่อมใสศรัทธาในพระรัตนตรัย เพียงแค่นำผักตบสีแก้วมรกตไปบูชาพระเจดีย์ที่เขาสถาปนากันเสร็จแล้ว เพื่อระลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านยังได้บุญใหญ่ถึงเพียงนี้ นี่ขนาดยังไม่ได้ร่วมสร้าง ยังมีสมบัติจักรพรรดิบังเกิดขึ้น จนสุดท้ายได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

ส่วนผู้ที่ได้ลงมือสถาปนามหาเจดีย์ด้วยตนเอง คงไม่ต้องพูดถึงว่า จะได้บุญกันขนาดไหน ยิ่งมีมหาชนได้มาใช้สถานที่นี้สำหรับประพฤติธรรม กลั่นกาย วาจา ใจให้สะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส จนได้เข้าถึงพระรัตนตรัย เข้าถึงที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง ยิ่งเข้าถึงกันมากเพียงไร บุญกุศลก็จะเกิดขึ้นอย่างมากมหาศาล สุดจะนับจะประมาณแก่ผู้สถาปนามหาเจดีย์ เป็นบุญที่ทับทวีคูณยิ่งๆ ขึ้นไป

คงไม่ต้องกล่าวถึงบุญของพวกเรา ที่ได้ช่วยกันสถาปนา

มหาธรรมกายเจดีย์ และยังได้ร่วมกันฉลองเจดีย์อีก จะได้บุญขนาดไหน แต่สรุปโดยย่อก็คือ จะส่งให้เราไปถึงที่สุดแห่งธรรม มหาธรรมกายเจดีย์นี้จะเป็นศูนย์รวมใจของมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย ให้มาสักการบูชากราบไหว้ เป็นทางมาแห่งมหากุศลผลบุญของผู้ที่เคารพสักการบูชา โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนาและเผ่าพันธุ์ เป็นบุญที่จะนำไปสู่การพ้นทุกข์ สิ้นอาสวกิเลสน้อยใหญ่ทั้งหลาย จะเป็นพลวปัจจัยต่อหนทางพระนิพพาน มหาธรรมกายเจดีย์นี้จึงเป็นอริยสถานของผู้มีบุญ เป็นปูชนีย-สถานอันศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์และเทวา ที่ประพฤติปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระรัตนตรัยสำหรับผู้มีบุญทั้งหลาย

ดังนั้น ให้ตามระลึกนึกถึงบุญให้ดี ให้ใจใส ใจละเอียด แล้วบุญจะติดตัวเราไป ติดอยู่ในศูนย์กลางกาย ติดซ้อนกันไปหมดทุกกาย เป็นชั้นๆ เข้าไป เหมือนกับเสาไฟฟ้าที่เรียงกันอย่างนั้น เวลาเขาเสียบปลั๊กที่ขั้วใหญ่ ก็จะสว่างพรึบไปหมดติดทีเดียวทั่วกันตลอดไปเลย บุญก็เช่นเดียวกัน จะหลั่งไหลเป็นท่อธารแห่งบุญจากอายตนนิพพานสู่ศูนย์กลางกายเรา ติดไปทุกภพทุกชาติ จนกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม ฉะนั้นให้ทำใจปลื้มปีติในบุญที่เราได้สั่งสมไว้ ด้วยการสถาปนามหาธรรมกาย-เจดีย์ เพื่อเป็นปูชนียสถานสำหรับสาธุชนผู้มีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยกันทุกคน

๗

อานิสงส์บูชาพระรัตนตรัย
ด้วยรัตนชาติ

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่ง
ในโลกนี้หรือในโลกอื่น หรือรัตนะใดอันประณีตในสวรรค์
ทรัพย์และรัตนะนั้นเสมอด้วยพระตถาคตไม่มีเลย
พุทธรัตนะแม้นี้ เป็นรัตนะอันประณีต
ด้วยสัจวาจานี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย

มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาความสุข ความอบอุ่นใจและความปลอดภัยในชีวิต ทุกคนพยายามเสาะแสวงหาที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง แต่หลายชีวิตก็ยังหาไม่พบว่า ที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริงนั้นคือสิ่งใด อยู่ที่ตรงไหน จะเข้าถึงได้ด้วยวิธีการใด จึงแสวงหากันอย่างวุ่นวาย เต็มไปด้วยความทุกข์ยากลำบาก แต่ถ้าหากทุกคนในโลก ได้รู้จักที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดว่าคือพระรัตนตรัย และมีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติธรรม จนกระทั่งกาย วาจา ใจ สะอาด บริสุทธิ์ผ่องใส ตั้งมั่นอยู่ในกลางธรรมกาย เต็มเปี่ยมไปด้วยสติและปัญญาบริสุทธิ์ เมื่อทำได้เช่นนี้ ชีวิตของทุกคนก็จะเจริญรุ่งเรือง จะปลอดภัยทั้งโลกนี้และโลกหน้า

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน รตนสูตร ว่า

“ยงฺกิญฺจิ วิตฺตํ อิธ วา หุรํ วา
สคฺเคสุ วา ยํ รตนํ ปณีตํ
น โน สมํ อตฺถิ ตถาคเตน
อิทมฺปิ พุทฺเธ รตนํ ปณีตํ
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้หรือในโลกอื่น หรือรัตนะใดอันประณีตในสวรรค์ ทรัพย์และรัตนะนั้นเสมอด้วยพระตถาคตไม่มีเลย พุทธรัตนะแม้นี้

เป็นรัตนะอันประณีต ด้วยสัจวาจานี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย”

ปัจจุบันนี้ รัตนชาติในเมืองมนุษย์เป็นสิ่งที่หาได้ยากมาก เพราะบุญในตัวของมนุษย์มีไม่เพียงพอที่จะดึงดูดสมบัติเหล่านั้นมาใช้ได้ จึงไปอยู่กับผู้มีบุญ ไปอยู่กับเทวดาบ้าง นาคบ้าง ยักษ์บ้าง ซึ่งเขาครอบครองดูแลรักษาเอาไว้ อย่างในนาคพิภพก็มีรัตนชาติมากมายมหาศาล เกิดขึ้นด้วยอำนาจบุญของพญานาคราช โดยเฉพาะแก้วไพฑูรย์ในวังบาดาลจะมีมากเป็นพิเศษ รัตนชาติที่อยู่ในครอบครองของพวกยักษ์ ครุฑ และคนธรรพ์ก็มีมากมาย เป็นสิ่งที่บันดาลให้สมความปรารถนาได้ดั่งใจ ถ้ามีมากจะเป็นผู้ที่พรั่งพร้อมไปด้วยสมบัติต่างๆ จะมีความสุขความปลื้มปีติใจที่ได้ครอบครอง

โดยทั่วไปตั้งแต่สมัยโบราณ เวลาเราพูดถึงแก้ว พูดถึงสิ่งที่ดีงาม พูดแล้วทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความสบายใจ ใจใส เป็นบุญเป็นกุศล หรือเวลาจะยกย่องเชิดชูใครก็มักใช้คำว่า “แก้ว” ต่อท้าย เพราะเป็นคำที่ฟังแล้วทำให้ใจสูงขึ้น เช่น คำว่าพ่อแก้ว แม่แก้ว อุบาสกแก้ว หรืออุบาสิกาแก้ว คำว่า **แก้ว** ภาษาบาลีท่านใช้คำว่า **“รัตนะ”** เป็นคำที่สูง เป็นคำที่ยกใจผู้ฟังให้สูงขึ้น บริสุทธิ์ขึ้น แต่แก้วหรือรัตนะภายนอก ไม่ว่าจะเป็นรัตนชาติหรือรัตนะ ๗ ประการของพระเจ้าจักรพรรดิ ก็ไม่อาจเทียบค่า

ได้กับพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นรัตนภายใน เป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดของพวกเราทั้งหลาย

มนุษย์ส่วนใหญ่ยังไม่รู้ว่า พระรัตนตรัยคืออะไร อยู่ที่ตรงไหน และจะเข้าถึงได้อย่างไร เมื่อไม่รู้จึงแสวงหาสิ่งนอกตัวเรื่อยไป แต่พวกเราทั้งหลายนับว่าเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐเกิดมาแล้วได้ทราบว่า พระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ ท่านสิงสถิตอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ของทุกๆ คน หากฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งจนเข้าถึง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับท่านได้ เราจะปลื้มใจ อิ่มอกอิ่มใจ จะรู้สึกอบอุ่นใจ และปลอดจากภัยทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นภัยในโลกนี้ ภัยในอบายภูมิหรือภัยในสังสารวัฏ ชีวิตของเราจะไม่มีวันตกต่ำ หรือพลัดหลงไปตกในอบายภูมิเลย จะมีสุคติภูมิเป็นที่ไปอย่างเดียว

*ในสมัยของพระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงมีพระชนมายุถึงหนึ่งแสนปี มนุษย์ในยุคนั้นมีร่างกายใหญ่โตสมบูรณ์แข็งแรง อายุยืนกันทั้งนั้น เวลาที่พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมแต่ละครั้ง เหล่าเวไนยสัตว์ผู้มีบุญได้ตรัสรู้ธรรมตามพระองค์นับไม่ถ้วน ทำให้สรรพสัตว์ไปสู่สวรรค์นิพพานเป็นอันมาก เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๘๔

พุทธศาสนิกชนได้ช่วยกันสร้างพระเจดีย์ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุสูงถึง ๑ โยชน์ และสร้างด้วยวัตถุธาตุที่มีค่ามากที่สุดในโลก นั่นคือ นำเอารัตนชาติมาร่วมสร้างถวายเป็นพุทธบูชา เพราะตระหนักถึงพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เสด็จอุบัติขึ้น เพื่อประโยชน์สุขแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย มาขจัดความมืดมิด คืออวิชชา ให้หมดสิ้นไป ให้มนุษย์ได้รู้คุณค่าของชีวิตและวิธีดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้องดีงาม

เพราะฉะนั้น ใครมีรัตนชาติชนิดไหนก็ขนกันมาร่วมบุญโดยไม่มีความตระหนี่หลงเหลืออยู่ในใจเลยแม้แต่น้อย ผู้มีบุญทั้งหลายในกาลก่อน เขามีความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยมากถึงเพียงนี้ มีสมบัติแล้วไม่ได้ตระหนี่หวงแหนไว้ เพราะมองเห็นว่า สิ่งที่ทรงคุณค่ายิ่งกว่ารัตนชาตินั้นยังมีอยู่ คือพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นที่พึ่งของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย ส่วนรัตนชาติที่มีอยู่ให้ความปลื้มปีติใจและให้ประโยชน์เฉพาะผู้เป็นเจ้าของเท่านั้น ถ้าหากนำรัตนชาติมาบูชาพระรัตนตรัย ประโยชน์อันยิ่งใหญ่ก็จะบังเกิดขึ้นทั้งแก่ตนเอง และมวลมนุษยชาติอีกนับไม่ถ้วน

ชาวพุทธสมัยนั้น ได้พร้อมใจกันเป็นสมานฉันท์ สร้างพระเจดีย์สูง ๑ โยชน์ โดยแบ่งออกเป็น ๗ ชั้น ชั้นที่ ๑ สร้างด้วยทองคำบริสุทธิ์ ชั้นที่ ๒ ด้วยแก้วมณี ชั้นที่ ๓ เป็นเงินล้วนๆ ชั้นที่ ๔ เป็นแก้วผลึก ชั้นที่ ๕ ทำด้วยแก้วทับทิม ชั้นที่ ๖

เป็นแก้วแพรวพราวคล้ายเพชรตาแมว ชั้นบนสุดทำด้วยรัตนะที่มีค่าที่สุด ส่วนทางเดินก็ทำด้วยแก้วมณี

ในสมัยนั้น พวกเทวดาเห็นมนุษย์กำลังตักตวงบุญใหญ่กัน ก็พากันมาประชุมปรึกษาหารือกันว่า บัดนี้พวกมนุษย์ได้บูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการสร้างพระเจดีย์เป็นพุทธบูชา เราก็ควรจะมีส่วนร่วมในบุญใหญ่ครั้งนี้ด้วย จึงเนรมิตเจดีย์สูง ๑ โยชน์ ซ้อนเจดีย์ที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นครั้งแรก ให้เป็นเจดีย์ที่สำเร็จด้วยรัตนะ ๗ ประการล้วนๆ พระเจดีย์จึงสูง ๒ โยชน์ งดงามสว่างไสว ขจัดความมืดมิดให้หมดไป เหล่านาคก็อยากได้บุญบ้าง จึงพากันเนรมิตเจดีย์สูงขึ้นไปอีกเป็นโยชน์ที่ ๓ ใช้อานุภาพของพญานาค ทำให้เป็นเจดีย์สำเร็จด้วยแก้วอินทนิล แก้วมหานิล และแก้วมณี มีรัศมีโชติช่วงสว่างไสวสวยงามมาก

ต่อมา พวกครุฑได้พร้อมใจกันสร้างเจดีย์ให้สูงขึ้นไปอีกเป็นโยชน์ที่ ๔ โดยใช้แก้วมณีล้วนๆ ทำถวายเป็นพุทธบูชา พวกกุมภัณฑ์ได้ประชุมปรึกษากันเป็นสมานฉันท์ แล้วพร้อมใจกันสร้างเจดีย์ให้สูงขึ้นไปอีกเป็นโยชน์ที่ ๕ โดยใช้รัตนะล้วนๆ มาร่วมสร้างพระเจดีย์ ทำให้เกิดความสว่างไสวมากยิ่งขึ้นเป็นพิเศษ พวกยักษ์พร้อมใจกันสร้างพระเจดีย์ให้สูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ ด้วยแก้วผลึก

เหล่าคนธรรพ์เห็นดังนั้นก็อยากได้บุญบ้าง มาประชุมร่วมปรึกษากันว่า ชาวมนุษย์ เทวดา นาค ครุฑ กุมภัณฑ์ และยักษ์ พากันสร้างพระพุทธเจดีย์แล้ว ถ้าพวกเราไม่ได้สร้างเลยก็นับว่าเป็นผู้ประมาทอย่างยิ่ง จึงพร้อมใจกันสร้างโดยใช้ทองคำล้วนๆ ให้สูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ ทำให้มหาเจดีย์สว่างไสวทั้งกลางคืน และกลางวัน

รัศมีของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว ไม่สามารถครอบงำรัศมีของมหาเจดีย์ที่สว่างไสวเรืองรองด้วยรัตนชาติ แสงสว่างนั้นส่องสว่างออกไปทุกทิศทุกทางไกลถึง ๑๐๐ โยชน์ ใครได้พบเห็นหรือได้นมัสการมหาเจดีย์ ก็สามารถทำใจให้หยุดนิ่ง เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในได้อย่างง่ายดาย ความปลื้มปีติศรัทธา เลื่อมใสในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีอยู่แล้ว ก็เพิ่มพูนมากขึ้นเป็นทับทวีด้วยอานุภาพแห่งความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอันไม่มีประมาณในครั้งนั้น ส่งผลให้มนุษย์ได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์มากมายนับไม่ถ้วน ทำให้บนสวรรค์หนาแน่นไปด้วยเหล่าเทพบุตรเทพธิดา ส่วนในนรกก็เป็นประหนึ่งว่าจะร้างทีเดียว

นักสร้างบารมีในยุคสมัยก่อน เขาสั่งสมบุญกันชนิดทุ่มสุดฤทธิ์สุดเดช เพราะเล็งเห็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ ที่จะเกิดขึ้นแก่มวลมนุษยชาติ จึงทำให้ไม่มีความตระหนี่หวงแหนทรัพย์สมบัติ ใจนั้นกว้างขวาง มีแต่ความปรารถนาดีต่อเพื่อน

ร่วมโลก อยากให้ทุกคนเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ชีวิตทั้งชีวิตจึงอุทิศให้กับพระรัตนตรัย สิ่งที่ได้กลับคืนมานั้นก็คุ้มค่าเกินกว่าที่เราคาดคะเนได้

เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราควรให้ความสำคัญมากที่สุดในขณะนี้ สำคัญยิ่งกว่าการแสวงหาทรัพย์สมบัติภายนอก หรือสิ่งใดๆ ในโลก นั่นก็คือให้คิดว่า ทำอย่างไรเราจะเข้าถึงพระรัตนตรัย เข้าถึงพุทธรัตนะ ซึ่งเป็นตัวตนที่แท้จริงของเรา ท่านนั่งขัดสมาธิคู้บัลลังก์ สถิตอยู่ ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ของพวกเราทุกคน เข้าถึงธรรมรัตนะ คือดวงธรรมที่ซ้อนอยู่ในกลางพุทธรัตนะ และสังฆรัตนะซึ่งเป็นกายธรรมที่มีความละเอียดประณีตซ้อนๆ กันเข้าไปภายใน เข้าไปพบกับผู้รู้แจ้งเห็นแจ้งภายในชีวิตเราจะได้ปลอดภัย ความปีติจะบังเกิดขึ้นยิ่งกว่าการได้เป็นมหาเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลกเสียอีก ตรงตำแหน่งศูนย์กลางกายนี่แหละ เป็นจุดที่จะพลิกผันวิถีชีวิตจากปุถุชน ให้มาเป็นพระอริยเจ้าผู้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ เป็นผู้ที่อยู่เหนือโลกที่เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

ฉะนั้น ให้ทุกท่านหมั่นฝึกฝนใจ ให้หยุดนิ่งเป็นประจำสม่ำเสมอ ให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในกันให้ได้ทุกๆ คน

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกบัว

ผู้ที่เกิดมาแล้วจำต้องตายในโลกนี้ ย่อมทำกรรมอันใดไว้ คือเป็นบุญและเป็นบาป ทั้งสองประการ บุญและบาปนั้นแล เป็นสมบัติของเขา และเขาจะพาเอาบุญและบาปนั้นไปสู่ปรโลก อนึ่ง บุญและบาปนั้น ย่อมเป็นของติดตามเขาไปประดุจเงาติดตามตัวไปฉะนั้น เพราะฉะนั้นบุคคลพึงทำกัลยาณกรรมสะสมไว้เป็นสมบัติในปรโลก เพราะว่าบุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในปรโลก

ชีวิตที่มีคุณค่าและมีความหมาย คือชีวิตที่ผ่านไปพร้อมกับการสั่งสมบุญบารมี พระบรมโพธิสัตว์ทั้งหลาย กว่าจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต ท่านก็สั่งสมบุญเรื่อยมามิได้หยุดพักเลย ทั้งการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา เมื่อได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต แล้วอาศัยบุพเพนิวาสานุสติญาณมองย้อนกลับไปดูการสร้างบารมีที่ผ่านมา จะเห็นแต่ภาพประวัติศาสตร์ชีวิตอันงดงาม นำมาซึ่งความปีติและภูมิใจ

ชีวิตของพวกเรานักสร้างบารมีก็เช่นเดียวกัน จะต้องดำเนินตามอย่างพระพุทธองค์ จึงจะเป็นชีวิตที่สมบูรณ์และประเสริฐสุด เกิดมาเพื่อสร้างสันติสุขให้บังเกิดขึ้นแก่โลกอย่างแท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ว่า

“ผู้ที่เกิดมาแล้วจำต้องตายในโลกนี้ ย่อมทำกรรมอันใดไว้ คือเป็นบุญและเป็นบาป ทั้งสองประการ บุญและบาปนั้นแลเป็นสมบัติของเขา และเขาจะพาเอาบุญและบาปนั้นไปสู่ปรโลก อนึ่ง บุญและบาปนั้น ย่อมเป็นของติดตามเขาไปประดุจเงาติดตามตัวไปฉะนั้น เพราะฉะนั้นบุคคลพึงทำกัลยาณกรรมสะสมไว้เป็นสมบัติในปรโลก เพราะว่าบุญ

ทั้งหลาย ย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในปรโลก”

มนุษย์เท่านั้นที่เกิดมาเพื่อสั่งสมบุญ ส่วนสัตว์ที่เหลือส่วนใหญ่แล้วจะเกิดมาเพื่อเสวยผลกรรมที่เคยประกอบไว้ในอดีต ถึงจะเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย หรือสัตว์เดียรัจฉาน ต้องรับใช้ผลกรรมที่ก่อไว้ ได้รับแต่ความทุกข์ทรมาน โอกาสสั่งสมบุญให้กับตนเองนั้นยากมาก แม้เป็นสัตว์เดียรัจฉานที่เรามองเห็นว่ามีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการเลี้ยงดูจากเจ้าของดีกว่าคนจนทั่วๆ ไป ก็เป็นได้แค่เพียงสัตว์แสนรู้

จะไปบังเกิดเป็นเทวดา เป็นชาวสวรรค์หกชั้นฟ้าที่มีความเป็นอยู่อันเป็นทิพย์ ปรารถนาอะไรก็สำเร็จได้ด้วยบุญ สำเร็จด้วยใจทุกอย่าง รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส อันเป็นทิพย์ไปหมด อายุขัยก็ยืนยาว มีความเป็นหนุ่มสาวอยู่ตลอดเวลา นั่นก็เป็นเพราะผลบุญที่สั่งสมไว้ดีแล้ว เกิดมาเพื่อเสวยบุญ แต่โอกาสที่จะสั่งสมบุญให้กับตนเองเต็มที่ ก็ทำได้ยากมาก เพราะกายอันเป็นทิพย์สร้างบารมีสู้กายมนุษย์ไม่ได้ และยิ่งเมื่อติดในสุขอันเป็นทิพย์เสียแล้ว ก็มองเห็นทุกข์เห็นภัยในสังสารวัฏได้ยาก ส่วนใหญ่จะมัวประมาทเพลิดเพลินในกามคุณอันเป็นทิพย์เหมือนกัน เมื่อหมดบุญก็ต้องจุติลงมาเกิดใหม่

จะไปบังเกิดเป็นพรหมผู้มีรัศมีกายที่สว่างไสว เสวยสุข

ในฌานสมาบัติ มีความเป็นอยู่ที่ประณีตกว่า สุขกว่าชาวสวรรค์มากมายหลายเท่านัก อายุขัยก็ยืนยาวเป็นล้านๆ กัป แม้จะมีพระพุทธเจ้าเสด็จลงมาบังเกิดตั้งหลายพระองค์แล้ว ก็ยังไม่จุติที่ได้อัตภาพเช่นนั้นก็เป็นเพราะกำลังบุญ และกำลังฌานสมาบัติที่ฝึกฝนอบรมจิตไว้เมื่อครั้งเป็นมนุษย์ จึงมีภพภูมิที่ละเอียดประณีตบังเกิดขึ้นมารองรับ แต่นั่นก็เป็นเพียงการเสวยผลบุญเท่านั้น จะสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไปเหมือนมนุษยโลกก็ทำได้ยาก

เพราะฉะนั้น เมื่อเราได้อัตภาพเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งหาได้ยากในโลก ดังพุทธพจน์ที่ว่า **กิจฺโฉ มนุสฺสปฏิลาโภ การได้อัตภาพเป็นมนุษย์เป็นการยาก** ก็ควรหาโอกาสสั่งสมบุญให้เต็มที่ เพราะมนุษย์เท่านั้นที่เกิดมาเพื่อสร้างบารมี ไม่ได้เกิดมาเพื่อชดใช้กรรม หรือปล่อยชีวิตไปวันๆ ให้กระแสของบาปดึงไปอย่างเดียวเท่านั้น และก็ไม่ได้เกิดมาเพื่อการอื่นด้วย เกิดมาเพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง มาเพื่อสั่งสมบุญ เมื่อบารมีเต็มเปี่ยมแล้ว จะได้ปราบมารประหารกิเลสให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ พ้นจากความเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร

เมื่อเรารู้อย่างนี้แล้วจะได้ไม่ประมาท ไม่ปล่อยชีวิตไปวันๆ ให้ไร้สาระเหมือนสวะลอยน้ำ แล้วแต่กระแสน้ำจะพัดพาไปหาจุดหมายปลายทางไม่ได้ มีบุญอะไรที่อยู่ในวิสัยที่เราพอจะทำได้

ก็ทำให้เต็มที่เต็มกำลัง ไม่ว่าจะเป็นบุญเล็กบุญน้อย ก็เก็บเกี่ยวไปเรื่อยๆ เมื่อมีบุญใหญ่บุญพิเศษมาถึงให้เราได้ทำ ก็อย่าได้ปล่อยผ่านเลยไป เพราะบุญเท่านั้นเป็นที่พึ่งของเราทั้งในโลกนี้และโลกหน้า บุญนี่แหละจะทำให้เราเข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

*ในสมัยของพระปทุมุตตรพุทธเจ้า พระองค์ทรงอุบัติขึ้นเพื่อนำแสงสว่างแห่งธรรมไปจุดประกายในดวงใจของมวลมนุษยชาติ ทำให้มีพระอริยสาวกทั้งมนุษย์และเทวาได้บรรลุธรรมาภิสมัยกันมากมายนับไม่ถ้วน ในสมัยนั้น มีนายมาลาการอยู่ท่านหนึ่ง เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยพระอรหันตสาวกกำลังเที่ยวเสด็จไปบิณฑบาตในนครหงสาวดี ก็บังเกิดความศรัทธาเลื่อมใส อยากจะถวายภัตตาหารแด่พระพุทธองค์ แต่ก็ไม่มี เพราะเป็นคนยากจน มีแต่ดอกบัว ๓ ดอก ที่เก็บมาจากทุ่งนา

แต่ด้วยจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัย นายมาลาการจึงสอนตัวเองว่า ถ้าเอาดอกไม้นี้ไปขาย ก็จะได้รับทรัพย์มาอย่างมากก็เพียงไม่กี่มาสก ถ้าถวายดอกบัวกับพระโลกนาถเจ้า ย่อมจะได้อริยทรัพย์คืออมตมหานิพพาน ทรัพย์นี้จะติดตามตัวเราไป

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๒๙๕

ข้ามภพข้ามชาติ ไม่ทำให้เราตกไปในอบายภูมิ สวรรค์สมบัติและนิพพานสมบัติจะบังเกิดขึ้นกับเราอย่างแน่นอน ทรัพย์จากการขายดอกบัวเป็นทรัพย์ที่ไม่ถาวร แต่ถ้าได้ถวายกับพระพุทธเจ้า เราจะได้ทรัพย์ที่ติดตามตัวไปข้ามภพข้ามชาติ เราต้องรีบถวายดอกบัวบูชาพระรัตนตรัย ก่อนที่ความเลื่อมใสของเราจะสั่นคลอน

เมื่อสอนตัวเองได้อย่างนั้นแล้ว จึงยกดอกบัว ๓ ดอก ขึ้นพนม ทำการนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วก็อธิษฐานจิตพร้อมกับซัดดอกไม้ให้ไปทางพระบรมศาสดา ด้วยจิตเลื่อมใสอันไม่มีประมาณของนายมาลาการในครั้งนั้น และด้วยพุทธานุภาพ ทำให้ดอกบัวลอยขึ้นไปในอากาศ กลายเป็นดอกบัวขนาดใหญ่ มีขั้วอยู่ข้างบน ดอกห้อยลงข้างล่าง คลี่กลีบบานเป็นร่มยักษ์บนอากาศ ให้ความร่มเย็นกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและหมู่ภิกษุสงฆ์ ชาวเมืองเห็นดังนั้น ก็เกิดอัศจรรย์ใจไปตามๆ กัน ได้เปล่งเสียงอนุโมทนาสาธุการก้องพระนคร

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุโมทนา พร้อมกับตรัสในท่ามกลางมหาสมาคมว่า มาณพใดได้บูชาพระพุทธเจ้าด้วยดอกบัวนี้ มาณพนั้นจักรื่นรมย์อยู่ในเทวโลกตลอดสามหมื่นกัป และจักได้เป็นจอมเทพเสวยทิพยสมบัติอยู่ ๓๐ ครั้ง จักมีวิมานชื่อ

มหาวิตถาริกะ ในเทวโลก สูง ๓๐๐ โยชน์ กว้าง ๑๕๐ โยชน์ พวงดอกไม้ ๔๐๐,๐๐๐ พวง ที่เทวดาเนรมิตอย่างสวยงาม จะตามห้อยอยู่ที่ปราสาทอันวิจิตรและจะประดับบนที่นอนนางเทพอัปสรแสนโกฏิ มีรูปร่างงดงาม ฉลาดในการฟ้อนรำ การขับร้อง และการประโคม จักมาเป็นบริวาร คอยแวดล้อมอำนวยความสะดวกทุกอย่าง

ฝนดอกไม้ทิพย์มีสีแดง จักตกลงในวิมานอันประเสริฐที่เกลื่อนกล่นด้วยหมู่เทพนารี แก้วปัทมราชซึ่งเป็นทับทิมเปล่งแสงแวววาว จักห้อยอยู่ตามฝาผนัง บานประตู ตามต้นเสาของวิมาน เหล่านางเทพอัปสรจักพากันปูลาด และห่มด้วยใบบัวอันเป็นทิพย์ พักผ่อนอยู่ภายในวิมานอันประเสริฐที่ดารดาษด้วยใบบัว ดอกบัวแดงจะเบ่งบานแวดล้อมวิมาน แล้วส่งกลิ่นหอมตลบไปประมาณร้อยโยชน์ และในภพสุดท้ายจักได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ในสมัยของพระสมณโคดมพุทธเจ้า

คำพยากรณ์ของพระพุทธเจ้านั้น กลายเป็นจริงทุกอย่าง เมื่อพระพุทธองค์ทรงพยากรณ์ใครแล้ว จะไม่กลายเป็นอื่น เพราะพุทธญาณเป็นญาณทัสสนะที่บริสุทธิ์ ล่วงความเห็นของมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม ทรงเห็นแจ้งทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต สามารถกำหนดรู้ถึงบุพกรรม และผลวิบากของผู้ที่

ทำกรรมเอาไว้ เพราะฉะนั้นมาณพท่านนี้เมื่อละโลกไปแล้วก็ได้เสวยสุขในสวรรค์ มีวิมานทองเป็นรูปดอกบัวสว่างไสว กลิ่นดอกบัวหอมฟุ้งไปทั่วเทวโลก ละจากอัตภาพนั้น ยังได้มาเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗๕ ครั้ง เป็นพระเจ้าประเทศราชอันไพบูลย์โดยคณานับมิได้ ทำให้มีโอกาสได้สั่งสมบุญให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ท่านได้เสวยสมบัติอันเป็นของมนุษย์และของทิพย์ เป็นผู้ปลอดกังวลในทุกภพทุกชาติ

พอมาในภพชาตินี้ อานิสงส์ของการบูชาพระสัมมาสัม-พุทธเจ้าด้วยดอกบัวในครั้งนั้น ยังส่งผลให้ท่านได้มาฟังธรรมแล้วออกบวช เพียงไม่นานก็สามารถที่จะทำใจให้หยุดนิ่งหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ได้เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยฤทธานุภาพ ท่านได้บรรลุวิชชา ๓ วิชชา ๘ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ อภิญญา ๖ ที่น่าอัศจรรย์ยิ่งไปกว่านั้นคือ เวลาท่านเดินไปที่ไหนจะปรากฏเหมือนมีดอกบัวเบ่งบานอยู่เหนือศีรษะของท่าน แม้เดินอยู่ในที่กลางแจ้งก็เหมือนอยู่ในที่ร่มตลอดเวลา เป็นเพราะอานิสงส์ในการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยดอกบัว

เพราะฉะนั้น ถ้าท่านใดอยากได้บุญพิเศษ บุญจากการบูชาพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดของพวกเราทั้งหลาย ก็ให้เอาดอกบัวหรือดอกมะลิไปบูชาพระ โดยเฉพาะ

ท่านใดมีโอกาสมานมัสการมหาธรรมกายเจดีย์ ก็ให้นำดอกบัวซึ่งเป็นดอกไม้แห่งการตรัสรู้ธรรมมาบูชาพระเจดีย์กัน

มหาธรรมกายเจดีย์ เป็นเจดีย์แห่งพระรัตนตรัย เราบูชานอบน้อมด้วยจิตที่เลื่อมใสเป็นพุทธบูชา จะทำให้ได้บุญใหญ่เหมือน**ท่านปทุมิยเถระ** ที่มีดอกบัวเบ่งบานอยู่บนกระหม่อมของท่านตลอดเวลา อานิสงส์นี้จะส่งผลให้เรามีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป และได้บรรลุมรรคผลนิพพานอย่างง่ายดายเป็นอัศจรรย์กันทุกคน เมื่อบูชาพระรัตนตรัยแล้วก็ให้นึกน้อมพระรัตนตรัยไว้ในใจ ทำใจให้หยุดนิ่ง อธิษฐานจิตของเราให้ดี แล้วเราจะสมปรารถนาทุกอย่างในชีวิต

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกดิหมี

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงข้ามพ้นด้วยพระองค์เองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ข้ามพ้น ทรงทรมานตนเองแล้ว จักทรงทรมานสรรพสัตว์ ทรงเบาพระทัยเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้เบาใจ ทรงสงบเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้สงบ ทรงพ้นเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้พ้น ทรงดับทุกข์เองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ดับทุกข์

พระอริยเจ้าทั้งหลาย ล้วนเป็นผู้ที่ได้สั่งสมอุปนิสัยที่ดีงามมาทุกภพทุกชาติ ได้สั่งสมบุญมาทุกรูปแบบ เพื่อเป็นพลวปัจจัยในการบรรลุธรรม เพื่อกำจัดอาสวกิเลสให้หมดสิ้นไป เพื่อเปลื้องตนให้พ้นจากกองทุกข์ การที่จะเปลื้องตนให้ออกจากทุกข์ได้นั้น เบื้องต้นเราก็ต้องเดินตามรอยพระอริยเจ้า หมั่นสั่งสมบุญทุกอย่าง และบุญนั้นก็จะกลั่นธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ ของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ เมื่อบริสุทธิ์เต็มที่แล้ว จึงจะสามารถกำจัดกิเลสอาสวะเหมือนอย่างพระอริยเจ้าทั้งหลายได้

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน ติมิรปุปผิยเถราปทาน ความว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงข้ามพ้นด้วยพระองค์เองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ข้ามพ้น ทรงทรมานตนเองแล้ว จักทรงทรมานสรรพสัตว์ ทรงเบาพระทัยเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้เบาใจ ทรงสงบเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้สงบ ทรงพ้นเองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้พ้น ทรงดับทุกข์เองแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ดับทุกข์”

พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงเป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เมื่อมีทุกข์ให้เราระลึกนึกถึงท่านก็จักพึ่งท่านได้ เพราะพระองค์ทรงหมดกิเลสแล้ว อีกทั้งทรงยัง

ผู้อื่นให้ล่วงพ้นจากทุกข์ตามไปด้วย เต็มเปี่ยมด้วยพระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ แม้ว่าในภพชาติที่ได้บังเกิดไปพบพระพุทธองค์ จะยังไม่สามารถบรรลุธรรมในชาตินั้น พระองค์ก็ทรงเป็นเนื้อนาบุญอย่างดีเยี่ยม ให้นักสร้างบารมีทั้งหลายได้ตักตวงบุญจากพระองค์

ดังเรื่องราวที่หลวงพ่อจะนำมาเล่าในครั้งนี้ เป็นประวัติการสร้างความดีของพระอริยเจ้าในกาลก่อน ที่ท่านได้เข้าถึงบรมสุขคือพระนิพพาน สิ้นกิเลสอาสวะ เพราะผลบุญที่ได้สั่งสมไว้อย่างดีแล้วกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันตเถรเจ้าองค์นี้มีชื่อว่า **พระติมิรปุปผิยเถระ** *เมื่อครั้งในอดีต ท่านได้เกิดในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า สิทธัตถะซึ่งในช่วงนั้นเป็นช่วงที่พระบรมศาสดาทรงประกาศพระสัทธรรมใหม่ๆ พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์จึงยังไม่แผ่ขยาย ไปยังหมู่บ้านที่ท่านอาศัยอยู่

เมื่อท่านเจริญวัยขึ้น ก็ได้แต่งงานมีเหย้ามีเรือน พอครองเรือนไปได้ไม่นานนัก จึงได้รับรู้ถึงปัญหาต่างๆ ของฆราวาส ตั้งแต่การทำมาหากิน ปัญหาครอบครัว มีชีวิตที่ไม่อิสระเหมือน

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๐๐

เดิม ความทุกข์จึงเข้ามาครอบงำจิตใจ ทำให้ท่านฉุกคิดได้ว่า ที่เราเป็นทุกข์อยู่ในทุกวันนี้ เพราะกามเป็นต้นเหตุ เราควรเปลื้องตนออกจากทุกข์ ท่านเห็นโทษในกามทั้งหลาย จึงออกบวชเป็นดาบส อาศัยอยู่ ณ ที่ใกล้แม่น้ำจันทภาคา

มีอยู่วันหนึ่ง ท่านคิดว่า ในที่ที่เราอาศัยอยู่นี้ยังไม่สงบสงัด เราควรแสวงหาสถานที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติธรรม เมื่อคิดเช่นนี้ จึงออกเดินทางมุ่งหน้าเข้าป่าหิมพานต์ โดยเดินเลาะไปตามริมฝั่งแม่น้ำจันทภาคา ซึ่งเป็นช่วงเวลาประจวบเหมาะ ที่เวลานั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทับอยู่ในบริเวณที่ดาบสนั้นเดินผ่านพอดี

ขณะที่กำลังมุ่งหน้าเดินไปนั้น ก็มองเห็นฉัพพรรณรังสีที่เปล่งออกมาจาก พระวรกายของพระผู้มีพระภาคเจ้า เกิดความอัศจรรย์ใจ จึงหยุดมองอยู่ครู่หนึ่ง เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับนั่งอย่างสงบ งามสง่าด้วยลักษณะมหาบุรุษ พิจารณาแล้วก็คิดว่า สมณะนี้งดงามน่าเลื่อมใสยิ่งนัก ชะรอยพระองค์จักเป็นพระพุทธเจ้าดังที่เขาเล่าขานกันมา นับเป็นบุญลาภของเราที่ได้มาพบพระองค์ท่าน เราจึงควรเริ่มเอาบุญกับเนื้อนาบุญอันเลิศเช่นนี้

ครั้นคิดได้อย่างนี้แล้ว หันมองไปรอบตัว เห็นแต่ดอก-

ดีหมีที่บานสะพรั่งเท่านั้น ที่ได้ชื่อว่า ดอกดีหมี ก็เพราะว่ามีสีเขียวปนดำ คล้ายดีของหมี เวลาที่ดอกบานทั่วทั้งป่า จะทำป่าให้ดูเหมือนดำมืดไปหมด ดาบสนั้นเมื่อไม่เห็นดอกไม้อย่างอื่นในบริเวณนั้น จึงนำดอกดีหมีมาโปรยบูชาพระพุทธองค์ แล้วประนมอัญชลี ทำประทักษิณ ถวายบังคมพระบาทพระบรมศาสดาแล้วมุ่งเข้าป่าหิมพานต์โดยไม่ได้อยู่ฟังธรรมแต่อย่างใด

ขณะที่จากไปได้ไม่นาน ก็ถูกสัตว์ร้ายไล่ตาม ดาบสได้เดินหนีไปตามริมเหวและพลัดตกลงไปในเหวนั่นเอง แต่ด้วยบุญที่ได้กระทำพุทธบูชาก่อนตาย ส่งผลให้ท่านไปบังเกิดในสวรรค์ ได้เสวยสมบัติในเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ตลอดเวลาที่เวียนว่าย ตายเกิด ๙๔ มหากัป ไม่เคยตกนรกเลย ในกัปที่ ๕๖ นับถอยหลังจากกัปนี้ไป ได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๗ ครั้ง พระนามว่า มหารหะ ทรงสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ

จนมาถึงสมัยพุทธกาล ไปบังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง ครั้นเจริญวัยแล้วก็มีความเลื่อมใสในพระศาสนา ได้ออกบวช บำเพ็ญเพียรอยู่ไม่นานนัก ก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ ต่อมาท่านได้ระลึกถึงบุพกรรมของตน จึงเกิดโสมนัสเปล่ง

วาจาออกมาว่า “อานิสงส์แห่งพุทธบูชานี้ ยิ่งใหญ่จริงหนอ เราได้บรรลุโลกิยสมบัติและโลกุตตรสมบัติ ก็ด้วยอานุภาพบุญที่เกิดจากพุทธบูชา”

นี้ก็เป็นเรื่องราวของพระติมิรปุปผิยอรหันตเถรเจ้า ที่ท่านได้ประสบผลแห่งบุญ นับเป็นตัวอย่างที่จะทำให้เราเกิดกำลังใจในการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะการบูชาพระองค์ไม่ว่าในสมัยใดก็ตาม ล้วนมีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ และหลวงพ่อจะขอยกตัวอย่างขึ้นมาอีกหนึ่งตัวอย่าง เพื่อให้พวกเราได้ศึกษาไว้ เป็นประวัติการสร้างบารมีของพระอรหันต์อีกรูปหนึ่ง ที่ท่านออกบวชตั้งแต่เยาว์วัย คือมีอายุได้เพียง ๗ ขวบเท่านั้น ท่านมีชื่อว่า **พระคตสัญญกเถระ**

*พระเถระรูปนี้เคยเกิดในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ติสสะ ท่านได้บังเกิดในตระกูลที่เป็นสัมมาทิฏฐิ ถึงแม้ว่าท่านจะมีร่างกายที่เป็นเด็ก แต่ทว่าจิตใจของท่านกลับมีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีศรัทธาเต็มเปี่ยม ด้วยอำนาจบุญเก่าที่เคยทำไว้ในอดีต ท่านได้ออกบวชตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ เป็นเพียงสามเณรน้อยได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระบรมศาสดาอย่าง

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๐๔

สม่ำเสมอ มีความเลื่อมใสในพระองค์ท่านอย่างไม่มีประมาณ ท่านอยากจะเอาบุญกับพระบรมศาสดา จึงคิดว่า

“ตัวเรานี้ก็เป็นเพียงสามเณรน้อย ไม่มีไทยธรรมดังเช่นญาติโยมทั้งหลาย แต่เราก็อยากจะได้บุญกับพระพุทธองค์ เราควรจะบูชาพระองค์ด้วยดอกไม้ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่เหลือวิสัย เมื่อคิดได้เช่นนี้จึงไปหาดอกกรรณิการ์ หามาได้เพียง ๗ ดอก เท่านั้น ก็ก้มลงกราบถวายบังคมพระบาทของพระบรมศาสดา แล้วโยนดอกไม้กรรณิการ์ ๗ ดอก ขึ้นไปในอากาศเป็นพุทธบูชาด้วยความเลื่อมใส ขณะที่พระองค์เสด็จผ่านมา สามเณรน้อยก็กระทำอัญชลีบูชา

การกระทำของสามเณรน้อยในวันนั้น นำความปีติมาให้จนกระทั่งละจากโลกในขณะที่ยังเยาว์วัยอยู่ และผลบุญนั้นส่งผลให้ไปบังเกิดในสุคติภูมิ เสวยสมบัติทิพย์ที่ละเอียดประณีต ครั้นเมื่อกลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก ก็มีสมบัติอันเลิศ ไม่เคยตกนรกเลย ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ ในกัปที่ ๘ นับแต่กัปนี้ไป ได้บังเกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓ ครั้ง มีพระนามว่า อัคคิสิขะ ทรงสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ มีพละมาก ในสมัยพุทธกาล ท่านได้มาบังเกิดในตระกูลเศรษฐี เมื่อบรรลุนิติภาวะแล้วจึงออกบวชเพื่อแสวงหาทางหลุดพ้นจากทุกข์ ท่านใช้เวลาไม่นานก็ได้เป็นพระอรหันต์ สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย

จะเห็นได้ว่า จากเรื่องราวทั้ง ๒ เรื่องที่หลวงพ่อนำมาเล่าในครั้งนี้ เป็นผลแห่งบุญที่ได้บูชาด้วยดอกไม้ เพียงแต่เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนละพระองค์เท่านั้น แต่มีผลเฉกเช่นกัน ก็คือส่งผลให้มีความสุขความสำเร็จในชีวิตทุกภพทุกชาติ จนกระทั่งชาติสุดท้าย ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ทุกท่านอาจจะคิดว่า เพราะท่านได้ทำการบูชาในสมัยที่พระพุทธองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ จึงได้บุญเช่นนั้น จึงอยากให้ทำความเข้าใจและได้รับทราบกันต่อไปว่า ถึงแม้พระพุทธองค์จะดับขันธ-ปรินิพพานไปแล้วก็ตาม หากมีความเลื่อมใสหนักแน่นไม่คลอนแคลน เสมอเหมือนพระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่แล้วละก็อานิสงส์ย่อมเสมอกัน เมื่อทราบอย่างนี้แล้ว ก็ให้ทุกท่านหมั่นบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งอามิสบูชาและปฏิบัติบูชากันทุกๆ วันเถิด

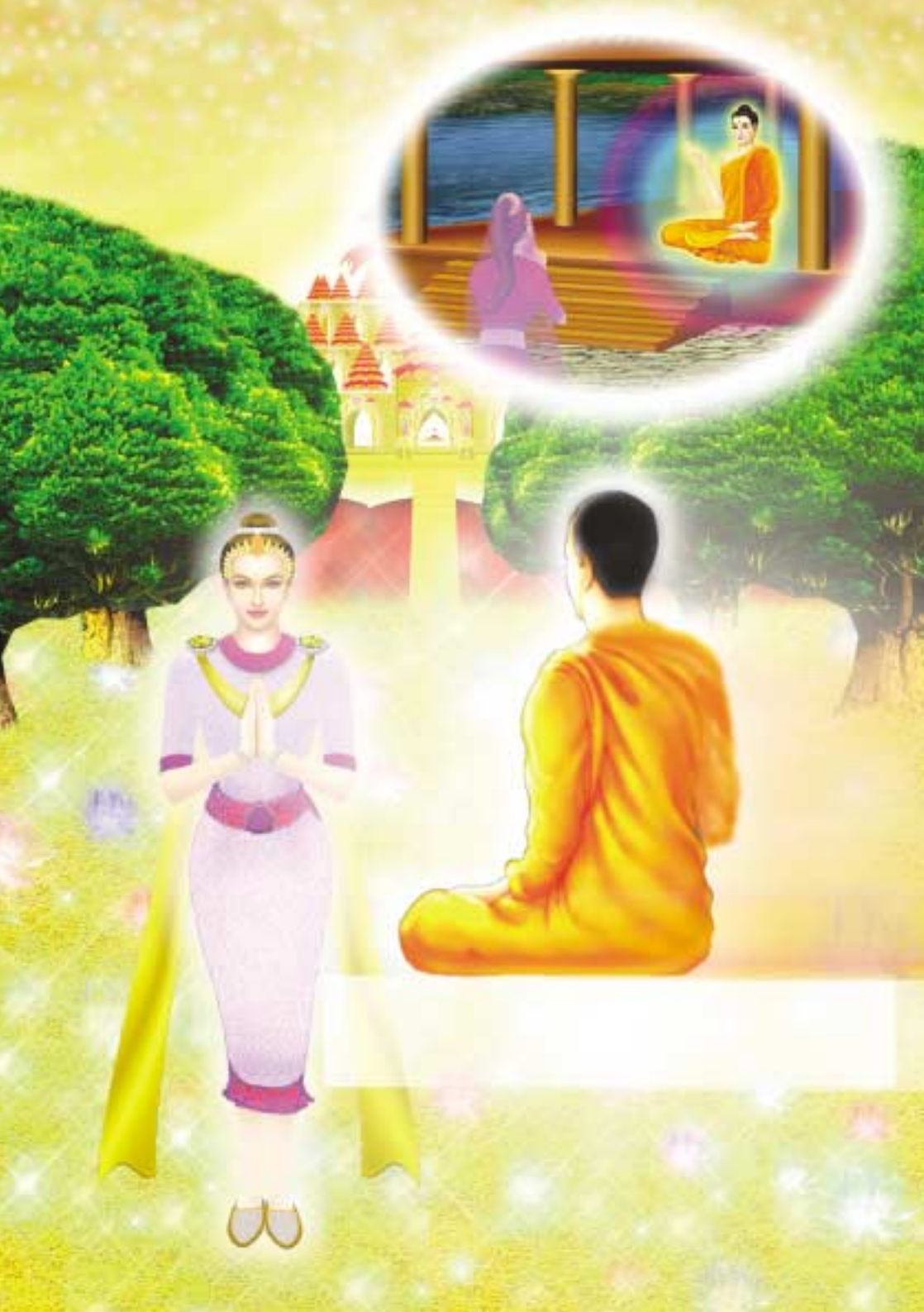

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกสาละ

เราได้ทำกุศลกรรมที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญ
จึงสร่างโศก หมดโรค หมดภัย สุขกาย สบายใจ
รื่นเริงบันเทิงอยู่เป็นนิตย์

ตราบใดที่มนุษย์ทุกคนยังไม่หมดสิ้นอาสวกิเลส เสบียงที่ต้องใช้สำหรับในการเดินทางไกลในสังสารวัฏคือบุญกุศลนี้ยังเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิตพวกเราทั้งหลาย การสั่งสมบุญนั้น ทำได้ในทุกที่ทุกโอกาส ขอเพียงให้เห็นคุณค่าของบุญแล้วทุ่มเททำอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ สักวันหนึ่งเมื่อบุญบารมีเต็มเปี่ยม เราจะถึงเป้าหมายปลายทางได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ได้เสวยเอกันตบรมสุขที่พระพุทธเจ้าและเหล่าพระอรหันต์ทั้งหลายท่านเข้าถึงแล้ว สำหรับการนั่งสมาธิเจริญภาวนาเป็นประจำ เป็นบุญละเอียดที่ช่วยกลั่นกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์ เป็นเหตุให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งปวง

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน **มัญชิฏฐกวิมาน** ความว่า

“ตาหำ กมฺมำ กริตฺวาน กุสลำ พุทฺธวณฺณิตำ
อเปตโสกา สุขิตา สมฺปโมทามนามยา

เราได้ทำกุศลกรรมที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญ จึงสร่างโศก หมดโรค หมดภัย สุขกาย สบายใจ รื่นเริงบันเทิงอยู่เป็นนิตย์”

ผู้มีใจที่เปี่ยมล้นไปด้วยความศรัทธาเลื่อมใส น้อมจิตบูชาต่อพระบรมศาสดาด้วยความเคารพบูชา อันเกิดจากน้ำใสใจจริง พร้อมกับบูชาพระองค์ท่านเป็นประจำ ท่อธารแห่งบุญที่

กับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผ่านเลยไป และในยุคสมัยนั้น มีอุบาสกผู้ใจบุญอยู่ท่านหนึ่ง ถึงแม้จะยากจนด้วยทรัพย์สินเงินทอง แต่กำลังศรัทธาไม่เคยบกพร่อง เป็นผู้ที่รักบุญมากเป็นชีวิตจิตใจ เมื่อเห็นการสร้างบารมีของนักสร้างบารมีทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีและมหาอุบาสิกาวิสาขา ก็คิดอยู่ในใจเสมอว่า สักวันหนึ่งเราจะต้องได้ทำบุญใหญ่อย่างนักสร้างบารมีทั้งหลายเหล่านั้นบ้าง จึงได้แต่รอคอยโอกาสเรื่อยมา แต่ในระหว่างนั้น ก็ยังคงสั่งสมบุญอยู่มิได้ขาด

จนกระทั่งเวลาผ่านไป อุบาสกท่านนี้จึงเกิดความคิดขึ้นมาว่า หากเรารอเวลาให้พร้อมบริบูรณ์เหมือนกับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีและมหาอุบาสิกาวิสาขาแล้ว ในภพชาตินี้ไม่ทราบว่าเมื่อไรจึงจะมีความพร้อมกับเขา เอาเถิด เราจะทำตัวของเราให้พร้อมดีกว่า เมื่อคิดได้อย่างนี้ก็ไม่รอช้า จึงคิดจะเอาบุญใหญ่ให้เต็มที่ ใจของอุบาสกท่านนี้จดจ่ออยู่กับการสร้างบุญตลอดเวลา จึงได้นิมนต์พระผู้มีพระภาคเจ้าแล้วก็สร้างมณฑปสำหรับเป็นที่ถวายทาน หลังจากที่สร้างเสร็จแล้ว แม้จะเป็นมณฑปที่ไม่หรูหราอลังการ แต่หัวใจของผู้ให้กลับปีติเบิกบานอย่างยิ่ง ได้ทำการบูชาสักการะและถวายทานในมณฑปที่ลงแรงสร้างขึ้นมาด้วยน้ำพักน้ำแรง

อย่างดีและสวยงาม ถึงแม้เราจะไม่มีไทยธรรมดังเช่นอุบาสก แต่เราก็จะไม่ปล่อยให้โอกาสดีๆ อย่างนี้ผ่านเลยไป เมื่อคิดอย่างนี้ก็ไม่รอช้า ได้เอาดอกไม้ทั้งหมดที่ตนเองอุตส่าห์หอบหิ้วมาตั้งไกลน้อมบูชาพระบรมศาสดา นางได้วางพวงมาลัยไว้รอบพุทธอาสน์ แล้วก็โปรยดอกไม้ที่เหลือบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความปีติยิ่ง จากนั้นก็ได้เวียนประทักษิณ ๓ รอบ แล้วเดินจากไป

อามิสบูชาที่นางได้ทำบุญกับพระผู้มีพระภาคเจ้าในครั้งนั้น ประทับอยู่ในใจของนางตลอดเวลา เนื่องจากเป็นสาวใช้ จึงไม่ได้โอกาสไปนมัสการหรือฟังธรรมจากพระพุทธองค์ ถึงแม้นางจะได้โอกาสเพียงครั้งเดียว ก็จำเรื่องราวที่ดีงามเหล่านั้นได้ไม่เคยลืมเลือน จนกระทั่งละจากโลกนี้ไป ด้วยผลแห่งบุญที่ทำในครั้งนั้น ส่งผลให้นางไปบังเกิดในภพดาวดึงส์ มีมหาสมบัติทิพย์ที่น่าอัศจรรย์ก็คือ มหาวิมานของนางนั้นเป็นวิมานแก้วผลึกแดงที่มีรัศมีรุ่งเรืองสว่างไสว ข้างหน้าวิมานนั้นมีต้นสาละทิพย์ที่ใหญ่มาก พื้นที่ของสวนก็ลาดด้วยทรายทอง เวลาที่นางออกจากมหาวิมานแก้วผลึกแดง ต้นสาละนั้นจะพร้อมใจกันโน้มกิ่งลงมา แล้วก็จะโปรยดอกสาละทิพย์ต้อนรับ ยังความอัศจรรย์ใจให้บังเกิดขึ้นกับเหล่าเทวดาทั้งหลาย สมบัติทิพย์ของนางก็รุ่งเรืองตระการตาดึงดูดสายตาของผู้ได้พบเห็น

จนกระทั่งวันหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานะ พระอริยสาวกเบื้องซ้าย จาริกผ่านไปพบกับมหาสมบัติและรัศมีอันรุ่งเรืองอย่างนั้น จึงเอ่ยถามว่า

“ดูก่อนเทพธิดา ท่านรื่นรมย์อยู่ในวิมานแก้วผลึก มีพื้นดารดาษไปด้วยทรายทอง มีเสียงกึกก้องด้วยทิพยดุริยางค์อันไพเราะ เมื่อลงจากวิมานก็ยังมีต้นสาละทิพย์คอยต้อนรับและส่งกลิ่นทิพย์ที่หอมอบอวล ดูก่อนเทพนารีผู้มีบุญมาก เมื่อครั้งเป็นมนุษย์ได้สร้างบุญพิเศษอะไรเอาไว้”

เทพนารีนั้น ครั้นถูกพระเถระถาม จึงกราบเรียนว่า “พระคุณเจ้าที่เคารพ เมื่อครั้งที่เป็นมนุษย์ ดิฉันเป็นเพียงหญิงรับใช้อาศัยอยู่ในตระกูลเจ้านาย แทบไม่มีโอกาสได้สร้างบุญกุศลอย่างอื่นเลย เพียงแค่มีจิตเลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า ในมือมีเพียงดอกไม้สาละ จึงได้บูชาพระพุทธองค์ ดิฉันได้สมบัติทิพย์ที่น่าอัศจรรย์ก็ด้วยบุญนั้น เจ้าค่ะ”

เราจะเห็นว่า การสร้างโอกาสให้กับตัวเองในการสร้างบารมีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เหมือนเทพนารีท่านนี้ แม้ว่าตนเองจะไม่มีสิ่งของที่ล้ำค่าอยู่ในมือ แต่พอได้โอกาสทองของชีวิตก็รีบไขว่คว้าไว้ด้วยการสักการบูชาพระพุทธองค์ด้วยดอกไม้ที่มีอยู่เท่านั้น พวกเราทุกคนมีโอกาสสร้างบารมีอย่างเต็มที่

เต็มกำลัง ยิ่งกว่าเทพนารีท่านนี้มากมายหลายเท่า เมื่อคิดจะสั่งสมบุญแล้ว ก็ไม่ควรนำปัญหาและอุปสรรคมาเป็นเหตุให้เราคลาดจากบุญไป ต้องเป็นผู้พร้อมเสมอต่อการสร้างบารมีในทุกรูปแบบ แล้วเราจะได้เป็นต้นแบบที่ดีงามของนักสร้างบารมีรุ่นหลังๆ ที่จะตามมาด้วยการรู้จักคิดพิจารณา ทำความพร้อมให้เกิดขึ้นในใจ แล้วเร่งขวนขวายตักตวงบุญกันอย่างเต็มที่เต็มกำลังให้ยิ่งๆ ขึ้นไปเถิด

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกอุบล

เราทรงดอกไม้ถวายพระมหามุนี ดังศิษย์กั้นร่มถวายอาจารย์ ในกัปที่สามหมื่น เราได้ยกดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา ในกัปที่สองพันแต่กัปนี้ ได้เป็นกษัตริย์ ๕ ครั้ง และเป็นพระเจ้าจักรพรรดิทรงพละมาก มีพระนาม หัตถิยะ เราได้บรรลุคุณวิเศษทั้งหลายก็ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้ถวายดอกไม้เป็นพุทธบูชา

การสั่งสมบุญบารมีเป็นเรื่องหลักที่สำคัญ เราจะต้องหมั่นสั่งสมบุญกันบ่อยๆ เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้บาปอกุศลได้ช่อง หากเราไม่หมั่นสั่งสมบุญ จิตใจไม่อยู่ในบุญแล้ว กระแสแห่งบาปอกุศลจะชักนำใจของเราให้ตกอยู่ใต้อำนาจอาสวกิเลส การรักษาใจให้ใสให้สะอาดบริสุทธิ์ ก็เพื่อไม่ให้กระแสบาปเข้ามาปนเป็นได้ การฝึกใจให้หยุดนิ่ง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เพราะเมื่อใจของเราใสบริสุทธิ์ กระแสบุญก็จะเพิ่มพูนทับทวีขึ้น ดังนั้นการสั่งสมบุญและรักษาใจให้หยุดนิ่ง จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไป

มีวาระแห่งสุภาษิตปรากฏอยู่ใน ปัญจหัตถิยเถราปทาน ความว่า

“เราทรงดอกไม้ถวายพระมหามุนี ดังศิษย์กั้นร่มถวายอาจารย์ ในกัปที่สามหมื่น เราได้ยกดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา ในกัปที่สองพันแต่กัปนี้ เราได้เป็นกษัตริย์ ๕ ครั้ง และเป็นพระเจ้าจักรพรรดิทรงพละมาก มีพระนามว่า หัตถิยะ คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”

ถ้อยคำอันเป็นสิริมงคลที่หลวงพ่อนำมากล่าวนี้ เป็นพระคาถาของพระอรหันตเถระรูปหนึ่งที่ท่านซาบซึ้งในผลแห่งบุญในสมัยเมื่อครั้งที่ยังสร้างบารมีอยู่ ท่านเป็นอุบาสกที่เปี่ยมด้วยความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย เคารพนอบน้อมต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา นี้เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น ยังมีนักสร้างบารมีสมัยก่อนอีกมาก ที่ท่านมีใจหนักแน่นและเคารพบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระสงฆ์สาวกทั้งหลาย

คำว่า เคารพอย่างหนักแน่นนี้ มีความหมายที่ลึกซึ้ง หมายถึงความเป็นผู้ที่มีใจตระหนัก มีใจหนักแน่นมั่นคงในพระรัตนตรัย ไม่มีอะไรที่จะสามารถมาสั่นคลอนความศรัทธาที่มีต่อพระรัตนตรัยได้ เหมือนกับหินศิลาแท่งทึบที่ไม่หวั่นไหวต่อแรงลม ฉะนั้น ไม่ว่าจะมีเรื่องราวอันเป็นเท็จ จะมีการใส่ร้ายจากผู้ไม่หวังดีต่อพระศาสนา ก็รับฟังด้วยจิตใจที่เป็นปกติ ไม่หวั่นไหว มีสติรู้อยู่ตลอดเวลาว่า อะไรจะมาเสมอเหมือนด้วยพระรัตนตรัยนั้นไม่มี จึงมุ่งหน้าเอาบุญเพียงอย่างเดียว ไม่ใส่ใจกับสิ่งไร้สาระที่เกิดขึ้น หรือแม้จะมีอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ

นักสร้างบารมีทั้งหลายในอดีต ท่านจึงเป็นแบบอย่างของการสร้างบารมีมายาวนาน เมื่อนำมาเล่าแล้ว ผู้ที่ได้รับฟังก็มีแต่กำลังใจเพิ่มพูน ดังเรื่องการสร้างบารมีในสมัยพุทธกาล

ที่หลวงพ่ออยากจะนำมาเล่าให้พวกเราฟังในครั้งนี้ เป็นตัวอย่างที่ควรจะจดจำแล้วนำไปปฏิบัติตาม เพราะท่านเมื่อได้โอกาสสร้างบุญแล้ว ไม่ปล่อยโอกาสให้ผ่านเลยไป ถึงแม้จะดูว่าเป็นการกระทำที่เล็กน้อยในสายตาของคนทั่วๆ ไป แต่ก็เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า เนื้อนาบุญในพระศาสนานี้เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ ที่ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า แม้ทำบุญเพียงเล็กน้อย ก็ได้รับอานิสงส์อย่างมากมายมหาศาล

พระปัญจหัตถิยเถระ เป็นพระอรหันตเถรเจ้าองค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล ซึ่งมีประวัติการสร้างบารมีที่น่าอัศจรรย์ใจในผลบุญยิ่งนัก *ย้อนไปในอดีตหลายๆ ชาติ พระเถระได้บำเพ็ญบุญไว้ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามากมายหลายพระองค์ ท่านได้สั่งสมบุญอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานมาตลอด เวียนว่ายตายเกิด สร้างบารมีอยู่ในวัฏสงสาร แต่ก็ยังไม่ได้รับผลแห่งบุญอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเท่าที่ควร เพราะชาติที่ผ่านๆ มา ท่านยังสร้างบุญไม่ค่อยจะเต็มที่เท่าที่ควร

จนกระทั่งมาถึงยุคทองของสัตวโลกอีกยุคหนึ่งในสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สุเมธะ ได้ทรงอุบัติขึ้นในโลก

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๘๖

หลังจากที่ตรัสรู้แล้ว ทรงประกาศพระธรรมจักรไปทั่วชมพูทวีป ทรงยังโลกให้สว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรมไปทั่วทุกหัวระแหง พระเถระท่านได้บังเกิดในตระกูลหนึ่ง ที่สมบูรณ์พร้อมด้วยสมบัติทั้งหลาย ทำให้ท่านมีความสุข ไม่ได้ลำบากอะไรเลย กระทั่งเติบโตขึ้นตามลำดับจนบรรลุนิติภาวะแล้ว เมื่อได้ฟังข่าวการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คิดว่า

ทั่วพื้นชมพูทวีปนี้พากันกล่าวแซ่ซ้องสรรเสริญพระ-บรมศาสดาว่า เป็นพระอรหันต์ ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณา แสดงธรรมอันนำออกจากทุกข์ หมู่ชนทั่วทุกสารทิศต่างพากันไปเข้าเฝ้าเพื่อฟังธรรม การที่ตัวเราเองได้รับข่าวอันเป็นมงคลอย่างนี้แล้วตั้งอยู่ในความประมาท เป็นสิ่งที่ไม่สมควรเลย เราควรหาโอกาสฟังธรรมจากพระพุทธองค์สักครั้งในชีวิต

เมื่อคิดอย่างนี้แล้ว ก็รอคอยโอกาสที่จะเข้าไปเฝ้าพระ-บรมศาสดา ถึงแม้ว่าจะไม่เคยเห็นพระบรมศาสดาด้วยตาของตนเอง เพียงแค่ฟังเสียงการสรรเสริญพระพุทธคุณ ท่านก็เกิดความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่างเต็มเปี่ยม

จนกระทั่งวันหนึ่งโอกาสที่รอคอยมานานแสนนานก็มาถึง พระบรมศาสดาเสด็จผ่านมา ประทับอยู่ในเมืองที่ท่านอาศัยอยู่ ทำให้ชาวเมืองพากันปีติ เกิดโกลาหลที่จะได้ทำบุญกับพระบรม-

ศาสดา ต่างก็นำดอกอุบล ๕ กำมือ เดินมุ่งหน้าไปยังสถานที่ประทับเพื่อบูชาพระพุทธองค์ เมื่อกุลบุตรผู้มีบุญเห็นมหาชนถือดอกไม้ออกจากเรือนเพื่อไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ก็คิดว่า

มหาชนต่างพากันไปเพราะต้องการบุญ โอกาสที่ดีมาถึงในวันนี้แล้ว เราไม่ควรปล่อยโอกาสที่ดีงามอย่างนี้ให้เลยผ่านไป เราควรจะเข้าเฝ้าพระบรมศาสดาพร้อมกับมหาชนทั้งหลาย

เมื่อคิดอย่างนี้แล้วก็หาดอกอุบล ๕ กำมือ จากนั้นได้เดินถือเข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์พร้อมกับหมู่ชน ขณะที่เดินไปนั้นก็มองเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้ากำลังเสด็จดำเนินไปบนถนน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า สุเมธะ ผู้มีพระจักษุทอดลงต่ำพอประมาณ เสด็จอย่างสงบ มีความองอาจสง่างาม มีพระสติสำรวมอินทรีย์ กุลบุตรเห็นอย่างนั้น ในใจก็เกิดมหาปีติที่เห็นพระพุทธองค์ มองดูพระบรมศาสดาด้วยความเลื่อมใส แล้วนำดอกอุบลที่ถือมาบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าในระหว่างทางนั่นเอง

ทันใดนั้น เหตุอัศจรรย์ก็บังเกิดขึ้น ดอกบัวเหล่านั้นลอยขึ้นไปบนอากาศเป็นเพดานคล้ายร่มลอยอยู่ในอากาศลอยไปเหนือพระเศียรของพระบรมศาสดา ครั้นอุบาสกเห็นภาพที่น่าอัศจรรย์เช่นนั้น ก็เกิดมหาปีติอันไม่มีประมาณ ในใจเต็มตื้นด้วยความโสมนัสเปรมปรีดิ์ เป็นผู้มีสรีระอันปีติแผ่ซ่านไป

ทั่วสรรพางค์กาย ตั้งแต่นั้นมา ท่านได้ตั้งมั่นอยู่ในพระรัตนตรัย จนตลอดชีวิต และทำบุญทุกอย่างที่มีโอกาส แต่บุญที่ฝังใจท่านที่สุดคือการเอาดอกไม้บูชาพระบรมศาสดา อุบาสกระลึกถึงบุญนั้นจนตลอดชีวิตของท่าน เมื่อจุติจากอัตภาพนั้นแล้วได้ไปบังเกิดในเทวโลก สมบูรณ์ด้วยทิพยสมบัติมากมาย

จนมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ บุญในตัวที่สั่งสมมาก็เต็มเปี่ยม ส่งผลให้บังเกิดในตระกูลสูง และมีกุศลศรัทธาออกบวช เจริญสมถวิปัสสนา ไม่นานก็ได้บรรลุพระอรหันต์ ท่านปรากฏโดยชื่อตามกุศลที่ตนได้บำเพ็ญเอาไว้ว่า **ปัญจหัตถิยเถระ** เมื่อระลึกถึงบุพกรรมของตัวท่าน จึงได้ประกาศการสร้างบารมีของตนว่า

“เราทรงดอกไม้ถวายพระมหามุนี ดังศิษย์กั้นร่มถวายอาจารย์ ในกัปที่สามหมื่น เราได้ยกดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา ในกัปที่สองพันแต่กัปนี้ได้เป็นกษัตริย์ ๕ ครั้ง และเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ทรงพละมาก มีพระนามว่า หัตถิยะ เราได้บรรลุคุณวิเศษทั้งหลาย ก็ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้ถวายดอกไม้เป็นพุทธบูชา”

เราจะเห็นว่า ผลแห่งบุญนี้ไม่มีเล็กน้อย หากเราได้ทำถูกเนื้อนาบุญ ถูกทักขิไณยบุคคล ถูกธรรมกายของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมีผลที่ยิ่งใหญ่ไพศาลบังเกิดขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์

ขอเพียงให้มีจิตเลื่อมใสอย่างเต็มที่ และทำถูกเนื้อนาบุญในบวรพระพุทธศาสนา อานิสงส์ที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้เราสมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติทั้งหลาย และมีความสุขความสำเร็จในชีวิตทุกภพทุกชาติ ขอเพียงเราเชื่อมั่นในบุญอย่างเต็มเปี่ยม และคิด พูด ทำลงไปโดยไม่ต้องไปลังเลกับเรื่องใดทั้งสิ้น เพราะการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมหัคคตกุศล ดังนั้นเราต้องบูชาทั้งอามิสบูชาและปฏิบัติบูชากันทุกๆ วัน

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกมะลิ ๗ ดอก

เราได้ถวายดอกมะลิแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ เพียงแค่ ๗ ดอกเท่านั้น ด้วยการโปรยมะลิลงที่ใกล้พระบาทด้วยความปีติโสมนัส ด้วยบุญกรรมนั้น ส่งผลให้เราได้ครอบงำทั้งนรชนและเทวดาทั้งหลาย ได้บรรลุธรรมในภพชาติสุดท้าย

ชีวิตของเรา เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว ก็มีความเสื่อมไปตามลำดับ จากวัยทารกไปสู่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน จนกระทั่งถึงวัยชรา นั่นเป็นความเสื่อมที่ปรากฏให้เห็นได้ชัด ท้ายที่สุดก็นำไปสู่ความตาย เพราะฉะนั้นเราควรเป็นผู้ไม่ประมาทในการใช้ชีวิต พึงคิดอยู่เสมอว่า ร่างกายมนุษย์นี้เป็นเพียงเครื่องอาศัยที่มีไว้สำหรับใช้สร้างบารมี เราจะได้มุ่งแสวงหาสิ่งที่เป็นสาระแก่นสาร จนกว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิตเข้าถึงพระนิพพาน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน **ขุททกนิกาย ธรรมบท** ความว่า

“ติณโทสานิ เขตฺตานิ ราคโทสา อยํ ปชา
ตสฺมา หิ วีตราเคสุ ทินฺนํ โหติ มหปฺผลํ

นาทั้งหลาย มีหญ้าเป็นเครื่องประทุษร้าย หมู่สัตว์ทั้งหลาย มีราคะเป็นเครื่องประทุษร้าย เพราะเหตุนั้นแล ทานที่บุคคลให้แล้วในท่านผู้มีราคะไปปราศแล้วทั้งหลาย จึงมีผลมาก”

การสร้างบุญถูกเนื้อนาบุญนั้น ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือเทวดาผู้ต้องการบุญ ต่างก็ปรารถนา เพราะจะเป็นทางมาแห่งมหากุศลอันไม่มีประมาณ เหมือนกับการที่ชาวนาปลูกข้าวใน

เนื้อนาดี ย่อมได้ผลผลิตที่เกินควรเกินคาด การทำบุญถูกเนื้อนาบุญก็เช่นกัน จะส่งผลให้ผู้นั้นประสบแต่สิ่งที่ดีในชีวิต จะส่งผลให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยสมบัติใหญ่ ทั้งมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ ภพชาติสุดท้าย บุญนั้นจะส่งผลให้เข้าถึงพระนิพพาน

เพราะฉะนั้น นักสร้างบารมีทั้งหลายในอดีต เมื่อท่านเจอเนื้อนาบุญอันเลิศแล้ว ก็จะขวนขวายเอาบุญ ถึงแม้ว่าวัตถุทานที่มีนั้น จะเป็นของน้อยนิดก็ตาม ท่านก็ทำด้วยใจที่เลื่อมใส โดยไม่ปล่อยโอกาสให้ผ่านเลยไป เพราะการทำด้วยใจที่เลื่อมใสศรัทธา การบูชาที่เล็กน้อยนั้นไม่น้อยเลย จะมีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ไพศาลอย่างไม่มีประมาณต่อตัวของเรา

*เหมือนเรื่องราวของ **พระปทปูชกเถระ** ที่ท่านได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว ซึ่งในอดีตท่านได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนามาหลายภพหลายชาติ ได้บำเพ็ญกุศลกับพระสัมมาพุทธเจ้าพระองค์ก่อนๆ ตามวาระโอกาส จนมาถึงยุคสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ ท่านได้บังเกิดในเรือนที่มีฐานะปานกลางตระกูลหนึ่ง ในช่วงนั้นเป็นช่วงที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงประกาศพระศาสนาแผ่ขยายไป

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๖๑

ทั่วชมพูทวีป มีพุทธบริษัทบรรลุธรรมกันจำนวนมาก พระอริยเจ้าผู้มีดวงตาเห็นธรรม เป็นยอดเนื้อนาบุญก็มีอยู่มากมาย มีอยู่วันหนึ่ง เมื่อทารกน้อยนั้นเจริญวัยขึ้น ก็มีโอกาสได้ฟังธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า

ในวันนั้น พระบรมศาสดาทรงแสดงธรรม ตรัสสอนให้บริษัททั้งหลายเป็นผู้ที่ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต ทรงสอนให้ตระหนักว่า ชีวิตของมนุษย์นั้นเป็นของน้อย มีเวลาอยู่ในโลกเพียงไม่นานก็ต้องละจากกายนี้ไป ดังนั้นเมื่อมีชีวิตแล้วจงตั้งใจทำความดี เตรียมตัวเดินทางไปสู่ปรโลก จงหมั่นสั่งสมบุญให้เต็มที่ เพราะการสั่งสมบุญเท่านั้นที่เป็นเหตุนำสุขมาให้ เมื่อเด็กหนุ่มคนนั้นได้ฟังพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคเจ้าเท่านั้น เกิดความเลื่อมใสอย่างยิ่ง จึงคิดว่า

เมื่อเราได้ยินได้ฟังถ้อยคำอันเป็นสิริมงคลนี้แล้ว ก็ไม่ควรให้กาลเวลาตอนที่ใจยังปีติเลื่อมใสนี้ผ่านไปเปล่า เราควรจะเอาบุญกับพระบรมศาสดาด้วยใจที่ปีติอย่างเต็มที่ แล้วท่านก็เที่ยวหาดอกมะลิที่ขาวสะอาด มีกลิ่นหอมสดชื่น หาตั้งนานได้มาเพียง ๗ ดอกเท่านั้น แม้ได้เพียงแค่นี้ก็ดีอกดีใจ นำมาน้อมบูชาแทบบาทมูลของพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วถวายบังคมด้วยความเคารพ การบูชาด้วยจิตเลื่อมใสในวันนั้น ได้ฝังอยู่ในใจของกุลบุตรนั้นตลอดชีวิต นึกคราใดก็มีแต่มหาปีติเกิดขึ้น

ด้วยบุญกรรมนั้น ส่งผลให้ท่านท่องเที่ยวไปในเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ได้บังเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นจอมเทพแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์อยู่ยาวนาน จนมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ ก็กลับมาบังเกิดในโลกมนุษย์ ด้วยบุญเก่าที่สร้างไว้ เมื่อเจริญวัยขึ้นก็เกิดความเลื่อมใสในพระศาสนา จึงละทิ้งเพศฆราวาสออกบวช บวชได้ไม่นานก็บำเพ็ญเพียรจนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ในที่สุด พอบรรลุธรรมแล้ว ท่านก็ย้อนอดีตไปดูบุพกรรมที่เป็นเหตุทำให้ตนเองได้สมบัติใหญ่คือพระนิพพาน เมื่อพบเรื่องราวการสร้างบุญของตนเองก็เกิดโสมนัส ถึงกับเปล่งอุทานว่า

“ผลแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน เพียงแค่เราได้ถวายดอกมะลิแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ เพียงแค่ ๗ ดอกเท่านั้น ด้วยการโปรยมะลิลงที่ใกล้พระบาทด้วยความปีติโสมนัส ด้วยบุญกรรมนั้น ส่งผลให้เราได้ครอบงำทั้งนรชนและเทวดาทั้งหลาย ได้บรรลุธรรมในภพชาติสุดท้าย ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ ที่เราได้บูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยดอกไม้ ทำให้เราไม่ไปสู่อบายภูมิเลย

ผลบุญครั้งนั้น ยังทำให้ในกัปที่ ๕ แต่กัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๓ ครั้ง มีพระนามว่า สมันตคันธะ ครอบครองแผ่นดินมีสมุทรสาครทั้ง ๔ เป็นที่สุด เป็นจอมหมู่มนุษย์ในยุคนั้น ภพชาติสุดท้ายก็ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

ผลบุญที่เกิดขึ้นจากการบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยดอกไม้เพียง ๗ ดอก ช่างน่าอัศจรรย์เหลือเกิน” เมื่อท่านกล่าวอย่างนี้ ผู้ที่รับรู้รับทราบ ต่างก็มีกำลังใจและเชื่อมั่นว่า การสร้างบุญที่ถูกเนื้อนาบุญนั้นมีผลมาก สามารถส่งผลถึงภพชาติสุดท้ายของชีวิต

ยังมีเรื่องอีกเรื่องหนึ่ง ที่หลวงพ่ออยากจะเล่าให้ฟังอีกเช่นกัน เพราะเป็นเรื่องราวที่ใกล้เคียงกัน จะแตกต่างกันก็แค่ช่วงเวลาที่สร้างบารมี และอานิสงส์ที่ได้ยาวนานกว่ากันเท่านั้น เป็นเรื่องราวการสร้างบุญของ **พระมุฏฐิปุปผิยเถระ** *พระเถระองค์นี้เกิดในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ท่านบังเกิดในตระกูลช่างดอกไม้ ที่แตกฉานในเรื่องราวเกี่ยวกับดอกไม้ ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูก หรือประดับตกแต่ง เมื่อท่านเจริญวัยแล้วก็ได้ศึกษาศิลปศาสตร์ของครอบครัว สำเร็จการเรียนศิลปะของช่างดอกไม้

วันหนึ่ง เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้วเกิดความเลื่อมใส ได้โปรยดอกมะลิซ้อนแทบบาทมูลของพระผู้มีพระภาคเจ้า บูชาด้วยมือทั้งสองด้วยจิตที่เลื่อมใสอย่างเต็มเปี่ยม ด้วยกุศล

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๖๓

สมภารนั้น ส่งผลให้ท่านท่องเที่ยวไปในเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เสวยสมบัติทั้งสองโลก ในสมัยพุทธกาลนี้ ท่านบังเกิดในเรือนแห่งหนึ่ง ครั้นเจริญวัยแล้ว ก็มีความเลื่อมใสในพระบรมศาสดา ด้วยอำนาจวาสนาในกาลก่อน ในที่สุดก็ออกบวช บำเพ็ญเพียรไม่นานนักก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

ภายหลัง ท่านระลึกถึงบุพกรรมของตนก็เกิดโสมนัส ได้กล่าวว่า “ในกาลนั้น เราเป็นนายมาลาการมีชื่อว่าสุทัสสนะ ได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ เรามีใจโสมนัส ถือดอกมะลิไปบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ด้วยพุทธบูชานี้และด้วยจิตที่ตั้งไว้ชอบ เราไม่เข้าถึงทุคติเลยตลอดแสนกัป ในกัปที่ ๓๖ แต่กัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ครั้ง มีพระนามเหมือนกันว่า เทพอุตตระ มีพละมาก ภพชาติสุดท้าย เราก็ได้บรรลุคุณวิเศษทั้งหลายที่ละเอียดประณีต ภพชาติของเราสิ้นสุดแล้ว การเกิดใหม่ไม่มีอีกแล้ว นี้เป็นผลแห่งการบูชาด้วยดอกมะลิเท่านั้น ผลแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน”

เราจะเห็นได้ว่า การสร้างบุญที่ถูกเนื้อนาบุญนั้น มีผลที่ยิ่งใหญ่ไพศาลเกินควรเกินคาด เกินกว่าที่เราจะใช้ความคิดของมนุษย์มาวัดกัน เพราะอานุภาพแห่งใจที่เลื่อมใส บวกกับการได้

เนื้อนาบุญที่ประเสริฐ คือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มหานิสงส์ใหญ่นี้จะบังเกิดขึ้น เหมือนกับผลแห่งบุญที่พระเถระทั้งสองรูปได้รับ เพราะฉะนั้นให้จดจำไว้ว่า เวลาที่พวกเราจะสร้างบุญ ก็ให้สร้างด้วยใจที่ปีติ และรักษาอารมณ์นี้ไว้ให้ได้ตลอดเวลา มหานิสงส์จะได้อยู่กับตัวเราจนกว่าจะเข้าสู่พระนิพพาน

๙

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกมะลิ

บุคคลใดมีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในพระตถาคต
มีศีลอันงามที่พระอริยเจ้าพอใจสรรเสริญ
มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์ และมีความเห็นตรง
บัณฑิตทั้งหลายเรียกชีวิตของบุคคลนั้นว่า
ไม่ว่างเปล่าจากแก่นสาร

การเดินทางไกลในสังสารวัฏ เพื่อข้ามไปสู่ฝั่งแห่งอมตมหานิพพาน จำเป็นจะต้องมีเสบียงคือ บุญ เป็นเครื่องสนับสนุนหล่อเลี้ยง เพื่อให้เราได้สร้างบารมีอย่างสะดวกสบาย เกิดมาภพชาตินี้ ควรมุ่งมั่นสั่งสมบุญให้ได้มากที่สุด เพราะเมื่อถึงเวลาจะหลับตาลาโลก แม้เราจะรักใครมากที่สุด หรือคนอื่นจะมารักมาสงสาร ไม่อยากให้เราต้องจากโลกนี้ไป หรือแม้ร้องไห้น้ำตาแทบเป็นสายเลือด เขาก็ช่วยเหลือเราไม่ได้ มีเพียงบุญกุศลที่เราสั่งสมไว้ดีแล้วเท่านั้น จะเป็นเพื่อนแท้ในการเดินทางไปสู่สัมปรายภพ ดังนั้นเมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์ มีโอกาสได้สร้างบุญสร้างบารมี จงอย่าปล่อยให้โอกาสดีๆ นี้ผ่านไป เพราะบุญเท่านั้นเป็นที่พึ่งของเราทั้งในโลกนี้และโลกหน้า บุญจะสนับสนุนให้เราได้บรรลุจุดหมายปลายทาง ไปถึงที่สุดแห่งธรรมได้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน **ปุญญาภิสันทสูตร** ว่า

“บุคคลใดมีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในพระตถาคต มีศีลอันงามที่พระอริยเจ้าพอใจสรรเสริญ มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์ และมีความเห็นตรง บัณฑิตทั้งหลายเรียกชีวิตของบุคคลนั้นว่า ไม่ว่างเปล่าจากแก่นสาร เพราะฉะนั้น บุคคลผู้มีปัญญา เมื่อระลึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลายพึงประกอบเนืองๆ ซึ่งศรัทธาในพระตถาคตเจ้า ศรัทธาในศีล ในความเลื่อมใส และความเห็นธรรมเถิด”

ความเลื่อมใสศรัทธา เป็นทางมาแห่งมหากุศลความดีทั้งหลาย โดยเฉพาะความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันประเสริฐสุด จะเป็นจุดเชื่อมโยงให้เราได้พบกับสิ่งที่ดี เป็นเหตุให้ได้มนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ คือ เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว อะไรที่เป็นสมบัติของมนุษย์ เราจะได้สิ่งนั้น ไม่ว่าจะเป็นรูปสมบัติ มีร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บ ไม่ป่วย ไม่ไข้ มีอายุขัยยืนยาว ได้สร้างความดีไปนานๆ มีทรัพย์สมบัติ ทั้งชื่อเสียง เกียรติยศ ก็ไหลมาเทมา และมีคุณสมบัติ คือ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด รู้แจ้งแทงตลอดทั้งทางโลกและทางธรรม เป็นต้น

เมื่อถึงคราวหลับตาลาโลก สวรรค์สมบัติจะบังเกิดขึ้น จะเพียบพร้อมไปด้วยทิพยสมบัติ ทำให้มีรัศมีกายที่สว่างไสว มีวิมานที่รุ่งโรจน์สวยงาม เมื่อถึงคราวประพฤติปฏิบัติธรรม นิพพานสมบัติก็เกิดขึ้นอย่างง่ายดาย สามารถทำใจให้หยุดนิ่งได้อย่างสบายๆ เป็นประเภทปฏิบัติสะดวก ตรัสรู้ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องลำบาก นี่คืออานิสงส์ที่เกิดจากความเลื่อมใสศรัทธาในรัตนะอันเลิศคือพระรัตนตรัย

*มีพระเถระรูปหนึ่งชื่อ **ขัณฑสุมนะ** ท่านเกิดในราชตระกูล

---

*มก. เล่ม ๕๐ หน้า ๔๔๘

แห่งเมืองปาวา เป็นผู้มีกลิ่นกายหอมเหมือนดอกมะลิ ผิวพรรณวรรณะก็เปล่งปลั่งผ่องใสมากเป็นพิเศษ เมื่อได้ยินข่าวว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก กำลังประทับอยู่ที่สวนอัมพวันของนายจุนทะ ท่านบังเกิดความศรัทธาเลื่อมใสปรารถนาอย่างยิ่งที่จะไปฟังธรรม เหมือนผืนดินที่แห้งแล้งรอคอยฝนจากฟากฟ้ามายาวนาน หรือเหมือนปลาในหนองน้ำที่แห้งขอดกำลังรอฝนด้วยใจจดใจจ่อฉันใดฉันนั้น ลูกเศรษฐีท่านนี้เพียงได้ยินคำว่า “พุทโธ” เท่านั้น ก็รีบชักชวนข้าทาสบริวารไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เพื่อฟังพระธรรมเทศนา ครั้นฟังแล้วก็ยิ่งศรัทธามากขึ้น จึงตัดสินใจออกบวช ท่านบำเพ็ญเพียรเพียงไม่นาน ก็สามารถทำใจให้หยุดนิ่ง ขจัดกิเลสอาสวะบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ผู้ทรงอภิญญา มีฤทธิ์ มีเดช มีอานุภาพมาก

วันหนึ่ง ท่านระลึกชาติดูประวัติการสร้างบารมีของตัวท่านว่า บุญอะไรที่ทำให้ท่านเป็นผู้มีกลิ่นกายหอม และมีฤทธานุภาพมากมายถึงปานนี้ ก็พบว่ามีอยู่ชาติหนึ่ง ท่านได้บังเกิดในยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ซึ่งหลังจากที่พระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน มหาชนได้ช่วยกันสร้างพระสถูปที่ทำด้วยทองคำ เพื่อเป็นเครื่องระลึกนึกถึงพระรัตนตรัย ส่วนตัวท่านได้สร้างกำแพงที่ทำด้วยไม้แก่นจันทน์ซึ่งเป็นไม้เนื้อหอม ล้อมรอบพระสถูปอีกชั้นหนึ่ง ทำให้พระสถูป

ซึ่งนอกจากจะมีสีเหลืองอร่ามเหมือนทองคำแล้ว ยังมีกลิ่นหอมที่เกิดจากไม้แก่นจันทน์อีกด้วย ทำให้ผู้มานมัสการพระสถูประลึกนึกถึงพระรัตนตรัยด้วยใจที่สบาย เป็นเหตุให้มหาชนได้บรรลุธรรมไปสู่สวรรค์และนิพพานกันนับไม่ถ้วน

ด้วยผลบุญที่ได้ทำในครั้งนั้น ทำให้ท่านไปเสวยทิพยสมบัติในสุคติสวรรค์ เป็นผู้มีกลิ่นจันทน์หอมออกจากสรีระร่างกาย กลิ่นหอมฟุ้งขจรขจาย ใครได้กลิ่นก็ชื่นใจ และอยากเข้าใกล้ ท่านเสวยทิพยสมบัติเป็นเวลายาวนานมาก เมื่อลงมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิพระนามว่า สมัตตะ ท่านเป็นพระเจ้าจักรพรรดิที่มีชื่อเดิมอยู่ถึง ๘ ครั้ง เมื่อละโลกก็กลับไปเสวยทิพยสมบัติในสุคติสวรรค์อีก เวียนว่ายตายเกิดเฉพาะใน ๒ ภพ ภูมินี้เท่านั้น

เมื่อมาเกิดในยุคสมัยหลังพุทธปรินิพพานของพระกัสสป-สัมมาสัมพุทธเจ้า มหาชนต่างพากันบูชาพระพุทธองค์ด้วยการก่อเจดีย์ทองสูง ๑ โยชน์ ท่านปรารถนาจะบูชาพระเจดีย์ด้วยดอกไม้ แต่ซื้อไม่ได้ ครั้นเห็นดอกมะลิกิ่งหนึ่ง จึงขอซื้อมะลิกิ่งนั้นด้วยราคาที่แพงลิบลิ่วทีเดียว เพราะคนขายโก่งราคาสูงมาก แต่ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย ทำให้ท่านตัดสินใจซื้อเพื่อแลกกับการได้บูชาพระรัตนตรัย

ขณะที่เดินถือดอกมะลิไปบูชาพระเจดีย์นั้น ท่านบังเกิดปีติโสมนัสทุกๆ ย่างก้าว เมื่อไปถึงก็ถือกิ่งมะลิเวียนประทักษิณ ๓ รอบ แล้วทำการบูชานอบน้อมด้วยความเลื่อมใส แค่บูชาด้วยดอกมะลิเท่านั้น บุญส่งผลให้ท่านได้กลับไปบังเกิดในเทวโลกอีกครั้งหนึ่ง เสวยสุขในสวรรค์อยู่นานถึง ๘๐ โกฏิปี ครั้นมาในยุคพุทธกาลของเรานี้ ท่านได้มาเกิดเป็นพระกุมารในแคว้นมัลละ เพียงได้ยินว่า พระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นแล้วในโลก ขนท่านก็ลุกชูชันปรารถนาจะไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ทันที

คนในสมัยก่อน เมื่อเกิดศรัทธาไม่รอช้า จะรีบทำความดีทันที และจะไม่ให้สิ่งใดมาเป็นอุปสรรค เป็นข้อแม้ ข้ออ้างหรือเงื่อนไขในการทำความดี ความรู้สึกเช่นนั้นไม่เกิดขึ้นกับนักสร้างบารมีในสมัยก่อนเลย เมื่อใจเปี่ยมด้วยศรัทธา ปัญญาก็เจริญ เมื่อมีปัญญา ปัญหาก็ไม่มี กลายเป็นคนไม่มีปัญหา มีแต่ปัญญาขวนขวายหาช่องทางในการทำความดีนั้นให้สำเร็จจนได้ นี่คือแบบอย่างนักสร้างบารมีที่ดี การตัดสินใจไปฟังธรรมในครั้งนั้นทำให้ท่านได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ผู้ทรงอภิญญา และมีกลิ่นกายที่หอมเหมือนดอกมะลิอีกด้วย

นี่เป็นตัวอย่างของการบูชาพระเจดีย์ด้วยดอกมะลิ ถ้าหากเรามีความเลื่อมใสศรัทธาจริงๆ แม้พระบรมศาสดาจะ

ทรงพระชนม์ชีพอยู่หรือดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม อานิสงส์แห่งความเลื่อมใสนั้นก็มีผลเสมอกัน เพราะฉะนั้นแม้พระผู้มีพระภาคเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพานไป ๒,๕๐๐ กว่าปีแล้วก็ตาม หากสิ่งที่เป็นอนุสรณ์แห่งความดี เป็นเครื่องหมายที่ทำให้เราและชาวโลกได้ตรึกระลึกนึกถึงพระพุทธองค์ ก็คือ มหาธรรมกายเจดีย์ ที่เราได้ร่วมกันสถาปนาขึ้นมา ด้วยความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัยเป็นอย่างยิ่ง

สิ่งที่เราได้ร่วมกันสร้างขึ้นมา ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย และลงทุนลงแรงด้วยความเหนื่อยยากนี้ จะก่อเกิดเป็นบุญใหญ่ให้กับเราทุกคน เหมือนฝนที่ตกลงมาในจักรวาลไม่มีลมพายุ มีแต่เม็ดฝนล้วนๆ หากเราเอาภาชนะที่ไม่มีรูรั่วตั้งไว้กลางแจ้ง ฝนตกลงมาเท่าไรก็เต็มภาชนะ ฉันใด เราก็จะได้บุญกันเต็มที่ไม่รั่วไปไหน ฉันนั้น เราทำบุญถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า กุศลที่เกิดขึ้นจึงทับทวีเป็นอสงไขย-อัปปมาณัง เราจะได้อานิสงส์ใหญ่กันเลยทีเดียว

บุญที่เกิดขึ้นจะชำระกาย วาจา ใจของเรา ความบริสุทธิ์มีความผ่องใส เป็นเหตุให้เกิดความสุขและความสำเร็จต่อไปในอนาคต เราจะได้สมบัติทั้ง ๓ คือ มนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ ซึ่งสมบัติทั้งสามนี้จะติดตามตัวเราไปอย่างต่อเนื่อง จะเกิดเป็นสมบัติใหญ่ สมบัติมหาศาล ถ้าเป็นมนุษย์

เขาเรียกว่ามนุษย์มหาศาล เศรษฐีมหาศาล คือ มีสมบัติในเมืองมนุษย์มาก ให้จับจ่ายใช้สอยสำหรับการสร้างบารมีได้เต็มที่ ใช้เท่าไรก็ไม่รู้จักหมดจักสิ้น หากยังไปนิพพานไม่ได้ ไปเป็นชาวสวรรค์ก็จะได้สมบัติทิพย์ที่มหาศาลเช่นเดียวกัน

จนกระทั่งชาติสุดท้าย เมื่อบุญบารมีเต็มเปี่ยม สมบัติของพระนิพพานมหาศาลก็เกิดขึ้น คือ แทนที่จะตัดกิเลสได้อย่างเดียว วิชชา ๓ ก็ยังเกิดขึ้นด้วย ได้อภิญญา ๖ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ จรณะ ๑๕ เป็นทั้งนักปราชญ์บัณฑิต สำเร็จมรรคผลนิพพาน ทุกอย่างเต็มเปี่ยม เข้าถึงความเป็นเลิศของแต่ละวิชชานั้นๆ ตั้งแต่ได้หูทิพย์ ตาทิพย์ ระลึกชาติได้ มีมโนมยิทธิ อิทธิวิธี แสดงฤทธิ์ได้ หรือรู้วาระจิตของคนอื่น จนกระทั่งขจัดกิเลสอาสวะได้หมดสิ้น บุญจึงมีความสำคัญเช่นนี้

ดังนั้น ให้เราหมั่นประกอบความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยไว้ให้ดี ให้มีพระรัตนตรัยเป็นอารมณ์ ยิ่งถ้าหากทุกคนฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งควบคู่ไปด้วย กระทั่งเข้าไปพบกับพระรัตนตรัยภายในได้เมื่อไร ความศรัทธานั้นก็จะเป็นอจลศรัทธาที่ไม่คลอนแคลนไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใดๆ ขอให้หมั่นฝึกฝนใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์หยุดนิ่ง จนกว่าจะเข้าถึงพระธรรมกายภายในกันทุกคน

๑๐

อานิสงส์
บูชาด้วยดอกราชพฤกษ์

ดิฉันได้เห็นพระภิกษุรูปหนึ่ง ท่านเดินบิณฑบาตอยู่ในพระนคร ตอนนั้น ดิฉันเองไม่มีไทยธรรมอะไรที่จะถวายท่าน มีเพียงดอกราชพฤกษ์กำหนึ่งเท่านั้น แม้กระนั้นก็ตาม ดิฉันคิดว่าการที่เราเห็นบุญเขตเช่นนี้แล้ว จะไม่ถวายอะไรเลยนั้นเป็นการไม่สมควร จึงน้อมถวายดอกราชพฤกษ์นั้นแด่พระภิกษุรูปนั้น ด้วยผลแห่งบุญนั้น ดิฉันจึงได้ทิพยสมบัติเช่นนี้

การเกิดมาได้อัตภาพเป็นมนุษย์นั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นการยากแสนยาก แต่การดำรงภาวะของความเป็นมนุษย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ได้นั้น เป็นสิ่งที่ยากยิ่งกว่า เพราะโอกาสพลั้งพลาดนั้นมีอยู่มาก ต้องรู้จักดำรงตนให้ห่างไกลจากบาปอกุศลทั้งมวล เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว การประคับประคองตนเองให้ตั้งมั่นอยู่ในสัมมาทิฏฐิ เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง และสัมมาทิฏฐิของเราจะหนักแน่นมั่นคงได้นั้น ต้องเกิดจากใจที่บริสุทธิ์ผ่องใส และใจจะผ่องใสและบริสุทธิ์ได้นั้น ต้องเป็นใจที่หยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ กึ่งกลางตัวของเราเอง หยุดอยู่ตรงนี้ให้ได้ทั้งวันทั้งคืนทีเดียวชีวิตจึงจะเข้าถึงความสมบูรณ์

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน วิหารวิมาน ความว่า

“เอโส หิ สงฺโฆ วิปุโล มหคฺคโต
เอสปฺปเมยฺโย อุทฺธีว สาคโร
สา ทกฺขิณา สงฺฆคตา ปติฏฺฐิตา
มหปฺผลา โลกวิทูหิ วณฺณิตา

พระสงฆ์เป็นบุญเขตอันไพศาลคำนวณนับมิได้ เหมือนสาครมหาสมุทรที่คำนวณนับไม่ได้ ทักษิณาทานที่ถึงพระสงฆ์ย่อมดำรงมั่นและมีผลมาก พระศาสดาผู้รู้แจ้งโลก ทรงสรรเสริญนาบุญอันเลิศนี้”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า บุคคลที่สร้างบุญในบุญเขตใด แม้จะทำเพียงเล็กน้อยก็ได้รับผลมาก หากทำมาก ก็ยิ่งทำให้ได้เพิ่มพูนทับทวีขึ้นไปอีก บุญเขตนั้นไม่มีในที่อื่นเลย มีอยู่แต่ในพระพุทธศาสนาเท่านั้น พระดำรัสนี้เป็นเหมือนประทีปส่องทางให้ผู้หวังบุญ ได้หาโอกาสให้กับตนเองในการสั่งสมบุญในบวรพระพุทธศาสนา ฉะนั้นบัณฑิตนักปราชญ์ในกาลก่อนทั้งหลาย จึงพากันสร้างบุญกันอย่างเต็มที่ ไม่เคยมีคำว่าไม่พร้อมอยู่ในหัวใจเลย มีแต่จะกระทำความพร้อมให้บังเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

เมื่อเรามีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ก็ต้องหมั่นสั่งสมบุญให้มากๆ ประมาทไม่ได้เลย โดยเฉพาะการให้ทาน จัดเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะจะเป็นการกำจัดมลทิน คือ ความตระหนี่ออกจากใจ กระแสธารแห่งบุญนี้จะดึงดูดมหาสมบัติให้บังเกิดขึ้นอย่างเป็นอัศจรรย์ เราจะไม่พบกับความลำบาก ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดก็ตาม มีเรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตที่หลวงพ่ออยากจะนำมาเล่าให้ทุกท่านได้ฟังกัน จะได้ไม่พลาดโอกาสในการสั่งสมบุญ จะได้มีกำลังใจขวนขวายหาโอกาสทำบุญอยู่เสมอๆ ไม่ใช่มัวรอคอยโอกาส ต้องรีบแสวงหาโอกาสสร้างบุญในทุกที่ทุกๆ เวลาทีเดียว

*เมื่อครั้งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ที่กรุงสาวัตถี มหาชนเป็นอันมากพากันบูชาพระพุทธองค์ด้วยการปฏิบัติบูชาและอามิสบูชา พระมหาโมคคัลลานเถระได้ถือโอกาสนั้น เที่ยวจาริกไปตามสวรรค์ เพื่อเยี่ยมเยือนเทพบุตรเทพธิดาทั้งหลาย แล้วถือโอกาสไต่ถามถึงบุพกรรมของเทพบุตรเทพธิดาทั้งหลาย เพื่อจะได้นำมาเล่าให้กับพุทธศาสนิกชนได้รับฟัง เป็นกำลังใจในการสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

วันหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานะไปยังสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ได้พบวิมาน ๔ หลัง ตั้งเรียงรายรุ่งเรืองตระการตาด้วยรัศมี และได้พบเหล่าเทพธิดา ๔ องค์ เสวยทิพยสมบัติอยู่ในวิมานทั้ง ๔ หลังนั้น ท่านจึงเข้าไปพบ พอเหล่าเทพธิดาเห็นพระเถระผู้มีอานุภาพมาก จึงพากันลงจากวิมานของตนแล้วเข้ามาไหว้พระเถระ พระเถระท่านจึงเอ่ยถามว่า “ดูก่อนแม่เทพธิดาทั้งสี่ พวกท่านแต่ละนางช่างงดงามเหลือเกิน มีรัศมีรุ่งเรืองสว่างไสว ทิพยสมบัติก็ละเอียดประณีตเกินพรรณนา พวกท่านได้พากันสร้างบุญอะไรไว้ จึงมีวิมานเรียงรายอยู่ใกล้กัน และมีทิพยสมบัติอันโอฬารอย่างนี้”

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๓๗๓

เทพธิดาทั้งสี่พอได้ฟังคำถามของพระเถระ ต่างดีอกดีใจที่จะได้ประกาศบุพกรรมที่ตนเองได้กระทำไว้ เทพธิดาองค์แรกกล่าวตอบพระเถระว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ เมื่อครั้งที่ยังเป็นมนุษย์นั้น ดิฉันได้สร้างบุญเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดิฉันได้เห็นพระภิกษุรูปหนึ่ง ท่านเดินบิณฑบาตอยู่ในพระนคร ตอนนั้นดิฉันเองไม่มีไทยธรรมอะไรที่จะถวายท่าน มีเพียงดอกราชพฤกษ์กำหนึ่งเท่านั้น แม้กระนั้นก็ตาม ดิฉันคิดว่า การที่เราเห็นบุญเขตเช่นนี้แล้ว จะไม่ถวายอะไรเลยนั้นเป็นการไม่สมควร จึงน้อมถวายดอกราชพฤกษ์นั้นแด่พระภิกษุรูปนั้น ด้วยผลแห่งบุญนั้นดิฉันจึงได้ทิพยสมบัติเช่นนี้”

เทพธิดาองค์ที่ ๒ กล่าวตอบว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้า แม้ดิฉันเองก็เป็นเหมือนเทพนารีองค์นี้ ได้พบพระคุณเจ้าองค์หนึ่ง ในมือของดิฉันเองไม่ได้มีสิ่งของที่ควรขบฉันเลย มีเพียงดอกบัวขาบกำมือหนึ่งเท่านั้น ดิฉันคิดว่า การที่เราพบเนื้อนาบุญอย่างนี้แล้ว ไม่รีบสร้างบุญกับท่าน เป็นสิ่งที่ไม่สมควรเลย เมื่อโอกาสอย่างนี้มาถึงแล้ว เราควรรีบตักตวงบุญให้เต็มที่ เมื่อคิดอย่างนี้ ดิฉันก็น้อมถวายดอกบัวขาบกำหนึ่งนั้น ด้วยผลแห่งบุญนั้น ทำให้ดิฉันได้ทิพยสมบัติอันโอฬารอย่างน่าอัศจรรย์”

เทพนารีองค์ที่ ๓ พอฟังบุพกรรมของเทพนารีทั้งสององค์จบ จึงกล่าวต่อไปว่า “พระคุณเจ้าผู้เจริญ แม้ตัวดิฉันเองก็ได้พบพระคุณเจ้าองค์หนึ่งเดินบิณฑบาตอยู่ในเมืองไม่ได้มีโภชนาหารอะไรอยู่ในมือเลย มีเพียงดอกบัวหลวงกำมือเดียวเท่านั้น ก็คิดอย่างที่เทพธิดาทั้งสององค์นั้นคิดนั่นแหละว่า การที่เราไม่ให้อะไรเมื่อได้พบเนื้อนาบุญอย่างนี้ เป็นการไม่ควรเลย จึงได้น้อมกำดอกบัวหลวงนั้นถวาย นี้เป็นผลแห่งบุญในครั้งนั้น”

เทพนารีองค์ที่ ๔ กล่าวตอบพระเถระว่า “แม้ดิฉันเองก็ได้สร้างบุญเหมือนกับเทพธิดาสหายทั้งสามองค์นั้น ดิฉันได้พบพระภิกษุองค์หนึ่ง มีจิตเลื่อมใสอย่างเต็มที่ เห็นท่านเดินมาอย่างสงบสำรวม ในขณะนั้นดิฉันมีเพียงดอกมะลิอยู่ในมือเท่านั้น ความที่ไม่อยากจะพลาดโอกาสบุญ จึงได้น้อมถวายดอกมะลินั้นด้วยความเคารพ น่าอัศจรรย์เหลือเกินว่า ผลบุญเพียงเล็กน้อยที่สร้างในเนื้อนาบุญอันเลิศกับพระสาวกของพระชินสีห์ จะทำให้ได้มหาสมบัติใหญ่ถึงเพียงนี้”

นี่เป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์มาก ผลแห่งบุญที่เทพธิดาทั้งสี่ได้ถวายดอกไม้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ให้ผลมากมายถึงเพียงนี้ เมื่อภพชาติก่อนนั้น เทพนารีทั้งสี่ได้เกิดในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าองค์ที่ตรัสรู้ก่อนพระบรมศาสดาของเรา เทพธิดาทั้งสี่นั้นได้เกิดในตระกูลที่มี

อันจะกิน ในนครปัณณกตะ ในรัฐที่ชื่อว่า เอสิกะ พอเติบโตขึ้นก็มีครอบครัวอยู่ในพระนครนั้น ในสมัยศาสนาของพระกัสสป-สัมมาสัมพุทธเจ้าได้ขยายไปทั่วชมพูทวีป มหาชนต่างก็มีโอกาสสร้างบุญกันอย่างเต็มที่

หญิงทั้งสี่คนมีโอกาสสร้างบุญกันตามลำดับ นางหนึ่งเห็นภิกษุรูปหนึ่งก็ได้ถวายดอกราชพฤกษ์ นางหนึ่งได้ถวายดอกบัวขาบกับภิกษุอีกรูปหนึ่ง นางหนึ่งได้ถวายดอกบัวหลวงกับภิกษุอีกรูปหนึ่ง และคนสุดท้ายได้ถวายดอกมะลิแก่ภิกษุอีกรูปหนึ่ง พอทั้งสี่คนตายไปตั้งแต่ภพชาตินั้น ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แต่ละองค์มีนางอัปสรพันหนึ่งเป็นบริวาร เสวยทิพยสมบัติจนหมดอายุของชาวสวรรค์นั้น จุติเวียนวนไปๆ มาๆ อยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เวลาผ่านไปยาวนาน บุญยังส่งผลไม่หมดสิ้น จนมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ เทพนารีทั้งสี่ยังเสวยทิพยสมบัติอยู่ที่ดาวดึงส์นั่นเอง

พระเถระฟังบุพกรรมของเทพนารีทั้งสี่องค์ แล้วก็กล่าวอนุโมทนาด้วยความชื่นชมยินดี แล้วท่านก็ได้แสดงธรรมแก่เหล่าเทพธิดานั้น พอจบพระธรรมเทศนา เทพธิดาทั้งสี่พร้อมทั้งบริวาร ก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน

เราจะเห็นได้ว่า ผลแห่งบุญที่ได้ทำกับเนื้อนาบุญนั้น

น่าอัศจรรย์เหลือเกิน มีผลมากมายมหาศาล ถึงขนาดที่ว่าเวียนเกิดเวียนตายอยู่แต่บนสวรรค์ นี่ไม่ใช่สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่เราจะมองข้ามเลย สิ่งที่พวกเราได้ตั้งใจสร้างมหาวิหารพระมงคลเทพมุนี เพื่อเป็นการบูชาหลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกายนั้น ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า บุญกุศลไม่มีประมาณจะบังเกิดขึ้นกับพวกเราทุกๆ คนอย่างไม่มีประมาณ ขอให้มีความปีติใจ ปลาบปลื้มใจกันเถอะ สิ่งนี้จะทำให้พวกเราทุกคนสมปรารถนาในทุกสิ่ง

๑๑

อานิสงส์บูชาเจดีย์ด้วยดอกไม้ ๘ ดอก

ข้าพเจ้ามีใจเลื่อมใส ยกดอกไม้กำแปดดอกขึ้นบูชาพระสถูปแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า กัสสปะ ด้วยมือของตนเอง ด้วยอานุภาพแห่งผลบุญในครั้งนั้น ทำให้เป็นผู้ที่มีวรรณะงดงามเช่นนี้

การบำเพ็ญบุญกุศลต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ทุกคน เพราะเมื่อเกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติ ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อบ่มบารมีของตนเองให้แก่รอบ เพื่อเพิ่มเติมบุญบารมีให้กับตัวเอง แล้วมุ่งไปสู่พระนิพพาน หยุดการเวียนว่ายตายเกิดอย่างสมบูรณ์ แต่ทว่าหากเกิดมาแล้ว ไม่เร่งรีบทำการสั่งสมบุญแล้ว ก็ไม่อาจที่จะทำให้บารมีเต็มเปี่ยมพอที่จะหนุนส่งให้เข้าถึงพระนิพพานได้ แม้แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตรัสว่าความถึงพร้อมด้วยสมบัติทุกอย่าง ทั้งที่เป็นโลกิยะและโลกุตตระย่อมเต็มเปี่ยมได้ด้วยอานุภาพบุญ

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน ปฐมนาควิมาน ความว่า

“ข้าพเจ้ามีใจเลื่อมใส ยกดอกไม้กำแปดดอกขึ้นบูชาพระสถูปแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า กัสสปะ ด้วยมือของตนเอง ด้วยอานุภาพแห่งผลบุญในครั้งนั้น ทำให้เป็นผู้ที่มีวรรณะงดงามเช่นนี้”

การบูชาของผู้ที่มีใจมุ่งตรงต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสนั้น เป็นหนทางแห่งสวรรค์ และบุญที่บังเกิดขึ้น จะเป็นต้นทางนำพาเราให้เข้าถึงพระนิพพานได้ บัณฑิตนักปราชญ์ทั้งหลายในกาลก่อน เห็นประโยชน์ใหญ่แก่

มวลมนุษยชาติ จึงได้ร่วมใจกันสร้างพระเจดีย์ไว้เป็นพุทธสถาน ให้ผู้มีบุญได้หวนรำลึกถึงพระคุณของพระพุทธเจ้า อีกทั้งเป็นเครื่องเตือนใจ ให้ดำรงมั่นอยู่ในคำสอนของพระองค์ท่าน และบัณฑิตนักปราชญ์ ก็เห็นผลบุญอันไม่มีประมาณที่ได้ร่วมกันสร้างพระเจดีย์ขึ้น

มีเรื่องราวที่ปรากฏอยู่มากมายในพระไตรปิฎก ถึงผลแห่งการบูชาพระเจดีย์ที่อำนวยประโยชน์ใหญ่ให้บังเกิดขึ้น ผู้รู้ทั้งหลายในกาลก่อน แม้จะยากลำบากสักเพียงใด ก็ไม่เคยท้อแท้ที่จะสร้างสิ่งนี้ไว้ให้เป็นมรดกโลก มีเพียงผู้ที่ยังไม่เข้าใจเท่านั้นที่ขัดขวางการสร้างความดีอย่างนี้

เหมือนเรื่องของผู้ใจบุญท่านหนึ่ง เกิดขึ้นในยุคหลังจากที่พระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พุทธสาวกทั้งหลายต่างพากันร่วมใจสร้างพระเจดีย์ขึ้น เพื่อเป็นการบูชาพระพุทธองค์ พระเจดีย์ในสมัยนั้นสร้างขึ้นด้วยทองคำบริสุทธิ์สูงถึง ๑ โยชน์ เมื่อเริ่มสร้าง ได้มีการบอกบุญเอาทองคำมาร่วมกันก่อสร้าง ในยุคนั้นมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ผู้ใดที่เห็นด้วยก็ทุ่มเททำ เพื่อเอาบุญกันอย่างเต็มที่ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วย หรือไม่ได้สนใจก็ไม่ใส่ใจเลย แต่บางท่าน นอกจากไม่เห็นด้วย ก็ยังกล่าววาจาจ้วงจาบเสียอีก ก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่สำหรับพุทธศาสนิกชนที่มีใจศรัทธาและมองเห็นบุญที่เกิดขึ้น

ก็ยังคงมุ่งมั่นทุ่มเทตั้งใจสร้าง จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

*ในสมัยนั้น พระเจ้ากาสี พระนามว่า กิงกิ พร้อมด้วยข้าราชบริพาร ชาวนิคมและชาวชนบท ต่างพากันบูชาพระเจดีย์ด้วยดอกไม้ทุกๆ วัน วันหนึ่งๆ ใช้ดอกไม้จำนวนมาก เมื่อเป็นอย่างนี้ ดอกไม้ทั้งหลายเลยเป็นของที่หายาก และมีราคาค่อนข้างแพง ในครั้งนั้นมีอุบาสกคนหนึ่งเที่ยวตระเวนหาซื้อดอกไม้ในบริเวณที่คนร้อยดอกไม้ไว้ขาย เพื่อจะนำมาบูชาพระเจดีย์ พยายามเที่ยวไปในทุกๆ ที่ ก็ยังคงหาดอกไม้ไม่ได้เลย ดอกไม้เกิดขาดตลาดขึ้นมา แต่ถึงกระนั้นด้วยแรงศรัทธาที่เต็มเปี่ยม เขาก็ไม่เกิดอาการท้อแท้หรือท้อถอยแต่อย่างใด ได้เที่ยวถามตามท้องถนนต่างๆ ว่า มีใครรู้จักสถานที่ซื้อดอกไม้บ้าง แพงเท่าไรเขาก็จะยอมซื้อ

เมื่อหาซื้อในราคาดอกละกหาปณะไม่ได้ ก็เลยถือเงินไปเป็นจำนวนถึง ๘ กหาปณะ ไปที่สวนดอกไม้ กล่าวกับเจ้าของสวนว่า “ท่านนายมาลาการ วันนี้เราตระเวนหาซื้อดอกไม้ หวังเพื่อไปบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าที่พระเจดีย์ ยังหาไม่ได้เลย ท่านเองอยู่ในที่นี้ โปรดมอบดอกไม้ ๘ ดอก แลกกับเงิน ๘ กหาปณะนี้เถิด”

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๔๘๔

นายมาลาการนั้นกล่าวตอบว่า “ท่านเป็นผู้ที่มีศรัทธาอย่างแท้จริง เอาเถิด เราไม่ปรารถนาเงินของท่านหรอก เชิญท่านเข้าไปในสวนเลือกดูดอกไม้เอง แต่เราขอบอกก่อนนะว่า ดอกที่ดีๆ ได้ถูกเก็บไปหมดแล้ว สุดแล้วแต่กำลังบุญของท่านก็แล้วกันว่า จะยังมีดอกไม้เหลืออยู่บ้างหรือเปล่า”

พออุบาสกนั้นได้รับคำอนุญาตก็กล่าวตอบว่า “ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าขออนุญาตเข้าไปเลือกเองเลย” ครั้นแล้วจึงเดินเข้าไปในสวนดอกไม้ แสวงหาตามลำต้นก็ไม่พบ แต่บทจะได้ก็ไปเจอดอกไม้ที่ร่วงอยู่บนพื้น ๘ ดอก เขารู้สึกดีใจมากที่จะได้ดอกไม้ไปเพื่อบูชาพระเจดีย์ จึงก้มลงเก็บดอกไม้ด้วยมือทั้งสองข้างประคองอย่างดีทีเดียว แล้วเดินออกไปกล่าวกับนายมาลาการว่า “ท่านเป็นเจ้าของดอกไม้ โปรดรับเงินของเราด้วยเถิด”

แต่นายมาลาการกล่าวว่า “ท่านได้ดอกไม้ด้วยบุญของท่านเอง เราไม่สามารถรับเงินจากท่านได้หรอก”

แต่อุบาสกกล่าวว่า “หากท่านไม่รับเงินก็เท่ากับว่า เราได้ดอกไม้ไปเปล่าๆ อย่าขัดศรัทธาของเราเลย” แล้วจึงวางกหาปณะไว้ตรงหน้า และถือเอาดอกไม้ทั้ง ๘ ดอกนั้นไป เพื่อมุ่งหน้าไปที่พระมหาเจดีย์

อุบาสกมุ่งหน้ามาถึงพระเจดีย์ด้วยจิตใจที่ร่าเริงเบิกบาน

ยิ่งนัก ได้นำเอาดอกไม้ไปบูชาที่ลานพระเจดีย์ สถานที่ที่พุทธบริษัทได้ตระเตรียมเอาไว้สำหรับรองรับดอกไม้บูชา เขาก้มกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ มองดูพระมหาเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมกับระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า มีพระรัตนตรัยเป็นอารมณ์ อยู่ในสถานที่นั้นพอสมควรด้วยใจที่เบิกบาน

ด้วยอานุภาพแห่งบุญ ที่เกิดจากการบูชาเจดีย์ด้วยดอกไม้ ๘ ดอกในครั้งนั้น เมื่อละจากโลกนี้ไปแล้วก็ได้บังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีมหาวิมานที่สว่างไสว เท่านั้นยังไม่พอ เทพบุตรอยู่ที่ชั้นดาวดึงส์จนหมดอายุของชาวสวรรค์ แต่ผลแห่งบุญยังไม่หมด ได้อุบัติบนสวรรค์ชั้นสูงๆ ขึ้นไปอีก เที่ยวไปมาอยู่ในเทวโลกอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งเวลาผ่านมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ เทพบุตรองค์นั้นก็ยังอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ด้วยอานุภาพบุญที่เหลือ มหาสมบัติทิพย์ก็ยังคงรุ่งเรืองสว่างไสวแปลกตากว่าเทวดาเหล่าอื่นมากมาย พระมหาโมคคัลลานะได้เที่ยวจาริกไปบนสวรรค์ เห็นเทพบุตรนี้ขี่ช้างทิพย์เชือกใหญ่สีขาวปลอดเหาะไปทางอากาศพร้อมด้วยบริวารจำนวนมาก ด้วยเทวานุภาพที่ไม่มีประมาณ สว่างไสวไปทั่วทุกทิศด้วยรัศมี พอพระมหาโมคคัลลานะเห็นอย่างนั้นแล้ว ท่านจึงเข้าไปถามว่า

“ดูก่อนเทพบุตรผู้มีอานุภาพมาก ท่านขึ้นขี่ช้างเผือกผ่อง

ไม่มีตำหนิ ช้างเชือกประเสริฐนี้ตกแต่งไว้อย่างงดงาม ที่งาทั้งสองข้างเนรมิตสระปทุม มีน้ำใสสะอาด มีดอกปทุมทิพย์บานสะพรั่ง ในดอกปทุมก็มีคณะเทพบรรเลงดนตรีทิพย์มีเสียงไพเราะยิ่งนัก มหาสมบัติทิพย์ของท่านก็ยิ่งใหญ่โอฬารตระการตาเหลือเกิน ในอดีตท่านได้สั่งสมบุญอะไรเอาไว้”

เทพบุตรนั้นดีใจที่ถูกพระเถระถามอย่างนั้น ก็จึงได้เล่าการกระทำของตนเองให้ฟังว่า “เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าเป็นมนุษย์ ได้เกิดในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ แม้พระพุทธองค์ดับขันธปรินิพพานไปแล้ว ครั้งนั้นข้าพเจ้ายกดอกไม้ ๘ ดอก ขึ้นบูชาที่พระเจดีย์ของพระองค์ ด้วยอานุภาพบุญนั้นทำให้ได้มหาสมบัติอย่างนี้” พระเถระฟังแล้วก็กล่าวอนุโมทนา

เราจะเห็นได้ว่า อานิสงส์แห่งการสักการะพระเจดีย์นี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยที่จะมองข้าม เพราะเป็นทางมาแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ไพศาล บุญที่เกิดขึ้นไม่ใช่บุญเล็กๆ น้อยๆ อย่างที่เราอาจเข้าใจกัน แต่เป็นบุญใหญ่ เพราะพระเจดีย์เป็นเสมือนตัวแทนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งใครก็ตามที่มีจิตเลื่อมใสและได้ทำการสักการบูชาพระเจดีย์ บุญที่ได้รับจะไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันเลยกับการสักการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครั้งเมื่อพระองค์

ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ เมื่อทุกท่านต่างทราบอย่างนี้แล้ว ก็ควรหาโอกาสมากราบไหว้ สักการบูชามหาธรรมกายเจดีย์ที่ทุกคนต่างได้ช่วยกันสร้างขึ้นมาอย่างดี ด้วยปัญญาและศรัทธาที่เต็มเปี่ยมดีแล้ว บุญนี้จะได้ติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติ ตราบกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

๑๒

อานิสงส์บูชาโพธิพฤกษ์

เราเห็นไม้แคฝอยอันเขียวสด อันเป็นไม้โพธิ์ของพระ-ผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี จึงบูชาด้วยดอกไม้ ๓ ดอก เวลานั้นเรากราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคมพระพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ผู้เป็นนายกของโลก ผู้บริสุทธิ์ทั้งภายในและภายนอก ผู้พ้นวิเศษดีแล้ว ไม่มีอาสวะ เฉพาะพระพักตร์แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้นเอง ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้บูชาไม้โพธิ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย

การเกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติของมนุษย์ทุกๆ คน มีจุดประสงค์อันสูงสุดคือ แสวงหาที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นอมตะ เป็นสุขได้ด้วยตัวเอง เป็นตัวตนที่แท้จริง สิ่งที่เราปรารถนานี้ประชุมรวมอยู่ในธรรมกายทั้งหมด ธรรมกายคือแก่นของชีวิต เป็นชีวิตจริงในระดับลึกของทุกๆ คน ที่สามารถเข้าถึงได้ หากเรามีความเพียร หมั่นทำใจหยุดใจนิ่ง หยุดนิ่งอย่างสมบูรณ์ได้เมื่อไร ก็เข้าถึงได้เมื่อนั้น เป็นอกาลิโก ไม่จำกัดด้วยกาลเวลา ถ้าเราเข้าถึงธรรมกายแล้ว ชีวิตเราจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความบริสุทธิ์บริบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีความสุขเพิ่มพูนขึ้นทุกๆ วันทุกๆ คืน

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน ติปุปผิยเถราปทาน ความว่า

“เราเห็นไม้แคฝอยอันเขียวสด อันเป็นไม้โพธิ์ของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี จึงบูชาด้วยดอกไม้ ๓ ดอก เวลานั้นเรากราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคมพระพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ผู้เป็นนายกของโลก ผู้บริสุทธิ์ทั้งภายในและภายนอก ผู้พ้นวิเศษดีแล้ว ไม่มีอาสวะเฉพาะพระพักตร์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้นเอง ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้บูชาไม้โพธิ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย”

การทำความดีที่เกี่ยวเนื่องกับพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นสิ่งที่สูงค่าอย่างยิ่ง เพราะพระพุทธองค์เป็นต้นแหล่งแห่งบุญ ที่คอยผู้มีบุญมีปัญญา มาตักตวงเอาไปให้ได้เต็มที่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะหากผู้ใดไม่มองข้ามการกระทำเพื่อเป็นพุทธบูชา ผู้นั้นย่อมจะได้รับผลแห่งบุญที่ไม่มีประมาณ ดังเช่นพระอรหันต์องค์หนึ่ง ที่ท่านได้เปล่งถ้อยคำออกมาด้วยความโสมนัสถึงผลแห่งบุญที่เกิดขึ้นจากการกระทำพุทธบูชา โดยผ่านต้นโพธิ-บัลลังก์ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้อย่างชัดเจนว่า หากเรามีพระพุทธเจ้าอยู่ในใจแล้ว จะสร้างบุญอันใดก็ตาม ก็จะได้อานิสงส์ใหญ่ติดตัวไปอย่างเกินควรเกินคาด และจะก่อให้เกิดแต่สิ่งที่ดีๆ ในชีวิต

*พระอรหันต์องค์นี้ท่านมีนามว่า **ติปุปผิยเถระ** ท่านมีโอกาสทำบุญทุกภพทุกชาติ ได้บำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ มาหลายพระองค์ มีจิตใจมุ่งตรงต่อหนทางพระนิพพานมาโดยตลอด จนถึงสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่าวิปัสสี เสด็จอุบัติขึ้นในโลก พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นี้พวกเราคงจะได้ยินพระนามของพระองค์อยู่บ่อยครั้ง พระองค์ประสูติ ในสมัยที่มนุษย์มีอายุยืนถึง ๘๐,๐๐๐ ปี และได้บังเกิดในตระกูลกษัตริย์ มีพระชนกพระนามว่า พันธุมา พระชนนี

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๔๐

พระนามว่า พันธุมดี ครั้งที่ยังเป็นฆราวาส พระองค์มีพระมเหสีพระนามว่า สุทัสสนา มีพระโอรสพระนามว่า สมวัตตขันธ์

พระองค์ทรงครองเรือนอยู่ถึง ๘,๐๐๐ ปี วันหนึ่ง ขณะที่เสด็จประพาสพักผ่อน ได้ทอดพระเนตรเห็นเทวทูตทั้ง ๔ คือ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ ทรงได้คิดและเกิดความเบื่อหน่ายในการอยู่ครองเรือน ปรารถนาหนทางอมตะที่เต็มเปี่ยมด้วยบรมสุข จึงสละราชสมบัติออกผนวชด้วยพาหนะคือราชรถ พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรอยู่ ๘ เดือน ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ภายใต้ต้นแคฝอย

หลังจากตรัสรู้ พระพุทธองค์เสด็จไปประกาศพระสัทธรรม จนกระทั่งได้พระอัครสาวก มีนามว่า พระขันธเถระ และพระติสสนามเถระ มีพระอโศกเถระเป็นพุทธอุปัฏฐาก พระจันทาเถรีและพระจันทมิตตาเถรีเป็นคู่อัครสาวิกา มีปุนัพพสุมิตตะและนาคอุบาสกเป็นคู่อุปัฏฐาก มีสิริมาอุบาสิกาและอุตตราอุบาสิกาเป็นคู่อัครอุปัฏฐายิกา พระองค์ทรงประกาศพระสัทธรรมไปทั่วชมพูทวีป

ในสมัยนั้น พระติปุปผิยเถระเกิดเป็นนายพรานเนื้อ ทุกวันท่านต้องออกไปล่าสัตว์ สร้างแต่บาปอกุศลอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นอาชีพที่สืบต่อเนื่องกันมาหลายชั่วอายุคนไม่สามารถ

ที่จะลด ละ เลิก ไปได้ในทันทีทันใด

ขณะนั้น ข่าวการบังเกิดขึ้นของพระวิปัสสีพุทธเจ้า ได้แพร่ขจรขจายไปทั่วทุกหมู่บ้าน แม้บ้านของพรานป่านี้ ก็ได้รับข่าวอันเป็นมงคลนี้เหมือนกัน ถึงกระนั้นก็ตาม พรานไพรผู้มีมือเปื้อนเลือด แต่ใจยังไม่ถึงกับเป็นมิจฉาทิฏฐิ และด้วยอำนาจบุญเก่าที่เคยสั่งสมไว้ คอยตักเตือนอยู่ตลอดเวลา เมื่อได้ยินข่าวการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คิดว่า เป็นบุญลาภของเราหนอ ที่ได้ยินข่าวอันเป็นมงคลนี้ สักวันหนึ่งเราคงจะมีโอกาสได้สร้างบุญกับพระองค์ คิดอย่างนี้อยู่ยาวนาน ก็ยังไม่มีโอกาสที่จะได้พบกับพระพุทธองค์ ทำให้ต้องหาเลี้ยงชีพด้วยชีวิตพรานป่าต่อไป

ครั้งหนึ่ง ท่านได้เที่ยวไปยังป่าใหญ่เพื่อล่าสัตว์ ได้เข้าไปถึงป่าที่พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่งบำเพ็ญเพียร และได้ตรัสรู้ธรรมในป่านั้น ท่านได้เดินซอกซอนไปตามสุมทุมพุ่มไม้ เพื่อสอดส่ายหาสัตว์ จนมาพบต้นไม้ที่พระพุทธองค์ประทับนั่งตรัสรู้ตั้งตระหง่านงดงามกว่าแมกไม้ในละแวกใกล้เคียง นายพรานก็ฉุกใจคิดว่า มีข่าวเล่าลือว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงนั่งตรัสรู้ใต้ต้นแคฝอยในป่าบริเวณนี้ ต้นไม้นี้คือไม้แคฝอย มีใบอ่อนพร้อมพรั่งมีสีเขียวสด งดงามกว่าหมู่ไม้ในละแวกนี้ เหมือน

พระจันทร์ที่งดงามกว่าหมู่ดารา ชะรอยต้นไม้นี้จักเป็นต้นไม้ที่พระพุทธองค์ประทับนั่งตรัสรู้เป็นแน่

คิดดังนี้แล้ว นายพรานรู้สึกดีใจเป็นล้นพ้นว่า แม้เราจะไม่ได้เข้าเฝ้าเฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์ แต่เราก็ยังได้เห็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับพระองค์ อย่ากระนั้นเลย เราควรที่จะบูชาแคฝอยนี้ ดั่งเข้าเฝ้าต่อหน้าพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงหาดอกไม้ที่อยู่ในบริเวณนั้นมาได้ ๓ ดอก แล้วรีบนำมาบูชาต้นไม้ตรัสรู้ ท่านปัดกวาดบริเวณนั้นให้สะอาด ไหว้พระพุทธเจ้าโดยผ่านต้นแคฝอย ดุจไหว้เฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคเจ้าทีเดียว

ด้วยผลบุญนั้น ท่านจุติจากอัตภาพนั้นแล้ว ได้ไปเกิดในเทวโลก เสวยทิพยสมบัติครั้งแล้วครั้งเล่า จุติจากเทวโลกก็มาเกิดในมนุษยโลก เสวยจักรพรรดิสมบัติในเมืองมนุษย์อีกหลายครั้ง จนมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ บุญในตัวเต็มเปี่ยม ได้มาบังเกิดในเรือนมีตระกูล ครั้นเจริญวัยได้มีโอกาสฟังพระธรรม-เทศนาของพระบรมศาสดา ทำให้เกิดมหาปีติและความเลื่อมใส จึงสละเรือนออกบวชบำเพ็ญเพียร ไม่นานนักก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

เมื่อบรรลุธรรมแล้ว ท่านได้ระลึกชาติไปดูบุพกรรม ได้เห็นภาพการสร้างบารมีและตระหนักถึงผลแห่งบุญที่เกี่ยวเนื่อง

กับพระพุทธองค์ว่า น่าอัศจรรย์เหลือเกิน เพียงแค่ได้เห็นไม้แคฝอยที่เขียวสด อันเป็นไม้โพธิพฤกษ์ของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ได้บูชาด้วยดอกไม้เพียงแค่ ๓ ดอก และกราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ประหนึ่งอยู่เฉพาะพระพักตร์ของพระพุทธองค์ แล้วทำกาละ ณ ที่นั้นเอง ด้วยบุญนั้น ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ท่านไม่เคยรู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการบูชาไม้โพธิพฤกษ์ และในกัปที่ ๓๐ แต่กัปนี้ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๓ ครั้ง ทรงพระนามว่า สมันตปาสาทิกะ ทรงมีพละมาก มาในภพชาติสุดท้ายนี้ ก็เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยวิชชาและจรณะ เป็นผู้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ นี้เป็นผลแห่งบุญที่ได้ทำไว้อย่างดีแล้ว ด้วยใจที่เลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า

เราจะเห็นว่า แม้การสร้างบุญที่เกี่ยวเนื่องกับสิ่งที่แทนตัวของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังเป็นทางมาแห่งมหากุศลที่เป็นบุญใหญ่ให้ผลอย่างมหาศาลเกินควรเกินคาดถึงเพียงนี้ ส่งผลให้เข้าถึงทิพยสมบัติที่ละเอียดประณีต เกินกว่าสมบัติทั้งหลาย ครั้นมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ยังได้เข้าถึงจักรพรรดิสมบัติที่ยิ่งใหญ่โอฬาร และท้ายที่สุด ทำให้ท่านได้นิพพานสมบัติ ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ เพียงเรามีใจระลึกถึงพระพุทธองค์แล้วก็ทำความดีเรื่อยไป ย่อมเป็นหนทางแห่งความสุข

และความสำเร็จในชีวิตตลอดกาลนาน ดังนั้นให้ทุกท่านหมั่นเจริญพุทธานุสติ มีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ ส่งใจไปถึงผู้มีใจบริสุทธิ์ที่สุด ใจของเราก็จะได้บริสุทธิ์ผ่องใสตามไปด้วย บุญที่เกิดจากความเลื่อมใสนี้ จะอำนวยผลให้เรามีสุคติเป็นที่ไป เมื่อลงมาเกิดเป็นมนุษย์ จะได้เกิดในร่มเงาบวรพระพุทธศาสนาตลอดไปทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะหมดกิเลสเข้าสู่นิพพาน

๑๓

อานิสงส์
โปรยดอกไม้เป็นพุทธบูชา

ผู้ใดตั้งศรัทธาอันไม่หวั่นไหวไว้ด้วยดีในพระตถาคต ด้วยจิตอันเลื่อมใส ผู้นั้นจะไม่ไปสู่ทุคติ การที่เราได้มาในสำนักของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ เป็นการมาดีแล้วหนอ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา

คำสอนในพระพุทธศาสนานั้น เป็นคำสอนที่ทรงคุณค่าที่สุด เพราะทุกถ้อยคำของพระบรมศาสดา เป็นประดุจถ้อยคำแห่งอัญมณีอันประเสริฐ ที่กลั่นออกมาจากใจที่ใสบริสุทธิ์ปราศจากอาสวกิเลส ออกมาจากศูนย์กลางของพระธรรมกายที่ละเอียดที่สุด ที่หยุดนิ่งอย่างดีแล้ว ไม่มีอคติ จิตบริสุทธิ์ตั้งมั่นเป็นหนึ่ง การที่เราทั้งหลายได้ดำรงตนอยู่ในคำสอนของพระพุทธองค์ จึงนับว่าเป็นบุญลาภอันประเสริฐแก่ตัวของเราเอง เพราะจะทำให้กาย วาจา ใจของเราสะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส จนกระทั่งได้เข้าถึงพระธรรมกาย มีความบริสุทธิ์หลุดพ้นจากอาสวะตามพระองค์ไปด้วย

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน ปัจจาคมนิยเถราปทาน ความว่า

“ผู้ใดตั้งศรัทธาอันไม่หวั่นไหวไว้ด้วยดีในพระตถาคตด้วยจิตอันเลื่อมใส ผู้นั้นจะไม่ไปสู่ทุคติ การที่เราได้มาในสำนักของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ เป็นการมาดีแล้วหนอ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา ในกัปที่ ๑๗ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘ ครั้ง มีพละมาก ทรงพระนามเดียวกันว่า สุจารุทัสสนะ”

ถ้อยคำที่หลวงพ่อกล่าวข้างต้นนั้น เป็นคำรำพึงของพระอรหันตเถรเจ้าองค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ท่านได้รับอานิสงส์ที่น่าอัศจรรย์ใจ ด้วยอานุภาพแห่งการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยวัตถุอันเล็กน้อย แต่มหานิสงส์นั้นมากมายเกินกว่าคำบรรยายใดๆ หลวงพ่ออยากจะให้พวกเราได้รับทราบไว้ เมื่อทราบแล้วทุกๆ ครั้งที่มาวัด มาบูชามหาธรรมกายเจดีย์ เราจะได้เกิดมหาปีติในสิ่งที่เราได้บูชาพระรัตนตรัย

ก่อนที่จะเล่าเรื่องนี้ หลวงพ่อขอยกอีกเรื่องหนึ่งขึ้นมากล่าว เพื่อเปรียบเทียบกันว่า โอกาสแห่งการทำความดีนั้นไม่ถูกจำกัดด้วยภาวะเลย ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือนอกเหนือจากมนุษย์ หากได้พบเนื้อนาบุญแล้วได้สร้างบุญ ก็จะได้รับอานิสงส์อย่างแน่นอน เรื่องของภาวะที่เป็นอยู่ไม่ใช่ว่าจะสร้างบารมีไม่ได้ อย่างเรื่องประวัติการสร้างบารมีของ**พระอโวปุปผิยเถระ** *พระเถระได้เกิดมาในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิขี ได้บังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง ตอนนั้น พระสิขีพุทธเจ้าได้ประกาศพระสัทธรรมไปทั่วชมพูทวีป มีผู้มีดวงตาเห็นธรรมกันเป็นจำนวนมาก

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๒๔๔

พระเถระท่านได้มีโอกาสได้ฟังธรรมจากสำนักของพระพุทธองค์ ที่ทรงแสดงให้เห็นถึงโทษของการทำบาปอกุศลมีผลให้ตกไปสู่อบายภูมิ และผลแห่งการสร้างบุญ ส่งให้ไปบันเทิงในสุคติโลกสวรรค์ ท่านก็คิดว่า การที่เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วมีชีวิตอยู่อย่างผู้ประมาทนี้ ไม่สมควรเลย จึงได้ถือเอาดอกไม้นานาชนิด โปรยถวายเป็นพุทธบูชา ด้วยอานุภาพแห่งบุญนั้น แม้เป็นเพียงการโปรยดอกไม้ถวายเป็นพุทธบูชา ก็ส่งผลให้ท่านได้เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ ได้ท่องเที่ยวไปในเทวโลก และมนุษยโลก เสวยทั้งสวรรค์สมบัติและมนุษย์สมบัติอันเลิศ ไม่ว่าจะเหยียบไปที่ใดก็ตาม ก็มีดอกไม้ผุดขึ้นมารองรับ และก็เป็นที่เคารพบูชาของทั้งมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย

จนมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ ท่านก็ได้บังเกิดในเรือนมีตระกูลแห่งหนึ่ง เมื่อเจริญวัยแล้ว และด้วยความเลื่อมใสในพระพุทธ-ศาสนา ท่านจึงออกบวช เมื่อบวชได้ไม่นานก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ พระเถระจึงปรากฏนามว่า **อโวปุปผิยเถระ** เพราะท่านได้โปรยดอกไม้ไปในอากาศเป็นพุทธบูชา หลังจากที่ได้บรรลุธรรมแล้ว ท่านก็ย้อนอดีตกลับไป ได้เห็นบุพกรรมที่ท่านสร้างไว้ ก็เกิดความอัศจรรย์ในผลบุญอันเล็กน้อยที่ได้ทำ เกิดปีติโสมนัส เปล่งอุทานว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิขี เสด็จออกจากวิหารแล้วขึ้นไปในที่จงกรม ทรงประกาศสัจจะ ๔ ทรงแสดงอมฤตบท ณ ที่จงกรมนั้น เราได้ฟังพระสุรเสียงของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด เกิดความปีติอันไม่มีประมาณ ได้ซัดดอกไม้โปรยขึ้นไปในอากาศ น้อมบูชาพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นด้วยบุญที่ได้โปรยดอกไม้ในครั้งนั้น ตั้งแต่บัดนั้นมา ก็มีแต่สุคติภูมิเป็นที่ไป ในกัปที่ ๓๑ แต่กัปนี้ นี้เป็นผลอันน่าอัศจรรย์แห่งการถวายดอกไม้เป็นพุทธบูชา ในกัปที่ ๒๐ แต่กัปนี้ ได้เป็นพระราชาพระนามว่า สุเมธะ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ ทรงมีพละมาก ภพชาติสุดท้ายก็ได้คุณวิเศษ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ นี้เป็นผลแห่งบุญที่ได้ทำในครั้งนั้น”

นั่นเป็นเรื่องราวของพระอโวปุปผิยเถระ และยังมีเรื่องที่น่าอัศจรรย์ใจอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของสัตว์ตัวเล็กๆ ตัวหนึ่ง แต่หัวใจไม่ได้เล็กดังตัวเลย แถมยังรู้จักขวนขวายแสวงบุญกุศลด้วยเช่นกัน เรื่องนี้เป็นประวัติของการสร้างบารมีของพระอรหันตเถรเจ้ารูปหนึ่ง ซึ่งท่านมีนามว่า **พระปัจจาคมนิยเถระ** แต่ตอนที่ท่านสร้างบุญนั้น ท่านไม่ได้เกิดเป็นคน เป็นเพียงนกตัวหนึ่งเท่านั้น

*เรื่องมีอยู่ว่า ในกาลแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ท่านได้บังเกิดในกำเนิดแห่งสัตว์เดียรัจฉาน ด้วยอำนาจแห่งอกุศลกรรมเก่า จึงมาเกิดเป็นนกน้อยตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำสินธุ แม้จะเกิดเป็นสัตว์เดียรัจฉาน แต่บุญเก่าของท่านก็ยังพอมีอยู่ จึงได้คอยตักเตือนไม่ให้สร้างบาปอกุศลเพิ่ม ไม่กินสัตว์มีชีวิต กินแต่เพียงสาหร่ายและพืชที่มีอยู่ในแม่น้ำนั้น

จนกระทั่งวันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระนามว่าวิปัสสี เสด็จจาริกไปประกาศพระสัทธรรมเพื่ออนุเคราะห์แก่สัตวโลกทั้งหลาย ท่านได้เสด็จผ่านไปในที่นั้น เวลาเดียวกันนกน้อยนั้นกำลังหากินอยู่พอดี ได้มองเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าเห็นพระฉัพพรรณรังสีเปล่งออกมาจากพระวรกาย รุ่งเรืองงดงามยิ่งนัก เหมือนพระอาทิตย์ที่สว่างไสว จึงคิดว่ามหาสมณะรูปนี้งดงามน่าเลื่อมใสยิ่งนัก ชะรอยจะเป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษเป็นแน่ อย่ากระนั้นเลย เราควรที่จะเอาบุญกับท่าน

พอคิดได้อย่างนี้แล้ว ก็ใช้จะงอยปากเด็ดดอกสาหร่ายที่มีอยู่ในแม่น้ำนั้น แล้วบินเข้าไปหาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๒๔๗

น้อมบูชาดอกไม้นั้นลงแทบบาทพระพุทธองค์ ด้วยจิตที่เลื่อมใสไม่มีประมาณ นกน้อยพอละจากอัตภาพนั้นแล้วก็ไปบังเกิดในเทวโลก เสวยสมบัติในกามาวจรภูมิ จุติจากอัตภาพนั้นแล้วก็มาเกิดในมนุษยโลก เสวยมหาสมบัติได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิเป็นมหาเศรษฐีอีกนับชาติกันไม่ถ้วนทีเดียว

จนมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ ก็ได้บังเกิดในตระกูลสูงตระกูลหนึ่ง เมื่อบรรลุนิติภาวะแล้วก็ได้ออกบวช พอออกบวชได้ไม่นาน ก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ท่านปรากฏโดยนามแห่งบุญในกาลก่อนว่า ปัจจาคมนิยเถระ เพราะเหตุที่เคยเป็นนกได้เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว ก็นำดอกไม้มาบูชา เมื่อท่านได้บรรลุธรรมแล้วก็ระลึกถึงบุพกรรมของตน จึงเกิดปีติโสมนัสในอานุภาพแห่งบุญ ได้เปล่งอุทานขึ้นมาว่า

“แม้เราเป็นเพียงสัตว์เดียรัจฉาน มีสาหร่ายเป็นภักษา ได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้ปราศจากธุลีคือกิเลสเสด็จไปในอากาศ จึงเอาจะงอยปากคาบดอกสาหร่ายบูชา แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้ใดตั้งศรัทธาอันไม่หวั่นไหวไว้ด้วยดีในพระ-ตถาคตเจ้า ด้วยจิตอันเลื่อมใส ผู้นั้นจะไม่ไปสู่ทุคติ การที่เราได้มาพบและได้สร้างบุญในสำนักของพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐเป็นการมาดีแล้วหนอ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราบูชาพระผู้มีพระ-ภาคเจ้าด้วยดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่เคยรู้จักทุคติเลย

นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา ในกัปที่ ๑๗ ก็ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘ ครั้ง มีพละมาก ทรงพระนามเดียวกันว่า สุจารุทัสสนะ คุณวิเศษทั้งหลาย เราก็ทำได้แจ้งแล้ว”

เราจะพบว่า ในเนื้อนาบุญที่ดี แม้หว่านพืชเพียงเล็กน้อย ก็ได้ผลเกินควรเกินคาด ไม่มีนาบุญอื่นที่ยิ่งกว่าบุญเขตในพระ-พุทธศาสนา ดังเรื่องทั้งสองที่หลวงพ่อได้นำมาเล่าในครั้งนี้ ดังนั้น ไม่ว่าจะอยู่กันในเพศภาวะใดก็ตาม จะเป็นมนุษย์หรือไม่ใช่มนุษย์ หากได้สร้างบุญถูกเนื้อนาบุญแล้ว จะประสบความสุขและความสำเร็จสมปรารถนาในชีวิต ทำให้บุญที่สร้างไปนั้นทับทวีเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีประมาณ ดังนั้นบัณฑิตผู้มีปัญญาทั้งหลาย ต้องรู้จักทำบุญกับบุญเขตอันเยี่ยมให้ยิ่งขึ้นไปเถิด

๑๔

อานิสงส์
โปรยน้ำเป็นพุทธบูชา

พืชแม้เล็กน้อย อันบุคคลหว่านแล้วในนาดี
เมื่อฝนหลั่งสายน้ำถูกต้องตามกาล
ผลก็ย่อมยังชาวนาให้ยินดีได้ฉันใด
เมื่อสักการะแม้เล็กน้อย อันทายกทำแล้ว
ในเหล่าท่านผู้มีศีล ผู้มีคุณ ผู้คงที่
ผลก็ย่อมยังทายกให้ยินดีได้ฉันนั้นเหมือนกัน

การเจริญสมาธิภาวนา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อทุกๆ ชีวิต เพราะเป็นกิจหลักที่จะนำพาทุกๆ คนให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน เข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง กายธรรมนี้เป็นที่รวมแห่งความบริสุทธิ์ ที่มีแต่สุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปน เป็นแหล่งแห่งความสุขอันเป็นบรมสุข ที่เมื่อเข้าถึงแล้ว ชีวิตจะมีแต่ความสุขตลอดเส้นทางของการสร้างบารมี จะเข้าถึงจุดแห่งความสมปรารถนานี้ได้ ก็ต้องหมั่นปฏิบัติธรรม ทำใจหยุดใจนิ่งให้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ความว่า

“พืชแม้เล็กน้อย อันบุคคลหว่านแล้วในนาดี เมื่อฝนหลั่งสายน้ำถูกต้องตามกาล ผลก็ย่อมยังชาวนาให้ยินดีได้ฉันใด เมื่อสักการะแม้เล็กน้อย อันทายกทำแล้วในเหล่าท่านผู้มีศีล ผู้มีคุณ ผู้คงที่ ผลก็ย่อมยังทายกให้ยินดีได้ฉันนั้นเหมือนกัน”

เนื้อนาดีเป็นสิ่งที่ชาวนาต้องการ เพราะจะทำให้การไถหว่าน มีผลที่เกินควรเกินคาด การสร้างบุญให้ถูกเนื้อนาบุญนั้นก็เป็นสิ่งที่บัณฑิตปรารถนา เพราะเป็นการหว่านไทยทานลงในเนื้อนาบุญอันอุดม จะเป็นทางมาแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ไม่มี

ประมาณ จะส่งผลให้ได้มหาสมบัติใหญ่ ทั้งมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติในที่สุด

เหมือนดังเนื้อความแห่งคาถาที่หลวงพ่อนำมากล่าวไว้ในข้างต้น เป็นพระดำรัสของพระบรมศาสดาที่ตรัสในที่ประชุมของเหล่าทวยเทพทั้งหลาย เพราะปรารภเหตุของอังกุรเทพบุตรกับอินทกเทพบุตร ที่ได้รับผลบุญที่แตกต่างกันอย่างมาก อังกุร-เทพบุตรนั้นสร้างทานบารมีนอกบุญเขตหลายหมื่นปี เมื่อละจากโลกไป กลับได้อานิสงส์น้อยกว่าอินทกเทพบุตรที่ถวายข้าวเพียงทัพพีเดียวกับพระอรหันต์ แถมยังถูกรัศมีของอินทกเทพบุตรกลบหมด

เรื่องทำนองนี้เคยเกิดขึ้นมีมากมาย ที่นักสร้างบารมีทั้งหลายในอดีต ได้ถวายสักการะแม้เพียงเล็กน้อย แต่ทำถูกเนื้อนาบุญ ผลแห่งบุญนั้น ทำให้ประสบแต่ความสุขทุกภพทุกชาติ นับตั้งแต่ภพชาติที่ได้สร้างบุญนั้น จนกระทั่งเข้าถึงพระนิพพาน ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า เนื้อนาบุญที่ดีมีความสำคัญมากต่อการสร้างบารมี เพราะจะทำให้การสร้างบารมีนั้นเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ได้เร็วขึ้น

*เหมือนเรื่องราวการสร้างบุญของพระเถระองค์หนึ่ง

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๖๕

ท่านมีชื่อว่า **พระอุทกปูชกเถระ** ท่านเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล เมื่อภพชาติในอดีต ท่านได้สั่งสมบุญกุศลตามวาระโอกาส ทำให้พอมีอุปนิสัยที่น้อมไปในพระนิพพาน แต่บุญในตัวก็ยังไม่มากพอจะส่งผลให้เข้าถึงพระนิพพาน

จนมาถึงสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงพระนามว่า ปทุมุตตระ ท่านได้บังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง พอเติบใหญ่มีโอกาสได้เดินทางไปเข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมกับเหล่ามหาชนทั้งหลาย เมื่อไปถึงพระวิหาร ได้มองเห็นพระรัศมีที่สว่างไสวแผ่ซ่านออกจากพระวรกาย ก็เกิดความเลื่อมใสอย่างยิ่ง ยิ่งได้ฟังธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า ก็ยิ่งทำให้รู้ซึ้งถึงผลแห่งกุศลกรรมและอกุศลกรรม

ท่านได้มองพระพุทธองค์ด้วยใจที่ปีติ และปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้า แต่เนื่องจากว่าไม่ได้เตรียมเครื่องไทยธรรมมา จึงกอบน้ำที่อยู่ใกล้ๆ ตัวบูชาด้วยมือทั้งสอง แต่ด้วยความที่มีมหาชนมาฟังธรรมจำนวนมาก ทำให้เข้าไม่ถึง จึงได้แต่คิดอยู่ในใจว่า ขอพระพุทธองค์ทรงรับเครื่องบูชาอันน้อยนิดนี้ด้วยเถิด เมื่อนึกอธิษฐานแล้วก็โปรยขึ้นไปในอากาศ

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบความดำริของอุบาสกนั้น

จึงเหาะขึ้นไปประทับยืนอยู่ในอากาศ แล้วทรงรับน้ำนั้นไว้ และทรงปรารถนาจะให้อุบาสกนั้นเกิดมหาปีติยิ่งขึ้น จึงตรัสพยากรณ์ว่า “ด้วยการถวายน้ำที่ประกอบด้วยความปีติเลื่อมใสนี้ อุบาสกผู้นี้จะไม่เข้าถึงทุคติเลยตลอดแสนกัป”

พอได้ฟังคำพยากรณ์เท่านั้น ก็ยิ่งทำให้ท่านเกิดมหาปีติอย่างท่วมท้น เหตุการณ์ในวันนั้นได้ประทับอยู่ในความทรงจำของท่านอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งละจากโลกไป ได้ไปบังเกิดเป็นสหายแห่งเทวดานับชาติไม่ถ้วน เสวยทิพยสมบัติอันประณีตและเสวยมนุษย์สมบัติอีกยาวนาน จนกระทั่งมาถึงสมัยพุทธกาลก็ได้บังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง ครั้นบรรลุนิติภาวะแล้ว บุญเก่าในตัวตามมาทัน จึงตัดสินใจทิ้งมหาสมบัติทั้งหลายออกบวช บวชได้ไม่นานก็ได้เป็นพระอรหันต์ เมื่อท่านบรรลุธรรมแล้วก็ย้อนกลับไปดู พบเห็นบุญที่ตนเองได้สร้างก็เกิดความอัศจรรย์ใจว่า

“อานุภาพบุญที่ได้ทำบุญถูกเนื้อนาบุญนี้ และทำด้วยมหาปีติ ช่างน่าอัศจรรย์เหลือเกิน เราได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงเอามือทั้งสองกอบน้ำ แล้วโปรยขึ้นไปบูชาพระองค์ในอากาศ พระพุทธเจ้าผู้มีพระกรุณาทรงรับไว้ ได้ประทับยืนอยู่ในอากาศทรงทราบความดำริของเรา จึงตรัสพยากรณ์ว่า ด้วยการถวาย

น้ำนี้ด้วยมหาปีติ เราจะไม่เข้าถึงทุคติเลยตลอดแสนกัป

ด้วยกรรมนั้น เราไม่ได้ไปสู่ทุคติเลย ในแสนกัป และยังสมบูรณ์ด้วยทิพยสมบัติและมนุษย์สมบัติ ในกัปที่ ๖,๕๐๐ แต่กัปนี้ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๓ ครั้ง มีพระนามว่า สหัสสราช เป็นจอมชน ปกครองแผ่นดิน มีสมุทรสาครทั้ง ๔ เป็นที่สุด ภพชาตินี้ เราได้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย ผลแห่งบุญที่ทำถูกเนื้อนาบุญนี้ น่าอัศจรรย์อย่างยิ่ง”

นี่เป็นเรื่องราวของ**พระอุทกปูชกเถรเจ้า** ที่ท่านได้สร้างบารมีในยุคนั้น แล้วก็ได้ผลานิสงส์ที่เกินควรเกินคาด

หลวงพ่อยังมีอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องการสร้างบารมีของ ***พระนหมาลิยเถระ** ท่านเกิดในยุคเดียวกันกับพระเถรอุทกปูชกะ แต่ในชาตินั้น ท่านเป็นดาบสอยู่ในป่าหิมวันต์ ได้บำเพ็ญเพียรอยู่ยาวนาน วันหนึ่ง พระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จหลีกเร้นเพื่อแสวงหาที่วิเวก ได้ผ่านไปทางอาศรมของดาบส ดาบสนั้นเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เกิดความเลื่อมใสได้ลาดเครื่องลาดหญ้าและทำพัดวิชนีด้วยดอกไม้อ้อ พัดถวายพระผู้มีพระภาคเจ้า

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงรับแล้วได้กระทำอนุโมทนา

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๖๘

เพื่อทรงอนุเคราะห์แก่ท่าน ด้วยบุญกรรมนั้น ท่านท่องเที่ยวไปในเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะเกิด ณ สถานที่แห่งใด ก็จะเป็นผู้ที่ไม่มีความกระวนกระวายและความเร่าร้อน ได้รับความสุข ทั้งกายและใจ เป็นอยู่อย่างสงบสุข จนมาถึงสมัยพุทธกาล ก็ได้ออกบวช จนในที่สุดได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

หลังจากที่ท่านบรรลุแล้ว ท่านได้ย้อนอดีตดูบุพกรรมของตนเอง ก็พบว่า อานิสงส์จากการถวายพัดถูกเนื้อนาบุญในครั้งนั้น ทำให้ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ มีพระนามว่า สุพพตะ ๓๘ ครั้ง เท่านั้นยังไม่พอ ด้วยกุศลกรรมที่เหลือ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ มีพระนามว่า มาลุตะ อีก ๘ ครั้ง บุญนั้นส่งผลให้ท่านท่องเที่ยวไปแต่สุคติภูมิ เสวยสุขเป็นเวลานานในแสนกัปทีเดียว และบุญนั้นส่งผลให้ท่านได้บรรลุมรรคผลนิพพานในที่สุด

เราจะเห็นว่า การสร้างบุญถูกเนื้อนาบุญนั้น จะนำพาเราไปถึงฝั่งแห่งพระนิพพานได้ การสร้างบุญนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกๆ ชีวิตที่เกิดมาในสังสารวัฏ เพราะว่าตราบใดที่เรายังไม่หมดสิ้นอาสวกิเลส ก็ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดกันต่อไป บุญที่เราสั่งสมในแต่ละภพละชาตินั้น จะเป็นเสบียงในการเดินทางไกลในสังสารวัฏที่เราทุกคนจะต้องใช้บุญอยู่ตลอดเวลา

เมื่อเราทราบกันอย่างนี้แล้ว ก็ให้ตั้งใจให้แน่แน่วในการสั่งสมบุญบารมีให้มากๆ อย่าให้ขาดเลยแม้แต่วันเดียว ในการสร้างบุญก็รู้จักทำบุญให้ถูกเนื้อนาบุญด้วย ทำบุญทั้งทีต้องให้เกิดเป็นบุญเป็นบารมี สมกับที่ได้เกิดมาสร้างบารมี

๑๕

อานิสงส์ทำบุญด้วยจิตที่เลื่อมใส

ชนเหล่าใดในโลกนี้ ปราศจากความตระหนี่
เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์
เป็นผู้มีความเคารพแรงกล้า ย่อมเกิดในสกุลที่มั่งคั่ง
ได้เสื้อผ้า อาหาร ความร่าเริง และความสนุกสนานโดยไม่ยาก
พึงมีอำนาจแผ่ไปในโภคทรัพย์ที่ผู้อื่นหาสะสมไว้

บุญ คำเดียวสั้นๆ แต่มีความสำคัญมากต่อชีวิตของเราทั้งหลาย บุญคือสิ่งเดียวเท่านั้น ที่เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิตของพวกเราทุกคน เป็นเครื่องสนับสนุนให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ เราจะเป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมด้วย รูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ มีโอกาสทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนาอย่างเต็มที่ ได้ประพฤติปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระบรมศาสดา จนกระทั่งมีดวงตาเห็นธรรม ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ทั้งหมดนี้จะได้มาก็ต้องอาศัยบุญทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น บุญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของเรา วันเวลาที่ผ่านไปนั้น จึงควรให้ผ่านไปพร้อมกับบุญบารมีที่เพิ่มขึ้น

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน มัจฉรีสูตร ว่า

“ชนเหล่าใดในโลกนี้ ได้ความเป็นมนุษย์แล้ว รู้ถ้อยคำปราศจากความตระหนี่ เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรมและพระสงฆ์ เป็นผู้มีความเคารพแรงกล้า ชนเหล่านี้ย่อมปรากฏในสวรรค์อันเป็นที่อุบัติ หากถึงความเป็นมนุษย์ ย่อมเกิดในสกุลที่มั่งคั่ง ได้เสื้อผ้า อาหาร ความร่าเริง และความสนุกสนานโดยไม่ยาก พึงมีอำนาจแผ่ไปในโภคทรัพย์ที่ผู้อื่นหาสะสมไว้ บันเทิงใจอยู่ นั่นเป็นวิบากในภพนี้ ทั้งภพหน้าก็จะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์”

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ เมื่อเติบโตจนรู้เดียงสาแล้ว ต่างก็มีความมุ่งหวัง ตั้งความปรารถนาอยากประสบความสุข ความสำเร็จในชีวิต อยากพบเจอแต่สิ่งที่ดี ส่วนใหญ่ก็ตั้งความปรารถนาไว้เพียง ๒ ระดับ คือ ความปรารถนาบนดิน ซึ่งหมายถึงความสุขตามประสาชาวโลก อยากพรั่งพร้อมด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ และก็คุณสมบัติ ปรารถนาให้ได้ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ที่คนอื่นเขามีกัน ความปรารถนาบนฟ้า หมายถึงการได้สวรรค์สมบัติ มีทิพยวิมาน มีรัศมีกายสว่างไสว มีอายุขัยยืนยาว ได้เสวยทิพยสมบัตินานๆ ชีวิตหลังความตาย ขออย่าได้พลัดตกไปในอบายภูมิ ให้มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไปอย่างเดียว เป้าหมายทั้งสองอย่างนี้จะเป็นผลสำเร็จได้ นอกจากอาศัยสติปัญญาและความสามารถแล้ว ยังต้องอาศัยบุญอีกด้วย เพราะบุญเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังของความสุขและความสำเร็จทุกอย่าง ถ้าขาดบุญแล้ว จะทำอะไรก็ติดๆ ขัดๆ ไปเสียทุกอย่าง ฉะนั้นบุญจึงเป็นหลัก เป็นประธานของความสำเร็จทั้งปวง

*เหมือนในสมัยพุทธกาล เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ เวฬุวันมหาวิหาร มีอยู่ช่วงหนึ่งชาวเมืองในกรุงราชคฤห์ต่างก็พร้อมใจหยุดงาน เพื่อช่วยกันทำความสะอาด

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๕๑

ถนนหนทาง เกลี่ยทราย โรยดอกไม้หอมชนิดต่างๆ โรยข้าวตอก ตั้งต้นกล้วย และหม้อน้ำไว้ทุกๆ ประตูเรือน ยกธงประดับบ้านเรือน ซึ่งงดงามด้วยสีต่างๆ จากนั้นก็ประดับตกแต่งร่างกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์อย่างดี เพื่อเฉลิมฉลองในงานนักขัตฤกษ์ตลอด ๗ วัน

ส่วนพระเจ้าพิมพิสาร มหาราชแห่งกรุงราชคฤห์ ก็ได้เสด็จออกจากพระราชนิเวศน์ เสด็จเลียบพระนครพร้อมด้วยเหล่าข้าราชบริพารที่ตามเสด็จจำนวนมาก ทำให้มหาชนได้เห็นความยิ่งใหญ่ของพระราชา ในระหว่างนั้น มีกุลสตรีนางหนึ่งได้เห็นสมบัติมากมาย พร้อมทั้งราชานุภาพของพระเจ้าพิมพิสาร ก็เกิดอัศจรรย์ใจอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน จึงถามบัณฑิตว่า

“สมบัติของพระราชานี้เปรียบเสมือนเทวฤทธิ์ พระราชาทรงสร้างบุญกุศลอะไรไว้ ทำไมถึงมีความยิ่งใหญ่กว่าหมู่เราชาวแว่นแคว้นมากมายหลายเท่านัก”

บัณฑิตนั้นก็ตอบนางไปว่า “ดูก่อนแม่มหาจำเริญ ก็เพราะพระราชาทรงสั่งสมบุญไว้อย่างดีแล้ว เพราะธรรมดาบุญเปรียบดังแก้วมณีที่ให้ความปรารถนาทุกอย่าง เป็นเสมือนต้นกัลปพฤกษ์ในอุตตรกุรุทวีป ที่ทำความปรารถนาของมนุษย์ให้สำเร็จ เมื่อเนื้อนาบุญคือพระทักขิไณยบุคคลมีอยู่ วัตถุที่จะให้

ก็บริสุทธิ์ เจตนาในการถวายทานของทายกทายิกาก็มีพร้อม พอให้ทานตัดขาดออกจากใจแล้ว คนทั้งหลายปรารถนาสิ่งใด บุญกรรมนั้นก็ให้สำเร็จผลได้ทุกอย่าง

ดูก่อนแม่มหาจำเริญ ความเป็นผู้มีตระกูลสูง มีได้ก็ด้วยการถวายอาสนะเป็นทาน เธอเคยได้ยินบ้างไหม พระบรมศาสดาทรงสอนไว้ว่า ผู้ใดให้ข้าวชื่อว่าให้พละ ผู้ให้เสื้อผ้าอาภรณ์ชื่อว่าให้วรรณะ ผู้ให้ยานพาหนะชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้ประทีปโคมไฟชื่อว่าให้จักษุ ผู้ให้ที่อยู่อาศัยชื่อว่าให้ทุกสิ่งทุกอย่าง เธอปรารถนาสิ่งใดก็จงสั่งสมบุญเพื่อสมบัติเหล่านั้นเถิด”

นางฟังคำนั้นแล้วก็ตั้งจิตในสวรรค์สมบัติด้วยความคิดว่า สมบัติของพระราชาในเมืองมนุษย์ยังอลังการถึงเพียงนี้ สวรรค์สมบัติคงจะต้องยิ่งใหญ่กว่าหลายเท่านัก เมื่อนางคิดอย่างนี้แล้วก็เกิดอุตสาหะ รักในการสั่งสมบุญกุศลให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

พอดีว่าในวันนั้นบิดามารดาของนางได้ส่งผ้าใหม่ ตั่งใหม่ ดอกปทุม ๑ กำ แล้วก็เนยใส น้ำผึ้ง น้ำตาลกรวด ข้าวสาร พร้อมทั้งนมสดชั้นดีมาให้นาง เมื่อนางเห็นสิ่งเหล่านั้นแล้วก็ดีใจว่าเรากำลังอยากถวายทานอยู่พอดี และไทยธรรมประณีตนี้เราก็ได้แล้ว นางจึงจัดแจงไทยธรรมอันประณีตสุดฝีมือ ปรุงข้าวมธุปายาสมีน้ำน้อย ตกแต่งของเคี้ยวของกินอย่างอื่นเป็น

จำนวนมาก ทำให้เป็นบริวารของข้าวมธุปายาส แล้วประพรมของหอมที่โรงทาน จัดอาสนะไว้เหนือดอกปทุมทั้งหลาย ซึ่งงดงามด้วย กลีบ ช่อ และเกสรของดอกปทุมที่แย้มบานแล้ว จากนั้นก็ใช้ผ้าขาวใหม่ๆ มาปูลาด แล้ววางดอกปทุม ๔ ดอก และพุ่มดอกไม้หอมไว้บนตั่งที่นั่ง ด้านบนของอาสนะก็ทำเป็นเพดานห้อยพวงดอกไม้และพวงระย้า รอบบริเวณอาสนะก็ลาดพื้นด้วยกลีบปทุมที่มีเกสร หน้าบ้านก็ตั้งพานดอกไม้สดหอมเป็นพิเศษไว้ต้อนรับ ขณะที่ทำไปนั้น ในใจก็มีแต่เรื่องบุญกุศล ใจไม่มีขุ่นมัวเลย

เมื่อทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นางจึงอาบน้ำแต่งตัว จากนั้นก็นั่งคอยให้เวลาที่เนื้อนาบุญจะมาโปรด เมื่อถึงกำหนดจึงสั่งหญิงรับใช้คนหนึ่งว่า “แม่เอ๊ย เจ้าจงไปนิมนต์เนื้อนาบุญมาให้ฉันด้วยเถิด” หญิงรับใช้ก็ตั้งกัลยาณจิตว่า ขอให้ได้พบพระทักขิไณยบุคคลอันเลิศด้วยเถอะ แล้วนางก็เดินไปพบพระ-สารีบุตรซึ่งกำลังเที่ยวบิณฑบาตอยู่พอดี นางจึงกราบนิมนต์ท่านให้ไปฉันที่บ้านของเจ้านาย กุลสตรีนั้นเมื่อเห็นพระเถระมา ก็ออกไปต้อนรับด้วยความนอบน้อม นิมนต์ท่านนั่งบนอาสนะ เลี้ยงดูด้วยข้าวมธุปายาสมีน้ำน้อย ขณะที่กำลังเลี้ยงดูอยู่นั้นก็ทำความปรารถนาว่า ‘ด้วยอานุภาพบุญของดิฉันนี้ ขอจงมีสมบัติอันเป็นทิพย์ที่งดงามด้วยบัลลังก์เรือนยอด เหนือกุญชรอันเป็น

ทิพย์ด้วยเถิด’

เมื่อพระเถระฉันเสร็จแล้ว นางจึงล้างบาตร บรรจุเนยใส น้ำผึ้ง และน้ำตาลกรวด จนเต็มบาตรถวายอีก ได้ทำผ้าที่ปูลาดบนตั่งเป็นผ้ารองบาตร แล้ววางไว้ในมือพระเถระ พร้อมกับถวายอาสนะสำหรับทำภาวนา พระเถระได้อนุโมทนา อวยพรให้นางสมหวังในสิ่งที่ตั้งใจเอาไว้ทุกประการ ตั้งแต่นั้นมานางก็ทำบุญอยู่เป็นประจำไม่เคยขาดเลย เมื่อนางสิ้นชีวิตลงก็ไปบังเกิดในวิมานทองสูง ๑๐๐ โยชน์ ณ ภพดาวดึงส์ ความปรารถนาทุกอย่างที่นางตั้งใจไว้ก็กลายเป็นความจริง นางยังมีเทพอัปสรพันหนึ่งเป็นบริวาร มีช้างทิพย์สูง ๕ โยชน์ ประดับด้วยมาลัยดอกปทุม ประดับด้วยอาภรณ์ทองรุ่งเรืองด้วยรัศมี ผ้าคลุมช้างก็ประดับด้วยรัตนชาติล้วนๆ ซึ่งบังเกิดด้วยอำนาจความปรารถนาของนาง บัลลังก์ทองประมาณโยชน์หนึ่งได้บังเกิดบนช้าง เมื่อนางจะไปสถานที่แห่งใด นางก็จะขึ้นนั่งบนบัลลังก์อันวิจิตรนั้นไป

ครั้นพระมหาโมคคัลลานเถระมาพบเข้า ก็ได้เข้าไปไต่ถามนางว่า “ดูก่อนเทพธิดา ผู้มีดวงตากลมดังกลีบปทุม มีผิวพรรณดังดอกปทุม กุญชรพาหนะของท่านสำเร็จด้วยรัตนะต่างๆ มีกำลังพรั่งพร้อมด้วยความเร็ว ท่องไปในอากาศด้วยความว่องไว ท่านมีพัสตราภรณ์สะอาดประดับองค์อยู่เหนือคชาธาร รุ่งโรจน์กว่าอัปสรหมู่ใหญ่ ด้วยวรรณะ นี้เป็นผลของทาน ศีล หรือผล

ของการทำอัญชลีใด ขอเธอได้บอกกรรมนั้นแก่อาตมาด้วยเถิด” เทพธิดาถูกถามเช่นนั้นก็ร่าเริงยินดี ได้กราบเรียนท่านไปตามความเป็นจริงทุกอย่าง ด้วยความปลาบปลื้มปีติใจ

นี่ก็เป็นอานิสงส์ที่เกิดจากการสั่งสมบุญเอาไว้อย่างดีแล้ว มนุษย์ส่วนใหญ่ เมื่อตั้งใจทำงานควบคู่กับการทำบุญ ก็จะได้บรรลุเป้าหมายของชีวิตทั้งสองอย่างเหมือนกัน ทุกๆ ท่านเองก็จะได้สวรรค์สมบัติเช่นนั้นเหมือนกัน หลวงพ่อถือว่าเป็นเรื่องปกติที่เรานักสร้างบารมีทุกคนต้องได้ เพียงแต่ยังมีเป้าหมายสำคัญยิ่งกว่านั้นที่ต้องทำให้ได้ เป็นเป้าหมายเหนือฟ้า นั่นก็คือให้ได้นิพพานสมบัติ ซึ่งเป็นเอกันตบรมสุข เป็นสุขล้วนๆ มนุษยสมบัติ สวรรค์สมบัติก็เทียบไม่ได้แม้เพียงเศษเสี้ยวธุลี เป็นการเดินตามทางของพระอริยเจ้าทั้งหลาย เป้าหมายนี้เป็นความปรารถนาอันสูงสุด

เราเกิดกี่ภพกี่ชาติ สร้างบารมีกันชนิดทุ่มเทเอาชีวิตเป็นเดิมพันก็เพื่อหวังให้ได้นิพพานสมบัตินี้ การจะให้ได้นิพพาน-สมบัติในปัจจุบัน ก็ทำได้ด้วยการหยุดกับนิ่งอย่างเดียว แล้วเราจะเข้าไปพบกับนิพพานภายใน คือได้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน คือพระธรรมกายที่ชัดใสสว่างอยู่ในกลางกายของเรา ดังนั้นให้ชักชวนกันสั่งสมบุญบารมีให้เต็มที่ และก็หมั่นฝึกฝนใจให้หยุดให้นิ่ง ให้ได้เข้าถึงนิพพานสมบัติภายใน คือพระธรรมกายกันทุกคน

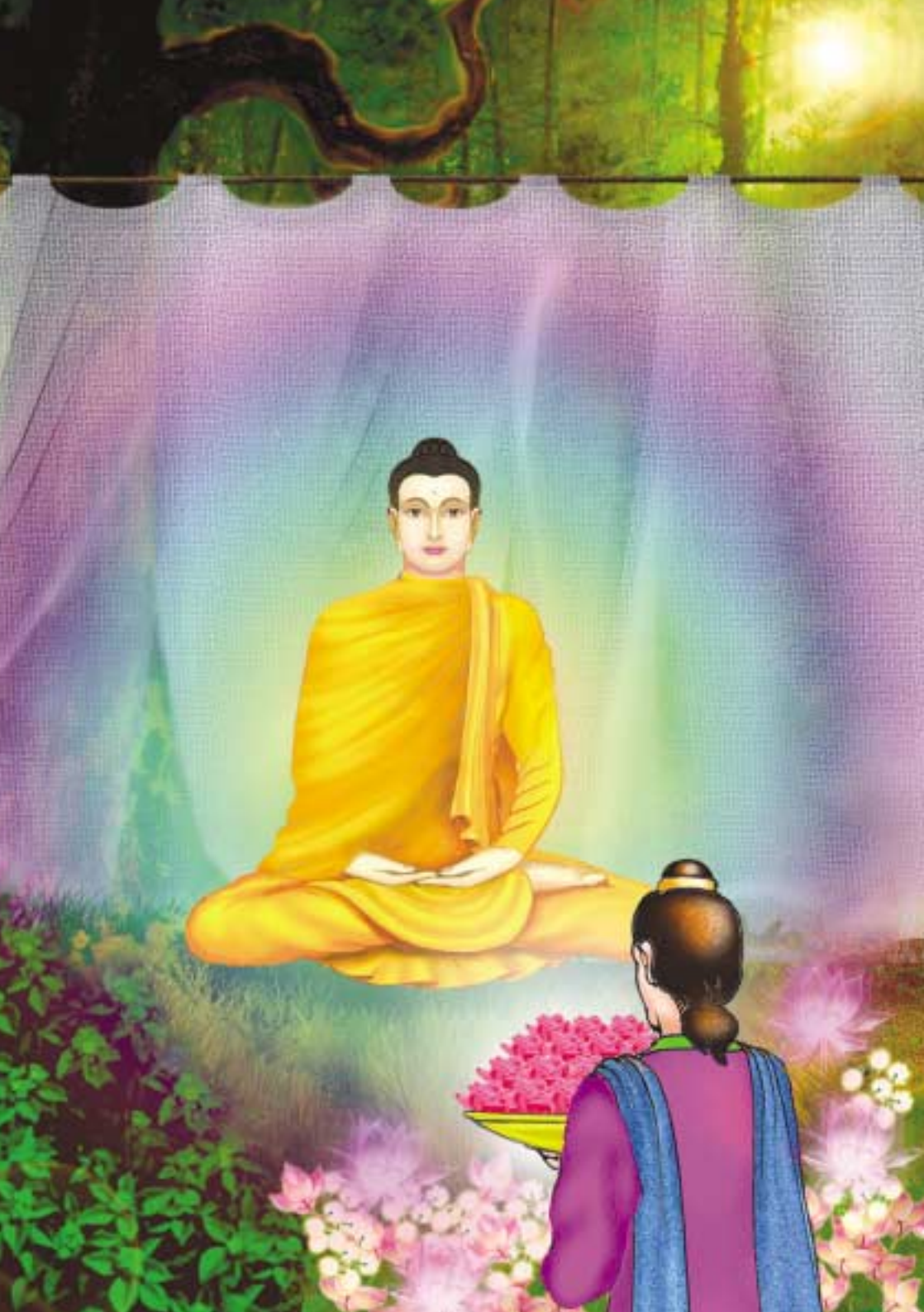

๑๑

อานิสงส์
ต้อนรับพระพุทธเจ้า

แม้หม้อน้ำยังเต็มด้วยหยาดน้ำ
ที่ตกลงมาทีละหยาด ๆ ได้ฉันใด
ธีรชน แม้สั่งสมบุญทีละน้อย ๆ
ย่อมเต็มด้วยบุญได้ฉันนั้น

มนุษย์ทุกคน ที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ ต่างแสวงหาความสุขด้วยวิธีการต่างๆ นานา แต่ความสุขที่พากันแสวงหานั้นล้วนไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง เพราะการแสวงหาความสุขจากการดื่ม กิน เที่ยว หรือได้ของที่ถูกใจ เป็นเพียงแค่ความเพลิดเพลินกลบทุกข์ไว้ชั่วคราวเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการแก้ทุกข์ ความสุขที่แท้จริง ต้องเป็นความสุขที่พึ่งพิงได้ตลอดเวลา เป็นสุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปนเลย ต่อเมื่อได้เข้าถึงธรรมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จึงจะเข้าถึงความสุขอย่างนี้ได้ ซึ่งทุกคนสามารถเริ่มต้นได้โดยการนำใจมาหยุดนิ่งไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ในกลางกาย เพื่อจะได้พบกับความสุขที่แท้จริง

มีวาระแห่งพระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ความว่า

“อุทพินฺทุนิปาเตน อุทกุมฺโภปิ ปูรติ
ปูรติ ธีโร ปุญฺญสฺส โถกํ โถกมฺปิ อาจินํ

แม้หม้อน้ำยังเต็มด้วยหยาดน้ำที่ตกลงมาทีละหยาดๆ ได้ฉันใด ธีรชน แม้สั่งสมบุญทีละน้อยๆ ย่อมเต็มด้วยบุญได้ฉันนั้น”

หยดน้ำเล็กๆ หากหยดลงมาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ถ้าเราเปิดฝาภาชนะไว้รองรับ ย่อมเต็มเปี่ยมได้ฉันใด การสร้าง

บุญในแต่ละภพแต่ละชาติของเรานั้น หากปรารถนาที่จะสร้างบุญเพียงชาติเดียวแล้วให้เต็มเปี่ยมทันที เป็นไปได้ยากยิ่ง ต้องมีการสั่งสมบุญให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างกันทุกภพทุกชาติ บารมีจึงจะเต็มเปี่ยมได้ฉันนั้น ยิ่งกว่านั้น หากเราปรารถนาที่จะให้บุญที่ทำนั้นทับทวีมากยิ่งขึ้น ก็ต้องรู้จักสร้างบุญให้ถูกเนื้อนาบุญ ถูกทักขิไณยบุคคล จะบังเกิดอานิสงส์ยิ่งใหญ่ไพศาลเกินควรเกินคาด

ดังนั้น เกิดมาเป็นมนุษย์ มาสร้างบารมี ต้องรู้จักเลือกเนื้อนาบุญ และต้องรู้จักประคับประคองตนให้ดี ให้มีสติดำรงอยู่ในความไม่ประมาท จึงจะสามารถประคับประคองตนให้รอดพ้นจากภัย คืออบายภูมิได้ หากบุคคลใดเกิดมาแล้ว มีโอกาสได้พบพระรัตนตรัยคือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และได้สร้างบุญไว้ในพระพุทธศาสนา ย่อมเป็นความโชคดีที่สุดของการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ดังเช่นชีวิตการสร้างบุญของ**พระเสนาสนทายก-เถระ** ท่านเป็นพระอรหันต์รูปหนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ได้สั่งสมบุญกับเนื้อนาบุญอันเลิศคือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

*ย้อนหลังไป ๙๔ กัป พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก ทรงประกาศพระสัทธรรมไป

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๔๖

ทั่วชมพูทวีป ในภพชาตินั้น พระเถระได้บังเกิดในเรือนมีตระกูลๆ หนึ่ง เมื่อท่านเจริญวัยขึ้น พระบรมศาสดาได้เสด็จมาถึงเมืองที่ท่านอาศัยอยู่ ท่านได้เห็นมหาชนพากันถือดอกไม้ธูปเทียนเดินไปยังที่ประทับของพระพุทธองค์เพื่อฟังธรรม จึงคิดด้วยวิสัยของบัณฑิตว่า พระศาสดาพระองค์นี้ ต้องไม่ใช่คนธรรมดาเป็นแน่ เพราะมีมหาชนพากันหลั่งไหลไปฟังธรรมไม่ขาดสาย ท่านได้แต่คิด แต่ยังไม่ได้ตามมหาชนไปเฝ้าพระศาสดาแต่อย่างใด

กระทั่งวันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จจาริกผ่านบ้านของท่าน ท่านได้เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้ามีพระรัศมีสว่างไสว เพียงแค่เห็นเท่านั้น ความเลื่อมใสที่มีอยู่เป็นทุนเดิมเพียงน้อยนิดพลันเปลี่ยนเป็นความเลื่อมใสที่เปี่ยมล้น ได้น้อมลงกราบแทบพระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้าและปูเครื่องลาดหญ้าถวาย จากนั้นท่านกั้นฝาโดยรอบ ให้พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่งและน้อมบูชาด้วยดอกไม้นานาพันธุ์

ท่านเกิดมหาปีติกระทั่งถึงวันสุดท้ายของชีวิต และด้วยบุญนั้น ท่านได้ท่องเที่ยวในเทวโลกและมนุษยโลก เสวยสมบัติทั้งสอง ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ จนมาถึงในพุทธกาลนี้ ท่านได้บังเกิดในตระกูลๆ หนึ่ง ครั้นเจริญวัยขึ้น ได้ฟังธรรมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ก็เกิดความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่างแรงกล้า จึงได้ออกบวช และสามารถบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ได้ในที่สุด

ต่อมาท่านระลึกถึงบุพกรรม ก็เกิดปีติโสมนัสถึงกับเปล่งอุทานประกาศการสร้างบารมีในอดีตของตนว่า “ผลแห่งบุญที่เราได้ถวายเครื่องลาดใบไม้ แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าสิทธัตถะ ทั้งได้เอาเครื่องอุปการะและดอกโกสุม โปรยลงโดยรอบ ด้วยอานิสงส์นั้น เราได้เสวยผลควรค่ามากอยู่ในห้องอันรื่นรมย์ในปราสาท ดอกไม้มีค่ามากได้ตกลงบนที่นอน เรานอนบนที่นอนอันวิจิตรลาดด้วยดอกไม้ และฝนดอกไม้ตกลงบนที่นอนของเราในกาลนั้น ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราไม่รู้จักทุคติเลย และยังได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๗ ครั้ง พระนามว่าฐิตาสันถารกะ ในภพชาติสุดท้าย เราสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย นี้เป็นผลแห่งการถวายเครื่องลาดแด่พระบรมศาสดา”

ประวัติของพระอรหันตเถรเจ้าเสนาสนทายกเถระท่านนี้ที่ได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต ก็ด้วยบุญที่ได้สร้างไว้กับพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงเป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ แม้ผู้อื่นจะมองว่า ท่านอาจจะทำบุญช้าไป ทำได้ไม่เต็มที่ แต่เราจะเห็นว่าเมื่อท่านสร้างบุญแล้วหมั่นตามระลึกถึงบุญนั้นตลอดเวลา มีแต่มหาปีติตั้งแต่วันที่ทำจนถึงวันสุดท้ายของชีวิต พวกเราก็เช่นเดียวกัน คือได้ทำบุญไว้หลายอย่าง เมื่อทำแล้วก็ให้หมั่นตามระลึกนึกถึงบุญให้ได้ตลอดเวลา หากทำได้เช่นนี้ สายบุญก็จะหลั่งไหลมาหล่อเลี้ยงต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

อีกเรื่องหนึ่งที่หลวงพ่อจะนำมาเล่าในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่พวกเรารู้จักกันดี นั่นคือเรื่องที่เกี่ยวกับ**ไวยาวัจกร** ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญต่อวัดวาอารามมาก เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้กับพระภิกษุสามเณรในอารามนั้นๆ เพื่อให้ท่านบำเพ็ญสมณกิจได้อย่างสะดวกสบาย คำว่า “ไวยาวัจกร” นี้ ถ้าแปลให้ตรงความหมาย ก็อาจแปลได้ว่า ผู้ที่รู้จักขวนขวายเอาบุญนั่นเอง

*เรื่องนี้เกิดขึ้นในยุคที่พระพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก เมื่อครั้งมีการประชุมสงฆ์ครั้งยิ่งใหญ่เป็นมหาสันนิบาต มีโยมท่านหนึ่งรู้ข่าวบุญที่จะมีการรวมตัวกันของพระสงฆ์ เกิดศรัทธาอย่างแรงกล้า อยากจะเอาบุญใหญ่สักครั้งหนึ่งในชีวิต แต่ตนไม่มีปัจจัยไทยธรรมมากเช่นคนอื่นๆ ที่มีโอกาสได้ถวายมหาทานบารมี ท่านคิดว่า แม้ในมือของเราไม่มีไทยธรรมถวาย แต่เราก็ขอเป็นอุปัฏฐากคอยรับใช้พระท่าน หรือหากท่านต้องการจะให้ช่วยอะไร เราก็จะอำนวยความสะดวกสบายถวายท่าน เป็นไวยาวัจกร ผู้รับใช้ในกิจทุกอย่างของสงฆ์ เมื่อคิดเช่นนี้ ในวันมหาสันนิบาต ท่านรีบออกเดินทางจากบ้าน มาคอยอุปัฏฐากพระในทุกๆ เรื่อง ครั้นได้พบพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านได้ถวายบังคมแทบพระบาทของพระบรมศาสดาด้วยจิตที่เลื่อมใส อิ่มเอิบด้วยมหาปีติ ลืมความเหน็ดเหนื่อย

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๔๘

เป็นปลิดทิ้ง

ด้วยผลบุญนั้น ทำให้ท่านได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เวลาลงมาเกิดในโลกมนุษย์ บุญแห่งการทำหน้าที่อุปัฏฐาก ได้ส่งผลให้ท่านบังเกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ พระนามว่า สุจินติยะ และในภพชาติสุดท้ายคือในสมัยพุทธกาล ท่านได้ออกบวช บำเพ็ญเพียรไม่นานก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ นี้เป็นผลแห่งการขวนขวายในการบุญการกุศล ถึงแม้ไม่มีโอกาสถวายมหาทานบารมี เช่นคนอื่นๆ ก็ตาม

เราจะเห็นว่า **การสร้างบารมีนั้น สามารถทำได้ในทุกๆ สภาวะ ไม่เกี่ยวกับฐานะความร่ำรวย แต่อยู่ที่ใจ และไม่ว่าเราจะอยู่ตรงไหน หากโอกาสแห่งการสร้างบุญมาถึงแล้ว ควรรีบเก็บเกี่ยวเอาบุญไป** ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่งเป็นอย่างน้อย เพราะถ้าเราปล่อยให้โอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตผ่านไปโอกาสแสนดีนั้นไม่สามารถที่จะย้อนกลับคืนมาได้ ดังนั้นควรเร่งรีบตักตวงเอาบุญกันให้เต็มที่ เราถนัดในการสร้างบุญแบบไหน ก็ให้ทำอย่างที่เราสะดวก อย่าปล่อยให้โอกาสแห่งบุญผ่านไปโดยไม่ได้ทำอะไร หากทำได้เช่นนี้ เราย่อมสมปรารถนาในทุกสิ่งได้โดยไม่ยาก และย่อมเป็นชีวิตที่เต็มเปี่ยมด้วยความสุขอย่างแท้จริง

๑๗

อานิสงส์
เลื่อมใสเสียงธรรม

เราอยู่บนเครื่องลาดใบไม้ ณ ภูเขาหิมวันต์
ได้ยังจิตให้เลื่อมใสในพระสุรเสียงของ
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ผุสสะ ผู้กำลังทรงแสดงธรรม
ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราได้ทำกรรมใดในกาลนั้น
ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย

มวลมนุษยชาติล้วนปรารถนาจะเข้าถึงความสุขที่แท้จริงของชีวิต จึงมุ่งแสวงหากันมาอย่างยาวนาน ในที่สุดคำตอบสุดท้ายที่มนุษย์ทุกคนแสวงหา คือความสุขที่สงบจากกิเลสอาสวะทั้งหลาย มีแต่ความบริสุทธิ์อันเกิดจากการเข้าถึงธรรมอันยิ่ง ที่ไม่มีความทุกข์ใดๆ เจือปนเลย มีแต่ความสุขอย่างเดียวที่เป็นเอกันตบรมสุข ถ้าชาวโลกทุกคนได้เข้าถึงพระธรรมกายภายในตัว จะได้บรรลุถึงสันติสุขอันไพบูลย์ที่พึงปรารถนา

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน สัททสัญญกเถราปทาน ความว่า

“เราอยู่บนเครื่องลาดใบไม้ ณ ภูเขาหิมวันต์ ได้ยังจิตให้เลื่อมใสในพระสุรเสียงของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าผุสสะ ผู้กำลังทรงแสดงธรรม ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราได้ทำกรรมใดในกาลนั้น ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งบุญกรรมที่เราได้ทำไว้ดีแล้ว”

คำอุทานนี้เป็นคำกล่าวของพระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ท่านได้เปล่งออกมาด้วยมหาปีติ เพราะท่านได้ระลึกชาติไปพบประวัติการสร้างบุญของตัวท่านเอง ทำให้เกิดความอัศจรรย์ใจในอานุภาพแห่งบุญที่ไม่มีประมาณ เห็นอดีตของตัวเองแจ่มชัดมาก เหมือนกรอเทปกลับไปดูอย่างนั้น ซึ่งผู้มีใจ

หยุดนิ่งอย่างสมบูรณ์แล้ว จะย้อนกลับไปดูเมื่อไรก็ได้ พระเถระองค์นี้มีนามว่า **พระสัททสัญญกเถระ** ท่านได้บำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ

*ถึงแม้ท่านจะได้สร้างบุญในสำนักของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็เป็นการสร้างบุญแบบธรรมดาทั่วๆ ไป ยังไม่เป็นที่ประทับใจท่านเท่าที่ควร จนมาถึงยุคที่ท่านทำความดีแล้วประทับอยู่ในใจ คือในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าผุสสะ ที่พระองค์ได้เสด็จอุบัติมาตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ท่านก็ได้เกิดในตระกูลที่มีฐานะปานกลาง มีความเป็นอยู่อย่างสุขสบายตามอัตภาพ ไม่ถึงกับร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี

ในช่วงแรกแห่งชีวิตของท่าน ก็ยังไม่มีโอกาสได้ฟังธรรม เพราะเป็นช่วงที่พระพุทธองค์กำลังประกาศพระสัทธรรม ยังไม่แพร่หลายไปในชมพูทวีปอย่างทั่วถึง เด็กหนุ่มนี้ก็ดำเนินชีวิตไปตามปกติวิสัยของชาวโลกทั่วๆ ไป ได้ปล่อยชีวิตไปวันๆ อย่างไม่มีสาระแก่นสารอะไร แต่ยังดีที่มีบุญเก่าที่ท่านเคยสั่งสมเอาไว้ในภพในอดีตที่ผ่านมา ได้มาตักเตือนอยู่บ่อยๆ ทำให้ท่านถามตัวเองอยู่เสมอๆ ว่า เราเกิดมาทำไม มีอะไรเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต และชีวิตกำลังมุ่งหน้าไปสู่ทิศทางใด

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๒๐

ท่านเฝ้าถามตัวเองอย่างนี้ทุกๆ วัน แต่ก็ยังไม่มีใครตอบคำถามที่ค้างคาใจได้ จวบกับเวลานั้นยังไม่พบกัลยาณมิตรคอยชี้แนะหนทางดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง กัลยาณมิตรสำคัญต่อชีวิตมากทีเดียว เพราะหากเราพบกัลยาณมิตรแล้ว หนทางของพระนิพพานก็จะใกล้เข้ามา แต่ถ้าเราไม่มีโอกาสพบกัลยาณมิตรเลยทั้งชีวิต ชีวิตของเราก็เปรียบเสมือนปราศจากเข็มทิศที่คอยชี้นำทางสว่างไสว ชีวิตเราจะมืดมนเคว้งคว้าง สะเปะสะปะเหมือนสวะลอยน้ำ ไม่สามารถ รู้เป้าหมายที่แท้จริงได้

เหมือนพระเถระนี้ ในภพชาตินั้น แม้จะเกิดในยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็ยังไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าถวายบังคมพระบรมศาสดา ฟังธรรมจากพระโอษฐ์ของยอดกัลยาณมิตรผู้สูงสุดในโลก ผู้ที่เป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ถึงแม้ท่านจะเฝ้าถามตัวเองเสมอว่า ชีวิตเกิดมาทำไม อะไรคือเป้าหมายของชีวิต และกำลังจะมุ่งหน้าไปสู่จุดหมายเช่นไร แต่ก็ยังไม่ได้คำตอบที่ถูกต้องชัดเจน

จนกระทั่งเจริญวัยขึ้น จึงเริ่มวางเข็มทิศชีวิตของตนเองทีเดียวว่า ชีวิตของฆราวาสนี้ เป็นทางคับแคบ มีแต่ความทุกข์ไม่เป็นอิสระ มีแต่จะทำให้ใจเศร้าหมองด้วยอำนาจกิเลส การที่เราใช้ชีวิตอยู่อย่างนี้ แล้วจะพ้นจากทุกข์ได้นั้น เป็นการยาก

อย่างมากก็เพียงแค่ทุกข์น้อยกว่าคนทั่วๆ ไป แต่หากจะให้ไม่มีทุกข์เลย ก็ไม่ใช่วิสัยของฆราวาส ถ้าเราต้องการทำทุกข์ให้สิ้นไป เราควรออกบวช ซึ่งเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้เรามีชีวิตที่บริสุทธิ์บริบูรณ์ได้ เมื่อคิดได้อย่างนี้จึงตัดสินใจออกบวชเป็นดาบส อาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์ อาศัยผลไม้ป่าเลี้ยงชีพ ใช้ชีวิตอยู่ในป่าหิมพานต์อย่างสุขสงบโดยไม่ได้รับรู้เรื่องราวโลกภายนอก แต่ทว่าแม้ท่านจะบำเพ็ญเพียรอยู่ในที่ที่วิเวก สุขสงบเช่นนั้น ก็ยังไม่สามารถทำใจให้หยุดนิ่ง จนกระทั่งเข้าถึงสภาวธรรมภายในได้

ขณะที่ในพระนครนั้น พระบรมศาสดาพระนามว่า ผุสสะ ได้ประกาศพระสัทธรรมไปจนทั่วพื้นชมพูทวีป มีมนุษย์และเทวดามากมายได้ดื่มน้ำอมตธรรม และได้บรรลุธรรมเป็นพระอริยเจ้ากันมากมายนับไม่ถ้วนทีเดียว มีตั้งแต่พระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์ ธรรมะได้สว่างไสวขจรขจายครอบคลุมไปทั่วพื้นชมพูทวีป พระพุทธศาสนาได้ประดิษฐานตั้งมั่นเป็นที่พึ่งของสัตวโลกทั้งหลาย ในทุกๆ วันก็จะมีมหาชนมาศรัทธาเลื่อมใสเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละวันจะมีผู้เดินทางไปฟังธรรมที่พระวิหารในพระนครไม่ขาดสายทีเดียว

พระพุทธองค์ก็ทรงบำเพ็ญพุทธกิจอยู่ทุกๆ วัน ตั้งแต่

เวลาเช้าได้เสด็จออกบิณฑบาตโปรดผู้มีบุญ เวลาเย็นพระองค์ทรงแสดงธรรม เวลาค่ำก็ประทานโอวาทแด่ภิกษุสงฆ์ เวลาเที่ยงคืนก็ทรงพยากรณ์ปัญหาแก่เทวดาผู้มีความสงสัยที่เข้ามาเฝ้าอย่างมากมายในแต่ละคืน ส่วนเวลาใกล้รุ่ง พระองค์จะทรงตรวจดูสัตวโลกผู้ควรโปรด ผู้ที่สามารถจะบรรลุธรรมวิเศษได้

มีอยู่วันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเห็นดาบสนี้เข้ามาในข่ายพระญาณ ทรงดำริว่า ดาบสผู้มีบุญนี้แม้ไม่สามารถบรรลุธรรมในชาตินี้ได้ แต่เธอเป็นผู้มีศรัทธา ปรารถนาที่จะพ้นทุกข์ เราควรอนุเคราะห์เธอ เพื่อให้เป็นอุปนิสัยไปในภพชาติเบื้องหน้า จึงเสด็จสู่ป่าหิมพานต์ แล้วเสด็จเข้าไปหาถึงอาศรมของดาบส

ครั้นดาบสเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าตั้งแต่ไกล มองเห็นฉัพพรรณรังสีที่เปล่งออกมาจากพระวรกาย ก็เกิดความเลื่อมใส คิดว่า สมณะนี้งามจริงหนอ มีรัศมีกายสว่างไสว ยังใจเราให้เบิกบานแช่มชื่นยิ่งนัก ชะรอยสมณะนี้จักเป็นพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า คิดได้อย่างนั้นก็ไม่รอช้า รีบเข้าไปต้อนรับปฏิสันถาร พระบรมศาสดาเสด็จเข้าไปแล้ว ทรงแสดงธรรมด้วยพระสุรเสียงอันไพเราะดุจเสียงของท้าวมหาพรหม คือ มีลักษณะที่ไม่แหบไม่พร่า ก้องกังวาน อ่อนหวาน ไพเราะจับใจยิ่งนัก ดาบสพอได้ฟังพระสุรเสียงที่พระองค์ทรงแสดงธรรม มหาปีติก็เกิดทับขึ้นทวี

เกิดความเลื่อมใสยิ่งขึ้น และจดจำธรรมะที่พระพุทธองค์ทรงแสดงเอาไว้

เหตุการณ์วันนั้นได้ประทับอยู่ในใจของดาบสจนตลอดชีวิต ด้วยบุญที่เกิดความเลื่อมใสในพระสุรเสียงที่พระบรมศาสดาทรงแสดงธรรม ส่งผลให้ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต แล้วก็เวียนวนเสวยทิพยสมบัติทั้ง ๖ ชั้นฟ้า เวียนวนอยู่อย่างนี้ยาวนานทีเดียว จนมาถึงสมัยพุทธกาล บุญส่งผลให้มาบังเกิดในตระกูลหนึ่ง พอเจริญวัยแล้วเกิดศรัทธาออกบวช ไม่นานท่านเจริญวิปัสสนาก็ได้บรรลุพระอรหันต์สมดังตั้งใจ ภายหลังจากได้บรรลุธรรมแล้ว ท่านระลึกชาติย้อนกลับไปดูบุพกรรม พอเห็นแล้วจึงเปล่งอุทานด้วยความโสมนัสว่า “ตัวเราได้ยังจิตให้เลื่อมใสในพระสุรเสียงของพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้กำลังทรงแสดงธรรม ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราไม่เคยไปสู่ทุคติเลย เราสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย ก็ด้วยอานุภาพแห่งความเลื่อมใสในเสียงที่แสดงธรรม”

เพียงฟังเสียงด้วยจิตที่เลื่อมใสก็ส่งผลให้ไปถึงพระนิพพานได้ และยังเป็นทางมาของมหาสมบัติทั้งหลาย ทั้งที่เป็นมนุษย์-สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ ใจที่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย มีอานุภาพยิ่งใหญ่ไม่มีประมาณ ทุกสิ่งทุกอย่างมีใจเป็นใหญ่ มีใจเป็นประธาน ทุกท่านโชคดีอย่างยิ่งที่ได้เกิดมาพบ

พระพุทธศาสนา มีโอกาสได้ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม และพระ-สัทธรรมของพระองค์ก็ยังดำรงอยู่ ฉะนั้นเวลาฟังธรรม ก็ให้ตั้งใจฟังกันให้ดี ทำใจของเราให้ใจใสบริสุทธิ์ เราก็จะได้สมบัติทั้งหลายติดตามตัวไปทุกภพทุกชาติอย่างแน่นอน

๑๑

อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา

เราเป็นไข้หนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชัฏใหญ่
เป็นผู้ควรได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง
พระศาสดาพระนามว่า ติสสะ ทรงอนุเคราะห์เสด็จมาหาเรา
เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลีเหนือเศียรเกล้า
เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระสัมพุทธเจ้า
ผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้น
ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราถวายบังคมพระพุทธเจ้าผู้อุดมบุรุษ
ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย

การดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เราต่างต้องเหน็ดเหนื่อยไปกับการทำมาหากิน อันเป็นกิจปกติของฆราวาส เรื่องของการศึกษาเล่าเรียน เรื่องครอบครัว และเรื่องต่างๆ อีกมากมาย โอกาสที่จะบำเพ็ญเพียร เพื่อมุ่งทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้บังเกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่หาได้ยากยิ่ง แต่ช่วงเวลาแห่งการทำใจหยุดใจนิ่งนี้ เป็นช่วงเวลาที่ทรงคุณค่า และก่อให้เกิดบุญกุศลมหาศาล การที่เราได้แบ่งเวลามาปฏิบัติธรรมนั้น ถือได้ว่า เราได้ใช้เวลาอย่างมีประโยชน์และมีคุณค่ามากที่สุด บุญบารมีของเราก็จะเพิ่มขึ้น ใหญ่โตขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน นิปันนัญชลิกเถราปทาน ความว่า

“เราเป็นไข้หนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชัฏใหญ่ เป็นผู้ควรได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง พระศาสดาพระนามว่า ติสสะ ทรงอนุเคราะห์เสด็จมาหาเรา เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลีเหนือเศียรเกล้า เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระสัมพุทธเจ้าผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้น ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราถวายบังคมพระพุทธเจ้าผู้อุดมบุรุษ ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการถวายบังคม”

ด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นทางมาแห่งมหานิสงส์อันไพศาล บัณฑิตทั้งหลายจะเห็นคุณค่าของการยังใจให้เลื่อมใสในบุคคลผู้เลิศ ไม่ปล่อยโอกาสอันดีงามให้ผ่านพ้นเลยไป ทำให้นักสร้างบารมีทั้งหลายในกาลก่อน ได้รับมหานิสงส์อันไม่มีประมาณ ดังเช่นพระอรหันตเถรเจ้าองค์นี้ ที่หลวงพ่อได้นำคำพูดของท่าน ซึ่งเปล่งออกมาด้วยความโสมนัส จากที่มองเห็นอานุภาพของบุญ ที่ตัวท่านได้สั่งสมไว้นั่นเอง

แม้การกระทำจะดูเล็กน้อยก็จริง แต่ด้วยใจที่เลื่อมใสศรัทธา จึงไม่ใช่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เลย เป็นทางมาแห่งบุญอันยิ่งใหญ่ ประวัติการสร้างบุญของพระเถระรูปนี้ ซึ่งท่านมีนามว่า **นิปันนัญชลิกเถระ** ในอดีตชาติ พระเถระได้บำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ มาหลายพระองค์แล้ว แต่ว่าก็เป็นการสั่งสมบุญตามวาระโอกาสอำนวย ยังไม่เป็นที่ประทับใจท่านเองเท่าไรนัก

*ท่านได้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร แล้วแต่ผลบุญและผลของบาปจะส่งผลให้ไปบังเกิดเป็นอะไร จนกระทั่งมาถึง

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๐๗

ยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า ติสสะ พระเถระมีโอกาสเกิดมาสร้างบารมีในยุคนั้นอีก ได้ฟังธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า ที่พระองค์ทรงแสดงถึงโทษของการเวียนว่ายตายเกิดว่า ชีวิตในสังสารวัฏนี้เป็นทุกข์ ควรจะดำรงตนอยู่ด้วยความไม่ประมาท จึงจะรอดพ้นจากภัยในอบายภูมิได้

พอท่านได้ฟังอย่างนั้น ก็คิดขึ้นมาในใจว่า ต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งหลาย ล้วนมีสาเหตุมาจากกามทั้งนั้น เราควรระมัดระวังตัว ยกตนให้ออกจากกามทั้งหลายให้ได้ หากเราทำได้อย่างนี้จึงจะสามารถอยู่อย่างมีความสุข ท่านมองเห็นโทษภัยในการอยู่ครองเรือน ซึ่งมีทุกข์มาก จึงคิดต่อไปว่า การที่เรามีโอกาสได้พบพระพุทธศาสนา ก็นับเป็นความโชคดีอย่างใหญ่หลวง หากเราเติบโตขึ้นจะบวช ท่านคิดอยู่อย่างนี้ไม่เคยขาดเลยแม้แต่วันเดียว

จนกระทั่งท่านเจริญเติบโตขึ้น จึงขออนุญาตมารดาบิดาออกบรรพชาอุปสมบท ท่านทั้งสองก็ไม่ขัดข้อง จึงได้บวชเป็นภิกษุในศาสนาของพระติสสสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อบวชแล้วดำริในใจว่า จะทำอย่างไรดีหนอ เราจึงจะสามารถสลัดออกจากกองทุกข์อันใหญ่หลวงนี้ได้ จึงได้ตั้งใจบำเพ็ญรุกขมูลิกังคธุดงค์ คือบำเพ็ญเพียรอยู่ในป่า โดยอาศัยอยู่ที่โคนไม้ ท่านทำอย่างเอาจริงเอาจัง ทำทั้งวันทั้งคืน ทั้งหลับทั้งตื่น ยืน เดิน นั่ง นอน มีใจ

ปักมั่นอยู่ในธรรม อยู่กับการบำเพ็ญเพียร

ถึงกระนั้นก็ตาม ภพชาตินั้นไม่ใช่ภพชาติสุดท้ายที่ท่านจะพ้นทุกข์ เพราะบารมีในตัวยังน้อยอยู่ จึงยังไม่สามารถทำใจหยุดใจนิ่งเข้าถึงธรรมได้ วันหนึ่ง หลังจากที่ตรากตรำมายาวนาน สังขารไม่อาจจะทนทานกับสภาวะความยากลำบากในป่าได้ ท่านก็ล้มป่วยลง สมัยนั้นการรักษาเยียวยาเป็นไปได้อย่างลำบาก อาการของท่านทรุดหนักยิ่งขึ้น ท่านถูกอาพาธบีบคั้นอย่างน่าเวทนา ไม่สามารถประคองใจประคองสติเอาไว้ได้

ในวันนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทอดพระเนตรเห็นท่านในข่ายแห่งพระญาณ ทรงดำริว่า สาวกของเราผู้นี้ ได้ตั้งใจทำความเพียรอย่างกล้ากล้า จนเกิดอาพาธหนัก เธอไม่สามารถกระทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ในภพชาตินี้ แต่ก็จะบรรลุธรรมในภพเบื้องหน้า เธอจะถึงกาลสิ้นอายุขัยในวันนี้ แม้สมณธรรมที่เธอบำเพ็ญมา ก็ไม่สามารถประคองจิตของเธอให้สงบได้ หากเราปล่อยให้เธอทุรนทุรายด้วยพิษไข้อย่างไร้สติ บาปอกุศลจะได้ช่องเอาเถิด เราควรที่จะไปอนุเคราะห์เธอ ให้เธอได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ทรงดำริอย่างนี้แล้ว พระบรมศาสดาเสด็จออกจากพระคันธกุฎีไปปรากฏอยู่เบื้องหน้าพระเถระ

ขณะนั้น สติของพระเถระกำลังเลอะเลือนเต็มที เพราะ

พิษไข้ นอนดิ้นทุรนทุรายอยู่ที่โคนไม้นั้น ได้มองเห็นพระรัศมีสว่างไสวอยู่เบื้องหน้าคิดว่า นี่คงเป็นเวลาเช้าแล้ว จึงฝืนสังขารลืมตาที่พร่ามัวมองไปเบื้องหน้า เห็นพระบรมศาสดาประทับยืนอยู่ตรงหน้า สติที่เลอะเลือนก็กลับคืนมาดังเดิม เกิดมหาปีติว่า นับเป็นบุญลาภของเราหนอที่พระบรมศาสดาเสด็จมา พระองค์ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาโดยแท้ แต่ท่านก็ไม่สามารถประคองสังขารลุกขึ้นได้ คิดเพียงว่า ตัวเรานี้ไม่สามารถที่จะลุกขึ้นต้อนรับพระบรมศาสดาได้ มีเพียงมือทั้งสองข้างเท่านั้น จึงใช้สายตาทั้งคู่มองพระบรมศาสดาด้วยความปีติที่พระองค์เสด็จมาเยี่ยม หัวใจเต็มเปี่ยมด้วยความเลื่อมใส ท่านยกมือทั้งสองขึ้นประคองอัญชลีเหนือเศียร กระทำการนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า

เมื่อประนมอัญชลีบูชาเสร็จแล้ว พระเถระก็มรณภาพ ณ ที่ตรงนั้นเอง ด้วยอานุภาพความเลื่อมใสในวินาทีสุดท้ายที่เต็มเปี่ยมในดวงจิต ได้ส่งผลให้ไปเกิดในภพดุสิต เสวยสมบัติในดุสิตพิภพ แล้วเวียนไปเสวยสมบัติในกามาวจรสวรรค์ทั้ง ๖ ชั้น ด้วยอาการอย่างนี้ กลับไปกลับมา จนมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ ท่านได้มาบังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง เจริญวัยแล้วมีจิตเลื่อมใสในพระบรมศาสดา ก็ออกบวช บำเพ็ญเพียรไม่นานนักก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

หลังจากที่ท่านได้บรรลุธรรมแล้ว ก็ได้ระลึกชาติย้อนไปดูอดีตการสร้างบารมีของตนก็พบว่า ที่ท่านมาถึงวันนี้ได้ ด้วยอานิสงส์แห่งการถวายบังคมพระบรมศาสดา ท่านจึงเปล่งอุทานด้วยความโสมนัสว่า

“เราเป็นไข้หนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชัฏใหญ่ เป็นผู้ควรได้รับ ความกรุณาอย่างยิ่ง พระศาสดาพระนามว่า ติสสะ ทรงอนุเคราะห์เสด็จมาเยี่ยมเรา เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลีเหนือเศียรเกล้า เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระ-สัมพุทธเจ้าผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้น

ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ หลังจากที่เราถวายบังคมพระพุทธเจ้าด้วยบุญนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๕ แต่กัปนี้ ยังได้เกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕ ครั้ง มีพระนามว่า มหาสิขะ คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว”

เราจะเห็นว่า การอัญชลีบูชาด้วยมือทั้งสองข้างของเรานี้ มีอานิสงส์อันยิ่งใหญ่ไพศาล กอปรกับดวงใจที่ตั้งมั่นมีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์นั้น ส่งผลให้พบแต่ความสุขความสำเร็จในชีวิต ไม่ใช่เรื่องที่เราจะดูเบากันเลย ขอเพียงมีใจเลื่อมใสอย่างเต็มเปี่ยม ใช้มืออันเป็นมงคลทั้งสองข้าง ยกขึ้นเพื่อบูชา

พระรัตนตรัย ยังใจให้น้อมระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นั่นคือทางมาแห่งมหาสมบัติใหญ่ ทั้งโลกุตตรสมบัติ และโลกิย-สมบัติ ดังนั้นทุกท่านควรใช้มืออันเป็นสิริมงคลของเรานี้อัญชลีบูชาเนื้อนาบุญอันเลิศกันอย่างสม่ำเสมอ เราจะได้สมปรารถนาดังที่พระอรหันตเถรเจ้าท่านได้สมปรารถนาแล้ว

๑๙

อานิสงส์ยกมือไหว้พระ

เราอาศัยอยู่ที่ภูเขาหิมพานต์ เรานุ่งห่มหนังสัตว์ อยู่ในระหว่างภูเขา เราได้เห็นพระสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระฉวีวรรณดั่งทองคำ ดุจพระอาทิตย์แผดแสง เสด็จเข้าป่างามเหมือนพญารังมีดอกบาน จึงยังจิตให้เลื่อมใสในพระรัศมี แล้วนั่งกระโหย่งประนมอัญชลี ถวายบังคมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่าวิปัสสี ด้วยเศียรเกล้า ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราไม่เคยพลัดตกไปสู่ทุคติเลย

การปฏิบัติธรรม เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของทุกๆ คน สันติสุขที่แท้จริงนั้นจะบังเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยการปฏิบัติธรรมเท่านั้น โดยน้อมนำเอาใจไปหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เพราะในศูนย์กลางกายของมนุษย์ทุกคน ล้วนมีพระธรรมกายสิงสถิตอยู่ วิถีทางเข้าถึงกายธรรมได้นั้น ก็ต้องหมั่นทำใจหยุดใจนิ่งจนกระทั่งใจละเอียดสามารถเข้ากลางของกลางได้ ได้เข้าถึงดวงปฐมมรรค เข้าถึงกายภายในตามลำดับ จนเข้าถึงพระธรรมกาย การดำเนินจิตเข้าสู้เส้นทางสายกลาง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้มนุษย์ทุกคนหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งหลาย

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน รังสิสัญญกเถราปทาน ความว่า

“เมื่อก่อน เราอาศัยอยู่ที่ภูเขาหิมพานต์ เรานุ่งห่มหนังสัตว์ อยู่ในระหว่างภูเขา เราได้เห็นพระสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระฉวีวรรณดั่งทองคำ ดุจพระอาทิตย์แผดแสง เสด็จเข้าป่างามเหมือนพญารังมีดอกบาน จึงยังจิตให้เลื่อมใสในพระรัศมี แล้วนั่งกระโหย่งประนมอัญชลี ถวายบังคมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ด้วยเศียรเกล้า ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้ทำกรรมใดในกาลนั้น ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งสัญญาในพระรัศมี”

ถ้อยคำอุทานนี้ เป็นคำกล่าวของพระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ท่านได้เปล่งอุทานเอาไว้ ภายหลังจากที่ได้ระลึกย้อนอดีตของตัวท่านเอง กลับไปดูชาติที่เกิดมาสร้างบุญทุกๆ คนต้องมีอดีต มีประวัติการเกิดมาครั้งแล้วครั้งเล่า ได้ถูกบันทึกไว้ในศูนย์กลางกายของพวกเราเองทุกๆ คน การที่เรากระทำอะไรไว้ ไม่ได้สูญหายไปไหนเลย หากเมื่อมีใจหยุดนิ่งได้สมบูรณ์ดีแล้ว ทำให้จะย้อนกลับไปดูอีกเมื่อไรก็ทำได้ และหากมีอดีตที่สวยงามเพราะการสร้างบุญ ก็จะบังเกิดแต่มหาปีติอันไม่มีประมาณ ดังเช่นพระเถรเจ้าองค์นี้ซึ่งมีนามว่า **พระรังสิ-สัญญกเถระ**

*ในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ได้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ยุคนี้เป็นยุคที่นักสร้างบารมีทั้งหลายลงมาเกิด เพื่อสร้างบุญกันมากมาย ในภพชาตินี้พระเถระได้เกิดในตระกูลหนึ่ง ในช่วงแรกๆ ของชีวิต ท่านก็ได้ดำเนินไปตามปกติวิสัยของชาวโลกทั่วๆ ไป ท่านได้ศึกษาหาความรู้ในวัยศึกษา จนผ่านเข้าสู่วัยครองเรือน มารดาบิดาจึงให้แต่งงานมีเหย้ามีเรือน เพื่อให้สืบทอดวงศ์สกุล หลังจากที่ครองเรือนได้ไม่นานเท่าใดนัก ปัญหาต่างๆ ก็เริ่มเกิดขึ้น ตั้งแต่

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๑๓

เรื่องหน้าที่การงาน ครอบครัว ล้วนนำความทุกข์มาให้ทั้งสิ้น ไม่เป็นอิสระดังเดิม จึงคิดว่า ชีวิตฆราวาสนี้มีแต่ความทุกข์ ทำอย่างไรหนอ เราจึงจะสามารถทำทุกข์นี้ให้สิ้นไป ก็คิดได้ว่ามีหนทางเดียวเท่านั้นคือ ต้องออกบวช จึงจะสามารถสลัดออกจากกองทุกข์นี้ได้

เมื่อคิดได้เช่นนี้ จึงละการครองเรือนบวชเป็นดาบสครองหนังเสือเหลือง อาศัยอยู่ในหิมวันตบรรพต มีอยู่วันหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จไปยังป่าหิมพานต์ เสด็จผ่านไปทางอาศรมของดาบส ดาบสนั้นเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้มีฉัพพรรณรังสีเปล่งออกจากพระวรกาย เกิดความเลื่อมใสในพุทธรังสี คิดว่า สมณะนี้งามจริงหนอ รัศมีก็สว่างไสว ยังใจเราให้แช่มชื่นนัก ชะรอยสมณะนี้จักเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดังที่เขาร่ำลือกัน คิดได้อย่างนั้นก็ไม่รอช้า รีบประคองอัญชลีกระทำการนอบน้อมถวายบังคม ด้วยเบญจางคประดิษฐ์

เหตุการณ์ในวันนั้น อยู่ในความทรงจำของดาบส จนตลอดชีวิต ด้วยบุญนั้น ท่านละจากอัตภาพนั้นแล้วได้ไปเกิดในสุคติภพ เสวยทิพยสมบัติในสวรรค์ชั้นดุสิต แล้วเวียนวนเกิดอยู่ในเทวโลกทั้งหกชั้น ไม่เคยพลัดตกไปในอบายภูมิเลย จนมาถึงในพุทธกาลนี้ ได้บังเกิดในตระกูลหนึ่ง เมื่อเจริญวัยขึ้น บุญใน

ตัวก็ตักเตือน ทำให้เห็นโทษในการอยู่ครองเรือน จึงสละเพศฆราวาสออกบวช บำเพ็ญเพียรไม่นานนักก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

เมื่อบรรลุธรรมแล้วท่านมาใคร่ครวญว่า บุญอันใดหนอที่ทำให้เรามีวันนี้ได้ จึงระลึกชาติไปดูได้เห็นการสร้างบุญที่ทำด้วยจิตอันเลื่อมใสไม่มีประมาณ จึงเปล่งอุทานด้วยความโสมนัสว่า

“เราอาศัยอยู่ที่ภูเขาหิมพานต์ เรานุ่งห่มหนังสัตว์ อยู่ในระหว่างภูเขา เราได้เห็นพระสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระฉวีวรรณดั่งทองคำ ดุจพระอาทิตย์แผดแสง เสด็จเข้าป่างามเหมือนพญารังมีดอกบาน จึงยังจิตให้เลื่อมใสในพระรัศมี แล้วนั่งกระโหย่งประนมอัญชลี ถวายบังคมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่าวิปัสสี ด้วยเศียรเกล้า ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราไม่เคยพลัดตกไปสู่ทุคติเลย เราสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ นี้เป็นผลแห่งความเลื่อมใสในพระพุทธรัศมี”

เราจะเห็นแล้วว่า อานิสงส์แห่งความเลื่อมใสในบุคคลผู้เลิศ ย่อมจะได้มหาสมบัติทั้งที่เป็นโลกิยะและโลกุตตระ และไม่ใช่ว่าจะได้อย่างนี้เพียงในยุคนั้นเท่านั้น หากเราได้กระทำในยุคอื่นๆ ก็ย่อมมีอานิสงส์เช่นเดียวกัน ดังนั้นหลวงพ่อจะขอ

โสมนัสนั้นเอง ส่งผลให้ไปบังเกิดเป็นเทพชั้นดุสิต ละจากชั้นดุสิตแล้วได้ไปเสวยสุขในกามาวจรสวรรค์ ๖ ชั้น วนเวียนอยู่ยาวนานมาก จนกระทั่งในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ท่านได้เกิดในตระกูลหนึ่ง พอเจริญวัยแล้วได้ออกบวชด้วยอำนาจบุญเก่าที่สั่งสมมาดี ท่านบำเพ็ญเพียรได้ไม่นานก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

เมื่อท่านบรรลุธรรมแล้ว ได้ระลึกถึงบุพกรรมของตนก็เกิดโสมนัสในการสร้างความดี ได้เปล่งอุทานว่า “บุญนี้น่าอัศจรรย์นัก เราครองผ้าเปลือกไม้ อยู่ที่ภูเขาหิมวันต์ ได้ขึ้นสู่ที่จงกรม แล้วนั่งผินหน้าไปทางทิศปราจีน มองเห็นพระสุคตเจ้าพระนามว่า ผุสสะ บนภูเขาที่อยู่ไกลลิบ จึงประนมอัญชลีแล้วยังจิตให้เลื่อมใสในพระรัศมี ด้วยผลแห่งบุญนั้น ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราไม่รู้จักทุคติเลย เราสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลายก็ด้วยอานุภาพแห่งบุญในครั้งนั้น”

จากเรื่องราวที่ยกมากล่าวแล้วทั้ง ๒ เรื่อง จะเห็นได้ว่าการอัญชลีบูชาเนื้อนาบุญผู้เลิศ แม้ด้วยมือสองข้าง หากมีใจเลื่อมใสอย่างเต็มเปี่ยมแล้ว ย่อมได้รับอานิสงส์อันไม่มีประมาณ ผู้มีใจมุ่งตรงต่อพระพุทธเจ้า ระยะทางไม่ใช่เรื่องสำคัญเลย แม้จะอยู่ห่างไกลแค่ไหนก็ตาม ขอเพียงใจเลื่อมใสในพระพุทธองค์

อานิสงส์ใหญ่ก็จะบังเกิดขึ้น หากมีใจเลื่อมใสเสมอกัน แม้ว่าพระพุทธองค์จะทรงพระชนม์ชีพอยู่ หรือว่าดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม อานิสงส์ที่ได้ก็มากเท่ากัน เมื่อทราบอย่างนี้ พวกเราทุกคนต้องหมั่นเจริญพุทธานุสติ มีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ ตรึกระลึกนึกถึงพระพุทธเจ้าให้ได้ทั้งวันทั้งคืน

๒๐

อานิสงส์รดน้ำไม้โพธิพฤกษ์

ในกาลนั้นเราบวชอยู่ ได้ถือเอาดอกโกสุม เข้าไปบูชาแล้วเอาน้ำเข้าไปรดที่โพธิพฤกษ์ด้วย กล่าวว่า พระผู้มีพระ-ภาคเจ้าทรงพ้นแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้พ้น ทรงดับแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ดับหนอ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้รดน้ำโพธิพฤกษ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการรดน้ำไม้โพธิพฤกษ์

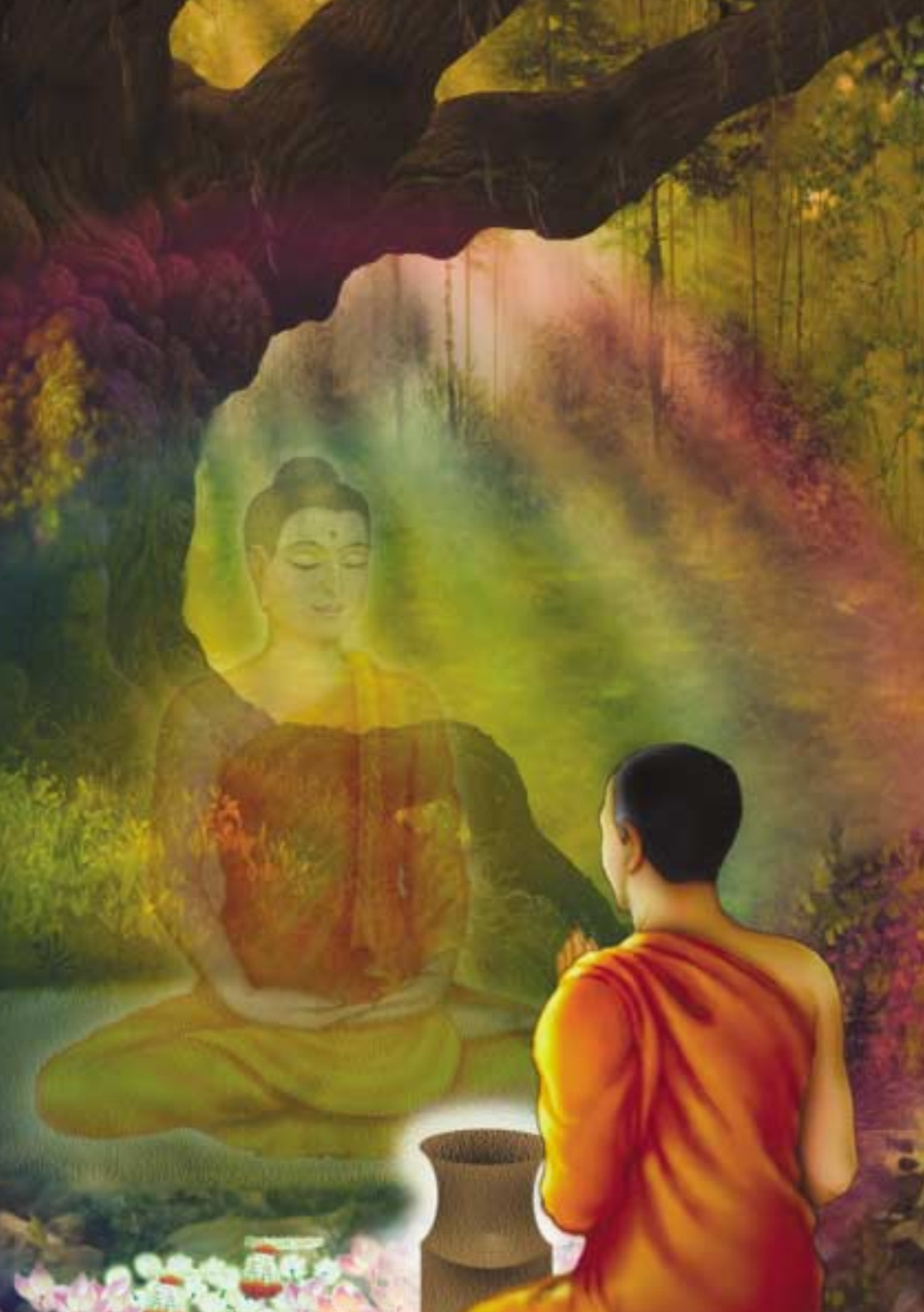

เสบียงของการเดินทางไกลในสังสารวัฏนั้น คือ การจะต้องสร้างบารมีกันให้เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ และบารมีจะให้ได้มากนั้นต้องสร้างกันเป็นทีม ต้องหลอมรวมดวงใจทุกดวงให้เป็นดวงเดียวกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายอันเดียวกันให้ได้ เป็นกัลยาณมิตรให้กันและกัน มีความรักกันแน่นแฟ้นยิ่งกว่าพี่น้องร่วมอุทรเสียอีก การสร้างบารมีโดยมีอุดมการณ์เดียวกันได้อย่างนี้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างดียิ่งในการสร้างบารมี ยิ่งมีใจที่เป็นหนึ่งมุ่งก้าวไปพร้อมๆ กัน พร้อมกับการหมั่นทำความบริสุทธิ์ภายในให้บังเกิดขึ้น กลั่นจิตกลั่นใจให้ผ่องใส ควบคู่ไปกับงานสร้างบารมีทั้ง ๓๐ ทัศ หากทำได้อย่างนี้ เราก็จะประสบความสำเร็จไปถึงที่สุดแห่งธรรมได้อย่างแน่นอน

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน โพธิสิญจกเถราปทาน ความว่า

“ได้มีการฉลองพระมหาโพธิ์แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ในกาลนั้นเราบวชอยู่ ได้ถือเอาดอกโกสุมเข้าไปบูชา แล้วเอาน้ำเข้าไปรดที่โพธิพฤกษ์ด้วย กล่าวว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพ้นแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้พ้น ทรงดับแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ดับหนอ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้รดน้ำโพธิพฤกษ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการรดน้ำไม้โพธิพฤกษ์”

ท่านได้มาบังเกิดในเรือนมีสกุลแห่งหนึ่ง พอเจริญวัยแล้วก็ได้ฟังธรรม ก็เกิดศรัทธา ได้ออกบวชในศาสนาของพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย ท่านบำเพ็ญเพียรอยู่ไม่นาน ก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

เมื่อท่านเป็นพระอรหันต์แล้ว ได้ระลึกถึงบุพกรรมทำให้เกิดโสมนัส จึงเปล่งอุทานว่า

“ภพชาติในอดีต ได้มีการฉลองพระมหาโพธิ์แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า วิปัสสี ในกาลนั้นเราบวชอยู่ ได้ถือเอาดอกโกสุมเข้าไปบูชา แล้วเอาน้ำรดที่ต้นโพธิพฤกษ์ และกล่าวสรรเสริญพุทธคุณว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพ้นจากกิเลสแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้พ้น ทรงดับแล้ว จักทรงยังสรรพสัตว์ให้ดับทุกข์ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ ด้วยกรรมที่เราได้รดน้ำโพธิพฤกษ์ เราไม่รู้จักทุคติเลย ในกัปที่ ๓๓ ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘ ครั้ง มาในภพชาติสุดท้ายนี้ เราเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ นี้เป็นผลแห่งการรดน้ำไม้โพธิพฤกษ์ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระพุทธเจ้า”

เราจะเห็นว่า จิตที่เลื่อมใสมุ่งตรงต่อพระพุทธองค์ หากได้สร้างบุญในสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธองค์ย่อมได้อานิสงส์ใหญ่อย่างน่าอัศจรรย์ทีเดียว บุญนี้จะส่งผลให้ได้มหาสมบัติทั้งหลาย

๑๘๗

ทั้งที่เป็นมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ ดังนั้นเมื่อทุกท่านทราบกันอย่างนี้แล้ว ก็ให้ฉลาดในการแสวงหาบุญกับพระองค์ท่าน ด้วยการทำใจให้ผูกพันกับพระพุทธเจ้า มีพระพุทธองค์อยู่ในใจตลอดเวลา และการที่เราจะมีพระองค์ท่านอยู่ในใจอย่างนี้ได้ ก็ต้องหมั่นตรึกระลึกนึกถึงท่าน ด้วยการทำให้ใจหยุดใจนิ่ง ให้เห็นองค์พระธรรมกายชัดแจ่มอยู่ในศูนย์กลางกายได้ตลอดเวลากันทุกท่าน

๒๑

อานิสงส์ปลูกต้นโพธิ์เป็นพุทธบูชา

ผู้ใดปลูกต้นโพธิ์นี้ และกระทำพุทธบูชาโดยเคารพ ผู้นั้นย่อมเข้าถึงอานิสงส์ใหญ่ไม่มีประมาณ จักได้เสวยเทวรัช-สมบัติในเทวโลกตลอด ๓๐ กัป และจักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๖๔ ครั้ง เสวยสมบัติทั้งสองแล้ว จักรื่นรมย์อยู่ในความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นมีใจแน่วแน่ เพื่อความเพียร สงบระงับ ไม่มีอุปธิ กำหนดรู้อาสวะทั้งปวงแล้ว จักไม่มีอาสวะ ได้บรรลุพระนิพพาน

การประคองรักษาตนให้พ้นจากภัยในสังสารวัฏ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของชีวิต และเมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ก็ควรเป็นผู้ที่ไม่ประมาทในการสั่งสมบุญบารมี และหมั่นตรึกระลึกนึกถึงพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ตลอดเวลา จนกว่าจะได้เข้าถึงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับท่าน ชีวิตในสังสารวัฏของพวกเราทั้งหลาย จึงจะปลอดภัยจากอบายภูมิ หากเราขยันหมั่นเพียรเอาจริงเอาจังในการปฏิบัติธรรม ชีวิตของเราจะมีคุณค่าสมกับที่ได้เกิดมาในภพชาตินี้

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน อสนโพธิยเถราปทาน ความว่า

“องค์พระสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ติสสะ เป็นสยัมภู เป็นอัครบุคคล ประทับนั่งในท่ามกลางภิกษุสงฆ์แล้ว ได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า ผู้ใดปลูกต้นโพธิ์นี้ และกระทำพุทธบูชาโดยเคารพ เราจักพยากรณ์ผู้นั้น ท่านทั้งหลายจงฟังเรากล่าว ผู้นั้นจักได้เสวยเทวรัชสมบัติในเทวดาทั้งหลาย ตลอด ๓๐ กัป และจักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๖๔ ครั้ง เคลื่อนจากดุสิตพิภพแล้ว อันกุศลมูลตักเตือน เสวยสมบัติทั้งสองแล้ว จักรื่นรมย์อยู่ในความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นมีใจแน่วแน่เพื่อความเพียร

สงบระงับ ไม่มีอุปธิ กำหนดรู้อาสวะทั้งปวงแล้ว จักไม่มีอาสวะเข้าถึงพระนิพพาน”

การบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเจริญพุทธานุสติอย่างเต็มกำลังนั้น เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าที่สุด สำหรับผู้ที่เกิดมาเป็นนักสร้างบารมี เราชาวพุทธทั้งหลายจะต้องรู้จักขวนขวายแสวงหาบุญใส่ตัว การสร้างบุญแต่ละอย่าง ที่มีบันทึกไว้ในพระไตรปิฎกนั้นเป็นแบบอย่างที่ดีของการสร้างความดีของนักสร้างบารมีในรุ่นหลัง และในครั้งนี้มีเรื่องราวที่น่าอัศจรรย์ใจยิ่งนัก หลวงพ่ออยากจะนำมาเล่าให้ฟังในที่นี้ ก็เพื่อจะได้เกิดความเชื่อมั่นว่าบุญเล็กบุญน้อยที่เราตั้งใจสั่งสมไว้ในพระศาสนา โดยมีใจน้อมไปในพระพุทธเจ้านั้น เป็นทางมาแห่งผลานิสงส์อันยิ่งใหญ่ไพศาลอย่างไม่มีประมาณอย่างคาดคะเนไม่ถึงกันทีเดียว

เนื้อความแห่งพระคาถานั้น เป็นใจความที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นพระดำรัสอันเป็นมงคลของพระผู้มีพระภาคเจ้าที่พระองค์ได้ตรัสถึงอานิสงส์แห่งการรักษาต้นไม้แห่งการตรัสรู้ธรรม นี่ก็น่าจะเป็นบุญอีกงบหนึ่ง ที่ทุกท่านควรจะรับทราบเอาไว้ เพราะเมื่อมีเจตนาต้องการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว สิ่งที่ทำไปไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยเลย สิ่งใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับพระผู้มีพระภาคเจ้า ล้วนเป็นบุญที่ยิ่งใหญ่ไพศาลทั้งนั้น

หลวงพ่อขอนำประวัตินักสร้างบารมีท่านหนึ่ง ที่ท่านได้สร้างบุญพิเศษด้วยการปลูกต้นไม้ น้อมถวายบูชาแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเถระรูปนี้มีนามว่า **อสนโพธิยเถรเจ้า** ซึ่งท่านเป็นพระอรหันตสาวกองค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ได้เสวยผลแห่งบุญอันเกิดจากการบูชาเนื้อนาบุญผู้เลิศ พระเถระรูปนี้ *ในอดีตท่านเคยเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และได้บำเพ็ญบุญกับพระพุทธเจ้ามาแล้วหลายพระองค์ สั่งสมบุญทั้งหลาย อันเป็นอุปนิสัยแห่งความปรารถนาพระนิพพานมาโดยตลอด

จนมาถึงในกาลแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ติสสะ ท่านก็ได้มาเกิดในเรือนของผู้มีตระกูลแห่งหนึ่ง แม้ไม่ใช่ตระกูลที่ร่ำรวยอะไร ฐานะก็เพียงปานกลางเท่านั้น ครั้นเจริญเติบโตขึ้นในท่ามกลางหมู่ญาติและครอบครัวที่อบอุ่น อยู่มาจนกระทั่งได้ข่าวการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ติสสะ พระองค์ทรงประกาศพระสัทธรรมไปทั่วพื้นชมพูทวีป กิตติศัพท์อันงามของพระพุทธองค์ได้ฟุ้งขจรไปไกลว่า “บัดนี้พระพุทธเจ้าผู้เลิศ อุบัติขึ้นแล้วในโลก พระธรรมของพระองค์ งดงามทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และเบื้องปลาย สามารถระงับทุกข์ ต้นเหตุแห่งทุกข์ได้อย่างสิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ” ชาวชมพูทวีปต่างก็พากัน

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๒๓๖

กล่าวขานไปทั่ว กุลบุตรผู้มีบุญท่านนี้พอได้ฟังอย่างนั้นก็คิดว่า เมื่อไรหนอพระบรมศาสดาจักเสด็จมาโปรดเรา แล้วสักวันหนึ่งเราคงมีโอกาสได้เข้าเฝ้าพระบรมศาสดา และได้ฟังธรรมในสำนักของพระพุทธองค์

จนถึงวันหนึ่ง พระติสสสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จไปถึงเมืองที่กุลบุตรนี้อาศัยอยู่ มีพุทธบริษัทมากมายเดินทางไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ชนิดที่เรียกว่าต้องเบียดเสียดกันเข้าไป กุลบุตรนี้ได้เดินทางร่วมไปกับสาธุชนเหล่านั้นด้วย และมีโอกาสได้ฟังธรรม ในขณะที่ฟังธรรมพร้อมกับสาธุชนทั้งหลาย ก็ได้ไตร่ตรองเนื้อความแห่งธรรมที่พระพุทธองค์ทรงแสดง เกิดความรู้สึก ประหนึ่งว่าพระบรมศาสดาทรงแสดงธรรมเฉพาะกับตนเท่านั้น พระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดาละเอียดลึกซึ้งลุ่มลึกไปตามลำดับ ทรงชี้ให้เห็นถึงโอกาสอันแสนยากที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ควรตักตวงสร้างบุญใหญ่มุ่งไปสู่อายตนนิพพาน ก็ฉุกคิดขึ้นมาได้ว่า

เราเป็นผู้ที่โชคดีอย่างมากที่ได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีโอกาสฟังธรรมของพระพุทธองค์ หากเราไม่ได้มาฟังธรรมในวันนี้แล้ว ก็คงเป็นผู้ที่ประมาทอยู่ ดังนั้นเราไม่ควรประมาทในการสั่งสมบุญ เราควรจะสร้างบุญพิเศษอะไรสักอย่าง ก็มองเห็นต้นประดู่ที่เป็นต้นไม้ตรัสรู้ของพระพุทธองค์ จึงคิดว่า ฐานะ

เราก็ไม่ใช่ร่ำรวยดังเช่นคนอื่น เราจะเอาบุญด้วยการปลูกต้นไม้นี้บูชาธรรม จึงเอาหน่อต้นโพธิ์ที่ออกจากต้นโพธิ์นั้นมาปลูกใหม่เพื่อบูชาพระพุทธองค์ โดยตั้งใจดูแลรักษาอย่างดีเป็นเวลานานถึง ๕ ปี

หลวงพ่อขออธิบายตรงนี้สักเล็กน้อยเกี่ยวกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งแต่ละพระองค์จะมีต้นไม้คู่บุญ คือเป็นต้นไม้เพื่อการตรัสรู้ธรรมแต่ละชนิดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อพระองค์ประทับนั่งตรัสรู้ที่โคนไม้ต้นใด ต้นไม้นั้นจะได้นามว่า ต้นโพธิ์ แปลว่า ต้นไม้เป็นที่ตรัสรู้

กุลบุตรนี้ดูแลต้นประดู่โพธิพฤกษ์นั้นถึง ๕ ปี จึงได้เห็นต้นไม้มีดอกบานสะพรั่ง ก็เกิดมหาปีติขนลุกขนพองทีเดียว จึงเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ทูลเล่าเรื่องราวทั้งหลายให้พระพุทธองค์ทรงทราบ เมื่อพระบรมศาสดาสดับเรื่องราวความตั้งใจในการปลูกต้นไม้ถวายเป็นพุทธบูชาของกุลบุตรนั้นแล้ว จึงทรงมองไปในอนาคตกาล เห็นผลบุญอันมหาศาลที่จะบังเกิดขึ้น จึงตรัสพยากรณ์ ณ ที่ตรงนั้นว่า

“ผู้ใดปลูกต้นโพธิ์นี้ และกระทำพุทธบูชาโดยเคารพ เราจักพยากรณ์ผู้นั้น ท่านทั้งหลายจงฟังเรากล่าว ผู้นั้นย่อมเข้าถึงอานิสงส์ใหญ่ไม่มีประมาณ จักได้เสวยเทวรัชสมบัติใน

เทวโลก ตลอด ๓๐ กัป และจักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๖๔ ครั้ง เมื่อเคลื่อนจากดุสิตพิภพแล้ว อันกุศลมูลตักเตือน เสวยสมบัติทั้งสองแล้ว จักรื่นรมย์อยู่ในความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นมีใจแน่วแน่เพื่อความเพียร สงบระงับ ไม่มีอุปธิ กำหนดรู้อาสวะทั้งปวงแล้ว จักไม่มีอาสวะ ได้บรรลุพระนิพพาน เธอจะเป็นผู้สงบระงับในที่ทุกสถาน ด้วยบุญที่ได้ปลูกต้นโพธิ์เป็นพุทธบูชา

ในกัปที่ ๗๔ แต่กัปนี้ เธอจักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ มีนามปรากฏว่า ทัณฑเสน ในกัปที่ ๗๓ แต่กัปนี้ จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗ ครั้ง ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน มีพระนามว่า สมันตเนมิ ในกัปที่ ๒๐ แต่กัปนี้ จักได้เป็นกษัตริย์ มีพระนามว่า ปุณณกะ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิสมบูรณ์ด้วย แก้ว ๗ ประการ มีพละมาก ภพชาติสุดท้าย ก็จะสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖”

เมื่อท่านได้ฟังอย่างนั้น ก็บังเกิดมหาปีติและตั้งใจทำบุญจนตลอดชีวิต ได้ท่องเที่ยวไปในสุคติโลกสวรรค์และมนุษย์จนมาถึงสมัยพุทธกาล ท่านได้บังเกิดในตระกูลที่สมบูรณ์ด้วยสมบัติทุกสิ่งทุกอย่าง ถึงพร้อมด้วยศรัทธา จึงออกบวชเมื่ออายุเพียง ๗ ขวบเท่านั้น และได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ขณะปลงผมนั่นเอง

เราจะเห็นว่า การมีความเคารพเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า มีจิตใจผูกพันกับพระพุทธองค์ มีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์นั้น มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ไม่มีประมาณ เพียงเราตั้งใจหมั่นทำความดีเป็นพุทธบูชา ปรารภเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมาแล้วสร้างบุญไปด้วย ด้วยหัวใจของนักสร้างบารมี และหมั่นเจริญพุทธานุสติ มหานิสงส์ก็จะบังเกิดขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์ เหมือนเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วกับนักสร้างบารมีในกาลก่อน

เมื่อทุกท่านได้ทราบอย่างนี้แล้ว **ให้หมั่นตรึกระลึกนึกถึงพระพุทธเจ้ากันบ่อยๆ เวลาเราสร้างบุญอะไรก็ให้นึกถวายเป็นพุทธบูชา จะได้มีอานิสงส์ใหญ่ติดตัวไปทุกภพทุกชาติ** ตราบกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

๒๒

อานิสงส์
ถวายพวงดอกมะลิ

ดวงจันทร์ปราศจากมลทิน โคจรไปในอากาศย่อมสว่างกว่าหมู่ดาวทั้งปวงในโลกด้วยรัศมี ฉันใด บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีล มีศรัทธา ย่อมไพโรจน์กว่าผู้ตระหนี่ทั้งปวงในโลกด้วยจาคะ ฉะนั้น เมฆที่ลอยไปตามอากาศ มีสายฟ้าปลาบแปลบ มีช่อตั้งร้อย ตกรดแผ่นดินทำให้เต็มที่ดอนและที่ลุ่ม ฉันใด สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้สมบูรณ์ด้วยญาณทัสสนะ เป็นบัณฑิต ก็ฉันนั้น ย่อมข่มผู้ตระหนี่ได้ด้วยฐานะ ๕ ประการคือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และอธิปไตย ย่อมบันเทิงใจในสุคติโลกสวรรค์

ความงามยามราตรีอยู่ที่รัศมีแห่งแสงจันทร์ ความงามของดวงตะวันอยู่ที่การทอแสงให้กับสรรพสัตว์และสรรพสิ่งทั้งหลาย ความงามของมนุษย์ทั้งหญิงและชายอยู่ที่การฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา เป็นผู้มีใจผ่องแผ้ว ประกอบด้วยมหากรุณาเหมือนทะเลและท้องฟ้าที่กว้างใหญ่ไพศาล การหมั่นฝึกฝนอบรมใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์อยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ จะทำให้ใจของเราเกลี้ยงเกลาจากมลทินคือกิเลสที่มาห่อหุ้มดวงจิต เมื่อไม่มีมลทินของใจความสว่างไสวก็จะเข้ามาแทนที่ ความรักและความปรารถนาดีที่เกิดจากใจหยุดนิ่งจะบังเกิดขึ้นแก่ชาวโลกและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ฉะนั้น ควรให้โอกาสอันสำคัญกับตนเอง ด้วยการหมั่นทำสมาธิกันทุกๆ วัน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สุมนสูตร ความว่า

“ดวงจันทร์ปราศจากมลทิน โคจรไปในอากาศย่อมสว่างกว่าหมู่ดาวทั้งปวงในโลกด้วยรัศมี ฉันใด บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีล มีศรัทธา ย่อมไพโรจน์กว่าผู้ตระหนี่ทั้งปวงในโลกด้วยจาคะ ฉะนั้น เมฆที่ลอยไปตามอากาศ มีสายฟ้าปลาบแปลบ มีช่อตั้งร้อย ตกรดแผ่นดินทำให้เต็มที่ดอนและที่ลุ่ม ฉันใด สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้สมบูรณ์ด้วยญาณทัสสนะ เป็นบัณฑิต ก็ฉันนั้น ย่อมข่มผู้ตระหนี่ได้ด้วย

ฐานะ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และอธิปไตย ย่อมบันเทิงใจในสุคติโลกสวรรค์”

การได้อัตภาพเป็นมนุษย์ นับเป็นความโชคดีที่สุดในโลก เพราะทำให้มีโอกาสได้สั่งสมความดีสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป แต่ในความเหมือนกันคือได้ความเป็นมนุษย์นั้น ก็ยังมีความแตกต่างกันทั้งรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณ เชื้อชาติ ตระกูล รวมไปถึงจิตใจ แม้จะเกิดมาวันเดียวกัน เป็นฝาแฝด เป็นครอบครัวเดียวกัน ก็มีศีลมีทิฏฐิไม่เสมอกัน ยากที่จะให้ถึงพร้อมเหมือนกันทุกอย่าง ที่เป็นเช่นนี้เพราะกรรมเป็นเครื่องปรุงแต่งให้มีความแตกต่างกัน คือเกิดจากการประกอบเหตุที่ต่างกันเอาไว้ในภพชาติอดีตนั่นเอง

*มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยของพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า ชาวเมืองปรารถนาจะถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์โดยมีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข ในวันแรกจะให้โอกาสเสนาบดีได้ทำบุญก่อน เสนาบดีจึงจัดแจงอาหารคาวหวานอันประณีตมากมายเตรียมทำบุญกับพระผู้มีพระภาคเจ้าและภิกษุสงฆ์ ในวันเดียวกันนั้น ภรรยาของท่านเศรษฐีได้ปรารภกับลูกสาวซึ่งกลับมาจากไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนหญิง ๕๐๐ คนว่า “ลูกเอ๋ย

*มก. เล่ม ๓๖ หน้า ๖๐

หากว่าพ่อของลูกยังมีชีวิตอยู่ วันนี้แม่ต้องนิมนต์พระบรมศาสดาให้มาฉันภัตตาหารเป็นคนแรก”

ลูกสาวได้ฟังแม่พูดอย่างนั้น ก็ปลอบใจว่า “แม่จ๋า ถ้าอย่างนั้น ลูกจะหาวิธีที่จะให้พระภิกษุสงฆ์อันมีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุขฉันภัตตาหารของเราเป็นหลังแรก” เมื่อพูดแล้วนางก็บรรจุข้าวมธุปายาสที่ไม่มีน้ำลงในถาดทองคำมีค่าหนึ่งแสน และเอาถาดอีกใบหนึ่งครอบเอาไว้ จากนั้นก็ประดับตกแต่งด้วยพวงมาลัยและดอกมะลิ ครั้นได้เวลาที่พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จบิณฑบาต นางก็ยกถาดนั้นออกไปพร้อมด้วยเพื่อนหญิงทั้ง ๕๐๐ คน เพื่อไปดักรอพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ในระหว่างทาง นางถูกคนรับใช้ของเสนาบดีห้ามไม่ให้ผ่านทาง เพราะกลัวนางจะทำบุญถวายภัตตาหารพระพุทธเจ้าก่อนท่านเสนาบดี

เมื่อถูกห้ามลูกสาวเศรษฐีจึงถามว่า “พวกท่านเห็นอาหารในมือของฉันหรือ” คนรับใช้ก็บอกว่า “เห็นแต่ดอกไม้” นางจึงถามว่า “แล้วท่านเสนาบดีไม่บูชาด้วยดอกไม้ด้วยหรือ” คนรับใช้ไม่รู้กุศโลบายของนาง ก็ไม่ได้ตอบปฏิเสธแต่อย่างใด ทำให้นางได้เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ถวายภัตตาหารที่ประดับด้วยดอกไม้นั้น จากนั้นนางก็ตั้งจิตอธิษฐานว่า “เมื่อข้า

พระองค์ไปบังเกิดในภพน้อยใหญ่ ขออย่าให้มีชีวิตอยู่ด้วยความหวาดสะดุ้งเลย ในภพที่ข้าพระองค์เกิด ขอให้เป็นที่รักดุจพวงดอกไม้นี้ และขอให้มีชื่อว่าสุมนา”

คนที่อยากทำบุญมากๆ เมื่อรู้ว่าเนื้อนาบุญอยู่ที่ไหน เขาจะหาทางไปทำบุญให้ได้ แม้เส้นทางการสั่งสมบุญนั้นจะยากลำบาก ก็จะหากุศโลบายที่จะทำให้ได้ไปทำบุญนั้น เมื่อละโลกไปแล้ว ทำให้นางได้ไปบังเกิดในเทวโลก ในขณะที่นางเกิดฝนดอกมะลิก็ตกลงมาเต็มทั่วทั้งเทวโลกสูงท่วมถึงหัวเข่าทีเดียว ทวยเทพจึงได้ตั้งชื่อเทพธิดานั้นว่า สุมนา เทพธิดานั้นท่องเที่ยวไปในเทวโลกและมนุษยโลกตลอด ๘๙ กัป ในที่ๆ นางเกิดจะมีฝนดอกมะลิตกลงมาทุกครั้ง

มาในภพชาตินี้ นางได้บังเกิดเป็นพระธิดาของพระเจ้าโกศล ในขณะเดียวกันกุมาริกา ๕๐๐ คน ก็ถือปฏิสนธิในตระกูลของอำมาตย์ แล้วยังคลอดจากครรภ์มารดาในวันเดียวกัน ในขณะที่ออกจากครรภ์ ฝนดอกมะลิก็ตกลงมาท่วมสูงถึงหัวเข่า พระราชาทอดพระเนตรเห็นพระธิดาแล้ว ก็ทรงปลื้มพระทัยว่าธิดาของเรานี้เป็นผู้มีบุญมาเกิด จึงพระราชทานพระนามว่า สุมนา จากนั้นก็ทรงดำริว่า ธรรมดาเมื่อผู้มีบุญมาเกิดจะต้องมีบริวารมาด้วย แล้วพระองค์ก็สดับว่า มีทาริกาอีก ๕๐๐ คน มาเกิด

เป็นสหชาติกัน จึงโปรดให้เลี้ยงไว้ทั้งหมดด้วยพระองค์เอง เมื่อพระธิดามีพระชนม์ได้ ๗ ชันษา เป็นเวลาเดียวกันกับที่อนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างเชตวันมหาวิหารเสร็จพอดี จึงส่งทูตไปกราบทูลพระตถาคต

เมื่อพระบรมศาสดาพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ได้เสด็จไปยังกรุงสาวัตถี อนาถบิณฑิกเศรษฐีจึงกราบทูลพระราชาว่า “ขอพระองค์โปรดให้พระธิดาสุมนาราชกุมารีพร้อมด้วยทาริกา ๕๐๐ ถือเครื่องไทยธรรมมีดอกไม้เป็นต้น รับเสด็จพระทศพลเถิด” พระราชาทรงอนุญาต พระธิดาจึงได้เสด็จไปถวายบังคมพระบรมศาสดา ทรงบูชาด้วยของหอมและดอกไม้มากมาย สุมนาราชกุมารีเมื่อได้โอกาส จึงกราบทูลถามเหตุอัศจรรย์ที่ติดค้างใจมานาน ไม่กล้าบอกใคร เพราะกลัวว่าจะไม่มีใครเชื่อ เนื่องจากว่า พระธิดาได้สดับเสียงของพระอนุชา ที่เกิดมาได้ไม่กี่วัน สามารถสนทนากับลูกของนางสนมที่นอนอยู่ใกล้ๆ กันว่า “เพื่อน เพราะเจ้าไม่เชื่อคำของเรา เจ้าดูสมบัติของเราสิ เรานอนบนที่นอนอันเป็นสิริ อยู่ภายใต้เศวตฉัตร เจ้านอนบนเตียงต่ำปูลาดด้วยของแข็ง” อีกฝ่ายก็โต้ตอบว่า “เพื่อนเอ๋ย ของนั้นทั้งหมด เป็นเพียงธาตุดินเท่านั้นมิใช่หรือ” นางได้เล่าเรื่องที่ได้ยินได้ฟังมาทั้งหมด ให้พระพุทธองค์ได้สดับฟัง แล้วทูลถามว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอประทานวโรกาส สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ๒ คน มีศรัทธา มีศีล มีปัญญาเท่าๆ กัน คนหนึ่งเป็นผู้ให้ คนหนึ่งไม่ให้ คนทั้งสองนั้นเมื่อตายไปแล้ว พึงเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์จะได้รับความแตกต่างกันหรือไม่” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนสุมนา คนทั้งสองนั้นพึงมีความพิเศษแตกต่างกัน คือผู้ให้เมื่อเป็นเทวดาย่อมข่มเทวดาผู้ไม่ให้ด้วยเหตุ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และอธิปไตย คือความเป็นใหญ่ที่เป็นทิพย์”

พระธิดาทูลถามต่อไปว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ถ้าเทวดาทั้งสองนั้นจุติจากเทวโลกแล้ว มาสู่ความเป็นมนุษย์ ทั้งที่เป็นมนุษย์เหมือนกัน พึงมีความพิเศษแตกต่างกันอย่างไร พระเจ้าข้า” “ดูก่อนสุมนา คนทั้งสองนั้นมีความพิเศษแตกต่างกัน คือ ผู้ให้ทานเมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมข่มคนผู้ไม่ให้ด้วยเหตุ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และอธิปไตยที่เป็นมนุษย์” พระนางได้ทูลถามต่อไปอีกว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็ถ้าคนทั้งสองนั้นออกบวช ทั้งที่เป็นบรรพชิตเหมือนกัน พึงมีความพิเศษแตกต่างกันหรือไม่พระเจ้าข้า”

พระบรมศาสดาทรงพยากรณ์ว่า “ดูก่อนสุมนา คนทั้งสองนั้นมีความพิเศษแตกต่างกัน คือคนที่ให้เมื่อเป็นบรรพชิต

ย่อมข่มคนที่ไม่ให้ด้วยเหตุเหล่านี้ คือผู้ให้เมื่อออกปากขอจีวร บิณฑบาต เสนาสนะ และเภสัชก็ย่อมได้มาก ผู้ไม่ให้เมื่อออกปากขอย่อมได้น้อย เมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อนพรหมจรรย์เหล่าใด เพื่อนพรหมจรรย์เหล่านั้นก็ประพฤติต่อเธอด้วยกายกรรม วจีกรรม มโนกรรม อันเป็นที่พอใจเป็นส่วนมาก ไม่เป็นที่พอใจเป็นส่วนน้อย ดูก่อนสุมนา ผู้ให้เมื่อเป็นบรรพชิต ย่อมข่มผู้ไม่ให้ด้วยเหตุ ๕ ประการอย่างนี้แหละ”

พระนางสุมนาได้ทูลถามครั้งสุดท้ายว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ถ้าคนทั้งสองนั้นบรรลุอรหัตเหมือนกันแล้วพึงจะได้รับความพิเศษแตกต่างกันหรือไม่” “ดูก่อนสุมนา เราไม่กล่าวเหตุความแตกต่างกันในความเป็นผู้หลุดพ้นแล้ว” จากนั้นพระองค์ก็ทรงสรุปให้ฟังว่า “บุคคลเมื่อเกิดเป็นคนควรให้ทาน ควรสั่งสมบุญเอาไว้ เพราะบุญเป็นอุปการะแม้แก่มนุษย์ และเทวาทั้งหลาย และมีอุปการะมากแก่บรรพชิต”

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ถึงแม้การเกิดได้อัตภาพความเป็นมนุษย์ที่เหมือนกัน แต่ก็ยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่แตกต่างกันอยู่มาก เพราะบุญกุศลที่สั่งสมเอาไว้ไม่เท่ากัน ทำให้ทุกคนเกิดมาต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม มนุษย์ที่เกิดมาบนโลกนี้ ล้วนมีเป้าหมายเดียวกัน คือแสวงหาทางหลุดพ้นจากกองทุกข์ เพื่อให้

เข้าถึงความสุขอันเกษมศานต์ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต เมื่อมวลมนุษยชาติได้เข้าไปถึงจุดแห่งความหลุดพ้นแล้ว จะไม่มีอะไรที่แตกต่างกันอีกเลย เนื่องจากเป็นกายธรรมอรหัตเหมือนกันหมด เหมือนที่พระพุทธองค์ทรงตรัสสอนไว้ ฉะนั้น ในภพชาตินี้ พวกเราจึงควรทำแต่ความดีล้วนๆ ความไม่ดีอย่าได้ทำ ถ้าอยากให้หนทางนั้นใกล้เข้ามา ก็ต้องทำความบริสุทธิ์ กาย วาจา ใจ ให้ได้ตลอดเวลา ทาน ศีล ภาวนา ทำให้ยิ่งๆ ขึ้นไป เป็นอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา กระทั่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระธรรมกายภายในกันทุกๆ คน

๒๓

อานิสงส์
ขายเส้นผมทำบุญ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราไม่เล็งเห็นธรรมอื่น
แม้สักอย่างหนึ่ง ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ใหญ่
เหมือนการประกอบกุศลธรรมอยู่เนืองนิตย์เลย

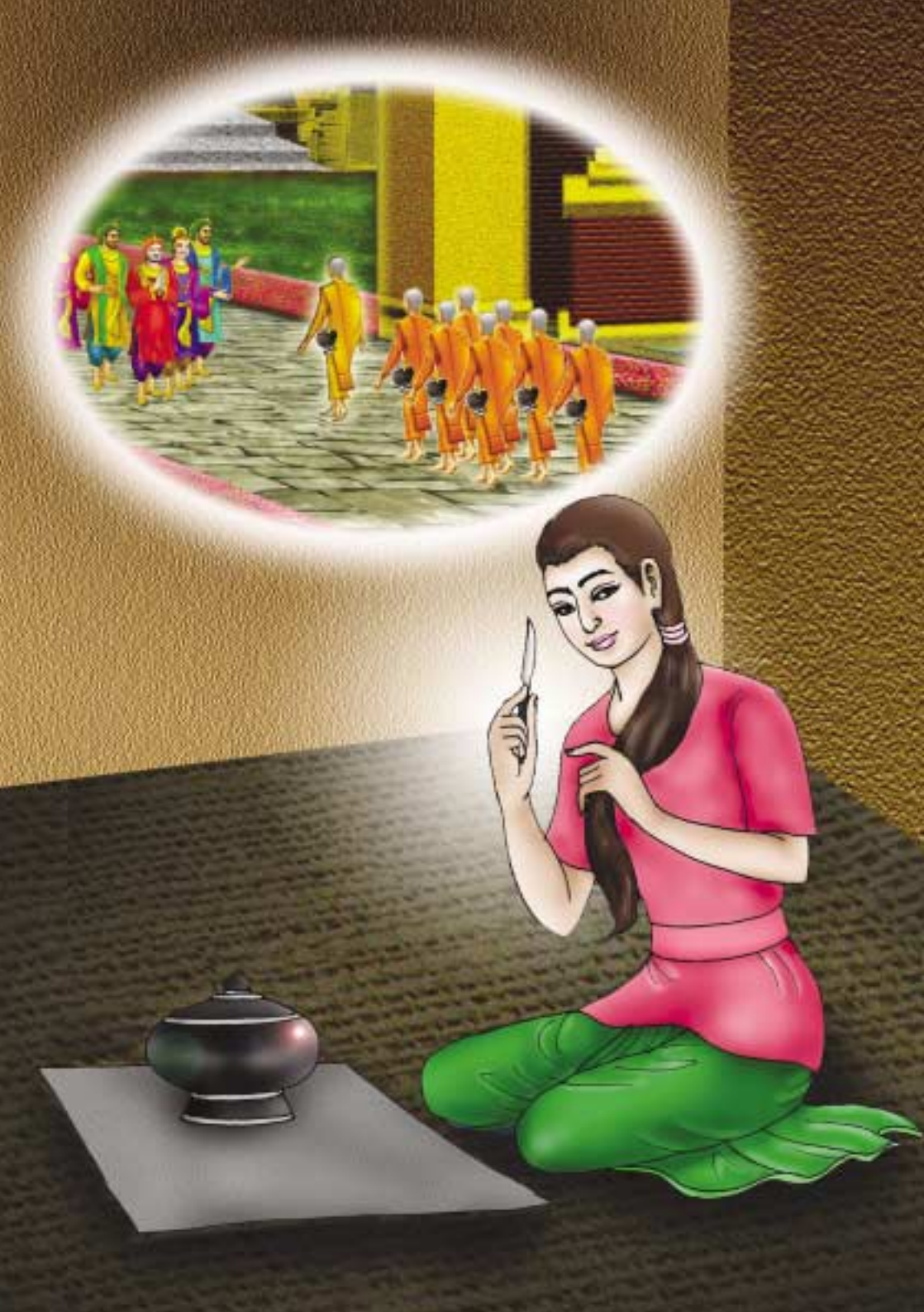

สิ่งที่เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิตของเรา คือ บุญกุศลที่เราได้ทำไว้อย่างดีแล้ว ซึ่งจะเป็นเครื่องสนับสนุนให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต เราจะเข้าถึงความเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีได้ ก็เพราะบุญ จะเข้าถึงความเป็นพระราชามหากษัตริย์ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิได้ก็เพราะบุญ จะเข้าถึงความเป็นพระอริยเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า หรือเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ก็เพราะบุญ ดังนั้นบุญจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้เราได้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อัปปมาทสูตร ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราไม่เล็งเห็นธรรมอื่นแม้สักอย่างหนึ่ง ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ใหญ่ เหมือนการประกอบกุศลธรรมอยู่เนืองนิตย์เลย”

การสร้างบุญกุศล ทำได้ด้วยการบำเพ็ญกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ แต่ถ้าโดยย่อก็มีเพียงแค่ ๓ เรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ ๓ มีการให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา พระบรมโพธิสัตว์แต่ละท่าน เมื่อปรารถนาพุทธภูมิ ตั้งใจมั่นว่าจะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านก็จะพิจารณาดูว่า มีบารมีอะไรบ้างที่จะเป็นเหตุให้ได้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ท่านก็เล็งเห็นว่า ทานบารมีเป็นบารมีแรกที่จะต้องทำก่อนบารมีอื่นๆ

การให้ เป็นบันไดก้าวแรกที่สำคัญ ที่จะนำไปสู่การตรัสรู้ธรรม ฉะนั้นพระโพธิสัตว์ท่านก็จะเริ่มต้นด้วยการดำรงตนเป็นผู้ให้มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการให้ทานบารมีธรรมดา กระทั่งเป็นอุปบารมีและปรมัตถบารมี ให้ได้แม้กระทั่งชีวิต เมื่อบารมี ๓๐ ทัศเต็มเปี่ยม ก็ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังนั้นการให้ทาน จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะส่งผลให้เราสมหวังดังใจปรารถนาทุกประการ

พระพุทธองค์ทรงให้หลักในการให้ทานไว้ว่า **ผู้ให้ต้องมีเจตนาที่บริสุทธิ์** ให้เพราะหวังบุญเป็นใหญ่ เพื่อขจัดความตระหนี่ออกจากใจ ไม่ได้หวังอยากเด่นอยากดัง หรือแข่งขันกับใคร ก่อนให้ก็มีจิตเลื่อมใส ขณะให้ก็มีใจเบิกบานผ่องใส หลังให้แล้วตามระลึกถึงครั้งใดก็มีความปีติเบิกบานใจ ไม่รู้สึกเสียดาย มีความสุขใจทุกครั้งที่ได้ให้ **ปฏิคาหก คือ ผู้รับทาน ก็ต้องมีความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ** ยิ่งถ้าหากผู้รับได้เข้าถึงธรรมกาย ผลบุญที่เกิดขึ้นก็มากมายเป็นอสงไขยอัปปมาณัง องค์ประกอบอีกประการหนึ่งคือ **วัตถุทานที่ให้ไปนั้น ก็ต้องได้มาด้วยความบริสุทธิ์** ไม่ได้ไปลักขโมย คดโกงใครมา หรือว่าไปเบียดเบียนคนอื่น

*เหมือนดังเรื่องราวของหญิงสาวผู้ยากไร้คนหนึ่ง จะเรียก

---

*มก. เล่ม ๓๒ หน้า ๓๓๖

ว่าเป็นมหาทุคคตอุบาสิกาก็ว่าได้ เพราะนางเป็นคนยากจนเข็ญใจ แต่มีใจเปี่ยมไปด้วยศรัทธา ทำให้พลิกผันชีวิตจากที่ยากไร้กลายมาเป็นสตรีหมายเลข ๑ เป็นอัครมเหสีของพระเจ้าแผ่นดินผู้ยิ่งใหญ่ แล้วยังเป็นที่รักยิ่งของพสกนิกรอีกด้วย แต่เดิมนั้นทรัพย์สมบัติของบิดาก็มีอยู่ ต่อมาได้เกิดอุทกภัยถูกน้ำท่วมพัดพาไป นางจึงยากจนลง ต้องทำงานรับจ้างหาเช้ากินค่ำ แต่นางเป็นคนที่มีผมสวยดกดำเป็นเงางาม และก็มีกลิ่นหอม ใครเห็นแล้วก็มักจะชื่นชมผมของนาง

ส่วนในอีกเมืองหนึ่ง มีธิดาของเศรษฐีผู้พรั่งพร้อมไปด้วยทรัพย์สมบัติ และบริวารสมบัติ แต่นางเป็นคนอาภัพเรื่องเส้นผม คือ เมื่อเติบโตเป็นสาวก็เกิดผมร่วง ยิ่งหายาดีมีราคาแพงมากเท่าใดมารักษา ผมก็ยิ่งร่วงมากขึ้นกว่าเดิมอีก ท่านเศรษฐีหาแพทย์อันดับ ๑ ของเมืองมารักษา ก็รักษาไม่หาย ในที่สุดลูกสาวเศรษฐีจึงกลายเป็นคนไม่มีเส้นผม

ลูกสาวเศรษฐีทราบว่า มีหญิงยากจนที่อยู่ต่างเมือง มีผมงามนุ่มสลวย จึงได้ให้คนไปขอซื้อด้วยจำนวนเงินเป็นหมื่นเป็นแสน แต่นางก็ไม่ยอมขาย แม้ลูกสาวเศรษฐีจะเพิ่มราคาให้สูงขึ้นมากเท่าใด นางก็ไม่ยอมขาย ยอมที่จะเป็นคนยากจนเข็ญใจอยู่อย่างนั้นตามอัตภาพ จนลูกสาวเศรษฐีหมดหนทางที่จะไปต่อรอง

วันหนึ่ง พระมหากัจจายนเถระ พร้อมด้วยภิกษุ ๗ รูป ซึ่งหลังจากฟังธรรมจากพระบรมศาสดาแล้วได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ได้ขออนุญาตกลับไปเฝ้าพระเจ้าจัณฑปัชโชติที่เมืองอุชเชนี ระหว่างทางได้เดินผ่านหน้าบ้านของหญิงผู้ยากไร้คนนี้ เมื่อนางเห็นศีลาจารวัตรอันงดงาม สงบสำรวม และผิวพรรณวรรณะที่เปล่งปลั่งผ่องใสของพระเถระ ก็เกิดศรัทธาเลื่อมใสขึ้นมาอย่างท่วมท้น จึงอยากจะทำบุญกับท่าน

เนื่องจากนางไม่มีปัจจัยไทยธรรมใดๆ พอที่จะถวายได้ แต่ใจอยากจะทำบุญมาก จึงตัดสินใจว่า ต้องขายเส้นผมที่แสนรักแสนหวงให้กับลูกสาวเศรษฐี สิ่งที่สตรีรักและหวงแหน ก็คือความสวยความงาม แต่นางหวังจะให้เส้นผมนี้ เพิ่มเติมบุญบารมีแก่ตนเอง จึงตัดสินใจเอากรรไกรตัดผมที่ยาวดกดำ และมีกลิ่นหอมนี้ใส่ในผอบ แล้วให้เพื่อนนำไปขายแก่ลูกสาวเศรษฐี

ลูกสาวเศรษฐีดีใจมาก แต่ก็รู้สึกสงสัยในใจว่า ทำไมวันนี้หญิงยากจนจึงตัดสินใจขายเส้นผมให้กับตน คงจะต้องมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจเป็นแน่ เมื่อคิดเช่นนั้น แทนที่จะจ่ายให้ในราคาสูง กลับกดราคาให้ต่ำลงเหลือเพียงแค่ ๘ กหาปณะเท่านั้น มหาทุคคตอุบาสิกาท่านนี้ ก็ไม่ได้เสียใจหรือเสียดายเส้นผมอันงดงามของตนเลย ในใจมีแต่ความปีติเบิกบานอยู่ในบุญ

ตลอดเวลา ดีใจว่า เราจะได้ทรัพย์เพื่อเอาไปทำบุญแล้ว

นางจึงรีบกลับบ้าน ทำอาหารหวานคาวด้วยความเบิกบานใจ และก็ทำอย่างประณีตสุดฝีมือ จัดเตรียมอาหารเพื่อถวายพระทั้ง ๘ รูป วันรุ่งขึ้นก็ได้นิมนต์พระมหากัจจายนะและพระภิกษุสงฆ์มารับภัตตาหารที่บ้าน ขณะที่บรรจงใส่ภัตตาหารลงในบาตรนั้น นางก็มีความปีติสุขอย่างยิ่ง ใจเบิกบานผ่องใสกว่าทุกวัน ใบหน้านวลเปล่งปลั่งทีเดียว

พระมหากัจจายนะท่านทราบด้วยเจโตปริยญาณ คือรู้ด้วยวาระจิตว่า สตรีท่านนี้ปรารถนาบุญ จึงถวายทานด้วยความศรัทธาเลื่อมใสอย่างยิ่ง ทานที่ได้มานี้ก็ได้มาด้วยความบริสุทธิ์ และยากที่คนทั่วไปจะตัดใจทำได้ ท่านจึงนั่งฉันอยู่ในบ้านของนางเพื่อให้นางปลื้มใจ และเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของนาง

มหาทุคคตอุบาสิกาเห็นพระทั้ง ๘ รูป นั่งฉันด้วยอาการสงบสำรวม ไม่ได้รังเกียจในความยากจนของนางเลย ก็ยิ่งมีมหาปีติ นึกถึงทานบารมีที่ได้ทำแล้วก็เบิกบานใจ มีความสุขอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในชีวิตเลย ในขณะที่ก้มลงกราบพระนั่นเอง ความอัศจรรย์ก็บังเกิดขึ้น คือเส้นผมของนางที่ตัดออกไปได้งอกขึ้นมาใหม่ สวยงามกว่าเดิมมากนัก เมื่อพระมหากัจจายนะฉันเสร็จแล้ว ก็ได้อนุโมทนาให้นางสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา

แล้วท่านก็เหาะขึ้นสู่อากาศ ไปลงในพระราชอุทยานของพระเจ้าจัณฑปัชโชติ ทำให้นางรู้ว่าได้ทำบุญกับพระอรหันต์ ก็ยิ่งมีมหาปีติหนักขึ้นไปอีก

แล้วข่าวการถวายมหาทานบารมีของนาง ก็แพร่สะพัดไปทั้งเมือง เมื่อพระเจ้าจัณฑปัชโชติทรงทราบกิตติศัพท์การทำบุญชนิดทุ่มสุดใจของนาง ก็เกิดพระทัยปีติโสมนัส มีความชื่นชม จึงได้โปรดให้พานางมาอภิเษกไว้ในตำแหน่งอัครมเหสี ตั้งแต่นั้นมา นางก็ได้ทำบุญยิ่งๆ ขึ้นไปตามความปรารถนา ได้สร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนาอีกมากมาย จนเป็นผู้มีชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่วทั้งชมพูทวีป ใครได้ยินก็สรรเสริญอนุโมทนาในทานบารมีของพระนาง

เราจะเห็นได้ว่า **การทำบุญด้วยเจตนาบริสุทธิ์ หวังจะเอาบุญบารมีเป็นที่ตั้งนั้น จะได้รับอานิสงส์อย่างที่เราคาดไม่ถึงทีเดียว ยิ่งทำถูกเนื้อนาบุญ ผลบุญนั้นก็จะเป็นมหัคคตกุศล ไม่สามารถที่จะนับคำนวณบุญที่เกิดขึ้นได้ว่ามีประมาณเพียงใด** ฉะนั้นถ้าอยากได้บุญมาก ให้หมั่นปฏิบัติธรรม ทำใจให้หยุดนิ่ง ให้ใจผ่องใสตลอดเวลา ใจมั่นอยู่ในบุญกุศลในพระรัตนตรัยทุกๆ คน

๒๔

อานิสงส์ของการนิมนต์พระมาฉันที่บ้าน

พืชแม้จะน้อย ที่ชาวนาปลูกลงในนาที่ดี
มหาเมฆยังสายฝนให้ตกเสมอ
ผลย่อมยังชาวนาให้ยินดี ฉันใด
บิณฑบาตนี้ ท่านปลูกลงในนาดี
ผลจักยังท่านให้ยินดีในภพที่เกิด ฉันนั้น

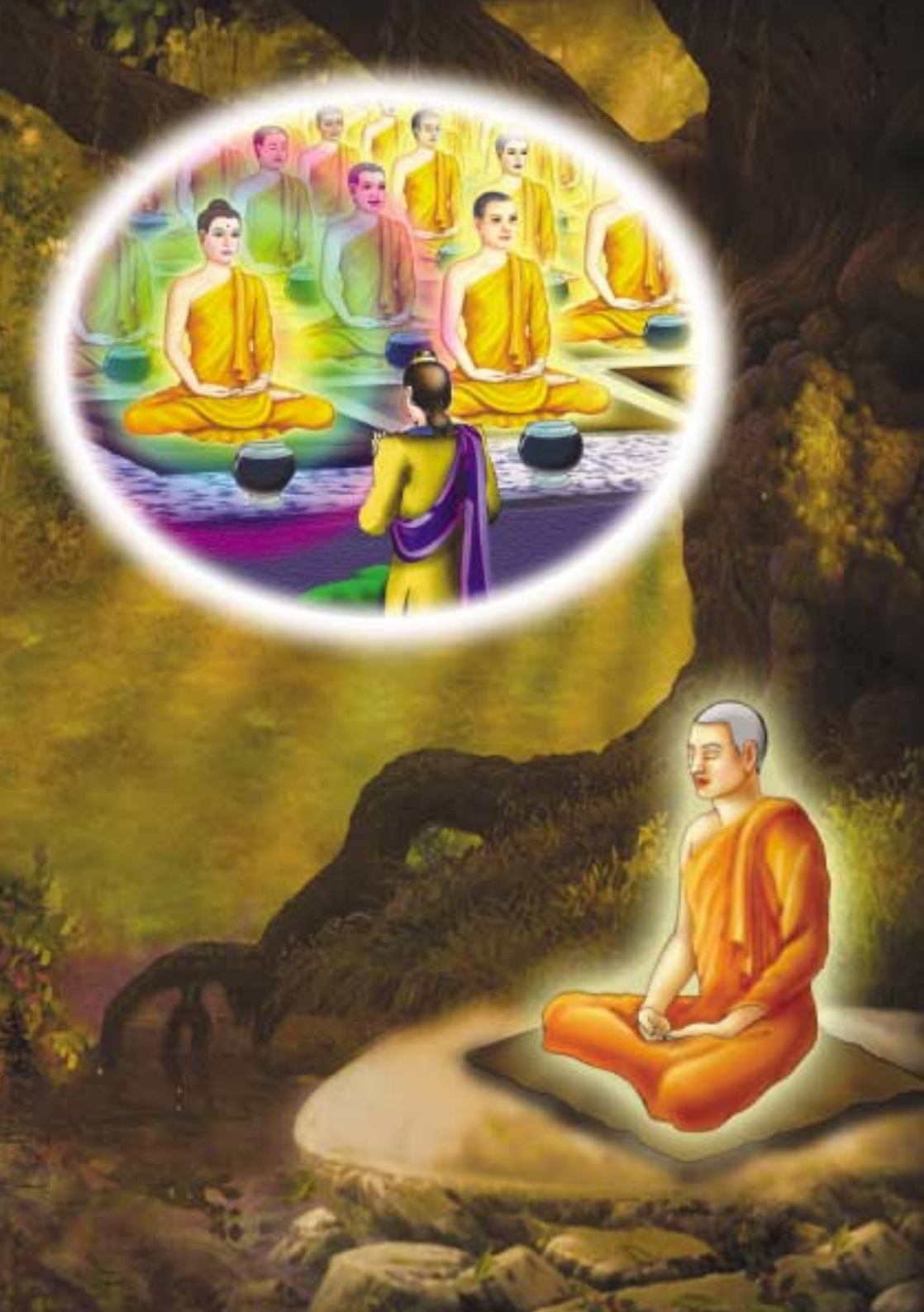

ชีวิตวันหนึ่งๆ ผ่านไปอย่างรวดเร็ว ประเดี๋ยววันประเดี๋ยวคืน ต่างบ่ายหน้าไปสู่ความเสื่อมสลาย จากเด็กสู่วัยรุ่น จากวัยรุ่นสู่วัยกลางคน จากวัยกลางคนก็เข้าสู่วัยชรา ร่างกายของเราก็เข้าใกล้ความเสื่อมความตายไปเรื่อยๆ บุคคลผู้มีปัญญาควรสอนตัวเองอยู่เสมอว่า ช่วงเวลาชีวิตนั้นสั้นนัก เราไม่ควรเป็นผู้ประมาท พึงเร่งทำความดี เพราะใครเล่าจะรู้ว่า ความตายจะมาถึงในวันนี้หรือพรุ่งนี้ ดังนั้นให้หมั่นประพฤติปฏิบัติธรรมทุกๆ วัน เพื่อเพิ่มความบริสุทธิ์บริบูรณ์จิตใจให้แน่วแน่ ที่จะมุ่งแสวงหาที่สุดของชีวิตคืออายตนนิพพาน เหมือนกับพระอริยเจ้าทั้งหลาย

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน สปริวาราสนเถราปทาน ความว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า ปทุมุตตระ ผู้เป็นอัครนายกของโลก ผู้ซื่อตรง มีพระหฤทัยมั่นคง ประทับนั่งบนอาสนะนั้น ทรงประกาศอานิสงส์บิณฑบาตว่า พืชแม้จะน้อยที่ชาวนาปลูกลงในนาที่ดี มหาเมฆยังสายฝนให้ตกเสมอ ผลย่อมยังชาวนาให้ยินดีฉันใด บิณฑบาตนี้ ท่านปลูกลงในนาดี ผลจักยังท่านให้ยินดีในภพที่เกิดฉันนั้น”

การทำบุญให้ทาน เป็นสิ่งที่เราชาวพุทธทั้งหลายทำได้

อย่างง่ายๆ และคุ้นเคยกันมายาวนาน เริ่มจากในตอนเช้าของทุกๆ วัน เราก็จะมาตักบาตร โดยจัดเตรียมข้าวปลาอาหารที่ละเอียดประณีต ด้วยความเบิกบานใจ น้อมถวายแด่พระสงฆ์ผู้ทรงศีลที่ออกเดินบิณฑบาตยามเช้า อันเป็นสมณกิจโปรดญาติโยม เป็นภาพที่คุ้นตาของชาวพุทธ การสร้างบุญอย่างนี้เรียกว่าการถวายบิณฑบาต

หลวงพ่อขอขยายความอีกสักเล็กน้อย เกี่ยวกับคำว่าบิณฑบาตนี้ แปลตามศัพท์ว่า การตกลงไปของก้อนข้าว หมายถึงกิริยาอาการที่ทานบดีทั้งหลาย น้อมถวายอาหารหวานคาวลงไปในบาตร แล้วพระคุณเจ้าทั้งหลายก็น้อมตัวลงรับทานนั้น การถวายบิณฑบาตเป็นทางมาแห่งมหากุศล เป็นประเพณีที่ชาวไทย ชาวพุทธทั้งหลาย ปฏิบัติกันมายาวนาน นับตั้งแต่มีพระพุทธศาสนาบังเกิดขึ้นมาในโลก

พระคาถาเบื้องต้นที่หลวงพ่อได้ยกขึ้นมากล่าวนั้น พระ-ผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ได้ตรัสไว้เมื่อครั้งอดีตกาล โดยได้ตรัสถึงอานิสงส์ใหญ่แห่งการตักบาตร หากผู้ใดได้สั่งสมบุญอย่างนี้ บารมีย่อมจะเพิ่มพูนขึ้นทุกวัน เป็นการยืนยันว่าการถวายบิณฑบาตที่ทำถูกเนื้อนาบุญอันเลิศ ย่อมมีอานิสงส์มากมายมหาศาล ผลแห่งความดีงามที่บังเกิดขึ้น จะเป็นมหา-สมบัติติดตามตัวไปในภพเบื้องหน้า และภพต่อๆ ไปนับภพ

นับชาติไม่ถ้วน

เหมือนดังตัวอย่างของ **พระสปริวาราสนเถระ** ซึ่งท่านได้เกิดมาตรงกับยุคสมัยของพระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า ในยุคของพระองค์ท่าน เหล่าพระสาวกพุทธบริษัท อุบาสก อุบาสิกา จะถวายบิณฑบาตกันเป็นวัตร ต่างคนก็ต่างขวนขวายเอาบุญกันอย่างเต็มที่

*พระเถระรูปนี้ ในอดีตท่านเคยบำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ได้สั่งสมบุญทั้งหลาย อันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานในภพนั้นๆ จนมาถึงในสมัยของพระผู้มีพระ-ภาคเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ท่านก็ได้มาบังเกิดในตระกูลที่มีชื่อเสียงมากทีเดียว เป็นตระกูลที่สมบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติที่คนร่ำรวยทั้งหลายจะพึงมี ท่านอยู่ในท่ามกลางครอบครัวที่อบอุ่น ซึ่งล้วนแต่เป็นสัมมาทิฏฐิ เพราะหมู่ญาติหลังจากที่รับทราบว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นในโลก ทุกๆ คนก็จะหาโอกาสไปฟังธรรม จากสำนักของพระบรมศาสดาอยู่เนืองนิตย์

เด็กทารกผู้มีบุญเก่ามาดีนี้ พอเจริญวัยแล้ว ก็มีโอกาสตามหมู่ญาติไปฟังพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดาที่ละเอียด

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๒๒๔

ลึกซึ้ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกรรมและผลของกรรม จึงทำให้คิดได้ว่า เราเป็นผู้ที่มีความโชดดีอย่างมาก ที่ได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีโอกาสรู้แจ้งเห็นจริงในชีวิต ได้รู้ว่าการเกิดมาครั้งนี้มีความหมายมาก ถ้าหากเราได้สร้างบารมี สั่งสมบุญโดยไม่ประมาทในชีวิต เมื่อคิดได้อย่างนี้ ก็ทำให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสขึ้นมาอย่างท่วมท้น ไม่คลอนแคลนในพระรัตนตรัยเลย มีความเชื่อมั่นในผลแห่งการทำความดี โดยคิดว่า พระบรมศาสดาและพระสาวกออกบิณฑบาตทุกๆ วัน ควรที่เราจะถวายทาน คือ ถวายบิณฑบาตทุกวัน เอาบุญใหญ่กับท่าน

พอคิดอย่างนี้ ก็ตระเตรียมภัตตาหารที่ประณีต มีข้าวปลาอาหารมากมายที่ควรแก่สมณบริโภค โดยตั้งใจจะถวายบิณฑบาตแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยโภชนะมีรสเลิศต่างๆ และยังตระเตรียมดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม เพื่อนำไปประดับอาสนะที่นั่งสำหรับฉัน

เมื่อตระเตรียมภัตตาหารเรียบร้อยแล้ว จึงได้อาราธนาพระบรมศาสดาพร้อมกับพระสาวกทั้งหลาย มารับบิณฑบาต หลังจากถวายทานอันประณีตแล้วก็บังเกิดมหาปีติที่ไม่มีประมาณ ได้รำพึงว่า ในวันนี้นับเป็นวันที่ดีที่สุดของเรา ที่ได้สร้างบุญกับ

พระผู้มีพระภาคเจ้า ในขณะที่กำลังรำพึงด้วยมหาปีติอยู่นั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงปรารถนาจะให้กุลบุตรนี้ เชื่อมั่นในผลแห่งการสร้างบุญยิ่งๆ ขึ้นไป จึงทรงประกาศอานิสงส์แห่งบิณฑบาตว่า

“พืชแม้จะน้อยที่ชาวนาปลูกลงในนาที่ดี มหาเมฆยังสายฝนให้ตกเสมอ ผลย่อมยังชาวนาให้ยินดีฉันใด บิณฑบาตนี้ท่านปลูกลงในนาดี ผลจักยังท่านให้ยินดีในภพที่เกิดฉันนั้น” ครั้นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ตรัสอย่างนี้แล้วก็บ่ายพระพักตร์เสด็จไปทางทิศอุดร ด้วยอานุภาพแห่งบุญกรรมนั้น จึงส่งผลให้อุบาสกผู้มีศรัทธาไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ท่านท่องเที่ยวอยู่ในหมู่เทวดาและมนุษย์ ได้เสวยสมบัติมหาศาล ไม่เคยไปสู่สถานที่ที่ตกต่ำเศร้าหมองเลย

จนกระทั่งมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ ท่านได้กลับลงมาเกิดในภูมิของมนุษย์ ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้สั่งสมมาดีแล้วนั้น ทำให้ท่านเกิดในตระกูลที่ดี มีสมบัติมหาศาลเกิดขึ้น แต่ท่านเองก็ไม่ได้ยึดติดกับสมบัติเหล่านั้น ได้สละสมบัติทุกอย่างเพื่อออกบวชในศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของพวกเรา เมื่อบวชแล้วก็ตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่สั่งสมมาอย่างดีแล้ว ประกอบกับบุญในปัจจุบัน ท่านใช้เวลาไม่นาน

ก็สามารถทำใจหยุดใจนิ่งไปตามลำดับ จนกระทั่งได้บรรลุธรรม เป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งในพระพุทธศาสนา

พอท่านบรรลุธรรมแล้ว จึงได้ใคร่ครวญด้วยญาณว่า เพราะบุญอะไรหนอ ทำให้ได้บรรลุสันติบทนี้ ครั้นเห็นบุพกรรมแล้ว ก็เกิดโสมนัสจึงเปล่งวาจาว่า “ที่เราได้เข้าถึงจุดสูงสุดของชีวิตได้ ก็ด้วยอานุภาพแห่งการถวายบิณฑบาต เราสำรวมในพระปาติโมกข์และในอินทรีย์ทั้งหลาย ขวนขวายในวิเวก ไม่มีอาสวะ เราสมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ ก็ด้วยอานุภาพของบุญ เรารู้แจ้งเห็นจริงในชีวิต แทงตลอดในคำสอนของพระพุทธเจ้า กิจของเราได้ทำเสร็จแล้ว นี้ก็ด้วยอานุภาพแห่งการถวายบิณฑบาตกับพระบรมศาสดาผู้เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ และกับพระอริยสาวกทั้งหลาย”

ถ้อยคำแห่งมหาปีติที่พระเถระเปล่งออกมานี้ เป็นวาจาที่เปล่งออกมาด้วยความสุขสมหวังในชีวิต ในผลแห่งความดีงามที่บังเกิดขึ้นกับตัวท่าน เป็นมหาปีติที่ไม่ใช่ว่าจะบังเกิดขึ้นได้อย่างง่ายๆ แต่จะบังเกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ที่ทำความดีอย่างเต็มที่เท่านั้น การทำความดีทุกอย่าง เมื่อตั้งใจทำอย่างเต็มที่เต็มกำลัง ก็จะมีมหาปีติอย่างไม่มีประมาณ เหมือนเรื่องราวที่บังเกิดขึ้นกับพระเถระรูปนี้

เพราะฉะนั้น การที่พวกเราทุกคนได้ทำบุญตักบาตรกันอย่างสม่ำเสมอทุกๆ วัน จึงเป็นเรื่องที่ดีงาม เป็นสิ่งที่นักสร้างบารมีทั้งหลายควรหมั่นทำกันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อทำอย่างต่อเนื่องแล้ว มหาปีติก็จะบังเกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดเวลา บารมีก็จะเพิ่มพูนขึ้นทุกวัน เมื่อทราบอย่างนี้แล้ว พวกเราทุกคนต้องหมั่นตักบาตรให้ทานกันทุกๆ วัน จะได้มีมหาสมบัติใหญ่ ทั้งที่เป็นโลกิยสมบัติและอริยสมบัติ ติดตัวเราไปทุกภพทุกชาติ

๒๕

อานิสงส์ให้อาหารปลา

บุคคลให้ทานในสัตว์เดียรัจฉาน พึงหวังผลทักษิณาได้ร้อยเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้ทุศีล พึงหวังผลทักษิณาได้พันเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้มีศีล พึงหวังผลทักษิณาได้แสนเท่า ให้ทานในบุคคลภายนอกผู้ปราศจากความกำหนัดในกามพึงหวังผลทักษิณาได้แสนโกฏิเท่า ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำโสดาปัตติผลให้แจ้ง พึงหวังผลทักษิณาจนนับไม่ได้จนประมาณไม่ได้ จะป่วยกล่าวไปไยในพระโสดาบัน

ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคน ล้วนมีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป พ่อค้าทำการค้าประกอบธุรกิจ ย่อมหวังผลกำไรเป็นเครื่องตอบแทน เพื่อยังความสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว นักรบทำสงคราม เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ หรือเพียงเพื่อปกป้องมาตุภูมิของตนให้อยู่รอดปลอดภัยจากศัตรู แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเปลือกนอกที่ฉาบฉวยด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข อันทำให้บุคคลทั้งหลาย ลุ่มหลงมัวเมา และประมาทในชีวิต แต่สำหรับนักปฏิบัติธรรมแล้ว การเพียรทำสมาธิให้ใจหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกาย เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะใจที่หยุดนิ่งจะมีพลังในการทำความดี เป็นทางมาแห่งความสุขและความสำเร็จทั้งหลาย ตั้งแต่เบื้องต้น จนกระทั่งถึงพระนิพพาน การทำใจหยุดนิ่งจึงเป็นเป้าหมายที่แท้จริง ที่มีค่าและประเสริฐสุดสำหรับมนุษย์ทุกๆ คน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ทักขิณาวิภังคสูตร ว่า

“บุคคลให้ทานในสัตว์เดียรัจฉาน พึงหวังผลทักษิณาได้ร้อยเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้ทุศีล พึงหวังผลทักษิณาได้พันเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้มีศีล พึงหวังผลทักษิณาได้แสนเท่า ให้ทานในบุคคลภายนอกผู้ปราศจากความกำหนัดในกามพึงหวังผลทักษิณาได้แสนโกฏิเท่า ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำโสดาปัตติผลให้แจ้ง พึงหวังผลทักษิณาจนนับไม่ได้จน

ประมาณไม่ได้ จะป่วยกล่าวไปไยในพระโสดาบัน ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำสกทาคามิผลให้แจ้ง ในพระสกทาคามี ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอนาคามิผลให้แจ้ง ในพระอนาคามี ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอรหัตตผลให้แจ้ง ในสาวกของตถาคตผู้เป็นพระอรหันต์ ในพระปัจเจกสัมพุทธ และในตถาคตอรหันต-สัมมาสัมพุทธเจ้า"

อานิสงส์ของการให้ทานจะส่งผลมากหรือน้อย มีองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน ซึ่งหลวงพ่อเคยนำมาบอกเล่าให้พวกเราได้รับทราบกันหลายครั้งแล้ว โดยเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้ให้และผู้รับ ต้องมีใจใสบริสุทธิ์ วัตถุทานก็เป็นของบริสุทธิ์ คือไม่ได้คดโกงใครมา แต่วันนี้หลวงพ่อจะไม่เล่ารายละเอียด เพียงแต่จะยกตัวอย่างการให้ทานกับสัตว์เดียรัจฉาน

แม้ว่าสัตว์เดียรัจฉานจะตกอยู่ในอบายภูมิ แต่พระพุทธ-องค์ตรัสว่า หากให้ทานกับสัตว์เดียรัจฉาน ผลแห่งทักษิณาทานนั้นจะย้อนกลับมาสู่ตัวเราถึงร้อยเท่าหรือร้อยชาติทีเดียว คำว่าให้อานิสงส์ร้อยเท่า คือตลอดร้อยชาติที่เราเวียนว่ายตายเกิดนั้นเราจะมีอายุ วรรณะ สุขะ พละและปฏิภาณ ไม่อดอยากเลยในร้อยชาตินั้น ลองสังเกตดูว่า เวลาที่เราโยนอาหารให้กับปลา ที่พวกเราจะคุ้นเคยกันดี รวมไปถึงการปล่อยปลาด้วย ฝูงปลาครั้นได้กินอาหาร ก็ได้อายุขัยยืนยาวขึ้นไป เราได้ชื่อว่าเป็นผู้

ต่ออายุให้กับปลาฝูงนั้นแล้ว เมื่อมันได้กินอิ่ม ย่อมได้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง มีพละกำลังขึ้นมาทีเดียว เมื่อปลาได้กินอาหารจนอิ่มก็ได้ความสุข จากที่ผอมแห้งแรงน้อย ก็กลับมีเรี่ยวมีแรงสามารถว่ายไปที่ไหนก็ได้ตามความพอใจ

ประการสุดท้าย เมื่อปลามีเรี่ยวแรงแล้ว ก็มีปฏิภาณ คือ จากที่หน้ามืดตาลายอันเนื่องมาจากหิวอาหารมานานครั้นได้กินอาหารอิ่มท้องแล้ว ก็นึกคิดอะไรได้สะดวก สามารถหลบหลีกหนีศัตรูที่อยู่ในน้ำ หรือเอาตัวรอด จากการถูกรังแกของฝูงปลาด้วยกันเอง เราได้ชื่อว่าให้สิ่งเหล่านี้กับสัตว์เดียรัจฉาน เมื่อเราให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ ผลบุญนั้นจะย้อนกลับมาหาเราให้เราได้คุณสมบัติทั้ง ๕ นี้ ซึ่งจะส่งผลแก่เราไปถึง ๑๐๐ ชาติ

แต่เนื่องจากดวงบุญในตัวของสัตว์เดียรัจฉานเล็กมาก ดวงบาปยังครอบงำอยู่ ถึงแม้คุณสมบัติทั้ง ๕ นี้ จะบังเกิดแก่เราอาจส่งผลไม่เต็มที่ เหมือนให้กับผู้ที่มีความบริสุทธิ์มาก อันนี้ต้องทำความเข้าใจกันเอาไว้ แต่อย่างน้อยก็ให้เข้าใจตรงกันว่าผลบุญที่เราทำไว้ จะต้องส่งผลอย่างแน่นอน

มีเรื่องที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต ที่หลวงพ่อจะนำมาเล่า

เป็นตัวอย่างให้ได้ศึกษากันไว้ในครั้งนี้ก็คือ *ในอดีตกาล มีชายหนุ่มสองพี่น้อง เกิดเป็นลูกของอดีตเศรษฐี เพราะเมื่อตนเองเติบโตขึ้น พ่อแม่ซึ่งเคยร่ำรวยก็กลับยากจนลง การค้าขายขาดทุน เมื่อพ่อแม่ละโลกไปแล้ว สองพี่น้องต้องช่วยกันรับภาระในการทำธุรกิจของตระกูลต่อไป

พี่ชายมีอัธยาศัยชอบให้ทานและมีใจเมตตา หากมีเศษอาหารเหลือ ก็มักจะนำไปโปรยให้ปลาในแม่น้ำกินเป็นประจำ และมักหาโอกาสปล่อยสัตว์ปล่อยปลา ให้ชีวิตสัตว์เป็นทานมิได้ขาด ส่วนคนน้องมีอัธยาศัยตรงกันข้าม อีกทั้งเป็นคนชอบลักเล็กขโมยน้อย ไม่ได้รักษาศีล ๕ เหมือนพี่ชาย ซึ่งตรงกับสำนวนโบราณที่กล่าวว่า ไม้ลำยังต่างปล้อง พี่น้องยังต่างใจ

วันหนึ่ง สองพี่น้องได้ล่องเรือข้ามแม่น้ำไปค้าขายที่ฝั่งตรงข้าม ได้ทรัพย์มาพันกหาปณะ เงินพันกหาปณะในสมัยนั้นถือว่ามีค่ามากทีเดียว พอค้าขายเสร็จ ก็ไปยืนรอเรือเพื่อจะข้ามฟาก ระหว่างที่รอนั้น พี่ชายได้ให้อาหารที่เหลือแก่ปลาในแม่น้ำคงคา และยังอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับเทวดาประจำแม่น้ำอีกด้วย เทวดาชั้นต้นจำพวกภุมมเทวา รุกขเทวา และ

---

*มก. เล่ม ๕๘ หน้า ๓๐๔

อากาสเทวาพากันอนุโมทนาสาธุการเป็นการใหญ่ ทำให้รัศมีกายและวิมานสว่างไสวใหญ่โตขึ้น

แต่น้องชายกลับคิดยักยอกทรัพย์ที่ตนเองและพี่ชายได้ร่วมกันหามา โดยตนแอบเอาห่อผ้าที่เต็มไปด้วยก้อนกรวดวางปะปนกับห่อกหาปณะ ขณะที่เรือล่องไปกลางแม่น้ำคงคาอยู่นั้น น้องชายแสร้งทำให้เรือโคลงเคลงไปมาเหมือนกับจะทำให้เรือล่ม จากนั้นก็แสร้งทำห่อก้อนกรวดให้ตกลงไปในแม่น้ำ แต่เนื่องจากทำไปด้วยความรีบร้อน จึงกลับกลายเป็นหยิบเอาห่อกหาปณะ ทิ้งลงแม่น้ำ เมื่อห่อสมบัติพลัดตกลงน้ำเสียแล้ว พี่ชายปลอบโยนน้องชายให้สบายใจว่าไม่ต้องกังวล สมบัติเป็นของนอกกาย ไม่ตายก็หาใหม่ได้ น้องไม่ต้องห่วง

แต่ในใจของน้องชายนึกกระหยิ่มอยู่ในใจ ว่าจะได้ใช้เงิน ๑ พันกหาปณะเพียงคนเดียว ครั้นกลับถึงบ้าน ได้เปิดห่อผ้าออกดูก็ต้องตกใจเพราะเห็นเพียงก้อนกรวดที่ตนทำลวงพี่ชายเอาไว้เท่านั้น เมื่อไม่มีทรัพย์ใช้ จึงเสียอกเสียใจ นอนทอดถอนใจอยู่ในห้องเพียงคนเดียว

ฝ่ายเทวดาประจำแม่น้ำคิดว่า เราได้อนุโมทนาบุญที่พ่อหนุ่มผู้ใจบุญได้อุทิศให้แล้ว จึงถึงพร้อมด้วยสมบัติทิพย์ เราควรจะรักษาทรัพย์ให้กับหนุ่มคนนี้ จึงบันดาลให้ปลาปากกว้าง

ตัวหนึ่ง กลืนห่อทรัพย์นั้นเอาไว้ด้วยอานุภาพของตน ต่อมาปลาใหญ่ตัวนั้นก็ติดแหของพวกชาวประมง ชาวประมงนำไปขายให้กับชายหนุ่มผู้ใจบุญในราคาเพียง ๗ กหาปณะเท่านั้น ภรรยาของพี่ชายผ่าท้องปลาออกเพื่อทำอาหาร ได้เห็นห่อทรัพย์พันกหาปณะ แล้วรีบตะโกนให้สามีเข้ามาดู ชายหนุ่มผู้ใจบุญตรวจดูห่อทรัพย์นั้น เห็นตราสัญลักษณ์ของตน ก็รู้ว่าเป็นห่อเงินที่น้องชายทำหล่นลงจากเรือ จึงคิดทบทวนดูว่า ทำไมหนอ เราจึงโชคดี ได้ทรัพย์กลับมาอย่างง่ายๆ เหมือนเป็นปาฏิหาริย์

เทวดาประจำแม่น้ำจึงปรากฏตัวให้เห็น ยืนอยู่ในอากาศแล้วได้กล่าวให้หายสงสัยว่า เราเป็นเทวดาประจำอยู่ในแม่น้ำคงคา ท่านชอบให้อาหารปลา และยังได้อุทิศส่วนบุญแก่เราเป็นประจำ เพราะฉะนั้นเราจึงมาอารักขาทรัพย์ของท่านไว้ จากนั้นก็เล่าพฤติกรรมของน้องชายให้ฟังทุกอย่าง พี่ชายเมื่อเห็นอานุภาพบุญส่งผลทันตาอย่างนั้นแล้ว ก็หมั่นทำบุญอุทิศส่วนกุศลแก่เทวดา และบรรพบุรุษที่ละโลกไปแล้วเป็นประจำ ครั้นละโลกไปแล้ว ก็ได้บังเกิดในสุคติโลกสวรรค์

จากเรื่องนี้ เราจะเห็นว่า ผู้ที่ให้อาหารแก่สัตว์ด้วยจิตที่ประกอบด้วยเมตตาเป็นประจำ และอุทิศส่วนกุศลบ่อยๆ มีอานิสงส์ใหญ่ที่สามารถส่งผลให้เห็นเป็นอัศจรรย์ในปัจจุบันชาติ

นี้ทีเดียว เพราะฉะนั้นในวาระวันสำคัญๆ ของตัวเรา อย่างเช่น วันคล้ายวันเกิด เราก็ไปทำบุญเลี้ยงพระให้อายุแก่พระศาสนา จะได้อายุขัยยืนยาว ได้ทั้งวรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ อีกทั้งปล่อยสัตว์ปล่อยปลาให้ชีวิตสัตว์เป็นทาน เราจะได้ชีวิต และมีชีวิตที่อิสรเสรีอีกด้วย ดังนั้นบุญกุศลทุกๆ อย่าง เราก็ต้องทำกันไปให้ครบถ้วนบริบูรณ์ แต่โดยย่อก็คือให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนาและที่สำคัญที่สุดคือการทำภาวนาให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ชีวิตจะได้ปลอดภัยไปทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะหมดกิเลสเข้าสู่นิพพานกันทุกคน

๒๖

อานิสงส์ก่อเจดีย์ทรายถวายเป็นพุทธบูชา

ผู้ใดมีศรัทธาตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวในพระตถาคต
เป็นผู้มีศีลอันงามที่พระอริยเจ้าใคร่แล้ว สรรเสริญแล้ว
มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์
และมีความเห็นตรงไปตามความเป็นจริง
บัณฑิตทั้งหลายเรียกผู้นั้นว่า เป็นคนไม่ขัดสน
ชีวิตของผู้นั้น ไม่เปล่าประโยชน์

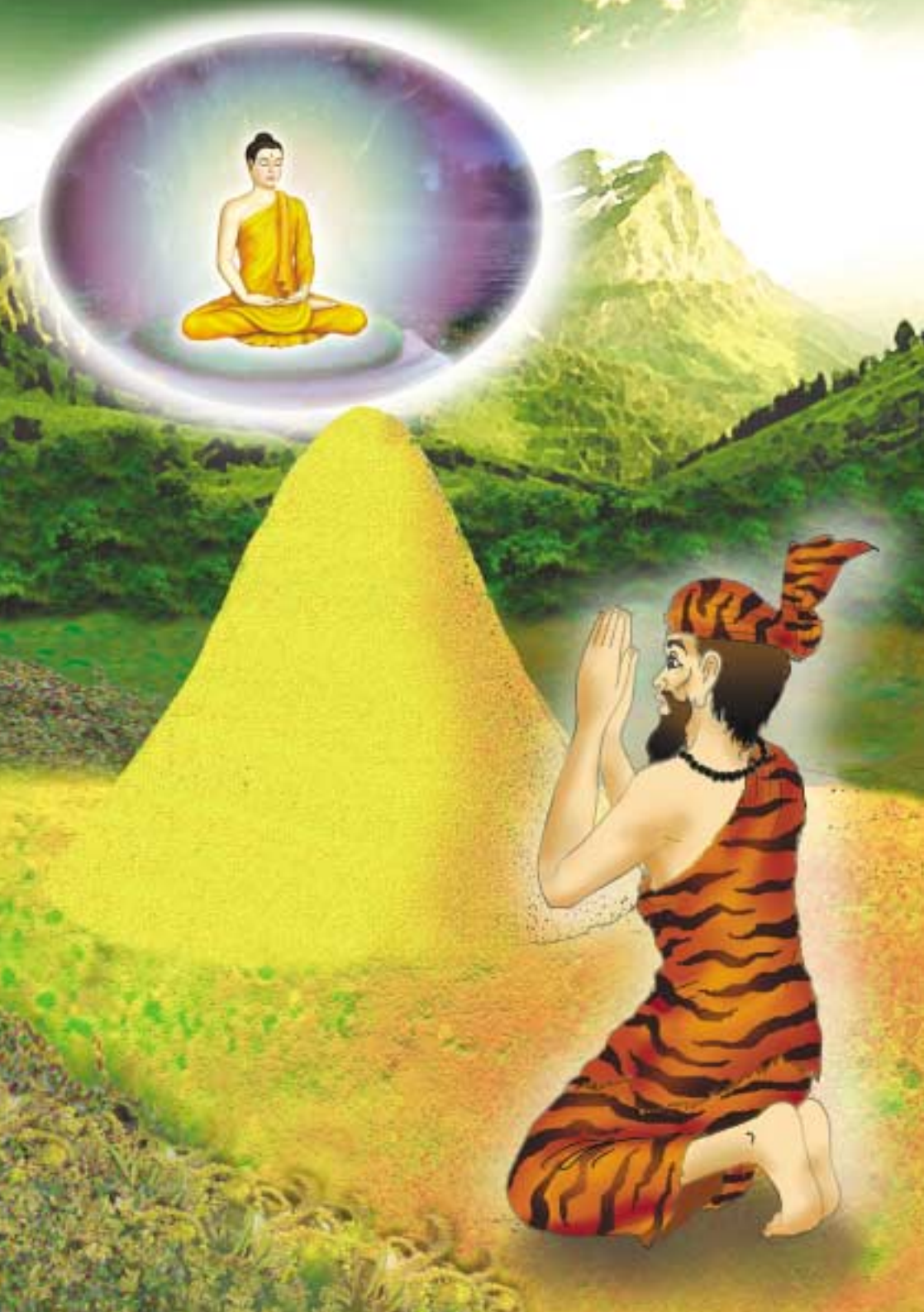

สิ่งที่จะเป็นที่พึ่งที่ระลึกของมนุษย์นั้น จะต้องหลุดพ้นจากไตรลักษณ์ คือ หลุดพ้นจากความเป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เข้าถึงสิ่งที่เป็นบรมสุข คงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง พ้นจากกิเลสอาสวะ พญามารครอบงำไม่ได้ เวลาที่เรามีทุกข์ก็สามารถพึ่งท่านได้ และยังสามารถช่วยให้เราเข้าถึงความสุขที่แท้จริง สามารถบำบัดทุกข์บำรุงสุขได้ทุกเมื่อ นั่นคือสรณะที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว รู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอด พระองค์ค้นพบว่าสรณะที่แท้จริงนั้นคือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ที่มีอยู่ในกลางกายของมนุษย์ทุกคน เว้นจาก ๓ สิ่งนี้แล้วไม่ใช่ที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน **ทุสีลยสูตร** ว่า

“ยสฺส สทฺธา ตถาคเต อจลา สุปติฏฺฐิตา
สีลญฺจ ยสฺส กลฺยาณํ อริยกนฺตํ ปสสิตํ
สงฺเฆ ปสาโท ยสฺสตฺถิ อุชุภูตญฺจ ทสฺสนํ
อทลิทฺโทติ ตํ อาหุ อโมฆํ ตสฺส ชีวิตํ

ผู้ใดมีศรัทธาตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวในพระตถาคต เป็นผู้มีศีลอันงามที่พระอริยเจ้าใคร่แล้ว สรรเสริญแล้ว มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์ และมีความเห็นตรงไปตามความเป็นจริง บัณฑิตทั้งหลายเรียกผู้นั้นว่า เป็นคนไม่ขัดสน ชีวิตของผู้นั้นไม่เปล่าประโยชน์”

พวกเราเป็นชาวพุทธก็ต้องทำหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนที่ดี ในการที่จะช่วยกันปกป้องรักษาพระพุทธศาสนา ให้ดำรงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน ต้องมีศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย หมั่นประพฤติปฏิบัติธรรมเป็นประจำ ทำความดีอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการทำทาน รักษาศีล เจริญสมาธิภาวนา ไม่หวั่นไหวคลอนแคลนในเส้นทางแห่งความดี อย่างนี้จึงจะเรียกว่าเป็นนักปราชญ์บัณฑิต ไม่ใช่คนเปล่าประโยชน์ เป็นชีวิตที่มีสาระแก่นสาร

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราได้มาเกิดในยุคที่พระพุทธศาสนากำลังเจริญรุ่งเรือง มีการปฏิบัติให้เข้าถึงพระรัตนตรัย เราก็ควรขวนขวายในการประพฤติปฏิบัติธรรม กลั่นกาย วาจา ใจของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ ให้เข้าถึงธรรมกายภายในให้ได้ แล้วเราก็จะพบกับสันติสุขที่แท้จริง ดังนั้นจะต้องหมั่นประคองใจของเราให้อยู่ในกลางกาย อยู่ในบุญกุศลให้ได้ตลอดทั้งวัน อย่าให้ใจขุ่นมัว วิธีนี้จะทำให้เรามีใจอยู่กับพระรัตนตรัย ทำอะไรก็อาจหาญร่าเริง เวลาไปทำหน้าที่ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร ก็มีจิตใจเบิกบานอยู่ในบุญ จะเดินทางไปแห่งหนตำบลใดก็จะสะดวกสบาย และปลอดภัย เพราะอานุภาพแห่งบุญและพระรัตนตรัยคุ้มครองรักษา

*ดังเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับพระเถระรูปหนึ่ง ชื่อว่า **พระปุพินุปปาทกเถระ** ท่านเป็นพระอรหันต์รูปหนึ่งในพระพุทธศาสนา พอบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ท่านก็ระลึกชาติหน หลังตรวจดูประวัติการสร้างบารมีของท่าน แล้วเล่าให้ลูกศิษย์ลูกหาฟังว่า ภพชาติในอดีต ท่านเคยเกิดเป็นดาบสชื่อว่าเทวละ มีลูกศิษย์ ๘๔,๐๐๐ คน คอยอุปัฏฐากรับใช้ทุกอย่าง มีที่จงกรมที่อมนุษย์เนรมิตไว้ให้ อาศัยอยู่ที่ภูเขาหิมพานต์

วันหนึ่ง เทวลดาบสคิดจะสร้างบุญใหญ่ ด้วยการก่อเจดีย์ทราย จึงได้รวบรวมดอกไม้นานาชนิดมาบูชาพระเจดีย์ ทำจิตให้เลื่อมใสในพระเจดีย์ และระลึกถึงพระพุทธคุณ เมื่อจิตใจเบิกบานผ่องใสดีแล้ว ก็กลับเข้าไปสู่อาศรม ส่วนศิษย์ทั้งหมดไม่ได้ติดตามดาบสไป ต่างก็ทำภารกิจต่างๆ ที่ทำอยู่เป็นปกติ พอเห็นเทวลดาบสกลับมาจากภายนอก ก็แปลกใจว่าท่านดาบสผู้เป็นอาจารย์ไปไหนมา จึงซักถามสาเหตุการออกไปข้างนอก ท่านจึงเล่าสิ่งที่ตนได้กระทำให้ลูกศิษย์ฟัง

ลูกศิษย์ทั้งหลายต่างแปลกใจไปตามๆ กัน คิดว่าอาจารย์เป็นใหญ่ที่สุด แล้วทำไมจึงต้องก่อสถูปเจดีย์ขึ้นมากราบไหว้อีก

---

*มก. เล่ม ๗๒ หน้า ๑๓๑

จึงถามถึงเหตุผลที่อาจารย์ทำอย่างนั้นว่าทำไปเพื่อประโยชน์อะไร อาจารย์ตอบให้หายสงสัยว่า “ผู้เป็นใหญ่ที่สุดในโลก ไม่ใช่เราหรอก คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายต่างหาก ท่านเป็นผู้มีพระญาณอันประเสริฐ มียศใหญ่ เป็นบรมครูของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย จะหาใครในโลกและเทวโลกมาเทียบกับพระองค์ไม่ได้เลย เรานมัสการพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ประเสริฐพระองค์นั้น”

ลูกศิษย์ของดาบสก็ถามอีกว่า “พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ เป็นผู้นำโลก มีศีลมีวัตรเป็นอย่างไร ควรแก่การสักการบูชาอย่างไร” ดาบสจึงกล่าวสรรเสริญคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นผู้เลิศในโลก ทรงสมบูรณ์ด้วยลักษณะ ๓๒ ประการ พร้อมด้วยอนุพยัญชนะครบถ้วนบริบูรณ์ มีพระทนต์ครบ ๔๐ ถ้วน มีดวงพระเนตรงามดังตาลูกโค เมื่อเสด็จดำเนินไป ย่อมทอดพระเนตรดูเพียงชั่วแอก พระชานุก็ไม่มีเสียงลั่นเลย เป็นผู้เสด็จไปดี ไปที่ไหนก็เป็นสิริมงคลทุกที่ เวลาเสด็จดำเนินไป ก็ไม่มีพระอาการรีบร้อน ทรงก้าวพระบาทเบื้องขวาก่อน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้นเป็นผู้ไม่หวาดกลัวต่อสิ่งใดๆ เปรียบเสมือนพญาราชสีห์ผู้เป็นใหญ่ในสัตว์ทั้งหลาย พระองค์ไม่เคยทรงเบียดเบียนสรรพสัตว์ทั้งหลาย ทรงพ้นจากการถือตัว และการดูหมิ่นเหยียดหยาม

วางตนเสมอในสัตว์ทั้งปวง

เมื่อพระพุทธองค์เสด็จอุบัติขึ้น ก็ทรงยังโลกนี้ให้สว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรม ให้สรรพสัตว์ผู้มีบุญได้รู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอดทั่วทั้งไตรภพ นี้เป็นธรรมดาของพระพุทธองค์ที่สามารถฝึกบุรุษ ผู้สมควรฝึกได้เป็นอย่างดี พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ประเสริฐสุด ไม่มีใครเสมอเหมือน มีพระคุณหาประมาณมิได้ แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกันเอง ก็ยังไม่อาจพรรณนาคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้หมด” บรรดาลูกศิษย์ได้ฟังแล้วก็บังเกิดความเลื่อมใส ในพระคุณของพระพุทธเจ้า พากันทำสักการบูชาพระเจดีย์ทราย

ในเวลานั้น พระโพธิสัตว์ซึ่งเป็นเทพบุตรผู้มีอานุภาพได้จุติจากชั้นดุสิตมาบังเกิดในครรภ์ของพระมารดา หมื่นโลกธาตุหวั่นไหวสะเทือนเลื่อนลั่นไปหมด ดาบสทั้งหลายจึงซักถามอาจารย์ถึงสาเหตุของแผ่นดินไหว ดาบสอาจารย์ผู้มีฌานสมาบัติก็ตอบว่า “พระโพธิสัตว์ผู้จะมาตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น บัดนี้ได้เสด็จลงสู่ครรภ์ของพระมารดาแล้ว เป็นธรรมดาของพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย เมื่อลงสู่พระครรภ์ย่อมบังเกิดแผ่นดินไหว” จากนั้น ดาบสอาจารย์ก็ได้แสดงธรรมิกถาสรรเสริญพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่งสมาธิ ยึดเอาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ และท่านก็หมดอายุขัย ไปบังเกิดในเทวโลกในวันนั้นเอง

เหล่าศิษย์ทั้งหลายได้พร้อมใจกันทำฌาปนกิจสรีระของดาบสอาจารย์ ด้วยความโศกเศร้าเสียใจ มีใบหน้าชุ่มด้วยน้ำตา ในขณะที่ศิษย์เหล่านั้นกำลังพร่ำพิไรรำพันอยู่ เทพบุตรเทวลดาบสได้มาปรากฏอยู่ที่เชิงตะกอน แล้วให้โอวาทสั่งสอนศิษย์ว่า

“ท่านทั้งหลายอย่าได้เศร้าโศกเสียใจไปเลย จงยึดเอาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งเถิด ให้หมั่นประพฤติธรรม ปรารภความเพียร อย่าได้เป็นผู้เกียจคร้าน จงยังประโยชน์ของตนให้ถึงพร้อม ด้วยความไม่ประมาททั้งกลางวันและกลางคืน พึงเร่งทำความเพียรเสียตั้งแต่วันนี้เถิด เพราะความโศกเศร้าเสียใจนั้นไม่ได้ช่วยให้เกิดประโยชน์อะไร”

เมื่ออาจารย์ให้โอวาทแล้ว ก็กลับไปเสวยสุขอยู่ในเทวโลกถึง ๑๘ กัป แล้วมาเกิดเป็นพระเจ้าจักรพรรดิอีก ๕๐๐ ครั้ง เป็นพระราชามหากษัตริย์ และเป็นเศรษฐีอีกนับครั้งไม่ถ้วน ท่านท่องเที่ยวอยู่ในมนุษยโลก และเทวโลกสองภูมิเท่านั้น ไม่เคยไปสู่ทุคติเลย ในที่สุดชาติสุดท้ายก็ได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

เราจะเห็นได้ว่า อานิสงส์เพียงแค่ก่อเจดีย์ทรายด้วยความเลื่อมใสในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังได้บุญใหญ่ถึงขนาดนี้ ทำให้ได้สมบัติจักรพรรดิ และได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ส่วนเราได้สร้างปูชนียวัตถุในพระพุทธศาสนาอย่างมหาธรรมกายเจดีย์ซึ่ง

เป็นเจดีย์แห่งพระรัตนตรัย เราจะได้บุญมากมายมหาศาลขนาดไหน เป็นบุญที่ใหญ่เกินฟ้าครอบทีเดียว มหาธรรมกายเจดีย์ที่พวกเราร่วมกันสถาปนาขึ้นมาครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อตัวเรา ต่อมวลมนุษยชาติและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ซึ่งจะอยู่คู่โลกนี้ไปกว่าพันปี เพื่อให้มนุษย์และเทวาได้มาสักการบูชา และจะได้เป็นที่สร้างบุญบารมีของคนรุ่นหลังต่อไป

เพราะฉะนั้น ให้เราภูมิใจไว้เถิดว่า เราได้มีส่วนอย่างสำคัญ ในการสร้างมหาธรรมกายเจดีย์นี้ ให้สำเร็จเป็นอัศจรรย์จนกระทั่งได้ฉลองชัยด้วยความปลื้มอกปลื้มใจ บุญทั้งหมดก็จะเป็นของเรา ไม่ว่าจะเป็นบุญจากการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา หรือการสถาปนาบ้านกัลยาณมิตร สถาปนามหาธรรมกายเจดีย์ สภาธรรมกายสากล และมหาวิหารพระมงคลเทพมุนี บุญนี้เป็นบุญใหญ่ทั้งนั้น เป็นบุญที่จะทำให้เราเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน อันเป็นสรณะ ที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดของพวกเราทั้งหลาย และยังได้แบ่งปันเผื่อแผ่ความสุขให้กับชาวโลกทั้งหลาย ให้ได้เข้าถึงที่พึ่งอันประเสริฐ แล้วสันติสุขที่แท้จริงจะบังเกิดขึ้นแก่โลก เพราะฉะนั้นให้ช่วยกันสถาปนาบ้านกัลยาณมิตร ให้เป็นบ้านแก้วเรือนธรรมของผู้ประพฤติธรรม นำผู้มีบุญทั้งหลายให้เข้าถึงความสุขที่แท้จริง เข้าถึงพระรัตนตรัยกันทุกๆ คน

๒๗

อานิสงส์
สร้างเจดีย์เป็นพุทธบูชา

ผู้ใด บูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นนายกของโลก แม้ยังดำรงพระชนม์อยู่ หรือว่าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม ถ้าหากว่าได้บูชาพระบรมสารีริกธาตุมีประมาณเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด ด้วยจิตอันเลื่อมใส ผลแห่งบุญนั้นก็มีค่าเสมอกัน เพราะฉะนั้น ท่านจงทำพระสถูปเจดีย์ เพื่อบรรจุพระบรม-สารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วตั้งใจบูชาด้วยจิตที่เลื่อมใสเถิด ผลบุญเป็นอันมากก็จะเป็นของท่าน

บุญ แปลว่า เครื่องชำระใจให้สะอาด ให้บริสุทธิ์ผ่องใส ปราศจากความโลภ ความโกรธ ความหลง เมื่อใจเราปราศจากความโลภ ความโกรธ ความหลงแล้ว ความบริสุทธิ์ของใจก็จะรวมตัวเกิดขึ้น เป็นดวงใสบริสุทธิ์ประดุจเพชรลูกที่เจียระไนแล้ว เป็นดวงกลมสุกใสสว่าง เกิดขึ้นที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ความใสความสว่างที่ปรากฏเกิดขึ้น ตรงนี้แหละเรียกว่า บุญ และผลที่จะตามมาคือความสุขที่เราจะได้รับ เป็นความสุขที่ไม่มีขอบเขต สุขเที่ยงแท้ถาวร ไม่มีความสุขอื่นยิ่งไปกว่า สุขที่เกิดจากใจหยุด นิ่งที่ตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นแหล่งแห่งบุญกุศล เมื่อหยุดนิ่งอยู่ที่ตรงนี้ถูกส่วน ก็จะเข้าถึงความสุขที่แท้จริงภายใน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน **ขุททกนิกาย ธรรมบท** ว่า

“มาวมญฺเญถ ปุญฺญสฺส น มตฺตำ อาคมิสฺสติ
อุทพินฺทุนิปาเตน อุทกุมฺโภปิ ปูรติ
ปูรติ ธีโร ปุญฺญสฺส โถกำ โถกมฺปิ อาจินำ

บุคคลไม่ควรดูหมิ่นบุญว่ามีประมาณน้อย จักไม่มาถึง แม้หม้อน้ำย่อมเต็มได้ด้วยหยาดน้ำที่ตกฉันใด ผู้มีปัญญาสั่งสมบุญแม้ทีละน้อยๆ ย่อมเต็มได้ด้วยบุญฉันนั้น”

การเกิดมาในภพชาติหนึ่งๆ ของเรานั้น ไม่ควรให้วันเวลาผ่านไปเปล่า ควรสั่งสมบุญบารมีให้มากขึ้นทุกๆ วัน เพราะบุญเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิตของเรา ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า บุญจะติดตามเราไปเหมือนกับเงาตามตัว และส่งผลจนกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม ไม่ว่าเราจะอยู่ในวัยเด็ก วัยหนุ่มสาว วัยกลางคนหรือวัยชรา เราก็ต้องทำหน้าที่ที่สำคัญ คือการสร้างบุญบารมีให้เต็มที่ในทุกขั้นตอนของชีวิต สั่งสมเสบียงติดตัวไปในการเดินทางข้ามวัฏสงสาร

ไม่ว่าเราจะรู้หรือไม่รู้ก็ตาม หน้าที่การสร้างบารมีนี้ก็ติดตัวเรามาตั้งแต่เกิด ติดตัวมาทุกภพทุกชาติ จนกว่าเราจะได้บรรลุจุดหมายปลายทางของชีวิต เพราะเราเป็นนักสร้างบารมีเกิดมาเพื่อสร้างบารมีเท่านั้น สร้างกันให้เต็มที่เต็มกำลังไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ฝนจะตก รถจะติด เศรษฐกิจตกต่ำ เราก็ไม่หวั่นไหวต่อสถานการณ์นั้นๆ มุ่งหน้าสร้างบารมีอย่างเดียว

ที่ผ่านมา พวกเราได้มาร่วมกันสร้างประวัติศาสตร์อันงดงามของชีวิต มาย้อนระลึกถึงวันเวลาแห่งความดี ที่เราได้ฝ่าฟันอุปสรรคมา จนกระทั่งสถาปนามหาธรรมกายเจดีย์ได้สำเร็จ และได้ฉลองใหญ่ในวันนั้น มันน่าปลื้มอกปลื้มใจทีเดียว

เพราะเราปรารถนาให้โลกนี้ พบกับสันติสุขที่แท้จริง

ปรารถนาจะให้ทุกๆ คนเข้าถึงสันติสุขภายใน เข้าถึงพระรัตนตรัย จึงได้ทุ่มเทชีวิตจิตใจในการทำหน้าที่ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร ชักชวนผู้มีบุญทั้งหลายให้มาทำความดี มาให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา มาเอาบุญใหญ่ฉลองมหาธรรมกายเจดีย์ เป็นการเพิ่มพูนบุญบารมีให้แก่ตัวของเรา พอกพูนทั้งรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มรรคผล-นิพพาน สิ่งที่เราได้ทำนี้ ควรแก่การชื่นชมอนุโมทนา แม้บัณฑิตในกาลก่อน ท่านก็ทำมาแล้ว เหมือนดังประวัติการสร้างบารมีของ **พระเอกุทานิยเถระ**

*ในอดีต หลังพุทธปรินิพพานของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า อัตถทัสสี พระเถระได้เกิดเป็นยักษ์เสนาบดี ผู้มียศใหญ่และเป็นสัมมาทิฏฐิ รักในการสร้างบุญสร้างบารมี วันหนึ่งท่านได้นั่งคิดอยู่ลำพังว่า เราเป็นผู้มีอานุภาพมาก มีโภคทรัพย์สมบัติมากมาย แต่เราไม่มีเนื้อนาบุญอย่างพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สงสัยเราจะเป็นผู้มีบุญน้อย จึงไม่พบเนื้อนาบุญ

ในขณะที่ท่านกำลังเศร้าโศกอยู่นั้น พระสาคระ ซึ่งเป็นอัครสาวกของพระอัตถทัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ทรงอภิญญา

---

*มก. เล่ม ๕๐ หน้า ๓๓๙

และปฏิสัมภิทา ได้ล่วงรู้ถึงความคิดของท่าน จึงเมตตาปรารถนาอยากจะให้ยักษ์ได้บุญใหญ่ เพื่อเป็นพลวปัจจัยในการสร้างบุญกุศลต่อๆ ไปในภพชาติเบื้องหน้า จึงทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรเข้าไปในภพของยักษ์ แล้วกล่าวกับยักษ์ว่า “ท่านจะโศกเศร้าไปทำไม ถึงแม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานแล้ว แต่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ยังคงดำรงอยู่ สาวกที่ยึดมั่นศรัทธา ในพระรัตนตรัยก็ยังมีอยู่ ท่านอย่ากลัวว่าจะไม่ได้ทำบุญเลย ให้ท่านจงตั้งใจประพฤติธรรมเถิด”

จากนั้นพระเถระก็ยังเมตตาให้คำแนะนำต่อไปอีก โดยยกเอาพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า “ผู้ใดบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นนายกของโลก แม้ยังดำรงพระชนม์อยู่ หรือว่าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม ถ้าหากว่าได้บูชาพระบรมสารีริกธาตุมีประมาณเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด ด้วยจิตอันเลื่อมใส ผลแห่งบุญนั้นก็มีค่าเสมอกัน เพราะฉะนั้นท่านจงทำพระสถูปเจดีย์ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วตั้งใจบูชาด้วยจิตที่เลื่อมใสเถิด ผลบุญเป็นอันมากก็จะเป็นของท่าน”

เมื่อยักษ์ฟังธรรมจากพระเถระ และได้รับคำแนะนำให้สร้างพระสถูปเจดีย์ ท่านจึงได้ใช้ฤทธานุภาพบันดาลพุทธเจดีย์ขึ้นมา แล้วได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุด้วยตนเอง และยัง

ชักชวนผู้มีบุญทั้งหลายให้มาบูชา พร้อมกับตั้งใจประพฤติธรรมอยู่ในกุศลกรรมบถด้วย ท่านทำอย่างนี้อยู่ ๕ ปี กรรมที่ทำให้เป็นยักษ์ก็หมดไป เมื่อละจากกำเนิดยักษ์แล้ว ได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์เสวยทิพยสมบัติในเทวโลก

เมื่อถึงคราวสร้างบารมีก็มาเกิดในเมืองมนุษย์ ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดินามว่า ภูริปัญญา เป็นพระเจ้าจักรพรรดิที่มีอานุภาพมาก มีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยเป็นอย่างยิ่ง ท่านจะระลึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา เสมือนหนึ่งอยู่เฉพาะพระพักตร์ของพระองค์ แล้วก็ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนนั้นเรื่อยมา บุญก็ส่งผลให้ท่านมีแต่ความสุขและความสำเร็จทุกภพทุกชาติ ไม่เคยไปสู่ทุคติเลย

ท่านได้สร้างบารมี สั่งสมบุญกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีกหลายพระองค์ เมื่อบุญบารมีเต็มเปี่ยม ในภพชาติสุดท้าย ได้มาบังเกิดในตระกูลใหญ่ ในกรุงสาวัตถี ได้มีโอกาสฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา แล้วมีจิตเลื่อมใส ออกบวชอุทิศชีวิตในบวรพระพุทธศาสนา เป็นสมณะผู้เคร่งครัดในวัตรปฏิบัติ รักในการประพฤติปฏิบัติธรรม จนกระทั่งกลั่นจิตกลั่นใจได้สะอาดบริสุทธิ์ถึงที่สุด เข้าถึงกายธรรมอรหัตเป็นพระอรหันต์ เมื่อพระเถระระลึกชาติหนหลังดูประวัติการสร้างบารมีของท่าน

ก็เกิดความปลื้มปีติเบิกบานใจ ในสิ่งที่ได้กระทำไว้ดีแล้วในชาติปางก่อน ระลึกถึงครั้งใดก็ชื่นอกชื่นใจทุกครั้งไป

เราเองก็เช่นเดียวกัน สั่งสมบุญไว้มากๆ จะได้ปลื้มใจเหมือนกับพระอรหันต์ เกิดมาชาติหนึ่ง ก็ต้องสร้างบารมีกันให้เต็มที่ อย่าเบื่อหน่ายในการสร้างบุญ เพราะบุญนั้นต้องทำบ่อยๆ นักปราชญ์บัณฑิตในกาลก่อนนั้น ท่านเป็นต้นแบบต้นบุญ ถึงแม้ท่านจะไม่ได้พบพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็ตั้งใจสั่งสมบุญบารมีสร้างพระเจดีย์บูชาพระรัตนตรัย เช่นเดียวกับที่พวกเราได้ทำอยู่

เพราะฉะนั้น ให้เราปลื้มปีติใจเถิดว่า เราได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีคุณค่าอย่างยิ่ง เป็นประโยชน์อย่างมหาศาลต่อโลกและจักรวาล ให้เรานึกถึงบุญอย่างนี้อยู่เสมอๆ บุญนั้นก็จะติดอยู่ในกลางตัวของเรา ไม่ได้หายไปไหน จะติดอยู่ที่ศูนย์กลางกายของเราไปทุกภพทุกชาติ จะเป็นที่รวมของสมบัติทั้งหลาย ทั้งรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มรรคผลนิพพาน รวมอยู่ในกลางดวงบุญนี้ ถ้ามีบุญมากสมบัติก็บังเกิดขึ้นมาก บุญปานกลางสมบัติก็จะได้ปานกลาง มีบุญน้อยสมบัติก็ลดหลั่นลงมาตามลำดับ

เมื่อเราได้สร้างบุญกุศลไว้ดีแล้ว อานิสงส์ใหญ่จึงเกิดขึ้น เวลาสมบัติเกิดขึ้นจึงเป็นสมบัติมหาศาล ถ้าเป็นมนุษย์ ท่านก็

เรียกว่ามนุษย์มหาศาล พราหมณ์มหาศาล เศรษฐีมหาศาล กษัตริย์มหาศาล คือ มีสมบัติในเมืองมนุษย์มากมาย สามารถจับจ่ายใช้สอยสร้างบารมีได้อย่างเต็มที่ ถ้ายังไปนิพพานไม่ได้ ก็ไปเป็นชาวสวรรค์ ได้ทิพยสมบัติมหาศาลอีกเช่นเดียวกัน จนกระทั่งวาระสุดท้ายเมื่อบารมีเต็มเปี่ยม นิพพานสมบัติก็จะเกิดขึ้น คือ แทนที่จะตัดกิเลสได้อย่างเดียว ก็จะได้ทั้งวิชชา ๓ วิชชา ๘ อภิญญา ๖ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ จะเกิดขึ้นมาพร้อมกันหมด เพราะฉะนั้นให้หมั่นสั่งสมบุญ ให้ทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนาให้ยิ่งๆ ขึ้นไปทุกๆ คน

๒๕

อานิสงส์
สร้างพระคันธกุฎี

ท่านเทพบุตร วิมานของท่านดูงดงามเหลือเกิน เต็มไปด้วยข่ายแก้วสีทองสุกปลั่ง รุ่งเรืองดุจรัศมีแห่งพระอาทิตย์ยามเที่ยงวัน เราอยากจะถามท่านว่า นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร

นี้เป็นผลกรรมที่ได้สร้างพระคันธกุฎี และถวายดอกไม้หอมแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราทั้งหลายได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐ ที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา เป็นสัมมาทิฏฐิ เชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรม ตั้งใจมั่นในการทำความดี เมื่อเรายังไม่สิ้นอาสวกิเลส เส้นทางชีวิตของเราก็อาจแบ่งได้เป็น ๒ ทาง คือ ทางหนึ่งไปสู่สุคติ ซึ่งเป็นผลของการทำความดี อีกทางหนึ่งไปสู่ทุคติ ซึ่งเป็นผลของบาป บุคคลผู้เป็นบัณฑิตนักปราชญ์ฉลาดในการใช้ชีวิต ย่อมเลือกเอาเส้นทางที่จะนำไปสู่สุคติ เพราะเป็นทางแห่งความสุขและปลอดภัย เราจึงควรสั่งสมบุญทั้งการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา เมื่อมีโอกาสก็ทำให้เต็มที่ เก็บเกี่ยวบุญบารมีของเราเอาไว้มากๆ จะได้เป็นเสบียงในการเดินทางไกลในสังสารวัฏ มุ่งสู่เป้าหมายอันสูงสุดคือที่สุดแห่งธรรม

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ทุทททชาดก ว่า

“ทุทฺททำ ททมานานำ ทุกฺกรำ กมฺมกุพฺพตำ
อสนฺโต นานุกุพฺพนฺติ สตำ ธมฺโม ทุรนฺวโย
ตสฺมา สตญฺจ อสตญฺจ นานา โหติ อิโต คติ
อสนฺโต นิรยำ ยนฺติ สนฺโต สคฺคปรายนา

เมื่อสัตบุรุษทั้งหลายให้สิ่งของที่หาได้ยาก ทำกรรมที่ทำได้ยาก อสัตบุรุษทั้งหลายย่อมทำตามไม่ได้ ธรรมของ

สัตบุรุษรู้ได้ยาก เพราะฉะนั้น คติจากโลกนี้ของสัตบุรุษและอสัตบุรุษจึงต่างกัน อสัตบุรุษย่อมไปสู่นรก สัตบุรุษย่อมมีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า”

คนดีมีศีลธรรม มีธรรมเป็นอาภรณ์ อยู่ที่ไหนสังคมก็เจริญรุ่งเรือง แตกต่างกับคนพาลที่ไม่มีธรรม ไปอยู่ที่ไหนก็ทำความเดือดร้อน สร้างความไม่สงบสุขขึ้นในที่นั้น ทุกคนต่างก็ปรารถนาจะเป็นคนดี ได้คบกับคนดี แต่ว่าขาดกัลยาณมิตรที่เป็นบัณฑิต ผู้ที่จะแนะนำประโยชน์ทั้ง ๒ คือ ประโยชน์ในภพนี้และภพหน้า เพื่อให้เดินตามเส้นทางของพระอริยเจ้า ทำตนให้บริบูรณ์ด้วยคุณธรรมทั้งภายนอกและภายใน แต่ในโลกปัจจุบันนี้ แม้หลายคนปรารถนาจะเป็นคนดี ก็ยังเผลอไปทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องอยู่ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าใจยังไม่เข้มแข็ง ยังขาดกำลังใจ บางคนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างบารมี ไม่เป็นปฏิรูปเทส ๔ คือ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน บุคคลและธรรมะ ไม่เป็นสัปปายะ จึงไม่สามารถจะทำความดีได้เต็มที่

คนที่ไม่อยากทำดี ก็เพราะกำลังใจไม่เข้มแข็งพอ และบางทีอาจเป็นเพราะความไม่รู้ว่า ความดีนั้นคืออะไร ทำไปทำไม คิดว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ก็ดีอยู่แล้ว ทำให้ประมาทในชีวิต ต้องตกอยู่ในอำนาจของกิเลสอาสวะ ถูกกิเลสห่อหุ้มเอิบอาบซึมซาบปนเป็นโดยไม่รู้ตัว และก็ไม่ขวนขวายในการสร้างความดี ดังนั้น

จำเป็นที่เราจะต้องหาวิธีสร้างกำลังใจให้เกิดขึ้น ซึ่งกำลังใจจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะเหตุ ๓ ประการ คือ ประการแรก เริ่มต้นที่จิตใจหรือความคิดของเราก่อน ต้องนึกคิดแต่เรื่องที่ดี เรื่องที่สร้างสรรค์ หัดจับแง่คิด มองโลกในแง่ดี โดยใช้ปัญญาพิจารณาไปตามความเป็นจริงของชีวิตว่ามีเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และก็เสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา จิตใจจะได้ไม่ไปยึดมั่นถือมั่นในสิ่งที่ไม่เป็นสาระแก่นสาร

เมื่อมีวิกฤตการณ์อะไรเกิดขึ้น ก็ให้เปลี่ยนวิกฤตมาเป็นโอกาสทุกครั้ง เหมือนกับมองเห็นอุปสรรคเป็นขนมหวาน ให้เราเคี้ยวกินอย่างเอร็ดอร่อย เราจะเกิดกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหา จะเกิดความเพียรพยายามก้าวไปสู่ความสำเร็จ ยิ่งใจเราหยุดนิ่งเป็นสมาธิ ใสสะอาดบริสุทธิ์ ยิ่งจะทำให้เรามองทะลุปรุโปร่งในปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เราจะพบช่องทางแห่งความสำเร็จ จิตใจจะเข้มแข็ง แต่ไม่แข็งกระด้าง จะอ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ จะมุ่งมั่นฟันฝ่าไปสู่เป้าหมายเพียงอย่างเดียว

ประการที่ ๒ เมื่อเราจะพูดคุยปราศรัยกับใคร ควรใช้ถ้อยคำที่เป็นวาจาสุภาษิต เป็นอรรถเป็นธรรม เป็นเรื่องที่เสริมสร้างกำลังใจให้กันและกัน การพูดคุยนั้นก็จะทำให้เราเกิดกำลังใจ ประเทืองสติปัญญา เราจะเห็นช่องทางในการแก้ไขปัญหา การพูดคุยปรึกษาหารือกัน จะได้รู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาของแต่

ละคน เราจะได้นำไปปรับปรุงงานของเราให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป เพราะฉะนั้นการสนทนาธรรมตามกาล ตามโอกาสอันเหมาะสม จึงเป็นมงคลของชีวิต ผู้มีปัญญาจะรู้ได้ก็ด้วยการสนทนา เมื่อปัญญามา ปัญหาก็หมด เมื่อปัญญาลด ปัญหาก็มี

ประการที่ ๓ เมื่อเราทำหน้าที่การงานอะไร จะต้องอยู่บนพื้นฐานของสัมมาอาชีวะ คือเป็นอาชีพการงานที่สุจริต ถ้าเราทำอย่างนี้ เราจะอยู่ในแวดวงของกัลยาณมิตร ความสุจริต กาย วาจา ใจ จะทำให้เราประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถประคับประคองตัวเองให้อยู่รอดปลอดภัยได้ เราจะสามารถทำความดีได้เต็มที่

*เหมือนอุบาสกผู้รักในการสร้างบารมี ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากลำบาก ได้ทุ่มเทกับการสั่งสมบุญบารมีทุกอย่าง สิ่งใดที่รับรู้รับทราบเกี่ยวกับข่าวบุญกุศล ก็ตั้งใจบำเพ็ญกุศลจนสุดหัวใจ อุบาสกท่านนี้มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า อยากจะสร้างบุญกับพระพุทธองค์ ผู้เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ จึงได้สร้างพระคันธกุฎีถวายพระพุทธองค์ พระคันธกุฎีก็คือที่พักที่อยู่อาศัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านก่อสร้างด้วย

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๕๘๘

วัสดุอุปกรณ์ที่ดีที่สุด และมีกลิ่นหอมชื่นใจ ปลูกดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมรอบพระคันธกุฎี

เมื่อสร้างเสร็จ ก็ทูลอาราธนาพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาประทับ และอุปัฏฐากพระพุทธองค์ด้วยความเคารพยิ่ง ได้สร้างบุญกุศลอย่างต่อเนื่อง ทำให้จิตใจนุ่มนวลใสบริสุทธิ์ เพราะใจอยู่กับสิ่งที่เป็นบุญกุศลตลอดเวลา ยิ่งได้ฟังพระธรรมเทศนาก็ทำให้อุบาสกท่านนี้เกิดความอุตสาหะในการปฏิบัติธรรม ท่านได้ประพฤติธรรมจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

เมื่อละโลกแล้ว ก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีวิมานทองที่สวยงาม ประดับประดาไปด้วยรัตนะที่วิจิตรประณีต ตระการตา รุ่งเรืองไปด้วยข่ายแก้วและรัศมีแห่งรัตนะนานาประการ สมบัติอันเป็นทิพย์ของท่านสว่างไสวรุ่งเรืองยิ่งกว่าเทวดาทั้งหลาย

วันหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานเถระเที่ยวไปในเทวโลก ได้เห็นวิมานของเทพบุตร ที่งดงามรุ่งเรืองด้วยบุญฤทธิ์ ดึงดูดตาดึงดูดใจให้เข้าไปชมยิ่งนัก พระเถระได้เข้าไปถามไถ่ว่า “ท่านเทพบุตร วิมานของท่านดูงดงามเหลือเกิน เต็มไปด้วยข่ายแก้วสีทองสุกปลั่ง ตั้งอยู่เหนือยอดภูเขาทอง มีเสา ๘ เหลี่ยม ที่ทำด้วยแก้วไพฑูรย์ แก้วผลึก เงิน ทอง แก้วมณี และแก้วมุกดา

เปล่งแสงน่าดูชม มีพื้นสะอาดปราศจากธุลี บันไดทั้งสี่ด้านประดับไปด้วยห้องซึ่งทำด้วยแก้วต่างๆ รุ่งเรืองดุจรัศมีแห่งพระอาทิตย์ยามเที่ยงวัน เราอยากจะถามท่านว่า นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

เทพบุตรพอได้ฟังดังนั้นก็ปลื้มใจ จึงตอบพระเถระไปว่า “นี้เป็นผลกรรมที่ได้สร้างพระคันธกุฎี และถวายดอกไม้หอมแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า” พระมหาโมคคัลลานเถระเมื่อได้ฟังเทพบุตรแล้ว ก็ลาจากเทวโลก ลงมาบอกให้พุทธบริษัทได้ทราบเพื่อรักในการทำความดีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป จะได้มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป

เพราะฉะนั้น บุญเป็นพื้นฐานของชีวิตที่สำคัญ ทุกๆ ชีวิตถูกหล่อเลี้ยงมาด้วยบุญทั้งนั้น ถ้าใครทำบุญมาก ความสุขความสำเร็จก็มีมาก ยิ่งใครทำถูกเนื้อนาบุญ ผลบุญย่อมบังเกิดขึ้นอย่างมากมายมหาศาลจะนับจะประมาณมิได้ เหมือนพวกเราทุกคนที่กำลังสั่งสมบุญอยู่ในขณะนี้ด้วยการทุ่มเทชีวิตจิตใจสร้างมหาธรรมกายเจดีย์ สภาธรรมกายสากล สุขพิมานสราญรมย์ หรือลานธรรมรอบมหาธรรมกายเจดีย์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เราทำเพื่อเป็นสมบัติของพระพุทธศาสนา ทำแล้วเราก็ได้บุญติดตัวไปทุกภพทุกชาติ

ดังนั้น ให้รักในบุญกุศล หมั่นประพฤติธรรม ทำใจให้หยุดนิ่ง กำลังใจเราจะได้เข้มแข็ง จะได้ทุ่มเทสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ ทำความดีในทุกที่ทุกสถานและทุกโอกาส ถึงเราจะอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าเราสร้างสังคมที่เราอยู่ให้ดีได้ ก็จะทำให้เราสร้างบารมีได้สะดวก เริ่มจากตัวเราก่อน แล้วต่อไปก็ขยายไปสู่สังคมรอบข้าง หมู่ญาติสนิทมิตรสหายของเราให้ทุกคนเป็นคนดี เป็นบัณฑิตนักปราชญ์ โลกนี้จะได้มีคนดีเกิดขึ้นมากมาย

เพราะฉะนั้น บ้านกัลยาณมิตรจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ที่จะสร้างคนดีที่โลกต้องการให้เกิดขึ้น ให้ทุกคนรู้และเข้าใจชีวิตว่าเกิดมาทำไม มีเป้าหมายอย่างไร เมื่อทุกคนมีทัศนคติที่ตรงกันแล้วก็จะได้สร้างบารมีร่วมกันอย่างสะดวกสบายอย่างง่ายดาย อุปสรรคต่างๆ ก็จะหมดไป บารมีเราจะแก่กล้า เมื่อเราทำได้อย่างนี้แล้ว โลกนี้จะเป็นโลกแห่งสันติสุข โลกแห่งการสร้างบารมี มองไปรอบทิศมีแต่กัลยาณมิตรรอบตัว จะเกิดความเป็นเพื่อนพ้องพี่น้องกัน ไม่มีเขาไม่มีเรา มีแต่ความสะอาดบริสุทธิ์ ความปรารถนาดี เป็นโลกแก้วที่มีแต่ความสงบสุข สันติภาพที่เกิดจากสันติธรรมก็จะแผ่ขยายไปทั่วโลก ดังนั้นพวกเราทุกคนจะต้องช่วยกันทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นมาให้ได้ และตั้งใจประพฤติธรรมกันให้ดีทุกๆ คน

๒๙

เราได้ให้คนไปบอกกับนายช่างไม้ ให้ทรัพย์แล้ว
จ้างให้ทำศาลาโรงฉัน ด้วยบุญนั้น
เราอยู่ในเทวโลกตลอด ๘ กัป
โดยในกัปที่เหลือ เราท่องเที่ยวไปในสุคติภูมิ
ความบริบูรณ์ในโภคทรัพย์ สมบัติย่อมเกิดกับเรา
ยาพิษย่อมไม่กล้ำกรายในกายเรา
และศาสตราไม่กระทบกายเรา เราไม่เคยตายในน้ำ
นี้เป็นผลแห่งการสร้างศาลาโรงฉัน

การประพฤติปฏิบัติธรรม ด้วยการหมั่นทำใจหยุดอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งของมวลมนุษยชาติ เพราะวัตถุประสงค์ของการเกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติ คือ การทำตนให้บริสุทธิ์ด้วยการหยุดในหยุดลงตรงกลางของพระธรรมกายภายในตัว จนกระทั่งเข้าไปถึงที่สุดของกลางโดยไม่ถอนถอย ซึ่งเป็นหน้าที่หลักและเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต แต่กว่าจะเข้าถึงความบริสุทธิ์นี้ได้ ต้องอาศัยบุญบารมีที่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ อีกทั้งกับความเพียรอันกล้ากล้า ไม่ท้อถอยในการประพฤติปฏิบัติธรรม จึงจะบรรลุเป้าหมายอันสูงสุดนี้ได้

มีวาระแห่งภาษิตใน อายาคทายกเถราปทาน ว่า

“เมื่อพระโลกนาถพระนามว่า สิขี ผู้ประเสริฐของพวกคนผู้กล่าวยกย่อง ดับขันธปรินิพพานแล้ว เราร่าเริง มีจิตโสมนัส ได้ไหว้พระสถูปอันอุดม ในกาลนั้น เราได้ให้คนไปบอกกับนายช่างไม้ ให้ทรัพย์แล้ว จ้างให้ทำศาลาโรงฉัน

ด้วยบุญนั้น เราอยู่ในเทวโลกตลอด ๘ กัป โดยในกัปที่เหลือ เราท่องเที่ยวไปในสุคติภูมิ ความบริบูรณ์ในโภคทรัพย์สมบัติย่อมเกิดกับเรา ยาพิษย่อมไม่กล้ำกรายในกายเรา และศาสตราไม่กระทบกายเรา เราไม่เคยตายในน้ำ นี้เป็นผลแห่งการสร้างศาลาโรงฉัน”

คำกล่าวนี้ เป็นการกล่าวด้วยความปีติใจของพระอรหันต์รูปหนึ่ง ได้ย้อนอดีตไปในภพชาติที่แล้วๆ มา พบว่าตนเองได้สร้างบุญในเขตแห่งเนื้อนาบุญ คือในศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ทำให้มีมหานิสงส์ที่เกินควรเกินคาด เป็นเครื่องยืนยันว่า ผลแห่งการทำบุญนี้เกินควรเกินคาดไม่มีประมาณ ท่านจึงกล่าวข้อความข้างต้นขึ้นท่ามกลางมหาชนด้วยมหาปีติ

ชีวประวัติการสร้างบารมีของท่านน่าสนใจทีเดียว ครั้งนี้หลวงพ่อขอนำประวัติการสร้างบารมีของท่านมาเล่า เพื่อเป็นกำลังใจในสิ่งที่พวกเรากำลังทำอยู่ ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามจะได้มั่นใจและตั้งใจสร้างบารมีกันต่อไป โดยไม่รู้สึกท้อแท้แต่อย่างใด ดั่งเช่นนักสร้างบารมีในกาลก่อนทั้งหลาย

*เรื่องราวของพระอรหันต์ที่หลวงพ่อจะนำมาเล่าในครั้งนี้ ท่านมีนามว่า **อายาคทายกเถระ** พระเถระรูปนี้ไม่เพียงแต่ท่านจะสร้างบารมีในชาตินั้นชาติเดียว หากหลายภพหลายชาติที่ผ่านมา ท่านได้บำเพ็ญบารมีและสั่งสมบุญมากมายในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ตามวาระ ตามโอกาสอัน

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๕๙

เหมาะสม ท่านมีอุปนิสัยน้อมไปในการทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา ทำอย่างนี้เรื่อยมาทุกๆ ชาติ

กระทั่งมาถึงยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า สิขี ในยุคนั้น เป็นยุคที่ผู้มีบุญได้ลงมาเกิดกันมาก และก็มีโอกาสได้ฟังพระสัทธรรมของพระพุทธองค์ ทำให้มีผู้ตรัสรู้ตามมีดวงตาเห็นธรรม สามารถกำจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไปได้เข้าพระนิพพานกันนับไม่ถ้วน พระเถระรูปนี้ท่านเกิดในสมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพานไปแล้ว จึงไม่มีโอกาสได้ฟังธรรมจากพระโอษฐ์ของพระองค์ดังเช่นคนอื่นๆ

ท่านได้บังเกิดในเรือนมีตระกูล และด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้สั่งสมไว้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้ท่านเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงามน้อมไปในทางกุศล มีบุญเก่าคอยตักเตือน ครั้นเติบใหญ่ได้มีโอกาสฟังธรรมจากสำนักของพระสาวก และคำสอนของพระผู้มีพระ-ภาคเจ้า ทำให้เกิดความเลื่อมใสในพระศาสนา เห็นคุณค่าของการสร้างบุญว่า

การสร้างบุญให้กับตนเอง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อได้โอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์และพบพระพุทธศาสนาก็ควรที่จะดำรงตนเป็นผู้ไม่ประมาท ควรตักตวงบุญกุศลอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นเสบียงไปสู่ฝั่งพระนิพพาน

ยิ่งกว่านั้น พระสงฆ์สาวกเป็นอายุของพระศาสนา เราควรที่จะสร้างบุญสักอย่าง เพื่อเป็นการสนับสนุนท่าน กองทัพยังต้องเดินด้วยท้อง ถ้าหากท้องอิ่มแล้ว ท่านย่อมมีกำลังที่จะประกาศธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป เมื่อสรรพสัตว์ทั้งหลายมีโอกาสฟังธรรมจากท่านแล้ว จะได้เข้าใจถึงแก่นแท้ของชีวิต อย่ากระนั้นเลย เราควรที่จะสร้างโรงฉัน แล้วถวายทานที่ประณีต มหาชนจะได้ร่วมสร้างบุญในโรงฉันที่เราจะได้สร้างนี้ด้วย

เมื่อคิดดังนี้แล้วท่านก็ไม่รอช้า คิดทำก่อนใครทีเดียว ไม่ต้องมัวคิดดูก่อน ท่านรีบรวบรวมทรัพย์ จ้างนายช่างให้สร้างโรงฉันขนาดใหญ่ จากนั้นได้นิมนต์ภิกษุสงฆ์ให้ฉันภัตตาหารอันประณีต ท่านถวายมหาทานด้วยจิตที่เลื่อมใส และทุกขณะที่ท่านบำเพ็ญบุญ ท่านก็เกิดมหาปีติอย่างไม่มีประมาณ

ยิ่งกว่านั้นการสร้างบุญของท่าน ไม่ได้ทำเป็นวาระหรือเพียงครั้งคราวเท่านั้น แต่ท่านได้บำเพ็ญบุญจนตลอดอายุขัย ไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียว เพราะท่านคิดว่า นักสร้างบารมีต้องไม่มีวันว่างเว้นจากการสร้างบารมี ครั้นละโลก ท่านก็ได้เข้าถึงสุคติภูมิ ท่องเที่ยวเฉพาะในเทวโลกและมนุษยโลกเท่านั้น เวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างนี้นับภพนับชาติไม่ถ้วน

จนกระทั่งมาถึงพุทธกาลนี้ ท่านได้บังเกิดในครอบครัวที่

อบอุ่นและมีฐานะร่ำรวย ไม่ลำบากเรื่องการทำมาหากิน เพราะสมบูรณ์ด้วยสมบัติที่จำเป็นต้องใช้ในโลกมนุษย์ ครอบครัวของท่านก็เป็นครอบครัวที่มีศรัทธา ท่านได้รับการปลูกฝังในพระรัตนตรัยมาตั้งแต่เด็ก มีโอกาสฟังธรรมและเห็นภัยในวัฏสงสารจึงตัดสินใจสละความสะดวกสบายทางโลกออกบวช เพื่อแสวงหาพระนิพพาน หลังจากบวช ท่านได้ตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ เมื่อดวงบุญในตัวเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ท่านก็ได้บรรลุพระอรหัตตผล

ครั้นบรรลุธรรมแล้ว ท่านระลึกชาติดูกุศลกรรมที่ได้บำเพ็ญไว้ในกาลก่อน ก็เกิดปีติโสมนัส จึงเปล่งอุทานว่า “ผลแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์จริงหนอ เราได้ทุกอย่างดังปรารถนา ความสำเร็จอันอัศจรรย์บังเกิดขึ้นแก่เราด้วยอานุภาพแห่งบุญ แม้พระโลกนาถพระนามว่า สิขี ผู้ประเสริฐดับขันธปรินิพพานแล้ว เราร่าเริง มีจิตโสมนัส ได้ไหว้พระสถูปอันอุดม ในกาลนั้น เราร่าเริงเบิกบาน ให้คนไปจ้างนายช่างไม้ทำศาลาโรงฉัน

เราอยู่ในเทวโลกตลอด ๘ กัป ในกัปที่เหลือเราได้ท่องเที่ยวในสุคติภูมิ บริบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์สมบัติทั้งหลาย ยาพิษย่อมไม่กล้ำกรายในกายเรา และศาสตราไม่กระทบกายเรา เราไม่เคยตายในน้ำ นี้เป็นผลแห่งการสร้างศาลาโรงฉัน เราปรารถนาฝนเมื่อใด มหาเมฆย่อมยังฝนให้ตกเมื่อนั้น แม้เทวดา

ทั้งหลายก็เชื่อฟัง นี้เป็นผลแห่งบุญกรรมที่เราได้ทำไว้ เมื่อเป็นมนุษย์ก็ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้สมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ ถึง ๓๐ ครั้ง ใครๆ ย่อมไม่ดูหมิ่นเรา นี้เป็นผลแห่งบุญกรรมในกัปที่ ๓๑ แต่กัปนี้ เราไม่รู้จักทุคติเลย คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว”

เราจะเห็นว่า อานุภาพแห่งบุญนี้ไม่มีประมาณ มหาสมบัติทั้งที่เป็นโลกิยะและโลกุตตระ ย่อมบังเกิดขึ้นด้วยอานุภาพแห่งบุญเท่านั้น ยิ่งเมื่อเราได้ศึกษาถึงบุพกรรมที่พระเถระรูปนี้ได้ทำไว้ ก็ให้ดูท่านเป็นตัวอย่าง และตั้งใจสั่งสมบุญต่อไป ทำทุกๆ วันให้เป็นปกติวิสัย ทั้งตั้งใจมั่นว่า เราจะสร้างบารมีให้เต็มที่อย่างสม่ำเสมอ ให้พวกเราเดินตามรอยบาทของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระอริยเจ้าทั้งหลายกันทุกๆ คน

๓๐

อานิสงส์
สร้างศาลาต้อนรับพระ

บุคคลพึงเว้นกิจอันไร้ประโยชน์
พึงเป็นผู้ไม่ประมาท
มีปัญญาสอดส่องในสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ
แล้วยึดเอาแต่สิ่งที่ควร ประกอบด้วยประโยชน์
มีความยินดีในธรรมที่พึงประพฤติ
เพราะความยินดีในธรรมเป็นความยินดีอันสูงสุด

สถานการณ์ในเมืองไทยหรือไม่ว่าที่ไหนๆ ในโลก ต่างกำลังประสบปัญหาที่คล้ายๆ กัน คือปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น หรือภาวะเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ รวมทั้งปัญหาการว่างงาน หรือแม้มีงานทำแต่ไม่ประสบความสำเร็จ หลายชีวิตต้องเผชิญกับอุปสรรค และปัญหาที่หนักหน่วงจนแทบจะยอมแพ้ ส่วนบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น หากเราได้ศึกษาโดยละเอียดจะพบว่า บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ดี มีความสุขเสมอในการทำภารกิจหน้าที่การงาน และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ทั้งสร้างบุญกุศลในพระพุทธศาสนา คือมีบุญทั้งในอดีตและปัจจุบันช่วยเกื้อหนุนผลักดันให้ประสบความสุขและความสำเร็จ ฉะนั้นเราต้องหมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ เพื่อจะได้สำเร็จสมปรารถนาในชีวิตกันทุกคน

มีวาระแห่งพระคาถาที่มาใน ปาราสริยคาถา ว่า

“บุคคลพึงเว้นกิจอันไร้ประโยชน์ พึงเป็นผู้ไม่ประมาท มีปัญญาสอดส่องในสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ แล้วยึดเอาแต่สิ่งที่ควร ประกอบด้วยประโยชน์ มีความยินดีในธรรมที่พึงประพฤติ เพราะความยินดีในธรรมเป็นความยินดีอันสูงสุด”

สิ่งต่างๆ ในโลกนี้ มีทั้งสิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ มีทั้งสาระและไม่มีสาระ มีทั้งที่ควรทำและไม่ควรทำ

ขึ้นอยู่กับว่าใครจะเลือกทำสิ่งใดตามกำลังสติปัญญาของตน ส่วนผู้ที่มีปัญญาบริสุทธิ์ ไม่ประมาทในชีวิต จะเลือกทำแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์เท่านั้น สิ่งไม่ดี ไร้สาระ จะไม่ยอมทำเด็ดขาด จะรีบรุดทำแต่ความดี ทำใจให้ใสบริสุทธิ์ มีความยินดีในธรรมตลอดเวลา

ความยินดีในธรรม ผู้รู้ท่านกล่าวไว้ว่า เป็นความยินดีอันสูงสุด เพราะธรรมะทำให้ใจผ่องแผ้ว สะอาดบริสุทธิ์ มีความสุข ช่วยยกจิตใจของผู้ปฏิบัติให้สูงขึ้น จากปุถุชนสามารถก้าวสู่ความเป็นพระอริยเจ้าได้ ดังเช่นเรื่องของมหาอุบาสิกาท่านหนึ่ง ที่ท่านเป็นผู้ยินดีในธรรม เรื่องมีอยู่ว่า

*ในกาลแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ครั้งเมื่อพระองค์ประทับอยู่ ณ เชตวันมหาวิหาร เขตเมืองสาวัตถี พระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญพุทธกิจโปรดเวไนยสัตว์มากมายให้ได้บรรลุอมตธรรม ทุกเช้าสายบ่ายค่ำ มหาชนจากทั่วจตุรทิศจะเดินเข้าออกกันขวักไขว่เพื่อบำเพ็ญบุญ แม้ระยะทางจากกรุง-พาราณสีจะห่างไกลกัน แต่ผู้คนก็ยังคงสัญจรไปมาเป็นประจำทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตเพื่อมาเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๑๖๕

บริเวณใกล้ๆ กับประตูเมืองพาราณสี มีหมู่บ้านหนึ่ง ชื่อว่า หมู่บ้านเกวัฏ มีหญิงสาวผู้หนึ่งนามว่า **ลขุมากุลธิดา** เป็นบุตรีของคฤหบดีท่านหนึ่ง เธอเป็นกุลสตรีที่เฉลียวฉลาด มีปัญญามาก และมีปฏิภาณไว ทุกเช้าตรู่ เธอจะเฝ้าดูพระภิกษุ-สงฆ์เดินผ่านประตูเมืองพาราณสี เพื่อเข้าไปบิณฑบาตด้วยความเลื่อมใสยิ่งนัก

เธอมีศรัทธาใคร่จะถวายอาหารบิณฑบาตบ้าง แต่ก็ไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไร จึงไต่ถามท่านผู้รู้ถึงธรรมเนียมปฏิบัติที่ถูกต้อง จากนั้น เธอได้จัดเตรียมอาหารบิณฑบาตถวายแด่พระสงฆ์ด้วยอาการนอบน้อม มากด้วยความเคารพในปฏิคาหก ได้จัดแจงถวายด้วยมือตนเอง ด้วยใจที่ผ่องใสไม่มีอารมณ์หงุดหงิดขุ่นมัว และได้มีโอกาสสร้างมหาทานบารมีอย่างนี้ทุกวัน

ครั้งนานวัน เธอเริ่มคุ้นเคยกับพระภิกษุ ประกอบกับความเฉลียวฉลาดของเธอ จึงได้ไต่ถามและศึกษาความรู้ในพระพุทธศาสนา พระภิกษุก็เมตตาแนะนำวิธีการสร้างบุญกุศลตามวาระโอกาสอันควร เธอก็เริ่มบำเพ็ญสาธารณกุศล ด้วยการสร้างศาลาโรงฉันไว้หน้าหมู่บ้าน พร้อมจัดเตรียมอาสนะไว้ให้พระภิกษุสงฆ์ได้แวะพักตามอัธยาศัย และเพื่อได้ใช้ประกอบพิธีบุญต่างๆ และมีที่นั่งพักสำหรับผู้คนที่เดินสัญจรผ่านไปมา

โดยแบ่งแยกกันเป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสม

เมื่อถึงวันธรรมสวนะ เธอได้ทำหน้าที่ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร ชักชวนหมู่ญาติและเพื่อนสนิทมิตรสหายไปฟังธรรม สมาทานรักษาศีล ถวายภัตตาหารเป็นสังฆทาน พร้อมประกาศตนเป็นอุบาสิกา มีศีล ๕ เป็นปกติ และตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ เมื่อสั่งสมบุญสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ชีวิตเธอก็มีแต่ความสุขและความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

ครั้นอินทรีย์ของเธอเริ่มแก่กล้า เธอก็ได้เริ่มปฏิบัติธรรมเจริญภาวนา ตามคำแนะนำของพระสงฆ์สาวกแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยไม่มีความลังเลสงสัย ไม่มีคำถามมาเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงธรรม รวมใจเป็นหนึ่งฝึกฝนอบรมตามพระท่านไปเรื่อยๆ ในที่สุดก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน เป็นมหาอุบาสิกาอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา ได้เป็นต้นบุญต้นแบบให้มหาชนได้ทำความดีตาม ชีวิตของเธอก็ประสบความสุขความสำเร็จทั้งทางโลกและทางธรรม โลกก็ไม่ช้ำ ธรรมก็ไม่เสีย เพราะเป็นผู้ไม่ประมาท และยังฉลาดในการดำเนินชีวิต

เมื่อละโลกไป บุญได้หนุนนำให้ไปบังเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นเทพนารีอริยบุคคลผู้มีรัศมีกายสว่าง พรั่งพร้อม

ไปด้วยทิพยสมบัติ และเทพบริวารมากมายห้อมล้อมอยู่ทุกทิวาราตรี และมีนามเป็นที่รู้จักกันในหมู่ชาวสวรรค์ว่า **ลขุมาเทพนารี**

วันหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายแห่งพระบรมไตรโลกนาถ ได้ท่องเที่ยวไปในแดนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ผ่านไปเห็นวิมานของเทพธิดาท่านนี้ จึงไต่ถามถึงบุพกรรมที่เธอได้ทำมาในสมัยที่เป็นมนุษย์

เทพธิดาได้เล่าถึงบุพกรรมของตน ด้วยความร่าเริงเบิกบานใจให้พระเถระฟัง และเนื่องจากท่านมีอัธยาศัยใคร่ในธรรม มีปัญญาดี มีปฏิภาณไว จึงดำริอยู่ในใจว่า การมาของพระมหาเถระผู้ทรงคุณวิเศษเป็นโอกาสอันดีเลิศ เราควรจะให้ท่านแนะนำสั่งสอนเรา เพื่อจะได้บรรลุธรรมขั้นสูงยิ่งขึ้นไปกว่านี้ จึงน้อมกายก้มลงกราบแทบบาททั้งสองของพระมหาโมคคัลลานะ และขอความเมตตาพระเถระ ให้ช่วยแนะนำสั่งสอนธรรมะที่สูงขึ้นไปกว่านี้

พระเถระเห็นความตั้งใจจริงของเทพธิดา จึงฉลองศรัทธาด้วยการแนะนำวิปัสสนาอันเป็นคุณวิเศษชั้นสูงยิ่งขึ้นไป เทพธิดาได้น้อมใจปฏิบัติตามด้วยดวงจิตที่เคารพเลื่อมใส มีใจผ่องแผ้ว ในเวลาจบเทศนา เทพธิดาก็ได้บรรลุสกิทาคามิผล เป็นสกิทาคามี-

เทพนารี สัมฤทธิผลดังที่ปรารถนาทุกประการ

เราจะเห็นว่า ผู้ยินดีในธรรม รักในการสร้างบารมี จะไม่ปล่อยโอกาสดีๆ ให้หลุดลอยไป จะหมั่นแสวงหาแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์ มีสาระอยู่ตลอดเวลา แม้เป็นเทพธิดายังไม่ยอมหยุดยั้งในการทำความดี ไม่มัวไปประมาทเพลิดเพลินในสุคติโลกสวรรค์ จิตใจจึงสูงส่งขึ้นจนกระทั่งก้าวเข้าสู่ความเป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงยิ่งๆ ขึ้นไป ฉะนั้นความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตในภพสามนี้ เป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดทั้งของมนุษย์และเทวดา ขอพวกเราทั้งหลายอย่าได้ประมาทในชีวิต ให้หมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ ธุรกิจกับจิตใจต้องไปด้วยกัน แล้วเราจะสมปรารถนากันทุกๆ คน

๓๑

อานิสงส์สร้างมณฑป
เป็นพุทธบูชา

พระศาสดาได้เสด็จไปที่มณฑปนั้น ประทับนั่งบนอาสนะที่ปูลาดไว้ดีแล้ว กุลธิดาได้ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า อังคาสด้วยของเคี้ยวของบริโภคอย่างประณีต พระผู้มีพระ-ภาคเจ้าทรงอนุโมทนาแก่เธอ

การได้อัตภาพเกิดมาเป็นมนุษย์ แม้แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังตรัสว่าเป็นการยาก ดังนั้นเมื่อเกิดมาแล้ว ควรที่จะตระหนักเห็นคุณค่าของการเกิดมาในโลกมนุษย์นี้ ควรที่จะใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ เป็นไปเพื่อการสร้างบุญบารมีที่เพิ่มขึ้น สิ่งที่ทำให้ชีวิตของเราดำรงอยู่อย่างมีคุณค่า คือการได้สั่งสมบุญประพฤติปฏิบัติธรรม ให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน เมื่อนั้นชีวิตของเราจะอยู่อย่างมีคุณค่า เวลาที่ผ่านไปก็ไม่สูญเปล่า เพราะได้ความบริสุทธิ์ได้บุญกุศลเพิ่มขึ้นทุกวัน ฉะนั้นต้องหมั่นสร้างบารมีและประพฤติธรรมกัน

มีวาระภาษิตที่ตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย เถรีคาถา ความว่า

“ดูก่อนพระเถรี ท่านจงเอาท่อนผ้าทำจีวรนุ่งห่ม แล้วพักผ่อนให้สบายเถิด เพราะราคะของท่านสงบแล้ว เหมือนผักดองที่แห้งอยู่ในหม้อ”

พระคาถานี้ เป็นพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ตรัสกับพระเถรีผู้มีศรัทธารูปหนึ่ง เป็นการตรัสยกย่องชื่นชมพระเถรีผู้เป็นสาวิกาที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ภายหลังที่ได้ออกบวชเป็นภิกษุณี ก็ได้ตั้งใจทำความเพียรอย่างเต็มที่ ไม่ได้ย่อหย่อนในการบำเพ็ญเพียร จนมีผลของการปฏิบัติธรรมที่น่ายกย่องชมเชย แต่การที่จะมาถึงจุดตรงนี้ได้ ก็ต้องเป็นผู้ที่มีบุญ

บารมีที่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ดังนั้นบุญจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการที่จะเกื้อกูลนักสร้างบารมี ให้เข้าถึงจุดแห่งความสมปรารถนาได้

ครั้งนี้จะขอนำเอาประวัติของนักสร้างบารมี คือ พระเถรีรูปนี้ที่มีนามปรากฏว่า **อัญญตราเถรี** มาเล่าให้พวกเราได้ศึกษากันเอาไว้ ท่านมีประวัติการสร้างบารมีที่น่าสนใจมาก เรื่องของท่านมีอยู่ว่า*ในยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าโกนาคมนะ ทรงอุบัติขึ้น ในยุคสมัยนั้น คนมีอายุยืนถึง ๓๐,๐๐๐ ปี พระองค์ทรงได้ประกาศพระสัทธรรมไปยังแว่นแคว้นต่างๆ ทั่วชมพูทวีป ทำให้มนุษย์ผู้ที่มีบารมีเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์กันมากมาย ในสมัยนั้น พระเถรีนี้ได้เกิดเป็นกุลธิดาอยู่ในตระกูลหนึ่ง แรกเริ่มเดิมทีก็เป็นคนที่ชอบสนุกสนานร่าเริงไปตามประสาของชาวโลกทั่วไป ไม่ได้คิดถึงการสั่งสมบุญใด ไม่เคยที่จะคิดถึงชีวิตในปรโลก คิดเพียงชีวิตในปัจจุบันเท่านั้น

จนกระทั่งวันหนึ่ง ได้รับฟังถึงกิตติศัพท์ที่ดีงามของพระศาสดาว่า พระองค์เป็นพระอรหันต์ แสดงธรรมได้ไพเราะ

---

*มก. เล่ม ๕๔ หน้า ๗

ทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และเบื้องปลาย ใครก็ตามที่ได้เข้าเฝ้า ได้ฟังธรรม ได้สร้างบารมีกับพระพุทธองค์ท่าน ชีวิตจะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง กุลธิดาท่านนี้พอได้ฟังอย่างนี้ก็คิดว่า สิ่งที่ชาวเมืองพูดกันน่าจะมีที่มาที่ไป เขาคงไม่พูดกันลอยๆ เป็นแน่ แต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม เราก็ยังไม่สมควรที่จะปลงใจเชื่อ เราควรที่จะหาโอกาสพิสูจน์ด้วยตาและหูทั้งสองของเรา

เมื่อคิดอย่างนี้ จึงได้แต่รอคอยที่จะเข้าเฝ้าเพื่อฟังธรรมจากพระศาสดา จนกระทั่งวันแห่งความทรงจำอีกวันหนึ่งของเธอก็มาถึง เมื่อพระบรมศาสดาโกนาคมนะ เสด็จมาประกาศธรรมที่เมืองที่นางอาศัยอยู่ ชาวเมืองทั้งหลายได้พากันไปเข้าเฝ้าเพื่อฟังธรรม กุลธิดาท่านนี้ได้เข้าไปเฝ้าพระศาสดาพร้อมกับมหาชนเหมือนกัน เมื่อสายตาแลเห็นพระมหาปุริสลักษณะที่งดงามน่าเลื่อมใส หัวใจของกุลธิดาก็เกิดความเลื่อมใสขึ้นมาทันที

นางคิดว่า พระผู้มีพระภาคเจ้านี้ทรงน่าเลื่อมใสยิ่งนัก เราจะต้องสร้างบุญใหญ่กับพระองค์ท่านให้ได้ เธอได้แต่คิดอย่างนี้อยู่ในใจ เพียงแค่ได้เห็นครั้งแรกเท่านั้น ครั้นหลังจากฟังธรรมแล้ว ความเลื่อมใสที่มีอยู่เป็นทุนเดิมก็ยิ่งเพิ่มพูนทับทวีมากขึ้น พระกระแสเสียงที่พระองค์ทรงแสดงธรรมได้ยังใจของเธอให้สงบเย็น ความรุ่มร้อนกระวนกระวายก็

หายไปเหมือนได้ดื่มน้ำอมฤต เธอได้ตระหนักเห็นคุณค่าของการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา จึงตั้งใจมั่นว่า

เมื่อเราฟังธรรมจากพระโอษฐ์แล้ว เวลาชีวิตอันน้อยนิดของเรา ควรที่จะได้สร้างบุญใหญ่สักครั้ง ในยามที่เนื้อนาบุญยังมีพระชนม์ชีพอยู่ เราจะทำบุญใหญ่อย่างไรดีหนอ เธอคิดไปถึงว่าจะสร้างบุญพิเศษอย่างไรดี จึงได้ตัดสินใจที่จะบูชาพระ-ผู้มีพระภาคเจ้าด้วยการสร้างมณฑป เมื่อตัดสินใจแล้ว จึงทูลอาราธนานิมนต์พระบรมศาสดาไว้ล่วงหน้าว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์อยากจะได้บุญใหญ่กับพระผู้มีพระภาคเจ้า ขออาราธนาพระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จไปโปรดที่บ้านของข้าพระองค์ด้วยเถิด

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงรับด้วยอาการดุษฎี หลังจากที่กุลธิดาฟังธรรมในวันนั้น พอกลับไปถึงที่บ้าน ในวันรุ่งขึ้นก็สั่งให้คนสร้างมณฑปด้วยไม้ ลาดด้วยทรายที่ละเอียด ผูกเพดานข้างบนอย่างสวยงามประณีต เตรียมบูชาด้วยของหอมและดอกไม้ที่สวยงาม เมื่อตกแต่งสถานที่เรียบร้อยแล้ว จึงส่งคนให้ไปทูลนิมนต์พระบรมศาสดา พระบรมศาสดาได้เสด็จไปที่มณฑปนั้น ประทับนั่งบนอาสนะที่ปูลาดไว้ดีแล้ว กุลธิดาได้ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้าอังคาสด้วยของเคี้ยวของบริโภคอย่างประณีต

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุโมทนาแก่เธอ แล้วเสด็จหลีกไป กุลธิดาหลังจากที่ทำบุญในวันนั้น ก็ยังสร้างบุญอยู่ตลอดอายุขัย ไม่มีวันใดที่ว่างจากการสร้างความดีเลย เพราะคิดว่า การที่มารู้เส้นทางที่ปลอดภัยจากอบายภูมิ ก็ควรตั้งใจสร้างทางบุญให้เต็มที่เต็มกำลัง นี่คิดอย่างนักสร้างบารมีจนกระทั่งหมดเวลาสิ้นอายุขัย ผลบุญได้ส่งให้ไปบังเกิดในเทวโลก สมบูรณ์ด้วยสมบัติทิพย์นานัปการ ท่องเที่ยวอยู่ในสุคติภูมิตลอด ๑ พุทธันดร

จนกระทั่งมาถึงสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่ากัสสปะ ได้บังเกิดในตระกูลคฤหบดี พอรู้เดียงสาบุญเก่าในตัวตักเตือน ทำให้เกิดธรรมสังเวชในสังสารวัฏ จึงบรรพชาอุปสมบทในพระศาสนา บวชเป็นภิกษุณีอยู่สองหมื่นปี แม้จะยังไม่ได้บรรลุธรรมอะไร เมื่อละจากโลกและไปบังเกิดในสวรรค์เสวยสมบัติในสวรรค์ตลอด ๑ พุทธันดร จึงลงมาบังเกิดในตระกูลกษัตริย์มหาศาลในกรุงเวสาลี ในสมัยพุทธกาลนี้คนทั้งหลายเรียกเธอว่า เถริกา เพราะมีรูปร่างแข็งแรงองอาจงดงาม

พอเธอเจริญวัยได้ครองเรือนในตระกูลกษัตริย์ และมีศรัทธาในพระศาสนา ได้ฟังธรรมในคราวที่พระศาสดาเสด็จไป

กรุงเวสาลี ต่อมาเธอได้ฟังธรรมในสำนักของพระมหาปชาบดี-โคตมีเถรี เกิดความพอใจการบรรพชา จึงขอออกบวช แต่สามีไม่อนุญาตเพราะเกรงว่าภรรยาจะลำบากบุญเก่าในตัวมาตักเตือนทำให้เธอได้พิจารณาธรรมตามที่ได้ฟัง กำหนดรูปธรรม และนามธรรม ทำภาวนาอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะยืน เดิน นั่ง หรือนอน

อยู่มาวันหนึ่ง เมื่อเธอกำลังหุงหาอาหารอยู่ในครัวใหญ่ ได้เกิดเปลวไฟขึ้น เปลวไฟนั้นได้ทำให้ภาชนะทั้งหมดเกิดเสียงแตกเปรี๊ยะ เธอเห็นดังนั้นจึงยึดเป็นอารมณ์ใคร่ครวญถึงความไม่เที่ยง จิตได้หยุดนิ่งไปตามลำดับ จนบรรลุธรรมเป็นพระอนาคามีบุคคล ตั้งแต่นั้นมาเธอไม่ได้ใช้เสื้อผ้าที่สวยงามหรือเครื่องประดับแต่อย่างใด เพราะใจนั้นตกกระแสพระนิพพานแล้ว ไม่มีความปรารถนาอย่างชาวโลกทั่วๆ ไป เมื่อสามีทราบเรื่องนี้ก็รู้ว่าเธอไม่เหมาะที่จะครองเรือนอีกต่อไป จึงอนุญาตให้เธอบวช ได้นำเธอไปบวชในสำนักของพระมหาปชาบดีโคตมี

เมื่อพระมหาปชาบดีโคตมีให้นางบรรพชาอุปสมบทแล้ว ก็พากันไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “ดูก่อนเถรี เธอจงเอาท่อนผ้าทำจีวรนุ่งห่ม แล้วพักผ่อนให้สบายเถิด เพราะราคะของเธอสงบแล้ว เหมือนผักดองแห้งอยู่ในหม้อ เมื่อเอาผักดองเจือน้ำขึ้นตั้งเคี่ยวบนเตา เมื่อน้ำยังมีอยู่ ผักดอง

นั้นย่อมเดือดพล่าน แต่เมื่อหมดน้ำ ผักดองย่อมสงบนิ่งฉันใด กามราคะในสันดานของเธอสงบแล้ว เธอจงทำกิเลสแม้ที่เหลือให้หมดเถิด”

พอจบพระธรรมเทศนา พระเถรีได้บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา ท่านได้ย้อนอดีตไปดูบุพกรรมของตัวท่านเอง และพบว่าการที่ท่านได้มหาสมบัติใหญ่ได้บรรลุธรรมนี้ เป็นผลแห่งบุญที่ได้ทำไว้กับพระโกนาคมนสัมมาสัมพุทธเจ้าเรื่อยมาจนถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา และเกิดความซาบซึ้งว่า **บุญนี้เป็นสิ่งที่ทุกๆ ชีวิต ควรทำอย่างยิ่ง เพราะจะบันดาลความสุข และความสำเร็จในชีวิตได้ เพราะผลแห่งการสร้างบุญนี้ ไม่ได้ทอดทิ้งเราไปไหนเลย จะติดตามตัวเราไปตลอด คอยอุปถัมภ์ค้ำจุนให้เราได้สมปรารถนาในชีวิต** เพราะฉะนั้นให้ตั้งใจสร้างบุญกันให้เต็มที่ บุญทุกบุญจะได้ตามติดเราไปทุกภพทุกชาติตราบกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

๓๒

อานิสงส์
สร้างพระธรรมจักร

เราได้ตั้งธรรมจักร ทำอย่างสวยงาม
อันวิญญูชนชมเชย ไว้ข้างหน้าอาสนะอันประเสริฐ
แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า สิทธัตถะ
เรายอมรุ่งเรืองกว่าวรรณะทั้งสี่ มีบริวาร พลทหาร และ
พาหนะ คนเป็นอันมากย่อมติดตามห้อมล้อมเราเป็นนิตย์
เรามีปกติแวดล้อมด้วยดนตรีหกหมื่นชนิด
ย่อมงามด้วยบริวาร นี้เป็นผลแห่งบุญ

ภารกิจทั้งหลายที่มีอยู่ในโลกนี้ ส่วนใหญ่แล้วเป็นภาระที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ มวลมนุษย์ทั้งหลายล้วนติดข้องกันอยู่อย่างนี้มายาวนาน ทำให้ลืมเลือนภารกิจหลักที่แท้จริงของชีวิตว่า เกิดมาเพื่อสร้างบารมี ทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้เกิดขึ้นกับตนเอง กลั่นจิตกลั่นใจให้ใสบริสุทธิ์ จนกระทั่งเข้าถึงธรรมะภายใน เข้าถึงกายในกายเรื่อยไปจนกระทั่งถึงกายธรรมอรหัต ทำกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไป นี่คือเป้าหมายในการที่เราเกิดมาแต่ละภพแต่ละชาติ มีความปรารถนาที่จะทำกันอย่างนี้เท่านั้น เมื่อเรารับทราบกันอย่างนี้ดีแล้ว ก็ควรที่จะตั้งใจทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้กับตัวของเรา ด้วยการปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา

มีวาระแห่งภาษิตที่มาใน ธัมมจักกิกเถราปทาน ความว่า

“เราได้ตั้งธรรมจักร ทำอย่างสวยงาม อันวิญญูชนชมเชยไว้ข้างหน้าอาสนะอันประเสริฐแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ เราย่อมรุ่งเรืองกว่าวรรณะทั้งสี่ มีบริวารพลทหาร และพาหนะ คนเป็นอันมากย่อมติดตามห้อมล้อมเราเป็นนิตย์ เรามีปกติแวดล้อมด้วยดนตรีหกหมื่นชนิด ย่อมงามด้วยบริวาร นี้เป็นผลแห่งบุญ ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราได้ตั้งธรรมจักรบูชา ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการตั้งธรรมจักรบูชา เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ

หลายครั้ง มีพละมาก มีพระนามว่า สหัสสราชา ผู้เป็นใหญ่กว่าชนทั้งหลาย ปรากฏอยู่ตลอด ๑๑ กัป คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”

คำกล่าวนี้ เป็นของพระอรหันตสาวกองค์หนึ่ง ที่ท่านได้ย้อนอดีตกลับไป และพบเห็นการสร้างบารมีของตนเองในภพชาติที่แล้วๆ มา ท่านพบว่าบุญที่ตนได้สั่งสมไว้นั้น มิได้สูญหายไปไหน เมื่อสร้างบุญไว้อย่างไร ผลแห่งบุญนั้นก็ตามส่งผลไปทุกภพทุกชาติ การที่หลวงพ่อได้นำเอาประวัติการสร้างบารมีของพระสาวกแต่ละองค์ๆ มาเล่าให้พวกเราฟังกันนั้น ก็เพราะหลวงพ่อพิจารณาแล้วว่า เป็นเรื่องที่พวกเราควรรับทราบเอาไว้ จะได้เกิดความเชื่อมั่นในการสร้างบารมี และมีกำลังใจยิ่งขึ้นไปว่า สิ่งที่เรากำลังทำอยู่นี้ เป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามแล้วควรทำต่อไป และถ้าฟังแล้วพบว่า บุญอันใดที่เรายังไม่ได้สร้าง เราจะได้เกิดแรงบันดาลใจที่จะทำให้เต็มที่ ทำให้สมบูรณ์เหมือนกับนักสร้างบารมีในอดีตทุกๆ ท่าน ที่เราได้รับทราบถึงการสร้างความดีของท่านเหล่านั้น

ชีวประวัติการสร้างบารมีของพระอรหันตเถระรูปนี้น่าสนใจมาก หลวงพ่ออยากจะนำประวัติการสร้างบารมีของท่านมาเล่าให้พวกเราทั้งหลายได้รับทราบไว้ เรื่องราวที่หลวงพ่อ

จะนำมาเล่าในครั้งนี้ คือเรื่องของพระเถระที่ท่านมีนามว่า **พระธัมมจักกิกเถรเจ้า** หมายถึง พระเถระผู้สร้างธรรมจักรไว้บูชา

*พระเถระรูปนี้สร้างบารมีมาหลายภพหลายชาติ ท่านได้บำเพ็ญบุญญาธิการในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ สั่งสมบุญทั้งหลายอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานในภพนั้นๆ ตามวาระโอกาส แต่ก็ไม่ได้สั่งสมบุญพิเศษอะไร ท่านทำบุญทั่วๆ ไปและทำอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีอุปนิสัยน้อมไปในการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา วนเวียนสร้างบารมีในสังสารวัฏอยู่อย่างนี้มายาวนานแล้ว

จนกระทั่ง ในกาลแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่าสิทธัตถะ ท่านได้บังเกิดในเรือนมีตระกูลแห่งหนึ่ง เมื่อเจริญวัยแล้วก็ได้ดำรงตนเฉกเช่นชาวโลกทั้งหลาย แต่งงานมีครอบครัว มีบุตรธิดาสมบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์สมบัติมากมาย ในยุคนั้นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำลังรุ่งเรือง มวลมนุษยชาติมีโอกาสได้ฟังธรรม ทำให้มีดวงตาเห็นธรรมไปตามกำลังแห่งบุญของตนอย่างมากมาย

กุลบุตรนี้ก็เช่นกัน วันหนึ่งได้มีโอกาสฟังธรรม รู้สึกซาบซึ้งในรสพระธรรม และเห็นภัยในวัฏสงสาร จึงคิดว่า การที่

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๖๒

เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ได้ฟังพระดำรัสของพระบรมศาสดาและได้รู้คุณค่าของการเกิดมาสร้างบารมี ควรที่เราจะเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิต เราควรจะทำที่พึ่งให้แก่ตนด้วยการสร้างบุญบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป จะได้สั่งสมบุญไว้เป็นเสบียงติดตัวไปข้ามภพข้ามชาติ เดินตามรอยพระอริยเจ้าทั้งหลาย เมื่อคิดได้อย่างนี้ ก็พยายามหาโอกาสให้กับตัวเอง ด้วยการทำบุญสม่ำเสมอ และคิดว่า จะสร้างบุญพิเศษอะไรสักอย่างหนึ่ง จึงสร้างรูปธรรมจักรขึ้นมา เพราะจักรแห่งธรรมมีความหมายกับมวลมนุษย์ทั้งหลาย เป็นสัญลักษณ์ของพระธรรมที่เคลื่อนไปสู่ใจชาวโลก เป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นถึงธรรมอันเลิศของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฉะนั้นจึงได้สร้างธรรมจักรไว้ให้มนุษย์และเทวดาได้บูชา

เมื่อคิดที่จะทำอย่างนี้ ก็มีหัวใจที่เบิกบานเต็มเปี่ยมด้วยความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย เกิดมหาปีตินึกถึงบุญที่ตนเองจะได้สร้าง จึงรวบรวมรัตนะที่มีค่าที่สุดมาสร้างธรรมจักร ธรรมจักรที่ท่านสร้างนี้มีความพิเศษอีกอย่างหนึ่งคือ ได้สร้างรูปสีหะทั้งสองข้าง ตั้งบูชาไว้ที่หลังธรรมาสน์ อาสน์ที่พระสงฆ์ใช้แสดงธรรม ตั้งตระหง่านอยู่ในท่ามกลางธรรมสภา ใครที่ได้เห็นธรรมจักรและสีหะคู่นี้ ต่างก็พากันสรรเสริญชื่นชมว่างามเหลือเกิน

คนเป็นจำนวนมาก ที่ได้ฟังเรื่องราวการสร้างธรรมจักรของท่าน มีไม่น้อยที่ได้เดินทางมาเพื่อตั้งใจมาดู เมื่อมาแล้วก็ได้มีโอกาสฟังธรรมไปด้วย นับว่าตัวท่านได้มีส่วนในการชักชวนคนให้มาฟังธรรมโดยทางอ้อม ตัวท่านเองเวลามาฟังธรรมเห็นสัญลักษณ์คือธรรมจักรที่ตนเองสร้างเอาไว้นั้น ก็ทำให้เกิดมหาปีติที่ไม่เสื่อมคลาย จนกระทั่งละจากอัตภาพนั้นไป ด้วยผลแห่งบุญนั้น ส่งให้ท่านได้เสวยทิพยสมบัติเป็นท้าวสักกะ ได้จักกวัตติสมบัติ คือได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ผู้สมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติจักรพรรดิ มีสมบัติตักไม่พร่องนับชาติไม่ถ้วนทีเดียว

เมื่อมาเกิดในเมืองมนุษย์ ก็เป็นผู้ที่รุ่งเรืองด้วยมนุษย์สมบัติ มีวรรณะดังทองคำ ประกอบด้วยยาน มีวอทอง เป็นต้น มีหมู่พลเสนาบดีและอำมาตย์เป็นอันมาก มีบริวารก็เชื่อฟังและซื่อสัตย์ แวดล้อมด้วยมิตรแท้อยู่เนืองนิตย์ ท่านสมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติอยู่อย่างนี้ทุกภพทุกชาติ จนกระทั่งมาถึงพุทธกาลนี้ ได้ลงมาเกิดในเรือนมีตระกูลแห่งหนึ่ง ที่สมบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์สมบัติ มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายในทุกๆ เรื่อง

เมื่อท่านทราบข่าวการบังเกิดขึ้นของพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยอำนาจแห่งบุญเก่าที่เคยสั่งสมเอาไว้นั้น เพียงแค่ได้ฟังว่าพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นแล้ว ก็เกิดศรัทธาอย่างแรงกล้า ทำให้

ท่านได้มองโลกไปตามความเป็นจริง ในที่สุดจึงตัดสินใจว่า การที่เราเกิดมาพบพระบรมศาสดาผู้เลิศที่สุดในโลก เราควรดำเนินตามรอยบาทของพระองค์ท่าน มุ่งแสวงหาหนทางของพระนิพพาน จึงสละทุกอย่างในทางโลก ออกบวชในพระศาสนาครั้นบวชแล้วท่านตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ใช้เวลาไม่นานก็ได้บรรลุพระอรหันต์ หลังจากที่บรรลุแล้วจึงปรากฏโดยนามเหมือนกับนามแห่งกุศลที่ท่านได้บำเพ็ญไว้ในกาลก่อนว่า **ธัมมจักกิกเถระ** ท่านได้ระลึกถึงบุพกรรมของตน เกิดปีติโสมนัสว่าที่เราได้มหาสมบัติทั้งที่เป็นโลกิยและอริยะนี้ ก็ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้สร้างเอาไว้ดีแล้วในพระพุทธศาสนา

เราจะเห็นว่า อานุภาพแห่งบุญมีความสำคัญอย่างยิ่งกับทุกๆ ชีวิต ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นใคร จะเป็นคนธรรมดาหรือพระเจ้าจักรพรรดิ จะเป็นปุถุชนหรือเป็นพระอริยเจ้า **ทุกๆ ชีวิตที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีบุญอยู่เบื้องหลังทั้งสิ้น ผู้ที่มีบุญน้อยความสำเร็จก็น้อย ผู้ที่มีบุญมากความสุขความสำเร็จก็มีมาก มหาสมบัติ ทั้งที่เป็นโลกิยะและอริยะ ล้วนบังเกิดขึ้นด้วยอานุภาพแห่งบุญเท่านั้น** เมื่อเราได้รับทราบถึงบุพกรรมที่พระเถรเจ้าท่านได้สั่งสมไว้ ก็จงดูท่านเป็นตัวอย่าง แล้วก็ตั้งใจสั่งสมบุญของเราไป ให้เต็มที่ทุกๆ วัน สักวันหนึ่งเราจะสมปรารถนากันทุกๆ คน

๓๓

อานิสงส์สร้างที่จงกรม

รถอันเทียมด้วยม้าพันหนึ่ง จักปรากฏแก่ท่านผู้นั้น ผู้พรั่งพร้อมด้วยบุญกรรม ในเวลาใกล้จะละโลก ผู้นั้นจักไปสู่เทวโลกด้วยยานนั้น เทวดาทั้งหลายจักพลอยบันเทิง ในเมื่อผู้นี้ไปถึงภพอันดี วิมานอันควรค่ามาก เป็นวิมานประเสริฐ ฉาบทาด้วยเครื่องทาอันสำเร็จด้วยรัตนะ

ชีวิตของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ที่ต่างต้องเวียนว่ายตายเกิดมานับภพนับชาติไม่ถ้วนนี้ ล้วนต้องผ่านการดำรงสถานะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพระราชา มหากษัตริย์ พระเจ้าจักรพรรดิ หรือแม้กระทั่งเกิดเป็นยาจกเข็ญใจ การที่เรารู้ว่า เกิดมาทำไม มีอะไรเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต แล้วดำเนินชีวิตของเราเพื่อมุ่งไปสู่จุดที่เราปรารถนานั้น จึงนับว่าเป็นสิ่งที่เลิศประเสริฐสุด การที่เราจะสามารถประคับประคองตัวเองให้ดำรงอยู่ในสภาวะอย่างนี้ได้ จะต้องหมั่นประคองใจของเรา ให้อยู่ในแหล่งแห่งความบริสุทธิ์ ให้ได้ตลอดเวลา ด้วยการทำใจให้หยุดนิ่ง อยู่ตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ หากทำได้อย่างนี้ ชีวิตในปัจจุบันและในอนาคต จะปลอดภัยจากอบายและภัยในสังสารวัฏ

มีวาระแห่งภาษิตที่มาใน โสณโกฏิยเวสสเถราปทาน ความว่า

“ผู้ใดมีจิตโสมนัส ได้ถวายศาลาที่จงกรมแก่เรา เราจักพยากรณ์ผู้นั้น ท่านทั้งหลายจงฟังเรากล่าว รถอันเทียมด้วยม้าพันหนึ่ง จักปรากฏแก่ท่านผู้นั้น ผู้พรั่งพร้อมด้วยบุญกรรม ในเวลาใกล้จะละโลก ผู้นั้นจักไปสู่เทวโลกด้วยยานนั้น เทวดาทั้งหลายจักพลอยบันเทิง ในเมื่อผู้นี้ไปถึงภพอันดี วิมานอันควรค่ามาก เป็นวิมานประเสริฐฉาบทาด้วยเครื่องทาอันสำเร็จด้วยรัตนะ ประกอบด้วย

๓๑

อานิสงส์สร้างมณฑป
เป็นพุทธบูชา

พระศาสดาได้เสด็จไปที่มณฑปนั้น ประทับนั่งบนอาสนะที่ปูลาดไว้ดีแล้ว กุลธิดาได้ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า อังคาสด้วยของเคี้ยวของบริโภคอย่างประณีต พระผู้มีพระ-ภาคเจ้าทรงอนุโมทนาแก่เธอ

ปรับบรรยากาศให้มีกลิ่นหอม มีการจัดแจงประทีป ธูปเทียน และดอกไม้เป็นต้น ถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าและหมู่ภิกษุสงฆ์ โดยมีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นประธาน และได้ถวายภัตตาหารอันประณีตในวันฉลองศาลาที่จงกรม รวมทั้งไทยธรรมด้วย

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นทักขิไณยบุคคลในโลกพร้อมทั้งเทวโลก ครั้นทรงรับแล้ว ก็ประทับนั่ง ณ ท่ามกลางหมู่ภิกษุสงฆ์ และมองไปในอนาคตกาลภายภาคเบื้องหน้าด้วยพระญาณอันบริสุทธิ์ของพระองค์ ก็เห็นมหาสมบัติใหญ่ที่จะบังเกิดขึ้นกับอุบาสกท่านนี้ พระองค์ทรงปรารถนาให้อุบาสกรับรู้ถึงผลแห่งการสร้างบุญใหญ่ในครั้งนั้น จึงตรัสพุทธพยากรณ์ว่า “ดูก่อนอุบาสก ท่านมีจิตเลื่อมใสในเราตถาคตและหมู่สงฆ์ ผู้เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ ได้ตั้งใจสร้างสถานที่เพื่อสนับสนุนการประพฤติปฏิบัติธรรมของผู้แสวงหาพระนิพพาน มหานิสงส์อันไม่มีประมาณจะบังเกิดขึ้นกับท่าน

ท่านจักรื่นรมย์อยู่ในเทวโลกตลอดสามหมื่นกัป จักได้เป็นท้าวสักกเทวราช ผู้เป็นใหญ่กว่าทวยเทพชั้นดาวดึงส์ตลอด ๒๕ กัป จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๗๗ ครั้ง และจักมีวิมานอันประเสริฐ ที่วิสสุกรรมเทพบุตรเนรมิตให้ และจะได้ครอบครองนครที่เจริญรุ่งเรือง มีเสียงอึกทึกด้วยเสียง ๑๐ อย่าง ต่างๆ กัน

มีผู้คนคับคั่ง แค่ช่วงไก่บินตกก็ยังหนาแน่นไปด้วยผู้คน ในกัปจะนับประมาณมิได้แต่กัปนี้ จักมีพระราชาครองแผ่นดิน มีฤทธิ์มากทรงพระนามว่า โอกกากราช

ในครั้งนั้น ท่านจักได้เสวยโภคสมบัติอันเป็นของมนุษย์มิใช่น้อยในภพที่เกิด เมื่อท่านเคลื่อนจากกายนั้นแล้ว จักไปสู่เทวโลก แม้ไปอยู่ในเทวโลกก็จักได้วิมานอันประเสริฐเป็นที่รื่นรมย์ใจ เมื่อกุศลกรรมตักเตือนแล้ว จักเคลื่อนจากเทวโลกมาสู่ความเป็นมนุษย์ จักมีชื่อว่า โสณะ เป็นผู้ปรารภความเพียรมีใจแน่วแน่ ตั้งความเพียรไว้ในศาสนาของพระศาสดาพระนามว่า โคดม สามารถกำหนดรู้อาสวะทั้งปวงแล้ว จักไม่มีอาสวะจักบรรลุนิพพานอันเกษม”

พอได้ฟังคำพยากรณ์อย่างนั้น อุบาสกเกิดมหาปีติแผ่ซ่านไปทั่วสรรพางค์กาย และยิ่งทำให้มีกำลังใจในการสร้างบารมีเพิ่มขึ้น ท่านได้ตั้งใจมั่นว่า จะสร้างบารมีให้เต็มที่โดยไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปเปล่า จะเอาบุญบารมีติดตัวไปให้ได้มากที่สุด เมื่อคิดอย่างนี้ ท่านก็ขวนขวายบำเพ็ญบุญจนตลอดชีวิตด้วยหัวใจของนักสร้างบารมี พอจุติจากอัตภาพที่เป็นมนุษย์ ก็ไปบังเกิดเป็นเทพบุตรอยู่ในเทวโลก ได้เสวยทิพยสมบัติ และมนุษย์สมบัติอันเลิศไม่มีพร่อง สมกับคำพยากรณ์ของพระบรมศาสดาทุกประการ

จนกระทั่งมาถึงสมัยพุทธกาลของเรานี้ ท่านได้มาเกิดในโกลิยราชวงศ์ ซึ่งเป็นตระกูลพี่น้องของศากยวงศ์ มีนามปรากฏว่า **โกฏิกัณณะ** เพราะทรงไว้ซึ่งเครื่องประดับหู มีค่าประมาณโกฏิหนึ่ง ท่านเลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงไปฟังธรรม เมื่อฟังธรรมแล้วก็เกิดศรัทธาออกบวช และตั้งใจเจริญสมาธิภาวนา ท่านเจริญสมถวิปัสสนาไม่นาน ด้วยอำนาจแห่งบุญที่สั่งสมมาอย่างเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระ-อรหันต์ในที่สุด

เมื่อท่านเป็นพระอรหันต์แล้ว ได้ระลึกถึงบุพกรรมของตน เกิดโสมนัสขึ้น จึงเปล่งอุทานว่า “อานุภาพแห่งบุญนี้ไม่มีประมาณหนอ เรามีตนฝึกแล้วในการฝึกอันอุดม เราตั้งจิตไว้ดีแล้ว ปลงภาระทั้งปวงลงได้แล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะ คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และ อภิญญา ๖ เราได้ทำให้แจ้งแล้ว คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว สิ่งที่เราได้ในภพชาติสุดท้ายนี้ บังเกิดขึ้นแก่เราด้วยอานุภาพแห่งบุญที่เราได้สั่งสมไว้ดีแล้ว”

เราจะเห็นว่า นักสร้างบารมีที่ประสบความสุขและความสำเร็จในชีวิต ทั้งที่เป็นทิพยสมบัติ มนุษย์สมบัติ แม้กระทั่งนิพพานสมบัติ ล้วนได้มาด้วยอานุภาพแห่งบุญทั้งนั้น ได้มาจากการสร้างบารมีอย่างทุ่มเท ไม่ทำตัวให้ประมาทเพลิดเพลินอยู่

ในโลก นักสร้างบารมีทั้งหลายตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ล้วนเกิดมาแล้วก็ตั้งใจสร้างบารมีกันอย่างเดียวเท่านั้น ทำให้ผลบุญที่เต็มเปี่ยมนั้น ส่งผลให้บรรลุถึงจุดสูงสุดของชีวิต ได้มีดวงตาเห็นธรรม บรรลุมรรคผลนิพพาน มหาสมบัติทั้งที่เป็นโลกิยะและอริยะ ได้บังเกิดอย่างสมบูรณ์แก่ท่าน เมื่อพวกเราได้ฟังเรื่องราวของพระเถระที่ท่านได้สั่งสมไว้ดีแล้ว ก็ให้ตั้งใจสั่งสมบุญของเราให้เต็มที่ เดินตามรอยของพระอริยเจ้าทั้งหลาย สร้างบารมีให้ได้ทุกวัน แล้วเราจะสมปรารถนากันทุกๆ คน

๓๔

อานิสงส์
ถวายน้ำสรงสนาน

สัปบุรุษบริจาคทานมากแล้ว ก็ไม่รู้สึกเสียดาย ท่านผู้มีปัญญาเห็นแจ้ง ย่อมสรรเสริญทานที่สัปบุรุษให้แล้วอย่างนี้ บัณฑิตผู้มีศรัทธา มีใจอันสละแล้ว บริจาคทานอย่างนี้แล้ว ย่อมเข้าถึงโลกอันไม่มีความเบียดเบียน มีแต่ความสุข

ตราบใดที่เรายังไปไม่ถึงนิพพาน ซึ่งเป็นเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต ชีวิตยังไม่ปลอดภัย อาจมีสุคติและทุคติปะปนกันไป คือบางคนเป็นผู้ไม่ประมาท ฉลาดในการสั่งสมบุญมีสุคติเป็นที่ไปเส้นทางไปสู่นิพพานก็ใกล้เข้ามาเรื่อยๆ ส่วนผู้ประมาททั้งหลาย พอได้โอกาสเป็นมนุษย์แล้ว มัวหลงใหลในชีวิตที่มีประมาณน้อยนี้ ใช้เวลาให้ผ่านไปอย่างไร้ค่า ชีวิตในปรโลกก็มีทุคติเป็นที่ไป เราทั้งหลายได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ มาพบพระพุทธศาสนา เชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรม ขอให้ตั้งใจมั่นในการทำความดีในช่วงระยะเวลาที่ไม่ถึง ๑๐๐ ปีนี้ให้เต็มที่ เส้นทางชีวิตของเราจะได้มีแต่ความสุข ความปลอดภัย และมีชัยชนะไปทุกภพทุกชาติกัน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน สัปปุริสสูตร ว่า

“สัปบุรุษบริจาคทานมากแล้ว ก็ไม่รู้สึกเสียดาย ท่านผู้มีปัญญาเห็นแจ้ง ย่อมสรรเสริญทานที่สัปบุรุษให้แล้วอย่างนี้ บัณฑิตผู้มีศรัทธา มีใจอันสละแล้ว บริจาคทานอย่างนี้แล้ว ย่อมเข้าถึงโลกอันไม่มีความเบียดเบียน มีแต่ความสุข”

ในปัจจุบัน หลายคนปรารถนาอยากเป็นคนดีของสังคม อยากทำความดี เพื่อจะได้มีสุคติเป็นที่ไป แต่ก็ยังพลาดพลั้งไปทำ

สิ่งที่ไม่ดีซึ่งเป็นบาปอกุศล ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าใจไม่เข้มแข็งพอ ยังไม่เห็นคุณค่าของความดีอย่างแท้จริง บางคนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างบารมี ไม่เป็นสัปปายะ จึงไม่สามารถทำความดีได้เต็มที่ เนื่องจากไม่มีคนมาแนะนำพร่ำสอน เลยไม่รู้ว่าเขาทำความดีกันอย่างไร ส่วนคนที่ไม่อยากทำดี เพราะไม่รู้ว่า ความดีคืออะไร ทำไปทำไม ทำแล้วจะได้อะไร เขาคิดเอาเองด้วยความไม่รู้ว่า ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ก็ดีอยู่แล้ว ไม่ได้ไปเบียดเบียนใคร และไม่ได้ทำให้สังคมเดือดร้อน ทำให้ประมาทในชีวิต และไม่ขวนขวายในการสร้างความดี เอาเวลาว่างไปเที่ยวเตร่สนุกสนานเพลิดเพลินไปวันๆ ซึ่งคนในโลกที่คิดกันอย่างนี้มีมาก

ความจริง การที่ตัวเองไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน หรือไม่เบียดเบียนใคร นั่นเป็นเพียงการละชั่ว เป็นพื้นฐานชีวิตของการเกิดมาเป็นมนุษย์เท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ คนเราถ้าไม่ทำบุญใจก็มักน้อมไปในบาปอกุศล เพราะในชีวิตของเราก็มีเพียงบุญกับบาปเท่านั้น เป็นเครื่องกำหนดชะตาชีวิต ดังนั้นเป็นมนุษย์จะต้องฝึกตัวให้ยิ่งขึ้นไปกว่านั้นอีกคือ ต้องทำความดีให้ถึงพร้อม เมื่อเรามีความพร้อมในด้านครอบครัว มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็ต้องมาคิดต่อว่า จะกำหนดเส้นทางชีวิตในปรโลกไว้อย่างไรดี ความดีอะไรบ้าง ที่ต้องขวนขวายสั่งสมไว้ให้มากๆ

หากเราไม่ทำบุญกุศลเอาไว้เลย เสบียงในภพชาติต่อไปของเราก็หมดได้เหมือนกัน เหมือนรถราคาแพง แต่หากไม่มีน้ำมันก็วิ่งต่อไปไม่ได้ เราจำต้องหาเสบียงบุญเอาไว้ให้มาก เพราะเส้นทางไปสู่นิพพานนั้น ยังอีกยาวไกลเหลือเกิน ต้องทำใจให้ผ่องใสควบคู่ไปด้วย เพราะนี่คือหลักวิชชาที่จะทำให้เราไม่ต้องไปบังเกิดในอบายภูมิ การสั่งสมบุญจึงเป็นหน้าที่หลักที่มนุษย์ทุกคนต้องทำ ไม่ว่าจะรู้หรือไม่รู้ก็ตาม แต่เป็นเรื่องหลักที่ทุกคนควรทำความเข้าใจไว้ให้ดี ชีวิตของเราจะได้ไม่ผิดพลาด บุญนี้เป็นรากฐานของชีวิตที่สำคัญ หลวงพ่อจะพูดตอกย้ำซ้ำเดิมอยู่บ่อยๆ พวกเราจะได้ไม่ประมาทกัน เพราะทุกๆ ชีวิตถูกหล่อเลี้ยงด้วยบุญทั้งนั้นแหละ ถ้าหมดบุญก็ตาย ถ้าใครทำบุญมาก ความสุขความสำเร็จก็มีมาก ยิ่งใครทำถูกเนื้อนาบุญ ผลบุญย่อมบังเกิดขึ้นอย่างมากมายนับประมาณมิได้เลย

เหมือนเรื่องของผู้ที่ได้โอกาสทำบุญกับพระอรหันต์ ทำให้มีสุคติเป็นที่ไป ซึ่งหลวงพ่อจะได้นำมาเล่าเพื่อเป็นกำลังใจในการสร้างบารมีของพวกเราทุกๆ คน เรื่องก็มีอยู่ว่า *สมัยพุทธกาล ในกรุงราชคฤห์ มีชายชราเข็ญใจคนหนึ่งชื่ออัมพปาละ แปลว่า คนเฝ้าสวนมะม่วง ชายเข็ญใจท่านนี้ รับจ้าง

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๕๙๔

เฝ้าสวนมะม่วงของคนอื่นแลกกับอาหารเพื่อประทังชีวิตไปวันๆ นายอัมพปาละพอทราบว่า ในเมืองนี้มีพระพุทธเจ้าแสดงธรรมให้มหาชนฟัง และมีพระอรหันต์ผู้หมดกิเลส มีฤทธิ์สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ ก็อยากจะไปเข้าเฝ้า และถวายภัตตาหารกับพระพุทธเจ้าบ้าง แต่ก็ยังไม่มีโอกาสจะได้ไปวัดพระเชตวันเหมือนคนทั่วไป เพราะความยากจนเป็นเหตุ จึงได้แต่คิดด้วยจิตที่เป็นกุศลอยู่ในใจ

วันหนึ่ง ท่ามกลางอากาศที่ร้อนกว่าปกติ ขณะที่พระสารีบุตรมีเหงื่อท่วมกาย กำลังเดินบิณฑบาตด้วยความสงบเสงี่ยม ผ่านสวนมะม่วงที่นายอัมพปาละดูแลรักษาอยู่ นายอัมพปาละเห็นพระเถระก็เกิดความเคารพเลื่อมใสมาก ได้เดินเข้าไปหาพร้อมกับกล่าวเชื้อเชิญว่า ขอนิมนต์พระคุณเจ้าโปรดมานั่งพักใต้โคนต้นมะม่วงให้หายเหนื่อยก่อนเถิด หายเหนื่อยเมื่อไรค่อยไปต่อ ได้โปรดอนุเคราะห์คนแก่อย่างผมด้วยเถิด แล้วก็หาหญ้ามาปูและเอาผ้าปูทับอีกทีหนึ่ง เพื่อทำเป็นอาสนะให้กับพระเถระได้นั่งพักผ่อน พระเถระเห็นความตั้งใจของชายชรา จึงเข้าไปนั่งพัก

อัมพปาละอยากได้บุญกับพระเถระมาก อยากนำมะม่วงมาถวาย แต่ก็กลัวถูกเจ้านายหาว่าเป็นลูกจ้างที่ไม่ซื่อสัตย์ เดี๋ยวจะถูกกล่าวหาว่าเป็นขโมย จึงได้ไปตักน้ำมาจากบ่อ

จัดแจงให้ท่านได้สรงน้ำ จะได้สบายตัว พระเถระก็ฉลองศรัทธาด้วยการสรงสนาน และดื่มน้ำที่คนยากไร้แต่จิตใจงดงามนำมาถวาย จากนั้นก็กล่าวอนุโมทนาให้ศีลให้พร แล้วก็หลีกไป

นายอัมพปาละดีใจมากที่ได้ถวายน้ำให้พระเถระได้สรงและได้ดื่ม นึกถึงทีไรก็ปลื้มใจทุกที เพราะตลอดชีวิต ตนเองก็ไม่เคยได้ทำบุญกับพระอรหันต์มาก่อนเลย ภายหลังเมื่อทำกาล-กิริยาแล้ว ก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีวิมานเป็นทองสว่างไสว มีเสาเป็นแก้วมณีใหญ่โตมาก

วันหนึ่ง พระโมคคัลลานะเหาะขึ้นไปบนสวรรค์ ได้เห็นวิมานของนายอัมพปาละก็เข้าไปถามว่า “วิมานเสาแก้วมณีนี้สูง ๑๒ โยชน์ โดยรอบ มีห้องรโหฐาน ๗๐๐ ห้อง ล้วนสำเร็จด้วยเสาแก้วไพฑูรย์ ปูลาดด้วยเครื่องปูลาดที่งดงาม ท่านนั่งและดื่มกินในวิมานนั้น พิณทิพย์ก็บรรเลงไพเราะ ในวิมานนี้ มีกามคุณห้ามีรสอันเป็นทิพย์ และอัปสรเทพนารีที่แต่งองค์ด้วยทองฟ้อนรำอยู่ ท่านทำบุญอะไรไว้จึงได้วิมานใหญ่โตเช่นนี้”

อัมพปาลเทพบุตรกราบเรียนด้วยความปลื้มปีติทีเดียว ปกติเทวดาสามารถจะระลึกชาติหนหลังของตัวเองได้หนึ่งชาติ เป็นเทวฤทธิ์ที่เกิดขึ้นด้วยบุญ เหมือนฤทธิ์ของนกคือบินไปในอากาศได้ ซึ่งตลอดชีวิตที่ได้เกิดเป็นมนุษย์ เทพบุตรนึกถึงบุญอะไรก็ไม่ออก เพราะความยากจน เลยเอาแต่รับจ้างคนอื่นทำ

มาหากิน คิดแต่เพียงจะเอาชีวิตรอดไปวันๆ นึกออกเพียงเรื่องเดียว คือการถวายน้ำสรงสนานและน้ำดื่มแด่พระสารีบุตรเถระ จึงกราบเรียนให้พระเถระได้ทราบทุกอย่างด้วยความปีติใจ พระเถระได้ฟังแล้วก็อนุโมทนา จากนั้นก็เหาะไปเยี่ยมวิมานของเทพบุตรเทพธิดาท่านอื่นๆ ต่อไป

เราจะเห็นว่า โอกาสในการสั่งสมบุญของบางคนนั้นยากเหลือเกิน เพราะบางคนแม้มีศรัทธาอยากทำบุญมาก มีพระมาโปรดถึงบ้าน แต่ไทยธรรมที่จะถวายกลับไม่มี ความยากจนเป็นอุปสรรคทำให้การสร้างบารมีติดขัด บารมี ๑๐ ทัศก็เต็มเปี่ยมยาก หลวงพ่ออยากให้ทุกคนเลิกยากจน จึงหมั่นชักชวนทำบุญไม่ได้ขาด อย่าอยากจนกันเลย ให้เปลี่ยนมาเป็นรวยทุกชาติกันดีกว่า คือรวยบุญรวยบารมี และก็มีสมบัติไว้ใช้สร้างบารมีอย่างสะดวกสบาย

ในช่วงนี้ โอกาสยังเป็นของเราอยู่ ให้เราตักตวงบุญกันให้เต็มที่ คนที่ยากจนในปัจจุบันนี้ คืออดีตคนเคยรวยมาก่อน คือรวยแล้วไม่ทำทาน มัวหวงแหนทรัพย์เอาไว้ ความตระหนี่นั่นแหละเป็นสาเหตุให้ยากจน **ความตระหนี่จะผลักสมบัติของเราออกไป แล้วดึงความยากจนเข้ามาแทนที่ ถ้าไม่อยากจนก็ต้องให้ทาน** แล้วความจนก็จะไม่เกิดขึ้นกับเราอีก ดังนั้นก็ให้เราหมั่นสั่งสมบุญกันให้เต็มที่ ทั้งทาน ศีล ภาวนากันทุกคน

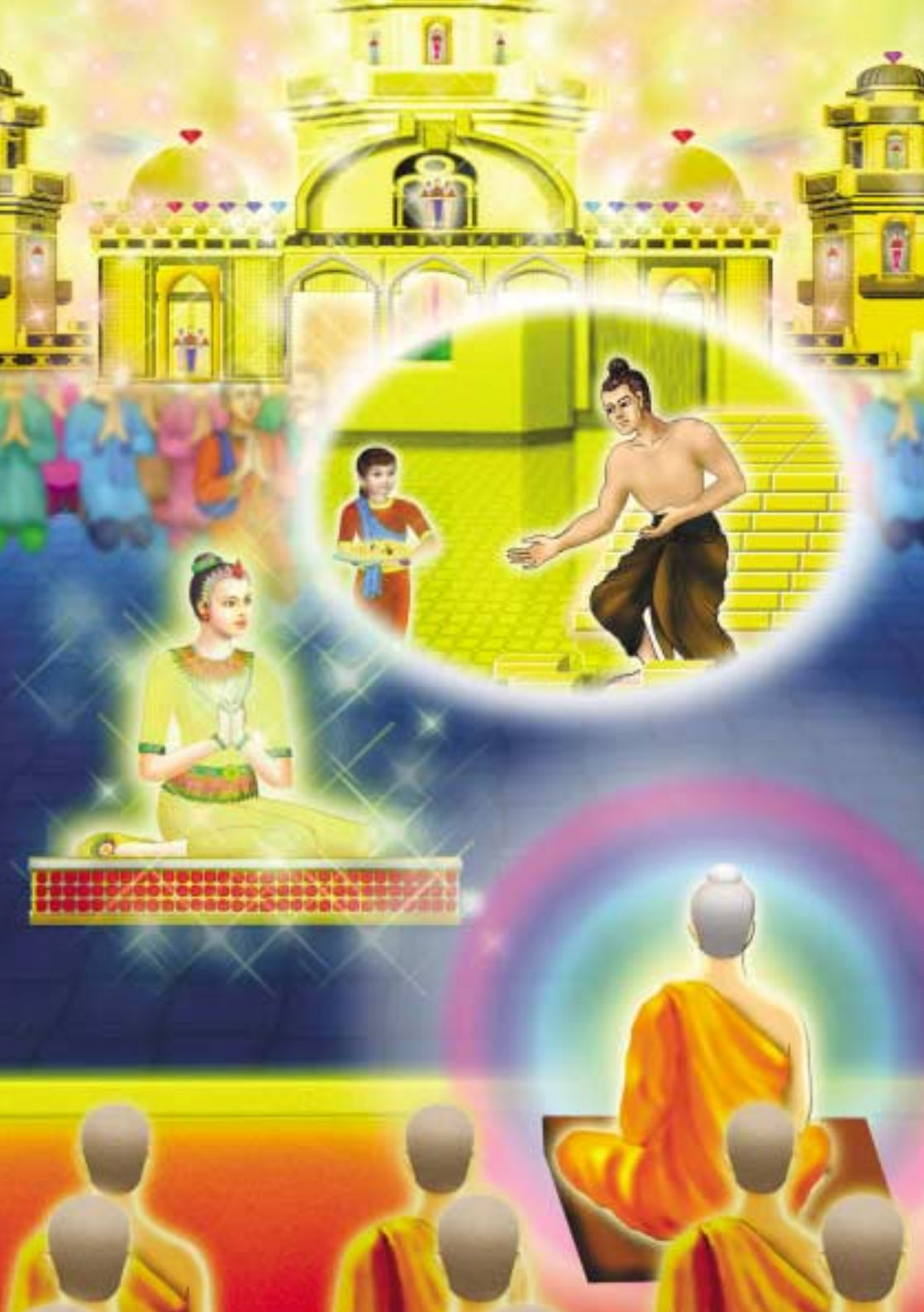

๓๕

อานิสงส์บริจาคเครื่องประดับสร้างเจดีย์

ผู้ได้ทำบุญไว้อย่างดีแล้ว ย่อมเพลิดเพลินในโลกนี้ ละโลกนี้ไปแล้ว ก็มีความเพลิดเพลินในโลกหน้า เขาย่อมเพลิดเพลินในโลกทั้งสอง เพราะมองเห็นว่า เราได้สั่งสมบุญไว้อย่างดีแล้ว ย่อมเพลิดเพลินในสุคติโลกสวรรค์ยิ่งขึ้นไป

บุญ เป็นบ่อเกิดแห่งความสุข และความสำเร็จในชีวิต เป็นประดุจจินดามณี แก้วสารพัดนึกที่บันดาลความสำเร็จให้กับเราได้ทุกๆ อย่าง นึกอยากจะได้อะไรก็สำเร็จอย่างง่ายดาย เป็นอัศจรรย์ บุญกุศลที่เราได้ทำไว้อย่างดีแล้ว จะเป็นเครื่องสนับสนุนให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต เราจะเข้าถึงความเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี มีสมบัติจักรพรรดิตักไม่พร่องบังเกิดขึ้นได้ก็เพราะบุญ ฉะนั้นบุญจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ยิ่งถ้าหากเราหมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่เป็นประจำ ก็จะเป็นเหตุให้เราได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต คือเข้าถึงพระธรรมกายได้อย่างรวดเร็ว

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน **ขุททกนิกาย ธรรมบท** ว่า

“ผู้ได้ทำบุญไว้อย่างดีแล้ว ย่อมเพลิดเพลินในโลกนี้ ละโลกนี้ไปแล้ว ก็มีความเพลิดเพลินในโลกหน้า เขาย่อมเพลิดเพลินในโลกทั้งสอง เพราะมองเห็นว่า เราได้สั่งสมบุญไว้อย่างดีแล้ว ย่อมเพลิดเพลินในสุคติโลกสวรรค์ยิ่งขึ้นไป”

บุญกุศลที่เราสั่งสมไว้อย่างดีแล้ว จะทำให้เรามีความสุขสมปรารถนา ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า อีกทั้งยังเป็นพลังแห่งความดี พลังใจให้เรามุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง คืออายตน-

นิพพานได้อีกด้วย เป็นเหมือนเงาติดตามตัวเราไปตลอดเวลา เราจะใช้เมื่อไรก็ใช้ได้ บุญมีลักษณะที่พิเศษอยู่อย่างหนึ่ง คือ เมื่อตามระลึกนึกถึงบุญบ่อยๆ บุญนั้นจะเพิ่มทับทวีขึ้น เมื่อมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องธุรกิจการงาน การไปทำหน้าที่กัลยาณมิตร เราก็อธิษฐานจิตนึกถึงบุญของเรา ให้มาช่วยในการแก้ไขปัญหา เราก็จะสามารถเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้น เปลี่ยนจากวิกฤติมาเป็นโอกาสได้

ผู้มีบุญจะเป็นทางมาแห่งสิริมงคล เป็นที่มานอนแห่งโภคทรัพย์สมบัติทั้งหลาย สมบัติต่างๆ จะหลั่งไหลเข้ามาหาให้ได้สร้างบารมีอย่างสะดวกสบาย ส่วนผู้มีบุญน้อย มีความตระหนี่อยู่ในใจ ความตระหนี่ก็จะผลักสมบัติออกจากตัว นำเอาความวิบัติเข้ามาแทนที่ ทำอะไรก็พบแต่ปัญหาและอุปสรรคมากมาย หรือเมื่อเกิดมาแล้วก็ต้องมัววิ่งหาทรัพย์ บางคนหมดเวลาไปกับการแสวงหาเงินทอง เพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องจนแทบไม่มีโอกาสได้สั่งสมบุญเลย ชีวิตจึงไม่ต่างไปจากนกกาที่ตื่นขึ้นมาก็ต้องโผบินออกแสวงหาอาหาร พอตกเย็นก็กลับรัง

บางท่านเกิดมาในตระกูลที่มีฐานะร่ำรวย แต่ถ้าหากบุญเก่าหมด สมบัติที่พ่อแม่หามาให้ใช้เกิดวิบัติไปก็มี คือมีเหมือนไม่มี เพราะนำไปใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ บางครั้งสมบัติ

กลับกลายเป็นก้อนหินดินทรายไปเสียอย่างนั้น ต้องคอยให้ผู้มีบุญช่วย จึงจะได้ใช้สมบัตินั้น

*มีเรื่องเล่าว่า เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่ากัสสปะ เสด็จดับขันธปรินิพพาน มหาชนอยากบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธองค์ จึงช่วยกันบริจาคเงินทองทำบุญอย่างเต็มที่ โดยไม่มีความตระหนี่ ทุกคนตั้งใจว่าจะสร้างเจดีย์ทองสูง ๑ โยชน์ ไว้ให้มนุษย์และเทวามากราบไหว้บูชา จะได้มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป สมัยนั้น มีหนูน้อยคนหนึ่งได้ไปดูการก่อสร้างพระเจดีย์กับมารดา เห็นมหาชนกำลังกุลีกุจอช่วยกันสร้างพระเจดีย์ ก็เกิดอยากช่วยเขาทำบ้าง จึงได้บริจาคเครื่องประดับเล็กๆ ของตน ที่ทำด้วยทองคำ

มารดาเห็นลูกมีศรัทธาเช่นนั้น ก็อนุโมทนาในความตั้งใจดีของหนูน้อยที่รู้จักทำบุญให้ทานตั้งแต่เด็ก หนูน้อยปลดเอาสร้อยคอทองคำไปให้ช่างทอง เพื่อนำไปเป็นส่วนหนึ่งของอิฐทองคำสำหรับก่อองค์พระเจดีย์ ด้วยอานิสงส์แห่งความเลื่อมใสและได้ถวายเครื่องประดับทองคำในครั้งนั้น เมื่อละโลกไปแล้ว ทำให้หนูน้อยได้ไปบังเกิดในเทวโลก มีวิมานทองสว่างไสว

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๒๙๔

เสวยทิพยสมบัตินานถึง ๑ กัป ครั้นมาในสมัยของพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา นางได้มาเกิดในหมู่บ้านนาลกะ มีชื่อว่า **เสสวดี**

อยู่มาวันหนึ่ง มารดาได้ส่งเด็กหญิงไปซื้อน้ำมันที่ตลาด เด็กหญิงได้พบพ่อค้าคนหนึ่ง ซึ่งเอาทรัพย์สมบัติที่แต่เดิมเป็นเพชรนิลจินดา แต่บัดนี้กลายเป็นกระเบื้อง กรวด หิน ดิน ทราย เอามากองรวมกันไว้ เพื่อทดสอบว่า เงินและทองเหล่านี้อาจจะเป็นของผู้มีบุญคนใดคนหนึ่ง เด็กหญิงเห็นพ่อค้าซึ่งเป็นบุตรของเศรษฐีเก่าจึงถามว่า

“ทำไมท่านจึงเอาเพชรนิลจินดามากองไว้ที่ตลาดอย่างนี้ล่ะ ท่านควรจะเอาไปเก็บไว้ที่ๆ ปลอดภัยกว่านี้”

พ่อค้าเมื่อได้ฟังดังนั้น ก็รู้ว่า เด็กหญิงผู้นี้เป็นคนมีบุญ สมบัติทั้งหมดนี้กำลังรอเด็กหญิงผู้มีบุญมาใช้ พ่อค้าจึงให้เด็กหญิงหยิบเศษกระเบื้อง หิน ดิน ทรายขึ้นมาดู ของทุกอย่างที่เด็กหญิงหยิบจับ ก็กลายเป็นแก้วแหวนเงินทองรัตนชาติเพชรนิลจินดาต่อหน้าต่อตาทันที บุตรเศรษฐีจึงไปหามารดาของเด็กหญิง เพื่อขอแต่งงานกับเด็กหญิงนั้น แล้วได้มอบทรัพย์เป็นอันมากแก่มารดาของเด็กหญิง ตั้งแต่เด็กหญิงผู้เป็นภรรยามาอยู่บ้านท่านเศรษฐี สมบัติทั้งหมดก็กลับบริบูรณ์ขึ้นมาใหม่ สามี

ของนางได้พานางไปเปิดห้องคลังแล้วถามว่า “น้องเห็นอะไรในห้องคลังนี้บ้างไหม”

ภรรยาตอบว่า “เห็นสมบัติแก้วแหวนเงินทองมากมาย” ทันทีที่นางกล่าวจบ บุตรเศรษฐีก็ได้เห็นเช่นที่นางกล่าวทุกอย่าง จึงบอกนางว่า “สมบัติเหล่านี้กลายเป็นถ่าน เพราะว่าพี่ไม่มีบุญพอที่จะได้ใช้สอย แต่บังเกิดขึ้นมาใหม่ด้วยอานุภาพแห่งบุญของน้อง ตั้งแต่นี้ไป น้องคนเดียวจงดูแลสมบัติทั้งหมดในเรือนนี้ และนำไปทำบุญกุศลตามความชอบใจเถิด”

เสสวดีเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิต หมั่นทำทานสั่งสมบุญเพื่อเป็นเสบียงในการเดินทางไกลข้ามวัฏสงสารอยู่เป็นประจำมิได้ขาด เมื่อทราบข่าวการปรินิพพานของพระสารีบุตรเถระ จึงคิดจะไปกราบท่าน นางให้คนรับใช้ถือผอบเต็มไปด้วยดอกไม้ทองคำและของหอม พากันเดินทางฝ่าฝูงชนเข้าไป

บังเอิญว่าในวันนั้น มีช้างตกมันเชือกหนึ่ง วิ่งเข้ามาในท่ามกลางฝูงชน เมื่อชาวบ้านเห็นช้างตกมัน ต่างพากันวิ่งหนีเอาตัวรอด ทำให้เกิดความชุลมุน นางเสสวดีถูกผลักล้มลงบนพื้นดิน ถูกคนเหยียบจนกระทั่งเสียชีวิต แต่ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระเถระผู้เป็นพระอรหันต์ ทำให้นางได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีนางอัปสรหนึ่งพันเป็นบริวาร

เมื่อนางได้เป็นเทพธิดา เห็นทิพยสมบัติมากมายของตนเอง ก็บังเกิดความปีติปราโมทย์ใจ นางรู้ว่าทิพยสมบัติเหล่านี้ได้มาเพราะความเลื่อมใสในพระเถระ ก็ทำให้มีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยยิ่งขึ้น จึงลงมาถวายบังคมพระบรมศาสดา ทำให้ในค่ำคืนนั้น วัดพระเชตวันสว่างไสวเป็นพิเศษ นางลงมาพร้อมด้วยวิมาน และทิพยสมบัติที่บังเกิดขึ้น ได้เข้าไปถวายบังคมพระบรมศาสดา

พระวังคีสะซึ่งนั่งอยู่ข้างๆ ได้ถามนางว่า

“ดูก่อนเทพธิดาผู้เลอโฉม วิมานของท่านมุงด้วยแก้วผลึก ข่ายเงิน และข่ายทองคำ มีพื้นวิจิตรสวยงามน่ารื่นรมย์ เป็นภพที่น่าอยู่ มีซุ้มประตูสำเร็จด้วยแก้ว ๗ ประการ ที่ลานวิมานเรี่ยรายไปด้วยทรายทอง ส่องแสงระยิบระยับไปทั่วทิศ เหมือนพระอาทิตย์บนท้องฟ้ามีรัศมีตั้งพันกำจัดความมืด ทำให้อากาศสว่าง

วิมานของท่านส่องแสงเหมือนดวงแก้วมณีโชติรส ที่ตั้งตระหง่านอยู่บนรัตนบรรพต เป็นวิมานที่ลอยอยู่ในอากาศก้องกังวานไปด้วยเสียงดนตรีไพเราะ ประโคมอยู่ตลอดเวลามิได้ขาด สุทัสนเทพนครอันเป็นเมืองของพระอินทร์ มั่งคั่งไปด้วยสมบัติอันเป็นทิพย์ฉันใด วิมานของท่านนี้ก็เป็นฉันนั้น

เหมือนกัน หอมฟุ้งไปด้วยกลิ่นหอมของดอกไม้นานาพันธุ์ ชูช่อออกดอกออกผล ห้อยระย้าเกาะก่ายกันลงมา คล้ายกับข่ายของแก้วมณี ต้นไม้ ดอกไม้ และผลไม้ รุกขชาติที่มีอยู่ในเมืองมนุษย์ ตลอดจนพรรณไม้ทิพย์ประจำเมืองสวรรค์ ก็ได้มีพร้อมอยู่ใกล้วิมานของท่าน ท่านทำบุญอะไรไว้ ถึงได้มีวิมานใหญ่โตสว่างไสวเช่นนี้” เทพธิดาจึงได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้พระเถระฟังต่อเบื้องพระพักตร์ของพระบรมศาสดา ด้วยจิตใจที่ปีติเบิกบานอยู่ในบุญ

การทำความดีเป็นสิ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับชีวิตที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เพราะบุญเท่านั้นเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิตของเรา ให้สำเร็จสมความปรารถนาทุกประการ ถ้าเปรียบร่างกายของเราก็คล้ายกับรถยนต์ จะขับเคลื่อนวิ่งไปได้จำเป็นต้องอาศัยเชื้อเพลิงคือน้ำมัน ถึงจะแล่นไปได้ และก็ต้องมีผู้ขับคือจิตใจ มีเป้าหมายปลายทางคืออายตนนิพพาน ในขณะที่รถวิ่งไป ถ้าไม่มีสติคอยระมัดระวัง รถอาจจะวิ่งออกไปนอกทางหรือชนสิ่งต่างๆ ได้ เหมือนจิตใจของเรา บางครั้งมีกุศลและอกุศลผ่านเข้ามา เราต้องมีสติสัมปชัญญะรู้ตัวอยู่เสมอ คอยระมัดระวังไม่ให้ออกนอกเส้นทางแห่งความดี เส้นทางธรรม และต้องมีญาณทัสสนะที่แจ่มใส เหมือนคนขับรถต้องมีสายตาที่แจ่มใสมองไปได้ไกลๆ จึงจะสามารถขับรถแล่นไปถึงจุดหมาย

ปลายทางได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

เพราะฉะนั้น นอกจากทานบารมีที่เราต้องสั่งสมเพื่อเป็นเสบียงในการเดินทางแล้ว ก็ให้รู้จักรักษาศีล และทำสมาธิเจริญภาวนาควบคู่กันไป จะได้มีธรรมะเป็นที่พึ่งที่ระลึกภายใน ได้รู้แจ้งเห็นแจ้งไปตามความเป็นจริงของสรรพสิ่งทั้งหลาย การเดินทางไกลไปสู่อายตนนิพพาน ก็จะเป็นไปโดยสะดวกและปลอดภัยมีความสุข ดังนั้นให้หมั่นฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งทุกๆ วัน จนกว่าจะเข้าถึงพระธรรมกายภายในกันทุกๆ คน

๓๐

อานิสงส์เอาของหอมฉาบทากุฏิ

บุคคลใดเอาของหอมทาพื้นพระคันธกุฎี ด้วยผลของกรรมนั้น ไม่ว่าเขาจะเกิดในชาติใดๆ จักเป็นผู้มีกลิ่นกายหอมทุกชาติไป จักเป็นผู้เจริญด้วยกลิ่นคือคุณแห่งศีล จักเป็นผู้ไม่มีอาสวะแล้วจักปรินิพพาน เพราะกรรมที่ทำไว้ดีนั้น และเพราะการตั้งเจตจำนงไว้

การเกิดเป็นมนุษย์นั้นยากแสนยาก เพราะบรรดาสรรพสัตว์ในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์บกหรือสัตว์น้ำ สัตว์มีเท้ามากมีเท้าน้อย แม้กระทั่งสัตว์ไม่มีเท้า ล้วนมีมากกว่ามนุษย์ในโลกนี้หลายเท่าจนไม่อาจเปรียบเทียบได้ ฉะนั้นควรรักษาอัตภาพร่างกายของเรา ให้มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง และใช้การได้ยาวนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากร่างกายเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญยิ่งในการทำความดีสร้างบารมีทุกอย่าง จึงจำเป็นต้องถนอมรักษาไว้ให้ดี อย่าเอาไปถล่มทลายด้วยอบายมุขต่างๆ ส่วนใจของเรา ก็ต้องทะนุถนอมด้วยการหมั่นชำระให้บริสุทธิ์ด้วยทาน ศีล และภาวนา นั่นคือต้องทำความดีหรือสั่งสมแต่สิ่งที่ดีไว้ในใจ โดยเฉพาะการเจริญภาวนา เพราะจะทำให้ใจบริสุทธิ์ผ่องใสและเป็นชีวิตที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง

มีวาระแห่งธรรมภาษิตที่ปรากฏใน ขุททกนิกาย อปทาน ความว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ทรงส่องโลกให้โชติช่วงอันมนุษย์และทวยเทพสักการะ เป็นดังพระอาทิตย์ส่องแสงสว่างให้แก่นรชน ทรงแสดงพระธรรมเทศนาในบริษัททั้งหลาย พระองค์ทรงพร่ำสอนอย่างนี้ว่า บุคคลจะมีโภคทรัพย์มากได้เพราะให้ทาน จะเข้าถึงสุคติได้เพราะศีล จะดับกิเลสได้เพราะภาวนา”

ทุกชีวิตที่เกิดมาล้วนมีกรรมเป็นของตน หากจะดูว่าชาติที่แล้วๆ มาบุคคลใดเป็นเช่นไร ก็ให้สังเกตดูว่า ปัจจุบันบุคคลนั้นเป็นอย่างไร เพราะนั่นคือกระจกเงาที่ทำให้สามารถมองเห็นอดีตของบุคคลนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผลในปัจจุบันย่อมขึ้นอยู่กับการประกอบเหตุในอดีต ภาพที่เราทำในวันนี้คืออดีตของวันพรุ่งนี้ และภาพที่เราทำในชาตินี้คืออดีตของชาติหน้า เราเป็นผู้ลิขิตภาพในอนาคต ฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องมีแต่ภาพที่ดีๆ ไว้ในใจ ให้ภาพแห่งการสร้างบารมีติดอยู่ในใจของเรา ไปทุกภพทุกชาติจนกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม ดังเช่น **พระจูฬสุคันธเถระ** ที่ท่านมีประวัติชีวิตอันงดงาม น่าเอาเยี่ยงอย่าง เรื่องมีอยู่ว่า

*พระเถระรูปนี้ได้เคยบำเพ็ญกุศลในกาลของพระพุทธเจ้าพระองค์ก่อนๆ ท่านได้สั่งสมบุญบารมีอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานไว้เป็นอันมากในภพที่ผ่านๆ มา และในกาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ ท่านได้บังเกิดในตระกูลหนึ่ง ซึ่งสมบูรณ์ด้วยสมบัติในกรุงพาราณสี เมื่อบรรลุนิติภาวะได้ฟังธรรมในสำนักของพระบรมศาสดา ท่านมีปกติกราบนมัสการ

---

*มก. เล่ม ๗๒ หน้า ๔๐๖

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เสมอ ได้ถวายทาน และนำของหอมที่เกิดตามธรรมชาติ ๔ อย่าง ฉาบไล้พระคันธกุฎีของพระผู้มีพระภาคเจ้าเดือนละ ๗ ครั้ง และได้ตั้งความปรารถนาไว้ว่า ขอให้กลิ่นหอมนี้จงบังเกิดแก่สรีระของตน ในสถานที่ที่ได้ไปเกิดแล้ว พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสพยากรณ์ว่า “บุรุษนี้จะดำรงอยู่จนตลอดอายุขัย จะบำเพ็ญบุญไว้เป็นอันมาก จุติจากอัตภาพนี้แล้วจะได้ไปบังเกิดในเทวโลก กระทำกลิ่นสรีระให้หอมฟุ้งทั่วกามาวจรภูมิ มีนามปรากฏว่า สุคันธเทวบุตร และจะได้เสวยสมบัติใหญ่ในเทวโลก”

ครั้นมาในพุทธกาลนี้ ท่านได้บังเกิดในตระกูลที่มีโภคะมาก กลิ่นแห่งสรีระของท่านหอมฟุ้งไปทั่วเรือน และทั่วทั้งกรุงสาวัตถี มารดาบิดาของท่านจึงตั้งชื่อให้ว่า **สุคันธะ**

เมื่อครั้งที่พระบรมศาสดาเสด็จถึงกรุงสาวัตถี ท่านสุคันธะได้เห็นพระบรมศาสดา เกิดความเลื่อมใส จึงออกบวชในสำนักของพระผู้มีพระภาคเจ้า และได้บรรลุพระอรหัตตผล พร้อมด้วยปฏิสัมภิทาญาณ ๔ นับตั้งแต่วันแรกที่ท่านเกิดจนถึงวันปรินิพพาน กลิ่นหอมจากสรีระท่านหอมฟุ้งตลบอบอวลไปทุกที่ ไม่ว่าท่านจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม แม้เหล่าเทวดาก็ยังโปรยจุณทิพย์และดอกไม้หอมทิพย์ลงถวายพระเถระ เมื่อท่านย้อนระลึกถึงภาพการสร้างบารมีในชาติที่ผ่านๆ มาของตน ก็เกิดความ

โสมนัสปีติใจ ถึงกับประกาศเรื่องราวที่ตนได้บำเพ็ญบุญมาในอดีตชาติว่า

“ในภัทรกัปนี้ พระกัสสปพุทธเจ้าผู้ทรงพระยศใหญ่ ประเสริฐกว่านักปราชญ์ทั้งหลาย ได้เสด็จอุบัติขึ้นแล้ว มีพระรัศมีล้อมรอบข้างละวา พระองค์สมบูรณ์ด้วยอนุพยัญชนะ และมีพระพุทธลักษณะอันประเสริฐ ๓๒ ประการ ประกอบด้วยข่ายรัศมี ทรงยังสัตว์ให้ยินดียิ่ง

ครั้งนั้นเราเกิดในสกุลใหญ่ มีทรัพย์และธัญญาหารมากมาย เป็นที่สั่งสมแห่งรัตนะต่างๆ ในพระนครพาราณสี เราได้ไปเฝ้าพระองค์ผู้เป็นนายกของโลก ซึ่งประทับนั่งอยู่กับบริวารมากมาย ได้สดับอมตธรรมอันนำมาซึ่งความยินดีแห่งจิต พระพิชิตมารผู้ประเสริฐ เป็นเหมือนภูเขาอันก่อให้เกิดความยินดี มีพระหฤทัยเต็มไปด้วยพระกรุณา พระคุณปานดังสาคร มีพระ-เกียรติปรากฏแก่โลก

พุทธบริษัททั้งหลายฟังพระธรรมเทศนา ทำให้เกิดความแช่มชื่นเบิกบาน ไพเราะทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และเบื้องปลาย มีรสเลิศประหนึ่งน้ำอมฤต เราได้สดับพระธรรมเทศนาของพระ-พิชิตมาร ได้ถึงพระสุคตเจ้าเป็นสรณะ นอบน้อมพระองค์ตราบเท่าสิ้นชีวิต ครั้งนั้น เราได้นำของหอม ๔ อย่าง ทาพื้นพระคันธ-

กุฏิของพระมหามุนีเดือนหนึ่ง ๗ ครั้ง โดยตั้งปณิธานว่า ขอให้สรีระมีกลิ่นหอม

ครั้งนั้น พระพิชิตมารได้ตรัสพยากรณ์เราผู้จะได้มีกลิ่นหอมว่า บุคคลใดเอาของหอมทาพื้นพระคันธกุฏี ด้วยผลของกรรมนั้น ไม่ว่าเขาจะเกิดในชาติใดๆ จักเป็นผู้มีกลิ่นกายหอมทุกชาติไป จักเป็นผู้เจริญด้วยกลิ่นคือคุณแห่งศีล จักเป็นผู้ไม่มีอาสวะแล้วจักปรินิพพาน เพราะกรรมที่ทำไว้ดีนั้น และเพราะการตั้งเจตจำนงไว้ เราละโลกไปแล้ว ได้ไปสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

บัดนี้ ในภพสุดท้าย เราเกิดในสกุลอันมั่งคั่ง เมื่ออยู่ในครรภ์มารดา มารดาก็จะมีกลิ่นตัวหอม และในเวลาที่เราคลอดจากครรภ์มารดา พระนครสาวัตถีก็หอมฟุ้งเหมือนถูกอบด้วยกลิ่นหอมนานาชนิด ขณะนั้น ฝนดอกไม้ทิพย์อันหอมหวนก็ตกลงมา กลิ่นทิพย์อันน่ารื่นรมย์ใจ และธูปมีค่ามาก หอมฟุ้งไปทั่ว ไม่ว่าเราเกิดในเรือนใด เรือนนั้นเทวดาจะนำธูปและดอกไม้ซึ่งล้วนแต่มีกลิ่นหอมและเครื่องหอมมาอบ ในเวลาที่เรายังเยาว์ พระศาสดาผู้เป็นสารถีฝึกนรชน ทรงแนะนำพุทธบริษัทของพระองค์ แล้วเสด็จมายังพระนครสาวัตถี พร้อมด้วยพระภิกษุ-สงฆ์ทั้งหมด

ครั้งนั้น เราได้พบพุทธานุภาพจึงออกบวช เราเจริญธรรม

๔ ประการคือ ศีล สมาธิ ปัญญา และวิมุตติอันยอดเยี่ยม แล้วบรรลุธรรมเป็นที่สิ้นอาสวะ ในคราวที่เราออกบวช และคราวที่เราเป็นพระอรหันต์ อีกทั้งครั้งเมื่อเราจักปรินิพพาน ได้มีฝนมีกลิ่นหอมตกลงมา กลิ่นสรีระอันประเสริฐของเราครอบงำจันทน์อันมีค่า ทั้งดอกจำปา และดอกอุบล และเมื่อเราไปในที่ใดกลิ่นสรีระของเราจะกลบกลิ่นเหล่านี้ได้ทั้งหมด เราเผากิเลสทั้งหลายถอนภพขึ้นได้หมดแล้ว ตัดกิเลสเครื่องผูกดังช้างตัดเชือกแล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะ คุณวิเศษเหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว”

เราจะเห็นว่า ภาพแห่งความดีที่ทำไว้ในอดีตไม่ได้หายไปไหน ยังคงติดอยู่ในกลางใจเสมอ คุณงามความดีที่เราได้ตั้งใจทำไว้ ก็จะติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติจนกระทั่งเข้าสู่พระนิพพาน **เราเป็นนักสร้างบารมีจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสั่งสมแต่ภาพการสร้างบารมีที่งดงามไว้ในใจ อย่าให้ภาพที่ไม่ดีเกิดขึ้นในใจ เพราะวาระสุดท้ายของชีวิต ตอนศึกชิงภพสรุปงบดุลของชีวิต เราจะได้มีแต่ภาพกรรมนิมิตที่ดี เพื่อมีสุคติเป็นที่ไป** ทุกอย่างที่เราทำไปล้วนมีผลต่อตัวเราโดยตรงทั้งสิ้น ให้ตรองให้ดีก่อนคิด พูด และทำหมั่นสั่งสมแต่คุณงามความดีไปตลอดชีวิต ชีวิตเราจะได้ปลอดภัยทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

อานิสงส์
ฟังสวดพระอภิธรรม

บัณฑิตทั้งหลายฟังธรรมแล้ว
ย่อมมีจิตผ่องใส
เหมือนห้วงน้ำลึก ที่ใสสะอาด ไม่มีความขุ่น

การฟังธรรมตามกาล เป็นมงคลอย่างยิ่ง และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกชีวิต เพราะจะทำให้เรารู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้ รู้แล้วก็จะได้แจ่มแจ้งในธรรมนั้นยิ่งๆ ขึ้นไป และช่วยคลายความสงสัยที่ติดค้างอยู่ในใจลงได้ การฟังธรรมจะทำให้จิตใจผ่องใส ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระธรรมอันประเสริฐ ย่อมทำให้ผู้ฟังไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ หรือแม้ฟังยังไม่เข้าใจลึกซึ้ง แต่ความรู้ที่ได้ยินได้ฟังมานั้น จะเป็นอุปนิสัยติดตัวไปในภพชาติเบื้องหน้า และเป็นเหตุให้บรรลุธรรมาภิสมัยได้ในที่สุด

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“ยถาปิ รหโท คมฺภีโร วิปฺปสนฺโน อนาวิโล
เอวํ ธมฺมานิ สุตฺวาน วิปฺปสีทนฺติ ปณฺฑิตา

บัณฑิตทั้งหลายฟังธรรมแล้ว ย่อมมีจิตผ่องใส เหมือนห้วงน้ำลึก ที่ใสสะอาด ไม่มีความขุ่น”

ปราภเหตุวัดพระธรรมกายได้จัดให้มีการฟังสวดพระอภิธรรม เนื่องในงานบำเพ็ญกุศลคุณยายมหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง มหาปูชนียาจารย์ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย ซึ่งท่านได้ละสังขารด้วยโรคชรา รวมสิริอายุได้ ๙๒ ปี ทุกๆ คืน จะมีเหล่าศิษยานุศิษย์ตั้งใจเดินทางมาร่วมบำเพ็ญกุศลกับคุณยาย

กันอย่างเนืองแน่น มาฟังพระสวดพระอภิธรรมและฟังธรรมจากพระเถรานุเถระ ที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาเทศน์และเล่าถึงคุณธรรมของคุณยายเป็นประจำ

หลวงพ่อจึงขอนำเรื่องการฟังสวดพระอภิธรรมมาเล่าให้ทุกท่านได้ศึกษากันเอาไว้ว่า พระอภิธรรมคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ใครเป็นผู้แสดงพระอภิธรรมเป็นคนแรก หากฟังด้วยจิตที่เลื่อมใสแล้ว สามารถนำเราไปสู่สุคติโลกสวรรค์ได้อย่างไร หัวใจของพระอภิธรรมนั้นเป็นเรื่องของจิต เจตสิก รูป นิพพาน ว่ามีลักษณะอย่างไร การทำงานของจิต เจตสิกเป็นอย่างไร รูปและนิพพานมีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก

พระอภิธรรม คือ ธรรมขั้นสูงที่พิเศษกว่าพระสูตร สำหรับพระอภิธรรมที่เราได้ฟังกันทุกคืนนั้น ส่วนใหญ่พระท่านจะสวดบทพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ได้แก่ คัมภีร์ธรรมสังคณี คัมภีร์วิภังค์ คัมภีร์กถาวัตถุ คัมภีร์ปุคคลบัญญัติ คัมภีร์ธาตุกถา คัมภีร์ยมก คัมภีร์ปัฏฐาน

มีผู้รู้ได้อุปมาเอาไว้ว่า พระอภิธรรมปิฎกมีความสำคัญเปรียบเสมือนรากแก้ว พระวินัยปิฎกประหนึ่งลำต้น พระสุตตันตปิฎกเหมือนกิ่งก้านสาขา หรืออีกนัยหนึ่ง ถ้าจะเปรียบกับร่างกาย พระอภิธรรมปิฎกเหมือนกับหัวใจ พระวินัยปิฎกเหมือน

กับชีวิต พระสุตตันตปิฎกเหมือนอวัยวะร่างกาย ในปิฎกทั้ง ๓ นี้ พระอภิธรรมจึงมีความสำคัญที่สุด เป็นความรู้ระดับสูงที่ท่านเรียกว่า ปรมัตถธรรม คือ เป็นธรรมที่มีเนื้อหาสาระที่ลึกซึ้ง

คำสอนทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น พระสุตตันตปิฎก ๒๑,๐๐๐ พระวินัยปิฎก ๒๑,๐๐๐ ส่วน พระอภิธรรมปิฎก มีมากถึง ๔๒,๐๐๐ เพราะฉะนั้นอภิธรรมปิฎก จึงมีความสำคัญมาก ที่พวกเราเหล่าพุทธศาสนิกชนควรหาโอกาสศึกษาและรับฟังจากผู้ที่ได้ศึกษามาอย่างดีแล้ว

ในสมัยที่พระผู้มีพระภาคเจ้าของเรา ได้ตรัสรู้ธรรม เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่ๆ พระองค์ก็ทรงย้อนกลับมาพิจารณาพระอภิธรรม ทบไปทวนมาถึงความรู้อันสุขุมลุ่มลึกนี้ นานถึง ๑ สัปดาห์ เพื่อจะให้ทรงแตกฉานและรู้แจ้งยิ่งๆ ขึ้นไป แล้วทรงนำไปแนะนำสั่งสอนเหล่าเวไนยสัตว์ให้รู้แจ้งเห็นจริงตามพระองค์ไปด้วย สมัยนั้นพระพุทธองค์ทรงนั่งขัดสมาธิเสวยวิมุตติสุขตลอด ๑ สัปดาห์ ต่อจากนั้นพระพุทธองค์เสด็จจงกรม ณ รัตนจงกรมซึ่งอยู่ระหว่างรัตนบัลลังก์กับที่เสด็จประทับยืน ใช้เวลา ๑ สัปดาห์ พอสัปดาห์ที่ ๓ เหล่าเทวดาเนรมิตเรือนแก้วขึ้น พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จนั่งขัดสมาธิที่เรือนแก้วนั้น ทรงพิจารณาอภิธรรมปิฎก คือ สมันตปัฏฐาน ซึ่งมีนัยที่ไม่สิ้นสุด ทรงใช้เวลานานถึง ๑ สัปดาห์ ทีเดียว

เนื่องจากว่าบุคคลอื่นไม่มีปรีชาสามารถพอที่จะกล่าวจำแนกพระอภิธรรมปิฎกได้ เพราะเป็นวิสัยของพระพุทธเจ้าเท่านั้น เมื่อทรงจำแนกได้อย่างละเอียดลออ แล้วค่อยๆ นำมาถ่ายทอด ให้เหล่าพระสาวกได้รับฟังกัน เช่น พระองค์ทรงพิจารณาสมันตปัฏฐานอนันตนัย ๒๔ อย่าง ว่ามีชื่อเรียกว่าอะไรบ้าง พระองค์ทรงกำหนดรู้หมด ทบไปทวนมา ทรงพิจารณาปฏิจจสมุปปบาท ทั้งอนุโลมและปฏิโลมจนชำนาญ ทรงทราบว่าธรรมนี้ชื่อสติปัฏฐาน ๔ อริยมรรคมีองค์ ๘ ขันธ์ ๕ อายตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ เหตุ ๙ อาหาร ๔ ผัสสะ ๗ เวทนา ๗ สัญญา ๗ เจตนา ๗ จิต ๗ ธรรมทั้งหมดเหล่านี้แบ่งเป็นกามาวจรธรรม รูปาวจรปริยาปันนธรรม อรูปาวจร-อปริยาปันนธรรม โลกิยธรรม โลกุตตรธรรม พระองค์ทรงมีพระปรีชาญาณเป็นเยี่ยม จึงทรงจำแนกได้ละเอียดลอออย่างนี้

การพิจารณาพระอภิธรรมปิฎกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำให้เข้าใจได้ว่า พระอภิธรรมมีนัยลึกซึ้งสุขุมลุ่มลึกยิ่งนัก เพราะหากกล่าวถึงพระวินัยเป็นเรื่องของศีล หรือคำสั่งให้ปฏิบัติตาม บางยุคบางสมัยพระพุทธองค์ก็ทรงบัญญัติพระวินัยไว้เพียงเล็กน้อย เพราะเหล่าสาวกตั้งใจปฏิบัติตามคำสอน จึงไม่มีข้อห้ามมากมายนัก ส่วนพระสูตรเป็นเรื่องของสมาธิหรือคำสอน ที่พระองค์ทรงนำมาถ่ายทอดให้เหล่าสาวกได้นำไป

ปฏิบัติให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ซึ่งต้องอาศัยการทำสมาธิจึงจะหลุดพ้นจากทุกข์ ได้ ส่วนพระอภิธรรมนั้น แม้จะบรรลุธรรมเป็นพระอริยบุคคลก็ยังต้องศึกษาธรรมะขั้นสูงต่อไปอีก

*พระพุทธองค์ทรงเริ่มแสดงพระอภิธรรม หลังจากทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ ปราบพวกเดียรถีย์ที่โคนต้นคัณฑามพพฤกษ์มะม่วงหอมเสร็จแล้ว ก็เสด็จเหาะขึ้นไปเพื่อจำพรรษาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ท้าวสักกเทวราชทอดพระเนตรเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงเสด็จลุกขึ้นจากบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ รีบเสด็จไปต้อนรับพร้อมด้วยหมู่เทพยดา พวกเทวดาต่างพากันคิดว่าท้าวสักกะแวดล้อมไปด้วยหมู่เทพ ประทับนั่งบนบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ยาว ๖๐ โยชน์ แต่เมื่อพระพุทธเจ้าประทับนั่งแล้ว คนอื่นก็ไม่สามารถจะวางแม้แต่ฝ่ามือลง ณ พระแท่นนี้ได้ ฝ่ายพระบรมศาสดาทรงทราบวาระจิตของเหล่าทวยเทพ ทรงใช้พุทธานุภาพ ประทับนั่งจนเต็มบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ บัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ จึงดูเหมือนเล็กนิดเดียว

เมื่อเทพบุตรพุทธมารดาซึ่งเสวยทิพยสมบัติในสวรรค์ชั้นดุสิต ทราบว่าพระบรมศาสดาเสด็จมาแสดงธรรม จึงเสด็จ

---

*มก. เล่ม ๔๒ หน้า ๓๐๗

จากดุสิตสวรรค์พร้อมด้วยเทพบริวารมากมายเพื่อมาฟังธรรม พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเริ่มแสดงพระอภิธรรมปิฎกตั้งแต่ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา อพฺยากตา ธมฺมา เป็นต้นไป เพื่อโปรดทวยเทพในหมื่นจักรวาล ทำให้เทพบุตรเทพธิดาบรรลุธรรมกันนับไม่ถ้วน

ส่วนพุทธบริษัทประมาณ ๑๒ โยชน์ ซึ่งตัดสินใจตั้งหลักแหล่งอยู่ใกล้ๆ บริเวณต้นมะม่วงตลอด ๓ เดือน เพื่อรอรับเสด็จ พระพุทธองค์ และด้วยจิตที่เลื่อมใสในรัตนะอันเลิศ ท่านจุลอนาถบิณฑิกเศรษฐีได้บริจาคทานให้กับพุทธบริษัทประมาณ ๑๒ โยชน์ ตลอด ๓ เดือน ในฤดูกาลนั้น ฝนฟ้าไม่ตก อากาศแจ่มใสตลอดเวลา ทุกคนต่างก็ฟังอภิธรรมที่พระมหาโมคคัลลานะได้รับฟังมาจากพระพุทธองค์อีกทีหนึ่ง พรรษานั้นจึงเป็นพรรษาแห่งการฟังพระอภิธรรมล้วนๆ โดยเฉพาะลูกศิษย์ของพระสารีบุตร ๕๐๐ รูป ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทรงจำในพระอภิธรรมมากที่สุด ในที่สุดก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ เพราะท่านเคยสั่งสมเรื่องการฟังพระอภิธรรมมามาก

มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับภิกษุทั้ง ๕๐๐ รูปว่า สมัยที่พวกท่านเคยบังเกิดเป็นค้างคาวหนู ๕๐๐ ตัว ในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงพระนามว่า กัสสปะ ค้างคาวหนูอาศัยอยู่ที่เงื้อมเขาแห่งหนึ่ง ในถ้ำนั้นมีพระเถระ ๒ รูป เดินจงกรม แล้ว

ท่องบ่นพระอภิธรรมไปด้วย ค้างคาวหนูได้ฟังบ่อยๆ ก็ถือเอาเสียงนั้นเป็นนิมิตทำให้จดจำได้ แต่ไม่รู้ว่าธรรมเหล่านั้นชื่อว่าขันธ์ ธรรม เหล่านี้ชื่อว่า ธาตุ เพราะสักแต่ว่าถือเอาเป็นนิมิตในเสียงเท่านั้น แต่ด้วยจิตที่เลื่อมใสในเสียง การฟังพระสวดพระอภิธรรมในครั้งนั้น ละโลกไปแล้วทำให้ไปบังเกิดในเทวโลกมีวิมานสว่างไสว เสวยทิพยสมบัติสิ้นพุทธันดรหนึ่ง พอจุติจากเทวโลกแล้วก็มาเกิดในกรุงสาวัตถี เมื่อเติบโตขึ้นจึงชักชวนกันบรรพชาในสำนักของพระสารีบุตรเถระ ในเวลาจบพระธรรม-เทศนา ธรรมาภิสมัยได้มีแก่เทวดา ๘ หมื่นโกฏิ และเทพบุตร-พุทธมารดาก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน

จะเห็นได้ว่า การฟังธรรมซึ่งเป็นความรู้อันบริสุทธิ์ ที่เกิดจากใจที่หยุดนิ่งอย่างสมบูรณ์แล้ว คือเกิดจากการตรัสรู้ธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อใครได้ยินได้ฟังแล้ว แม้ว่าสติปัญญาจะไตร่ตรองตามไม่ทัน ยังแปลไม่ออก แต่ก็จะสามารถขัดเกลาจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใสได้ และจะเป็นอานิสงส์ใหญ่ที่ส่งผลให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพานอีกด้วย ดังนั้นเมื่อไปรับฟังพระสวดพระอภิธรรมที่ไหนก็ตาม ให้ตั้งใจเงี่ยโสตสดับตรับฟังให้ดี อย่าพูดคุยกัน ต้องทำใจให้สงบ ทำใจให้นิ่งๆ รับฟัง ด้วยจิตที่เป็นกุศล จะได้เป็นบุญใหญ่ติดตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ

อานิสงส์บูชาเจดีย์ด้วยดอกบัว ๘ กำ

ดูก่อนท่านผู้เห็นภัยในวัฏสงสารทั้งหลาย
พวกเธอทั้งหลาย อย่ากลัวบุญเลย
คำว่าบุญนี้ เป็นชื่อของความสุข

บุญ เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต เป็นสิ่งสำคัญที่สนับสนุนให้เราบรรลุวัตถุประสงค์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะหากมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ ที่จะนำตนและสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะด้วยแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสั่งสมบุญกันชนิดบุญครอบฟ้าสมบัติครอบจักรวาล และยิ่งถ้าเราหมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่เสมอ ก็จะเป็นเหตุให้เราได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิตภายในภพชาตินี้ คือ เข้าถึงพระธรรมกายได้อย่างรวดเร็ว

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน นิธิกัณฑสูตร ว่า

“มา ภิกฺขเว ปุญฺญานิ ภายิตฺถ สุขสฺเสตํ อธิวจนํ

ดูก่อนท่านผู้เห็นภัยในวัฏสงสารทั้งหลาย พวกเธอทั้งหลาย อย่ากลัวบุญเลย คำว่าบุญนี้ เป็นชื่อของความสุข”

ปัจจุบันหากมีการเอ่ยถึงเรื่องการทำบุญกุศล คนส่วนใหญ่มักไม่เข้าใจว่า ทำไมต้องสั่งสมบุญด้วย บุญเป็นอย่างไร ช่วยเราในยามยากได้จริงหรือ เพราะปัจจุบันเราได้รับการปลูกฝังให้สะสมเงิน สะสมทรัพย์สมบัติเอาไว้มากๆ แก่ตัวลงจะได้ไม่ต้องลำบาก จึงให้ความสำคัญกับการสั่งสมบุญน้อยกว่าการสะสมทรัพย์ เพราะเราอยู่ในยุคสมัยของโลกาภิวัตน์ ที่มนุษย์วิ่งตามกระแสวัตถุนิยม เมื่อใจไปยึดติดอยู่กับวัตถุสิ่งของนอก

ตัวมากเข้า จึงมองไม่เห็นความสำคัญของจิตใจ ไม่เข้าใจถึงการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏว่า ตราบใดที่ยังไม่หมดกิเลสก็ต้องเวียนตายเวียนเกิดเช่นนี้อยู่ร่ำไป

การสะสมทรัพย์เป็นเพียงปัจจัยเกื้อหนุนให้เรามีความสุขในภพชาตินี้ แต่การสั่งสมบุญจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เรามีความสุขไปทุกภพทุกชาติ ยิ่งถ้าหากทำบุญถูกเนื้อนาบุญ บุญนั้นก็เป็นมหัคคตกุศล เป็นบุญใหญ่ ได้ผลเกินควรเกินคาด เกิดมากี่ภพกี่ชาติจะเป็นผู้พรั่งพร้อมด้วยสมบัติ ๓ คือ รูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ และคุณสมบัติ บุญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทั้งปวง

*ในสมัยของพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้า มีลูกของมหาเศรษฐีท่านหนึ่งชื่อ เวเทหะ อาศัยอยู่ในกรุงพาราณสี เป็นเด็กที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด แตกฉานในศิลปศาสตร์ต่างๆ เมื่อเติบโตขึ้น พ่อแม่ได้ไปสู่ขอธิดาเศรษฐีที่มีรูปงามให้มาเป็นคู่ครอง เนื่องจากฝ่ายหญิงเคยทำบาปอกุศลบางอย่างไว้ แม้เป็นหญิงที่สวยงาม แต่ขณะที่ก้าวเท้าผ่านธรณีประตูบ้านของสามี ก็เกิดกลิ่นเหม็นรุนแรงออกจากตัวของนางทันที

---

*มก. เล่ม ๓๒ หน้า ๒๘๕

ลูกชายเศรษฐีได้กลิ่นเหม็นรุนแรงทนไม่ไหว จึงไต่ถามว่า “กลิ่นนี้มาจากไหน” เมื่อรู้ว่าเป็นกลิ่นตัวของเจ้าสาว ก็รีบสั่งให้ขับไล่นางออกจากบ้าน และทันทีที่เจ้าสาวกลับบ้านของนาง กลิ่นเหม็นรุนแรงนั้นก็หายไปเป็นปลิดทิ้ง เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่ครั้นเจ้าสาวกลับมาบ้านท่านเศรษฐี กลิ่นเหม็นเน่าก็ฟุ้งตลบอบอวลไปทั่วทั้งบ้านอีก ทุกคนได้กลิ่นแล้วแทบจะอาเจียน ลูกชายเศรษฐีจึงรีบสั่งให้ขับไล่นางออกจากบ้านโดยด่วน กลิ่นเหม็นเน่าจึงจางหายไป ครั้นเหตุการณ์ผ่านไป ลูกชายเศรษฐีได้ทำพิธีขอนางมาเป็นคู่ครองอีก แต่กลิ่นเหม็นเน่านี้ก็เกิดขึ้นทุกครั้ง การสู่ขอต้องเป็นอันล้มเหลวอยู่อย่างนี้ถึง ๗ ครั้ง

ในสมัยนั้น หลังจากที่พระกัสสปทศพลเสด็จปรินิพพานแล้ว พุทธศาสนิกชนได้ช่วยกันก่อสร้างพระเจดีย์ทองสูง ๑ โยชน์ ด้วยการเอาอิฐทองคำทั้งหนาทั้งใหญ่ มีราคาก้อนละหนึ่งแสน มาก่อเป็นมหาเจดีย์ คนสมัยก่อนเขามีความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยกันมาก ถ้าทำบุญเพื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วละก็ ทุกคนจะไม่ลังเล ไม่มีความตระหนี่หลงเหลืออยู่ในใจเลย ต่างหวังจะได้บุญใหญ่กันทั้งนั้น

ในขณะที่มหาชนกำลังสร้างพระเจดีย์อยู่นั้น ธิดาของเศรษฐีก็คิดว่า ที่เราต้องถูกส่งกลับถึง ๗ ครั้งนี้ คงเป็นเพราะกรรมในอดีตที่เราเคยทำผิดพลาดไว้ ทำให้การแต่งงานของเรา

ต้องล้มเหลวทุกครั้ง นางจึงคิดว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจะต้องสั่งสมบุญให้ยิ่งๆ ขึ้นไป เกิดภพชาติต่อไป จะได้ไม่ผิดหวังในชีวิตอีก คิดเช่นนั้นแล้ว นางจึงตัดสินใจขายเครื่องประดับทั้งหมดแล้วทำบุญชนิดทุ่มสุดตัว ทุ่มสุดหัวใจ ด้วยความปลื้มปีติเบิกบานพร้อมที่จะสั่งสมความดีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป นางได้นำเงินทั้งหมดที่ขายเครื่องประดับได้ไปซื้อทองคำแท่ง เพื่อเอาทองไปร่วมสร้างเจดีย์กับมหาชน สมัยนั้น เขาเอาทองทั้งแท่งมาทำเป็นอิฐกันเลยทีเดียว อิฐทองยาว ๑ ศอก กว้าง ๑ คืบ สูง ๔ นิ้ว เรียงต่อกันขึ้นไปเรื่อยๆ ให้สูง ๑ โยชน์ พลังศรัทธาเขา มีกันขนาดนั้น นอกจากนี้ก็ใช้ก้อนหรดาล ซึ่งมีสีแดงอมเหลือง เขียนลวดลายให้สวยสดงดงาม และใช้มโนศิลาซึ่งเป็นศิลาอ่อนๆ เป็นหินลายสีออกสีแดงเรื่อๆ บดละเอียดฉาบทาพระเจดีย์ให้แลดูเปล่งปลั่งมากยิ่งขึ้น

หลังจากได้ร่วมสร้างพระเจดีย์แล้ว นางได้นำดอกบัว ๘ กำ ไปบูชาพระสุวรรณเจดีย์ และเดินเวียนประทักษิณ ๓ รอบ พร้อมกับตั้งความปรารถนาว่า เกิดกี่ภพกี่ชาติ ไม่ว่าข้าพเจ้าจะไปเกิด ณ แห่งหนตำบลใดก็ตาม ขอให้กลิ่นจันทน์จงฟุ้งออกจากตัว ขอให้กลิ่นอุบลจงฟุ้งออกจากปาก ชื่อว่ากลิ่นเหม็นที่เกิดขึ้นเหมือนในชาตินี้อย่าได้เกิดมีอีกต่อไปเลย แล้วนางก็เดินทางกลับบ้านด้วยจิตที่เลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง

วันนั้นเอง ลูกชายเศรษฐีเกิดคิดถึงนาง จึงให้บิดาไปสู่ขอนางอีก แต่เนื่องจากนางได้ขายเครื่องอาภรณ์บูชาพระเจดีย์จนหมดแล้ว จึงบอกว่า ไม่สามารถที่จะหาอาภรณ์ที่สวยงามมาใส่เพื่อเข้าพิธีแต่งงานได้ ลูกชายเศรษฐีจึงนำเสื้อผ้าอาภรณ์อย่างดีส่งไปให้นาง ขณะที่เจ้าสาวก้าวเท้าเข้ามาในบ้าน กลิ่นจันทน์และกลิ่นอุบลได้ฟุ้งไปทั่วทั้งบ้าน ทำให้ลูกชายเศรษฐีอัศจรรย์ใจมาก จากที่เคยได้กลิ่นเหม็นๆ ก็กลายเป็นกลิ่นหอม จึงถามนางว่าไปทำบุญอะไรไว้ จึงมีกลิ่นหอมเช่นนี้

เมื่อรู้ว่าเป็นผลบุญที่เกิดจากการสร้างเจดีย์ทอง ลูกชายเศรษฐีปรารถนาจะได้บุญใหญ่บ้าง แม้ตัวเองจะไม่ทันมีส่วนได้ร่วมสร้างเจดีย์ทอง แต่ก็ได้นำผ้ากัมพลที่มีราคาแพงที่สุดในสมัยนั้น ไปหุ้มพระเจดีย์ให้แลดูสวยงามอลังการมากยิ่งขึ้น แล้วให้ช่างเอาทองไปบุเป็นดอกปทุมทองขนาดเท่าล้อรถ ประดับที่พระเจดีย์ ทำดอกปทุมทองแขวนห้อยไว้ มีขนาดถึง ๑๒ ศอก ทำให้พระเจดีย์งดงามสว่างไสวเรืองรองไปด้วยทองคำ บุญใหญ่ที่ทั้งสองท่านได้ทำในครั้งนั้น ทำให้ได้ไปเสวยทิพยสมบัติในสุคติโลกสวรรค์ ไม่เคยพลัดตกไปในอบายภูมิ ครั้นมาในภพชาตินี้ก็ได้มาเกิดเป็นลูกมหาเศรษฐีอีก และในที่สุดก็ได้บรรลุธรรมไปตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า บุญที่เราทำถูกเนื้อนาบุญ สร้างมหาเจดีย์ถวายเป็นพุทธบูชา เป็นมหากุศลที่ยิ่งใหญ่หาทำได้ยากในโลก จะทำให้สมบัติใหญ่ทั้งสามเกิดขึ้น คือ มนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ได้มนุษย์สมบัติอันเลิศเต็มเปี่ยมไปด้วยสติและปัญญา มีปัญญาสามารถเอาตัวเองให้รอดพ้นจากความชั่วร้ายทั้งหลาย และคุ้มครองตัวเองให้ตั้งอยู่ในสิ่งที่ดีงามได้ ปัญญานี้จะติดตัวไปทุกภพทุกชาติ จะสอนตัวเองได้ว่า มีทรัพย์แล้วให้ใช้ทรัพย์เป็น ใช้ทรัพย์เพื่อการสร้างบารมีไปสู่อายตนนิพพาน ไม่ใช่ใช้ทรัพย์ไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ ปัญญาจะเกิดขึ้นอย่างนี้ นอกจากนี้ยังได้สิ่งที่ตามมาอีก คือได้ประโยชน์ทั้งสาม ได้แก่ **ประโยชน์ในปัจจุบัน** จะทำให้มีความสุข พรั่งพร้อมด้วยสมบัติต่างๆ ทั้งลาภ ยศ สรรเสริญ สุข **ประโยชน์ในอนาคต** ก็มีสวรรค์เป็นที่ไป ซึ่งเป็นที่พักกลางทางระหว่างที่ยังสร้างบารมีอยู่ และ**ประโยชน์อย่างยิ่ง** คือเข้าถึงความสุขอันเป็นอมตะ เป็นความสุขที่เกิดจากการเข้าถึงกายธรรมอรหัต สุขจากพระนิพพาน

ดังนั้น ให้ทุกๆ ท่านหมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ อย่าได้กลัวที่จะทำบุญกันเลย แต่ให้กลัวว่าจะไม่ได้สั่งสมบุญ หลวงพ่อนี่กลัวจริงๆ นะ กลัวว่าพวกเราจะได้บุญน้อย เกิดมาแล้วมีโอกาส

สร้างบุญได้ไม่เต็มที่ จึงได้เชิญชวนให้ทุกท่านหมั่นสั่งสมกายสุจริต วจีสุจริต มโนสุจริต ไว้ให้มากที่สุด ด้วยการหมั่นทำบุญ ให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ทำให้สม่ำเสมอ อีกทั้งหมั่นฝึกฝนอบรมใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ ให้หยุดนิ่งกันทุกๆ วัน แล้วเราจะสมปรารถนาได้เข้าถึงพระธรรมกายภายในกันทุกคน

๓๙

อานิสงส์
บูชาพระพุทธสรีระ

บุญอันเลิศ ย่อมเจริญแก่ชนทั้งหลายผู้เลื่อมใสแล้ว ในบุคคลผู้เลิศ อายุ วรรณะ ยศ เกียรติ ความสุข และกำลัง อันเลิศ ก็ย่อมเจริญ ผู้มีปัญญาให้วัตถุอันเลิศ ตั้งมั่นแล้วใน ธรรมอันเลิศ เมื่อเป็นเทวดาก็ตาม มนุษย์ก็ตาม ก็จะถึง ความเป็นเลิศ บันเทิงใจในที่ทุกสถาน นี่เป็นขุมทรัพย์ที่อำนวย สมบัติทุกอย่างแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

บุญ เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิตของเรา เป็นชื่อของความสุขความสำเร็จทุกๆ อย่าง ที่จะคอยสนับสนุนให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต เมื่อเราทั้งหลายมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ ที่จะนำตนและสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะไปถึงที่สุดแห่งธรรม จึงต้องสั่งสมบุญกันอย่างเต็มที่ ชนิดบุญยิ่งกว่าครอบฟ้า สมบัติเกินกว่าครอบจักรวาลเลยทีเดียว เพราะฉะนั้นบุญกุศลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของเรา ยิ่งถ้าเราหมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ก็จะเป็นเหตุให้เราได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต ในภพชาตินี้ก็จะได้เข้าถึงพระรัตนตรัยมีที่พึ่งที่ระลึกภายใน

มีวาระพระบาลีใน กุมมาสปิณฑชาดก ว่า

“บุญอันเลิศ ย่อมเจริญแก่ชนทั้งหลายผู้เลื่อมใสแล้วในบุคคลผู้เลิศ อายุ วรรณะ ยศ เกียรติ ความสุข และกำลังอันเลิศ ก็ย่อมเจริญ ผู้มีปัญญาให้วัตถุอันเลิศ ตั้งมั่นแล้วในธรรมอันเลิศ เมื่อเป็นเทวดาก็ตาม มนุษย์ก็ตาม ก็จะถึงความเป็นเลิศ บันเทิงใจในที่ทุกสถาน นี่เป็นขุมทรัพย์ที่อำนวยสมบัติทุกอย่างแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย”

ความเลื่อมใสศรัทธาที่ตั้งมั่นดีแล้วในบุคคลผู้เลิศ เปรียบ-

เสมือนบันไดก้าวแรกและเป็นก้าวสำคัญ ที่จะนำเราก้าวไปสู่ความเต็มเปี่ยมของชีวิต ขณะยังอยู่ในโลกมนุษย์ก็จะพรั่งพร้อมไปด้วยรูปสมบัติ คุณสมบัติ ทรัพย์สมบัติ หากละโลกไปแล้วก็จะได้สวรรค์สมบัติ บริวารสมบัติมากมาย และเมื่อบุญบารมีเต็มเปี่ยมก็จะได้นิพพานสมบัติ หมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ เสวยเอกันตบรมสุขอย่างเดียว

ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะว่า เมื่อเรามีจิตเลื่อมใสศรัทธาในบุคคลใดแล้ว เรามักย่อมอยากหาโอกาสแสดงความศรัทธาต่อบุคคลนั้น ทั้งทางกาย วาจา และใจ เหมือนที่พวกเรามีความเลื่อมใสในพระบรมศาสดา ทุกๆ วันก็หาโอกาสแสดงความเลื่อมใสต่อพระองค์ ด้วยการสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็นเป็นประจำ การพนมมือไหว้ หรือก้มลงกราบด้วยความนอบน้อมนั้น ถือเป็นการแสดงออกทางกายกรรม การเปล่งวาจาอันเป็นสิริมงคลสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ถือเป็นวจีกรรม

ส่วนทางมโนกรรม คือการส่งใจไปถึงพระผู้มีพระภาคเจ้า นึกถึงพระคุณอันประเสริฐของพระองค์ ที่นำความสว่างไสวมาสู่ดวงจิตของมวลมนุษยชาติ ทำให้เราตื่นจากความหลับใหล พ้นจากความมืดคือกิเลส ให้ได้พบแสงสว่างแห่งธรรม หรือจะตรึกระลึกตามบทสวดสรรเสริญก็ได้ ให้ในใจมีพระรัตนตรัยเป็นอารมณ์ บุญนี้จะส่งผลให้เราเข้าถึงฐานะอันประเสริฐ เพราะผู้ที่

เลื่อมใสในสิ่งที่เลิศ วิบากหรือผลอันเลิศย่อมมีแก่บุคคลนั้นด้วย

เราเลื่อมใสในธรรมอันเลิศ ซึ่งเป็นวิราคธรรม เป็นธรรมอันย่ำยีความมัวเมา กำจัดความกระหาย ถอนเสียได้ซึ่งอาลัย เข้าไปตัดวัฏฏะ เป็นที่สิ้นตัณหา เป็นที่คลายกำหนัด และเป็นที่ดับกิเลสอาสวะทุกอย่าง เมื่อเลื่อมใสในธรรมอันเลิศเช่นนี้ ผลอันเลิศย่อมมีแก่บุคคลผู้เลื่อมใสนั้น

เราเลื่อมใสในพระสงฆ์สาวก คือคู่แห่งบุรุษ ๔ จำพวก บุคคล ๘ ตั้งแต่ผู้ที่เข้าถึงกายธรรมพระโสดาบัน กายธรรมพระ-สกิทาคามี กายธรรมพระอนาคามี จนถึงกายธรรมพระอรหัต ทั้งหยาบและละเอียด ซึ่งเป็นผู้ควรแก่ของคำนับ ควรแก่การต้อนรับ เป็นผู้ควรแก่ของทำบุญ ควรแก่การทำอัญชลี เป็นนาบุญอันเลิศของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ความเลื่อมใสในสงฆ์นี้ ชื่อว่าเป็นความเลื่อมใสในสิ่งที่เลิศ ผลอันเลิศย่อมบังเกิดขึ้นแก่บุคคลผู้เลื่อมใสนั้น

เมื่อมีใจเลื่อมใสสักการะเคารพทั้ง กาย วาจา และใจ พร้อมทั้งบูชาด้วยสิ่งที่เลิศ บุญอันเลิศ คือ อายุ วรรณะ ยศ เกียรติ ความสุขและพละกำลัง ย่อมเจริญแก่บุคคลนั้น ดังเช่น**พระนาง-มัลลิกา** ผู้ได้บูชาสิ่งที่เลิศ คือเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์แด่บุคคลที่เลิศที่สุด คือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้จะบูชาพระสรีระ

ของพระองค์ ซึ่งเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ตาม แต่ผลบุญนั้นเป็นอจินไตย ส่งผลให้นางได้ทิพยสมบัติมากมายอย่างคาดไม่ถึง

*ในวันที่พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ในวันเพ็ญเดือน ๖ ระหว่างต้นสาละทั้งคู่ ใกล้กรุงกุสินารา พวกเทวดาและมนุษย์ต่างพากันทำการบูชาพระสรีระของพระพุทธองค์ ในสมัยนั้น พระธิดาของกษัตริย์มัลละชื่อ **มัลลิกา** ผู้มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย พระนางเป็นภรรยาของพันธุลเสนาบดี หลังจากที่สามีและบุตรชายถูกประหารชีวิตเพราะพระเจ้าปเสนทิโกศลเข้าพระทัยผิด พระนางจึงได้ทูลลากลับมาอยู่ที่บ้านเกิด

เมื่อเหล่ามัลลกษัตริย์และมหาชน ได้อัญเชิญพระสรีระของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผ่านมาที่หน้าบ้าน พระนางมีจิตเลื่อมใสปรารถนาจะบูชาพระสรีระของพระพุทธองค์ จึงเอาน้ำหอมล้างเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์ของตน ซึ่งเป็นเครื่องประดับที่สวยงามและมีค่ามาก แล้วใช้ผ้าเนื้อดีขัดให้สะอาด พร้อมทั้งนำดอกไม้ของหอมชนิดต่างๆ น้อมเข้าไปบูชาพระสรีระของพระผู้-มีพระภาคเจ้า พวกมหาชนเห็นการบูชาอันยิ่งใหญ่ของพระนาง

---

*มก. เล่ม ๑๓ หน้า ๔๔๖, เล่ม ๔๘ หน้า ๓๐๙

เช่นนั้น ต่างอนุโมทนาสาธุการ แม้เหล่าทวยเทพต่างพากันสรรเสริญในทานอันเลิศของพระนาง

พระสรีระของพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งมีพระฉวีวรรณดุจทองคำ แล้วยังประดับด้วยมหาลดาปสาธน์ ที่ทำด้วยรัตนะ ๗ ประการ ก็ยิ่งรุ่งเรืองสว่างไสว พระนางมัลลิกาเห็นแล้วก็มีจิตเลื่อมใสเพิ่มพูนเป็นทับทวี จึงตั้งความปรารถนาว่า ‘หากข้าพเจ้าท่องเที่ยวอยู่ในวัฏสงสาร ก็ขอให้เครื่องประดับจงบังเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้าอย่างง่ายดาย ขอเครื่องประดับจงอย่าแยกจากข้าพระองค์ ขอสรีระจงเป็นเช่นเดียวกับเครื่องประดับที่สวมใส่อยู่เป็นนิตย์เถิด’

ต่อมาเมื่อพระนางละโลกนี้ไปแล้ว ก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ด้วยอานุภาพแห่งการบูชาพระพุทธเจ้าในครั้งนั้น ทำให้พระนางมีทิพยสมบัติใหญ่โตโอฬารเป็นพิเศษ เป็นสมบัติที่ไม่เหมือนใคร วิมานประดับด้วยผ้า รุ่งเรืองด้วยแก้ว ๗ ประการ โดยเฉพาะรัศมีสีทองสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ

สมัยนั้น พระนารทเถระเหาะขึ้นไปบนเทวโลก เห็นวิมานของเทพธิดาท่านนี้ สว่างไสวเรืองรองเป็นพิเศษ จึงถามเทพธิดาว่า “ดูก่อนเทพธิดา ท่านนุ่งห่มผ้า ประดับประดาด้วยเครื่องประดับสีทองเหลืองอร่าม งดงามรุ่งเรืองด้วยเส้นใยข่ายทองคำบริสุทธิ์ วิจิตรด้วยรัตนะนานาชนิด แม้ท่านจะไม่ประดับด้วย

เครื่องประดับอันงดงามเหล่านี้ ท่านก็ยังงดงามด้วยรูปสมบัติโดยธรรมชาติอยู่แล้ว แต่เมื่อสวมเครื่องประดับเหล่านั้น ซึ่งล้วนแต่ทำด้วยรัตนะทองคำ แก้วไพฑูรย์ จินดามณี ก็ยิ่งทำให้งดงามสว่างไสวเหลือเกิน

ดูก่อนเทพธิดา ผู้ประดับด้วยเครื่องประดับอันวิจิตร มือแขน เท้าของท่าน พรั่งพร้อมด้วยอาภรณ์ทองคำ ที่คอก็ประดับด้วยพวงมาลัยทอง และศีรษะสวมมาลัยประดับมุก มีร่างแหทองคำปกคลุมร่างกายไว้ เป็นระเบียบงดงามด้วยสายแก้วสีต่างๆ สายแก้วเหล่านั้นแต่ละเส้นล้วนทำด้วยทองคำ แก้วทับทิม แก้วมุกดา แก้วไพฑูรย์ บางสายก็สำเร็จด้วยแก้วสีแดงสว่างสดใส บ้างก็ทำด้วยแก้วใสเหมือนตานกพิราบ เครื่องประดับทุกอย่างที่กายของท่านนี้ ยามต้องลมพัดมีเสียงไพเราะเหมือนเสียงนกยูงทองขับขาน ไพเราะเสนาะโสตยิ่งนัก

รถของท่านงดงามวิจิตร มีเพลา ล้อ และงอนไถ ประดับด้วยทองคำ ล้วนแต่สีเหลืองอร่ามเปล่งปลั่งสุกใสงดงามตาหลากไปด้วยแก้วมณีรัตนะนานาพรรณ ไม่ว่าท่านจะไปที่ไหน ที่ตรงนั้นก็สว่างไสวรุ่งโรจน์ตระการตา ดูก่อนเทพธิดา นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

เทพธิดาตอบว่า“ที่ดิฉันมีเครื่องประดับที่สวยงามอลังการเช่นนี้ ทั้งร่างกายก็ปกคลุมด้วยข่ายทองคำ วิจิตรไปด้วยแก้วมณี

และแก้วมุกดาที่เกี่ยวพันกันเป็นลำดับ ส่องแสงสว่างไสวเรืองรอง เพราะมีจิตผ่องใสได้บูชาพระสรีระของพระบรมศาสดา ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ซึ่งเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว ครั้นทำกุศลกรรมครั้งนั้นแล้ว มหานิสงส์ใหญ่ก็ส่งผลให้ดิฉันได้มาบังเกิดเป็นเทพธิดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ได้เข้าถึงฐานะอันเลิศเช่นนี้”

เราจะเห็นว่า การบูชาบุคคลที่ควรบูชา เป็นบุญใหญ่ที่จะส่งผลให้เราเข้าถึงฐานะอันเลิศ หากมีโอกาสสั่งสมบุญแล้วก็ให้ทุ่มเทกันให้เต็มที่ อย่าได้ตระหนี่หวงแหนทรัพย์ ให้คิดว่าเราได้สละสิ่งเล็กน้อย เพื่อจะได้สั่งสมบุญบารมีอันยิ่งใหญ่ เพราะเป้าหมายที่แท้จริงของการเกิดมา ก็เพื่อมุ่งไปสู่ที่สุดแห่งธรรม เราจึงควรสร้างบารมีให้เต็มที่ ให้มีความศรัทธามั่นคง หนักแน่นในอุดมการณ์และมโนปณิธานตลอดไป อีกทั้งต้องหมั่นเก็บเกี่ยวบุญทุกๆ อย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิต อย่าปล่อยโอกาสที่ดีผ่านไป ให้เราหมั่นเตือนตัวเองทุกๆ วัน อย่าได้ประมาท ให้ใจของเราอยู่ในแหล่งแห่งบุญกุศล แหล่งแห่งความบริสุทธิ์ตลอดเวลา เมื่อทำได้เช่นนี้ ใจของเราย่อมผ่องใส จะทำให้ชีวิตการสร้างบารมีรุ่งโรจน์มีความสมบูรณ์พร้อม และบุญนี้ก็จะเป็นเสบียงใหญ่เพื่อนำเราไปสู่ที่สุดแห่งธรรมกันทุกคน

๔๐

อานิสงส์การอุปัฏฐาก

ผู้ใดมีศรัทธาตั้งมั่น มีความรักตน
มีศรัทธาไม่หวั่นไหว มีความเลื่อมใสยิ่ง
ย่อมบำรุงพระตถาคตหรือพระสาวก
การบำรุงนี้ย่อมเยี่ยมกว่าการบำรุงทั้งหลาย
ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งปวง
เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน

ใจที่ฝึกดีแล้ว ย่อมทำอะไรๆ ได้เหนือความคาดหมายของปุถุชน ใจที่ฝึกดีแล้วย่อมนำความสุขและความสำเร็จมาให้ การฝึกใจด้วยการทำสมาธิเป็นบุญละเอียดอ่อน เป็นการแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้น สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ให้เป็นไปได้ สิ่งที่ไม่สำเร็จให้สำเร็จ สิ่งที่ยากให้ง่าย สิ่งที่เหลือวิสัยให้อยู่ในวิสัย เมื่อจิตใจตั้งมั่น หยุด นิ่ง เฉย ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวของเราในทางที่ดีขึ้น จากอ่อนแอเป็นเข้มแข็ง จากสิ้นหวังเป็นสมหวัง จากสับสนเป็นสงบ จากว้าเหว่เป็นอบอุ่น จากห่อเหี่ยวเป็นเบิกบาน จากทุกข์เป็นสุขอย่างไม่มีขอบเขต และเปลี่ยนแปลงชีวิตของปุถุชนให้เป็นพระอริยเจ้าได้ เวลาที่ให้กับการนั่งสมาธินั้นไม่มีสูญเปล่า เพราะเป็นเวลาที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ เกินกว่าที่จะคาดคิด ชีวิตจะมีความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป แม้สมบัติโลกทั้งหมดก็เทียบค่าไม่ได้กับเวลาที่ใจหยุดนิ่ง

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ใน อังคุตตรนิกาย ฉักกนิบาต ว่า

“ผู้ใดมีศรัทธาตั้งมั่น มีความรักตน มีศรัทธาไม่หวั่นไหว มีความเลื่อมใสยิ่ง ย่อมบำรุงพระตถาคตหรือพระสาวก การบำรุงนี้ย่อมเยี่ยมกว่าการบำรุงทั้งหลาย ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งปวง เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน”

ศรัทธา คือ ความเชื่อในพระรัตนตรัย ถือว่าเป็นทรัพย์อันประเสริฐประการแรก เมื่อเรามีศรัทธาแล้ว ชื่อว่าเป็นผู้ไม่ยากจน ในการเดินทางข้ามวัฏสงสารอันยาวไกลนี้ ความทุกข์ยากจะน้อยลงและหนทางก็จะสั้นเข้า พระบรมศาสดาของเราจึงได้ตรัสไว้ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทรัพย์ ๕ ประการนี้แล คือ ผู้ใดมีความเชื่อในพระตถาคต ตั้งมั่นไม่หวั่นไหว มีศีลอันงาม ที่พระ-อริยเจ้าชอบใจสรรเสริญ มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์ และมีความเห็นตรง บัณฑิตทั้งหลายกล่าวผู้นั้นว่า เป็นคนไม่ขัดสน ชีวิตของผู้นั้นไม่เปล่าประโยชน์ เพราะเหตุนั้น ผู้มีปัญญา เมื่อนึกถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลายแล้ว พึงประกอบด้วยศรัทธา ศีล ปสาทะ และความเห็นธรรมอยู่เนืองๆ”

อย่าว่าแต่มนุษย์เลยเมื่อปรารถนาความสุข อยากมีความปลอดภัยในการเดินทางในสังสารวัฏ แม้ในกาลที่เทวดาจะจุติจากหมู่เทพเพราะสิ้นอายุ ในกาลนั้น เทวดาผู้มาปลอบจะเปล่งเสียงอวยพร ๓ ประการ โดยให้มีศรัทธาเป็นประการแรกว่า

“ดูก่อนท่านผู้เจริญ เมื่อท่านจากที่นี้ไปจงไปสู่สุคติ จงได้ความเป็นมนุษย์ เมื่อเป็นมนุษย์แล้ว จงมีศรัทธาชั้นเยี่ยมในพระสัทธรรม ศรัทธาของท่านผู้ตั้งมั่นแล้ว จงมั่นคงอยู่เนืองนิตย์ อย่าคลอนแคลนในพระสัทธรรม ที่พระอริยเจ้าประกาศไว้ดีแล้ว

จนตลอดชีวิต ท่านจงกระทำกุศลอันไม่มีความเบียดเบียน ไม่มีอุปธิกิเลส ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจให้มาก และท่านจงทำบุญกุศลด้วยทานให้มาก จงแนะนำแม้สัตว์อื่นๆ ให้ตั้งอยู่ในพรหมจรรย์ในพระสัทธรรม หมู่สัตว์ผู้รู้ตามเป็นจริง จะพลอยยินดีตามท่าน เพราะความอนุเคราะห์นี้ ขอท่านจงกลับมาหาพวกเรา”

ดังนั้น เมื่อเรามีความศรัทธาแล้ว ถือว่าเราได้ต้นทุนอันมหาศาลในการสร้างบุญบารมีที่ยิ่งๆ ขึ้นไป แม้ในขณะนี้เราจะไม่ได้บรรลุอะไร แต่เมื่อมีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหว ก็ย่อมจะได้บรรลุธรรมขั้นสูงจนกระทั่งหมดกิเลสได้อย่างแน่นอน ขอเพียงให้รักษาต้นกล้าแห่งศรัทธานี้ไว้ ให้เป็นกล้าแห่งธรรมที่จะเติบโตต่อไป

*ดังเรื่องของ**พระอานนท์** ผู้มีศรัทธาออกบวชแล้ว ได้บำรุงพระตถาคตเจ้าด้วยศรัทธา แต่เกิดความเป็นห่วงว่าจะไม่บรรลุธรรม เมื่อบุญส่งผลเต็มที่ ในที่สุดท่านก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ เรื่องก็มีอยู่ว่า ในเวลาปัจจุสมัยใกล้รุ่งแห่งราตรีวันที่พระบรมศาสดาจักปรินิพพานนั้น ท่านพระอานนท์เถระมา

---

*มก. เล่ม ๕๘ หน้า ๔๑๙

นึกถึงตนเองว่า ‘ก็เรายังเป็นเพียงพระโสดาบันเท่านั้น พระศาสดาของเราก็จักปรินิพพานเสียแล้ว การอุปัฏฐากบำรุงที่เรากระทำแก่พระศาสดามาตลอดเวลา ๒๕ ปี น่าจักไร้ผลกระมัง’ เมื่อท่านนึกอยู่อย่างนี้ จึงเกิดความเศร้าโศก ได้ยืนเหนี่ยวไม้สลักประตูห้องในอุทยานร้องไห้อยู่

พระบรมศาสดาเมื่อไม่ทรงเห็นพระอานนท์ จึงตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่า อานนท์ไปไหน ครั้นได้ทรงสดับเรื่องนั้นแล้ว จึงรับสั่งให้เรียกท่านมา ทรงประทานโอวาท แล้วตรัสปลอบให้กำลังใจว่า “อานนท์ เธอเป็นผู้ได้ทำบุญไว้ดีแล้ว จงหมั่นประกอบความเพียรต่อไปเถิด เธอจักหมดสิ้นอาสวะโดยเร็วพลัน เธออย่าได้คิดเสียใจไปเลย การอุปัฏฐากที่เธอกระทำแก่เราในบัดนี้ เพราะเหตุไรจักไร้ผลเล่า การอุปัฏฐากที่เธอกระทำแก่เรา แม้ในชาติที่เรายังมีราคะ โทสะ โมหะอยู่ ก็ยังมีผลมากเลย” แล้วจึงทรงเล่าเรื่องในอดีตกาลว่า

พระโพธิสัตว์บังเกิดเป็นรุกขเทวดาที่ต้นทองกวาว ในที่ไม่ไกลพระนครพาราณสี ในสมัยนั้น ชาวเมืองพาราณสีมีความเชื่อกันว่า เทวดาเป็นเหตุนำความสุขมาให้ จึงได้ขวนขวายทำพลีกรรมเซ่นสรวงบูชากันอยู่เป็นประจำ ครั้งนั้น มีพราหมณ์ยากจนคนหนึ่งได้ปรนนิบัติเทวดาองค์หนึ่งด้วยการดายหญ้ารอบๆ ต้นทองกวาวใหญ่ต้นหนึ่ง ล้อมรั้ว เกลี่ยทราย ปัดกวาด แล้ว

เจิมด้วยของหอมที่ต้นไม้ บูชาด้วยดอกไม้ ของหอม และธูปหอม จุดประทีป แล้วกล่าวว่า “ท่านผู้เจริญจงอยู่เป็นสุขสบายเถิด” ทำประทักษิณต้นไม้ด้วยความเคารพแล้วก็หลีกไป เช้าตรู่วันที่สอง พราหมณ์ก็ไปถามถึงการนอนเป็นสุขสบายของเทวดาที่ต้นไม้นั้นอีก ทำอย่างนี้เป็นประจำ

อยู่มาวันหนึ่ง รุกขเทวดาคิดว่า พราหมณ์นี้ปฏิบัติเรายิ่งนัก เราจักทดลองพราหมณ์นี้ดูว่า ปฏิบัติบำรุงเราด้วยเหตุอันใด แล้วจะทำการตอบแทนพราหมณ์นั้น เมื่อพราหมณ์นั้นมาปัดกวาดโคนไม้ รุกขเทวาจึงจำแลงกายเป็นพราหมณ์แก่ยืนอยู่ใกล้ๆ แล้วพูดว่า

“พราหมณ์ ท่านก็รู้ว่าต้นทองกวาวนี้ไม่มีจิตใจ ไม่ได้ยินเสียง และไม่มีความรู้สึกอะไรเลย เพราะเหตุไรท่านจึงเพียรพยายามบำรุง มิได้มีความประมาทหลงลืม แล้วยังมาถามถึงสุขจากการนอนของต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ”

เมื่อพราหมณ์ได้ฟังดังนั้น จึงได้กล่าวว่า “ต้นทองกวาว-ใหญ่ปรากฏไปในที่ไกล ตั้งอยู่ในภูมิประเทศราบเรียบ เป็นที่อยู่อาศัยของทวยเทพ ข้าพเจ้าจึงนอบน้อมต้นทองกวาวนี้”

รุกขเทวดาได้ฟังดังนั้น ก็มีความเลื่อมใสในพราหมณ์ จึงปลอบโยนแล้วกล่าวว่า “พราหมณ์ เราเป็นเทวดาที่สถิตอยู่ที่

ต้นไม้นี้เอง ท่านอย่ากลัวไปเลย เราจะให้ทรัพย์แก่ท่าน” แล้วยืนในอากาศที่ประตูวิมานของตนด้วยเทวานุภาพอันยิ่งใหญ่ ได้กล่าวว่า “ดูก่อนพราหมณ์ เรานั้นมาคำนึงถึงความกตัญญู จักทำการทดแทนคุณท่านตามสมควรแก่อานุภาพ การที่ท่านขวนขวายมาสู่ที่อยู่ของสัตบุรุษทั้งหลาย จะเปล่าประโยชน์ได้อย่างไรเล่า ต้นเลียบต้นที่อยู่เบื้องหน้าต้นมะพลับที่เขาล้อมรั้วไว้ที่มหาชนเคยบูชายัญกันมาแต่ก่อนนั้น เขาได้ฝังขุมทรัพย์ที่โคนต้นเลียบนั้น เป็นทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของ ท่านจงไปขุดเอาไปใช้สอยเลี้ยงชีพเถิด”

รุกขเทวดาครั้นกล่าวอย่างนี้แล้วคิดว่า ขุมทรัพย์นี้มีมากเกินกำลังที่พราหมณ์จะขุดเอาไปได้ เราควรจะนำขุมทรัพย์ไปให้ถึงเรือนด้วยอานุภาพของเราเองจะดีกว่า จึงได้กล่าวกับพราหมณ์ว่า “พราหมณ์ ท่านขุดขุมทรัพย์เองคงลำบากเหน็ดเหนื่อยอย่างแน่นอน ท่านจงไปรอที่เรือนของท่านเถอะ เราจักนำขุมทรัพย์ไปที่บ้านของท่านเอง แล้วจักฝังไว้ ณ ที่โน้น ท่านจงใช้สอยทรัพย์นั้นจนตลอดชีวิต จงให้ทาน รักษาศีล อย่าประมาทเถิด” แล้วรุกขเทวดาก็ได้นำขุมทรัพย์นั้น ให้ไปประดิษฐานไว้ที่บ้านของพราหมณ์ ด้วยอานุภาพของตน

พระบรมศาสดาครั้นทรงนำพระธรรมเทศนานี้มาแสดงแล้ว

ทรงประชุมชาดกว่า “พราหมณ์ในครั้งนั้นได้เป็นพระอานนท์ในบัดนี้ ส่วนรุกขเทวดาในครั้งนั้น ได้เป็นเราตถาคตเอง” ฝ่ายท่านพระอานนท์ครั้นได้ฟังพระดำรัสที่ได้ตรัสเล่าให้กำลังใจก็คลายความเศร้าโศก หลังจากที่พระบรมศาสดาเสด็จปรินิพพานแล้วไม่นาน ก่อนการสังคายนาครั้งแรก ท่านก็ได้บรรลุพระอรหัตตผล สมดังพระดำรัสที่พระบรมศาสดาตรัสไว้ทุกประการ

เราจะเห็นว่า อานิสงส์ของการอุปัฏฐากท่านผู้ประเสริฐกว่าเราก็ดี การบูชาบุคคลผู้ควรแก่การบูชาก็ดี ด้วยความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง เป็นทางมาแห่งบุญอันจะนับจะประมาณมิได้ ถ้าบุญมากพอก็ย่อมจะส่งผลเร็ว ให้เราได้รับความสุขความเจริญ และได้รับความสำเร็จในปัจจุบันชาตินี้เลยทีเดียว เหมือนดังพราหมณ์ที่ได้รับโลกิยทรัพย์ คือขุมทรัพย์มหาศาล ให้ใช้ได้อย่างสุขสบายตลอดชีวิต แต่ถ้าได้บำเพ็ญบารมีมามากแล้ว บุญก็ย่อมส่งผลให้อย่างแน่นอน เหมือนพระอานนท์ที่ท่านได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งปวงได้

ฉะนั้น เมื่อเราตั้งใจทำความดีอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ก็ควรทำความดีนั้นให้เต็มที่ ให้ต่อเนื่องเป็นปกติ พยายามรักษาความดีนั้นไว้ และทำความดีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป เมื่อความดียังไม่ส่งผล

ก็อย่าท้อใจ เพราะสิ่งที่เราทำไปไม่สูญหายไปไหน เป็นความดี เป็นดวงบุญที่เก็บไว้ในใจของเรา เมื่อเรานึกถึงครั้งใด ก็มีแต่ความสุขใจเป็นผลในปัจจุบันอยู่แล้ว ไม่ต้องรอถึงชาติหน้า ผลของความดีที่เราทำไว้จะเป็นเครื่องปลื้มใจให้แก่เราได้ตลอดเวลา จะทำให้การดำเนินชีวิตของเราสะดวกสบายขึ้น และจะทำให้เราสามารถสร้างบุญสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป จนกระทั่งบารมีของเราเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ วันใดวันหนึ่งเมื่อบุญส่งผลอย่างเต็มที่แล้ว เราย่อมได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าอย่างแน่นอน

๔๑

อานิสงส์
ของการภาวนาพุทธคุณ

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าว่าเป็นสรณะ
ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมว่าเป็นสรณะ
และข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ว่าเป็นสรณะ

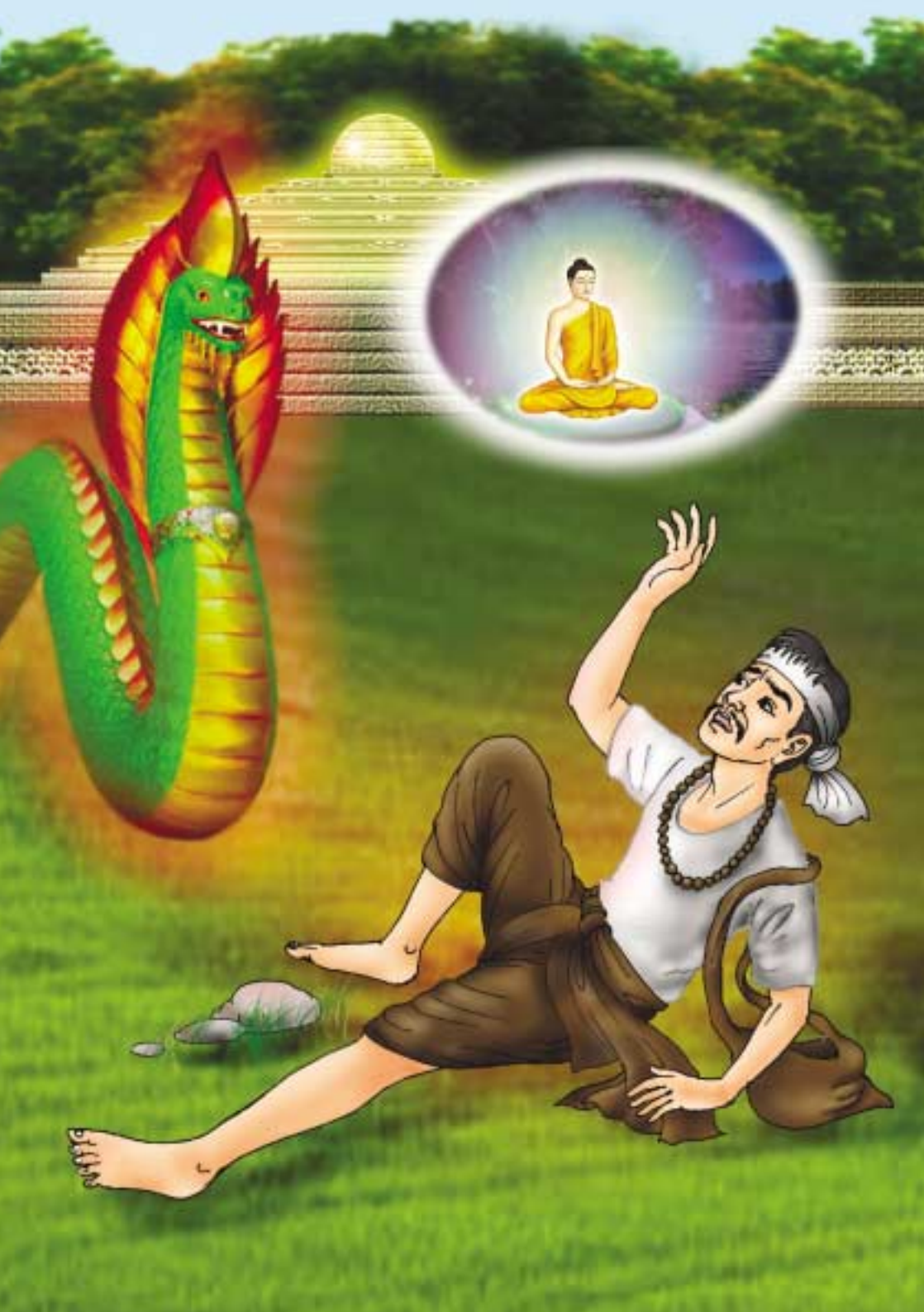

การศึกษาวิชชาความรู้ในทางพระพุทธศาสนา เป็นกิจที่ควรทำ ควบคู่กับการศึกษาทางโลก เพราะคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นความรู้อันบริสุทธิ์ ที่จะทำให้เราหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งมวล เป็นสัจธรรมที่ควรศึกษา ยิ่งศึกษาก็ยิ่งแตกฉาน ยิ่งแตกฉานก็ยิ่งอยากทำตนให้บริสุทธิ์ จะได้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะไปสู่อายตนนิพพาน การศึกษาในทางธรรมมีเป้าหมายเพื่อฝึกฝนอบรมจิตใจของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ เพื่อจะได้เข้าถึงแหล่งแห่งความรู้ที่สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การเข้าถึงความสุขที่แท้จริงภายในตัวเรา การศึกษาธรรมะให้ซาบซึ้งและเห็นถูกต้องร่องรอยตรงไปตามความเป็นจริงนั้น จะต้องอาศัยใจที่หยุดนิ่ง เพราะใจหยุดนิ่ง จะทำให้เราเกิดความรู้แจ้ง ได้ทั้งความรู้ ความสุข และความบริสุทธิ์ไปพร้อมๆ กัน

มีคำขอถึงไตรสรณคมณ์ ที่เราสมาทานกันอยู่บ่อยๆ ว่า

“พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าว่าเป็นสรณะ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมว่าเป็นสรณะ และข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ว่าเป็นสรณะ”

การนับถือเป็นสรณะ คือ ขอยึดเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด

สิ่งอื่นไม่เอาทั้งนั้น มีพุทธศาสนิกชนจำนวนมาก ที่กล่าวคำขอถึงพระรัตนตรัยว่าเป็นสรณะ โดยที่ไม่เข้าใจความหมายของภาษาบาลี เพราะไม่ได้ให้โอกาสกับตนเองในการศึกษา จึงสักแต่ว่ากล่าวตามกันไปเท่านั้น ไม่ได้ซาบซึ้งหรือมีเจตนาว่า จะทำตามที่ได้กล่าวไปแล้ว เมื่อไม่เข้าใจความหมาย จึงนำไปสู่การปฏิบัติไม่ได้ เมื่อขอถึงแล้วไม่ได้ลงมือทำ ก็เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในไม่ได้

เราเป็นชาวพุทธจำเป็นจะต้องรู้และศึกษาให้ลึกซึ้ง เพราะยังมีบางท่าน หลังจากสมาทานขอถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกแล้ว เมื่อกลับไปบ้าน ก็ยังไปอ้อนวอนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น ขอถึงภูเขาบ้าง ต้นไม้ใหญ่บ้าง ยึดเอาจอมปลวกบ้าง ศาลเจ้าที่ได้ยินว่ามีเจ้าพ่อเจ้าแม่อาศัยอยู่บ้าง ก็เข้าไปนอบน้อมยึดเป็นที่พึ่ง เพื่อหวังว่าสิ่งเหล่านั้นจะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยปกป้องคุ้มครองรักษาให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บ หรือมีโชคมีลาภ จึงไปอ้อนวอนต่างๆ นานา

คำว่า ขอถึงพระรัตนตรัยนี้ เริ่มตั้งแต่ยึดเอาพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นบุคคลผู้เลิศประเสริฐที่สุดในโลก เป็นที่พึ่งที่ระลึก เพราะพระองค์ทรงเป็นบรมครูของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย ไม่มีใครจะยิ่งกว่า หรือเสมอเหมือนพระองค์อีกแล้ว จึงควรที่เราจะยึดเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด อีกทั้งเราจะยึดเอาพระธรรมคำสอน

อันบริสุทธิ์เป็นที่พึ่ง คือศึกษาธรรมะ แล้วนำมาประพฤติปฏิบัติให้เกิดผล คือปฏิเวธ จะได้รู้แจ้งเห็นจริงในธรรมที่ควรรู้ควรเห็น ชีวิตจะได้ดำเนินอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้อง เป็นชีวิตที่ไม่มีวันผิดพลาด นอกจากพระพุทธ และพระธรรมแล้ว เรายังยึดเอาพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบว่าเป็นที่พึ่งอีกด้วย ไม่ว่าจะมีปัญหาใดก็เข้าไปสนทนาธรรมกับท่าน ท่านจะได้เมตตาแนะนำสั่งสอน ชี้เส้นทางบุญ บอกหนทางไปสู่สวรรค์นิพพานให้กับเรา

คำนอบน้อมถึงพระรัตนตรัยนั้น เป็นวาจาที่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะถือว่าเราได้นอบน้อมบุคคลผู้เลิศ มนุษย์และเทวาได้ยินคำนี้แล้ว เขาจะปีติเบิกบานใจอนุโมทนาสาธุการด้วยความยินดีในสมัยก่อน แม้เพียงคำกล่าวนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า โดยที่ใจยังไม่ได้เลื่อมใสก็ยังสามารถทำให้รอดพ้นจากภัยอันตรายได้

*มีเรื่องเล่าว่า ในครั้งที่พระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว ชาวชมพูทวีปผู้มีความเลื่อมใสในคุณของพระรัตนตรัย พร้อมใจกันสร้างพระเจดีย์ทองประดับประดาด้วยรัตนะ ๗ ประการ

---

*ภูมิวิลาสินี (พระพรหมโมลี)

สมัยนั้น หมองูคนหนึ่งมีอาชีพแสดงงูให้คนดูตามหมู่บ้านต่างๆ วันหนึ่ง หมองูได้เปิดการแสดงให้ชาวบ้าน ซึ่งส่วนมากนับถือพระรัตนตรัย ครั้นพอตกกลางคืน เขาได้ยินเสียงชาวบ้านท่องคำภาวนานึกถึงพระพุทธคุณว่า **นโม พุทฺธาย** หมองูได้ยินคำนั้น รู้สึกเป็นคำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อโสตประสาทเหลือเกิน รู้สึกหงุดหงิดใจมาก ไม่อยากฟังคำภาวนานั้น เพราะตนไม่ศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย เนื่องจากเป็นมิจฉาทิฏฐิ แต่เมื่อหมองูได้ยินเสียงชาวบ้านท่องคำภาวนาว่า **นโม พุทฺธาย** บ่อยเข้าๆ ตนก็ท่องตามในทำนองล้อเลียน โดยไม่ได้มีความเลื่อมใสแต่อย่างใด

ต่อมา หมองูได้ออกจากบ้านไปหางูเพื่อใช้ประกอบอาชีพ เขาเดินเข้าไปในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสถานที่ประดิษฐานพระเจดีย์ทองของพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้พบพญานาคตัวหนึ่ง กำลังมานอบน้อมพระเจดีย์ทอง จากนั้นก็ไปพักอยู่ที่จอมปลวกใกล้ๆ พระเจดีย์ หมองูจึงร่ายมนตร์หวังจะจับพญานาคราช

นาคราชได้ยินเสียงมนตร์ รู้สึกโกรธเคืองขึ้นมาทันที ไม่พอใจที่จะมีคนมาประทุษร้าย จึงคิดจะฆ่าหมองู ได้เลื้อยไปตามเสียงมนตร์ด้วยความโกรธ หมองูเห็นว่ามนตร์ของตนไม่สามารถทำอันตรายพญานาคราชได้ ก็ตกใจกลัว รีบวิ่งหนี

อย่างสุดฤทธิ์ พญานาคได้เลื้อยตามไปหวังจะฆ่าให้ตาย ขณะนั้นเอง หมองูได้สะดุดก้อนหินล้มลง เกิดความหวาดกลัวสุดชีวิต จึงได้อุทานขึ้นมาว่า **นโม พุทฺธาย** ด้วยความที่เคยพูดคำนี้เล่นบ่อยๆ

คำอุทานของหมองู เปรียบดั่งน้ำอมฤตที่แผ่ซ่านไปทั่วกายนาคราช ยังใจของนาคราชให้นุ่มนวลชุ่มชื่นเบิกบาน เหมือนน้ำเย็นที่ราดรดเปลวไฟที่กำลังลุกโพลง ความโกรธที่มีอยู่ก็พลันมลายหายไปทันที ด้วยความที่ตัวเองมีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอยู่แล้ว พญานาคราชจึงกล่าวกับหมองูว่า “เพื่อนเอ๋ย อย่ากลัวเราเลย บัดนี้ เราถูกมนต์ คือพุทธคุณของพระพุทธเจ้าเข้าแล้ว มนต์นั้นยังใจของเราให้ผ่องใสเบิกบานยิ่งนัก พร้อมทั้งเกิดความเลื่อมใสต่อท่านด้วย วันนี้เราจะให้เครื่องบรรณาการแก่ท่าน ขอท่านจงรับเครื่องบรรณาการจากเราด้วยเถิด”

ครั้นพญานาคราชพูดจบ ก็เลื้อยเข้าไปเอาดอกไม้ทองคำ ๓ ดอกมามอบให้ พลางกล่าวว่า “ดอกไม้ทั้ง ๓ ดอกนี้ ดอกแรกจงนำไปบูชาพระพุทธเจ้าเพื่อเป็นบุญของท่าน ดอกที่สอง จงบูชาพระพุทธเจ้าเพื่อเป็นบุญของเรา ส่วนดอกที่สาม ให้ท่านนำไปขายเพื่อเลี้ยงชีวิตให้อยู่เป็นสุขเถิด ท่านอย่าได้ประมาทในบุญทั้งหลาย จงเร่งรีบสั่งสมบุญเถิด และดำรงชีวิตอยู่ด้วยคุณงามความดี ให้ละกรรมอันต่ำช้านั้นเสีย แล้วเลิกเบียดเบียนผู้อื่นเถิด”

จากนั้นพญานาคได้เลื้อยจากไปสู่นาคพิภพตามเดิม

หมองูเห็นอานุภาพแห่งคำภาวนาที่เกิดขึ้นกับตนเช่นนั้น บังเกิดความปีติเลื่อมใสในพระรัตนตรัย และดีใจที่ได้ลาภใหญ่ จึงได้ทำตามที่นาคราชแนะนำ โดยเลิกอาชีพหมองูซึ่งต้องเบียดเบียนสัตว์ และหันมาสั่งสมบุญกุศล ตั้งมั่นในความดีอย่างเดียวจนตลอดชีวิต เมื่อละโลกไปด้วยใจที่เลื่อมใส จึงเป็นผู้เพียบพร้อมไปด้วยสมบัติอันเป็นทิพย์มากมาย

พระพุทธคุณนั้น เป็นพระคุณอันยิ่งใหญ่ไม่มีประมาณ อานุภาพเป็นอจินไตย สามารถบันดาลให้ใจที่ขุ่นมัวด้วยความอาฆาตมาดร้ายของนาคราชสงบลง เพียงได้ยินคำกล่าวระลึกถึงพุทธคุณ จิตใจก็ผ่องใสเบิกบาน แช่มชื่น เปี่ยมไปด้วยความเมตตาปรานี และยังใจที่มืดบอดด้วยมิจฉาทิฏฐิของหมองู กลับมาเป็นสัมมาทิฏฐิ ได้พบกับแสงสว่างของชีวิต และตระหนักซาบซึ้งในคุณของพระรัตนตรัยในที่สุด

ใจของเราซึ่งภาวนาสรรเสริญพุทธคุณว่า **สัมมา อะระหัง** ก็เช่นเดียวกัน ย่อมได้รับผลอย่างอัศจรรย์ การที่หลวงปู่วัด-ปากน้ำ ภาษีเจริญ ท่านสอนให้กำหนดดวงแก้วหรือองค์พระเป็นบริกรรมนิมิตพร้อมกับภาวนาว่า **สัมมา อะระหัง** ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้เราเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน เป็นวิธีนำออก

จากทุกข์ และเข้าถึงความสุขที่แท้จริง

คำภาวนา **สัมมา อะระหัง** เป็นพุทธานุสติ สัมมา แปลว่า ชอบหรือถูกต้อง อะระหัง หมายถึง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ห่างไกลจากกิเลสอาสวะ **สัมมา อะระหัง** จึงหมายถึง การส่งใจไปถึงพระพุทธเจ้าผู้ห่างไกลแล้วจากกิเลส ผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ การส่งใจไปถึงองค์พระแก้วใส และบริกรรมภาวนาว่า **สัมมา อะระหัง** อยู่เสมอ จะทำให้เราเข้าถึงพระธรรมกายภายในมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอย่างแท้จริง เมื่อใดที่เราปรารถนาความสุข พึงระลึกถึงพุทธคุณเมื่อนั้น ระลึกถึงเพียงหนึ่งนาทีย่อมเป็นนาทีทองแห่งความสุข นาทีแห่งบุญกุศล ระลึกถึงหนึ่งชั่วโมง ก็มีความสุขตลอดหนึ่งชั่วโมง ถ้าหากระลึกถึงอยู่ตลอดเวลา ก็จะมีความสุขตลอดเวลา เป็นสุขทุกทิวาราตรีกาล เพราะฉะนั้นให้ยึดพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก ด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ทำตามหลักที่หลวงปู่วัดปากน้ำท่านได้สอนไว้ แล้วเราจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัยกันทุกๆ คน

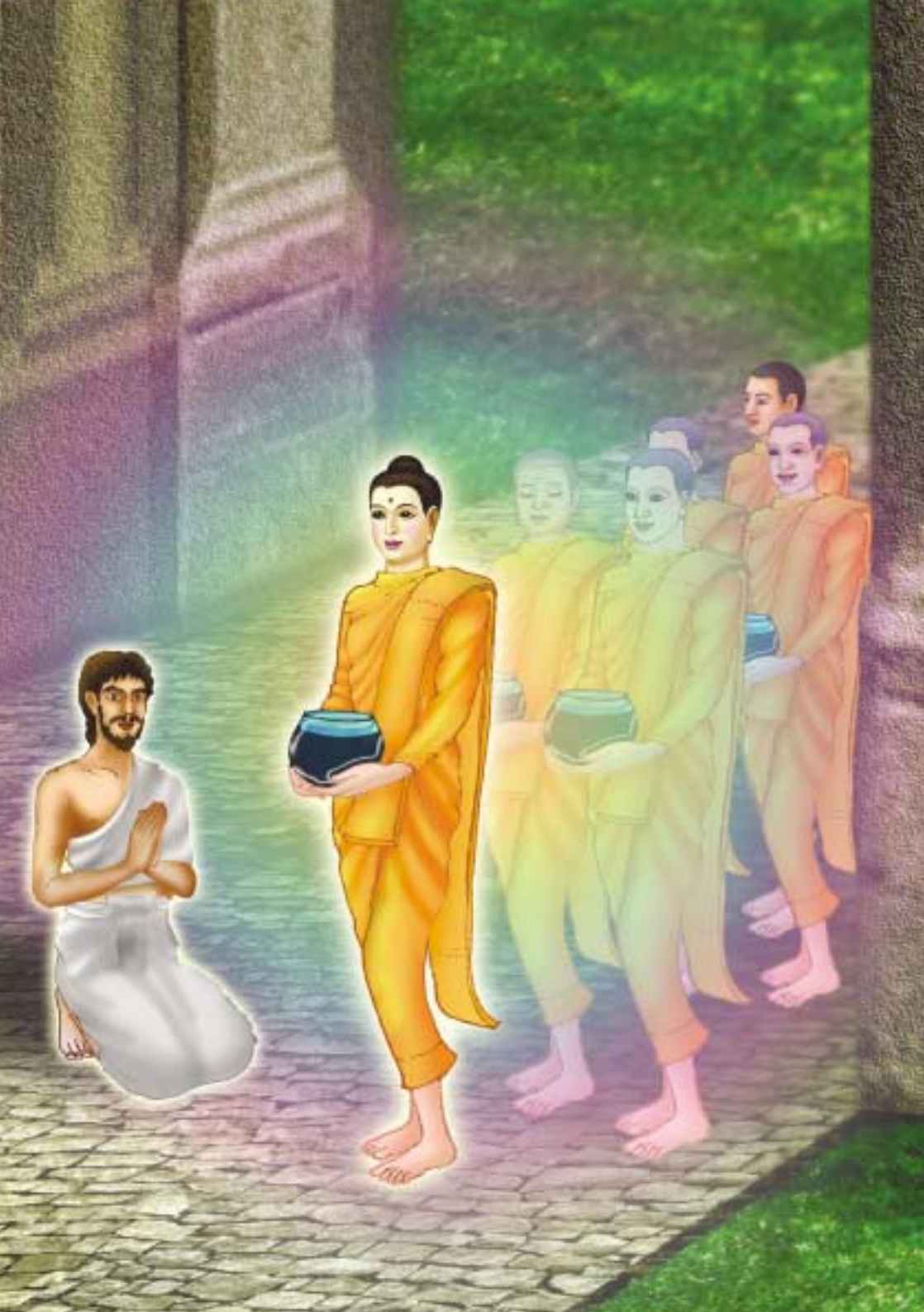

๔๒

อานิสงส์
แห่งอัญชลีกรรม

ผู้ใดได้ถวายบังคมเราตถาคต กล่าวสรรเสริญชมเชยญาณของเรา ด้วยจิตอันเลื่อมใสไม่คลอนแคลน ผู้นั้นจะไม่ไปสู่ทุคติเลย นับจากภพชาตินี้ไป และผู้นั้นจักเสวยเทวรัชสมบัติ ๖๔ ครั้ง บุคคลนั้นจักได้เป็นพระเจ้าประเทศราชครอบครองแผ่นดิน ๘๐๐ ครั้ง จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ครั้ง จักได้เป็นพระเจ้าประเทศราช เสวยสมบัติอยู่ในแผ่นดินอีกนับครั้งไม่ถ้วน

พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทั้งหลาย ทรงบำเพ็ญบารมีมายาวนานกว่าที่บุญบารมีจะเต็มเปี่ยม กระทั่งได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในแต่ละภพแต่ละชาตินั้น พระองค์ทรงมีพระทัยเด็ดเดี่ยวมุ่งมั่นที่จะทำความดีอย่างเดียว โดยไม่มีข้อแม้ข้ออ้างหรือเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ชีวิตของพวกเราทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน ควรจะดูแบบอย่างพระบรมครูของพวกเราแล้ว ตั้งใจดำเนินรอยตามพระพุทธองค์ โดยเฉพาะการปฏิบัติธรรม ให้ใจเข้าสู่เส้นทางสายกลาง อันเป็นทางของพระอริยเจ้าทั้งหลาย ในศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เป็นที่เดียวที่จะนำพาชีวิตของเราให้เข้าถึงพระนิพพานได้

มีวาระแห่งภาษิตที่มาใน **โมฆราชเถราปทาน** ความว่า

“เราได้ประนมอัญชลีเหนือเศียรเกล้า ถวายบังคมพระสัมพุทธเจ้า ยังจิตของตนให้เลื่อมใสแล้ว สรรเสริญพระองค์ผู้เป็นนายกของโลก อนึ่ง สัตว์ผู้มีกุศลเจตนาเหล่าใด คือ สัตว์ที่มีรูปและไม่มีรูป สัตว์เหล่านั้นย่อมเข้าไปภายในข่ายพระญาณของพระองค์ทั้งหมด พระองค์ทรงถอนโลกอันอาดูรจากความมืดนี้ได้ สัตว์เหล่านั้นได้ฟังธรรมของพระองค์แล้ว ย่อมข้ามกระแสความสงสัยไปได้ โลกอันอวิชชาห่อหุ้มแล้ว อันความมืดท่วมทับ ทรงกำจัดความมืดได้ ส่องแสงโชติช่วงอยู่

เพราะพระญาณของพระองค์ พระองค์ทรงมีจักษุ เป็นผู้ทรงบรรเทาความมืดมนในใจของสัตว์ทั้งหลาย”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมของความบริสุทธิ์ สมบูรณ์ด้วยพระคุณทั้งสาม คือ พระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ ทรงเป็นที่เคารพของมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ บุคคลใดก็ตามที่ได้มีโอกาสสั่งสมบุญกับพระองค์ หรือสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับพระองค์แล้ว ย่อมประสบแต่ความสุขความเจริญไปตลอดเส้นทางแห่งการสร้างบารมี

เพราะฉะนั้น นักสร้างบารมีทั้งหลาย จึงไม่เคยมองข้ามการสร้างบุญกับพระพุทธองค์ เมื่อมีโอกาสแล้วก็จะไม่ปล่อยให้ผ่านไป เพราะท่านเหล่านั้นต่างก็ตระหนักดีว่า พระพุทธองค์ทรงเป็นเนื้อนาบุญที่วิเศษสุดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เหมือนดั่งเนื้อนาดี ที่ชาวนาต่างก็ปรารถนาจะปลูกข้าวกล้า เพื่อหวังผลอันไพบูลย์

*ดังเช่นประวัติการสร้างบารมีของพระอริยสาวกท่านหนึ่งที่ท่านได้ประสบโชคที่วิเศษสุด คือได้มาพบพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๔๙

พระนามว่า อัตถทัสสี สมัยนั้น ท่านได้เกิดในตระกูลพราหมณ์ ซึ่งเป็นตระกูลที่ได้รับความนับถือมีเกียรติมาก ทารกน้อยนั้นเป็นที่รักของหมู่ญาติทั้งหลาย เจริญเติบโตขึ้นในท่ามกลางครอบครัวที่อบอุ่น ครั้นเจริญวัยแล้ว มารดาบิดาก็ส่งให้ไปศึกษาเล่าเรียนวิชาความรู้ของพราหมณ์ ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้รับการยอมรับและเป็นวิชาความรู้ที่นำชื่อเสียงมาให้แก่วงศ์ตระกูล

บุตรของพราหมณ์ได้ศึกษาจนสำเร็จ หนึ่งในวิชาที่แตกฉานที่สุด ก็คือวิชาดูลักษณะ วันหนึ่งขณะที่กำลังพักผ่อนตามอัธยาศัยอยู่นั้น ก็มีบุญตาได้เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า อัตถทัสสี ทรงแวดล้อมไปด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จไปตามถนน ท่านได้มองเห็นรัศมีกายที่รุ่งเรืองสว่างไสว ด้วยฉัพพรรณรังสีของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ใช้วิชาที่เล่าเรียนมาดูลักษณะก็ทราบว่า มหาสมณะนี้ต้องเป็นพระผู้มีพระภาคเจ้าอย่างแน่นอน นับเป็นบุญลาภของเราหนอที่ได้พบเห็นพระองค์ท่าน เมื่อคิดอย่างนี้ก็มีใจเลื่อมใส ไม่รอช้ารีบเข้าไปใกล้พระองค์ แล้วก้มลงกราบถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ประคองอัญชลีเหนือเศียรเกล้า กล่าวสรรเสริญพระองค์ว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงเป็นนาถแห่งโลก สรรพสัตว์ทั้งหลาย ย่อมเข้าไปภายในพระญาณของพระองค์ทั้งหมด พระองค์ทรงถอนโลกอันอาดูรด้วยความมืดนี้ขึ้นได้แล้ว สัตว์

เหล่านั้นได้ฟังธรรมของพระองค์แล้ว ย่อมข้ามกระแสความสงสัยได้ โลกอันอวิชชาห่อหุ้มแล้ว อันความมืดท่วมทับ พระองค์ทรงกำจัดความมืดได้ ส่องแสงโชติช่วงอยู่ เพราะพระญาณอันประเสริฐของพระองค์ พระองค์ทรงมีจักษุ เป็นผู้ทรงบรรเทาความมืดมนในใจของสัตว์ทั้งปวง สรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นอันมากฟังธรรมของพระองค์แล้ว จักเข้าสู่พระนิพพานได้” เมื่อกล่าวคำสรรเสริญพระผู้มีพระภาคเจ้าอย่างนี้แล้ว ก็ประคองอัญชลีอยู่อย่างนั้นด้วยมหาปีติ

พราหมณ์นั้นอยากจะได้บุญเพิ่มขึ้น ก็เอาน้ำผึ้งจากรวงที่ไม่มีตัวผึ้ง ใส่ลงไปจนเต็มบาตร แล้วประคองด้วยมือทั้งสองน้อมถวายพร้อมกับกล่าวว่า “ขอพระองค์ทรงเป็นเนื้อนาบุญแก่ข้าพระบาทด้วยเถิด” เมื่อพระพุทธองค์ทรงรับแล้วก็ปรารถนาจะให้พราหมณ์นั้นดีใจ พระองค์จึงเสวยน้ำผึ้ง ครั้นกระทำภัตกิจเสร็จแล้ว ก็เสด็จเหาะขึ้นสู่นภากาศประทับอยู่ในอากาศ ตรัสพยากรณ์ว่า “ผู้ใดได้ถวายบังคมเราตถาคต กล่าวสรรเสริญชมเชยญาณของเรา ด้วยจิตอันเลื่อมใสไม่คลอนแคลน ผู้นั้นจะไม่ไปสู่ทุคติเลยนับจากภพชาตินี้ไป และผู้นั้นจักเสวยเทวรัช-สมบัติ ๖๔ ครั้ง

บุคคลนั้นจักได้เป็นพระเจ้าประเทศราชครอบครองแผ่นดิน ๘๐๐ ครั้ง จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ครั้ง จักได้

เป็นพระเจ้าประเทศราชเสวยสมบัติอยู่ในแผ่นดินอีกนับครั้งไม่ถ้วน จักเป็นผู้มีปัญญา เล่าเรียนทรงจำมนต์จบไตรเพท แล้วจักบวชในศาสนาของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า โคดม จักพิจารณาอรรถธรรมอันลึกซึ้งอันละเอียดได้ด้วยญาณ เป็นสาวกของพระบรมศาสดา มีชื่อในภพนั้นว่า **โมฆราช** จักถึงพร้อมด้วยวิชชาในพระพุทธศาสนา ทำกิจที่ควรทำเสร็จแล้ว ไม่มีอาสวะเหลืออยู่ พระโคดมผู้ทรงเป็นยอดของผู้นำหมู่จักทรงตั้งผู้นั้นไว้ในเอตทัคคะผู้ครองผ้าเศร้าหมอง ประพฤติตนสมถะ”

ด้วยผลบุญที่พราหมณ์ได้ทำในครั้งนั้น ได้ส่งผลให้เวียนว่ายตายเกิดอยู่เพียง ๒ ภพภูมิ และได้เสวยมหาสมบัติดังพุทธพยากรณ์ทุกประการ จนกระทั่งมาถึงสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า กัสสปะ ท่านได้ลงมาเกิดอีกครั้ง ได้เป็นมหาอำมาตย์ของพระราชาพระนามว่า กัฏฐวาหนะ พระราชาได้ส่งท่านไปนิมนต์พระบรมศาสดาท่านได้เดินทางไปเฝ้าพระบรมศาสดาในขณะที่พระพุทธองค์กำลังแสดงธรรมอยู่ เมื่อฟังธรรมแล้วก็เกิดศรัทธา จึงตัดสินใจออกบวช แล้วบำเพ็ญสมณธรรมสิ้นสองหมื่นปี จุติจากอัตภาพนั้นแล้ว ท่องเที่ยวไปในสุคติภูมิสิ้นพุทธันดรหนึ่ง

จนกระทั่งมาถึงพุทธกาลนี้ ได้มาเกิดในตระกูลพราหมณ์มีนามว่า **โมฆราช** เมื่อได้ศึกษาศิลปะในสำนักพาวรีพราหมณ์

เกิดปัญญาอยากจะแสวงหาหนทางพ้นทุกข์ จึงออกบวชเป็นดาบส มีดาบสพันหนึ่งเป็นบริวาร และได้ไปยังสำนักของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ซักถามปัญหากับพระบรมศาสดา พอพระบรมศาสดาวิสัชชนาปัญหาเสร็จ ด้วยบุญบารมีที่ท่านสั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน ก็บรรลุพระอรหัต ครั้นบรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว พระเถระเป็นผู้ประกอบด้วยความสันโดษกว่าพระเถระองค์อื่นๆ ทั้งหมด เป็นผู้ที่มักน้อยสันโดษด้วยผ้าไตรจีวร ไตรจีวรของท่านใช้อย่างคุ้มค่า ธรรมดาผ้าจะเศร้าหมองด้วยเหตุ ๓ อย่างคือ เศร้าหมองด้วยการตัดครั้งแรก เศร้าหมองด้วยด้ายที่ใช้เย็บ และเศร้าหมองด้วยเครื่องย้อม

พระบรมศาสดาย้อนไปในอดีตพบว่า เป็นความปรารถนาของพระโมฆราชเถระที่ตั้งใจเอาไว้ในอดีต จึงทรงตั้งท่านไว้ในตำแหน่งอันเลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย ผู้ทรงไตรจีวรอันเศร้าหมอง พระโมฆราชเถระได้บรรลุถึงมหาสมบัติใหญ่ ทั้งที่เป็นโลกิยะและอริยะ โดยสมควรแก่ความปรารถนาของตน

เราจะเห็นว่า อานิสงส์แห่งการถวายอภิวาทกับท่านผู้เป็นเนื้อนาบุญนั้น มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่ ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่เราจะมองข้าม เพราะการกระทำอัญชลีกรรมนั้น จะเป็นเบื้องต้นของศรัทธาที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้เราได้บรรลุมรรคผลนิพพานไปตามลำดับ และใครก็ตามที่สามารถน้อมไหว้ผู้ทรงศีลได้

ย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า ในจิตใจของบุคคลนั้นมีบุญมากพอที่จะได้บรรลุธรรม มีใจน้อมไปในกุศลสามารถที่จะสร้างบุญใหญ่ให้ยิ่งๆ ขึ้นไปได้ จนกระทั่งบารมีเต็มเปี่ยม การไหว้ด้วยจิตที่เลื่อมใสต่อผู้ทรงศีลมีอานิสงส์ใหญ่ จะทำให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ จะทำให้เรามีปัญญารู้แจ้งเข้าถึงพระธรรมกายได้โดยง่าย

๔๓

อานิสงส์
ต้อนรับปฏิสันถาร

บุคคลผู้เคารพในพระบรมศาสดา เคารพในพระธรรม
มีความเคารพอย่างแรงกล้าในพระสงฆ์
เคารพในความไม่ประมาท เคารพในปฏิสันถาร
ย่อมเป็นผู้ไม่ควรเพื่อความเสื่อม ย่อมเป็นผู้อยู่ใกล้นิพพาน

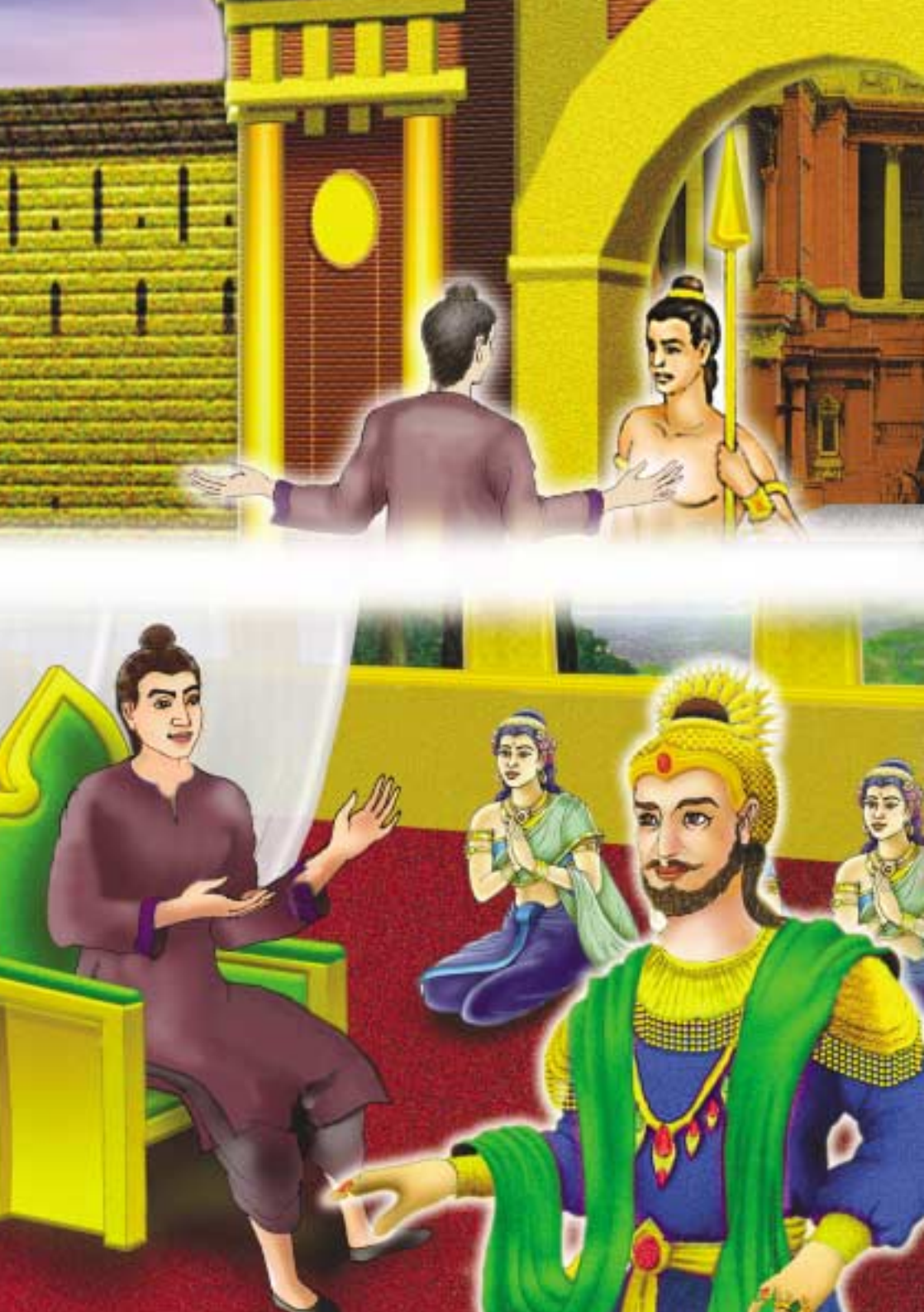

พระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ เป็นรัตนะอันประเสริฐ เลิศกว่ารัตนะใดๆ ในโลก เป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วในตัวของมนุษย์ทุกคน เป็นตัวตนที่แท้จริงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้ได้เข้าถึงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระรัตนตรัย ย่อมได้ชื่อว่า เข้าถึงความสุขที่สมบูรณ์ และมีความปลอดภัยในชีวิต ความสุขและความบริสุทธิ์ทั้งมวล ล้วนรวมอยู่ในธรรมกาย ซึ่งเป็นพุทธรัตนะ รวมอยู่ในธรรมรัตนะ ซึ่งเป็นดวงธรรมที่สุกใสสว่างซ้อนอยู่ในกลางพุทธรัตนะ และรวมอยู่ในธรรมกายที่ละเอียด ซึ่งเป็นสังฆรัตนะ รัตนะทั้งสามนี้คือแก่นแท้ของชีวิต เป็นชีวิตในระดับลึกที่อยู่ภายในตัวของเรา ที่ทุกคนมีสิทธิ์จะเข้าถึงได้ เมื่อฝึกใจให้หยุดนิ่ง ถ้าทำใจหยุดได้เมื่อไร ก็ย่อมเข้าถึงได้เมื่อนั้น หากเข้าถึงแล้วชีวิตก็จะมีความสุขสมปรารถนาทุกอย่าง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อปริหานิยสูตร ว่า

“บุคคลผู้เคารพในพระบรมศาสดา เคารพในพระธรรม มีความเคารพอย่างแรงกล้าในพระสงฆ์ เคารพในความไม่ประมาท เคารพในปฏิสันถาร ย่อมเป็นผู้ไม่ควรเพื่อความเสื่อม ย่อมเป็นผู้อยู่ใกล้นิพพาน”

ความเคารพ เป็นคุณธรรมที่สำคัญของบัณฑิตนักปราชญ์

ทั้งหลาย เมื่อเราจะใช้ประโยชน์จากสิ่งใด เราจะต้องรู้ถึงคุณค่าของสิ่งนั้นก่อน ฉันใด บุคคลผู้ปรารถนาจะรับสิ่งที่ดีมีคุณค่าจากบุคคลอื่น จำเป็นต้องมีความเคารพต่อบุคคลนั้น ฉันนั้น ความเคารพคือความตระหนักซาบซึ้ง รู้ถึงคุณความดีของบุคคลอื่น ยอมรับนับถือความดีของเขา แล้วแสดงความนับถือต่อผู้นั้นด้วยการอ่อนน้อมถ่อมตนทั้งต่อหน้าและลับหลัง ความเคารพเป็นทางมาแห่งความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต สิ่งที่ควรเคารพอย่างสูงสุดคือพระรัตนตรัย ซึ่งจะส่งผลให้เราได้สมบัติอันยิ่งใหญ่คือนิพพานสมบัติได้โดยง่าย แม้ความเคารพในการปฏิสันถารก็มีอานิสงส์มาก ดังเรื่องต่อไปนี้

*ในอดีตกาล พระโพธิสัตว์บังเกิดเป็นพระราชาในเมืองพาราณสี พระองค์ได้เสด็จไปปราบชายแดนที่กำเริบให้สงบ แต่ทรงพ่ายแพ้ในการรบครั้งนั้น จึงทรงม้าเสด็จหนีไปถึงปัจจันตคามหมู่บ้านหนึ่ง พวกชาวบ้านเห็นเข้าก็กลัว พากันวิ่งหนีเข้าบ้านกันหมด เหลือเพียงชายคนหนึ่งต้อนรับพระองค์ด้วยมิตรไมตรีพลางถามว่า “ข้าพเจ้าได้ยินข่าวว่า พระราชาเสด็จไปปัจจันตชนบท ท่านเป็นใคร เป็นราชบุรุษหรือจารบุรุษ”

---

*มก. เล่ม ๕๘ หน้า ๓๘๓

พระราชาตรัสว่า “สหาย เราเป็นราชบุรุษ”

“ถ้าอย่างนั้นท่านจงตามข้าพเจ้ามา” เขาได้พาพระราชาไปบ้านของตน ให้นั่งบนตั่ง แล้วพูดกับภรรยาว่า “นางผู้เจริญ เธอจงมาล้างเท้าของสหายเรา” จากนั้นได้เตรียมอาหารตามสมควรแก่กำลังของตน แล้วปูลาดที่นอนให้ พลางพูดว่า “ท่านคงเหน็ดเหนื่อยพักผ่อนก่อนเถิด”ส่วนเจ้าของบ้านได้ไปถอดเกราะของม้าออก ให้มันดื่มน้ำกินหญ้า แล้วเอาน้ำมันทาหลังให้ เขาปฏิบัติเช่นนี้ต่อพระราชา ๓-๔ วัน พระราชาก็ขอลากลับ ก่อนเสด็จกลับจึงตรัสว่า “สหาย เราชื่อ มหาอัสสาโรหะ บ้านของเราอยู่กลางเมือง ถ้าท่านเข้าเมืองเมื่อใด จงแวะมาเยี่ยมเราด้วย โดยไปที่ประตูด้านทิศใต้ถามนายประตูว่า คนชื่อมหาอัสสาโรหะอยู่ไหน ให้เขาพาไปบ้านของเรา” แล้วเสด็จกลับพระราชวัง

ฝ่ายทหารที่ออกตามหาพระราชา เมื่อไม่พบพระราชาจึงตั้งค่ายรออยู่นอกเมือง ครั้นเห็นพระราชาเสด็จกลับมา ต่างพากันรับเสด็จพระองค์ด้วยความดีใจ ก่อนที่พระองค์จะเสด็จเข้าเมือง มีรับสั่งให้นายประตูมาเฝ้าแล้วตรัสว่า “ถ้ามีชาวบ้านปัจจันตคามประสงค์จะมาพบเรา และถามหาคนชื่อมหาอัสสาโรหะ เธอพึงมีไมตรีจิตต่อเขา แล้วรับพามาหาเรา” ครั้นตรัสสั่งแล้วพระองค์ก็เสด็จกลับพระราชวัง

กาลเวลาผ่านไป พระราชาทรงระลึกถึงคุณของบุรุษชนบท ครั้นจะรับสั่งให้เขามาเข้าเฝ้า ก็เกรงเขาจะรู้ว่า เป็นพระราชา จึงให้เพิ่มการเก็บภาษีในหมู่บ้านที่เขาอยู่ เขาก็ยังไม่มาเข้าเฝ้า พระองค์ทรงให้เพิ่มภาษีขึ้นอีก เป็นครั้งที่สองและครั้งที่สาม เขาก็ยังคงไม่มาเข้าเฝ้า จนกระทั่งคนในหมู่บ้านพากันเดือดร้อน ชาวบ้านจึงประชุมแล้วพูดกับบุรุษนั้นว่า “นับตั้งแต่นายมหาอัสสาโรหะมา พวกเราต่างได้รับความเดือดร้อน ท่าน จงไปบอกนายมหาอัสสาโรหะสหายของท่าน ให้ช่วยปลดเปลื้องภาษีของพวกเราด้วยเถิด” เขารับปากว่า “ดีละ ถ้าอย่างนั้นเราจะช่วย แต่ว่าเราไม่อาจไปมือเปล่าได้”

ชาวบ้านจึงจัดเตรียมบรรณาการให้เขาถือไปพร้อมขนมที่ทอดในบ้านของเขาเอง เมื่อเข้าเมืองแล้ว เขาเดินไปทางประตูด้านทิศใต้ ถามนายประตูว่า บ้านของนายมหาอัสสาโรหะอยู่ไหน นายประตูจึงพาเขาเข้าวังเพื่อเข้าเฝ้าพระราชาตามรับสั่งของพระองค์

พระราชาทรงสดับก็ดีพระทัย เสด็จลุกขึ้นจากพระอาสน์ตรัสว่า “ให้สหายของเราเข้ามาเถิด” แล้วมีพระราชปฏิสันถารทักทายสหายผู้เป็นที่รักว่า “ภรรยาของสหายและพวกเด็กๆ ของเราสบายดีหรือ” แล้วทรงจับมือพาเข้าไปในท้องพระโรง ให้นั่งบนอาสน์ของพระราชาภายใต้เศวตฉัตร รับสั่งให้เรียกพระอัคร-

มเหสีมาแล้วตรัสว่า “พระนางผู้เจริญ เธอจงล้างเท้าของสหายของเรา” พระเทวีทรงล้างเท้าแล้วทาด้วยน้ำมันหอมอย่างบรรจง

พระราชาทรงรู้ว่าสหายไม่มามือเปล่าแน่ จึงตรัสถามว่า “สหาย ของกินสำหรับพวกเรามีบ้างไหม” “มีสิ” เขารีบนำขนมออกมาจากกระเช้า พระราชาจึงตรัสกับเสนาอำมาตย์ทั้งหลายว่า “ท่านทั้งหลายมาร่วมรับประทานขนมที่สหายเรานำมากันเถอะ” แล้วพระราชทานขนมให้พระเทวี และอำมาตย์ทั้งหลาย แม้พระองค์เองก็ร่วมเสวยด้วย ชายหนุ่มได้ถวายเครื่องบรรณาการที่จัดเตรียมมา ซึ่งแม้จะเป็นบรรณาการของคนยาก แต่พระองค์ก็ไม่ทรงดูหมิ่น ทรงเปลี่ยนเครื่องทรงของกษัตริย์ เพื่อทรงนุ่งห่มผ้าธรรมดาที่เขานำมาถวาย พร้อมทั้งให้ตีกลองป่าวร้องไปทั่วเมือง เพื่อให้อำมาตย์ข้าราชบริพารทั้งหลายมาประชุมกัน แล้วมีราชโองการว่า จะพระราชทานราชสมบัติกึ่งหนึ่งแก่บุรุษผู้เป็นสหายรักของพระองค์

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พระราชาทั้งสองทรงร่วมเสวย ร่วมดื่มด้วยกัน ความคุ้นเคยก่อตัวขึ้นอย่างแน่นแฟ้น ไม่มีผู้ใดทำให้แตกแยกได้ พระราชารับสั่งให้เรียกบุตรและภรรยาของสหายรักมา ทรงให้สร้างนิเวศน์ภายในพระนคร พระราชาทั้งสองต่างสมัครสมานครองราชสมบัติ สร้างความไม่พอใจให้เหล่าอำมาตย์มาก อำมาตย์ทั้งหลายจึงขอให้พระราชกุมารหาโอกาส

ทูลถาม พระเจ้าพาราณสีตรัสตอบว่า

“ลูกเอ๋ย ครั้งหนึ่งพ่อได้พ่ายแพ้ในการรบในปัจจันตคาม ครั้งนั้นพ่อหายไป ๓-๔ วัน และได้หลบหนีอยู่ในบ้านของสหายผู้นี้ เขาช่วยเหลือพ่อทุกอย่างจนกระทั่งปลอดภัย เมื่อเป็นเช่นนี้ พ่อจึงแบ่งราชสมบัติแก่เขา เพราะเขาคือผู้มีอุปการคุณต่อพ่อ อย่าว่าแต่ราชสมบัติเพียงแค่ครึ่งหนึ่งเลย แม้ชีวิตพ่อก็ให้ได้”

พระโพธิสัตว์ตรัสสอนต่อไปว่า “บุคคลใดให้แก่ผู้ไม่ควรให้ ไม่ให้แก่บุคคลผู้ควรให้ บุคคลนั้นเมื่อถึงคราวมีอันตราย ก็จะไม่ได้อุปการะจากใครเลย ส่วนผู้ใดให้ทานในบุคคลที่ไม่ควรให้ ไม่เพิ่มในคนที่ควรให้ ผู้นั้นถึงจะได้รับทุกข์ในคราวมีอันตราย ก็ไม่ได้สหายช่วยเหลือ แต่ผู้ใดไม่ให้ทานในคนที่ไม่ควรให้ ให้ทานเพิ่มในคนที่ควรให้ ผู้นั้นถึงจะได้รับทุกข์ในคราวมีอันตราย ย่อมได้มิตรแท้ช่วยเหลือ ความสนิทสนมกันฉันท์มิตรในชนทั้งหลายผู้ไม่มีอารยธรรม เป็นคนมักโอ้อวด ย่อมไร้ผล ส่วนความสนิทสนมกันฉันท์มิตรในอารยชนผู้ซื่อตรงคงที่ แม้เล็กน้อยก็ย่อมมีผลมาก”

ผู้ใดได้ทำความดีงามไว้ก่อน ผู้นั้นชื่อว่าได้ทำกิจที่ทำได้แสนยากในโลก ภายหลังเขาจะทำหรือไม่ทำก็ตาม ชื่อว่าเป็นบุคคลผู้ควรแก่การบูชาอย่างยิ่ง พืชที่หว่านลงในนาดี ย่อมเจริญ

งอกงามไพบูลย์ เหมือนความดีที่ทำไว้กับผู้มีความกตัญญู มีศีล มีความประพฤติเยี่ยงอารยชน ย่อมได้รับการตอบแทนด้วยความดีเช่นกัน

ผู้ที่มีความเคารพ คือ ตระหนักถึงคุณธรรมความดีของผู้อื่น ทั้งเคารพในการต้อนรับปฏิสันถารด้วย ย่อมเป็นทางมาแห่งโชคลาภ จะทำให้ได้สมบัติมากมาย อย่างน้อยย่อมได้เพื่อนแท้เพิ่มขึ้น ดังนั้นอย่าดูเบาในเรื่องการปฏิสันถาร เราต้องต้อนรับแขกที่มาเยือนให้ดี โดยเฉพาะเมื่อเราเปิดบ้านกัลยาณมิตรแล้ว เราต้องหมั่นดูแลต้อนรับผู้มีบุญทั้งหลาย ด้วยใบหน้าที่สดใส จิตใจที่เบิกบาน ต้อนรับด้วยมิตรไมตรี ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมที่บ้านเราจะได้รู้สึกสบายใจมีความสุข และการต้อนรับที่สำคัญก็คือต้อนรับทุกๆ คน เพื่อให้มาเข้าถึงพระรัตนตรัย ให้พระรัตนตรัยได้เข้ามาอยู่ในจิตใจของชาวโลกทุกๆ คน

แม้ตัวเราก็ต้องหมั่นดูแลเอาใจใส่ต้อนรับพระรัตนตรัยในตัวด้วย เชื้อเชิญให้ท่านอยู่ ที่ศูนย์กลางกายของเรานานๆ จนกระทั่งท่านอยู่กับเราตลอดเวลา อย่างนี้จึงจะเป็นการปฏิสันถารที่วิเศษ ที่เลิศกว่าการปฏิสันถารใดๆ ในโลก และให้หมั่นรักษาอารมณ์ รักษาใจให้สะอาดบริสุทธิ์ผ่องใสอยู่เสมอ ในที่สุดเราจะได้สมบัติอันยิ่งใหญ่ คือนิพพานสมบัติกันทุกๆ คน

๔๔

อานิสงส์ปรบมือต้อนรับพระพุทธเจ้า

ผู้ใดได้นิมนต์สงฆ์ผู้ซื่อตรง มีจิตที่มั่นคง
และนิมนต์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ฉัน
เราจักพยากรณ์ผู้นั้น ผู้นั้นจักได้เสวยเทวราชสมบัติ ๒๗ ครั้ง
จักยินดียิ่งในกรรมของตน รื่นรมย์อยู่ในเทวโลก
จักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๘๐ ครั้ง จักได้เป็นพระราชา
ในแผ่นดิน ครอบครองพสุธาถึง ๕๐๐ ครั้ง

ตราบใดที่ยังไม่หมดสิ้นอาสวกิเลส สรรพสัตว์ทั้งหลายก็ต้องวนเวียนอยู่ในวัฏสงสารร่ำไป ฉะนั้นเสบียงคือบุญ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการเดินทางไกล ไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต เราจะต้องสร้างบารมีกันต่อไปจนกว่าบารมีจะเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ฉะนั้นให้พวกเรามีจิตใจเยี่ยงพระบรมโพธิสัตว์ ที่ทุกลมหายใจของท่านเป็นไปเพื่อการสั่งสมบุญบารมีล้วนๆ เมื่อจิตใจของเราผูกพันกับการสร้างบารมีอย่างนี้ กาย วาจา ใจก็จะถูกกลั่นให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ เหมาะสมที่จะเป็นภาชนะรองรับบุญใหญ่ รองรับมรรคผลนิพพาน การเจริญสมาธิภาวนาเป็นทางลัดที่สุดที่จะไปสู่อายตนนิพพาน และเป็นวิธีเดียวที่จะย่นย่อหนทางในวัฏสงสารให้สั้นเข้า ดังนั้นเราจะต้องหมั่นเจริญสมาธิภาวนากันในทุกๆ วาระ

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน สุมังคลเถราปทาน ความว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปิยทัสสี ผู้เป็นเชษฐ-บุรุษของโลก ประเสริฐกว่านระทั้งหลาย ประทับนั่งในท่ามกลางภิกษุสงฆ์ ได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า ผู้ใดได้นิมนต์สงฆ์ผู้ซื่อตรง มีจิตที่มั่นคง และนิมนต์พระสัมพุทธเจ้าให้ฉันเราจักพยากรณ์ผู้นั้น ผู้นั้นจักได้เสวยเทวราชสมบัติ ๒๗ ครั้ง จักยินดียิ่งในกรรมของตน รื่นรมย์อยู่ในเทวโลก จักได้เป็น

พระเจ้าจักรพรรดิ ๘๐ ครั้ง จักได้เป็นพระราชาในแผ่นดินครอบครองพสุธาถึง ๕๐๐ ครั้ง”

บุญเป็นเบื้องหลังแห่งความสำเร็จของทุกชีวิต เป็นทางมาแห่งมหาสมบัติอันน่าปรารถนาทั้งหลาย มหาสมบัติใหญ่ทั้งหลายที่บังเกิดขึ้นในโลกนี้ ล้วนบังเกิดขึ้นสำหรับผู้ที่มีบุญเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นโลกิยสมบัติที่ใช้สอยกันในภพมนุษย์และสมบัติทิพย์ที่ใช้กันในภพสวรรค์ ความสุขความสำเร็จนี้ก็บังเกิดด้วยอานุภาพแห่งบุญ และในท้ายที่สุด ชีวิตก็จะได้นิพพานสมบัติ กำจัดกิเลสอาสวะทั้งหลายได้หมดสิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ ไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป

เพื่อให้เป็นผู้สมบูรณ์พร้อมในสมบัติทั้ง ๓ คือมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ หลวงพ่อจะได้นำชีวประวัติการสร้างบารมีของพระอรหันต์องค์หนึ่งมาเล่าให้พวกเราทั้งหลายได้รับรู้รับทราบกัน จะได้เกิดกำลังใจและดำเนินรอยตามท่านไปจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางของชีวิต

*เรื่องมีอยู่ว่าในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าปิยทัสสี พระเถระนี้ได้เกิดเป็นรุกขเทวดา สิงสถิตอยู่ที่ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งริมฝั่งแม่น้ำ ตอนนั้น รุกขเทวดายังไม่ทราบถึงการบังเกิด

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๖๐

ขึ้นของพระผู้มีพระภาคเจ้า ยังไม่มีโอกาสได้ฟังธรรม จึงอาศัยอยู่ที่ต้นไม้นั้น คอยดูแลรักษาแม่น้ำอยู่อย่างนั้นเรื่อยมา จนกระทั่งวันหนึ่ง ขณะที่รุกขเทวดาอยู่ในวิมาน ก็ได้ทอดสายตาไปเห็นสมณะรูปหนึ่งเดินตรงมาที่ท่าสำหรับอาบน้ำ ใกล้ๆ กับวิมานของตน

รุกขเทวดาครั้นเห็นอย่างนั้นก็คิดว่า สมณะรูปนี้ดูงดงามน่าเลื่อมใสจริงหนอ น่าเลื่อมใสยิ่งกว่านักบวชเหล่าอื่นที่เคยพบเห็น วรรณะของท่านก็ดูผ่องใสรุ่งเรืองเหมือนพระอาทิตย์ สมณะนี้เป็นผู้ใดกันหนอ จึงยืนมองสมณะรูปนั้นด้วยจิตที่เลื่อมใส โดยยังไม่รู้ว่าเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จนกระทั่งพระพุทธองค์ได้เสด็จมาถึงท่าสรงสนาน รุกขเทวดาสังเกตเห็นมหาปุริสลักษณะที่งดงามและพระฉัพพรรณรังสี ก็รู้ว่าสมณะรูปนี้เป็นพระอรหันต-สัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยความไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้จะยกมือไหว้ก็ยังไม่เคยทำ แต่ในใจนั้นกลับเกิดความปีติโสมนัสที่ได้เห็นพระพุทธองค์ จึงปรบมือต้อนรับด้วยความไม่รู้

แต่เพราะบุญที่เกิดจากความเลื่อมใสและปรบมือต้อนรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ส่งผลให้รุกขเทวดาได้ไปบังเกิดในสวรรค์เสวยสมบัติทิพย์อันโอฬาร หลังจากที่หมดอายุขัยจากสวรรค์แล้วก็กลับลงมาเกิดเป็นมนุษย์ เวียนวนอยู่อย่างนี้นับภพนับชาติ

ไม่ถ้วน การลงมาเกิดเป็นมนุษย์แต่ละครั้งจะมีบุญพิเศษติดตัวมาอยู่อย่างหนึ่งคือ พอเห็นสมณะแล้วจะได้สติสอนตนเองได้ แล้วกลับตัวเป็นคนดี เป็นสัมมาทิฏฐิในทันทีทันใด

จนกระทั่งมาถึงสมัยพุทธกาลของเรา ได้มาบังเกิดในตระกูลของคนเข็ญใจ เพราะกรรมเก่าตามมาทัน โดยอาศัยอยู่ในหมู่บ้านตำบลหนึ่ง ไม่ไกลจากกรุงสาวัตถีมากนัก พวกญาติทั้งหลายพากันตั้งชื่อว่า **สุมังคลกุมาร** กุมารนั้นเจริญเติบโตขึ้นตามลำดับ ได้ทำมาหาเลี้ยงชีพไปวันๆ ตามรอยของบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมา โดยไม่รู้เป้าหมายของชีวิตแต่อย่างใด ถึงกระนั้นบุญเก่าที่เคยพบเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเกิดความเลื่อมใสก็ยังคอยตักเตือนอยู่ในจิตสำนึกลึกๆ ว่า การที่เราใช้ชีวิตอยู่อย่างนี้ ไม่ใช่ความต้องการดั้งเดิมที่เคยมี แต่ก็ไม่รู้ว่าจะไปแสวงหาครูบาอาจารย์ที่ไหนมาตอบปัญหาข้อสงสัย เพราะมัวแต่ยุ่งอยู่กับภารกิจประจำวันจนลืมเลือนไป ท่านได้ทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่อย่างนี้จนเป็นผู้ใหญ่วัยกลางคน

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราได้ปักหลักพระศาสนาได้อย่างมั่นคงที่กรุงสาวัตถี กิตติศัพท์อันดีงามของพระพุทธองค์ก็แผ่ไปทั่วชมพูทวีปว่า พระองค์เป็นผู้ที่ทรงพระคุณอันประเสริฐหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ และสามารถที่จะยังสรรพสัตว์ทั้งหลายให้พ้นทุกข์ได้ เมื่อได้ฟังข่าวนี้ สุมังคละก็ปรารถนาที่จะไปเข้าเฝ้า

แต่ภารกิจการงานก็ทำให้ต้องผัดวันประกันพรุ่งเรื่อยมา ทำให้ไม่ได้เข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสักที จนกระทั่งพระเจ้าปเสนทิโกศล พระราชาแห่งกรุงสาวัตถี ทรงบำเพ็ญมหาทานครั้งใหญ่ถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าและหมู่สงฆ์ สุมังคละก็ได้มีโอกาสถือหม้อนมส้มเดินทางร่วมกับมหาชนไปบำเพ็ญบุญที่พระวิหาร

พอไปถึงพระวิหาร มองเห็นสิ่งของที่ญาติโยมนำมาสร้างบุญ และเห็นหมู่สงฆ์เป็นจำนวนมาก ก็เกิดความคิดว่าสมณศากยบุตรเหล่านี้ มีความเป็นอยู่ที่ดีงาม เป็นชีวิตที่ไม่ต้องดิ้นรนอย่างชาวโลกทั้งหลาย ทำอย่างไรหนอเราถึงจะมีชีวิตอย่างนี้บ้าง จึงตัดสินใจเข้าไปหาพระเถระรูปหนึ่ง แจ้งความประสงค์ถึงความปรารถนาที่จะบวช พระเถระรูปนั้นก็เมตตาให้ท่านบวชในวันนั้น หลังจากที่สุมังคละบวชแล้ว ก็ต้องปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด ถึงได้รู้ซึ้งว่าการที่จะดำรงเพศสมณะนั้น ไม่ใช่ของง่ายอย่างที่คิดเสียแล้ว จึงคิดจะลาสิกขา พอคิดอย่างนี้ก็แอบเดินทางออกจากพระวิหารเพื่อที่จะไปลาสิกขา

พอเดินมาในระหว่างทาง เห็นชาวนากำลังทำงาน ร่างกายซูบซีดเนื้อตัวเปื้อนฝุ่นละออง จึงได้คิดว่า สัตว์ทั้งหลายไม่รู้เป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต ก็ต้องเสวยทุกข์อย่างใหญ่หลวง เมื่อเรารู้อย่างนี้ก็ไม่ควรกลับไปเสวยทุกข์นั้นอีกครั้นคิดได้อย่างนี้

ก็เข้าไปนั่งที่โคนไม้ ตั้งใจบำเพ็ญเพียรอย่างกล้ำกล้า ใช้เวลาไม่นานนัก ก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งในพระศาสนา

เมื่อบรรลุธรรมแล้วก็ระลึกชาติกลับไปดูการสร้างบารมีของตนเอง ตั้งแต่ครั้งเกิดเป็นรุกขเทวดาที่ได้ปรบมือต้อนรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยจิตใจที่เลื่อมใส บุญนั้นได้ตามค้ำจุนให้ได้มีโอกาสสั่งสมบุญ ส่งผลให้สมบูรณ์ด้วยมหาสมบัตินับชาติไม่ถ้วน อีกชาติหนึ่งท่านก็ได้นิมนต์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระขีณาสพ ๑,๐๐๐ รูป ให้มาฉันภัตตาหารที่บ้าน ด้วยอำนาจของบุญนั้นทำให้ตักเตือนและสอนตัวเองได้ จนกระทั่งมาถึงภพชาติสุดท้ายนี้ทำให้ท่านได้บรรลุถึงเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต

เราจะเห็นว่า ผู้มีบุญจะมีบุญเก่าคอยเกื้อหนุน ตักเตือนให้ตั้งมั่นอยู่ในเส้นทางบุญตลอดเวลา และทำให้เป็นผู้ที่สอนตนเองได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของนักสร้างบารมี คือ สามารถเตือนตนสอนตนเองได้ การเป็นผู้ที่สอนตนเองได้ ถือเป็นความโชคดีอย่างมหาศาล เพราะจะทำให้เรารู้ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร เราจะมีโอกาสสร้างบุญได้อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง จะรู้จักยกใจของตนให้สูงขึ้นได้ รู้จักเพิ่มบุญบารมีในตัวให้มากขึ้น ได้ทำบุญกันทุกวันเลย บุญใหม่ในวันนี้จะเป็นบุญเก่าที่จะเกื้อหนุนเราในวันพรุ่งนี้ และวันต่อๆ ไป ดังนั้นเมื่อรับทราบกันอย่างนี้ดีแล้ว ก็ให้ทุ่มเทสร้างบารมีกันต่อไป

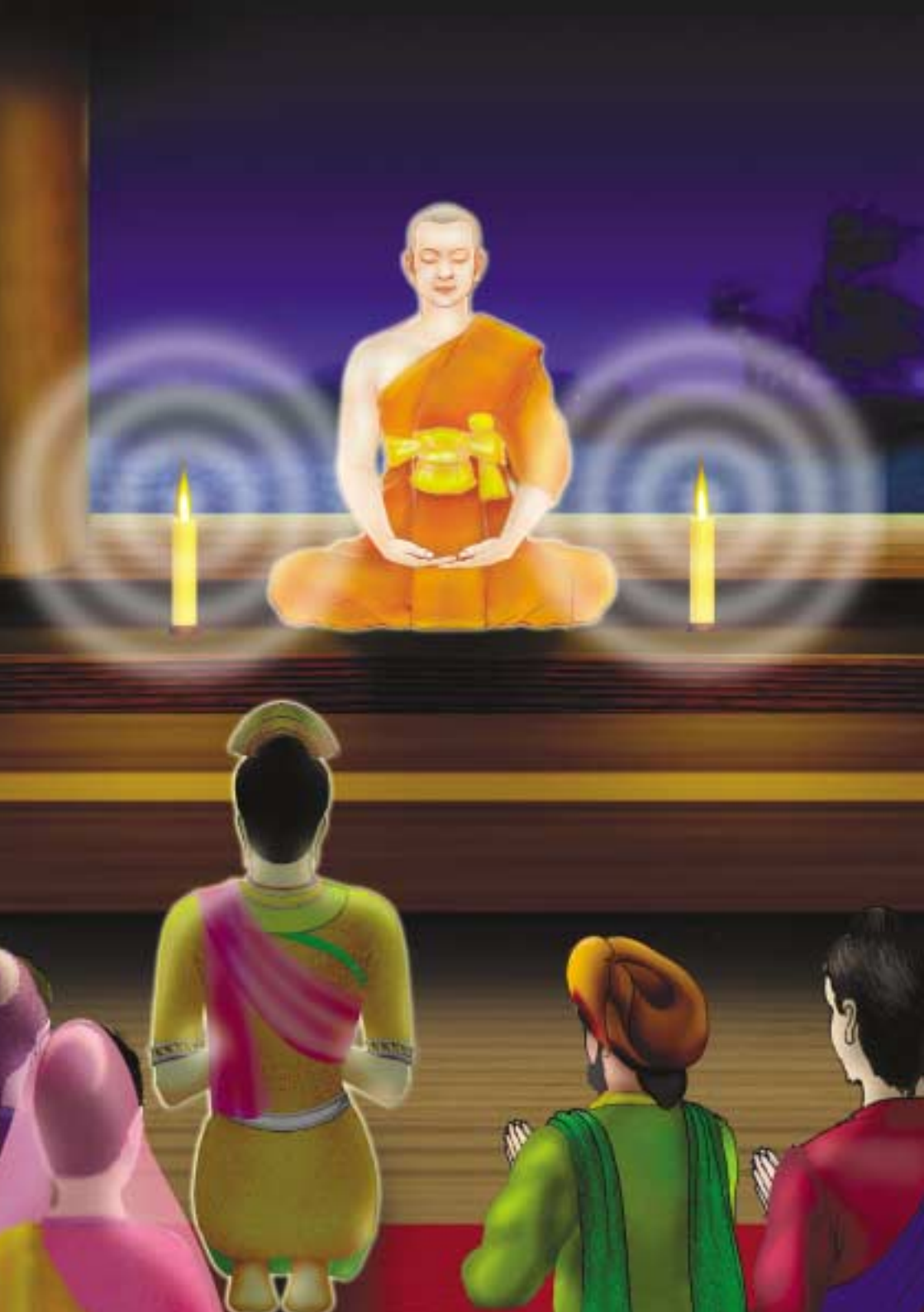

อานิสงส์
แห่งการจุดประทีป

ผู้ใดจุดประทีปถวาย
คราวที่ควรจุดประทีปในเวลาค่ำคืน
อันเป็นอุปกรณ์กำจัดความมืดให้เป็นทาน
วิมานอันมีรัศมีโชติช่วง มีสวนงดงามมาก
มีบุณฑริกบัวขาวมาก ย่อมเกิดแก่ผู้นั้น

การประพฤติปฏิบัติธรรม หมั่นทำใจหยุดใจนิ่งนี้ จะนำความสุขความบริสุทธิ์ให้บังเกิดขึ้นในชีวิต และจะเป็นบาทแห่งความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวง ใจที่หยุดนิ่งดีแล้ว จะเป็นแหล่งรวมแห่งความสุข สุขที่ละเอียดประณีตเพิ่มขึ้นไปตามลำดับ ตั้งแต่สุขที่เกิดจากใจโล่งโปร่งเบาสบาย สุขเมื่อเข้าถึงแสงสว่าง เข้าถึงดวงปฐมมรรคอันเป็นเบื้องต้น จนถึงสุขที่เกิดจากการเข้าถึงกายในกาย เรื่อยขึ้นไปจนกระทั่งเข้าไปถึงพระธรรมกาย เข้าไปตามแผนผังชีวิตของมนุษย์ทุกๆ คน ซึ่งจะเข้าถึงจุดแห่งความสุขตรงนี้ได้ เราต้องหยุดใจเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน ปทีปวิมาน ความว่า

“โย อนฺธการมฺหิ ติมีสิกายํ
ปทีปกาลมฺหิ ททาติ ทีปึ
อุปฺปชฺชติ โชติรสํ วิมานํ
ปหูตมลฺยํ พหุปุณฺฑรีกํ

ผู้ใด จุดประทีปถวาย คราวที่ควรจุดประทีปในเวลาค่ำคืน อันเป็นอุปกรณ์กำจัดความมืดให้เป็นทาน วิมานอันมีรัศมีโชติช่วง มีสวนงดงามมาก มีบุณฑริกบัวขาวมาก ย่อมเกิดแก่ผู้นั้น”

คำสอนในพระพุทธศาสนามีเหตุมีผลว่า ผู้ที่ทำกรรมใดไว้

ผู้นั้นจะต้องรับผลของกรรมนั้น อานุภาพแห่งบุญนี้มีมากมายและเกินควรเกินคาด เหมือนพระบาลีที่หลวงพ่อกล่าวเกริ่นไว้ตอนต้น นั่นเป็นเรื่องราวแห่งการถวายประทีป ซึ่งแม้เป็นการถวายเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่ส่งผลเป็นอสงไขยอัปปมาณัง พวกเราตระหนักกันดีอยู่แล้วในเรื่องของการสร้างบารมี ฉะนั้นขออย่าประมาทมัวเมาในชีวิต เราจะต้องสร้างบารมียิ่งๆ ขึ้นไป หลวงพ่อจะพูดอย่างนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกว่าพวกเราจะซาบซึ้งแล้วมุ่งหน้าไปสู่จุดหมายปลายทาง คือจนกว่าเราทุกๆ คนจะเข้าถึงที่สุดแห่งธรรม

การสร้างบารมีที่เรากำลังทำอยู่นี้ ล้วนเป็นบุญใหญ่ทั้งนั้น ที่กล่าวอย่างนี้บ่อยๆ ไม่ใช่เป็นการสร้างกระแส แต่เป็นความจริงที่หลวงพ่อปรารถนาอยากจะให้พวกเราได้เห็นกระแสแห่งบุญที่บังเกิดขึ้น ซึ่งมากมายมหาศาลทีเดียว ถ้าเราได้เห็นด้วยตัวเองแล้ว เราจะเกิดมหาปีติ เพราะโดยปกติผลแห่งบุญก็เป็นอจินไตยอยู่แล้ว ยิ่งถ้าทำถูกเนื้อนาบุญ ก็ยิ่งจะมีผลทับทวีเหมือนเรื่องที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เป็นเรื่องราวอันน่าอัศจรรย์

*สมัยนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่กรุงสาวัตถี ทุกๆ วันอุโบสถ จะมีเหล่าพุทธศาสนิกชนรักษาอุโบสถกันอย่าง

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๘๒

สม่ำเสมอ วันหนึ่งซึ่งเป็นวันอุโบสถเช่นกัน มีอุบาสกเป็นจำนวนมากรักษาอุโบสถศีล และตั้งใจถวายทานอย่างเต็มกำลังกันทุกคน หลังจากรับประทานอาหารเช้าแล้วพวกเขาพากันนุ่งห่มผ้าที่สะอาด ถือของหอมและดอกไม้เดินมุ่งหน้าไปที่วิหาร เมื่อไปถึง ก็เข้าไปนั่งสนทนาธรรมกับพระภิกษุผู้เป็นพหูสูตด้วยความเบิกบาน

อุบาสกทั้งหลายใช้เวลาสนทนาธรรมอย่างนี้ จนกระทั่งถึงเวลาเย็น แล้วรวมกันไปฟังธรรมต่อ แม้พวกเขาฟังธรรมต่อเนื่องกันมายาวนานอย่างนี้ ก็ไม่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายหรือเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าแต่อย่างใด กลับเกิดความปีติซาบซึ้งในรสพระธรรม คนสมัยก่อน เวลาฟังธรรม สนทนาธรรม จะเป็นช่วงเวลาที่ทุกๆ คนหวงแหน เพราะรู้ว่าการฟังธรรมเป็นมหากุศลเป็นทางมาแห่งความปีติเบิกบานใจเพียงอย่างเดียว ซึ่งหากใครทำความรู้สึกอย่างนี้ให้เกิดขึ้นในขณะที่นั่งฟังธรรมอยู่นั้น ก็จะได้บุญอย่างมาก และยิ่งถ้าทำใจหยุดใจนิ่งไปด้วยในขณะนั้นก็สามารถที่จะบรรลุมรรคผลนิพพานได้

พวกอุบาสกนั่งฟังธรรม จนกระทั่งดวงอาทิตย์ตกดิน ความมืดได้ครอบคลุมไปทั่วอาณาบริเวณ ขณะนั้นเองมีหญิงคนหนึ่งผ่านมาเห็นเหตุการณ์ นางเห็นสาธุชนนั่งฟังธรรมกันก็เกิดความเลื่อมใส จึงคิดวิธีการที่จะได้บุญกับพระภิกษุที่แสดงธรรม

รวมทั้งเหล่าอุบาสกผู้ใคร่ในธรรม นางคิดว่า วันนี้เราจะเอาบุญใหญ่ จึงกลับบ้านนำเครื่องจุดประทีปมาแล้วจุดประทีปขึ้นได้ตั้งไว้หน้าธรรมาสน์ที่แสดงธรรม แล้วก็นั่งฟังธรรมด้วย

ในขณะที่นางนั่งฟังธรรมอยู่นั้น สายตาที่ทอดมองไปข้างหน้า ได้เห็นแสงแห่งประทีปสว่างไสว หัวใจนางพองโตด้วยมหาปีติ นั่งฟังธรรมไปก็ยิ้มไป ด้วยอาการที่เบิกบานในการถวายประทีปของตน หลังจากที่ฟังธรรมจบแล้ว นางได้ไหว้พระภิกษุผู้แสดงธรรมแล้วเดินทางกลับบ้าน แม้เวลาผ่านไปยาวนานเพียงใด ภาพแห่งการสร้างบารมีครั้งนั้น ยังคงแจ่มชัดในใจของนางอยู่ตลอดเวลา นึกขึ้นมาทีไรก็มีมหาปีติไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อนึกเรื่อยๆ ใจก็สว่างไสวอยู่ในบุญตลอดเวลา แม้มีชีวิตอยู่ในโลกก็มีแต่ความสุข พอละจากโลกนี้ ด้วยผลแห่งการถวายประทีปในครั้งนั้น ทำ ให้นางได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีวิมานสว่างไสวรุ่งเรืองมาก และความงามแห่งเรือนร่างของเทพธิดานั้นก็ยิ่งสว่างไปทั่วทุกทิศ อีกทั้งมีรัศมีกายที่สว่างไสวข่มเทวดาทั้งหลายในภพนั้น

ต่อมา พระมหาโมคคัลลานะ อริยสาวกผู้เลิศด้วยฤทธิ์ได้เที่ยวจาริกไปในเทวโลก มองเห็นแสงสว่างที่ออกจากเรือนร่างของเทพธิดาท่านนี้ ก็ฉุกคิดว่า ในสวรรค์ชั้นนี้ มีเทพบุตรและ

เทพธิดามาก แต่ไม่มีเทพองค์ใดที่มีแสงสว่างออกจากเรือนร่างสว่างไสวเท่ากับเทพธิดานี้ แม้วิมานที่บังเกิดขึ้น มหาสมบัติทั้งหลาย ก็มีแสงสว่างที่รุ่งโรจน์ยิ่งนัก พระเถระจึงเอ่ยถามเทพธิดานั้นว่า

"ดูก่อนเทพธิดา ท่านมีวรรณะที่งดงามยิ่งนัก มีแสงสว่างไปทั่วทุกทิศ เหมือนดาวประกายพรึก รุ่งเรืองเกินกว่าเทวดาทั้งหลาย ท่านได้สร้างบุญพิเศษอะไรไว้หนอ รัศมีของท่านจึงสุกใสรุ่งโรจน์ ทุกทิศก็สว่างไสวด้วยรัศมีที่ออกจากร่างกายของท่าน สมัยที่เป็นมนุษย์นั้น ท่านได้สร้างกรรมดีอะไรไว้" เทพธิดาได้เล่าว่า "สมัยที่ดิฉันได้เกิดเป็นมนุษย์นั้น ได้จุดประทีปถวายในเวลาค่ำมืด ในขณะที่ผู้คนทั้งหลายกำลังนั่งฟังธรรม ดิฉันเป็นผู้ให้แสงสว่างด้วยผลบุญที่ดิฉันได้กระทำแม้เพียงน้อยนิดนั้น ได้ส่งผลให้ดิฉันมีรัศมีทั่วสรรพางค์กายรุ่งโรจน์สว่างไสวกว่าเทวดาทั้งหลาย มหาสมบัติที่สำเร็จด้วยรัตนะทั้งปวงก็บังเกิดขึ้นเพราะผลแห่งกรรมนั้น อานุภาพบุญนี้น่าอัศจรรย์ยิ่งนักพระคุณเจ้า"

พระเถระฟังถ้อยคำของนางเทพธิดาแล้ว ได้เอาเรื่องนั้นเป็นเหตุให้ท่านแสดงธรรมโปรด ครั้นจบพระธรรมเทศนา เทพธิดาและเหล่าบริวารทั้งหมดได้บรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา หลังจากที่พระเถระกลับมาจากเทวโลกแล้ว ท่านได้นำเรื่องราวการสร้างความดีของ

เทพธิดานั้นมากราบบังคมทูลพระบรมศาสดาว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ผลแห่งบุญอันน้อยนิดนี้ ดูหมิ่นไม่ได้เลย มหาสมบัติใหญ่และวิมานที่สว่างไสวเรืองรอง ก็เพราะผลแห่งกรรมอันเล็กน้อยเท่านั้น”

พระบรมศาสดาสดับดังนั้นแล้วตรัสว่า “โมคคัลลานะ ผลบุญที่เกิดขึ้น เธอเองก็เห็นมากับตาตัวเองแล้วมิใช่หรือ อานุภาพแห่งบุญนี้ไม่มีประมาณอย่างนี้แหละ” แล้วพระองค์ก็ทรงแสดงธรรมแก่พุทธบริษัทให้เห็นคุณค่าของการสร้างบุญกุศล ตั้งแต่นั้นมา พุทธบริษัทต่างพากันตระหนักในการสร้างบุญยิ่งๆ ขึ้นไปด้วยความเบิกบานใจ

เราจะเห็นว่า มหาสมบัติอันเป็นทิพย์รอคอยผู้มีบุญที่ได้สั่งสมไว้ดีแล้ว แม้บุญนั้นจะเป็นบุญเพียงเล็กน้อยก็ตาม แต่ก็ให้ผลที่ยิ่งใหญ่เกินควรเกินคาด สมบัติทุกอย่างเป็นอุปกรณ์ในการสร้างความดีและมีไว้ใช้สร้างบารมี ไม่ใช่มีไว้หวงแหน การที่พวกเราตั้งใจทำความดีกันทั้งทาน ศีล ภาวนา ล้วนเป็นมหากุศลที่ยิ่งใหญ่ เกินกว่าเรื่องราวที่ได้นำมาเล่าเป็นกำลังใจนี้หลายเท่านัก บุญกุศลทุกอย่างที่เราตั้งใจสร้างนี่แหละ จะเป็นเครื่องสนับสนุน ให้เราถึงพร้อมด้วยที่สุดของมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ ไปทุกภพทุกชาติกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

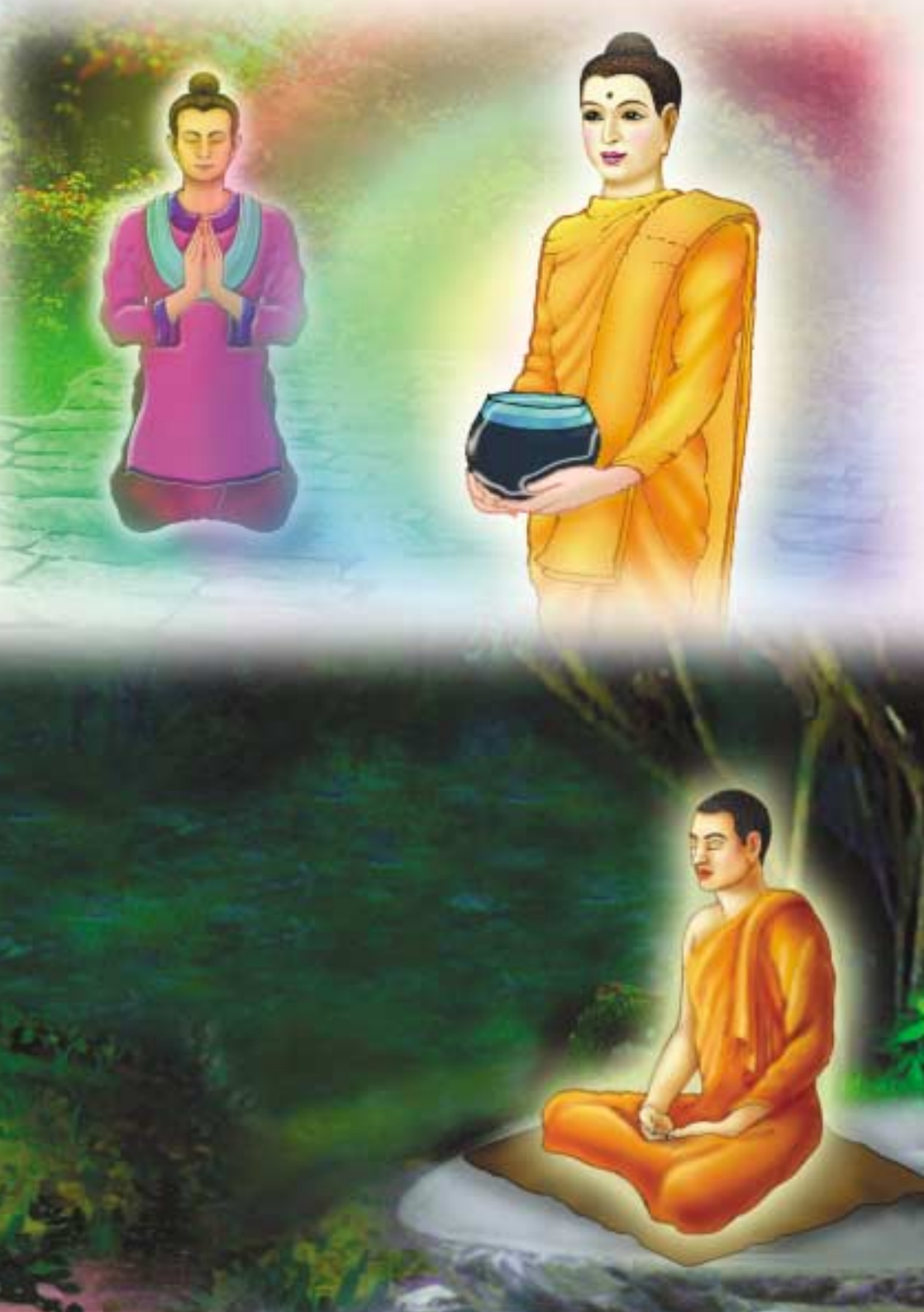

๑๖

อานิสงส์
พนมมือไหว้พระ

เราได้เห็นพระสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระฉวีวรรณเปล่งปลั่งดั่งทอง พระนามว่า วิปัสสี... จึงมีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ได้ประนมอัญชลีไหว้ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ การที่เราได้ประนมอัญชลีไหว้ในเวลานั้น ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการประณมอัญชลีไหว้ คุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว

กว่าที่ใครคนหนึ่งจะผ่านด่านแห่งอันตรายในสังสารวัฏจนกระทั่งมาเกิดเป็นมนุษย์ จะต้องมีบุญบารมีมาก และต้องไม่มีกรรมอันใดมาขัดขวางจึงได้เกิดเป็นมนุษย์ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงได้ตรัสว่า การเกิดเป็นมนุษย์เป็นการยาก เมื่อการเกิดเป็นการยากอย่างนี้แล้ว เราก็ควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท และตระหนักถึงคุณค่าของการเกิดมาโดยใช้วันเวลาให้คุ้มค่า ให้ผ่านไปพร้อมๆ กับการสร้างบารมี ทำสิ่งที่ทำให้ชีวิตของเรามีคุณค่า หมั่นปฏิบัติธรรมเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน เวลาที่สูญเสียไปก็จะไม่สูญเสียไปเปล่า เพราะมีความบริสุทธิ์เพิ่มขึ้นทุกๆ วัน

*มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน เอกัญชลิกเถราปทาน ความว่า

“เราได้เห็นพระสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระฉวีวรรณเปล่งปลั่งดั่งทอง พระนามว่า วิปัสสี เลิศกว่าผู้นำทั้งหลาย เป็นนระผู้แกล้วกล้า ทรงแนะนำดี ทรงฝึกผู้ที่ยังมิได้ฝึก ผู้คงที่ ทรงมีวาทะมาก มีสติสัมปชัญญะมาก เสด็จดำเนินไปในระหว่างตลาด จึงมีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ได้ประนมอัญชลีไหว้ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ การที่เราได้ประนมอัญชลีไหว้ใน

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๑๓

เวลานั้น ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการประนมอัญชลีไหว้ คุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”

สิ่งต่างๆ ที่เรากระทำในแต่ละวัน ในขณะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ล้วนมีผลต่อเราทั้งทางตรงและทางอ้อม สิ่งที่กระทำนั้นแยกได้ ๒ ประการใหญ่ๆ ก็คือ กุศล และอกุศล สิ่งใดที่ทำแล้วก่อให้เกิดความดีงามต่อตนเองและผู้อื่น จะมีผลดีในภพชาตินี้และจะส่งผลไปยังภพชาติเบื้องหน้า ให้ได้ประสบแต่สิ่งที่ดีงาม สิ่งนี้เรียกว่ากุศล แต่สิ่งที่ทำตรงกันข้าม หากว่าทำลงไปแล้วส่งผลให้มีความทุกข์ทรมาน จนเป็นเหตุให้ต้องไปรับทุกข์ในอบายภูมิ ก็เรียกว่าอกุศล หรือพูดง่ายๆ ก็คือบุญกับบาป อุปกรณ์ในการสร้างบุญและบาปนี้มีอยู่ ๓ ทางด้วยกันก็คือ ทางกาย ทางวาจา และทางใจ หากใครรู้จักระวังกาย วาจา ใจ ไม่ทำสิ่งที่เป็นบาปอกุศล ทำแต่สิ่งที่เป็นบุญกุศล ผู้นั้นย่อมได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิตผู้เห็นภัยในโลกนี้และโลกหน้า

อวัยวะทุกส่วนในร่างกายของเรา สามารถที่จะนำมาเป็นอุปกรณ์ในการสร้างบุญได้ทั้งนั้น บัณฑิตผู้รักบุญต้องเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่น่าจะอำนวยให้

สร้างบุญ ก็สามารถที่จะหาเอาบุญได้ เหมือนเรื่องราวของนักสร้างบารมีในกาลก่อน ที่หลวงพ่อจะนำมาเล่าในครั้งนี้ เป็นเรื่องราวที่ควรแก่การอนุโมทนา และควรเอาเป็นแบบอย่างในการสร้างบารมี

เป็นเรื่องของพระเถระที่ท่านได้กล่าววาจาในข้างต้น ท่านระลึกถึงผลบุญที่ตัวท่านเองได้ประสบมาในภพชาติก่อนๆ ท่านได้มีโอกาสสั่งสมบำเพ็ญบุญญาธิการไว้ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ และได้สั่งสมบุญอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานตามสมควรแก่อัตภาพ แต่ก็ยังไม่มีโอกาสที่จะสร้างบุญพิเศษที่พอระลึกถึงแล้ว เกิดมหาปีติแต่อย่างใด ชีวิตได้เวียนว่ายตายเกิดตามภพภูมิต่างๆบางภพบางชาติก็เกิดในตระกูลที่สมบูรณ์ด้วยโภคทรัพย์สมบัติ บางภพบางชาติก็เกิดมาในตระกูลที่ยากจน มีชีวิตขึ้นๆ ลงๆ อย่างนี้มายาวนาน

จนกระทั่งมาถึงยุคที่สว่างไสวที่สุดยุคหนึ่ง ในกาลแห่งพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์มีพระชนมายุ ๘๐,๐๐๐ ปี เมื่อตรัสรู้แล้วก็ทรงประกาศพระสัทธรรมไปทั่วชมพูทวีป ทำให้ผู้มีบุญได้เข้าถึงกายธรรมอรหัต กำจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไป เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก จนกิตติศัพท์อันดีงามของพระผู้มีพระภาคเจ้าแผ่ขจรไปทั่วสารทิศ

ในยุคนั้น พระเถระได้บังเกิดในเรือนของตระกูลแห่งหนึ่ง ท่านเป็นเด็กที่มีใจน้อมไปในทางกุศล มีจิตใจอ่อนโยนเปี่ยมด้วยเมตตา จนกระทั่งเจริญวัยบรรลุนิติภาวะแล้ว ก็ได้ยินข่าวคราวการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ แม้ว่าจะไม่เคยเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เลย แต่ก็หาโอกาสไปฟังธรรมจากพระสาวก ผู้ที่จาริกมายังนครที่ท่านอาศัยอยู่เรื่อยๆ ท่านคิดอยู่ในใจเสมอว่า สักวันหนึ่งเราคงมีโอกาสได้เข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์ ท่านเป็นผู้ที่มีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่างแรงกล้า และไม่เคยพลาดโอกาสที่จะทำความดีเลย

จนกระทั่งวันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าได้เสด็จผ่านมาทางพระนครนั้น วันรุ่งขึ้นได้เสด็จออกบิณฑบาตในพระนคร เพื่อโปรดสาธุชนผู้มีบุญทั้งหลาย ในวันนั้น กุลบุตรได้เข้าไปทำธุระบางอย่างในพระนคร เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้ากำลังบิณฑบาตอยู่ ได้เห็นพระฉัพพรรณรังสีแผ่ซ่านออกจากพระ-วรกาย ก็คิดว่า

เราเคยได้ยินกิตติศัพท์เกี่ยวกับพระบรมศาสดามามากว่า พระพุทธองค์ทรงสมบูรณ์ด้วยลักษณะมหาบุรุษ ๓๒ ประการ วันนี้ความปรารถนาของเราที่จะได้เห็นพระพุทธองค์สมหวังแล้ว

แต่เราเพิ่งเดินทางออกมาจากเรือน ไม่มีไทยธรรมติดมาเลย แม้สักอย่างเดียว เราจะเอาบุญกับพระบรมศาสดาอย่างไรหนอ เมื่อคิดอย่างนี้ท่านก็ใช้ปัญญาไตร่ตรองว่า แม้จะไม่มีสิ่งของในมือทั้งสอง เราก็จะใช้มือของเรานี่แหละเอาบุญกับพระพุทธองค์ แล้วท่านก็ทำความเลื่อมใสในพระพุทธองค์ ได้ยืนเอามือทั้งสองประคองอัญชลีด้วยความเคารพนอบน้อม

หลังจากวันนั้นผ่านไป ทุกครั้งที่กุลบุตรมองมือทั้งสองข้างของตัวเอง ก็จะเกิดมหาปีติอยู่ตลอดเวลาว่า มือของเรานี้เป็นมืออันเป็นมงคลหนอ ที่เราได้นมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านระลึกถึงผลกรรมที่ทำเพียงเท่านี้จนกระทั่งละจากโลกไปด้วยบุญนั้น ทำให้ท่านท่องเที่ยวในเทวดาและมนุษยโลก เมื่อเกิดในหมู่เทวดาก็เป็นที่เคารพเกรงอกเกรงใจของทวยเทพทั้งหลาย เมื่อมาเกิดในหมู่มนุษย์ก็จะเป็นที่รักที่ชอบใจ และเป็นผู้ควรแก่การบูชาของมนุษย์ในทุกที่ทุกสถาน ท่านได้เสวยสมบัติทั้งสองนับภพนับชาติไม่ถ้วน

จนกระทั่งมาถึงพุทธกาลนี้ ท่านได้มาบังเกิดในตระกูลผู้สมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติทั้งหลาย มีความเป็นอยู่ที่สุขสบายด้วยบุญเก่าที่ท่านสั่งสมมา พอได้ยินข่าวการอุบัติขึ้นของพระรัตนตรัยก็เกิดเลื่อมใสอย่างเต็มเปี่ยม จึงตัดสินใจสละ

ความสุขสบายทางโลกออกบวชในพระศาสนา เมื่อบวชแล้วได้ทูลขอวิธีการปฏิบัติธรรมกับพระผู้มีพระภาคเจ้า และท่านได้ตั้งใจบำเพ็ญเพียรอย่างเต็มที่ ด้วยอำนาจแห่งบุญที่เคยประคองอัญชลีต่อพระวิปัสสีพุทธเจ้า ทำให้ท่านใช้เวลาไม่นานนักก็บรรลุเป็นพระอรหันต์ กำจัดกิเลสอาสวะได้หมดสิ้น และด้วยอำนาจบุญที่บำเพ็ญมาในกาลก่อนเป็นเครื่องสนับสนุน จึงทำให้ท่านปรากฏนามว่า **เอกัญชลิกเถระ**

เมื่อท่านระลึกถึงบุพกรรมที่ได้ทำมา ก็เห็นเรื่องราวทั้งหมด เหมือนผลมะขามป้อมที่วางอยู่บนฝ่ามือ บังเกิดปีติโสมนัสจึงประกาศการสร้างบุญของท่านว่า

“ผลแห่งบุญนี้ยิ่งใหญ่เกินประมาณ เราได้สร้างบุญเล็กน้อย ด้วยการประคองอัญชลีต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าเท่านั้น ยังมีอานิสงส์ยิ่งใหญ่เพียงนี้ สองมือที่ได้กราบไหว้ผู้ทรงศีลเป็นมืออันเป็นมงคลจริงหนอ เพราะสามารถอำนวยสมบัติทั้งที่เป็นโลกิยทรัพย์และอริยทรัพย์ให้บังเกิดขึ้น กิจทุกอย่างที่ควรทำเราได้ทำเสร็จสิ้นแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราก็ได้กระทำแล้ว”

เราจะเห็นว่า มือทั้งสองข้างที่อยู่กับตัวเรานี้ มีความสำคัญกับชีวิตเราทั้งภพนี้และภพหน้า หากมือนี้ได้อัญชลีบูชา

ผู้ประพฤติธรรม มือนั้นก็เป็นมงคลเพราะทำในสิ่งที่ควรทำ แต่ทว่าหากนำมือนี้ไปสร้างบาปอกุศล ก็เป็นมืออัปมงคล ก่อให้เกิดแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน เราเกิดมาเป็นมนุษย์มีอาการครบ ๓๒ ก็ควรจะใช้ทุกส่วนของร่างกาย ให้เป็นทางมาแห่งบุญให้มากที่สุด ใช้กาย วาจา ใจ ใช้ความคิด คำพูด และการกระทำให้เป็นไปเพื่อมรรคผลนิพพานให้ได้

อานิสงส์ของการถวายธง

กรรมที่เรากระทำเมื่อแสนกัปที่แล้ว ให้ผลแก่เราในที่นี้
เราได้เผากิเลสของเราแล้ว ดุจกำลังลูกศรพ้นจากแล่งไป
ในแสนกัปแต่กัปนี้ เราได้ทำกรรมใดไว้ ด้วยผลแห่งกรรมนั้น
เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการถวายธง

ทุกชีวิตที่เกิดมา ล้วนบ่ายหน้าไปสู่ความตาย ตั้งแต่วันแรกที่ลืมตามาดูโลก ความตายก็พร้อมจะเกิดขึ้นกับเราได้ตลอดเวลา บัณฑิตนักปราชญ์ผู้มีปัญญามองเห็นว่า ความตายไม่ใช่เรื่องที่น่ากลัว ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย เป็นเพียงการย้ายที่อยู่ไปสู่ภพภูมิที่เหมาะสมกับบุญบารมีหรือบาปอกุศลที่ได้ทำไว้เมื่อครั้งที่เป็นมนุษย์ ผู้มีบุญมากจะย้ายที่อยู่ไปสุคติโลกสวรรค์ ส่วนผู้ทำบาปไว้มากก็ต้องไปอยู่ในอบายภูมิ เสวยวิบากกรรมในมหานรก หากเราไม่ยอมตาย มีเพียงวิธีเดียวเท่านั้นคือ ต้องไม่กลับมาเกิดอีก โดยทำใจหยุดใจนิ่ง เข้ากลางของกลางเรื่อยไปไม่ถอนถอย จนได้บรรลุกายธรรมอรหัต กำจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไป หากทำได้เช่นนี้ เราย่อมหลุดพ้นจากวังวนของสังสารวัฏได้อย่างแน่นอน

*มีวาระแห่งสุภาษิตที่ใน อุปวาณเถราปทาน ความว่า

“กรรมที่เรากระทำเมื่อแสนกัปที่แล้ว ให้ผลแก่เราในที่นี้ เราได้เผากิเลสของเราแล้ว ดุจกำลังลูกศรพ้นจากแล่งไปในแสนกัปแต่กัปนี้ เราได้ทำกรรมใดไว้ ด้วยผลแห่งกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการถวายธง คุณวิเศษเหล่านี้

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๘๔

คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราได้ทำให้แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า เราได้ทำเสร็จแล้ว”

บุคคลใดทำกรรมเช่นใดไว้ บุคคลนั้นย่อมต้องรับผลของกรรมนั้น ทุกการกระทำที่เราสั่งสมไว้ จะติดตามตัวเราเหมือนเงาตามตัว หากมีโอกาสสร้างบุญ ผลแห่งบุญย่อมส่งผลดีไปทุกภพทุกชาติ ดังเช่นถ้อยคำที่ยกมากล่าวข้างต้นนั้น เป็นผลแห่งการทำความดีของนักสร้างบารมีในกาลก่อน ที่ท่านได้กล่าวยืนยันถึงผลแห่งการทำความดีของตัวท่านเอง

นักสร้างบารมีที่แท้จริง ทุกลมหายใจเข้าออกต้องนึกถึงการสร้างบารมีตลอดเวลา ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นเช่นไรก็ตาม ก็จะดำรงตนให้อยู่ในเส้นทางแห่งความดีงามตลอดโดยไม่หวั่นไหวไปกับกระแสต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่า ในสมัยก่อนเมื่อมีวาระบุญอันใดเกิดขึ้นก็ตาม ท่านผู้มีบุญเหล่านั้นจะร่วมสร้างบารมีกันเป็นทีม มีทั้งทีมใหญ่ทีมย่อย

เรื่องนี้เกิดขึ้นในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ ขณะที่พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ ทั้งมนุษย์และเทวดาต่างตั้งใจสร้างบุญกับพระองค์อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการบำเพ็ญทาน รักษาศีล รับสรณะ ฟังธรรม และปฏิบัติธรรมตามพระโอวาทของพระผู้มีพระภาคเจ้าทำให้ผลบุญนั้นตามส่งผล

มาถึงยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราส่งผลให้มีผู้บรรลุธรรมกันเป็นจำนวนมาก

สมัยนั้น มีชายยากจนเข็ญใจคนหนึ่ง เป็นผู้ที่มีศรัทธาต่อพระผู้มีพระภาคเจ้ามาก แต่ไม่มีโอกาสได้ทำบุญกับพระพุทธองค์อย่างเต็มที่ เพราะเป็นคนขัดสน แม้ปรารถนาจะทำทาน แต่ก็ไม่ได้ทำ หากในใจยังมีความเลื่อมใสไม่เสื่อมคลาย เขาคิดในใจอยู่เสมอว่า จะต้องเอาบุญกับพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ได้ จนกระทั่งพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน เขาจึงหมดโอกาสที่จะสร้างบุญกับพระองค์ ได้แต่เศร้าโศกเสียใจว่าตอนที่พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ เรามัวแต่ผัดวันประกันพรุ่งเลยหมดโอกาสเสียแล้ว

เมื่อมหาชนรู้ข่าวการปรินิพพานของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างพากันมาประชุมว่า โอกาสนี้เป็นโอกาสสุดท้าย ที่พวกเราจะได้เอาบุญกับพระองค์ขณะยังมีพระสรีระ จึงพร้อมใจกันกระทำจิตกาธาน ประดับตกแต่งอย่างสวยงาม เพื่อชำระพระสรีระ เหล่าเทวดาต่างพากันมาร่วมในพิธี เพื่อเอาบุญร่วมกับพวกมนุษย์ หลังจากถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระแล้ว เหล่าอุบาสกอุบาสิกาต่างปรารภกันว่าจะเอาบุญใหญ่กันอีก จึงพากันสร้างพระสถูปบูชาเป็นที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ ใช้ทองคำสร้างสูง ๑ โยชน์

เมื่อในโลกมนุษย์ต่างพากันโกลาหลที่จะเอาบุญสร้างพระสถูป การกระทำนั้นจึงอยู่ในสายตาสวรรค์ตลอดเวลา เทวดาทนไม่ได้ อยากจะได้บุญด้วย จึงประชุมปรึกษากันว่า เมื่อโอกาสแห่งการสร้างบุญมีอยู่ตรงหน้า ทวยเทพทั้งหลายจะพากันนิ่งเฉยไม่ได้ จึงร่วมกันสร้างพระสถูปถวายเป็นพุทธบูชา โดยได้เนรมิตพระสถูปสูงเพิ่มขึ้นอีก ๑ โยชน์ ล้วนสำเร็จด้วยรัตนะ ๗ ประการ พระสถูปสูงเป็น ๒ โยชน์ สว่างไสวมาก สามารถขจัดความมืดในเวลากลางคืนได้

ทันทีที่กระแสของการสร้างความดีนี้แผ่ขยายออกไป เหล่านาคที่อาศัยอยู่ใต้มหาสมุทร ล้วนมีวิมานที่สวยงาม รับรู้ถึงความโกลาหลนั้นด้วย ก็อดรนทนไม่ได้เช่นกัน พากันประชุมปรึกษากันว่า มนุษย์และเทวดาต่างขวนขวายสร้างบุญกับพระผู้มีพระภาคเจ้ากันหมดแล้ว พวกเราก็ไม่ควรพลาดโอกาสอันดีงามนี้ จึงรวบรวมแก้วอินทนิล แก้วมหานิล และแก้วมณีมีรัศมีโชติช่วง สร้างพระสถูปต่อสูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ ทำให้พระสถูปสว่างไสวด้วยแสงแห่งรัตนะอันวิจิตรงดงามยิ่ง

บรรดาครุฑทั้งหลายรู้ข่าวการสร้างพระสถูป ก็อยากจะได้บุญบ้าง ปกตินาคกับครุฑไม่ถูกกัน แต่ด้วยความที่อยากจะได้บุญกับพระพุทธเจ้า จึงเลิกทะเลาะกัน เลิกเบียดเบียนกัน เรื่องส่วนตัวระหว่างครุฑกับนาคพักไว้ก่อน เพราะมนุษย์ เทวดา นาค

ต่างได้บุญกันหมดแล้ว พวกครุฑจะต้องเอาบุญด้วย จึงพากันรวบรวมแก้วมณีล้วนๆ สร้างพระสถูปต่อสูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ ทำให้พระสถูปสว่างไสวด้วยแสงแห่งรัตนะอันวิจิตรงดงามยิ่ง

พวกกุมภัณฑ์เห็นเทวดา มนุษย์ นาค ครุฑ สร้างบุญใหญ่ก็มาร่วมสร้างด้วย โดยใช้รัตนะสร้างต่อสูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ พวกยักษ์ก็พากันสร้างต่อสูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ พวกคนธรรพ์ก็เช่นกันอยากได้บุญ จึงคิดว่า ทุกๆ เหล่าชนต่างตั้งใจบูชาพระพุทธเจ้า เราก็ต้องเอาบุญด้วย จึงสร้างไพทีสร้างตลอดทั้งทางเดิน ใช้ทองคำสร้างพระสถูปต่อสูงขึ้นไปอีก ๑ โยชน์ พระสถูปของพระปทุมุตตระจึงสูงถึง ๗ โยชน์ ส่องแสงสว่างไสวทั้งกลางวันและกลางคืน

พวกเทวดาได้ตั้งยักษ์ตนหนึ่งชื่อ อภิสัมมตะ ทำหน้าที่รับดอกไม้ที่มนุษย์นำมาบูชาพระสถูปแล้วยกขึ้นไปเบื้องสูง พวกมนุษย์จะมองไม่เห็นยักษ์ จะเห็นเพียงดอกไม้ที่ลอยขึ้นไปประดิษฐานเบื้องบนเท่านั้น ครั้นชายยากจนที่ตั้งใจจะเอาบุญกับพระบรมศาสดา แต่มัวผัดวันประกันพรุ่งนั้น ทราบข่าวบุญครั้งนี้ก็คิดว่า เรามัวแต่คิดดูก่อนมายาวนาน ทำให้พลาดจากบุญครั้งแล้วครั้งเล่า ครั้งนี้ เราจะไม่ยอมพลาดบุญอีกแล้ว เขารีบเดินทางไปที่พระสถูป ก้มกราบด้วยความเคารพเลื่อมใส แล้วตัดใจเอาเชือกผูกผ้าห่ม ซึ่งซักอย่างขาวสะอาด ที่มีอยู่

เพียงผืนเดียวเท่านั้น ผูกไว้ที่ยอดไม้ไผ่ เพื่อยกขึ้นเป็นธงบูชาพระสถูปนั้น

ยักษ์เห็นการกระทำของชายยากจนผู้นี้ จึงได้นำธงขึ้นไปบนอากาศ เวียนรอบพระเจดีย์ แล้วนำไปบูชาไว้ข้างบน ชายยากจนเห็นเหตุอัศจรรย์เช่นนั้นก็เกิดมหาปีติ และด้วยผลบุญที่สร้างในครั้งนั้น ทำให้เขาได้เสวยสุขโดยไม่รู้จักทุคติเลย ทุกภพทุกชาติที่เกิดก็สมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติ จนถึงยุคสมัยพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา บุญนั้นได้ส่งผลให้ท่านบรรลุมรรคผลนิพพานในที่สุด

เราจะเห็นว่า ผลแห่งการสร้างบุญนั้นจะติดตามส่งผลให้เราตลอดเวลา แม้จะทำน้อยแต่หากใจสะอาดบริสุทธิ์มาก ย่อมได้รับผลมาก อีกทั้งได้อย่างสะดวกสบายโดยไม่มีสิ่งใดเป็นอุปสรรค ฉะนั้นเราต้องสร้างบุญให้สม่ำเสมอ สร้างคนเดียวไม่ได้ ก็สร้างกันเป็นทีม ชักชวนกันมาทำความดี มาบูชาพระรัตนตรัย บูชาผู้ที่ทรงพระคุณอันประเสริฐ ซึ่งเป็นทางมาแห่งมหากุศล ดังนั้นให้เราหมั่นบูชาพระรัตนตรัย สร้างบุญบารมีทุกอย่าง จะบุญเล็กบุญน้อยบุญปานกลางบุญใหญ่ ทำให้หมดทุกบุญ แล้วเราจะสมปรารถนาในชีวิตกันทุกคน

๙๐

อานิสงส์
เป่าสังข์เป็นพุทธบูชา

เราได้ถวายการเป่าสังข์บูชาพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระนามว่า วิปัสสี... ด้วยบุญนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย
ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ครั้ง
มีนามว่า มหานิโฆสะ ผู้มีเสียงไพเราะ
ทรงพลานุภาพกึกก้องทั่วทุกทิศ มีกำลังอันเกิดจากบุญ

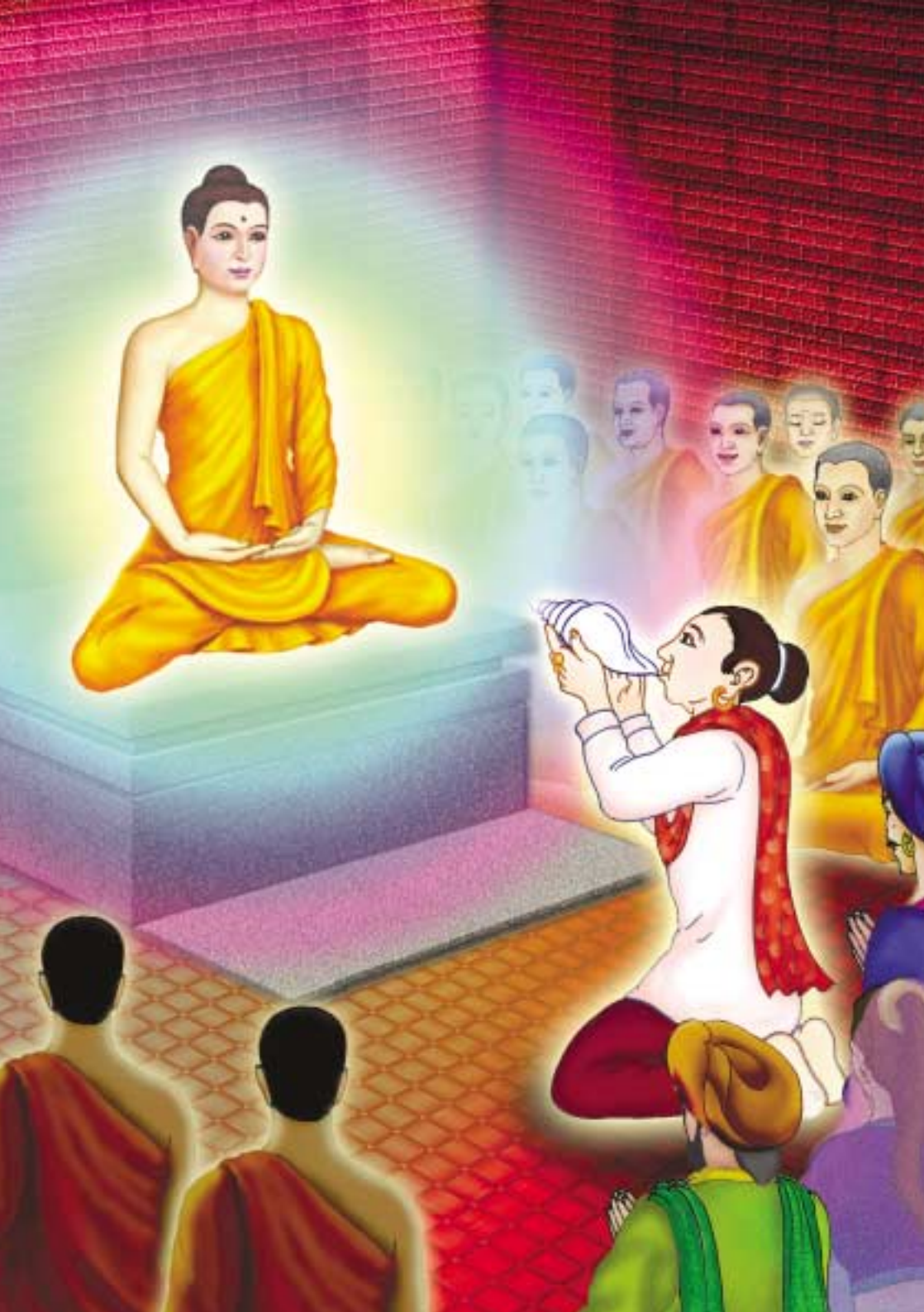

เราทุกคนเกิดมาได้คติสมบัติที่ดีเลิศ คือ ได้ความเป็นมนุษย์ ที่ไม่พิกลพิการ บ้า ใบ้ ปัญญาอ่อน ได้อุปธิสมบัติที่สมบูรณ์พร้อมทั้งความคิดความเห็น คือทิฏฐิสมบัติของเราก็มีความเห็นถูกต้อง เห็นว่าเกิดมาแล้วต้องสร้างบารมี เพราะว่าโลกนี้เป็นเหมือนตลาดกลางในการค้าบุญค้าบาป เราจึงเร่งสร้างบุญสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่

นักสร้างบารมีที่แท้จริง จะต้องมีใจจดจ่ออยู่กับการสร้างบารมีอย่างเดียว ไม่ปล่อยให้วันหนึ่งๆ ผ่านไปโดยไม่ได้สร้างบุญอะไรเลย จะต้องคิดอยู่ในใจตลอดเวลาว่า ทำอย่างไรบารมีของเราจึงจะเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ จะมีดวงบุญในตัวใหญ่โตขึ้นไปเรื่อยๆ เพราะบุญน้อยๆ ไปถึงที่สุดแห่งธรรมไม่ได้

ดังนั้น จงคิดอยู่เสมอว่า ทำอย่างไรใจของเราจะสะอาดบริสุทธิ์ผ่องใสอยู่ตลอดเวลา และก็หยุดใจได้สนิท จนกระทั่งสามารถเข้าถึงธรรมภายในได้ จะได้มีที่พึ่งที่ระลึกภายใน

มีวาระแห่งพระบาลีตอนหนึ่งปรากฏอยู่ใน โอวาทปาฏิโมกข์ ว่า

“สจิตฺตปริโยทปนํ เอตํ พุทฺธานสาสนํ

การทำจิตของตนให้ผ่องใส นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย”

การทำจิตให้ผ่องใสอยู่เสมอ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากใจผ่องใสแล้ว ไม่ว่าจะทำบุญอะไรก็แล้วแต่ ก็จะบังเกิดอานิสงส์ยิ่งใหญ่ไพศาล ส่งผลให้ชีวิตมีแต่ความสุขความเจริญรุ่งเรือง เพราะฉะนั้นผู้ที่รู้จักทำใจให้ผ่องใสแล้วสร้างบุญ จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ฉลาดในอุบายแห่งความเจริญ เป็นบัณฑิตนักปราชญ์อย่างแท้จริง *เหมือนการสร้างบารมีของ **พระมธุสสรเถระ** ที่ท่านได้สร้างบุญด้วยใจที่เลื่อมใส และรู้จักทำใจให้ผ่องใสตลอดเวลาที่ได้สร้างบุญ

ชีวประวัติของพระมธุสสรเถระ ท่านเคยสร้างบุญกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาหลายพระองค์ จนกระทั่งมีอยู่ชาติหนึ่งในยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ทรงอุบัติขึ้นในโลก ในภพชาตินั้น ท่านมีอาชีพเป่าสังข์สร้างความบันเทิงให้แก่มหาชน ท่านเป็นผู้ที่เป่าสังข์ได้ไพเราะจับใจ เมื่อใครได้ยินได้ฟัง หัวใจที่รุ่มร้อนกระวนกระวายก็จะสงบระงับในทันที

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จเข้ามายังพระนครที่ท่านอาศัยอยู่ ทำให้ท่านมีโอกาสได้ฟังธรรมของพระพุทธองค์ จึงทำให้ได้คิดตามที่พระบรมศาสดาตรัสว่า สังสารวัฏนี้ยาวนาน

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๕๐, ๓๕๓

เหลือเกิน เราควรที่จะใช้ความสามารถพิเศษของเราเอาบุญใหญ่กับพระศาสดา เพื่อสั่งสมเป็นเสบียงในการเดินทางไกลไปในภพเบื้องหน้า

เมื่อคิดอย่างนี้แล้ว ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา ท่านได้เป่าสังข์ถวายพระผู้มีพระภาคเจ้า บูชาพระพุทธองค์ด้วยเสียงสังข์อันไพเราะนั้น ทุกๆ ครั้งก่อนที่จะถวายการเป่าสังข์ ก็จะทำใจของตนให้ผ่องใส นึกน้อมเป็นพุทธบูชา เสียงที่เป่าออกไปนั้นได้ก้องกังวานมีความไพเราะไปทั่วอาณาบริเวณที่พระศาสดาประทับ

ท่านทำอย่างนี้เป็นนิตย์ ราวกับดนตรีทิพย์ที่เกิดขึ้นต้อนรับท้าวสักกะ ด้วยบุญกรรมนั้นส่งผลให้ท่านท่องเที่ยวไปในเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะอยู่ในหมู่เทวดาหรือมนุษย์ก็เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเกียรติคุณดีงามปรากฏไปทั่วทุกสถาน และมีเสียงที่ไพเราะจับใจมนุษย์และเทวายิ่งนัก ท่านท่องเที่ยวอยู่แต่ในสุคติภูมิเท่านั้น จนมาถึงในสมัยพุทธกาลนี้ ก็มาบังเกิดในตระกูลสูง เป็นผู้มีบุญพิเศษอย่างหนึ่งคือ จะเป็นผู้ที่มีเสียงไพเราะจับใจของผู้ที่ได้ยินได้ฟังทุกๆ คน แม้แต่เทวดายังเงี่ยโสตฟัง

ต่อมาภายหลัง ท่านได้ฟังธรรมจากพระผู้มีพระภาคของเรา ก็เกิดความเบื่อหน่ายในเพศฆราวาส จึงออกบวชในพระศาสนา แล้วบำเพ็ญเพียรไม่นานนักก็บรรลุธรรมเป็น

พระอรหันต์ เนื่องจากท่านมีวาจาไพเราะ จึงมีนามปรากฏว่า **มธุสสระ** ซึ่งแปลว่า ผู้มีเสียงไพเราะอ่อนหวานปานน้ำผึ้ง เพราะอานุภาพแห่งบุญที่ได้เป่าสังข์ถวายพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอดีต

วันหนึ่ง ท่านได้ระลึกถึงบุพกรรมของตน จึงเกิดความปีติโสมนัสกล่าวว่า “อานุภาพแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์จริงหนอ เราได้ถวายการเป่าสังข์บูชาพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า วิปัสสี เป็นผู้บำรุงพระสุคตเจ้าผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่เป็นนิตย์ อานิสงส์แห่งการบำรุงพระโลกนาถผู้คงที่ ทิพยดนตรี ๖ หมื่น ห้อมล้อมเราทุกเมื่อ เสวยแต่สุขสมบัติ ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ ด้วยบุญนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย

ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ครั้ง มีนามว่า มหานิโฆสะ ผู้มีเสียงไพเราะทรงพลานุภาพกึกก้องทั่วทุกทิศ มีกำลังอันเกิดจากบุญ ในภพชาติสุดท้ายนี้ เราได้บรรลุธรรมเป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษ คือ ปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ ความปรารถนาที่เราตั้งเอาไว้ยาวนานได้สำเร็จแล้ว นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชาด้วยจิตอันเลื่อมใส”

ท่านเปล่งอุทานด้วยความโสมนัสที่ได้เห็นอานุภาพแห่งบุญที่บังเกิดขึ้น ที่ท่านได้อานิสงส์ใหญ่เช่นนี้ เกิดจากการที่ท่านสร้างบุญด้วยใจที่ผ่องใส เลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่าง

แท้จริง โดยไม่มีความคลางแคลงในคุณของพระรัตนตรัย แต่ทำด้วยใจที่เกิดจากจิตสำนึกภายในที่เห็นคุณค่าของบุญจริงๆ ปรารถนาที่จะได้บุญอย่างยิ่ง ท่านไม่มีเหตุผลอื่นมาเจือปนเลย

หลวงพ่อยังมีตัวอย่างของการสร้างบุญด้วยใจที่ผ่องใสอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องราวการสร้างบุญของพระอรหันตเถระอีกองค์หนึ่ง ท่านมีนามว่า **ภิกขทายกเถระ** เป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นเมื่อสมัย ๙๔ มหากัปที่ผ่านมา ในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ ครั้งนั้นพระเถระก็ได้มาบังเกิดในยุคนั้นเหมือนกัน

วันหนึ่ง ขณะที่ท่านกำลังเดินอยู่ ก็ได้มองเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าออกจากวิหารเสด็จเที่ยวบิณฑบาต เพียงแค่เห็นก็มีใจเลื่อมใสแล้ว ปรารถนาที่จะได้บุญใหญ่ แต่ตนเองยังไม่ได้เตรียมอะไรมาเลย มีข้าวอยู่เพียงทัพพีเดียวเท่านั้น แต่หัวใจเต็มตื้นด้วยความปีติเลื่อมใส ก็ไม่รอช้า ได้ทำใจให้ผ่องใสแล้วน้อมถวายข้าวทัพพีนั้นแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

ด้วยบุญกุศลนั้น แม้จะเป็นเพียงการถวายทานเพียงน้อยนิด แต่ท่านได้ตามระลึกถึงบุญนั้นจนตลอดอายุขัย พอละจากโลกนี้ไปก็บังเกิดในเทวโลก เสวยทิพยสมบัติในเทวโลกทั้ง ๖ ชั้นฟ้า เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ก็เต็มเปี่ยมด้วยมนุษย์สมบัติ จนมา

ถึงในสมัยพุทธกาลนี้ ได้บังเกิดในตระกูลมหาเศรษฐี มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาจึงออกบวช บำเพ็ญเพียรไม่นานก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ภายหลังเมื่อท่านระลึกถึงบุพกรรมของตนเกิดความปีติโสมนัส จึงเปล่งอุทานว่า

“เราได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนามว่า สิทธัตถะ ผู้มีพระฉวีวรรณดังทอง ผู้สมควรรับไทยธรรม เสด็จออกจากป่าอันสงัด เราไม่ได้ตระเตรียมทาน แต่ได้ถวายภิกษาทัพพีหนึ่งแด่พระพุทธองค์ ผู้เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศ เราได้ถวายทานแม้เล็กน้อยด้วยใจที่ผ่องใส ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลยในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ ในกัปที่ ๘๗ แต่กัปนี้ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๗ ครั้ง มีพระนามว่า มหาเรณุ สมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ ภพชาตินี้เราเป็นผู้อยู่จบพรหมจรรย์แล้ว นี้เป็นผลแห่งการถวายทานด้วยใจที่ผ่องใส”

จะเห็นว่าการสร้างบุญด้วยใจที่ผ่องใส ที่สะอาดบริสุทธิ์เต็มเปี่ยม ด้วยศรัทธาความเชื่อมั่นอย่างเต็มที่ ก็จะส่งผลให้บุคคลนั้น ประสบแต่ความสุขความเจริญทุกภพทุกชาติ แล้วยังช่วยปิดประตูอบายภูมิ เปิดประตูสวรรค์และนิพพานอย่างแท้จริง เหมือนประวัติการสร้างบารมีของพระอรหันตเถระทั้งสองรูปที่ท่านได้ทำบุญด้วยใจที่ผ่องใส และเป็นผู้ที่ฉลาดในการตามระลึก

นึกถึงบุญที่ตนเองได้กระทำเอาไว้อย่างดีแล้ว ผลบุญจึงตามสนับสนุนท่าน จนกระทั่งได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

เมื่อเรารับทราบกันอย่างนี้ดีแล้ว ก็ให้ตระหนักเอาไว้ว่า เมื่อเราจะสร้างบุญอะไรก็ตาม ต้องทำใจให้ผ่องใส ให้มีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย เราก็จะได้อานิสงส์ใหญ่ ดังเช่นพระอริยสาวกทั้งหลาย

๔๙

อานิสงส์
นำพระพุทธเจ้าข้ามแม่น้ำ

เราเป็นผู้ขวนขวายในวิเวก
มีปัญญาและสำรวมแล้วด้วยดี
ยังกายอันเป็นที่สุดอยู่ในศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ ที่เราได้ข้ามส่งพระชินเจ้า
ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย
นี้เป็นผลแห่งบุญที่เราได้ทำไว้ ในทักขิไณยบุคคลผู้เลิศ

การสร้างบารมีสามารถทำได้ทุกวาระ หากมีจิตเลื่อมใสแล้วทุ่มเทอย่างเต็มที่เต็มกำลัง มหานิสงส์อันไม่มีประมาณก็จะบังเกิดขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์ ตราบใดที่ยังไม่หมดสิ้นอาสวกิเลส เสบียงคือบุญนี้ ยังเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับชีวิตของพวกเรา ดังนั้นอานิสงส์ผลบุญจึงมีความหมายสำหรับนักสร้างบารมีทั้งหลาย เพราะจะทำให้เราไปถึงจุดหมายปลายทางได้เร็วขึ้น

ในฐานะที่เราเป็นนักสร้างบารมี ก็ต้องมีจิตใจเยี่ยงพระบรมโพธิสัตว์ที่ทุกลมหายใจของท่านเป็นไปเพื่อการสั่งสมบุญบารมีอย่างเดียว เราต้องให้ใจของเราผูกพันกับการสร้างบารมีตลอดเวลา จิตใจจะได้ถูกกลั่นให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ เหมาะสมที่จะเป็นภาชนะรองรับบุญใหญ่ รองรับธรรมะภายในที่จะเกิดขึ้น

*มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน อุตติยเถราปทาน ความว่า

“เราร่าเริง มีจิตยินดี ได้ข้ามส่งพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้นายกของโลก ที่ฝั่งแม่น้ำโน้น พระผู้มีพระภาคเจ้าสิทธัตถะทรงยังเราให้พอใจ ณ ที่นั้นว่า ท่านจักได้บรรลุอมตธรรม

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๑๐๙

พอเราละอัตภาพนั้นแล้ว ได้ไปสู่เทวโลกแวดล้อมด้วยเทพอัปสร เสวยสุขอันเป็นทิพย์ ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ ที่เราได้ข้ามส่งพระชินเจ้า ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งบุญที่เราได้ทำไว้ ในทักขิไณยบุคคลผู้เลิศ”

การทำบุญให้ถูกเนื้อนาบุญนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้เราสมปรารถนาในชีวิต ขึ้นชื่อว่าเป็นความดีแล้วสามารถทำได้ในทุกสภาวะ โดยไม่มีข้อยกเว้น ขอเพียงแค่อย่ามองข้ามในความดีเล็กๆ น้อยๆ เมื่อมีโอกาสก็ให้ทำความดี เหมือนตัวอย่างที่หลวงพ่อได้นำคำอุทานของนักสร้างบารมีท่านหนึ่งมาเล่าให้พวกเราได้รับทราบข้างต้น ซึ่งเป็นคำกล่าวของพระอรหันต์องค์หนึ่ง ที่ท่านย้อนไปดูบุพกรรมของท่านในอดีต แล้วก็กล่าวออกมาด้วยความปีติ และอัศจรรย์ใจในผลแห่งบุญที่บังเกิดขึ้นจากการทำความดีเพียงเล็กน้อย

หลวงพ่อขอนำเอาประวัติการสร้างบารมีของพระเถระรูปนี้มาเล่า เพื่อเป็นกำลังใจในการสร้างบารมีให้พวกเราทั้งหลายได้ตระหนักว่า บุญนี้เราควรทำทุกๆ โอกาส ทำทุกๆ บุญ เมื่อโอกาสที่ดีมาถึงก็ควรจะไขว่คว้าไว้ เรื่องมีอยู่ว่า เมื่อพระเถระท่านย้อนไปดูอดีต การสั่งสมบุญอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานมาตามลำดับ จนกระทั่งมาถึงภพชาติหนึ่ง

ในกาลแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ ได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก บุญในตัวท่านที่เคยสั่งสมเอาไว้ เผอิญชาตินั้นบุญพร่องลง ทำให้กรรมเก่าที่เป็นบาปอกุศลตามมาทัน จึงไปบังเกิดเป็นจระเข้ในแม่น้ำชื่อว่าจันทภาคาน่าอัศจรรย์ทีเดียว แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่ดูงดงามยิ่งกว่าแม่น้ำทุกสายในสมัยนั้น เพราะจะมีแสงสว่างไปทั่วทุกทิศ ประกอบด้วยสิริอันเกิดจากรัตนชาติ ที่กลมกลืนกับแสงสว่างแห่งดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ มีพื้นทรายที่ขาวสะอาด น้ำก็ใสสะอาดมีรสอร่อย แม่น้ำนั้นจึงได้ชื่อว่า จันทภาคา ซึ่งแปลว่า เปรียบเหมือนพระจันทร์

จระเข้ใหญ่ได้อาศัยอยู่ในแม่น้ำมายาวนาน มีสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่เป็นอาหาร หากินไปวันๆ โดยไม่รู้ว่าตัวได้สร้างกรรม คือ ปาณาติบาตอันเป็นบาปอกุศล เนื่องจากเป็นสัตว์เดียรัจฉาน ไม่ได้รู้เรื่องราวเลยว่า ขณะนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก วันหนึ่ง ขณะที่กำลังนอนพักในแม่น้ำ ได้มองเห็นพระ-ผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จมาใกล้ฝั่งแม่น้ำ เห็นฉัพพรรณรังสีแผ่ออกไปรอบพระวรกาย บุญเก่าที่เคยสร้างเอาไว้ในสำนักของพระ-พุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ตามมาทัน ทำให้จระเข้มีจิตเลื่อมใสคิดว่า

สมณะรูปนี้น่าเลื่อมใสเหลือเกิน ชะรอยท่านคงเป็นพระ-อรหันต์เป็นแน่ ตัวเราเป็นเพียงแค่สัตว์เดียรัจฉาน หมดโอกาสที่จะฟังธรรมเยี่ยงมนุษย์ทั้งหลาย เอาเถิด ถึงกระนั้นเราก็ควร

ที่จะเอาบุญกับท่าน โอกาสดีๆ อย่างนี้ไม่ใช่ว่าจะมาถึงง่ายๆ

เมื่อคิดอย่างนี้แล้ว หัวใจก็พองโตด้วยความปีติ ประสงค์จะนำพระบรมศาสดาข้ามฟากจึงหมอบที่ใกล้ฝั่งนั่นเอง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบวาระจิตของจระเข้ตัวนั้น ดำริว่า จระเข้นี้มีบุญเก่าในตัวพอสมควร กอปรกับความเลื่อมใสในตัวเรา จะเป็นบุญใหญ่ติดตัวไป เราควรอนุเคราะห์สัตว์ผู้ยากไร้นี้ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ จึงวางพระบาททั้งสองไว้บนหลังจระเข้

จระเข้รู้สึกปีติยินดีหัวใจพองโตทีเดียว เกิดความอุตสาหะมากด้วยกำลังแห่งมหาปีติ จึงว่ายตัดกระแสน้ำนำพระผู้มีพระภาคเจ้าไปสู่ฝั่งโน้นโดยเร็ว พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบความเลื่อมใสแห่งจิตของจระเข้ จึงทรงพยากรณ์ว่า “ด้วยอานุภาพที่จระเข้นี้เลื่อมใสในเรา และส่งเราข้ามฟาก จุติจากอัตภาพนี้แล้วจักบังเกิดในเทวโลก และจะท่องเที่ยวอยู่แต่ในสุคติภูมิ จักสมบูรณ์ด้วยมหาสมบัติทั้งที่เป็นมนุษย์และเป็นทิพย์ ในกัปที่ ๘๔ แต่กัปนี้ไป จักบรรลุอมตนิพพาน” ดังนี้แล้วก็เสด็จหลีกไป

พอจระเข้ละจากโลกนี้ไปแล้ว ก็ท่องเที่ยวไปในสุคติโลกสวรรค์ เหมือนคำพยากรณ์ของพระบรมศาสดาทุกประการ จนกระทั่งมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ ก็ได้บังเกิดเป็นบุตรของพราหมณ์คนหนึ่งในกรุงสาวัตถี พวกพราหมณ์ได้ตั้งชื่อเธอว่า

อุตติยะ ครั้นเจริญวัยแล้ว บุญเก่าในตัวก็มาตักเตือนทำให้ได้คิดว่า การที่เราใช้ชีวิตอยู่ไปวันๆ อย่างนี้ โดยไม่ได้แสวงหาสิ่งที่เป็นสาระแก่นสารอะไร การมีชีวิตของเราก็เท่ากับว่าเป็นโมฆบุรุษ เราจักแสวงหาอมตธรรม จึงไปบวชเป็นปริพาชกมุ่งหน้าแสวงหาอมตธรรมตามความเชื่อของตน จนกระทั่งวันหนึ่งได้พบพระผู้มีพระภาคเจ้าของเรา จึงเข้าไปเฝ้าถวายบังคมแล้วฟังธรรม บังเกิดความศรัทธา บวชในพระศาสนา ตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเอาจริงเอาจัง แต่ก็ไม่อาจให้บรรลุคุณวิเศษได้

ท่านปฏิบัติธรรรมยาวนานทีเดียว เห็นภิกษุรูปอื่นปฏิบัติธรรมได้ดี บรรลุอรหัตตผลรูปแล้วรูปเล่า ยังอภิญญาให้เกิดขึ้น เห็นแล้วก็อยากเป็นเช่นนั้นบ้าง จึงเข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดาทูลขอโอวาทโดยสังเขป พระบรมศาสดาได้ประทานโอวาทแก่ท่านว่า “ดูก่อนอุตติยะ เธอจงชำระศีลซึ่งเป็นเบื้องต้นให้สะอาดหมดจด เธอตั้งอยู่ในโอวาท เริ่มบำเพ็ญเพียรไปตามลำดับ เมื่อเธอเริ่มวิปัสสนา อาพาธจะเกิดขึ้นเพราะกรรมเก่า เมื่ออาพาธเกิดขึ้น เธอพึงเกิดความสังเวช จงตั้งใจเจริญวิปัสสนาก็จะสามารถบรรลุเป็นพระอรหันต์” ซึ่งก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ท่านได้ทำตามโอวาทของพระบรมศาสดา ในที่สุดก็ได้บรรลุพระอรหัตตผล

พอบรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว ก็มานั่งระลึกถึงบุพกรรมของตน เกิดปีติโสมนัส จึงประกาศผลแห่งการสร้างบุญในครั้งนั้นให้สาธุชนทั้งหลายได้ฟัง แล้วท่านยังเล่าต่อไปอีกว่า “ด้วยอานุภาพแห่งบุญในครั้งนั้น ทำให้เราไม่รู้จักทุคติเลย เกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติ เราตั้งใจว่าจะทำความดีในทุกโอกาส ไม่ว่าจะเป็นความดีเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม เพราะเราได้เห็นแล้วซึ่งอานิสงส์ใหญ่ ที่เกิดจากบุญเพียงเล็กน้อย” เมื่อสาธุชนทั้งหลายได้ฟังเรื่องราว ที่ท่านได้เล่าเป็นอุทาหรณ์ ต่างก็พากันมีกำลังใจในการสร้างความดี ไม่มองข้ามในบุญเพียงเล็กน้อย เมื่อวาระแห่งบุญมาถึง ก็ตั้งใจทำบุญกันอย่างเต็มที่

เราจะเห็นว่า การทำบุญในทุกบุญทุกโอกาสแม้จะเป็นบุญเล็กบุญน้อยก็ตาม มีแต่จะได้รับมหานิสงส์อันยิ่งใหญ่ เพราะได้ทำบุญถูกเนื้อนาบุญ ใครก็ตามที่รู้จักเก็บเกี่ยวเอาบุญทุกๆ วาระ บุคคลผู้นั้นไม่ว่าจะไปอยู่สถานที่แห่งใด ก็จะมีแต่ความสุขและความสำเร็จไปทุกภพทุกชาติ ดังนั้นอย่ามองข้ามวาระแห่งบุญที่มาถึงกัน

อานิสงส์มีเพื่อนดี

บุคคลไม่ควรคบปาปมิตร ไม่ควรคบบุรุษต่ำช้า

ควรคบกัลยาณมิตร ควรคบบุรุษสูงสุด

ชีวิตของมนุษย์ทุกคนมีเกิดแก่เจ็บตาย มีการโยกย้ายเปลี่ยนภพภูมิ ทุกชีวิตจำเป็นต้องเดินทางอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในวัฏสงสารที่ยาวไกล มากจนหาเบื้องต้น ท่ามกลาง และเบื้องปลายไม่ได้นี้ ในการเดินทางไกลนั้น มนุษย์จะต้องตระเตรียมเสบียงในการเดินทาง ต้องมียานพาหนะ เพื่อที่จะได้ไปถึงที่หมายได้เร็วขึ้น ต้องมีเข็มทิศเพื่อที่จะได้ไปสู่เป้าหมายได้แม่นยำ เป้าหมายสูงสุด ของการเดินทางในสังสารวัฏคือพระนิพพาน สิ่งที่จำเป็นต้องตระเตรียมและเป็นอุปกรณ์สำคัญที่สุดก็คือบุญ บุญเท่านั้น ที่จะนำพาเราไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างปลอดภัย มีความสุขสวัสดี

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน บัณฑิตวรรควรรณนา ว่า

“น ภเช ปาปเก มิตฺเต น ภเช ปุริสาธเม
ภเชถ มิตฺเต กลฺยาเณ ภเชถ ปุริสุตฺตเม

บุคคลไม่ควรคบปาปมิตร ไม่ควรคบบุรุษต่ำช้า ควรคบกัลยาณมิตร ควรคบบุรุษสูงสุด”

การมีเพื่อนดีเป็นศรีแก่ตัว เป็นมงคลของชีวิต คนโบราณมักจะกล่าวสอนเอาไว้ว่า คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล ผลของการคบบัณฑิตก็คือ ความสำเร็จรุ่งเรืองในชีวิต บัณฑิตจะเป็นกัลยาณมิตรคอยชักชวนให้

ทำความดี และเวลาที่เราทำความดีแล้วได้ผลดีก็อนุโมทนายกย่องสนับสนุน แม้พลาดพลั้งก็ไม่ซ้ำเติม แถมยังช่วยเหลือและประคับประคองให้พ้นจากภัยพิบัติต่างๆ แม้ถึงคราวประสบทุกข์ต้องการความช่วยเหลือ ก็ยินดีช่วยเหลือด้วยความจริงใจ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญในการรู้จักคบมิตรเป็นอย่างมาก เพราะมิตรหรือเพื่อนนั้น เป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมาก ในการดำเนินชีวิต หากใครได้มิตรดี ชีวิตก็จะมีแต่เรื่องดีๆ ที่นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ใครคบมิตรชั่ว ชีวิตก็จะตกต่ำอับเฉา เหมือนเอาเสนียดเข้ามาใส่ตัว มักจะพบแต่ความวิบัตินำพาชีวิตไปสู่ความเสื่อม ดังนั้นการคบหาสมาคมกับบัณฑิตจึงเหมือนเป็นการหาเสน่ห์ใส่ตัว

*ในอดีตกาลครั้งพระเจ้าพรหมทัตเสวยราชสมบัติในกรุงพาราณสี พระโพธิสัตว์ถือกำเนิดเป็นกวางอาศัยอยู่ในป่าละเมาะแห่งหนึ่ง มีนกชื่อสตปัตตะ จับอยู่ที่ยอดไม้ต้นหนึ่งในป่านั้น และในที่ใกล้ๆ กันนั้น ก็มีสระอยู่สระหนึ่ง และในสระนั้นก็มีเต่าอาศัยอยู่ สัตว์ทั้งสามได้เป็นสหายกัน ต่างอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ครั้งนั้นมีพรานเนื้อคนหนึ่งท่องเที่ยวไปในป่าแล้ว

---

*มก. เล่ม ๕๗ หน้า ๓๐๐

ก็ได้พบกับรอยเท้าของพญากวางโพธิสัตว์ที่ริมฝั่งสระน้ำ จึงดักบ่วงที่มีเกลียวแข็งแรงราวกับโซ่เหล็ก ครั้นดักบ่วงเสร็จแล้วกลับไปรออยู่ที่บ้าน

ตกเวลาเย็นวันนั้น เมื่อพญากวางมาดื่มน้ำตามปกติก็เลยติดบ่วง จึงร้องส่งเสียงให้เพื่อนรู้ว่า ตัวเองติดบ่วงเข้าแล้ว สัตว์ในละแวกนั้นได้ยินเสียงร้องของกวางก็พากันวิ่งหนีเอาตัวรอด แต่ว่านกสตปัตตะรีบร่อนลงจากยอดไม้ ส่วนเต่าก็ขึ้นมาจากน้ำ คลานต้วมเตี้ยมเข้ามาหาด้วยความห่วงใย แล้วก็ปรึกษากันว่า “จะทำอย่างไรดี” นกก็บอกเต่าว่า “สหายท่านมีฟันแหลมคม จงกัดบ่วงนี้ให้ขาดเถิด ส่วนเราจะไปถ่วงเวลาไม่ให้พรานมาถึงจนกว่าท่านจะกัดแทะบ่วงขาด”

เมื่อปรึกษากันเสร็จแล้ว เต่านั้นจึงเริ่มกัดเชือกหนังทันที นกก็คอยอยู่บนต้นไม้ไม่ไกลจากบ้านของนายพราน ครั้นถึงเวลานายพรานก็ถือหอกและอาวุธสำหรับล่าสัตว์ เตรียมออกเดินทางแต่เช้าตรู่ นกรู้ว่านายพรานออกจากบ้านแล้ว ก็บินโฉบลงไปจิกนายพรานผู้กำลังจะออกจากบ้าน

นายพรานคิดว่าเราถูกนกกาลกิณีจิกตีเข้าให้แล้ว เห็นจะไม่เป็นมงคล จึงกลับไปนอนอีกงีบหนึ่งแล้วก็ลุกขึ้นถือหอกออกไปอีก นกคาดการณ์ว่า ครั้งต่อไป นายพรานคงจะ

ออกทางประตูหลัง จึงบินไปจับที่คาคบไม้หลังบ้าน ฝ่ายนายพรานคิดว่า ครั้งแรก เราออกทางประตูหน้า ก็พบนกกาลกิณี ครั้งนี้เราต้องออกทางประตูหลัง ทันทีที่ก้าวออกทางประตูหลัง เจ้านกแสนรู้ก็ได้อาศัยช่วงที่นายพรานเผลอ เพราะยังไม่รุ่งสาง จึงลงมือโจมตี ด้วยการโฉบลงจิกหัวนายพรานอีก นายพรานคิดว่าเราถูกนกกาลกิณีจิกตีอีกแล้ว นกตัวนี้คงไม่อยากให้เราออกจากบ้านแต่เช้าตรู่ จึงกลับเข้าบ้านนอนรอจนสว่าง จากนั้น จึงค่อยถือหอกออกไปในเวลาเช้า

นกรีบบินไปบอกกวางว่า นายพรานกำลังเดินมาใกล้จะถึงแล้ว ให้เต่าเร่งกัดบ่วงให้ขาดโดยเร็ว ในขณะนั้นเต่าก็กัดเชือกเกือบขาดหมดแล้ว ยังเหลืออีกเพียงเกลียวเดียวเท่านั้น แต่ฟันของเต่าชักจะไม่ค่อยคมเหมือนเดิม และจะร่วงออกจากปากเต็มที ปากก็ฟูมไปด้วยเลือด แม้เต่าจะเจ็บปวดทรมานมาก แต่ก็ไม่ยอมแพ้ ได้ทุ่มเทสุดหัวใจที่จะช่วยเหลือเพื่อน เมื่อเห็นนายพรานถือหอกเดินมาใกล้ นกก็ไม่สามารถหยุดยั้งนายพรานได้อีก หากโฉบลงไปจิกนายพรานอีก ก็ต้องถูกยิงตาย

กวางเห็นนายพรานถือหอกเดินมาด้วยความเร็ว จึงกัดเกลียวเชือกนั้นจนขาด จากนั้นกวางจึงกระโดดหนีเข้าป่าหลุดพ้นจากการถูกล่าอย่างหวุดหวิด แต่เต่ายังคงนอนนิ่งอยู่ตรงนั้น

เพราะบอบช้ำมาก นายพรานจึงจับเอาเต่าใส่กระสอบแขวนไว้ที่ตอไม้ต้นหนึ่ง แล้วออกล่าเหยื่อต่อไป นกได้บินไปบอกกวางว่าเต่าถูกจับเสียแล้ว ให้กลับมาช่วยหน่อย

ฝ่ายกวางเมื่อปลอดภัยแล้วก็ไม่ยอมทิ้งเพื่อนไปเหมือนกัน ได้ย้อนกลับมาช่วยเต่า โดยแสร้งทำคล้ายจะหมดกำลังให้พรานเห็น ล้มตัวลงนอนอย่างมีสติ นายพรานก็คิดว่า กวางตัวนี้คงจะหมดเรี่ยวหมดแรง เพราะถูกบ่วงบาดข้อเท้าเป็นแน่ จึงถือหอกเดินเข้าไป เมื่อกวางเห็นเช่นนั้น ก็ลุกขึ้นวิ่งเหยาะๆ หลอกล่อนายพรานเข้าป่าลึก ทำให้นายพรานเกิดความสับสน ครั้นรู้ว่าหลอกนายพรานมาได้ไกลแล้ว จึงวิ่งไปทางอื่นด้วยความเร็วดุจลมพัด เพื่อจะมาช่วยเต่า เมื่อไปถึง ก็เอาเขายกกระสอบขึ้น วางลงบนพื้น ขวิดจนกระสอบฉีกขาด ในที่สุดก็สามารถช่วยเต่าออกมาได้อย่างปลอดภัย ด้วยความเกื้อกูลกันของสัตว์ทั้งสาม มีสุขร่วมสุข มีทุกข์ร่วมต้าน ทำให้พบกับความสุขสวัสดี

เราจะเห็นว่า แม้สัตว์เดียรัจฉานก็ยังมีความเป็นมิตรแท้ มีหัวใจของยอดกัลยาณมิตร คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แม้จะต่างเผ่าพันธุ์ แต่ก็ยังให้ความช่วยเหลือไว้วางใจกัน การคบหาสมาคมกับบัณฑิตผู้มีปัญญา จึงนำแต่ความสุขความเจริญมาให้ นกสตปัตตะในภพชาตินั้นก็ได้มาเป็นพระสารีบุตร

อัครสาวกเบื้องขวาผู้เลิศด้วยปัญญา เต่าได้มาเป็นพระโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายผู้มีฤทธิ์มาก ส่วนกวางก็คือพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั่นเอง

บนเส้นทางการสร้างบารมีนั้นการมีเพื่อนแท้ มีกัลยาณมิตรมีความสำคัญมาก ยามใดเมื่อเราเกิดอุปสรรค ท้อแท้หมดกำลังใจ เพื่อนแท้ก็สามารถเป็นที่พึ่ง ช่วยผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ เหมือนดังเรื่องที่หลวงพ่อได้นำมาเล่าให้ฟัง แม้ในยามคับขันที่อันตรายถึงชีวิต มิตรแท้ก็สามารถช่วยเหลือได้ นี่แหละคืออานิสงส์ของการมีเพื่อนดี มีสหายรัก เพราะถ้ามีพรรคมีพวกก็มีความสะดวก ชีวิตการสร้างบารมีก็จะสะดวกสบายราบรื่น

ปัจจุบันนี้ โลกกำลังขาดแคลนกัลยาณมิตร ขาดแคลนมิตรที่ดี โดยเฉพาะมิตรแท้ที่เข้าถึงพระธรรมกาย เมื่อไรก็ตามที่เราเข้าถึงพระธรรมกาย เราก็จะมีมิตรคู่ใจ ที่รู้แจ้งเห็นจริงในทุกสรรพสิ่ง และสามารถไปรู้เห็นเรื่องราวของสังสารวัฏ เรื่องของกฎแห่งกรรมได้อย่างชัดเจน การทำหน้าที่กัลยาณมิตรและความเป็นมิตรแท้ของเราจะสมบูรณ์ที่สุด เมื่อเราได้เข้าถึงพระธรรมกาย ดังนั้นพวกเราจะต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง จะได้เป็นกัลยาณมิตรให้กับตนเองและชาวโลก ไปแนะนำชาวโลกให้รู้จักความจริงของชีวิต ให้รู้จักเส้นทางไปสู่สวรรค์และนิพพาน

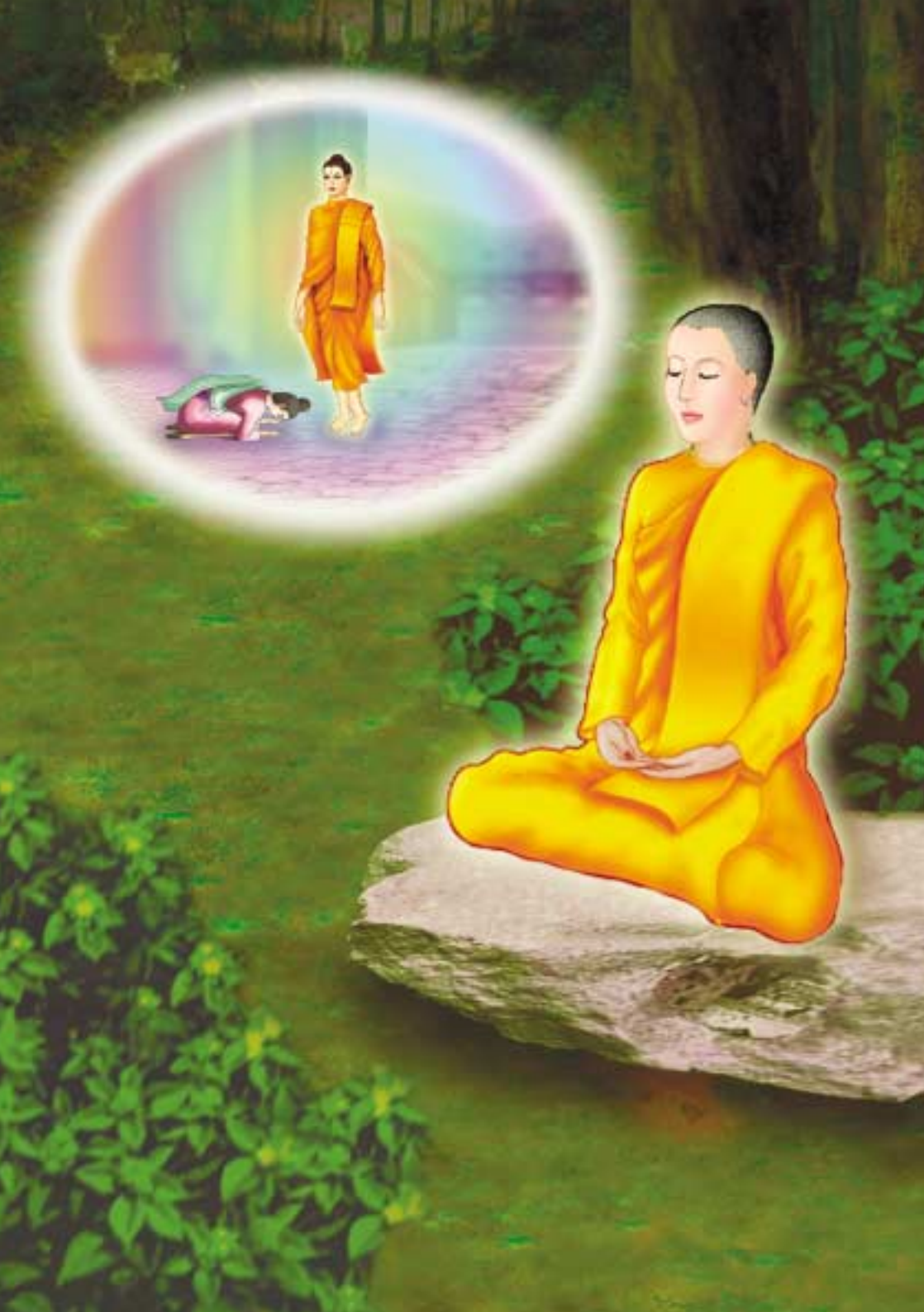

๔๑

อานิสงส์กัมมกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญที่สุดในโลก ผู้คงที่ยังเหล่าสัตว์ ให้ข้ามสังสารวัฏ เสด็จพุทธดำเนินอยู่บนถนน ข้าพเจ้าได้ออกจากเรือน ก้มลงกราบแทบพระบาท ความเลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้านี้ มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่จริงหนอ มหาสมบัติใหญ่ทั้งหลาย ได้มาก็ด้วยผลแห่งบุญอันเล็กน้อยที่ได้ทำในครั้งนั้น

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทรงบำเพ็ญบารมีมายาวนานกว่าที่บารมีของท่านจะเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ จนได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ในแต่ละภพแต่ละชาติที่ผ่านมาพระพระพุทธองค์อาศัยความมุ่งมั่นในการสร้างบารมี มีจิตใจเด็ดเดี่ยวเข้มแข็งที่จะทำความดีอย่างยิ่งยวด ไม่มีข้อแม้ข้ออ้างหรือเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น การใช้ชีวิตของพวกเรา ก็ควรจะดูแบบอย่างของพระบรมครูของพวกเรา แล้วตั้งใจดำเนินตามรอยบาทพระบรมศาสดา

มีวาระแห่งภาษิตที่ตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย เถรีคาถา ความว่า

“ดูก่อนนางมุตตา เธอจงเปลื้องจิตจากกิเลสเครื่องประกอบทั้งหลาย เหมือนพระจันทร์ถูกราหูจับแล้ว พ้นจากเครื่องเศร้าหมองฉะนั้น เธอมีจิตหลุดพ้นแล้ว จงเป็นผู้ไม่มีหนี้บริโภคก้อนข้าวเถิด”

พระคาถานี้ เป็นพระดำรัสที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสสอนภิกษุณีรูปหนึ่งให้เป็นผู้ดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท โดยหมั่นทำใจให้บริสุทธิ์ผุดผ่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเปลื้องตนออกจากทุกข์ ซึ่งความไม่ประมาท เป็นสิ่งที่สำคัญ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ความไม่ประมาทเป็นยอดแห่งธรรมทั้งหลาย

ธรรมทั้งหลายนั้นจะประชุมรวมลงที่ความไม่ประมาท เหมือนรอยเท้าของสัตว์ทั้งหลาย ที่ประชุมรวมลงในรอยเท้าช้าง

ผู้มีบุญมาก จะมีชีวิตที่ดีกว่าผู้ที่มีบุญน้อย เพราะดวงบุญในตัวจะคอยตักเตือนผู้นั้น ให้ใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท หรือแม้บางครั้งบางเวลา อาจจะเผลอไผล หากมีกัลยาณมิตรมาชี้แนะตักเตือน แม้เพียงครั้งเดียวก็เพียงพอสำหรับผู้มีบุญ ท่านเหล่านั้นจะมีดวงปัญญาสามารถดำรงตนอยู่อย่างมีคุณค่า ไม่ปล่อยให้วันเวลาสูญไปเปล่า เหมือนเรื่องราวที่พระศาสดาได้กล่าวตักเตือนพระเถรีรูปนี้

หากเรามองเพียงปัจจุบันก็อาจจะสงสัยว่า สตรีธรรมดาผู้หนึ่ง ภายหลังที่ได้รับฟังพระโอวาทของพระบรมศาสดาแล้ว เธอก็ได้ตั้งใจปฏิบัติตามคำสอนอย่างเคร่งครัด จนมีผลแห่งการปฏิบัติธรรมที่ดีเยี่ยม หลวงพ่อขอนำประวัติการสร้างบารมีของพระมุตตาเถรีผู้มีบุญ มาเล่าให้พวกเราได้รับทราบ เพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้เราตระหนักถึงคุณค่าของบุญ จะได้ใช้ชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างคุ้มค่าสมกับที่ได้เกิดมาในชาตินี้

*ย้อนไปหลายภพหลายชาติที่ผ่านมา พระเถรีท่านนี้

---

*มก. เล่ม ๕๔ หน้า ๑๒

เป็นผู้ไม่เคยห่างเหินจากเส้นทางบุญ ซึ่งในแต่ละครั้งที่ทำบุญท่านก็ทำให้พอเป็นอุปนิสัย ต่อพระนิพพานในภพนั้นๆ จนกระทั่งมาถึงภพชาติที่พลิกชีวิต คือในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ได้เสด็จอุบัติขึ้น ท่านได้มาบังเกิดในตระกูลๆ หนึ่งที่มีฐานะมีอันจะกินไม่มีความลำบาก

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้ากำลังประกาศพระศาสนาไปยังแว่นแคว้นต่างๆ ทั่วชมพูทวีป ซึ่งเป็นช่วงที่ทาริกาท่านนี้ยังเป็นเด็กไร้เดียงสา แต่ทว่าได้ยินกิตติศัพท์อันดีงามของพระผู้มีพระ-ภาคเจ้า ที่พระองค์ทรงเป็นที่พึ่งของมนุษย์ และเทวดาทั้งหลาย ทำให้สิ่งเหล่านี้ได้ก่อตัวเป็นความเลื่อมใสอยู่เงียบๆ บังเกิดขึ้นในใจของทาริกา ภาพที่ได้เห็นอยู่เป็นประจำคือ ภาพแห่งการสั่งสมความดี ที่มหาชนได้เดินทางไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าเพื่อสร้างบุญกับหมู่สงฆ์ และภาพของผ้ากาสาวพัสตร์ที่โบกสะบัดในยามเช้า ในขณะที่คณะสงฆ์หมู่ใหญ่ออกเดินบิณฑบาต

ภาพเหล่านี้ได้ผ่านเข้ามาในสายตาของทาริกานี้อยู่เป็นประจำทุกวัน ภาพที่เห็นนี้ มีผลต่อจิตใจมาก หากเราได้ซึมซับภาพดีๆ เข้ามาไว้ในใจ จิตใจจะอ่อนโยน น้อมเข้าไปในกุศลธรรม เหมือนกับเด็กหญิงผู้นี้ จนกระทั่งเวลาผ่านไป เธอได้เติบโตขึ้นรู้เดียงสาแล้ว มีอยู่วันหนึ่ง เห็นพระบรมศาสดาเสด็จไปบนถนน

ทันทีที่เห็นก็เกิดความปีติ มีใจเลื่อมใสได้ถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์ แล้วฟุบลงแทบพระยุคลบาทของพระศาสดา

ขณะที่นอนคว่ำหน้า หัวใจของนางก็พองโต ขยายไปจนจดฟ้าครอบ รำพึงอยู่ในใจเพียงคนเดียวว่า นับเป็นบุญลาภอันประเสริฐยิ่งของเราหนอ ที่ได้ถวายบังคมแทบพระบาทชิดพระพุทธองค์ ไม่รู้ว่าจะต้องเกิดกันอีกสักกี่ชาติ จึงจะได้ทำอย่างนี้ คิดอย่างนี้ ขนก็ลุกชูชันด้วยกำลังแห่งมหาปีติ หลังจากวันนั้นผ่านไป ภาพที่ได้หมอบลงกราบแทบพระบาทถวายบังคม ได้ติดอยู่ในใจตลอดเวลา ในเวลาละจากโลกนี้ไป เธอก็ไปบังเกิดในเทวโลก ท่องเที่ยวไปมาอยู่ในสุคติภูมิเท่านั้น ชีวิตไม่เคยตกต่ำเลย

จนกระทั่งมาถึงในสมัยพุทธกาล ได้ลงมาเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้งหนึ่ง คราวนี้เกิดในตระกูลของพราหมณ์มหาศาลในกรุงสาวัตถี มีชื่อว่า มุตตา สาเหตุที่เธอได้ชื่อว่า มุตตา ก็เพราะว่า เป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยอุปนิสัยอันงดงามน่ารัก จึงเป็นที่รักของญาติพี่น้องบิดามารดาเป็นอย่างมาก

ชีวิตของเธอเป็นชีวิตที่เต็มเปี่ยมด้วยความสะดวกสบาย แต่ในความคิดลึกๆ แล้ว มุตตาทาริกาจะเฝ้าถามตนเองอยู่เสมอว่า ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ไหน ต้องไม่ใช่สิ่งเหล่านี้ที่ได้รับ น่าจะมีความสุขที่ยิ่งกว่านี้อีก เมื่อสงสัยก็แสวงหา กอปรกับตนเอง

เป็นผู้ที่มีศรัทธาอยู่ในตัวอยู่แล้ว พออายุ ๒๐ ปี เธอจึงบวชเป็นสิกขมานา ในสำนักของพระมหาปชาบดีโคตมี พอพระมหาปชาบดีโคตมีบอกกัมมัฏฐานแล้ว ก็ตั้งใจบำเพ็ญเพียรไม่ได้ขาด

วันหนึ่ง หลังจากที่กลับจากบิณฑบาต แสดงวัตรคือกิจในการฉัน แก่ภิกษุณีผู้เป็นเถรีทั้งหลายแล้วไปที่พักกลางวัน เพื่อหาที่นั่งที่สงบเงียบ จึงเริ่มนั่งขัดสมาธิ ทำใจหยุดนิ่งไปตามลำดับประจวบเหมาะกับบุญในตัวเต็มเปี่ยมเต็มที่ ทำให้ภาพที่เธอกำลังนั่งหลับตาเจริญภาวนา เข้าไปในข่ายพระญาณของพระ-บรมศาสดา พระบรมศาสดาดำริว่า บารมีในตัวของเธอนี้แก่รอบแล้ว ควรที่จะยังใจของเธอให้เข้าถึงพระนิพพาน พอดำริด้วยมหากรุณาอย่างนี้แล้ว แม้ประทับอยู่ที่พระคันธกุฎี ก็ทรงเปล่งพระรัศมีแสดงพระองค์เหมือนประทับนั่งอยู่ต่อหน้าของสิกขมานามุตตา แล้วตรัสว่า

ดูก่อนมุตตา เธอจงเปลื้องจิตจากกิเลส เครื่องประกอบทั้งหลาย เหมือนพระจันทร์ถูกราหูจับแล้ว พ้นจากเครื่องเศร้าหมองฉะนั้น เธอมีจิตหลุดพ้นแล้ว จงเป็นผู้ไม่มีหนี้บริโภคก้อนข้าวเถิด

นางสิกขมานามุตตานั้นตั้งอยู่ในพระโอวาท ไม่นานนัก

ก็ได้บรรลุพระอรหัต ภายหลังที่ได้บรรลุธรรมแล้ว ก็ได้ย้อนกลับไปในอดีตเพื่อตรวจดูบุพกรรมของตนเอง ก็พบว่า บุญที่สั่งสมไว้ ไม่ได้ทอดทิ้งไปไหนเลย กลับติดตามอยู่เคียงข้าง ก็เกิดความโสมนัส จึงเปล่งอุทานว่า

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญที่สุดในโลก ผู้คงที่ ยังเหล่าสัตว์ให้ข้ามสังสารวัฏ เสด็จพุทธดำเนินอยู่บนถนน ข้าพเจ้าได้ออกจากเรือน ก้มลงกราบแทบพระบาท พระโลกเชษฐ์ได้ทรงอนุเคราะห์แล้ว พระผู้นำโลกได้เสด็จไป ด้วยจิตเลื่อมใสนั้น ข้าพเจ้าได้ไปสู่ภพชั้นดุสิต ข้าพเจ้าเผากิเลสแล้ว ภพทั้งหมดข้าพเจ้าถอนได้แล้ว ข้าพเจ้าตัดเครื่องผูกเป็นผู้ไม่มี อาสวะอยู่ดังช้างพังตัดเชือก การมาเฝ้าพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ของข้าพเจ้าเป็นการมาดีแล้วหนอ ข้าพเจ้าได้บรรลุวิชชา ๓ ตามลำดับ ได้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว คุณวิเศษทั้งหลายข้าพเจ้าได้ทำให้แจ้งแล้ว ความเลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้านี้มีอานิสงส์ยิ่งใหญ่จริงหนอ มหาสมบัติใหญ่ทั้งหลายได้มาก็ด้วยผลแห่งบุญอันเล็กน้อยที่ได้ทำในครั้งนั้น

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่าหากเรามีใจที่เลื่อมใสมั่นคงไม่คลอนแคลนในสิ่งที่เลิศ สิ่งที่ประเสริฐ ดังเช่นพระพุทธเจ้าก็ย่อมจะทำให้เราได้เข้าถึงสิ่งที่เลิศ สิ่งที่ประเสริฐเช่นกัน ความ

เลื่อมใสนี้ เป็นสิ่งที่เราทั้งหลายจะต้องทำให้มั่นคง ให้หนักแน่น แม้ในวันนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าจะดับขันธปรินิพพานไปนานแล้ว แต่เมื่อเรามีจิตเลื่อมใส อานิสงส์ก็ได้เท่ากัน ดังนั้นเราต้องมีใจที่มั่นคงในพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้ดูอย่างความเลื่อมใสของพระอรหันตเถรี ในอดีตชาติที่ผ่านมา ท่านอาศัยความเลื่อมใสนั้นเป็นพลวปัจจัยจนได้บรรลุมรรคผลนิพพานในที่สุด ฉะนั้นเราต้องทำใจให้ได้อย่างนั้นทุกๆ คน

๔๒

อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาจาระ

เราได้เข้ารักษาอุโบสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ นำมาซึ่งความสุขอันกำหนดไม่ได้เลยเนืองนิตย์ และได้สร้างกุศลธรรมไว้อย่างบริบูรณ์ ครั้นจุติจากโลกมนุษย์แล้ว ได้บังเกิดเป็นเทพธิดาผู้มีรัศมีในกายของตัวเอง เที่ยวรื่นรมย์อยู่รอบ ๆ สวนนันทวัน "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์นี้บังเกิดแก่หม่อมฉัน เพราะเป็นผู้ที่มีศรัทธา ถึงพร้อมด้วยศีลและอาจาระ ได้บำเพ็ญบุญกับพระอริยเจ้า จึงได้ครอบครองมหาวิมานที่สวยงามและทิพยสมบัติอันตระการเช่นนี้ ผลบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน"

เป้าหมายอันสูงสุดของมนุษยชาติในการเกิดมาแต่ละภพแต่ละชาติ ก็เพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง พระบรมโพธิสัตว์ทุกๆ พระองค์และเหล่าพระอริยเจ้าทั้งหลาย ทุกๆ ชาติที่เกิดมาในโลกมนุษย์นี้ ก็ล้วนแต่ตั้งใจสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ และเต็มกำลัง ไม่เคยละเลยการฝึกฝนอบรมตนเองเลย ตลอดชีวิตของท่านได้สร้างความดีทุกรูปแบบ ทั้งทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง หมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้ใสสะอาดบริสุทธิ์อยู่เป็นประจำไม่ได้ขาด โดยเฉพาะการทำใจหยุดใจนิ่งนี้นับเป็นกรณียกิจที่ท่านได้สั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน จนเป็นอุปนิสัยในภพชาติสุดท้าย ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิตคือหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์

มีวาระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน ภัททิตถิกาวิมาน ความว่า

“อฏฺจงฺคิกำ อปริมิตำ สุขาวหำ
อุโปสถำ สตฺตตมุปาวสึ อหำ
กตาวกาสา กตกุสลา ตโต จุตา
สยมฺปภา อนุวิจรามิ นนฺทนำ

เราได้เข้ารักษาอุโบสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ นำมาซึ่งความสุข อันกำหนดไม่ได้เลยเนืองนิตย์ และได้สร้างกุศลธรรมไว้อย่างบริบูรณ์ ครั้นจุติจากโลกมนุษย์แล้ว ได้บังเกิด

เป็นเทพธิดาผู้มีรัศมีในกายของตัวเอง เที่ยวรื่นรมย์อยู่รอบๆ สวนนันทวัน”

ผลแห่งการกระทำที่เป็นบุญกุศลล้วนๆ นี้ จะมีผลเป็นความสุขและสำเร็จเสมอ ส่งผลให้ผู้กระทำนั้นได้เข้าถึงสุขที่เกินกว่าสุขใดๆ บนพื้นพิภพนี้ เพราะสุขที่กล่าวถึงนั้น เป็นทิพยสุขอันไม่มีประมาณ ในมนุษยโลกจึงเป็นเหมือนศูนย์กลางแห่งการสร้างความดี เป็นแหล่งที่ประกอบเหตุคือสั่งสมกุศลกรรมบถทุกอย่าง เพื่อให้เกิดผลคือสวรรค์และนิพพาน ใครมีสติมีปัญญามาก ก็ขวนขวายเก็บเกี่ยวเอาบุญไปให้ได้มากที่สุด ดังนั้นเมื่อได้อัตภาพของความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้โดยยากแล้ว ก็ควรตั้งอยู่ในความไม่ประมาท สร้างบุญกุศลอย่างเดียว ทุกลมหายใจเข้าออกให้เป็นไปเพื่อบุญกุศลล้วนๆ ชีวิตหลังความตายจะได้มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป

นักสร้างบารมีในสมัยก่อนได้สร้างความดีทุกรูปแบบ แม้จะตกระกำลำบากสักเท่าใด ก็ไม่เคยทอดทิ้งการทำความดีงาม เป็นผู้งดงามด้วยความดี เมื่อละจากโลกนี้ไป ได้เห็นผลบุญบังเกิดขึ้น จึงมองย้อนหลังเห็นบุพกรรมของตัวเอง ก็มีมหาปีติบังเกิดขึ้น กล่าวถ้อยคำอันเป็นมงคลให้อนุชนรุ่นหลังตระหนักถึงผลแห่งกรรมดีว่าไม่ได้สูญหายไปไหน เหมือนคำกล่าวของนางเทพธิดาผู้มีบุญมาก

*เรื่องราวการสร้างบารมีของเทพธิดาท่านนี้ เกิดขึ้นในสมัยพุทธกาลนี้เอง ขณะนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่พระเชตวันมหาวิหาร อารามที่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้าง ในสมัยนั้นมีเมืองหนึ่งชื่อว่า กิมิลนคร มีลูกชายของคหบดีคนหนึ่งชื่อว่า **โรหกะ** แม้จะเป็นเด็กวัยรุ่น แต่ก็เป็นผู้ที่มีความเลื่อมใส มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนามาก ถึงพร้อมด้วยศีลและอาจาระ เป็นผู้ที่พยายามฝึกฝนตนเองให้เป็นคนดีที่ทุกคนต้องการ ในเมืองเดียวกันนั้นก็มีเด็กสาวคนหนึ่ง เป็นลูกสาวของเศรษฐีที่มีฐานะใกล้เคียงกัน เด็กสาวคนนี้เป็นผู้มีศีลและกิริยามารยาท ที่งดงามเช่นเดียวกัน ชื่อว่า **ภัททากุมารี** นางก็เป็นคนที่รักในการฝึกตนเช่นเดียวกัน

ในเวลาต่อมา เมื่อเด็กทั้งสองคนเติบใหญ่เต็มที่ หมู่ญาติของทั้งสองฝ่ายก็ได้จัดงานแต่งงานให้กับคนทั้งสอง เพราะเห็นว่าเหมาะสมกันอย่างยิ่ง สองสามีภรรยานั้นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะต่างคนต่างก็เป็นผู้มีศีลและอาจาระ เป็นครอบครัวแก้ว ครอบครัวตัวอย่างในสมัยนั้นทีเดียว ความงดงามด้วยอาจาระของนางภัททานี้ได้โจษจันปากต่อปาก จนกระทั่งรู้กันทั่วพระนครว่า แม่นางภัททานี้ เป็นผู้ที่มีศีลและอาจาระงดงามด้วย

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๑๘๗

ความดีอย่างแท้จริง ประชาชนทั้งพระนครจึงขนานนามว่า แม่หญิงภัททา

ต่อมาในสมัยนั้น พระอัครสาวกทั้งสองมีภิกษุติดตามรูปละ ๕๐๐ รูป ได้จาริกไปในชนบทจนกระทั่งถึงกิมิลนคร นายโรหกะพอทราบข่าวการมาของพระอัครสาวก จึงเข้าไปหาพระเถระทั้งสอง กราบนิมนต์ให้ไปฉันภัตตาหารที่บ้าน เมื่อพระเถระทั้งสองรับนิมนต์แล้ว คหบดีผู้มีศรัทธาเลื่อมใสเป็นทุนอยู่แล้ว ก็เกิดความปีติใจ รีบกระวีกระวาดกลับไปที่บ้านพร้อมกับแจ้งข่าวให้กับภรรยาของตนทราบ ทุกๆ คนที่อยู่ในบ้านต่างก็ช่วยกันจัดแจงภัตตาหารเพื่อหมู่สงฆ์

ในวันรุ่งขึ้น พระอัครสาวกทั้งสองพร้อมกับหมู่ภิกษุสงฆ์ได้เดินทางไปที่บ้าน ทั้งสองสามีภรรยาได้ถวายภัตตาหารหมู่สงฆ์ด้วยความปีติเบิกบาน ได้ตั้งอยู่ในสรณะและศีลทั้งครอบครัว ส่วนแม่หญิงภัททาผู้เป็นภรรยานั้น ได้รักษาอุโบสถศีลในทุกวันอุโบสถ และมั่นคงอยู่ในศีลยิ่งนัก ไม่ขาดตกบกพร่องเลยแม้แต่นิดเดียว ดวงศีลของนางบริสุทธิ์มาก ทำให้เหล่าเทวดาทั้งหลายถึงกับลงรักษา คอยอนุเคราะห์เกื้อกูลนางและครอบครัว

วันหนึ่ง สามีของนางได้เดินทางไปนครตักสิลา ในพระนครมีการเล่นมหรสพ เป็นงานที่ยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียงมาก

นางภัททาถูกเพื่อนๆ ชักชวนรบเร้าให้ไปเที่ยวงานประจำปีในพระนคร จนนางเกิดความปรารถนาที่จะไปร่วมงาน เหล่าเทวดาที่คอยคุ้มครองรักษา ก็นำนางไปเมืองตักสิลาในทันทีด้วยอานุภาพอันเป็นทิพย์ พอส่งถึงสถานที่อยู่ของสามีแล้ว หลังจากที่อยู่ร่วมหลับนอนกับสามี และเที่ยวงานมหรสพกันพอสมควร เหล่าเทวดาก็รับตัวนางกลับมาไว้ที่กิมิลนครดังเดิม

อาศัยที่ได้อยู่ร่วมกับสามีที่ตักสิลา ทำให้นางภัททาตั้งครรภ์ขึ้น เมื่อครรภ์เริ่มใหญ่ขึ้นทำให้นางตกเป็นที่ครหาของแม่สามีว่า เป็นหญิงที่นอกใจ เพราะไม่รู้ว่านางไปเมืองตักสิลาด้วยอำนาจเทวดา แม้จะถูกใครๆ ต่อว่าเช่นนี้ ภัททาอุบาสิกาก็ยังดำรงมั่นอยู่ในศีล แล้วก็พยายามชี้แจงเรื่องราวให้กับญาติฝ่ายสามีและทุกๆ คนได้ทราบถึงความจริง ถึงกระนั้นทุกๆ คนก็ยังไม่ไว้ใจในความบริสุทธิ์ของนางอยู่ดี จนเทวดาที่รักษานางภัททาต้องบันดาลให้เกิดเหตุวิปริต มีน้ำจากแม่น้ำคงคาไหลบ่ามาท่วมพระนคร ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจแก่ชาวเมืองยิ่งนัก

ภัททาอุบาสิกาเห็นเป็นโอกาสดีที่จะได้ช่วยเหลือชาวเมืองให้พ้นจากภาวะวิกฤติ จึงกระทำสัจจาธิษฐานดังๆ ให้ชาวเมืองได้ยินว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์กับสามีและดำรงอยู่ในศีล

ด้วยอำนาจสัจจวาจานี้ ขอให้เหตุวิบัตินี้จงอันตรธานไปเถิด” พอจบคำของนาง เหตุการณ์นั้นก็สงบลงทันที จึงทำให้ทุกๆ ฝ่ายเข้าใจถูกต้อง แล้วได้รับการสรรเสริญไปทั่วทั้งแผ่นดินว่า เป็นผู้ที่มีศีลและอาจาระงดงามจริงๆ พอนางละจากโลกนี้ไปแล้ว ได้ไปบังเกิดเป็นเทพธิดาผู้มีอานุภาพมากอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

มีอยู่วันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จไปที่ดาวดึงส์ ทรงทอดพระเนตรเห็นเทพธิดาภัททาผู้มีรัศมีกายสว่างไสวเป็นพิเศษ จึงตรัสถามบุพกรรมของนาง ท่ามกลางเหล่ามหาพรหมและทวยเทพทั้งหลายว่า “ดูก่อนเทพธิดา ท่านประดับประดาด้วยดอกไม้ทิพย์ที่งดงามมากกว่าเทพเหล่าอื่น วิมานของท่านแวดล้อมด้วยแมกไม้ทิพย์ ท่านได้สร้างบุญอะไรพิเศษไว้”

ภัททาเทพนารีกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์นี้บังเกิดแก่หม่อมฉันเพราะเป็นผู้ที่มีศรัทธาถึงพร้อมด้วยศีลและอาจาระ ได้บำเพ็ญบุญกับพระอริยเจ้า จึงได้ครอบครองมหาวิมานที่สวยงามและทิพยสมบัติอันตระการเช่นนี้ ผลบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน” พระผู้มีพระภาคเจ้าเมื่อสดับอย่างนั้นก็ได้ตรัสอนุโมทนา

เราจะเห็นว่า ผู้งดงามด้วยความดีนี้ จะงดงามทั้งขณะที่มีชีวิตอยู่และละจากโลกนี้ไปแล้ว ผลแห่งการสร้างบุญบารมีนั้น

ก็เป็นที่ประจักษ์แก่มนุษย์และเทวดาทั้งหลาย การสร้างความดีจึงมีแต่ผลดีอย่างเดียวเท่านั้น ปลูกถั่วย่อมเป็นถั่ว ปลูกงาก็ต้องเป็นงา จะกลายเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลย พระพุทธศาสนาได้สอนเรื่องกฎแห่งกรรมไว้เช่นนี้ ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจอย่างนี้แล้ว ให้ตระหนักถึงการสร้างบารมีที่เรากำลังกระทำอยู่ สิ่งที่ได้ตั้งใจกันเอาไว้ ให้ใจเกาะเกี่ยวอยู่ในบุญกุศลตลอดเวลา แล้วก็ทุ่มเทให้เต็มที่ บุญนี้จะได้เป็นมหัคคตกุศลติดตามตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติตราบกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

๕๓

อานิสงส์
เลือกทำทานถูกเนื้อนาบุญ

บุคคลให้ทานในเขตใดแล้วมีผลมาก
พึงเลือกให้ทานในเขตนั้น
การเลือกให้ พระสุคตทรงสรรเสริญ
ทานที่บุคคลให้แล้วในทักขิไณยบุคคลทั้งหลายย่อมมีผลมาก
เหมือนพืชที่หว่านลงในนาดี ฉะนั้น

การเจริญสมาธิภาวนาเป็นบ่อเกิดแห่งความสุข เป็นทางมาของสติปัญญา ที่จะทำให้เรามีความเฉลียวฉลาด ตลอดจนปฏิภาณไหวพริบแกล้วกล้า สามารถศึกษาเล่าเรียน และประกอบกิจการงานทุกด้านได้อย่างเชี่ยวชาญ บังเกิดผลสำเร็จเป็นอัศจรรย์ และเมื่อเราเจริญภาวนาจนกระทั่งใจหยุดนิ่งดิ่งลงศูนย์กลางกาย อันเป็นแหล่งแห่งความสะอาดบริสุทธิ์ ใจของเราจะผ่องใส เป็นเหตุแห่งความสุขและความสำเร็จทั้งมวล และยังช่วยให้เราสามารถรอดพ้นจากภัยทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภัยในอบายหรือภัยในสังสารวัฏ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“บุคคลให้ทานในเขตใดแล้วมีผลมาก พึงเลือกให้ทานในเขตนั้น การเลือกให้ พระสุคตทรงสรรเสริญ ทานที่บุคคลให้แล้วในทักขิไณยบุคคลทั้งหลายย่อมมีผลมาก เหมือนพืชที่หว่านลงในนาดีฉะนั้น”

ทาน หมายถึงการให้ การสงเคราะห์ช่วยเหลือแบ่งปัน เป็นเรื่องดีงาม เพราะการให้เป็นคุณธรรมที่เกื้อกูลระหว่างชีวิตต่อชีวิต เป็นพื้นฐานความดีของมนุษยชาติ เป็นการสร้างความดีที่ง่ายที่สุด แต่ส่งผลดีให้แก่ชีวิตเรามากมายมหาศาล

พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญการเลือกให้ คือก่อนจะให้ควรเลือกของที่จะให้ว่า สมควรหรือไม่ โดยเลือกให้แต่ของที่ดี ของที่ประณีต ของนั้นต้องได้มาด้วยความสุจริต ถ้าให้ของดียิ่งกว่าที่ตนใช้ เวลาบุญส่งผลก็จะได้ของที่ดีเลิศ หรืออย่างน้อยควรให้ของในระดับเดียวกับที่ตนใช้อยู่ และต้องดูด้วยว่าจะให้กับใคร ทานนั้นจึงจะมีผลมาก ถ้าให้กับผู้เป็นเนื้อนาบุญ ผลบุญก็จะเกิดขึ้นอย่างมหาศาล เหมือนชาวนาผู้ฉลาดในการทำนา ต้องคัดพันธุ์ข้าวที่ดี หว่านข้าวลงในนาดี มีน้ำมีปุ๋ยอุดมสมบูรณ์ เมื่อทำเช่นนี้ เขาย่อมได้รับผลผลิตที่คุ้มค่าแก่ความเหนื่อยยาก ดังเรื่องของเทพบุตรผู้ที่ฉลาดในการเลือกให้ทาน

*ในสมัยหนึ่ง พระพุทธองค์ได้เสด็จโปรดพระพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ขณะที่พระองค์ประทับ ณ บัณฑุกัมพล-ศิลาอาสน์ ทรงมีพระรัศมีแผ่กว้างครอบคลุมหมู่เทวดาทั้งหลาย เทพบุตรพุทธมารดาเสด็จมาจากสวรรค์ชั้นดุสิต ประทับในที่เบื้องขวาของพระพุทธองค์ อังกุรเทพบุตรนั่งอยู่ในที่ข้างซ้าย แต่เมื่อเทวดาผู้มีศักดิ์ใหญ่ทยอยกันมาเฝ้าพระพุทธองค์ อังกุรเทพบุตรก็ต้องถอยห่างออกไปเรื่อย ๆ ถอยไปจนถึงท้ายสุดในที่ประชุมนั้น ไกลถึง ๑๒ โยชน์ ขณะที่เทพบุตรอีกองค์หนึ่งชื่ออินทกเทพบุตร

*มก. เล่ม ๔๒ หน้า ๓๑๑

มานั่งเช่นไรในตอนแรก ก็คงนั่งอยู่ในที่เดิมเช่นนั้น

พระพุทธองค์ทอดพระเนตรเทพบุตรทั้งสองแล้ว มีพระประสงค์จะประกาศความแตกต่างระหว่าง ทานที่บุคคลถวายแด่ทักขิไณยบุคคลในศาสนาของพระองค์ กับทานที่บุคคลให้แล้วแก่โลกียมหาชน จึงตรัสถามอังกุรเทพบุตรว่า

“ดูก่อนอังกุระ ท่านให้ทานมาเป็นเวลานานถึง ๑๐,๐๐๐ ปี ก่อเตาหุงข้าวยาวเป็นแถวถึง ๑๒ โยชน์ทุกวัน แต่เมื่อมาสู่สมาคมของเรา ท่านกลับต้องนั่งห่างออกไปถึง ๑๒ โยชน์ ไกลกว่าเทพบุตรทั้งปวง นั่นเป็นเพราะเหตุใด”

อังกุรเทพบุตรกราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า ข้าพระองค์ได้บริจาคทานมากในสมัยที่เป็นมนุษย์ แต่เป็นทานที่ให้แก่มหาชนทั่วไป คือให้ทานในเวลาที่ปราศจากทักขิไณยบุคคล ส่วนอินทกเทพบุตรนี้ แม้ถวายทานเพียงน้อยนิด เพียงข้าวทัพพีเดียว แต่เพราะทำถูกทักขิไณยบุคคล จึงรุ่งเรืองกว่าข้าพเจ้า เหมือนดวงจันทร์รุ่งเรืองกว่าหมู่ดาวฉะนั้น”

พระบรมศาสดาจึงตรัสถามอินทกเทพบุตร ผู้นั่งอยู่ที่เดิมโดยมิได้เคลื่อนย้ายไปไหนเลย อินทกเทพบุตรจึงกราบทูลว่า “ข้าพระองค์ได้ถวายทานแด่ทักขิไณยบุคคล ดุจหว่านพืชแม้น้อยในเนื้อนาดี ผลย่อมงอกงามไพบูลย์” และเพื่อจะประกาศความ

สำคัญของทักขิไณยบุคคล จึงกราบทูลต่อไปว่า “พืชแม้มากที่บุคคลหว่านลงในนาดอน ผลย่อมไม่ไพบูลย์ ชาวนาเองก็ไม่ปลื้มใจ ฉันใด ทานแม้มีมากที่บุคคลให้แล้วในผู้ทุศีล ผลย่อมไม่ไพบูลย์ ทายกก็ไม่ปลื้มใจ ฉันนั้น ส่วนพืชแม้น้อยที่หว่านแล้วในนาดี ย่อมมีผลไพบูลย์ ชาวนาก็ปลาบปลื้ม ฉันใด ทานเล็กน้อยที่บุคคลทำในเขตบุญ ในท่านผู้มีศีลมีธรรมที่มั่นคง ย่อมอำนวยผลไพบูลย์ ให้ทายกชื่นชมยินดี ฉันนั้น”

ทำไมอินทกเทพบุตรจึงพูดเช่นนี้ เพราะอินทกเทพบุตรนั้นเมื่อครั้งที่เป็นมนุษย์ ได้ถวายข้าวเพียงทัพพีเดียวแด่พระอนุรุทธเถระ ผู้เป็นอรหันตสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุญนี้ย่อมมีผลมากกว่าทานที่อังกุรเทพบุตรเคยทำแล้วในอดีตชาติ คือได้ก่อเตาไฟหุงข้าว เป็นแถวยาว ๑๒ โยชน์ เพื่อบริจาคในทุกๆ วัน แก่คนธรรมดาทั่วไปถึง ๑๐,๐๐๐ ปี เมื่ออินทกเทพบุตรกราบทูลแล้ว พระบรมศาสดาจึงตรัสกับอังกุรเทพบุตรว่า

“ธรรมดาการให้ทาน ควรพิจารณาก่อนแล้วจึงให้ ทานนั้นย่อมมีผลมาก เหมือนการหว่านพืชในนาดี แต่เธอหาได้ทำเช่นนั้นไม่ เหตุนั้นทานของเธอจึงมีผลไม่มาก ทานที่บุคคลให้แล้วในเขตใดมีผลมาก ควรพิจารณาให้ในเขตนั้น การให้ด้วยพิจารณาตถาคตสรรเสริญ ทานที่ให้แล้วในทักขิไณยบุคคลย่อมมีผลมาก เหมือนพืชที่บุคคลหว่านลงในนาดีฉะนั้น”

จากเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า ทานจะให้ผลไพบูลย์ได้ ต่อเมื่อถวายแก่ผู้รับที่บริสุทธิ์ เป็นทักขิไณยบุคคล ผู้รับจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ทานนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้เกิดกำลังใจแก่ผู้ให้

ในพระไตรปิฎก เราได้พบเห็นเรื่องราวของคนยากจนหรือบุคคลที่ตกทุกข์ได้ยาก ได้ทุ่มเททำทานอย่างสุดกำลัง บางครั้งถึงกับสละอาหารมื้อสุดท้ายถวายแด่ทักขิไณยบุคคล แล้วได้เสวยผลอันยิ่งใหญ่ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นแบบอย่างให้เรา ซึ่งเกิดในยุคปัจจุบันมีความเข้าใจและมีกำลังใจ ที่จะประพฤติปฏิบัติตามพระพุทธโอวาทกันต่อไป

ดังนั้น เราควรทำทานให้บริสุทธิ์ครบองค์ประกอบของการให้ทั้ง ๓ ประการ คือ วัตถุบริสุทธิ์ เจตนาบริสุทธิ์ ทั้งก่อนให้ กำลังให้ และหลังให้แล้ว และบุคคลบริสุทธิ์ทั้งผู้รับและผู้ให้ ย่อมได้ผลบุญมาก

พอเราถวายทานตัดขาดจากใจเท่านั้น ศูนย์กลางกายของเราจะมีอายตนะของบุญเกิดขึ้น เป็นดวงใสบริสุทธิ์ คอยรองรับบุญใหญ่เกิดขึ้น เมื่อถวายทานขาดจากใจก็เป็นกุศล ความสว่างบริสุทธิ์ก็เกิดขึ้น ปุญญาภิสันทา ท่อธารแห่งบุญก็ไหลจากอายตนนิพพานมารวมเป็นจุดเดียวกัน มาจรดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย

ฐานที่ ๗ ของพวกเราทุกๆ คน ตามความบริสุทธิ์ของใจที่หยุดนิ่งตามกำลังของความปีติความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย

ถ้าเลื่อมใสมากก็สว่างมาก เลื่อมใสน้อยบุญก็ลดหย่อนกันลงไป แล้วกระแสบุญที่ใสสว่างบริสุทธิ์ จะเป็นต้นเหตุแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต เช่น ทำให้เราได้มีรูปสมบัติที่งดงาม แข็งแรง ไม่เจ็บ ไม่ป่วย ไม่ไข้ อายุยืน ถ้าหากบารมีเต็มที่ก็งามไม่มีที่ติ ได้ลักษณะมหาบุรุษ ถ้าบารมีลดหย่อนลงมารูปสมบัติของเราก็หย่อนลงมาตามลำดับ อีกทั้งเป็นผู้ที่แข็งแรงมีโรคน้อย จนกระทั่งปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและอายุยืนยาว ความงามของรูปกายนั้น เป็นรูปสมบัติที่สามารถน้อมนำให้ผู้พบเห็นเกิดความนิยมชมชอบ และเมื่อจะชักนำใครให้มาสร้างความดี ก็จะเป็นเครื่องยังใจบุคคลทั้งหลายให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสเช่นเดียวกัน

บุญนั้นยังทำให้เกิดทรัพย์สมบัติ จะเป็นทรัพย์สมบัติที่มีวิญญาณครองหรือไม่มีวิญญาณครองเกิดขึ้นมา เกิดขึ้นจากบุญดลบันดาลให้เกิดกระแสแห่งบุญนี้ จะไปดึงดูดโภคทรัพย์สมบัติทั้งหลายเข้ามาหาตัวเรา เอาไว้สำหรับหล่อเลี้ยงสังขาร หล่อเลี้ยงพวกพ้องบริวาร และเพื่อการสร้างบารมี

นอกจากนี้บุญยังก่อให้เกิดคุณสมบัติ ความเฉลียวฉลาดต่างๆ ความรู้ ความสามารถ ไหวพริบปฏิภาณคล่องแคล่วเอาไว้สำหรับใช้สอย คุณสมบัติก็เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการปกครองตน ปกครองคน ปกครองงาน และการสร้างบารมี รูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ เกิดขึ้นมา เพราะกระแสแห่งบุญนี้ดลบันดาลให้เกิดขึ้น ดึงดูดให้เกิดขึ้น

ความสมบูรณ์ด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มรรคผล นิพพาน ก็เกิดขึ้นด้วยกระแสแห่งบุญนี่แหละ เพราะฉะนั้น บุญนี่เป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่สำคัญทีเดียว จะต้องสร้างบุญให้เกิดขึ้นให้มากๆ ยิ่งมากเท่าไร ความสุขความสำเร็จก็จะยิ่งเกิดขึ้น ยิ่งยุคของผู้ที่มีบุญ คือคนมีบุญมาเกิดรวมกัน ความอัศจรรย์ก็จะเกิดขึ้นอย่างที่เรานึกไม่ถึง เพราะฉะนั้นเราต้องสั่งสมบุญกันให้มากๆ และให้ใจอยู่ในแหล่งของบุญ คือที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ให้อยู่ตรงนี้ตลอดเวลา

๕๔

อานิสงส์ทำจิตเลื่อมใสในพระญาณ

เราได้ยังจิตให้เลื่อมใสในพระญาณ ประนมอัญชลี มีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระพุทธเจ้า พระนามว่าสิทธัตถะ ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้กระทำในครั้งนั้น ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราได้เสวยทิพยสมบัติมากมายหลายภพหลายชาติ เราไม่เคยไปสู่ทุคติเลย

บุญ คือสิ่งที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทุกอย่าง จะคอยอำนวยความสุข และความสำเร็จให้บังเกิดขึ้นตลอดเวลา และจะสมหวังในทุกๆ เรื่องที่เราปรารถนา เราจะเป็นผู้ที่สมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข และมรรคผลนิพพานได้ ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่เราได้สั่งสมไว้อย่างดีแล้ว ดังนั้นการสั่งสมบุญจึงเป็นกรณียกิจที่เราทั้งหลายต้องหมั่นกระทำกันตลอดเวลาทุกวัน ทุกสถานที่ และทุกโอกาส ให้ทุกหนทุกแห่งเป็นทางมาแห่งบุญ ให้เราได้สร้างบารมีได้ตามใจปรารถนา ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิตเราให้เปลี่ยนเป็นบุญให้หมด แล้วเราจะมีความสุขสมหวังตลอดไป

มีธรรมภาษิตที่ท้าวสักกะจอมเทพตรัสไว้ใน วิมานวัตถุ ความว่า

“ติฏฺจนฺเต นิพฺพุเต จาปิ สเม จิตฺเต สมำ ผลำ
เจโตปสาทเหตุมฺหิ สตฺตา คจฺฉนฺติ สุคตึ

เมื่อพระตถาคตยังทรงพระชนม์อยู่ก็ดี ปรินิพพานแล้วก็ดี เมื่อมีจิตเลื่อมใสเสมอกัน ผลบุญก็เสมอกัน สัตว์ทั้งหลายย่อมไปสู่สุคติ เพราะเหตุแห่งจิตเลื่อมใส”

การยังใจให้เลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า เท่ากับว่าเราได้นำใจของเราเข้าไปผูกไว้กับสิ่งประเสริฐสุด ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึก

อันสูงสุด จะทำให้ใจของเราผ่องใสอยู่เป็นนิตย์ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำอย่างที่สุด เพราะเป็นการกลั่นจิตกลั่นใจให้สะอาดบริสุทธิ์ไปในตัว ธรรมชาติของใจนี้ เมื่อคุ้นเคยกับสิ่งใดแล้วก็จะแล่นไปหาสิ่งนั้น หากผูกพันกับสิ่งที่เลิศที่ประเสริฐสุด ใจของเรา ก็จะถูกยกให้สูงตามไปด้วย และไม่ว่าเราจะสั่งสมบุญใดที่สืบเนื่องถึงพระพุทธองค์ แม้พระองค์ท่านจะมีพระชนม์ชีพอยู่ หรือดับขันธปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม อานิสงส์ยิ่งใหญ่ไพศาลก็จะบังเกิดขึ้นกับเรา ส่งผลให้ชีวิตเรามีแต่ความเจริญรุ่งเรืองนับภพนับชาติไม่ถ้วนทีเดียว

*เหมือนการสร้างบารมีของพระอรหันตเถรเจ้ารูปหนึ่งที่มีโอกาสได้สร้างบุญด้วยใจที่ปีติเลื่อมใส ซึ่งสิ่งที่ท่านทำนั้นแม้ในสายตาผู้อื่นอาจเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย แต่ด้วยอานุภาพที่เกิดจากความเลื่อมใสอย่างไม่มีประมาณ ทำให้ท่านได้มหานิสงส์ที่ไม่มีประมาณเช่นกัน พระอรหันตเถระรูปนี้มีนามว่า **พระญาณสัญญิกเถระ**

ในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า สิทธัตถะ ท่านได้บังเกิดในตระกูลหนึ่ง ตอนเป็นเด็กได้สนุกสนานเช่นเดียว

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๕๖

กับเด็กทั่วๆ ไป ไม่ได้สนใจเรื่องราวของการสร้างบุญแต่อย่างใด ครั้นเจริญวัยขึ้น ท่านได้ไปฟังธรรม แล้วเกิดความเลื่อมใสในพระญาณและพระสุรเสียงของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก ที่มีความไพเราะ ไม่แหบ ไม่พร่า กังวาน ซาบซึ้งจับใจ

ธรรมดาของมนุษย์ในโลกนี้จะมีความเลื่อมใสอยู่ ๔ ประเภท

พวกแรกเรียกว่า **รูปัปปมาณิกา คือเลื่อมใสในรูป** เพียงแค่เห็นรูปร่างหน้าตา ก็เกิดความเลื่อมใสแล้ว

พวกที่สองเรียกว่า **ลูขัปปมาณิกา เลื่อมใสในความสมถะ**

บางพวก**เลื่อมใสในเสียง** เรียกว่า **โฆสัปปมาณิกา**

พวกสุดท้ายนี้เรียกว่า **ธัมมัปปมาณิกา เลื่อมใสในธรรม** คือเมื่อได้ฟังธรรมที่มีเหตุมีผลก็เกิดความศรัทธาอย่างยิ่ง

พระเถระในภพชาตินั้นจัดได้ว่าเป็นประเภทโฆสัปปมาณิกา เพราะทันทีที่ได้ยินพระสุรเสียงของพระพุทธองค์ ที่ไพเราะจับใจ ก็เกิดศรัทธาอย่างแรงกล้า ไม่รู้จักอิ่มไม่รู้จักเบื่อ ที่จะฟังพระสุรเสียงพระองค์ และเมื่อท่านฟังพระสัทธรรมก็ฟังด้วยความตั้งใจ ทั้งส่งใจไปตามกระแสพระธรรมเทศนาด้วยความเบิกบานใจยิ่งนัก

เมื่อท่านละจากอัตภาพนั้นแล้ว ได้ไปเกิดในเทวโลกเสวย

ทิพยสมบัติในเทวโลกทั้งหกชั้นฟ้า จุติจากเทวโลกก็มาเกิดในมนุษยโลก สมบูรณ์ด้วยจักรพรรดิสมบัติ และสมบัติที่เป็นเลิศในเมืองมนุษย์ เสวยสุขที่เกิดจากบุญนั้นยาวนานมาก จนมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ ท่านได้บังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่งที่สมบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ เมื่อเจริญวัยขึ้นแล้ว ท่านก็บังเกิดความเลื่อมใสในพระบรมศาสดา จึงได้ออกบวช บำเพ็ญเพียรเพียงไม่นาน ท่านก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์

ภายหลังท่านระลึกถึงบุพกรรมของตน ทำให้เกิดปีติโสมนัส ถึงกับกล่าวว่า “ครั้งหนึ่ง เราได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้มีพระฉวีวรรณดั่งทอง องอาจดุจม้าอาชาไนย ดังช้างมาตังคะตกมันผู้แสวงหาคุณยิ่งใหญ่ ทรงยังทิศทั้งปวงให้สว่างไสว เหมือนพญารังมีดอกบานสะพรั่ง เป็นเชษฐบุรุษของโลก สูงกว่านระทั้งปวง เสด็จดำเนินไปในถนน เราได้ยังจิตให้เลื่อมใสในพระญาณ ประนมอัญชลี มีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระพุทธเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ

ด้วยอานุภาพแห่งบุญที่ได้กระทำในครั้งนั้น ในกัปที่ ๙๔ แต่กัปนี้ เราได้เสวยทิพยสมบัติมากมายหลายภพหลายชาติ เราไม่เคยไปสู่ทุคติเลย ในกัปที่ ๗๓ แต่กัปนี้ ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑๖ ครั้ง มีพระนามว่า นรุตตมะ ซึ่งแปลว่าผู้สูงสุดกว่าใคร สมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ มีพละมาก และ

ในภพชาติสุดท้ายนี้ เราก็เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย นี้เป็นผลแห่งบุญในครั้งนั้น”

ท่านได้กล่าววาจาออกมาด้วยความโสมนัสถึงผลแห่งบุญที่ท่านได้สร้างในครั้งนั้น ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันได้อย่างดีว่า ผลแห่งการสร้างความดีด้วยจิตใจที่เลื่อมใสหนักแน่นนั้น มีอานิสงส์มากมายมหาศาล เพราะเมื่อมีใจเลื่อมใสแล้ว แม้ไทยธรรมจะมีน้อย แต่ผลแห่งการกระทำไม่ได้น้อยตามเลย นี่เป็นเรื่องราวของพระญาณสัญญิกเถรเจ้า

*อีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า สิทธัตถะ เช่นเดียวกัน ได้มีช่างดอกไม้ท่านหนึ่ง มีอาชีพทำธุรกิจเกี่ยวกับดอกไม้ ทั้งขายปลีก ขายส่ง รวมทั้งรับตกแต่งประดับสถานที่ วันหนึ่ง ท่านถือดอกไม้เดินสวนกับพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงเดินเข้าไปใกล้ๆ แล้วก้มกราบถวายบังคม บูชาด้วยดอกอุบลแดงที่ตนเองถือมา ท่านรู้สึกปีติยินดีในการกระทำนี้อยู่ตลอดเวลา เมื่อละจากอัตภาพนั้นแล้ว ไปเสวยทิพยสมบัติ ในสุคติโลกสวรรค์เป็นเวลายาวนาน จนกระทั่งมาถึงในสมัยพุทธกาล ท่านก็ได้มาบังเกิดในตระกูลหนึ่ง ครั้นเจริญ

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๕๙

วัยก็ออกบวชด้วยศรัทธา ท่านบำเพ็ญเพียรไม่นานก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ มีนามว่า **อุปปลหัตถิยเถระ** เมื่อตรวจดูบุพกรรมเพียงน้อยนิด ที่ได้กระทำด้วยใจที่เลื่อมใส จึงเกิดความโสมนัสกล่าวว่า

“เราได้ถวายดอกอุบลกำมือหนึ่ง ด้วยบุญนั้น เมื่อเราอุบัติในภพใดๆ เราก็ได้เสวยผลอันน่าปรารถนาที่ตนได้ทำไว้ดีแล้วทุกชาติไป เราบูชาพระพุทธเจ้าด้วยความเลื่อมใส ด้วยกรรมนั้นเราไม่รู้จักทุคติเลย และได้เป็นพระราชาผู้มีอานุภาพมากถึง ๕๐๐ ครั้ง มีพระนามเหมือนกันว่า นัชชุปมะ ภพชาตินี้เราก็สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย นี้เป็นผลแห่งบุญที่ได้กระทำด้วยใจที่เลื่อมใสไม่คลอนแคลน”

จะเห็นว่า ใจที่เลื่อมใสในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เลิศไม่ว่าจะเลื่อมใสด้วยเหตุใดก็ตาม ล้วนเป็นทางมาแห่งมหากุศลที่เป็นอสงไขยอัปปมาณัง จะนับจะประมาณไม่ได้ และบุญจะส่งผลให้บุคคลนั้นประสบแต่ความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ใจที่เลื่อมใสจะปิดประตูอบายภูมิ เปิดสวรรค์และนิพพานได้อย่างแท้จริง ขอให้พวกเราทั้งหลายตระหนักไว้ว่า เมื่อไรที่เราจะสร้างบุญ ก็ให้ทำใจให้ผ่องใส ให้เลื่อมใสอยู่ตลอดเวลา แล้วเราจะได้รับอานิสงส์ใหญ่ ดังเช่นพระอริยเจ้าทั้งสองรูปนี้

อานิสงส์ทำจิตเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า

ดูก่อนยาย ขอยายจงนมัสการพระยุคลบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ทรงมีพระยศและกิตติศัพท์ประเสริฐกว่าใครๆ ในภพทั้งสาม พระองค์ทรงยืนอยู่ เพื่อจะโปรดยาย ขอยายจงยังจิตให้เลื่อมใส ถวายนมัสการพระองค์ผู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยเร็วเถิด จะได้เป็นบุญกุศลติดตัวยายไปในภพเบื้องหน้า

หนทางสายกลาง เป็นทางเอกสายเดียวที่จะนำพาทุกๆ ชีวิตไปสู่อายตนนิพพาน เป็นทางที่พระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านดำเนินจิตเข้าไปสู่ภายใน จนได้บรรลุเป็นพระอริยบุคคล การที่เราจะเข้ากลางของกลางภายในได้อย่างไม่มีอะไรข้องขัด ใจของเราจะต้องเกลี้ยงเกลาโดยไม่ติดอะไร มองโลกด้วยภาวะแห่งจิตที่เป็นกลางๆ ไม่ติดใจอะไร เหมือนดอกบัว ถึงแม้ว่าเกิดจากโคลนตม แต่ก็ชูช่อขึ้นเหนือน้ำ ไม่ติดในเปือกตมฉันใด เราเกิดมาในโลกนี้ก็ให้เป็นเหมือนดอกบัวฉันนั้นเหมือนกัน ให้น้อมนำจิตของเรากลับเข้ามาสู่เส้นทางสายกลาง เดินตามพระอริยเจ้าทั้งหลาย จนกว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิตกันทุกคน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน มหาสีหนาทสูตร ว่า

“มนุสฺเส จาหำ สารีปุตฺต ปชานามิ มนุสฺสโลกคามิญฺจ มคฺคำ มนุสฺสโลกคามินิญฺจ ปฏิปทำ ยถา ปฏิปนฺโน จ กายสฺส เภทา ปรมฺมรณา มนุสฺเสสุ อุปปชฺชติ ตญฺจ ปชานามิ

เรารู้ชัดซึ่งเหล่ามนุษย์ ทางอันยังสัตว์ให้ถึงมนุษยโลกและปฏิปทาอันจะยังสัตว์ให้ถึงเทวโลก อนึ่ง สัตว์ปฏิบัติอย่างไร เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก ย่อมอุบัติในหมู่มนุษย์ เรารู้ชัดข้อปฏิบัตินั้น”

ความสงสัยของมนุษย์ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในใจเสมอว่า มนุษย์เราตายไปแล้ว จะได้ไปเกิดเป็นเทวดานั้นมีจริงไหม และสวรรค์วิมานที่คนโบราณท่านมักชอบพรรณนาให้วิจิตรพิสดารต่างๆ นั้น หลับหูหลับตาว่าเอาเองหรือเปล่า ความสงสัยเหล่านี้ หากเราเชื่อในตถาคตโพธิสัทธา คือเชื่อมั่นในพระปัญญาตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ปัญหาเรื่องสวรรค์มีจริงไหมก็คงจะหลุดร่อนจากใจของเราได้ เพราะพระองค์ทรงยืนยันว่าสวรรค์มีจริง และชีวิตหลังความตายยังไม่สูญสิ้น การเวียนว่ายตายเกิดจะสิ้นสุดลง ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์แล้วเท่านั้น

พระพุทธวจนะที่พระองค์ทรงกล่าวนี้ เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า มนุษย์เราซึ่งมีความตายเป็นธรรมดา ต่างต้องล้มหายตายจากโลกไปทุกๆ วัน ดังที่พวกเราเห็นกันอยู่เป็นประจำ เมื่อตายไปแล้ว ไม่ใช่สูญหายไปเฉยๆ ตามความเข้าใจของบางคน ในความเป็นจริงของชีวิตนั้น พระพุทธองค์ทรงเห็นชัดว่าขณะที่มนุษย์ยังมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ใครก็ตามที่ประพฤติธรรมนำชีวิตให้ดำเนินไปตามปฏิปทาแห่งทางไปสู่เทวโลก คนนั้นก็ไม่แคล้วที่จะได้ไปอุบัติเป็นเทพบุตรเทพธิดาเสวยสุขสมบัติอยู่ในโลกสวรรค์

*เหมือนตัวอย่างที่เกิดขึ้นมาแล้วในสมัยพุทธกาล มีบันทึกไว้ว่า ในสมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระเวฬุวนาราม ใกล้เมืองราชคฤห์ รุ่งอรุณวันหนึ่ง พระองค์ทรงตรวจดูสัตวโลกด้วยพระมหากรุณา ทรงพิจารณาเล็งแลด้วยพุทธญาณ ก็ทรงเห็นว่า หญิงแก่จัณฑาลใกล้เมืองราชคฤห์คนหนึ่ง ซึ่งมีวัยเฒ่าชราแล้ว จักต้องสิ้นอายุสังขารในวันนั้น ด้วยมหากรุณา พระองค์จึงดำริที่จะทรงอนุเคราะห์หญิงชรานั้น ครั้นรุ่งเช้าจึงเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมืองราชคฤห์ พร้อมกับพระภิกษุสงฆ์จำนวนมาก

หญิงชราผู้ไม่เคยนับถือพระพุทธศาสนา และไม่รู้ว่าชีวิตหลังความตายจะเป็นอย่างไร เกิดมาในชาตินี้ก็ไม่มีใครชี้แนะหนทางที่ถูกต้อง จึงเอาแต่ทำมาหากินพอเอาตัวรอดไปวันหนึ่งๆ โดยเฉพาะชีวิตในวรรณะจัณฑาลนั้น นับเป็นฐานะที่ลำบากยากเข็ญ เพราะเป็นที่รังเกียจของสังคม ถูกข่มเหงน้ำใจด้วยการกระทำต่างๆ อยู่เป็นประจำ จึงได้แต่อดทนเรื่อยมา เพราะคิดว่าเมื่อละโลกแล้ว ชีวิตคงสูญสิ้นดับสลายไปที่เชิงตะกอน ไม่ต้องมาเกิดให้ลำบากลำบนอย่างนี้อีก

เช้าวันนั้น หญิงชราตั้งใจจะไปธุระในที่แห่งหนึ่ง นางเดิน

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๑๗๗

ไปพลางนึกถึงความอนาถของชีวิตไปด้วย ยายแก่ถือไม้เท้าประจำตัวเดินงุ่มง่ามออกจากพระนคร ครั้นแลเห็นพระพุทธเจ้าพร้อมกับพระภิกษุสงฆ์จำนวนมาก กำลังเสด็จสวนทางมา นางจึงรีบออกไปยืนอยู่ริมทาง เพื่อหลีกทางให้พระพุทธองค์เสด็จผ่านไป จากนั้นก็ทำท่าจะเดินต่อไปโดยไม่สนใจพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่อย่างใด

พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงห้าม ด้วยการเสด็จไปยืนขวางด้านหน้าของหญิงชรา พระมหาโมคคัลลานะรู้อัธยาศัยของพระพุทธองค์ จึงกล่าวขึ้นว่า “ดูก่อนยาย ขอยายจงนมัสการพระยุคลบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ทรงมีพระยศและกิตติศัพท์ประเสริฐกว่าใครๆ ในภพทั้งสาม พระองค์ทรงยืนอยู่เพื่อจะโปรดยาย ขอยายจงยังจิตให้เลื่อมใส ถวายนมัสการพระองค์ผู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยเร็วเถิด จะได้เป็นบุญกุศลติดตัวยายไปในภพเบื้องหน้า”

หญิงชราฟังดังนั้น รู้ว่าตัวเองคงอยู่ในโลกอีกไม่นาน ก็บังเกิดความสังเวชสลดใจ จึงทำจิตให้เลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วได้ประนมอัญชลีถวายบังคมพระพุทธองค์ ทำให้นางบังเกิดมหาปีติเป็นเอกัคคตาจิตตั้งอยู่ในพระพุทธคุณมิได้ขาด ส่วนพระพุทธองค์ก็ดำริว่า ‘การกระทำของหญิงจัณฑาลนี้เพียงพอที่จะให้ได้ไปบังเกิดในสุคติสวรรค์’ จากนั้นทรงพา

พระภิกษุสงฆ์เสด็จเข้าไปสู่พระนคร เพื่อทรงบิณฑบาตต่อไป

เมื่อหมู่พระภิกษุสงฆ์จากไปได้ไม่นาน ก็มีโคแม่ลูกอ่อนตัวหนึ่ง ซึ่งกำลังนอนอยู่ได้ยินเสียงไม้เท้าดังแก๊กๆ จึงตื่นขึ้นด้วยความตกใจ แล้ววิ่งเข้าชนหญิงชราซึ่งกำลังถือไม้เท้าเดินงุ่มงามแต่มีใจเอิบอิ่มไปด้วยความเลื่อมใสในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โคแม่ลูกอ่อนได้วิ่งชนสุดแรง จนหญิงชราล้มหงายศีรษะฟาดพื้นเสียชีวิตในทันที

ด้วยจิตที่เต็มเปี่ยมด้วยความเลื่อมใสในพระบรมศาสดา ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทำให้นางได้ไปบังเกิดเป็นเทพนารีอยู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีเหล่านางเทพอัปสรถึง ๑,๐๐๐ เป็นบริวาร เมื่อเทพนารีโสภาผู้อุบัติใหม่ ได้พิจารณาดูกุศลที่ตนบำเพ็ญมาก็ทราบว่า การที่ตนได้ทิพยสมบัติมากมาย มีรูปร่าง และวิมานอันประเสริฐ ก็เพราะอานิสงส์แห่งการถวายนมัสการพระบรมศาสดา ด้วยการเตือนสติของท่านพระมหาโมคคัลลานะ

ด้วยความสำนึกในพระคุณของพระมหาเถระ นางได้เล็งดูด้วยทิพยจักษุก็เห็นว่า บัดนี้พระมหาเถระผู้มีพระคุณกำลังนั่งอยู่ในป่าใหญ่ นางจึงพาบริวารลงจากทิพยวิมานเข้าไปหาพระเถระ ได้นมัสการท่านด้วยความเคารพเลื่อมใส พระเถระก็ได้ไต่ถามว่า “เทพธิดา ท่านรุ่งเรืองด้วยรัศมีกายและรัศมีแห่งเครื่อง

ประดับ ช่างบรรเจิดสว่างไสวอลังการเหลือเกิน ท่านมีบริวารและยศเป็นอันมาก มาจากทิพยวิมานแวดล้อมไปด้วยเทพนารี ซึ่งมีเครื่องประดับวิจิตรต่างๆ ท่านพร้อมด้วยเทพอัปสรถึง ๑,๐๐๐ มานมัสการเราด้วยเหตุประการใด”

เทพธิดาได้ตอบว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้า ข้าพเจ้าคือหญิงชราจัณฑาล ซึ่งพระคุณเจ้าได้แนะนำให้ถวายนมัสการสมเด็จพระจอมมุนี เมื่อข้าพเจ้าได้ตายจากกำเนิดแห่งจัณฑาลในเช้าวันนี้ ข้าพเจ้าได้ไปบังเกิดในทิพยวิมาน ซึ่งจำเริญด้วยสมบัติอันเป็นทิพย์ มีหมู่เทพอัปสร ๑,๐๐๐ เป็นบริวารแวดล้อม ข้าพเจ้านั้นประเสริฐด้วยรัศมีและยศศักดิ์ เพราะได้บุญใหญ่จากทักขิไณยบุคคล ข้าพเจ้าทราบชัดแล้วว่า การทำกุศลนั้นถึงแม้ว่าจักกระทำเพียงเล็กน้อย แต่ก็ได้ผลมาก หากได้เนื้อนาบุญอันประเสริฐบริสุทธิ์ ข้าพเจ้าระลึกถึงพระคุณของพระคุณเจ้า ด้วยเหตุนี้จึงมาเพื่อน้อมนมัสการขอบพระคุณ และจักขอลาพระคุณเจ้าไปในกาลบัดนี้” ครั้นเทพนารีอดีตหญิงชราจัณฑาลกล่าวจบแล้วก็อันตรธานหายวับไปปรากฏในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จากนั้นก็พาบริวารเที่ยวชมสวนนันทวันต่อไป

เราจะเห็นว่า สวรรค์คือสุคติภูมิอันน่ารื่นรมย์ ที่รอรับผู้มีบุญไปเสวยสุขกันนั้น เป็นสิ่งที่มีอยู่จริง ชีวิตหลังความตาย

ของผู้มีบุญจะได้ไปบังเกิด ณ สถานที่น่ารื่นรมย์อย่างนี้ สวรรค์เป็นของกลางของสรรพสัตว์ ไม่เฉพาะเจาะจงสำหรับคนจนหรือคนรวย ความรวยหรือจนบนโลกมนุษย์เอาไปใช้ในสวรรค์ไม่ได้ เพราะเขาวัดกันที่ดวงบุญในตัว ใครปรารถนาจะไปอยู่ชั้นไหนก็ให้สั่งสมบุญไว้ แล้วเราจะสมปรารถนา ซึ่งสมบัติต่างๆ ก็รอคอยเราอยู่ตรงนั้น ขอให้เราประพฤติกายสุจริต วจีสุจริต มโนสุจริต คือให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา และให้มีสัมมาทิฏฐิอยู่ในใจ คือให้เห็นว่า ทำดีต้องได้ดีจริง นรกสวรรค์มีจริง โลกนี้โลกหน้ามีจริง ให้เชื่อในตอนนี้ที่เรายังมีชีวิตอยู่ ดีกว่าเชื่อตอนตายแล้ว เพราะถ้าเชื่อตอนนั้นก็สายเกินไปแล้ว

ดังนั้น ให้หมั่นสั่งสมบุญกันในตอนที่ยังมีชีวิตอยู่นี้แหละ ทำใจให้เลื่อมใสในพระรัตนตรัย เลื่อมใสในคุณอันไม่มีประมาณของพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ และตั้งใจปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นแก่นแท้ของรัตนะภายในกันให้ได้ทุกๆ คน

อานิสงส์
สรรเสริญพระพุทธเจ้า

เทวลดาบสได้ประกาศถึงพระคุณอันหาประมาณมิได้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “พระองค์เป็นผู้เลิศที่สุดในโลก พระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้มีพระจักษุ มียศใหญ่ ท่านทั้งหลายได้พบแล้วในบทมนต์ของเรามิใช่หรือ เรานมัสการพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด มียศใหญ่เหล่านั้น”

ในห้วงแห่งวัฏสงสารอันยาวไกล ทุกชีวิตล้วนมีการแสวงหา บ้างแสวงหาปัจจัยสี่เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต บ้างแสวงหาทรัพย์สมบัติ ชื่อเสียง เกียรติยศ ซึ่งเป็นโลกียทรัพย์ภายนอก แต่จะมีใครสักกี่คนที่รู้ว่า ที่สุดของการแสวงหานั้น คือ พระรัตนตรัยภายใน ซึ่งเป็นที่พึ่งอันเกษมของทุกชีวิตที่เกิดมาเป็นภาวะที่มนุษย์ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ด้วยการทำใจหยุดทำใจนิ่ง ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ถ้าทำอย่างถูกต้อง เบาสบายและต่อเนื่อง เพียงเท่านี้ เราก็จะพบสาระแก่นสารที่แท้จริงของการเกิดมาเป็นมนุษย์ โดยไม่ต้องแสวงหาอีกต่อไป เพราะไม่มีการแสวงหาใดๆ ในโลกที่จะสำคัญยิ่งไปกว่าการแสวงหาพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดของมวลมนุษยชาติ

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ใน ธนสูตร ว่า

“ผู้ใดมีความเชื่อในตถาคต ตั้งมั่นไม่หวั่นไหว มีศีลอันงาม อันพระอริยะสรรเสริญชอบใจ มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์ และมีความเห็นตรง บัณฑิตทั้งหลายกล่าวผู้นั้นว่าไม่เป็นคนขัดสน”

ความศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย เป็นสิ่งที่เราทุกคนควรจะทำความเข้าใจให้ถูกต้อง การเข้าใจถูกจะทำให้ชีวิตนี้ปลอดภัย มีชัยชนะและเข้าถึงความสุขที่แท้จริงได้ ความเลื่อมใส

จะบังเกิดขึ้นในใจ ก็ต่อเมื่อเรามองเห็นพระคุณอันยิ่งใหญ่ของพระรัตนตรัย ตระหนักและซาบซึ้งว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นประทีปธรรมของโลก เป็นบรมศาสดาของเรา ที่นำแสงแห่งธรรมไปจุดประกายส่องสว่างกลางใจของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ทรงขจัดความ มืดมิดและอวิชชาในโลกนี้ ด้วยแสงแห่งพระสัทธรรมที่เกิดจากการตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ตระหนักในคุณของพระธรรมว่าเป็นไญยธรรมที่นำสัตว์ออกจากทุกข์ ขจัดทุกข์สำหรับผู้นำไปประพฤติปฏิบัติสมควรแก่ธรรม และตระหนัก ถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของพระสงฆ์ ผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบ เป็นเนื้อนาบุญอันเลิศของโลก ไม่มีเนื้อนาบุญอื่นยิ่งกว่า

ความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยภายนอก จะเป็นพลวปัจจัยส่งผลให้เราเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกภายในอันแท้จริง เมื่อเรามาพบหนทางที่จะเข้าถึงพระรัตนตรัยแล้ว ขอให้ตั้งใจปฏิบัติธรรม โดยทำความเลื่อมใสในพระคุณของท่าน ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่จะมาขวางกั้นการเข้าถึงธรรมของเราได้

*เหมือนเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยอดีต ก่อนที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ปทุมุตตระ จะอุบัติขึ้น มีพราหมณ์ท่านหนึ่งเป็น

---

*มก. เล่ม ๕๑ หน้า ๙๐

ผู้ชำนาญในพระเวทชื่อว่า **เทวละ** รู้แจ้งในโลกกายศาสตร์และมหาปุริสลักษณะ ต่อมาไม่นาน เกิดเบื่อหน่ายในการครองเรือน จึงได้ออกบวชเป็นดาบส อาศัยอยู่ในอาศรมที่เทวดาเนรมิตให้ในป่าหิมพานต์ โดยมีดาบสถึง ๘๔,๐๐๐ เป็นบริวาร ประพฤติปฏิบัติธรรมจนได้อภิญญาสมาบัติ ท่านระลึกชาติย้อนหลังไปภพชาติในอดีตว่า เคยเกิดเป็นอะไรมาบ้าง ด้วยความคุ้นเคยที่ท่านได้เกิดในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ จึงทำให้รู้ว่า ผู้ที่มีความยิ่งใหญ่กว่าท่านคือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงคุณอันประเสริฐ ท่านปรารถนาจะระลึกถึงพุทธคุณให้ได้ตลอดเวลา จึงได้ก่อพระเจดีย์ทรายที่คุ้งน้ำเพื่อบูชาพระพุทธองค์ เมื่อบูชาแล้วก็เกิดความปีติใจเลื่อมใสศรัทธาหนักยิ่งขึ้นไปอีก

เหล่าบริวารเห็นการกระทำนั้นก็เกิดความสงสัย จึงเข้าไปถามดาบสผู้เป็นอาจารย์ว่า “ท่านทำสักการะอันยิ่งใหญ่นี้เพื่อบูชาใคร” เทวลดาบสได้ประกาศถึงพระคุณอันหาประมาณมิได้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “พระองค์เป็นผู้เลิศที่สุดในโลก พระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้มีพระจักษุ มียศใหญ่ ท่านทั้งหลายได้พบแล้วในบทมนต์ของเรามิใช่หรือ เรานมัสการพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด มียศใหญ่เหล่านั้น” ลูกศิษย์ได้ถามอีกว่า “พระพุทธเจ้าผู้นำโลกเหล่านั้นเป็นเช่นไร มีคุณอย่างไร มีศีลอย่างไร”

เทวลดาบสได้พรรณนาให้ฟังว่า “พระพุทธเจ้าทั้งหลายมีพระมหาปุริสลักษณะ ๓๒ ประการ มีพระทนต์ครบ ๔๐ ทัศ มีดวงพระเนตรเหมือนตาโค และเหมือนผลมะกล่ำ อนึ่ง พระพุทธเจ้าเหล่านั้น เมื่อเสด็จดำเนินไป ก็ย่อมทอดพระเนตรดูเพียงชั่วแอก พระชานุของพระองค์ไม่ลั่น ใครๆ ไม่ได้ยินเสียงที่ต่อ เมื่อเสด็จดำเนินไป ย่อมไม่รีบร้อน ทรงก้าวพระบาทเบื้องขวาก่อน นี้เป็นธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย และพระพุทธเจ้าเป็นผู้ไม่หวาดกลัว เปรียบเหมือนไกรสรมฤคราช

พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ไม่ทรงยกพระองค์และไม่ทรงข่มขี่สัตว์ทั้งหลาย ทรงหลุดพ้นจากการถือตัวและดูหมิ่น ทรงเป็นผู้มีพระองค์เสมอในสัตว์ทั้งปวง การที่พระพุทธเจ้าเป็นผู้ไม่ทรงยกพระองค์ นี้เป็นธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย และพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเมื่อเสด็จอุบัติขึ้น พระองค์ทรงแสดงแสงสว่าง ทรงประกาศวิการ ๖ ทั่วพื้นแผ่นดินนี้ทั้งสิ้น ไฟในนรกย่อมดับลง มหาเมฆยังฝนให้ตก นี้เป็นธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย พระพุทธเจ้าผู้มียศใหญ่เหล่านั้น ไม่มีใครเทียบเท่า เป็นผู้มีพระคุณหาประมาณมิได้”

พวกลูกศิษย์ได้ฟังแล้ว ต่างมีจิตเลื่อมใสในพระพุทธองค์เป็นอย่างยิ่ง จึงพากันเอาดอกบัวมาบูชาพระสถูปมุ่งตรงต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประจำ ต่อมา พระโพธิสัตว์พระนามว่า

ปทุมุตตระ จุติจากสวรรค์ชั้นดุสิตก้าวลงสู่ครรภ์ของพระมารดา พุทธนิมิต ๓๒ ประการก็ปรากฏขึ้น ทั่วโลกธาตุสะเทือนเลื่อนลั่น เหล่าดาบสเห็นเหตุอัศจรรย์นั้นก็ได้เข้าไปถามเทวลดาบสว่า “แผ่นดินบันลือลั่นดุจโคอุสภะ คำรนดุจมฤคราช จักมีผลเป็นอย่างไร” เทวลดาบสจึงแสดงพระพุทธนิมิตให้อันเตวาสิกได้เห็น ท่านบอกว่า “พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดที่เราประกาศ ณ ที่ใกล้พระสถูป ในบัดนี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นศาสดาพระองค์นั้น เสด็จลงสู่พระครรภ์พระมารดาแล้ว เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านทั้งหลายจงเจริญพุทธานุสติมีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ จะได้พ้นจากความทุกข์ในสังสารวัฏอันยาวไกลนี้”

ศิษย์ทุกคนเป็นผู้มีความเคารพชื่นชมถ้อยคำของอาจารย์ ต่างได้ปฏิบัติตามคำแนะนำด้วยจิตที่เลื่อมใส ความเลื่อมใสที่มีต่อพระพุทธเจ้าอย่างไม่คลอนแคลนนั้น ทำให้ทั้งอาจารย์และลูกศิษย์เมื่อละโลกไปแล้ว ได้ไปบังเกิดในพรหมโลก ท่านท่องเที่ยวเสวยสุขในเทวโลก พรหมโลก และมนุษย์ทั้งหลายอยู่อย่างนี้ยาวนานเป็นกัป ครั้นมาในสมัยพุทธกาลนี้ ท่านได้เกิดในตระกูลคฤหบดีในกรุงสาวัตถี บิดามารดาตั้งชื่อให้ว่า **สิริมา** ท่านมีน้องชายคนหนึ่งชื่อ สิริวัฑฒ์ ซึ่งเมื่อเติบโตขึ้น ทั้งสองได้เห็นอานุภาพของพระพุทธเจ้า ในครั้งที่พระองค์ทรงแสดงปาฏิหาริย์ จึงมีกุศลจิตศรัทธาออกบวช

ในพระเถระ ๒ รูปนั้น พระน้องชายยังไม่ได้บรรลุคุณวิเศษ แต่เป็นผู้ได้ปัจจัย ๔ เป็นปกติ มีคฤหัสถ์และบรรพชิตนำสักการะมาทำความเคารพบูชามิได้ขาด ส่วนพระสิริมาเถระตั้งแต่บวชแล้วเป็นผู้มีลาภน้อยเพราะมีกรรมมาตัดรอน ท่านตั้งใจปฏิบัติกัมมัฏฐาน มีความเพียรอย่างกล้าแข็งกล้า ในที่สุดท่านได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ผู้ทรงอภิญญา มีชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจอื่นที่จะต้องทำยิ่งไปกว่านี้ไม่มีอีกแล้ว ท่านจึงไม่ติดใจในลาภสักการะเหล่านั้น ติดแต่ธรรมรสอันยอดเยี่ยม ซึ่งเป็นความสุขภายในที่หาโลกามิสใดๆ มาเปรียบไม่ได้เลย

พระเถระได้เปล่งอุทานด้วยความปีติในธรรมว่า “เราได้เสวยสุขในเทวโลกถึง ๑๘ กัป ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕๐๐ ครั้ง และได้เสวยสมบัติในเทวโลกเกิน ๕๐๐ ครั้ง ในกัปที่เหลือเราได้ท่องเที่ยวไปในสุคติภูมิ โดยไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการก่อเจดีย์ทรายในเดือนที่ดอกโกมุทบาน ต้นไม้มากมายต่างออกดอกบาน ฉันใด เราเป็นผู้อันพระศาสดาผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่ให้บานแล้วในสมัย ฉันนั้น ความเพียรของเรา นำมาซึ่งธรรมอันเป็นแดนเกษมจากโยคะ เราตัดกิเลสเครื่องผูก ดังช้างตัดเชือกแล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะ ในกัปที่แสนแต่ภัทรกัปนี้ เราได้สรรเสริญพระพุทธเจ้าองค์ใด ด้วยการสรรเสริญนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งการสรรเสริญ เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว

คำสอนของพระพุทธเจ้าเรากระทำสำเร็จแล้ว”

เราจะเห็นว่า พระอรหันต์ท่านอุทานออกมาด้วยความปีติภาคภูมิใจในผลแห่งความดีของท่าน อานิสงส์ในการสรรเสริญพระพุทธคุณนั้นไม่ใช่เรื่องพอดีพอร้าย เป็นเรื่องใหญ่ที่มีผลต่อชีวิตจิตใจของเรา ที่จะส่งผลให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพานกันเลยทีเดียว ดังนั้นให้ทุกคนหมั่นตรึกระลึกถึงพระรัตนตรัยเป็นประจำ ให้ลมหายใจของเรามีพระรัตนตรัยเป็นอารมณ์ ให้ส่งใจไปถึงท่านจนกระทั่งใจหยุดนิ่ง เข้าไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระรัตนตรัยภายใน ให้ได้ทำอย่างนี้ทุกๆ วันจะได้สมปรารถนากันทุกคน

อานิสงส์
แห่งปทุมบูชา

ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้
เราบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยดอกไม้ใด
ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา
เราได้บังเกิดเป็นพระเจ้าแผ่นดินจอมจักรพรรดิ ๑๘ ครั้ง
ทรงพระนามเหมือนกันว่า ปทุมภาสะ
ในกัปที่ ๑๘ ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๔๘ ครั้ง

เวลาแห่งการทำใจหยุดใจนิ่งนั้นเป็นช่วงเวลาที่ปลอดจากภารกิจทั้งหลาย เพราะเรากำลังมุ่งตรงต่อหนทางพระนิพพาน กำลังดำเนินอยู่บนเส้นทางที่พระอริยเจ้าได้ดำเนินไปแล้ว มนุษย์ส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้ ยังไม่รู้เลยว่า เป้าหมายที่แท้จริงของชีวิตอยู่ที่ตรงนี้ คือการแสวงหาพระนิพพาน จึงทำให้เวียนวนอยู่ในกระแสแห่งความทุกข์ ทว่าหากใครก็ตามที่ได้ประพฤติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชีวิตของผู้นั้นก็จะประสบความสำเร็จ ในเส้นทางที่พระอริยเจ้าทั้งหลายได้ประสบความสำเร็จ

มีวาระแห่งภาษิตที่ปรากฏอยู่ใน ปทุมปุปผิยเถราปทาน ความว่า

“ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยดอกไม้ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา เราได้บังเกิดเป็นพระเจ้าแผ่นดินจอมจักรพรรดิ ๑๘ ครั้ง ทรงพระนามเหมือนกันว่า ปทุมภาสะ ในกัปที่ ๑๘ ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๔๘ ครั้ง”

พระอริยเจ้าทั้งหลายในกาลก่อน ล้วนมีประวัติการสร้างบารมีที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกๆ องค์ล้วนมีความประทับใจในผลแห่งบุญที่เกิดขึ้นจากการบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เช่นเดียวกัน หลวงพ่อจะได้เล่าถึงพระอรหันตเถรเจ้าองค์หนึ่งที่ท่านได้เปล่งอุทานออกมา ภายหลังจากที่ได้ย้อนกลับไปดูประวัติแห่งการสร้างบารมีของตัวเอง พบว่าอานุภาพแห่งบุญที่ส่งผลให้ตัวของท่านเองเข้าถึงความสุขที่แท้จริงของชีวิตอย่างน่าอัศจรรย์ เกิดจากผลแห่งการบูชาด้วยดอกปทุม พระอรหันต-เถระองค์นี้ มีชื่อว่า **พระปทุมปุปผิยเถระ** เรื่องราวการสร้างบุญของท่าน มีอยู่ว่า

*ในภพอดีต ท่านเคยบำเพ็ญกุศลในสำนักของพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ มาแล้ว ตามวาระโอกาสพอสมควร แต่ในภพชาติที่ผ่านๆ มา บารมีในตัวยังไม่เต็มเปี่ยม ทำให้ไม่สามารถบรรลุธรรมได้ แต่ถึงกระนั้น บุญก็ยังส่งผลให้ได้อุปนิสัยแห่งพระนิพพาน ในใจลึกๆ ยังปรารถนาพระนิพพาน จนมาถึงยุคที่ท่านทำความดี แล้วเกิดความประทับใจคือ ในยุคแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า ผุสสะ เสด็จอุบัติขึ้นในโลก พระเถระได้กลับมาเกิดในเมืองมนุษย์ ในเรือนของตระกูลที่มีฐานะปานกลางแห่งหนึ่ง ซึ่งช่วงนั้นตรงกับที่พระบรมศาสดากำลังประกาศพระศาสนาพอดี

---

*มก. เล่ม ๗๑ หน้า ๓๒๕

ในยุคนั้น แม้ว่าท่านจะได้ยินข่าวการบังเกิดขึ้นของพระ-ผู้มีพระภาคเจ้าแต่ก็ไม่มีโอกาสได้เข้าไปฟังธรรมของพระองค์ท่าน เนื่องจากนั้นการคมนาคมค่อนข้างยากลำบาก เส้นทางของแต่ละพระนครอยู่ห่างไกลกัน ต้องใช้เวลาเดินทางเป็นเดือนๆ เสี่ยงกับภัยอันตรายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ร้าย หรือโจรที่คอยปล้นชิงทรัพย์ก็มีมากมาย แต่ยังมีผู้มีบุญบางท่านที่ไม่ได้หวั่นเกรงอันตรายเหล่านี้เลย เดินทางรอนแรมเป็นเดือนๆ ไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา เพื่อฟังธรรมจากพระองค์ท่าน

คนสมัยก่อน มีใจรักที่จะแสวงหาความหลุดพ้นอยู่มาก ถึงแม้ว่าเด็กน้อยนี้ยังไม่เติบใหญ่ และได้ยินข่าวการบังเกิดขึ้นก็ยังไม่มีความสามารถพอที่จะดั้นด้นฝ่าฟันอันตรายทั้งหลาย เพื่อไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ได้ เพียงคิดอยู่แต่ในใจเท่านั้นว่า สักวันหนึ่งเราคงมีโอกาสได้เข้าเฝ้าพระพุทธองค์สักครั้ง รอคอยยาวนานทีเดียว จนกระทั่งเติบโตเป็นหนุ่ม ก็ยังไม่มีโอกาสที่จะเดินทางไป ในใจของเด็กหนุ่มยังคงคิดถึงเรื่องนี้อยู่เสมอๆ

จนกระทั่งวันหนึ่ง พระบรมศาสดาเสด็จผ่านไปทางนครที่กุลบุตรท่านนี้อาศัยอยู่ เป็นเวลาเดียวกับที่กุลบุตรนี้ได้ไปที่สระโบกขรณี เป็นสระที่อุดมสมบูรณ์ด้วยดอกปทุมต่างๆ ซึ่งออกดอกบานสะพรั่งเต็มสระ พอไปถึงท่านก็ลงสู่สระ เลือกหาฝักบัวและเหง้าบัวได้พอสมควร แล้วก็ขึ้นมานั่งพักอยู่ที่ใต้ร่มไม้

ขณะที่กำลังกินเหง้าบัวอยู่อย่างเอร็ดอร่อย สายตาก็เหลือบไปเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งมีพระฉัพพรรณรังสีที่เปล่งออกจากพระวรกายของพระองค์ สว่างไสวรุ่งเรืองเหมือนพระอาทิตย์ งดงามไม่มีที่ติ กำลังเสด็จผ่านมา ท่านเห็นเพียงแค่นี้เท่านั้น ก็มีใจเลื่อมใส เกิดอัศจรรย์ในใจอยู่เพียงลำพังว่าใครหนอกำลังเดินมา ผิวพรรณวรรณะงดงามผ่องใสเหลือเกิน บุรุษผู้นี้ต้องไม่ใช่คนธรรมดาสามัญแน่ๆ คิดอย่างนี้แล้วจึงนั่งพิจารณาอยู่ครู่หนึ่ง ฉุกใจขึ้นมาว่า เราได้ยินข่าวการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามายาวนาน มหาสมณะนี้มีความวิเศษแตกต่างจากนักบวชอื่นๆ พระองค์คงเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแน่นอน พอคิดอย่างนี้ได้ก็คิดต่อไปว่า น่าเสียดายเหลือเกินที่เรามาพบพระองค์ในขณะที่เราไม่มีเครื่องไทยธรรม แต่คิดดูอีกทีถ้าถัดจากวันนี้ไป ยังไม่ทราบว่าพระองค์จะเสด็จไปที่ไหนต่อ เราไม่ควรปล่อยโอกาสให้ผ่านไป ควรหาอะไรเพื่อไปทำการบูชาพระองค์ก่อน

ด้วยความเลื่อมใสและดีใจอย่างมาก จึงรีบกระวีกระวาดเก็บดอกปทุมจากสระ เลือกดอกที่สวยงามที่สุด แม้อยากจะเข้าไปบูชาใกล้ๆ แต่ก็ไม่ทัน เพราะพระพุทธองค์ทรงพระดำเนินผ่านไปแล้ว จึงน้อมจิตรำลึกว่า ‘ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า ข้าพระบาทเลื่อมใสในพระองค์ แต่ไม่สามารถเข้าไปกราบใกล้ๆ ได้

ข้าพระองค์ขอบูชาพระองค์ด้วยดอกปทุมเหล่านี้ ขอพระองค์โปรดรับบรรณาการอันน้อยนิดของคนยากด้วยเถิด'

อธิษฐานจบก็โยนดอกบัวขึ้นไปในอากาศ ด้วยมุ่งหวังจะกระทำเป็นพุทธบูชา เหตุอัศจรรย์ก็พลันบังเกิดขึ้น ดอกบัวเหล่านั้นได้ลอยไปในอากาศ แต่แทนที่จะตกลงสู่พื้น กลับลอยขึ้นไปกั้นเป็นเพดานเหนือเศียรของพระบรมศาสดา ท่านเห็นอย่างนั้น มหาปีติก็แผ่ซ่านไปทั่วสรรพางค์กาย มีใจเลื่อมใสอย่างยิ่ง จึงตัดสินใจออกบวช เมื่อออกบวชเป็นพระภิกษุแล้ว ท่านก็มีวัตรปฏิบัติที่งดงาม ตั้งใจบำเพ็ญสมณธรรมทุกๆ วัน จนกระทั่งสิ้นอายุขัย

ในวันละจากโลก เหตุการณ์ที่ท่านได้เคยโยนดอกบัวบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในครั้งก่อนนั้น มาปรากฏให้เห็นเด่นชัดเป็นกรรมนิมิตก่อนตาย บุญก็ส่งผลให้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต เกิดในที่นั้นได้เสวยทิพยสมบัติจนสิ้นอายุขัยของชาวสวรรค์ จึงเกิดต่อในชั้นที่สูงขึ้นไปอีก เวียนวนอยู่บนสวรรค์ ๖ ชั้นฟ้าตามลำดับ ท่องเที่ยวอยู่ใน ๒ ภพภูมิ คือ มนุษยโลกและเทวโลก เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ก็สมบูรณ์ด้วยสมบัติในเมืองมนุษย์

จนมาถึงในพุทธกาลนี้ ท่านจุติจากสวรรค์มาบังเกิดในเรือนที่มั่งคั่ง พอเจริญวัยแล้ว บุญเก่าในตัวก็ตักเตือนทำให้เกิด

ศรัทธาในพระศาสนา จึงออกบวช บำเพ็ญเพียรอยู่ไม่นานนัก ก็สามารถบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ภายหลังท่านได้ใช้ญาณอันบริสุทธิ์ ตรวจดูภพในอดีต เห็นการสร้างบุญของตัวท่านเองที่ได้กระทำไว้กับพระพุทธเจ้าพระนามว่า ผุสสะ จึงเกิดความปีติโสมนัส เปล่งอุทานว่า

“ผลแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน เราได้ไปยังสระปทุม บริโภคเหง้าบัว ได้เห็นพระผุสสะสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระลักษณะอันประเสริฐทั้ง ๓๒ ประการ เราไม่สามารถเข้าไปใกล้ได้ จึงจับดอกปทุมโยนขึ้นไปในอากาศน้อมถวายเป็นพุทธบูชา แล้วออกบวชเป็นบรรพชิต ครั้นบวชแล้ว มีกายและใจอันสำรวมดีแล้ว ละวจีทุจริต ชำระอาชีวะให้บริสุทธิ์ ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราบูชาพระพุทธเจ้าด้วยดอกไม้ใด ด้วยบุญนั้น เราไม่รู้จักทุคติเลย นี้เป็นผลแห่งพุทธบูชา เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์ เราได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๘ ครั้ง มีพระนามเหมือนกันว่า ปทุมภาสะ ในกัปที่ ๑๘ ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินถึง ๔๘ ครั้ง ในภพนี้เราเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยคุณวิเศษทั้งหลาย”

ดังที่ผ่านมาเราจะเห็นได้ว่า ดอกบัวที่อยู่ในมือของผู้ที่มีจิตเลื่อมใส มีใจมุ่งตรงต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ย่อมมีอานิสงส์ยิ่งใหญ่อย่างน่าอัศจรรย์ เมื่อเราน้อมจิตบูชาพระองค์ท่าน จะ

ส่งผลให้เราได้มหาสมบัติทั้งสาม ทั้งที่เป็นมนุษย์สมบัติ ทิพย-สมบัติ และนิพพานสมบัติ ดังนั้นเมื่อเราทราบกันอย่างนี้แล้ว ขอให้มีใจนอบน้อมบูชาต่อพระพุทธองค์ โดยทำให้ได้อย่างต่อเนื่องทุกๆ วัน เพื่อให้ใจของเราผูกพันกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดเวลา แล้วถวายดอกไม้บูชาต่อหน้าพระเจดีย์ หรือพระพุทธ-ปฏิมากรที่เป็นสัญลักษณ์แทนพระพุทธองค์ก็จะได้รับอานิสงส์ใหญ่ติดตัวเราไปทุกภพทุกชาติ

อานิสงส์
ทำบุญถูกเนื้อนาบุญ

บุคคลควรนำสมบัติออกด้วยการให้ทาน
เพราะสิ่งที่ให้แล้ว ได้ชื่อว่านำออกดีแล้ว
ทานวัตถุที่บุคคลให้แล้วนั้น ย่อมมีสุขเป็นผล
ส่วนที่ยังไม่ได้ให้ ย่อมไม่เป็นเหมือนอย่างนั้น

เราเกิดมาภพชาติหนึ่ง ได้มาทำความดีในมนุษยโลก มาพบพระพุทธศาสนา และตัวเราก็เป็นสัมมาทิฏฐิบุคคล นับว่าเป็นสิ่งที่ได้มายากแสนยาก เพราะคุณสมบัติ ๓ ประการนี้เป็นคุณสมบัติของผู้มีบุญที่จะใช้โอกาสที่ดีเช่นนี้ สร้างบารมีตักตวงบุญกุศลได้เต็มที่ โดยเฉพาะบุญที่เกิดจากการปฏิบัติธรรมทำใจให้ผ่องใสเป็นบุญใหญ่ และเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อชีวิตของเราอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ ได้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริงของเราและชาวโลก ดังนั้นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในชีวิตคือช่วงเวลาที่ใจหยุดนิ่งเป็นสมาธิ มีใจสะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส ได้พบกับพระรัตนตรัยภายใน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อาทิตตสูตร ว่า

“นีหเรเถว ทาเนน ทินฺนำ โหติ สุนิพฺภตำ
ทินฺนำ สุขผลำ โหติ นาทินฺนำ โหติ ตำ ตถา

บุคคลควรนำสมบัติออกด้วยการให้ทาน เพราะสิ่งที่ให้แล้ว ได้ชื่อว่านำออกดีแล้ว ทานวัตถุที่บุคคลให้แล้วนั้น ย่อมมีสุขเป็นผล ส่วนที่ยังไม่ได้ให้ ย่อมไม่เป็นเหมือนอย่างนั้น”

เรื่องของบุญเป็นเรื่องอจินไตย สามารถรู้ได้เห็นได้ด้วยธรรมจักขุและญาณทัสสนะอันบริสุทธิ์ของธรรมกาย บุญที่เราทำ

หรือกรรมที่เราสร้าง ไม่ได้สูญหายไปไหน เมื่อถึงคราวบุญส่งผลจะทำให้เราสมบูรณ์พร้อมในทุกสิ่ง ไม่มีขาดตกบกพร่อง มีแต่ความสุขความเจริญรุ่งเรือง ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ยิ่งถ้าได้ทำบุญถูกเนื้อนาบุญ ถูกทักขิไณยบุคคล กำลังบุญก็จะยิ่งเพิ่มพูนเป็นทับทวี เกินกว่าจะนับจะประมาณได้ ที่เรียกว่าเป็นอจินไตยนั้น คือเกินกว่าการคาดคิดด้นเดาด้วยปัญญาของมนุษย์ หากว่าถวายทานโดยตัดขาดจากใจ ไม่คิดเสียดายในภายหลัง ใจไม่ติดในวัตถุสิ่งของที่ให้ไปแล้ว จิตเป็นกุศลตั้งมั่นอยู่ในบุญเพียงอย่างเดียว อานิสงส์ผลบุญนั้นก็จะได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย วัตถุทานจะมากหรือน้อยนั้นไม่สำคัญ เพราะเมื่อจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยแล้ว วัตถุทานนั้นชื่อว่ามีผลน้อยก็หาไม่

บุญกุศลเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตที่จะทำให้ชีวิตของเราเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากยากจนเข็ญใจให้กลายเป็นมหาเศรษฐีได้ หรือจากสามัญชนคนธรรมดากลายเป็นกัลยาณชนผู้มียศถาบรรดาศักดิ์ กระทั่งเป็นอริยชนหมดกิเลสอาสวะเป็นพระอริยเจ้า ดังเรื่องของหญิงสาวชาวบ้านคนหนึ่ง ที่อานุภาพแห่งบุญ ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตจากสามัญชนให้ได้เป็นถึงอัครมเหสีของพระเจ้าโกศล ด้วยบุญที่เกิดจากการถวายทานถูกเนื้อนาบุญนั่นเอง

*เรื่องมีอยู่ว่า ในกรุงสาวัตถีมีธิดาของหัวหน้านายมาลาการคนหนึ่งชื่อว่า **มัลลิกา** เป็นผู้มีรูปโฉมงดงามมีผิวพรรณวรรณะผ่องใส แถมยังเป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาดหลักแหลม เมื่ออายุได้ ๑๖ ปี วันหนึ่งขณะที่นางกำลังจะไปสวนดอกไม้พร้อมกับเพื่อนๆ นางได้นำขนมกุมมาส ๓ ก้อนไปด้วย โดยตั้งใจว่าจะเอาไปรับประทาน ในระหว่างทาง ขณะที่กำลังจะออกจากเมือง ได้มองเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมด้วยหมู่ภิกษุสงฆ์ กำลังจะเสด็จเข้าสู่พระนครเพื่อบิณฑบาต

พอนางเห็นเท่านั้น ก็เกิดจิตเลื่อมใสอย่างเต็มเปี่ยม มีความประสงค์จะถวายทาน จึงนำขนมกุมมาสทั้ง ๓ ก้อน เข้าไปถวายพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อถวายเสร็จนางได้ก้มกราบลงแทบพระบาทของพระพุทธองค์ด้วยความร่าเริงเบิกบาน เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทอดพระเนตรก็ได้ทรงแย้มพระโอษฐ์ พระอานนท์เห็นพระอาการนั้น จึงทูลถามว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อะไรหนอเป็นเหตุเป็นปัจจัยแห่งการแย้มของพระโอษฐ์” พระองค์จึงตรัสว่า “อานนท์ กุมาริกาคนนี้มีจิตเลื่อมใสในเราและหมู่สงฆ์ ได้ถวายทานด้วยใจที่ผ่องใส วันนี้นางจะได้เป็นอัครมเหสีของพระเจ้าโกศลทีเดียว เพราะผลแห่งบุญที่ถวายทานถูกทักขิไณยบุคคล”

---

*มก. เล่ม ๕๙ หน้า ๔๒๐

และในวันนั้นนั่นเอง พระเจ้าโกศลได้ทำการรบกับพระเจ้าอชาตศัตรูแล้วทรงปราชัย ได้ทรงม้าต้นเสด็จมาถึงสวนดอกไม้ที่ธิดาของนายมาลาการกำลังร้องเพลง พร้อมกับเก็บดอกไม้อย่างมีความสุข เมื่อพระเจ้าโกศลได้สดับเสียงของนาง ทรงเกิดจิตปฏิพัทธ์ได้ควบม้าไปตามเสียงนั้น นางกุมาริกาซึ่งมีจิตเป็นกุศลเพราะใจเบิกบานอยู่ในบุญ แม้จะเห็นพระราชาเสด็จมาก็ไม่ตกใจวิ่งหนี กลับเดินมาจับเชือกที่บังเหียนม้าทรง พระราชาจึงตรัสว่า “เสียงของเธอช่างไพเราะจับใจ เธอมีสามีแล้วหรือยัง” เมื่อทรงทราบว่ายังไม่มี จึงเสด็จลงจากม้าต้น ด้วยความเหน็ดเหนื่อยจากการรบ จึงทรงงีบหลับไปบนตักของนาง เมื่อทรงตื่นจากบรรทมก็ให้นางนั่งบนหลังม้า ทรงแวดล้อมด้วยกำลังพลเสด็จเข้าสู่เมือง แล้วทรงส่งนางไปที่เรือนของญาติผู้ใหญ่ของพระองค์

ในเวลาเย็นทรงส่งราชรถไปรับนางมาสู่พระราชมณเฑียรด้วยเครื่องสักการะและเกียรติยศอันยิ่งใหญ่ แล้วทรงอภิเษกนางไว้ในตำแหน่งอัครมเหสี พระนางทรงเป็นดังเทพธิดาของพระสวามี และทรงคุ้นเคยกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องที่นางถวายขนมกุมมาส ๓ ก้อน แล้วได้เป็นอัครมเหสีนั้น ได้ระบือไปทั่วเมือง แม้พระภิกษุสงฆ์ก็สนทนาเรื่องของพระนาง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทรงนำเรื่องในอดีตที่พระองค์เองก็เคยถวายขนมกุมมาส แล้วได้สมบัติมากมายให้ฟังว่า

พระโพธิสัตว์ได้ไปเกิดอยู่ในตระกูลของคนเข็ญใจ เมื่อเติบโตแล้วได้อาศัยเศรษฐีคนหนึ่งทำงานรับจ้างเลี้ยงชีพ ต่อมาวันหนึ่ง ท่านได้ซื้อขนมกุมมาส ๔ ก้อน เพื่อเป็นอาหารเช้า ในระหว่างทางพบพระปัจเจกพุทธเจ้า ๔ พระองค์ กำลังเสด็จบิณฑบาตผ่านมาจึงคิดว่า เรามีขนมกุมมาสอยู่ ๔ ก้อนพอดีพอที่จะถวายพระได้ทั้ง ๔ องค์ เมื่อก่อนเราปรารถนาจะให้ทานแต่ด้วยความยากจนจึงไม่มีไทยธรรม บัดนี้ไทยธรรมก็มีแล้ว ปฏิคาหกก็มีพร้อมแล้ว เราควรจะให้ทานในตอนนี้ แล้วตกแต่งอาสนะ ๔ ที่ โดยพูนทรายขึ้น ปูลาดด้วยกิ่งไม้ และเอาผ้าเปลือกไม้ของตนที่ห่มอยู่ปูทับลงไปอีกที นิมนต์พระปัจเจก-พุทธเจ้าให้ประทับนั่ง แล้ววางขนมกุมมาส ๔ ก้อน ลงในบาตร ๔ ใบ พร้อมกับขอพรว่า “ด้วยผลแห่งการถวายขนมกุมมาสนี้ ขึ้นชื่อว่าการเกิดเป็นคนยากจน ขออย่าได้มีแก่ข้าพเจ้าเลย และขอให้การถวายทานครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยแห่งการบรรลุพระสัพพัญญุตญาณด้วยเถิด” เมื่อพระปัจเจกพุทธเจ้าเสวยเสร็จแล้ว ก็ทรงกระทำอนุโมทนาให้สมปรารถนาดังที่ขอพร แล้วเหาะไปเขานันทมูลกะทันที

ส่วนพระโพธิสัตว์ยืนประคองอัญชลีส่งเสด็จ ได้ยึดเอาพระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ พอพระปัจเจกพุทธเจ้าเหล่านั้นละสายตาไป ท่านก็ตั้งปณิธานว่า จะทำจิตให้เลื่อมใสอย่างนี้

ตลอดไป แม้ทานน้อยนิดแต่ถวายถูกเนื้อนาบุญ และตามรำลึกถึงทานนั้นอยู่ตลอดเวลาจนหมดอายุขัย ละโลกไปแล้ว ท่านก็ถือกำเนิดเป็นพรหมทัตกุมาร เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าพาราณสี เมื่อเสด็จดำเนินไปด้วยพระบาท ก็ทรงสามารถระลึกชาติหนหลัง ได้ปรากฏชัดเหมือนเห็นเงาหน้าของพระองค์อยู่ในกระจกเงาอย่างนั้น ทรงรู้ว่าได้เคยเป็นลูกจ้างในนครนี้มาก่อน มีชีวิตอยู่อย่างลำบาก แต่โชคดีที่ได้ทำบุญถวายทานถูกทักขิไณยบุคคล จึงได้ถือกำเนิดในตระกูลสูง เมื่อพระราชบิดาได้สวรรคตลงก็เสด็จขึ้นครองราชย์แทน

ในวันฉัตรมงคล เหล่าเสนาอำมาตย์ได้นำพระราชธิดาผู้เลอโฉมของพระเจ้าโกศลมาถวาย พระองค์ก็ทรงแต่งตั้งให้เป็นอัครมเหสี แล้วเสด็จขึ้นปราสาทประทับนั่งบนราชบัลลังก์ แวดล้อมด้วยข้าราชบริพาร พราหมณ์ คหบดี เศรษฐีมหาศาล และประชาชน พร้อมทั้งสตรีนักฟ้อนรำจำนวน ๑๖,๐๐๐ นาง ประหนึ่งเทพอัปสรในสวรรค์ ทรงพอพระทัยในสิริราชสมบัตินั้น

เมื่อทอดพระเนตรดูสิ่งที่อยู่ต่อเบื้องพระพักตร์ ก็ทรงหวนรำลึกถึงกุศลกรรมที่ได้บำเพ็ญไว้ในชาติปางก่อน พระสรีระทั้งสิ้นได้เต็มเปี่ยมไปด้วยมหาปีติ ถึงกับขับเพลงท่ามกลางมหาชนด้วยเนื้อความว่า “การปรนนิบัติพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย มีผลหาน้อยกว่านี้ไม่ เชิญท่านทั้งหลายมาดูผลของ

การถวายขนมกุมมาสเถิด แม้จะไม่ประณีต มีรสจืดสนิท ยังมีอานิสงส์ใหญ่ถึงเพียงนี้ เป็นเหตุให้เราได้ราชสมบัติครอบครองทั้งแผ่นดินในชมพูทวีป" พระองค์ทรงเบิกบานพระทัย และได้ให้โอวาทแก่พสกนิกรทั้งหลาย ให้ขวนขวายในบุญกุศล อย่าได้ประมาทในชีวิต ให้ตั้งหน้าตั้งตาทำความดีกันให้เต็มที่ จะได้ถึงพร้อมด้วยสมบัติทั้งหลาย เช่นเดียวกับพระองค์

เราจะเห็นว่า บุญกุศลนี้เป็นเรื่องอัศจรรย์ เป็นเรื่องอจินไตยที่บันดาลทุกสิ่งให้สมปรารถนาได้ เพราะบุญเป็นบ่อเกิดแห่งความสุข และความสำเร็จทั้งมวล อุปสรรคต่างๆ ที่บังเกิดขึ้นก็จะมลายหายสูญไปหมด ด้วยกระแสธารแห่งบุญที่เราได้สั่งสมเอาไว้อย่างดีแล้ว เพราะฉะนั้นไม่ว่าเราจะอยู่ในเพศภาวะใด หรืออยู่แห่งหนตำบลใดก็ตาม อย่าขาดการทำบุญกุศล ไม่ว่าเศรษฐกิจจะดีขึ้นหรือตกต่ำ ฝนจะตก รถจะติด ก็อย่าขาดในการสั่งสมบุญ ให้หมั่นขวนขวายสร้างบุญบารมีกันทุกอนุวินาที เป็นนักสร้างบารมีที่ไม่ว่างเว้นจากการสร้างบารมี ทำความดีกันตลอดเวลา เมื่อถึงคราวบุญส่งผล ความอัศจรรย์ที่เป็นเรื่องอจินไตยก็จะเกิดขึ้นกับตัวของเราเอง เมื่อนั้น เราจะเกิดความปีติและภาคภูมิใจ ฉะนั้นให้รักในการแสวงหาบุญกุศลกันยิ่งชีวิต

๕๙

อานิสงส์
อนุโมทนาบุญ

ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ มหาอุบาสิกาวิสาขา สหายของดิฉันอยู่ในกรุงสาวัตถี ได้สร้างมหาวิหารถวายสงฆ์ ดิฉันเห็นมหาวิหารและการบริจาคทรัพย์อุทิศสงฆ์ ได้บังเกิดความเลื่อมใสในบุญนั้น จึงอนุโมทนาบุญด้วยใจที่เปี่ยมด้วยศรัทธาและมหาปีติ ดิฉันได้วิมานที่อัศจรรย์น่าทัศนา ก็เพราะการอนุโมทนาบุญอันบริสุทธิ์ในครั้งนั้น

สรรพสัตว์ทั้งหลายที่เวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ ต่างปรารถนาความสุขและความปลอดภัยในชีวิต เพราะธรรมชาติของสัตวโลกนั้น มีความกลัวเป็นพื้นฐาน จึงต้องแสวงหาที่พึ่งเพื่อเพิ่มเติมความมั่นใจและความปลอดภัยในชีวิต แต่น้อยคนนักจะรู้ว่า ที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดคืออะไร อยู่ตรงไหน จะเข้าถึงได้ด้วยวิธีการใด พวกเรานับว่าเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐที่รู้ว่า พระรัตนตรัยเป็นสิ่งประเสริฐ เป็นเยี่ยมกว่ารัตนะใดๆ ในภพสาม เป็นเครื่องส่องนำทางให้เราได้เข้าถึงสุคติสวรรค์และนิพพาน ช่วงเวลานี้จึงมีคุณค่ายิ่ง ที่เราจะมาตรึกระลึกนึกถึงพระรัตนตรัย ด้วยการเจริญสมาธิภาวนา เพื่อให้เข้าถึงแก่นแท้ของชีวิต

มีวาระพระบาลีที่ใน วิหารวิมาน ความว่า

“บุคคล ๘ จำพวก ๔ คู่ ที่ท่านผู้รู้สรรเสริญแล้ว เป็นพระทักขิไณยบุคคล เป็นสาวกของพระสุคต ทานที่ถวายในบุคคลเหล่านี้ มีผลมาก พระสงฆ์นี้เป็นบุญเขตที่กว้างใหญ่คำนวณนับมิได้ เหมือนสาครมหาสมุทรนับจำนวนน้ำมิได้ ก็พระสงฆ์เหล่านี้เป็นผู้ประเสริฐสุดเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าผู้มีความเพียร เป็นผู้สร้างแสงสว่าง กล่าวสอนธรรม ชนเหล่าใดถวายทานอุทิศพระสงฆ์ ทานของชนเหล่านั้นเป็นอันได้ถวายดีแล้ว”

การทำบุญถวายสงฆ์มีอานิสงส์ใหญ่ จะนับจะประมาณมิได้ เหมือนชาวนาหว่านพืชลงในเนื้อนาดี ฉันใด ผู้ปรารถนาสวรรค์นิพพาน ก็ต้องรู้จักเลือกเนื้อนาบุญที่ให้ผลเกินควรเกินคาด ฉันนั้น ถ้าหว่านพืชคือศรัทธา แล้วถวายทานในเนื้อนาบุญอันเลิศ ผลบุญอันเลิศย่อมบังเกิดขึ้น ทรัพย์สมบัติที่หามาได้ด้วยความยากลำบากนั้นก็คุ้มค่า เพราะบุญจะช่วยเชื่อมสายสมบัติ ให้ได้เป็นเจ้าของสมบัติใหญ่ไปทุกภพทุกชาติ

ที่น่าอัศจรรย์คือ เพียงแค่ทำจิตให้เลื่อมใสในบุญกุศลที่คนอื่นได้สร้าง แล้วกล่าวคำอนุโมทนาบุญด้วย ยังเป็นเหตุให้ได้สุคติโลกสวรรค์อย่างคาดไม่ถึงเลยทีเดียว บุญจากการอนุโมทนาที่เรียกว่า **ปัตตานุโมทนามัย** เป็นบุญพิเศษที่บางท่านมองข้ามไป พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้ว่า การอนุโมทนาบุญนี่แหละเป็นทางมาแห่งบุญ เพราะเป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ประการ จึงเป็นสิ่งที่เราควรให้ความสำคัญ และให้อนุโมทนาบุญเมื่อเห็นคนอื่นทำความดีกัน

*ดังเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยพุทธกาล มหาอุบาสิกาวิสาขาได้สร้างวิหารถวายสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข ท่านได้สละเครื่องประดับซึ่งมีราคาถึง ๙ โกฏิ สร้างปราสาทหลังใหญ่ ให้

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๓๕๔

เป็นที่ประทับของพระผู้มีพระภาคเจ้า และเป็นที่อยู่ของภิกษุสงฆ์ถึง ๑,๐๐๐ ห้อง คือชั้นล่าง ๕๐๐ ห้อง ชั้นบน ๕๐๐ ห้อง เสมือนเทพวิมาน มีภาคพื้นดุจคลังแก้วมณี และการก่อสร้างในครั้งนี้มีพระมหาโมคคัลลานเถระเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างทั้งหมด

การก่อสร้างวิหารใช้เวลา ๙ เดือนจึงสำเร็จ จากนั้นมีการฉลองวิหารโดยใช้เงินถึง ๙ โกฏิ มหาอุบาสิกาวิสาขาพร้อมด้วยเพื่อนหญิงประมาณ ๕๐๐ คน ขึ้นไปชมปราสาท ได้เห็นสิริสมบัติของปราสาทนั้น เกิดความปลื้มปีติในมหาทานบารมีของตน จึงพูดกับเพื่อนหญิงว่า “พวกเธอจงอนุโมทนาบุญที่ฉันได้ขวนขวายทำเถิด ฉันขอให้ส่วนบุญแก่พวกเธอ” เพื่อนหญิงทั้งหมดมีใจเลื่อมใสต่างอนุโมทนาว่า “สาธุ สาธุ ดีแล้ว”

ในบรรดาเพื่อนหญิงทั้งหมดของเธอ มีคนหนึ่งใส่ใจในการอนุโมทนาบุญเป็นพิเศษ เธอรู้สึกเลื่อมใสราวกับตนเองได้ทำด้วยมือฉะนั้น ครั้นละโลกเธอได้ไปบังเกิดในภพดาวดึงส์และด้วยบุญญานุภาพของเธอ วิมานหลังใหญ่กว้างยาวและสูง ๑๖ โยชน์ได้บังเกิดขึ้น วิมานนั้นประดับประดาด้วยห้องรโหฐาน กำแพงอุทยาน และสระโบกขรณี ปรากฏล่องลอยอยู่ในอากาศแผ่รัศมีไปได้ ๑๐๐ โยชน์ ครั้นเธอก้าวเดินก็เดินไปพร้อมกับวิมาน

วันหนึ่ง พระอนุรุทธะเที่ยวจาริกไปในเทวโลก เห็นเพื่อน

ของมหาอุบาสิกาวิสาขา ก็จำได้ จึงเข้าไปถามว่า

“ดูก่อนเทพธิดา ท่านมีวรรณะงาม เปล่งรัศมีสว่างไสวไปทุกทิศเหมือนดาวประกายพรึก เมื่อท่านฟ้อนรำอยู่ เสียงอันเป็นทิพย์น่ารื่นรมย์ใจ ก็เปล่งออกจากอวัยวะน้อยใหญ่ทุกส่วน พร้อมกับกลิ่นกายที่หอมฟุ้ง เมื่อท่านเคลื่อนไหวกาย เครื่องประดับที่ช้องผมก็เปล่งเสียงกังวานฟังไพเราะ มาลัยประดับศีรษะเมื่อต้องลม ก็ส่งเสียงดังกังวานไพเราะยิ่งนัก พวงมาลัยบนศีรษะของท่านก็มีกลิ่นหอม ดูก่อนเทพธิดา ผลบุญที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เป็นเพราะท่านได้ทำกรรมอะไรมา”

เทพธิดาผู้มีบุญตอบว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ มหาอุบาสิกาวิสาขา สหายของดิฉันอยู่ในกรุงสาวัตถี ได้สร้างมหาวิหารถวายสงฆ์ดิฉันเห็นมหาวิหารและการบริจาคทรัพย์อุทิศสงฆ์ได้บังเกิดความเลื่อมใสในบุญนั้น จึงอนุโมทนาบุญด้วยใจที่เปี่ยมด้วยศรัทธาและมหาปีติ ดิฉันได้วิมานที่อัศจรรย์น่าทัศนา ก็เพราะการอนุโมทนาบุญอันบริสุทธิ์ในครั้งนั้น วิมานลอยไปในเวหาเปล่งรัศมีสว่างไสว ห้องรโหฐานที่อยู่อาศัย ล้วนแล้วแต่บุญปรุงแต่งประหนึ่งเนรมิตไว้เป็นส่วนๆ เมื่อส่องแสงก็ส่องสว่างไป ๑๐๐ โยชน์โดยรอบทิศ

นอกจากนี้ วิมานของดิฉันยังมีสระโบกขรณี มีหมู่มัจฉา

แหวกว่ายน่าดูชม มีน้ำใสสะอาด ปูลาดไว้ด้วยทรายทอง ดารดาษไปด้วยปทุมบัวหลวงหลากชนิด ยามลมรำเพย ก็โชยกลิ่นระรื่นจรุงใจ มีรุกขชาตินานาชนิดคือ หว้า ขนุน ตาล มะพร้าว และต้นไม้ผลไม้นานาพันธุ์เกิดขึ้นเองภายในนิเวศน์ โดยไม่ต้องปลูก วิมานนี้กึกก้องไปด้วยเสียงดนตรี เหล่าอัปสรเทพนารีต่างส่งเสียงรื่นเริงยินดี วิมานมีรัศมีสว่างไสวไปทุกทิศและน่าชมเช่นนี้ล้วนบังเกิดขึ้นเพราะกุศลกรรมที่เกิดจากการอนุโมทนาบุญเพียงอย่างเดียวเท่านั้น”

พระอนุรุทธเถระคิดว่า เพียงแค่อนุโมทนาบุญในมหาทานที่ผู้อื่นทำ ยังได้เสวยทิพยสมบัติมากมายถึงเพียงนี้ แล้วมหาอุบาสิกาวิสาขาผู้เป็นต้นบุญในการถวายมหาวิหาร หากละโลกไปแล้ว เธอจะไปบังเกิดที่ไหน ดังนั้นพระอนุรุทธเถระจึงได้ถามเทพธิดา

เทพธิดาตอบว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ มหาอุบาสิกาวิสาขานั้นเป็นสหายของดิฉัน ได้สร้างมหาวิหารถวายสงฆ์ เธอได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นนิมมานรดี เป็นปชาบดีของท้าวสุนิมมิตเทวราช วิบากแห่งกรรมของมหาอุบาสิกาวิสาขาที่ใครๆ คาดไม่ถึง เพราะเธอได้สั่งสมบุญกุศลไว้มากมายกว่าดิฉันยิ่งนัก

ขอพระคุณเจ้าโปรดชักชวนคนอื่นๆ ว่า พวกท่านจงถวาย

ทานแด่สงฆ์เถิด และจงมีใจเลื่อมใสฟังธรรม การได้อัตภาพเป็นมนุษย์เป็นการได้โดยยาก บุคคลเหล่าใด ๘ จำพวก ๔ คู่ ที่ท่านผู้รู้สรรเสริญแล้ว บุคคลเหล่านั้นเป็นทักขิไณยบุคคลเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า ทานที่ถวายในบุคคลเหล่านี้ย่อมมีผลมาก เพราะพระสงฆ์เป็นบุญเขตที่กว้างใหญ่ ไม่อาจคำนวณนับได้ เหมือนสาครมหาสมุทรนับจำนวนน้ำมิได้ พระสงฆ์เป็นผู้ประเสริฐสุด เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า เป็นผู้สร้างแสงสว่าง กล่าวสอนธรรม ชนเหล่าใดถวายทานอุทิศพระสงฆ์ ทานของชนเหล่านั้นเป็นอันถวายดีแล้ว บูชาดีแล้ว ทักษิณานั้นถึงสงฆ์แล้วย่อมมีผลมาก ชนเหล่าใดยังท่องเที่ยวอยู่ในภพ พึงกำจัดมลทิน คือความตระหนี่ พร้อมทั้งบาปอกุศล ชนเหล่านั้นย่อมเข้าถึงแดนสวรรค์”

เราจะเห็นว่า เพียงแค่อนุโมทนาบุญในมหาทานบารมีที่คนอื่นทำ ยังได้รับอานิสงส์ใหญ่เกินควรเกินคาดถึงเพียงนี้ การเปล่งถ้อยคำที่ออกมาจากใจว่า “ขออนุโมทนาบุญ” จึงมิใช่คำที่พอดีพอร้าย หากใจเรามีมหาปีติเลื่อมใสในบุญกุศลที่บุคคลอื่นทำจริงๆ เหมือนอย่างเทพธิดาที่หลวงพ่อได้นำมาเล่าให้ฟัง ผลบุญจะบังเกิดขึ้นกับตัวเรามากทีเดียว อย่างน้อยก็ครึ่งหนึ่ง ดังนั้น ให้หมั่นมีมุทิตาจิตกับคนอื่น เมื่อเห็นบุคคลใดทำความดี แม้เพียงเล็กน้อย ก็ให้รีบยกมือกล่าวอนุโมทนาสาธุการกับ

บุคคลนั้นทันที

และถ้าจะให้ดี ตัวเรานั่นแหละควรขวนขวายในการทำบุญกุศลให้เต็มที่ อย่ามัวคิดดูก่อน แต่จงเร่งรีบทำบุญก่อนใคร ไม่คอยแต่รออนุโมทนาบุญกับใคร แต่ให้คนอื่นมาอนุโมทนาบุญที่ได้ทำไปกับเรา เราจะได้เป็นต้นบุญต้นแบบให้กับชาวโลก และเป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ทั้งหลายอีกด้วย

๑๐

อานิสงส์ของการไม่นอกใจสามี

สมัยที่ดิฉันได้เกิดเป็นมนุษย์นั้นดิฉันเป็นผู้มีความซื่อตรง มีวาจาสัตย์ ไม่คิดนอกใจสามี ได้ถนอมน้ำใจสามีเหมือนมารดาถนอมบุตรผู้เป็นที่รัก แม้บางครั้งดิฉันจะรู้สึกไม่พอใจ ดิฉันก็จะไม่ลุแก่อำนาจอารมณ์ จะไม่กล่าวคำหยาบคาย ตั้งอยู่ในสัจจะอย่างเคร่งครัด..... เพราะบุญนั้นส่งผลให้ดิฉันมีวรรณะที่งดงามอย่างนี้ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์ที่น่าใคร่น่าปรารถนาจึงบังเกิดขึ้น

อายตนนิพพาน คือ เป้าหมายที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และพระอรหันตเจ้าทั้งปวง ได้เข้าถึงแล้ว ท่านเหล่านั้นเป็นผู้ถึงความเต็มเปี่ยมไปด้วยบรมสุข อันเป็นอมตะ ไม่มีเกิด ไม่มีแก่ ไม่มีตาย ไม่มีการไป ไม่มีการมา ไม่มีการเคลื่อนย้ายอีกต่อไปแล้ว อายตนนิพพานเป็นจุดสุดท้ายของทุกๆ ชีวิตที่จะไปอยู่ที่ตรงนั้น สรรพสัตว์ทั้งหลายที่เกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติ ต่างมีเป้าหมายอย่างนี้เหมือนกัน เพียงแต่ถูกอาสวกิเลสมาห่อหุ้มดวงจิต ปิดบังไม่ให้รู้แจ้งเห็นจริงในเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต นับเป็นความโชคดีที่เราทั้งหลายได้มารู้จักหนทางอันประเสริฐ ที่จะทำให้เราได้รู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งเหล่านี้

*มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ปฐมปติพพตาวิมาน ความว่า

“เราดำรงมั่นอยู่ในคำสัตย์ ละการกล่าวเท็จ ยินดีในการให้ทาน ชอบอุทิศตนสงเคราะห์ผู้อื่น มีใจเลื่อมใส ได้บริจาคข้าวและน้ำ เป็นทานอันไพบูลย์โดยเคารพ เพราะบุญนั้น ผลแห่งบุญอันไม่มีประมาณจึงสำเร็จแก่เรา”

---

*มก. เล่ม ๔๘ หน้า ๙๒

คำกล่าวนี้ เป็นคำกล่าวของเทพธิดาองค์หนึ่ง ที่พูดออกมาด้วยความปีติในอานุภาพแห่งบุญที่ตนเองได้ทำไว้ ความดีที่ตั้งใจปฏิบัติมายาวนานในสมัยที่เคยเกิดเป็นมนุษย์ ได้ส่งผลให้เป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยทิพยสมบัติอันประณีต เทพธิดาองค์นี้เป็นพยานยืนยันได้ดีถึงผลแห่งการทำความดี ซึ่งผลแห่งการกระทำนั้นไม่ได้สูญหายไปไหน ยังคงรอคอยส่งผลให้กับผู้กระทำอยู่เสมอ เหมือนหมู่ญาติที่รอคอยการกลับมาเยือนของบุคคลผู้เป็นที่รักยิ่งของตน

การทำความดีด้วยการตั้งอยู่ในคำสัตย์นั้น หมายถึง ได้ปฏิบัติตนให้ตั้งอยู่ในความซื่อสัตย์ เป็นคนตรง มีคำพูดที่เป็นอรรถเป็นธรรม เป็นอรรถหมายถึง เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป็นธรรมหมายถึง ก่อให้เกิดแต่สิ่งที่ดีงาม ที่เป็นธรรมล้วนๆ บริสุทธิ์ล้วนๆ ไม่มีสิ่งอื่นใดที่เป็นบาปอกุศลเข้ามาเจือปน การที่จะได้ชื่อว่าเป็นบุคคลผู้ตั้งอยู่ในคำสัตย์นั้น จะต้องเป็นผู้ที่ยึดมั่นในคำพูดของตนเอง และสามารถปฏิบัติได้ตามที่พูดอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง แม้แต่อมนุษย์หรือเทวดาทั้งหลายก็ไม่สามารถที่จะติเตียนได้ และการที่เป็นผู้ยินดีในการให้ทานนั้น เป็นการขจัดความตระหนี่ออกไปจากใจของตนเอง ผู้ที่ให้บ่อยๆ ให้เป็นประจำจนเป็นอุปนิสัย จะมีใจที่กว้างใหญ่ไม่มีประมาณ เป็นทางมาแห่งสิริมหาสมบัติทั้งปวงแก่ผู้นั้น

เหมือนเรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้น เมื่อครั้งสมัยพุทธกาล มีตัวอย่างของผู้ที่ตั้งมั่นอยู่ในความดีเช่นนี้ ดังหญิงคนหนึ่งที่อยู่ในเมืองสาวัตถี นางเป็นหญิงที่มีจิตใจดีงามมาตั้งแต่เด็ก ครั้นแต่งงานมีครอบครัว ก็เป็นคนที่มีความอดทนและมีเหตุผล ได้ปฏิบัติดูแลสามีด้วยความเคารพ เมื่อสามีให้คำแนะนำอะไรก็ตาม นางรับฟังด้วยความเคารพยำเกรง และก็นำมาแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เป็นหญิงที่มีความซื่อสัตย์ต่อสามีมาก เมื่อสามีมาชี้ขุมทรัพย์ด้วยการตักเตือนก็น้อมรับ แม้บางครั้งจะรู้สึกโกรธบ้าง แต่นางเป็นผู้ไม่ลุแก่อำนาจโทสะ ไม่หุนหันพลันแล่น จะนิ่งๆ เก็บอารมณ์ความรู้สึกได้ดี และรอคอยเวลาที่ต่างคนต่างใจใสดีแล้ว จึงจะชี้แจงเหตุผล ไม่กล่าวถ้อยคำหยาบ จะพูดแต่เรื่องจริงและเป็นประโยชน์เท่านั้น

การปฏิบัติตัวเช่นนี้ นับเป็นคุณธรรมความดีที่หาได้ยาก และทำได้ยาก ในขณะเดียวกันนางก็เป็นผู้ที่ไม่เคยขาดการให้ทานเลย เป็นกุลสตรีที่มีสัมมาทิฏฐิ เชื่อเรื่องบุญเรื่องบาป มีความเลื่อมใสที่เต็มเปี่ยมในพระรัตนตรัย ให้ทานเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยจะหาโอกาสเดินทางไปที่มหาวิหารเชตวัน เพื่อไปฟังธรรมและสร้างมหาทานบารมีเป็นประจำไม่เคยว่างเว้นเลย

เนื่องจากชีวิตของมนุษย์มีความไม่แน่นอน มรณภัยจะมาถึงเมื่อไรก็ได้ วันหนึ่ง ขณะนางทำหน้าที่แม่บ้านเหมือนทุกวันที่

ผ่านมา นางเกิดล้มป่วยลงอย่างกะทันหัน สิ้นชีวิตลงทันที

ด้วยอานุภาพแห่งการสร้างความดี ที่นางเป็นผู้ตั้งมั่นในความสัตย์และหมั่นทำบุญไม่เคยขาด ส่งผลให้ไปบังเกิดบนภพดาวดึงส์ มีทิพยวิมานที่สวยงามมารองรับ อาณาบริเวณรอบวิมานนั้น จะมีฝูงนกกระเรียน นกยูง หงส์ และนกดุเหว่าที่เป็นทิพย์ชุมนุมกันอยู่มาก พากันส่งเสียงร้องอย่างไพเราะ เสนาะโสต มหาวิมานก็ดารดาษไปด้วยทิพยบุปผชาติอันวิจิตรสวยงาม เหล่าเทพบุตรเทพธิดาทั้งหลายพากันมาสมาคมกับเทพธิดานี้

พระมหาโมคคัลลานะ อริยสาวกผู้เป็นเอตทัคคะในทางมีฤทธิ์ ได้เที่ยวจาริกไปในเทวโลกอยู่เป็นประจำ วันหนึ่ง ในขณะที่เหาะมา ท่านเห็นวิมานทองของเทพธิดาองค์นี้ ผู้มีรัศมีกายที่สว่างไสวมาก รุ่งเรืองโดดเด่นเช่นพระอาทิตย์ เป็นรัศมีที่เย็นตาเย็นใจ ทั้งมหารัตนะทั้งหลายก็มากมาย ส่องประกายระยิบระยับไปทั่วอาณาบริเวณวิมาน เหล่าเทพยดาทั้งปวงก็แวะเวียนเข้ามาเยี่ยมเยือนเทพธิดานี้ไม่ขาดเลย พระเถระปรารถนาจะทราบบุพกรรมของนาง จึงถามว่า

“ดูก่อนเทพีผู้มีอานุภาพมาก นกกระเรียน นกยูงทอง หงส์ และดุเหว่า อันเป็นทิพย์ ส่งเสียงร้องอย่างไพเราะชุมนุมกันมากมาย วิมานก็ดารดาษไปด้วยดอกไม้ทิพยสุคนธ์ เทพบุตร

เทพธิดาต่างมาสมาคมกับเธอผู้นั่งอยู่ในวิมานนั้น เหล่าเทพผู้มีฤทธิ์ต่างสำแดงฤทธิ์ นางอัปสรผู้เป็นบริวารก็ฟ้อนรำขับร้องอยู่ข้างๆ ให้เธอได้บันเทิงใจ ดูก่อนเทพีผู้มีอานุภาพมาก ตัวเธอเองก็เต็มเปี่ยมด้วยเทวฤทธิ์ ในสมัยครั้งที่เป็นมนุษย์ เธอได้สร้างบุญพิเศษอะไรไว้”

เทพธิดาตอบว่า “สมัยที่ดิฉันได้เกิดเป็นมนุษย์นั้น ดิฉันเป็นผู้มีความซื่อตรง มีวาจาสัตย์ ไม่คิดนอกใจสามี ได้ถนอมน้ำใจสามีเหมือนมารดาถนอมบุตรผู้เป็นที่รัก แม้บางครั้งดิฉันจะรู้สึกไม่พอใจ ดิฉันก็จะไม่ลุแก่อำนาจอารมณ์ จะไม่กล่าวคำหยาบคาย ตั้งอยู่ในสัจจะอย่างเคร่งครัดขนาดเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ละการกล่าวเท็จโดยสิ้นเชิง เป็นผู้ยินดีในการให้ทานไม่เคยขาดเลย ชอบอุทิศตนเองเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เห็นแก่ความยากลำบาก มีจิตใจเลื่อมใสในพระรัตนตรัยไม่คลอนแคลน ได้ถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรณะจนตลอดชีวิต เมื่อจะบริจาคข้าวและน้ำ ก็ได้ถวายทานอย่างเต็มกำลังด้วยความเคารพ ไม่มีความตระหนี่เลย เพราะบุญนั้นส่งผลให้ดิฉันมีวรรณะที่งดงามอย่างนี้ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์ที่น่าใคร่น่าปรารถนาจึงบังเกิดขึ้น พระเถรเจ้าผู้มีอานุภาพมาก ผลแห่งบุญนี้น่าอัศจรรย์ยิ่งนัก เพราะบุญที่ดิฉันได้กระทำในครั้งนั้น ทำให้ดิฉันสมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยทิพยสมบัติทั้งหลายอย่างนี้”

เมื่อพระมหาโมคคัลลานะได้ฟังเรื่องราวการทำความดีของเทพธิดาแล้ว ท่านก็ชื่นชมอนุโมทนา แล้วกลับไปกราบทูลพระบรมศาสดา พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงยืนยันถ้อยคำทั้งหมดของเทพธิดาว่าเป็นความจริงอย่างนั้นทุกประการ แล้วพระองค์ยังตรัสสอนให้พุทธบริษัทดำรงตนอยู่ด้วยการทำความดีเช่นนี้ด้วย

เราจะเห็นว่าผลแห่งการทำความดีนั้นไม่ได้สูญหายไปไหน การปฏิบัติตนของเราในทุกๆ เรื่อง มีผลโดยตรงต่อตัวเราเอง ทั้งนั้น หลายท่านยังต้องใช้ชีวิตครองเรือนกันอยู่ ก็ขอให้ดูแบบอย่างเทพธิดาองค์นี้ ที่รู้ว่าการเป็นศรีภรรยาต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร ต้องเป็นผู้ไม่เห็นแก่อารมณ์ชั่ววูบ คืออดเปรี้ยวไว้กินหวานอย่างไรบ้าง เวลามีเรื่องราวกระทบกระทั่งกัน ขอให้ใช้สติใคร่ครวญให้ดี อย่าลุอำนาจโทสะ ให้พูดคุยกันด้วยใจใสๆ มีแต่ความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน และตั้งอยู่ในความดีด้วยกันทั้งสองฝ่าย ถ้าทำได้อย่างนี้ เราก็จะเป็นครอบครัวแก้ว ครอบครัวธรรมกายกันทุกๆ ครอบครัว

ประวัติย่อ
พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

สมณศักดิ์ พ.ศ.๒๕๓๕	ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะ ชั้นสามัญ ที่ พระสุธรรมยานเถร
พ.ศ.๒๕๓๙	ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะ ชั้นราช ที่ พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (ฝ่ายวิปัสสนาธุระ)
นามและฉายา	ไชยบูลย์ ธมฺมชโย (สุทธิผล)
ชาติกาล	วันเสาร์ที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๗
ชาติภูมิ	อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
บรรพชาอุปสมบท	วันพุธที่ ๒๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒ ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ โดยมี สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ ๙) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ในขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระเทพวรเวที เป็นพระอุปัชฌาย์
วิทยฐานะ	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ นักธรรมโท สำนักเรียนวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำแหน่ง	อธิบดีสงฆ์วัดพระธรรมกาย ประธานมูลนิธิธรรมกาย เจ้าสำนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย

ผลงานโดยสังเขป

๑. จัดพิธีมุทิตาสักการะพระภิกษุสามเณรเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งจัดมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๑ เพื่อยกย่องผู้ที่สอบได้เปรียญธรรมชั้นสูงสุดของการคณะสงฆ์ไทย

๒. เป็นผู้ริเริ่มโครงการอบรมให้ความรู้แก่พระนักบริหาร และพระกัลยาณมิตรอย่างมีระบบ

๓. จัดส่งเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิธรรมกายเข้าเป็นภาคีสมาชิกขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก และองค์การสหประชาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ทั่วโลก

๔. สร้างวัดในทวีปอเมริกา ทวีปยุโรป ทวีปออสเตรเลีย และทวีปเอเชีย รวมทั้งศูนย์ปฏิบัติธรรมกว่า ๑๐๐ แห่ง ทั่วโลก เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และส่งเสริมการปฏิบัติธรรมแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๕. นำเสนอให้มีวันสมาธิโลก และจัดวันสมาธิโลก ร่วมกับองค์การยุวพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก โดยกำหนดให้วันที่ ๖ สิงหาคม ของทุกปีเป็นวันที่ชาวโลกทั้งหลายจะได้ทำใจให้เป็นสมาธิร่วมกัน

๖. จัดตั้งโครงการสร้างเสริมคุณธรรมกว่า ๑๐๐ โครงการ แก่เยาวชนและประชาชนทั่วประเทศ เช่น โครงการบรรพชา-อุปสมบทหมู่ นักเรียนนิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ภาคฤดูร้อน ภาคเข้าพรรษา เป็นประจำตลอดปี โครงการอบรมธรรมทายาทหญิง โครงการสมาธิแก้ว เป็นต้น

๗. จัดตั้งโครงการปฏิบัติธรรมพิเศษ ซึ่งจัดให้มีการสอนสมาธิภาวนานอกสถานที่ ครั้งละ ๑ สัปดาห์ ตลอดทั้งปี

๘. จัดตั้งโครงการบ้านกัลยาณมิตร โดยส่งพระอาจารย์ออกบรรยายธรรมในสถานศึกษาและสถาบันต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเป็นประจำ

๙. ริเริ่ม ปลูกฝัง และสร้างค่านิยมในการแต่งชุดขาวเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ รณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนเข้าร่วมปฏิบัติธรรมโดยมีคำขวัญว่า “ไปวัดทุกวันอาทิตย์ เพื่อสร้างชีวิตให้มีคุณค่า”

๑๐. ริเริ่มโครงการตอบปัญหาธรรมะ ทางก้าวหน้า เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๒๕ มีผู้เข้าสอบเพียง ๓๐๐ คน จนถึงปีพ.ศ.๒๕๔๖ มียอดผู้เข้าสอบมากถึง ๔,๐๖๗,๓๗๒ คน

๑๑. เป็นผู้สนับสนุนการศึกษาภาษาบาลี จนมีภิกษุสามเณรสอบได้มากที่สุดของประเทศติดต่อกันหลายปี และสร้างประวัติศาสตร์การศึกษาที่มีนักเรียนสอบได้มากถึง ๒๑๓ รูป

๑๒. เป็นผู้ริเริ่มโครงการ “เทเหล้า-เผาบุหรี่” อย่างเห็นเป็นรูปธรรม และจัดทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จนปรากฏว่ามีการเลิกดื่ม เลิกขาย และเลิกผลิตกันมากมายทั่วโลก

๑๓. เทศน์ สอนธรรมะ และการเจริญสมาธิภาวนาทุกวันแก่ประชาชนทั่วไป ณ สภาธรรมกายสากล วัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี

๑๔. ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ-สามเณร นักเรียน นิสิต นักศึกษา ปีละกว่า ๒,๐๐๐ ทุน ทุกปี

พจนานุกรม

สำหรับหนังสือธรรมะเพื่อประชาชน

กฐิน ตามศัพท์แปลว่า ไม้สะดึง คือไม้สำหรับทำจีวร, ในทางพระวินัย ใช้เป็นชื่อเรียก สังฆกรรมอย่างหนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่สงฆ์ ผู้จำพรรษาแล้ว

กตัญญุตา ความเป็นคนกตัญญู, ความเป็นผู้รู้คุณ

กตัตตากรรม กรรมสักว่าทำ คือ ไม่ได้จงใจจะให้เป็นอย่างนั้นโดยตรง ทำไปโดยไม่ตั้งใจชัดเจน

กสิณ วัตถุอันจูงใจ คือ จูงใจให้เข้าไปผูกอยู่ ใช้สำหรับเพ่ง เพื่อจูงจิตให้เป็นสมาธิ

กหาปณะ ชื่อมาตราเงินในสมัยโบราณ
๑ กหาปณะ เท่ากับ ๒๐ มาสก หรือ ๔ บาท

กัป กาลกำหนด, ระยะเวลายาวนานเหลือเกิน

กัมมัฏฐาน ที่ตั้งแห่งการงาน, อารมณ์เป็นที่ตั้งแห่งการงานของใจ
กัมมัฏฐาน ๔๐ คือ กสิณ ๑๐ อสุภะ ๑๐ อนุสสติ ๑๐
พรหมวิหาร ๔ อาหาเรปฏิกูลสัญญา ๑
จตุธาตุววัตถาน ๑ อรูป ๔

กามคุณ ส่วนที่ปรารถนาน่าใคร่มี ๕ อย่าง คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ที่น่าใคร่น่าพอใจ

กามฉันท์ ความพอใจรักใคร่ในอารมณ์ที่ชอบใจมีรูปเป็นต้น, ความพอใจในกามคุณทั้ง ๕

กามตัณหา ความทะยานอยากในกาม,

กามภพ ที่เกิดของผู้ที่ยังข้องอยู่ในกาม, ได้แก่ อบายภูมิ มนุษยโลก และเทวโลก

กามราคะ ความกำหนัดด้วยกิเลสกาม, ความรักใคร่กาม

กามสุขัลลิกานุโยค การประกอบตนให้พัวพันหมกมุ่นอยู่ในกามสุข เป็นที่สุดอย่างหนึ่ง ในบรรดาที่สุดสอง คือ กามสุขัลลิกานุโยค ๑ อัตตกิลมถานุโยค ๑

กามารมณ์ อารมณ์ที่น่าใคร่ น่าปรารถนา หมายถึง รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ได้แก่กามคุณ ๕ นั่นเอง

กามาวจร ซึ่งท่องเที่ยวไปในกามภพ, ซึ่งเกี่ยวข้องอยู่ในกาม

กามาสวะ อาสวะคือกาม, กิเลสดองอยู่ในสันดานที่ทำให้เกิดความใคร่

กาเมสุมิจฉาจาร ความประพฤติผิดในกามทั้งหลาย, ความผิดประเวณี

กายสุจริต ประพฤติชอบทางกาย มี ๓ อย่าง คือ เว้นจากฆ่าสัตว์ เว้นจากลักทรัพย์ เว้นจากประพฤติผิดในกาม

กาลทาน ทานที่ให้ตามกาล ไม่ใช่ให้ได้ตลอดเวลา เช่น การถวายผ้ากฐิน การถวายผ้าอาบน้ำฝน เป็นต้น ซึ่งทายกจะถวายได้ตามกำหนดเวลาที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตเท่านั้น

กาสาวพัสตร์ ผ้าที่ย้อมด้วยน้ำฝาด, ผ้าเหลืองสำหรับพระ

กิเลสกาม กิเลสเป็นเหตุใคร่, กิเลสที่ทำให้อยาก

กิเลสมาร มาร คือ กิเลสที่เข้าครอบงำจิตใจขัดขวางไม่ให้ทำความดี

กุฏิ กระท่อมหรือที่พัก ซึ่งเป็นที่อยู่ของนักบวช เช่น พระภิกษุ

กุศลกรรม กรรมดี, กรรมที่เป็นกุศล, การกระทำที่ดี คือ เกิดจากกุศล

กุศลกรรมบถ ทางแห่งกรรมดี, ทางทำดี, ทางแห่งกรรมที่เป็นกุศล, กรรมดี อันเป็นทางนำไปสู่สุคติมี ๑๐ อย่าง

กุศลธรรม ธรรมที่เป็นกุศล, ธรรมฝ่ายกุศล, ธรรมที่ดี, ธรรมฝ่ายดี

ขันติ ความอดทน

ขันธมาร ขันธ์ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นมาร เพราะเป็นสภาพอันปัจจัยปรุงแต่งขึ้น เป็นที่ตั้งแห่งทุกข์

ขิปปาภิญญา รู้ฉับพลัน

ขีณาสพ ผู้มีอาสวะสิ้นแล้ว, ผู้หมดกิเลส, พระอรหันต์

เขฬะ น้ำลาย

ครุกรรม กรรมหนักทั้งที่เป็นกุศลและอกุศล ในฝ่ายกุศล ได้แก่ ฌานสมาบัติ ในฝ่ายอกุศล ได้แก่ อนันตริยกรรม

คฤหบดี ผู้เป็นใหญ่ในเรือน, พ่อเจ้าเรือน, ผู้มั่งคั่ง

คันถธุระ ธุระ คือ การเรียนพระคัมภีร์, การศึกษาพระปริยัติธรรม

คาวุต ชื่อมาตราวัดระยะทางเท่ากับ ๘๐ อุสภะ หรือ ๑๐๐ เส้น (๔ คาวุต เป็น ๑ โยชน์)

จตุตถฌาน ฌานที่ ๔ มีองค์ ๒ ละสุขเสียได้ มีแต่อุเบกขากับเอกัคคตา

จตุปัจจัย สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ๔ อย่าง คือ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ คิลานเภสัช

จรณะ เครื่องดำเนิน, ปฏิปทาคือข้อปฏิบัติอันเป็นทางบรรลุวิชามี ๑๕ คือ สีลสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศีล อปัณณกปฏิปทา ๓ สัทธรรม ๗ และฌาน ๔

จัณฑาล ลูกต่างวรรณะ เช่น บิดาเป็นศูทร มารดาเป็นพราหมณ์ มีลูกออกมา เรียกว่า จัณฑาล

จีวร ผ้าที่ใช้นุ่งห่มของพระในพระพุทธศาสนาผืนใดผืนหนึ่งก็ได้ในจำนวน ๓ ผืน ที่เรียกว่า ไตรจีวร คือ ผ้าสังฆาฏิ ผ้าอุตราสงค์ และผ้าอันตรวาสก

จุติ เคลื่อนจากภพหนึ่งในสู่ภพอื่น, ตาย ส่วนมากใช้กับเทวดา

จุฬามณีเจดีย์ พระเจดีย์ที่บรรจุพระจุฬาโมลีของพระพุทธเจ้าในดาวดึงส์เทวโลก

ฉัพพรรณรังสี รัศมี ๖ ประการ ซึ่งเปล่งออกจากพระวรกายของพระพุทธเจ้า คือ ๑.เขียวเหมือนดอกอัญชัน ๒.เหลืองเหมือนหรดาลทอง ๓.แดงเหมือนตะวันอ่อน ๔.ขาวเหมือนแผ่นเงิน ๕.สีหงสบาทเหมือนดอกหงอนไก่ ๖.ประภัสสรเลื่อมพรายเหมือนแก้วผลึก

ชฎิล นักบวชประเภทหนึ่ง เกล้าผมมุ่นเป็นมวยสูงขึ้น มักถือลัทธิบูชาไฟ

ชนกกรรม กรรมที่นำไปเกิด, กรรมที่เป็นกุศลหรืออกุศลก็ตามที่เป็นตัวแต่งสัตว์ให้เกิด คือ ชักนำให้ถือปฏิสนธิในภพใหม่

ชมพูทวีป ชื่อประเทศอินเดียครั้งโบราณ

ชาคริยานุโยค การประกอบความเพียรเครื่องตื่นอยู่ คือ เพียรพยายามปฏิบัติธรรม ไม่เห็นแก่นอน ตื่นตัวอยู่เป็นนิตย์

ฌาน การเพ่งอารมณ์จนใจแน่วแน่เป็นอัปปนาสมาธิ

ญาณ ความรู้, ปรีชาหยั่งรู้, ปรีชากำหนดรู้

ดาวดึงส์ สวรรค์ชั้นที่ ๒ แห่งสวรรค์ ๖ ชั้น มีจอมเทพผู้ปกครอง คือ พระอินทร์

ดุสิต สวรรค์ชั้นที่ ๔ มีท้าวสันดุสิตเทวราชปกครอง เป็นชั้นที่สถิตของพระโพธิสัตว์

เดียรถีย์ นักบวชภายนอกพระพุทธศาสนา

ตถาคต พระนามอย่างหนึ่งของพระพุทธเจ้า เป็นคำที่พระพุทธเจ้าตรัสถึงพระองค์เอง

ตบะ ความเพียรเครื่องเผาผลาญกิเลส, การบำเพ็ญเพียรเพื่อกำจัดกิเลส

ไตรลักษณ์ ลักษณะ ๓ คือความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

ไตรสิกขา สิกขา ๓, ข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา ๓ อย่าง คือ ศึกษาเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา

ถูปารหบุคคล บุคคลผู้ควรแก่สถูป คือ บุคคลที่ควรนำกระดูกบรรจุสถูปไว้บูชา มี ๔ คือ ๑.พระพุทธเจ้า ๒.พระปัจเจกพุทธเจ้า ๓.พระอรหันตสาวก ๔.พระเจ้าจักรพรรดิ

ทักขิณาวัฏ เวียนประทักษิณ คือ เวียนขวาเหมือนเข็มนาฬิกา

ทักขิไณยบุคคล บุคคลผู้ควรรับทักษิณา ได้แก่ พระสงฆ์, สมณะ

ทักขิโณทก น้ำที่หลั่งในเวลาทำทาน เป็นเครื่องหมายของการให้

ทัสสนานุตตริยะ การเห็นที่ยอดเยี่ยม

ทิพพจักขุ ตาทิพย์, ญาณพิเศษของผู้ได้อภิญญาทั้งหลาย

ทิศาปาโมกข์ อาจารย์ผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง

ทุกรกิริยา การทำความเพียรอันยากที่ใครๆ จะทำได้

ทุศีล มีศีลชั่ว คือ ประพฤติไม่ดี มักละเมิดศีล

เทพธิดา นางฟ้า, หญิงชาวสวรรค์

เทพบุตร เทวดาผู้ชาย, ชาวสวรรค์เพศชาย

เทวดา หมู่เทพ, ชาวสวรรค์ เป็นคำเรียกชาวสวรรค์ทั้งเพศชายและเพศหญิง

เทวธรรม ธรรมที่ทำให้เป็นเทวดา มี ๒ อย่าง คือ หิริ และโอตตัปปะ

เทวโลก โลกของเทวดา ได้แก่ สวรรค์กามาพจร ๖ ชั้น คือ ๑.จาตุมหาราชิกา ๒.ดาวดึงส์ ๓.ยามา ๔.ดุสิต ๕.นิมมานรดี ๖.ปรนิมมิตวสวัตดี

เทโวโรหณะ การที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลกหลังออกพรรษา

ธมกรก กระบอกกรองน้ำของพระสงฆ์

ธรรมกถึก ผู้กล่าวสอนธรรม, ผู้แสดงธรรม, นักเทศน์

ธรรมาภิสมัย การตรัสรู้ธรรม, การสำเร็จมรรคผล

ธรรมาสน์ ที่สำหรับนั่งแสดงธรรม

ธุดงค์ องค์คุณเครื่องกำจัดกิเลส, ชื่อข้อปฏิบัติประเภทวัตร ที่ผู้สมัครใจจะพึงสมาทานประพฤติได้ เป็นอุบายขัดเกลากิเลส

นมัสการ การไหว้, การเคารพ, นอบน้อม

นิคหกรรม กรรมที่สงฆ์ทำแก่ภิกษุที่ควรปราบเพื่อให้เข็ดหลาบ

นิพพาน การดับกิเลสสิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ, การดับขันธ์ห้าของพระอรหันต์

นิมนต์ เชิญ หมายถึงเชิญพระ เชิญนักบวช

นิยยานิกะ ธรรมเป็นเครื่องนำสัตว์ออกไปจากกองทุกข์

นิรยบาล ผู้คุมนรก, ผู้ลงโทษสัตว์นรก

นิรามิสสุข สุขไม่เจืออามิส, สุขไม่ต้องอาศัยเครื่องล่อหรือกามคุณ

นิโรธ ความดับทุกข์ คือ ดับตัณหาได้สิ้นเชิง, ภาวะปลอดทุกข์

นิโรธสมาบัติ การเข้านิโรธ คือ ดับสัญญาความจำได้หมายรู้ และเวทนาการเสวยอารมณ์ เรียกเต็มว่าเข้าสัญญาเวทยิตนิโรธ

บรมศาสดา ศาสดาที่ยอดเยี่ยม,
พระผู้เป็นครูที่สูงสุดคือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บัณเฑาะก์ กะเทย, คนไม่ปรากฏว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง

บารมี คุณความดีที่บำเพ็ญอย่างยิ่งยวด เพื่อบรรลุจุดหมายอันสูงสุดยิ่ง มี ๑๐ คือ ทาน, ศีล, เนกขัมมะ, ปัญญา, วิริยะ, ขันติ, สัจจะ, อธิษฐาน, เมตตา, อุเบกขา

บุญนิธิ ขุมทรัพย์คือบุญ

บุพกรรม กรรมที่เคยทำไว้ในอดีต

บุพพาราม วัดที่นางวิสาขาสร้างถวายพระพุทธเจ้าและภิกษุสงฆ์ที่กรุงสาวัตถี พระพุทธเจ้าประทับที่วัดนี้ รวมทั้งสิ้น ๖ พรรษา

บุพเพสันนิวาส การเคยอยู่ร่วมกันในกาลก่อน

เบญจกามคุณ สิ่งที่น่าปรารถนาน่าใคร่ ๕ อย่าง คือ รูป เสียง กลิ่น รส และโผฏฐัพพะ

ปฏิคาหก ผู้รับทาน, ผู้รับของถวาย

ปฏิจจสมุปบาท สภาพอาศัยกันจึงเกิดมีขึ้น, การที่ทุกข์เกิดขึ้นเพราะอาศัยปัจจัยต่อเนื่องกันมา

ปฏิเวธ เข้าใจตลอด, แทงตลอด, ตรัสรู้, รู้ทะลุปรุโปร่ง

ปฏิสัมภิทา ความแตกฉาน, ปัญญาแตกฉานมี ๔ คือ ๑.แตกฉานในอรรถ ๒.แตกฉานในธรรม ๓.แตกฉานในนิรุตติ คือภาษา ๔.แตกฉานในปฏิภาณ

ปรทาริกกรรม การประพฤติล่วงเมียคนอื่น, การเป็นชู้เมียเขา

ปรมัตถบารมี บารมียอดเยี่ยม, บารมีระดับสูงสุด สูงกว่าอุปบารมี เช่น การสละชีวิต เป็นทานปรมัตถบารมี เป็นต้น

ปรมัตถประโยชน์ ประโยชน์อย่างยิ่ง คือ พระนิพพาน

ประเคน ส่งของถวายพระให้ถึงมือ

ประทักษิณ การเวียนขวา คือ เวียนอย่างเข็มนาฬิกา เป็นอาการแสดงความเคารพ

ปริพาชก นักบวชผู้ชายนอกพระพุทธศาสนาพวกหนึ่งในชมพูทวีป ชอบสัญจรไปในที่ต่างๆ สำแดงทรรศนะทางลัทธิของตน

ปฤษฎางค์ อวัยวะเบื้องหลัง, ส่วนหลัง, ข้างหลัง

ปลิโพธ เครื่องผูกพันหรือหน่วงเหนี่ยวเป็นเหตุให้ใจพะวักพะวง

ปัญจขันธ์ ขันธ์ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

ปาฏิหาริย์ เรื่องที่น่าอัศจรรย์, การกระทำที่ให้บังเกิดผลเป็นอัศจรรย์

ปุถุชน คนที่หนาแน่นไปด้วยกิเลส, คนที่ยังมีกิเลสมาก หมายถึงคนธรรมดา ทั่วๆ ไป

พยาบาทวิตก ความตรึกในทางคิดร้ายต่อผู้อื่น

พรหม ผู้ประเสริฐ, เทพในพรหมโลกเป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องด้วยกาม มี ๒ พวก คือ รูปพรหมมี ๑๖ ชั้น อรูปพรหมมี ๔ ชั้น

พรหมจรรย์ การบวชซึ่งละเว้นเมถุน, การครองชีวิตที่ปราศจากเมถุน

พระพุทธเจ้า พระผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ แล้วสอนผู้อื่นให้รู้ตาม, ศาสดาเอกของโลก

พุทธบริษัท ผู้นับถือพระพุทธศาสนามี ๔ จำพวก คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

พุทธุปบาทกาล กาลเป็นที่อุบัติของพระพุทธเจ้า, เวลาที่มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก

โพธิสัตว์ ท่านผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งกำลังบำเพ็ญบารมี ๓๐ ทัศ

มนสิการ การทำในใจ, ใส่ใจ, พิจารณา

มนุษยธรรม ธรรมที่ทำคนให้เป็นมนุษย์ ได้แก่ ศีล ๕ และคุณธรรม เช่น เมตตา กรุณา เป็นต้น

มหาบริจาค การสละอย่างใหญ่ของพระโพธิสัตว์มี ๕ อย่าง คือ สละทรัพย์ สละอวัยวะ สละชีวิต บริจาคลูก บริจาคภรรยา

มหาภิเนษกรมณ์ การเสด็จออกบวชของพระพุทธเจ้า

มิจฉาทิฏฐิ ความเห็นที่ผิดจากคลองธรรม เช่น เห็นว่าทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้ชั่ว มารดาบิดาไม่มีคุณ เป็นต้น

มิจฉาวณิชชา การค้าขายไม่ชอบธรรม, การค้าขายที่ผิดศีลธรรม ๕ อย่าง คือ ๑.ค้าอาวุธ ๒.ค้ามนุษย์ ๓.ค้าสัตว์สำหรับนำไปฆ่าเป็นอาหาร ๔.ค้าของเมา ๕.ค้ายาพิษ

ยัญ การเซ่น การบูชา การบวงสรวงชนิดหนึ่งของพราหมณ์ เช่น ฆ่าสัตว์บูชาเทพเจ้า

โยชน์ ชื่อมาตราวัดระยะทาง เท่ากับ ๔ คาวุต หรือ ๔๐๐ เส้น หรือ ๑๖ กิโลเมตร

โยนิโสมนสิการ การทำในใจโดยแยบคาย, พิจารณาไตร่ตรองด้วยสติปัญญาที่รอบคอบ

รัตนตรัย แก้ว ๓ ดวง, สิ่งมีค่าและเคารพบูชาสูงสุดของพุทธศาสนิกชน ๓ อย่าง คือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

รูปพรหม พรหมในชั้นรูปภพ, พรหมที่เกิดด้วยกำลังรูปฌาน มี ๑๖ ชั้น

โลกธรรม ธรรมที่มีประจำโลก มี ๘ อย่าง คือ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ นินทา สรรเสริญ สุข ทุกข์

โลกุตตรธรรม ธรรมอันมิใช่วิสัยของโลก, ธรรมเหนือโลก (นิพพาน)

วัจกุฎี ส้วม, ที่ถ่ายอุจจาระสำหรับภิกษุ สามเณร

วิทยาธร ผู้มีฤทธิ์ที่สำเร็จด้วยวิทยาคม อยู่ในป่าหิมพานต์

วิปฏิสาร ความเดือดร้อน, ความร้อนใจที่เกิดจากการทำความผิดหรือทำบาป

วิปัสสนา ความเห็นแจ้ง คือเห็นตรงต่อความเป็นจริงของสภาวธรรมด้วยธรรมจักขุ

วิภวตัณหา ความอยากในวิภพ คือความทะยานอยากในความไม่มีไม่เป็น อยากไม่เป็นนั่น ไม่เป็นนี่

วิมุตติ ความพ้นจากกิเลส

วิมุตติญาณทัสสนะ ความรู้ความเห็นในวิมุตติ, ความรู้เห็นว่าจิตหลุดพ้นแล้วจากอาสวะทั้งหลาย

วิโมกข์ ความหลุดพ้นจากกิเลส

เวไนยสัตว์ สัตว์ผู้ควรแก่การแนะนำสั่งสอน, สัตว์ที่พึงแนะนำได้

ศาสดา ผู้สั่งสอน, เป็นพระนามอย่างหนึ่งที่ใช้เรียกพระพุทธเจ้า; ปัจจุบัน ใช้เรียกผู้ตั้งศาสนาโดยทั่วไป,

ศิลปศาสตร์ ตำราว่าด้วยวิชาความรู้ต่างๆ อันได้มีการเรียนการสอนกันมา ตั้งแต่ก่อนสมัยพุทธกาล

เศวตฉัตร ฉัตรขาว, ร่มขาว, พระกลดขาวซึ่งนับว่าเป็นของสูงของกษัตริย์

สมณโคดม คำที่คนทั่วไปหรือคนภายนอกพระพุทธศาสนา นิยมใช้เรียกพระพุทธเจ้า

สังคหวัตถุ เรื่องสงเคราะห์กัน,
คุณเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจของผู้อื่นไว้ได้

สังฆทาน การถวายแก่สงฆ์ คือ ถวายเป็นกลางๆ ไม่จำเพาะเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง

สังสารวัฏ การเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพสาม

สัมภเวสี ผู้แสวงหาภพที่เกิด

สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีวิตชอบ คือ เว้นจากเลี้ยงชีวิตโดยทางที่ผิด

สามิสสุข สุขเจืออามิส, สุขที่ต้องอาศัยเหยื่อล่อ ได้แก่สุขที่เกิดจากกามคุณ

โสดาบัน ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน,
พระอริยบุคคลผู้ได้บรรลุโสดาปัตติผล

โสดาปัตติผล ผลคือการถึงกระแสนิพพาน, ผลที่ได้รับจากการละสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ด้วยโสดาปัตติมรรค ทำให้ได้เป็นพระโสดาบัน

อคติ ฐานะอันไม่พึงถึง, ทางแห่งความประพฤติที่ผิด, ความลำเอียงมี ๔ คือ ๑.ลำเอียงเพราะรัก ๒.ลำเอียงเพราะชัง ๓.ลำเอียงเพราะเขลา ๔.ลำเอียงเพราะกลัว

อนาคตังสญาณ ญาณหยั่งรู้ส่วนอนาคต, ปรีชากำหนดรู้คาดผลข้างหน้า อันสืบเนื่องจากเหตุในปัจจุบันหรือในอนาคตก่อนเวลานั้น

อนาคามิผล ผลที่ได้รับจากการละสังโยชน์ คือ กามราคะ และปฏิฆะด้วยอนาคามิมรรค อันทำให้เป็นพระอนาคามี

อนุโมทนา ความยินดีด้วย, การพลอยยินดี, การแสดงความเห็นชอบ

อบายภูมิ ภูมิที่ปราศจากความเจริญ มี ๔ อย่าง คือ นรก เปรต อสุรกาย และเดียรัจฉาน

อบายมุข ช่องทางของความเสื่อม, เหตุเครื่องฉิบหาย

อรหันต์ ผู้สำเร็จธรรมวิเศษสูงสุดในพระพุทธศาสนา, พระอริยบุคคลชั้นสูงสุด

อรูปฌาน ฌานที่มีอรูปธรรมเป็นอารมณ์

อวิชชา ความหลงอันเป็นเหตุไม่รู้จริง มี ๔ คือ ความไม่รู้อริยสัจ ๔ ไม่รู้อดีต ไม่รู้อนาคต ไม่รู้ทั้งอดีตทั้งอนาคต ไม่รู้ปฏิจจสมุปบาท

อาชีวก นักบวชชีเปลือยพวกหนึ่งในครั้งพุทธกาล

อามิสบูชา การบูชาด้วยอามิส คือด้วยวัตถุสิ่งของ เช่น อาหาร ดอกไม้

วิธีฝึกสมาธิ
เบื้องต้น

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

สมาธิ คือ ความสงบ สบาย และความรู้สึกเป็นสุขอย่างยิ่งที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่พระพุทธศาสนากำหนดเอาไว้เป็นข้อควรปฏิบัติ เพื่อการดำรงชีวิตทุกวันอย่างเป็นสุข ไม่ประมาท เต็มไปด้วยสติสัมปชัญญะและปัญญา อันเป็นเรื่องไม่เหลือวิสัยทุกคนสามารถปฏิบัติได้ง่ายๆดังวิธีปฏิบัติที่**พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี** (สด จนฺทสโร) หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ได้เมตตาสั่งสอนไว้ดังนี้

๑. กราบบูชาพระรัตนตรัย เป็นการเตรียมตัวเตรียมใจให้นุ่มนวลไว้เป็นเบื้องต้น แล้วสมาทานศีลห้าหรือศีลแปด เพื่อย้ำความมั่นคงในคุณธรรมของตนเอง

๒. คุกเข่าหรือนั่งพับเพียบสบายๆ ระลึกถึงความดี ที่ได้กระทำแล้วในวันนี้ ในอดีต และที่ตั้งใจจะทำต่อไปในอนาคต จนราวกับว่าร่างกายทั้งหมดประกอบขึ้นด้วยธาตุแห่งคุณงามความดีล้วนๆ

๓. นั่งขัดสมาธิ เท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้ของมือข้างขวาจรดนิ้วหัวแม่มือข้างซ้าย นั่งให้อยู่ในท่าที่พอดี ไม่ฝืนร่างกายมากจนเกินไป ไม่ถึงกับเกร็ง แต่อย่าให้หลังโค้งงอ หลับตาพอสบายคล้ายกับกำลังพักผ่อน ไม่บีบกล้ามเนื้อตาหรือขมวดคิ้ว แล้วตั้งใจมั่น วางอารมณ์สบาย สร้างความรู้สึกให้พร้อมทั้งกายและใจว่ากำลังจะเข้าไป สู่ภาวะแห่งความสงบสบายอย่างยิ่ง

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

ฐานที่ ๒ เพลาตา หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

ฐานที่ ๒ เพลาตา หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

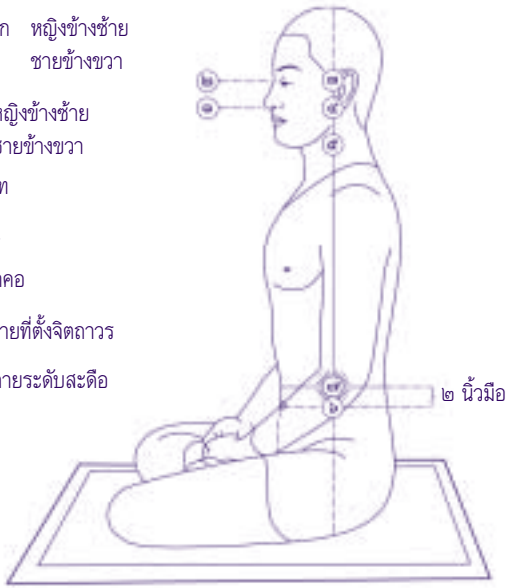

๔. นึกกำหนดนิมิต เป็น **"ดวงแก้วกลมใส"** ขนาดเท่าแก้วตาดำ ใสบริสุทธิ์ ปราศจากรอยตำหนิใดๆ ขาวใส เย็นตาเย็นใจ ดังประกายของดวงดาว ดวงแก้วกลม ใสนี้เรียกว่า **บริกรรมนิมิต** นึกสบายๆ นึกเหมือนดวงแก้วนั้นมานิ่งสนิทอยู่ ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ นึกไปภาวนาไปอย่างนุ่มนวลเป็นพุทธานุสติว่า **"สัมมา อะระหัง"** หรือค่อยๆ น้อมนึกดวงแก้วกลมใสให้ค่อยๆ เคลื่อนเข้าสู่ศูนย์กลางกายตามแนวฐาน โดยเริ่มต้นตั้งแต่ฐานที่ ๑ เป็นต้นไป น้อมนึกอย่างสบายๆ ใจเย็นๆ ไปพร้อมๆ กับคำภาวนา

อนึ่ง เมื่อนิมิตดวงแก้วกลมใสปรากฏแล้ว ณ กลางกาย ให้วางอารมณ์สบายๆ กับนิมิตนั้น จนเหมือนกับว่าดวงนิมิตเป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์ หากดวงนิมิตนั้นอันตรธานหายไป ก็ไม่ต้องนึกเสียดาย ให้วางอารมณ์สบาย แล้วนึกนิมิตนั้นขึ้นมาใหม่แทนดวงเก่า หรือเมื่อนิมิตนั้นไปปรากฏที่อื่น ที่มิใช่ศูนย์กลางกาย ให้ค่อยๆ น้อมนิมิตเข้ามาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีการบังคับ และเมื่อนิมิตมาหยุดสนิท ณ ศูนย์กลางกาย ให้วางสติลงไปยังจุดศูนย์กลางของดวงนิมิต ด้วยความรู้สึกคล้ายมีดวงดาวดวงเล็กๆ อีกดวงหนึ่ง ซ้อนอยู่ตรงกลางดวงนิมิตดวงเดิม แล้วสนใจเอาใจใส่แต่ดวงเล็กๆ ตรงกลางนั้นไปเรื่อยๆ ใจจะปรับจนหยุดได้ถูกส่วน เกิดการตกศูนย์และเกิดดวงสว่างขึ้นมาแทนที่ ดวงนี้เรียกว่า **"ดวงธรรม"** หรือ **"ดวงปฐมมรรค"** อันเป็นประตูเบื้องต้นที่จะเปิดไปสู่หนทางแห่งมรรคผลนิพพาน

การระลึกนึกถึงนิมิตสามารถทำได้ในทุกแห่งทุกที่ทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน หรือขณะทำภารกิจใดๆ

ข้อแนะนำ คือ **ต้องทำให้สม่ำเสมอเป็นประจำ ทำเรื่อยๆ ทำอย่างสบายๆ** ไม่เร่ง ไม่บังคับ ทำได้แค่ไหน ให้พอใจแค่นั้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดความอยากจนเกินไป จนถึงกับทำให้ใจต้องสูญเสียความเป็นกลาง และเมื่อการฝึกสมาธิบังเกิดผลจนได้ “ดวงปฐมมรรค” ที่ใสเกินใส สวยเกินสวย ติดสนิทมั่นคงอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้ว ให้หมั่นตรึกระลึกนึกถึงอยู่เสมอ

อย่างนี้แล้วผลแห่งสมาธิจะทำให้ชีวิตดำรงอยู่บนเส้นทางแห่งความสุข ความสำเร็จและความไม่ประมาทได้ตลอดไป ทั้งยังจะทำให้สมาธิละเอียดลุ่มลึกไปตามลำดับอีกด้วย

ข้อควรระวัง

๑. อย่าใช้กำลัง คือไม่ใช้กำลังใดๆ ทั้งสิ้น เช่น ไม่บีบกล้ามเนื้อตาเพื่อจะให้เห็นนิมิตเร็วๆ ไม่เกร็งแขน ไม่เกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง ไม่เกร็งตัว ฯลฯ เพราะการใช้กำลังตรงส่วนไหนของร่างกายก็ตามจะทำให้จิตเคลื่อนจากศูนย์กลางกายไปสู่จุดนั้น

๒. อย่าอยากเห็น คือทำใจให้เป็นกลาง ประคองสติมิให้เผลอจากบริกรรมภาวนาและบริกรรมนิมิต ส่วนจะเห็นนิมิตเมื่อใดนั้น อย่ากังวล ถ้าถึงเวลาแล้วย่อมเห็นเอง การบังเกิดของดวงนิมิตนั้นอุปมาเสมือนการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ เราไม่อาจจะเร่งเวลาได้

๓. อย่ากังวลถึงการกำหนดลมหายใจเข้าออก เพราะการฝึกสมาธิเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน อาศัยการนึกถึง **"อาโลกกสิณ"** คือกสิณความสว่างเป็นบาทเบื้องต้น เมื่อฝึกสมาธิจนเข้าถึงดวงปฐมมรรคแล้ว ฝึกสมาธิต่อไป ผ่านกายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายรูปพรหม กายอรูปพรหม จนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกายแล้วจึงเจริญวิปัสสนาในภายหลัง ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดลมหายใจเข้าออกแต่ประการใด

๔. เมื่อเลิกจากนั่งสมาธิแล้ว ให้ตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกายที่เดียว ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม เช่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี หรือนั่งก็ดี อย่าย้ายฐานที่ตั้งจิตไปไว้ที่อื่นเป็นอันขาด ให้ตั้งใจบริกรรมภาวนา พร้อมกับนึกถึงบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วใสควบคู่กันตลอดไป

๕. นิมิตต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องน้อมไปตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายทั้งหมด ถ้านิมิตเกิดขึ้นแล้วหายไปก็ไม่ต้องตามหา ให้ภาวนาประคองใจต่อไปตามปกติ ในที่สุดเมื่อจิตสงบ นิมิตย่อมปรากฏขึ้นใหม่อีก

การฝึกสมาธิเบื้องต้นเท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ย่อมเป็นปัจจัยให้เกิดความสุขได้พอสมควร เมื่อซักซ้อมปฏิบัติอยู่เสมอๆ ไม่ทอดทิ้งจนได้ดวงปฐมมรรคแล้ว ก็ให้หมั่นประคองรักษาดวงปฐมมรรคนั้นไว้ตลอดชีวิต ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าได้ที่พึ่งของชีวิตที่ถูกต้องดีงามที่จะส่งผลให้เป็นผู้มีความสุขความเจริญทั้งในภพชาตินี้และภพชาติหน้า เด็กเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เมตตาเด็ก ทุกคนมีความรักใคร่ สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

หากสามารถแนะนำต่อๆ กันไป ขยายไปยังเหล่ามนุษยชาติอย่างไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และเผ่าพันธุ์ สันติสุขอันไพบูลย์ที่ทุกคนฝันใฝ่ก็ย่อมบังเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

รายนามเจ้าภาพ

หนังสือธรรมะเพื่อประชาชน

รายนามเจ้าภาพกิตติมศักดิ์พิเศษ

พระภาวนาวิริยคุณ (หลวงพ่อทตฺตชีโว)

ศูนย์ปฏิบัติธรรมฮ่องกง

กลุ่มปฏิบัติธรรมบ้านเรือนแก้ว

ครอบครัวมณีไพโรจน์

ครอบครัวหว่อง วณิชชากรวรากุล

คุณจารุชา-นพ.พรชัย-คุณชวลิต ติระกิจสุนทร

คุณจิรวัฒน์-คุณสุนทร-คุณเมณฑกะ ศรีสัตนา

คุณบุญชัย เบญจรงคกุล และครอบครัว

คุณเพทาย-คุณวารี มณีไพโรจน์ และครอบครัว

คุณเพียงพิมพ์-คุณอัญดา-คุณอานนท์ อัศวโภคิน

คุณมาณพ-คุณกรรณิกา-ด.ญ.มหัทธนา-ด.ช.ฉัตรธรรม เค้ามาก

คุณแม่เพียงใจ หาญพาณิชย์

คุณวิรงรอง รัตนฉายา

คุณสุขเกษม-คุณไมตรีจิตร์ สุพรรณานนท์

คุณอนันต์ อัศวโภคิน

คุณอาชวิน-คุณอลิสา-คุณอาชนัน อัศวโภคิน

ดร.ประกอบ-คุณวรรณา จิรกิติ

รายนามเจ้าภาพ

๕๖๕

รายนามเจ้าภาพกิตติมศักดิ์

พระครูสังฆรักษ์พิพัฒน์ จิตสุทฺโท
พระครูปลัดภูเบศ ฌานาภิญฺโญ
พระครูสมุห์สุวิทย์ สุวิชฺชาโภ
พระครูปลัดวันชัย สีลวณฺโณ
พระมหาชาติชาย ตกฺกสรโณ
พระมหาสมบุญ สมฺมาปุญฺโญ
พระมหา ดร.สมชาย ฐานวุฑฺโฒ
พระรังสฤษดิ์ อิทฺธิจินฺตโก
พระปลัดสุธรรม สุธมฺโม
พระมหาวิชา อธิวิชฺโช
พระสมชาย สุคนฺโธ
พระวิษณุ ปญฺญาทีโป
พระมหามนตรี จริตมนฺโต
พระอารักษ์ ญาณารกฺโข
พระมหาฉัตรชัย ฉตฺตญฺชโย
พระมหาชัยฟ้า ธญฺญกุโล

พระกล้าณรงค์ ญาณวีโรและครอบครัวโตนดแก้ว
พระกำธร ติฑฺโร
พระเกษตร ญาณวิชฺโช
พระขจรศักดิ์ ปุญฺญากโรและภควัฒน์-ณัชชา สมประเสริฐสุข
พระคมสัน ธมฺมาสนฺโนและครอบครัว
พระเจต อธิมุตฺโต
พระชัยยง อตฺถชโย
พระณรงค์ ทนฺตจิตฺโตและศูนย์ปฏิบัติธรรมฮ่องกง
พระณฤทธ์ คุณิทฺธิโก
พระณัฐกฤช ณฏฐกิตฺติ
พระถวัลย์ศักดิ์ ยติสกฺโกและครอบครัวบุญศิริวัฒนกุล
พระถวัลย์ศักดิ์ ยติสกฺโกและครอบครัวธีรวศิน
พระถวัลย์ศักดิ์ ยติสกฺโกและชมรมบ้านกัลยาณมิตรภูเก็ต
พระทวีศักดิ์ ธมฺมสรโณ พร้อมกลุ่มทวีบุญและบุญทวี
พระธีรพัฒน์ กุลธีโรและครอบครัวเกิดพิทักษ์
พระนวกะปีพุทธศักราช ๒๕๔๖
พระบุญญู ธีรปญฺโญและกลุ่มอภิธรรมแก้ว
พระบุญส่ง ปุญฺญพโล
พระปรเมษฐ์ ปรมสจฺโจและครอบครัวสัจจะกานต์
พระประเสริฐกิจ สุเมโธและญาติมิตร
พระปลัดสุธรรม สุธมฺโม-คุณสุภร-คุณธรรมนูญ ตีระวนิช
พระพิชิต จิตชโย และครอบครัวชุมพลไพศาล
พระพิพัฒนพร กิตฺติสุโภ-คุณพ่อหยิ่งไพ้ แซ่โง้ว
พระไพบูลย์ ธมฺมวิปุโล
พระภิกษุรุ่น ๑๓ บูชาธรรมโดยคุณวชิร พัฒนพนิชธำรงค์
พระภิกษุรุ่น ๑๔ ปีพ.ศ. ๒๕๔๑
พระภิกษุรุ่น ๑๕ ปีพ.ศ. ๒๕๔๒
พระภิกษุรุ่น ๑๖ ปฐมสมโภช
พระภิกษุรุ่น ๑๗ สำเร็จวิชชา
พระภิกษุอัญเชิญ มนุญฺโญ

รายนามเจ้าภาพ

๕๖๖

พระมหาจตุรงค์ จตุตมโล
พระมหาเฉลิมศักดิ์ สิทฺธิชโย/ธุดงคสถานปราจีนบุรี
พระมหาธรรมนูญ ธมฺมปตฺโต
พระมหาบุญชู อริยธมฺโม
พระมหาวิรัตน์ มณิกนฺโต
พระมหาสงวน สุริยวโสและวัดพุทธเอ้าสบวร์ก
พระมหาอริยะ อริยชโย
พระวุฑฒ์ สุวุฑฺฒิโกและคณะญาติมิตร
พระสถาพร กิจฺจวฑฺฒโกและคณะญาติมิตร
พระสมคิด ฉนฺทิสฺสโรและคณะญาติมิตร
พระสมนึก ฌานวโรและคณะญาติมิตร
พระสมบูรณ์ จิตฺตทนฺโตและครอบครัวจิตรนิมิตร
พระสมุห์อำนวยศักดิ์ มุนิสกฺโกและสำนักงานองค์ประธาน
พระสาธิต สมาจาโรและครอบครัวนันติวานิช
พระสิทธิโชค สิทฺธิภคฺโคและครอบครัว
พระสุรัตน์ อคฺครตโน-กลุ่มผู้รักบุญรักธรรมะ
พระสุทธิชัย-คุณสุทธิพงศ์-เกษราภรณ์และครอบครัวชัยกิตติภรณ์
พระอติคุณ จิตวโร พร้อมคณะญาติมิตร
พระอธิวัฒน์ กตวฑฺฒโน
พระอนันต์ ตโมนุโทและครอบครัวพิศาลไพโรจน์
พระอยุทธ์ ธมฺมวิโร พร้อมทีมแก้วพุทธานุภาพ
พระอรรณพ เปมสีโลและคณะญาติมิตร
พระอาจารย์-สามเณรนวกะ
พระอาจารย์-ผู้นำบุญ-เจ้าหน้าที่ภาคกลาง
พระอาจารย์ภาคนครหลวง ๑
พระอารักษ์ ภูริวฑฺฒโกและศูนย์ฝึกอบรมพระธรรมทายาท
พระอุดม ยติสุสโร
กองรักษาบรรยากาศ
กลุ่มการบินไทย
กลุ่มกำแพงแก้ว(ตลาดไท) ภาคนครหลวง ๕
กลุ่มบุญสหวาระ(อุบาสิกาถวิล วัติรางกูล)
กลุ่มสหพันธ์มหาเปรียญ
กลุ่มสายธรรมล้านนา เชียงใหม่
คณะกัลยาณมิตรวัดภาวนา ดี.ซี
คณะพระภิกษุ-เจ้าหน้าที่-กัลยาณมิตร วัดภาวนาวอชิงตัน
คณะพระมหาฯ รุ่น ๒๒ เมษา ปี ๒๕๓๖
ครอบครัวขาวเผือกและคณะญาติมิตร
ครอบครัวคู่ขวัญ
ครอบครัวคูหาสรรพสิน
ครอบครัวงามเชวง
ครอบครัวฉัตรภัทรพล
ครอบครัวชิโอโนะ
ครอบครัวเดชะปทุมวัน
ครอบครัวเตชะพิสิษฐ์
ครอบครัวธำรงวรางกูร-ครอบครัววงศ์จงรุ่งเรือง
ครอบครัวธิติศุภโชติ-คุณดังลิ้ม แซ่คู
ครอบครัวฟักมณี-หอพักดวงแก้ว
ครอบครัวภัทรพล
ครอบครัวภัทรวรกุลวงศ์
ครอบครัวรุจิระธนลักษณ์
ครอบครัวฤดีพิพัฒนพงศ์
ครอบครัวลิ้มศิริโพธิ์ทอง-ครอบครัวหวังชาลาบวร
ครอบครัวลีพัฒนะพันธ์
ครอบครัวลีลาสมานชัย
ครอบครัวโลหารชุน
ครอบครัวแสงทองพินิจ
ครอบครัวอรุณพัฒนชัย-ครอบครัวฟูรังษีโรจน์
ครอบครัวอิสรานุกูลเดช
คุณเสาวนีย์ สัมภัตติกุลและครอบครัว
คุณกนกกร มาสิงและครอบครัว
คุณกฤษ-คุณขวัญฤดี-คุณนลินี-คุณธิติพันธุ์ ศรีอนันตนนท์
คุณกล้าตะวัน-คุณเพชรตะวัน-คุณเพ็ญศศิธร สมทรง สุทธิประเสริฐ
คุณก่อเกียรติ์-คุณประทุม เกษรศิริ
คุณกังวาล ลีชัยสิทธิ์และครอบครัว
คุณกัณหา อรรณพเพ็ชร
คุณกัลยา ปัญญาสกุลวงศ์
คุณกาญจนา งามสันติกุลและครอบครัว
คุณกาญจนา ชนสยองและกลุ่มประกายธรรม
คุณกิ่งแก้ว โตศิริพัฒนาและครอบครัว
คุณกิจชัย เอื้อเกษมและครอบครัว
คุณกิจณี ตั้งสัจจานุรักษ์และครอบครัว
คุณกิตติวัฒน์-คุณธนาภรณ์-คุณกตพล พรสุขสว่าง

รายนามเจ้าภาพ

๕๖๗

คุณกิมเยี้ยง แซ่ตั้ง-ครอบครัววรุตมนุกูล
คุณเกรียงไกร-คุณฐิตา เจียรไพโรจน์และบุตรธิดา
คุณเกษมศักดิ์-คุณวิภาพร กัมพลพาณิชวงศ์และครอบครัว
คุณเกษมสุข-คุณฉวีวรรณ์ อิสริยคุณธรรมและครอบครัว
คุณเกสร-คุณกิ่งคำ ชนะนิกรและครอบครัว
คุณเกหม่อง แซ่ตั้ง
คุณเขมชาติ-คุณมณฑาทิพย์-คุณเปี่ยมสุข ชำนาญรบ
คุณเขมทัต จันทรัคคะและครอบครัว
คุณแข่งแข จิระชุติโรจน์
คุณค่าง้อ แซ่ลี่-คุณยาใจ อื้อสัมพันธกิจ
คุณโฆษิต-คุณมาลีรัตน์ รุ่งโรจน์ชัยและครอบครัว
คุณงามตา พจนกรโกศล
คุณจงตั้ง แซ่ล้อ
คุณจักรพงษ์ พินทุสมิต
คุณจันทนี มหัศนีศิรินุกูล
คุณจันทร์จรัส ธรรมวัฒนวะสุ
คุณจันทิรา-คุณคริสเตียน แอลิช
คุณจำนงค์-คุณนงลักษณ์-คุณณัฏฐชัย พัดเอี่ยม
คุณจิตตวุฒิ-คุณสุภัททา ลิ้มศิริเศรษฐกุลและครอบครัว
คุณจิตรารี-คุณจิตราวดี โรหิตธรรมพร
คุณจิตลัดดา ลิ้มสกุล พร้อมบุตร-ธิดา
คุณจิตสิริ ธนภัทร
คุณจิรวัฒน์-คุณชื่นสุข-คุณโสรัจจะ ภู่เพียงใจ
คุณจิราภรณ์ ตันคุณากรและครอบครัว
คุณจิราภรณ์-คุณอัญชิสา สว่างอำไพพงษ์
คุณจิราภา บุญบุตร
คุณจุฑารัตน์ เริงหทัยธรรมและกลุ่มอุดมลาภ
คุณเจ็งหยุ่น แซ่เจี่ย
คุณเจริญ-คุณอรพินท์-คุณกมล เถลิงนวชาติ
คุณใจสมาน อัมรี
คุณฉวีวรรณ กลิ่นจุ้ย
คุณฉัฐกมล แซ่ตั้ง-คุณปภัสรัฐ จุฑอง-บ.บ้านกัลยาณมิตร จก.
คุณฉัตรชัย กุลศิโรรัตน์
คุณฉัตรฤดี เจียรไพโรจน์
คุณเฉลิมชาติ-คุณหัทยา ทาสุคนธ์
คุณชนินทร จารุจันทร์
คุณชนินทร์-คุณเกษรี ปิติวรรณและครอบครัว
คุณชรินทิพย์ ปัญญาสกุลวงศ์
คุณชลอ-คุณอณัญญา-คุณธัญพร รัศมีและครอบครัว
คุณชลารัตน์ สรรเพชุดา
คุณชัชฎา-ด.ช.เรียว Yoshimoto-ครอบครัวเนียลเซ็น
คุณชัชวาล-คุณปิ่นมณี พันธ์กัทลีและครอบครัว
คุณชัยธวัช-คุณอภิสรา สุริยากุลพานิชและครอบครัว
คุณชัยประสิทธิ์-คุณวรลักษณ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
คุณชัยวัฒน์-คุณสุวรรณี ทองเจริญชัยและครอบครัว
คุณชาญ-คุณพรชดา อิสสระ-คุณนิดา สุนทรสวัสดิ์
คุณชาญชัย-คุณอรุณี อังคศิริลาวัณย์
คุณชิยู-คุณจรรยา แซ่นิ้มและครอบครัว
คุณเชิงชาย-คุณสุพัตรา ภูริปัญโญและครอบครัว
คุณเชื้อ-คุณสมชาย วงศ์สมุทรและครอบครัว
คุณโชคชัย วลิตวรางค์กูร
คุณไชยา-คุณยุพิน ตั้งทรัพย์วัฒนาและครอบครัว
คุณเชียงหมู่ แซ่อุ่ย-คุณไช้พัง แซ่ด่านและครอบครัว
คุณเชียแซมฟอง-คุณทองคำ แซ่เจีย
คุณฌญา ศุขจรัส-คุณสุขุม โตการัณยเศรษฐ์และครอบครัว
คุณณรงค์-คุณวรรณา-คุณวรงค์ อุดมผล
คุณดรุณี ศรีวรเวียง-คุณปราโมทย์-คุณมนตรจน์ นันทชนก
คุณดรุณี-คุณนฤมล-คุณปัทมา-คุณอัญชลี สุวิศิษฐ์พงศ์
คุณดวงรัตน์ วัฒนพงศ์ชาติและครอบครัว
คุณดารณี-คุณศุภเวทย์ วังกานต์และครอบครัว
คุณดารา-คุณยุพาพรรณ-คุณเกศวดี จุฑาทอง
คุณถวิล-คุณอุดม-คุณสายทอง แพรดำและครอบครัว
คุณแถว พุ่มพฤกษี
คุณทนุ-คุณจันทราทิพย์ มานะไชยรักษ์
คุณทวีลาภ ศรีโกมล
คุณทวีศักดิ์-คุณสงัด-คุณกิ่งเพชร พรหมภักดี
คุณทัศนีย์ ปัญญาสกุลวงศ์
คุณทัศนีย์ ลิ้มตระกูล-คุณสาธิต เตชะพูลผล
คุณเทพ-คุณคุณรินทร์และครอบครัวสมุหวิญญู
คุณธงชัย-คุณจุฬาภรณ์ สุนทรีวงศ์และครอบครัว
คุณธงชัย-คุณมุ้ยจู-คุณหนึ่งนุช สิริวเสรีและครอบครัว
คุณธงชัย-คุณสมมิตร-คุณปกรณ์-คุณมธุรส ตันธวจนะ คุณธนกฤต วนอนุพงษ์

รายนามเจ้าภาพ

๕๖๘

คุณธนพร โชติศิริคุณวัฒน์
คุณธนาวัฒน์-คุณเสาวนิตย์ สุขัคคานนท์และครอบครัว
คุณธวัช-สุนีย์ สุริยะไชยากร
คุณธารินี จิวากานนท์และครอบครัว
คุณธีรพล ผดุงฤกษ์และครอบครัว/ญาติมิตร
คุณธีรวัฒน์-คุณวรนุช พัชรตระกูลและครอบครัว
คุณธีระ-คุณวิภาวี-ด.ช.ภัทรภณ หนูแก้ว
คุณนงนุช พูนสวรรค์
คุณนงนุช ทวีสินและครอบครัว
คุณนฤมล-คุณวิทูร อิทธิวงศ์ศุภกิจ
คุณนำชัย รุ่งรัตน์-คุณพัฒนา-คุณศิริพร เจตน์มงคลรัตน์
คุณนิตร-คุณนงค์ชัย รือนีย์และครอบครัว
คุณเนตรชนก-พันโทกล้าณรงค์ ไพรีพ่ายฤทธิเดช
คุณบรรจบ-คุณลัดดา-คุณสุวรรณี เตชาพิสุทธิ์
คุณบัณฑิต-คุณวัชรี ธรรมา
คุณมายัน-คุณกุลยิต จันทร์ศรีชวาลา
คุณบุญชัย ชัยกิตติศิลป์
คุณบุญชื่น-คุณหทัยรัตน์ วิทยเบญจางค์และครอบครัว
คุณบุญดวง-คุณวณีย์และครอบครัวอุคนานันท์
คุณบุญเรือน ตุ้มทอง
คุณบุญโรจน์-คุณจินดา เสรีวัฒนวุฒิและครอบครัว
คุณบุญชัย อภินันทน์
คุณบุญลือ-คุณสุพรรณ ลิ้มสกุล พร้อมลูกหลาน
คุณบุญส่ง ชัยกิตติศิลป์
คุณบุษบา สามิบัติ
คุณประกอบ-คุณรุจิรา สายรัตน์
คุณประชา เทศพานิช-คุณอุรารัตน์ ไชยรังษี
คุณประณต งามนิรัตน์และครอบครัว
คุณประทุม เล็กมณี
คุณประไพ มุตตามระ
คุณประยงค์ ชัยกิตติศิลป์
คุณประยนต์-คุณคำฟอง โนนริบูรณ์
คุณประวี-คุณพรทิพย์ พันธุ์นนท์และครอบครัว
คุณประสงค์ รักสินเจริญศักดิ์
คุณประสิทธิ์-คุณนภารัตน์ วชิราวุฒิชัยและครอบครัว
คุณประสิทธิชัย-คุณศิริพร พงษ์สุวรรณศิริ
คุณปรางค์ทิพย์ สะกะโยริและคณะญาติมิตร
คุณปัทมา วิวิธธนกุล
คุณปิยธรรม มาสิง
คุณเปรมใจ ลิ้มสุวัฒน์
คุณไผท-คุณศิริเพ็ญ-คุณเอกพล เมธารมณ์
คุณพงศ์พิชญ์ ยูวะนิยม
คุณพงษ์เดช-คุณกาญจนา ประชาธำรง
คุณพงษ์เทพ ธนิสรกุลและครอบครัว
คุณพรชัย ศุภวิทิตภัฒนาและครอบครัว
คุณพรทิพย์-คุณพรรณทิพย์ พิริยะโยธินและครอบครัว
คุณพรเพ็ญ-คุณนิตยา โตศิริพัฒนา
คุณพรรณประภา-Nicholas-Serena-Aaron-Ari
คุณพรรณราย วณิชยางกูรานนท์
คุณพรรณี-คุณชาตรี-คุณแก้วมณี วนิชยางกูรานนท์
คุณพรรณี-คุณวรรณา ครอบครัวพุทธเจริญลาภและทวีสุข
คุณพรรณี-คุณสมสุข นิโครสหเกียรติ์
คุณพรหมินทร์-คุณเพ็ญศิริ สุขจิรวัฒน์
คุณพวง-คุณเรณู โชคอนันต์ตระกูล
คุณพวงเพ็ญ ทิสยากรและครอบครัว
คุณพ่อเกียรติ-คุณแม่วิภา-คุณสุภาภรณ์ ชัยสถาวรวงศ์
คุณพ่อชันต่อม-คุณแม่โบ๊-คุณสมพงษ์ ลิ้มนุกูลและครอบครัว
คุณพ่อโบ-คุณลออ ศิริวงษ์-คุณอิทธินันท์ กิตติประยูร
คุณพ่อสุวัฒน์-คุณแม่รัตนา-คุณรัชนีย์ ตั้งจรูญวาณิชย์
คุณพ่อหิน แซ่จิว
คุณพัฒนะ-คุณพัฒนา อินทพฤกษ์พร้อมครอบครัว
คุณพันธิภา ขุมเพ็ชร์
คุณพิชญ์ลินี วรุณวัชรินทร์, คุณโชคศรี สิทธิไกรพงศ์
คุณพิเชฐ รัตนยันต์
คุณพิพัฒน์ พรพิทยากูลและครอบครัว
คุณพิมชนก สายสมรและครอบครัว
คุณพิศวง กระบวนรัตน์และครอบครัว
คุณพิษณุ บำรุงมิตรและครอบครัว
คุณพีรนิธิ์-คุณวรัมพร เพ่งศรี
คุณพีระ-คุณสุมาลี นามมนตรีและครอบครัว
คุณพูนศรี อึ้งตระกูล
คุณเพ็ญพรรณ อุทัยสินธุเจริญ

รายนามเจ้าภาพ

๕๖๕

คุณเพียงนิล ศิริเกษม-คุณนฤพร-คุณสุภัชชา มหาแถลง
คุณไพเราะ นกดำ(ติปยานนท์)
คุณไพศาล-คุณกรองทอง แซ่ล่อ
คุณไพศาล-คุณวรรณี สุชาติกุลวิทย์และบุตรธิดา
คุณไพสิฐ- คุณไข้ยู้ เจียรสกุลธรรมและครอบครัว
คุณภรณี ชัยกิตติศิลป์
คุณภัทรพร รัตนนันทวาที
คุณภัทรฤดี-คุณภัทราภา ผดุงพัฒน์
คุณภาโณตม์-คุณประภาภรณ์-คุณนริศ
คุณมงคล-คุณเจริญสุข อัศวโรจนกุลชัยและครอบครัว
คุณมงคลชัย-คุณสำรวย คุปตระกูล
คุณมณฑล-คุณทองพิน กันล้อม-ด.ญ.จารุวรรณ คงเสือ(น้ำหวาน)
คุณมณีรัตน์ เอมเปรมศิลป์
คุณมนต์ชัย-คุณนันทนา-คุณวราภรณ์-คุณวรวุฒิ ยอดพินิจ
คุณมนู-คุณวรรณพร ไตรเนตรและครอบครัว
คุณมัณฑนา เชิดวิศวพันธุ์และครอบครัว
คุณมาณี ภูริปัญญวานิชและครอบครัว
คุณมาร์ค จอร์จ
คุณมารศรี อุสาหะ
คุณมาลีวรรณ ลิโทชวลิต
คุณยมโดย เวชศิริและครอบครัว
คุณแม่กิมตัน แซ่ภู่
คุณแม่ชิด พุทธาพิทักษ์กุล
คุณแม่ชื้วเน้ย-คุณสุรินทร์ แซ่เบ้และครอบครัวอัศวพงษ์ไพบูลย์
คุณแม่ประเมิน อินกร่ำ
คุณแม่ยุพา แซ่จุง(จตุรพิตร)โดยครอบครัวจตุรพิตรและแซ่ด่าน
คุณแม่ลีเทียมอิม แซ่ลีและครอบครัวกรวิจิตต์ศิลป์
คุณแม่วิเชียร-คุณรัตนา-คุณเบญจา ตันกิม
คุณยรรยง-คุณสมฤทัย เถลิงนวชาติ
คุณยุทธพล-คุณทิวากร ปอพานิชกรณ์และครอบครัว
คุณยุวดี วิวัฒนปฐพีและครอบครัว
คุณเยาวเรศ อิชาวะ
คุณรมย์ฤดี เวสสุนทรเทพ
คุณรัง พุ่มพฤกษ์
คุณรัชนี พิบูรณ์และครอบครัว
คุณรัตนา (มหาเกตุ) ปริญญาตรและครอบครัว
คุณรัตนา สันทัดพานิช
คุณรัตนา-คุณพนม บ่อทองและครอบครัว
คุณรานี-คุณพนิตา-คุณฐิรวัฒนา บุนนาคและลูกหลาน
คุณรุ่งทรัพย์ ลิ่มชูปฏิภาณ์
คุณรุจิ ทรัพย์อดุลชัยและครอบครัว
คุณเรณู ขันธ์นภา
คุณฤทัย-David-Edward Frost
คุณละเอียด รัศมีธนานนท์
คุณลัดดา ปันทวธานนท์และครอบครัว
คุณลัดดา อุ่นจิตติกุล
คุณลัดดา-คุณณัฐธร และครอบครัววิทยานุภาพยืนยง
คุณลาวัลย์ ธนาสว่างกุลและคณะญาติ
คุณลำใย-ขาว แสนวงศ์-คุณประหยัด วงษ์พิรา
คุณเลิศชัย ไลประวัติและครอบครัว
คุณเลิศชัย-คุณสุวรรณา วงศ์วัฒนันท์
คุณวรนุช เลาหวัฒน์
คุณวรรณา โยชิโอกะและครอบครัว(ทองเที่ยง)
คุณวรรณา-John Warren-พลโทสำราญ กานต์ประภา
คุณวรรณี จิระชุติโรจน์
คุณวรรณี ลวชัยโยธินและครอบครัว
คุณวรวุฒ-คุณพีรนุช วรสุบินพร้อมครอบครัว
คุณวรเศรษฐ์-คุณเพ็ญลินี สุวรรณทวีโชติและครอบครัว
คุณวัฒนาพร ภัทรวนากุลและครอบครัว
คุณวันทนา บุญสูงและครอบครัว
คุณวัลลภ-คุณสุนีย์ เคียงศิริ
คุณวานิช-คุณสุวรรณ วานิชสัมพันธ์และบุตรธิดา
คุณวารินทร์ จิตรอารีย์
คุณวารี-คุณมานะ เปี่ยมฉวีวงศ์
คุณวาสนา-คุณสายสมร เรืองรักษ์ลิขิต
คุณวิชัย-คุณสุรีย์ เจียมพิทยานุวัฒน์
คุณวิฑูรย์-คุณทิชา เลิศยิ่งยศ
คุณวิทยา-คุณวรรณา-ด.ช.ธนภัทร ห้องหิรัญ
คุณวิทยา-คุณสุพัตรา ลิวสุวรรณพร้อมบุตร-ธิดา
คุณวิธาน-คุณวีรวรรณ เสถียรธรรมมณีและครอบครัว
คุณวิบูลย์-คุณสุมนต์ ด่านวิวัฒน์พรและครอบครัว
คุณวิโรจน์-คุณสุมาลี รัตนศิริวิไลและบุตรธิดา

รายนามเจ้าภาพ

๕๗๐

คุณวิโรจน์-นงนุช-มาริสา ลี
คุณวิลาสินี ชัยธัมมปกรณ์
คุณวิวัฒน์ อมรกิจวณิชและครอบครัว
คุณวิวัฒน์-คุณกัลยา อัคราวานิชและครอบครัว
คุณวิสมัย เกตุทัต
คุณวีรดี ลิ้มศิริเศรษฐกุล
คุณวีระชัย-คุณกรรณิกา พนารมย์และครอบครัว
คุณวีระพล หล่อวิมงคล-คุณสุมาลี ตันรัตนสกุลและบุตรสาว
คุณวีระพล-คุณอุไร อุณวิไลและครอบครัว
คุณวีระศักดิ์-คุณอารีรัตน์ ศิริคุรุรัตน์และบุตรธิดา
คุณเวียงแก้ว-คุณสุจินดา บริหารและครอบครัว
คุณศจี เบนจลาภ
คุณศรีบังอร-คุณณัฏฐกานต์-คุณณัฏฐพงษ์ ศรีวรเวียง
คุณศรีรัตน์ แมคเลนแนนและครอบครัว
คุณศศิธร เจริญวิเศษศิลป์-คุณพิทักษ์-คุณนิพาพร ไกรนาค
คุณศันสนีย์ กาญจนสุวรรณและครอบครัว
คุณศิริพรรณ มนต์ณัฐศิริและบุตร-ธิดา
คุณศิริพันธุ์ วานกูล
คุณศิริวดี แสวงดี
คุณศุภชัย ศรีศุภอักษร
คุณศุภเดช-คุณพรเทพ ภัทรกานต์กุลพร้อมครอบครัว
คุณศุภลักษณ์ อุดมโชคสกุลและโค้วเตียงเอี๋ยม
คุณศุภวิทย์ ชะนะ-คุณแน่งน้อย พันธุ์มีเชาน์
คุณสงเคราะห์-คุณอัญชลี-คุณกันตภณ-คุณชวิน ชัยวัฒน์
คุณสงวน-คุณภัทรา-คุณเยาวณี-คุณเยาวนิจ ศรีสถาพร
คุณสงวนศักดิ์-คุณศุภวิทย์ชะนะ-คุณสุรณี ทองเหลืองและครอบครัว
คุณสมร จินาวรกุล
คุณสมเกียรติ-คุณโชคชัย วลิตวรางค์กูร-คุณอริยา แซ่ห่าน
คุณสมจิตร์ ตั้งสถิตยางกูร
คุณสมใจ ไชยสระแก้วและครอบครัว
คุณสมชัย-คุณผกามาศ-คุณศิวรักษ์ ธเนศบวร
คุณสมชาติ กิจพงษ์ศรีและครอบครัว
คุณสมชาย อนุเคน-คุณประพิศ กัญญาวุฒิ
คุณสมชาย-คุณสุดา-คุณตะวัน ศิริคุรุรัตน์
คุณสมถวิล บุนนาค
คุณสมบัติ-คุณอนงค์นาฎ ลิ่มสุวัฒนาพงษ์และครอบครัว
คุณสมพงษ์ อัจฉริยะอนุชนและครอบครัว
คุณสมพร ต่อตระกูล
คุณสมฤทธิ์-คุณรัตนาภรณ์ ชุณหรัศมิ์
คุณสมลักษณ์-คุณสตีเว่น คลีเม้นท์และครอบครัว
คุณสมศักดิ์-คุณเฉลิมศรี หัสเดชะและครอบครัว
คุณสมศักดิ์-คุณสุพร วงศ์ศิริกุล
คุณสมาน-คุณทินกร-คุณทองจันทร์-คุณวันเพ็ญและครอบครัว
คุณสมุทร-คุณรสริน ศิริบุรี
คุณสราวุฒิ วิวิธธนกุล
คุณส่วน อิ่มแก้วและครอบครัว
คุณสะไกร-พญ.ลักษณา สามเสนและครอบครัว
คุณสะอาด-คุณธีรเดช ไชยวรรณ
คุณสันติ-คุณพิมพ์ใจ ทิสยากร
คุณสายคำ-คุณอาร์ท บริหารและครอบครัว
คุณสาโรช-คุณสุกัญญา สกุลวัฒนะและครอบครัว
คุณสุกัญญา ชลอำนวยและครอบครัว
คุณสุกัญญา ติระวัฒน์
คุณสุจิตร ลิ้มวานิชย์
คุณสุจิตรา ทองหล่อ
คุณสุจินดา-คุณเอมอร ศรีสัจจากุล
คุณสุจินตนา-คุณรุ่งโรจน์ ชูชัยศรีและครอบครัว
คุณสุชาดา บุญใจและครอบครัว
คุณสุชาดา-คุณธนดี-คุณธนาธิป อุชชุพันธ์
คุณสุชาติ-คุณอังสนา-คุณคุณัฐนิชา กิตติชาติวรกุล
คุณสุทัศน์-คุณเบญจวรรณ นันชัย
คุณสุเทพ-คุณกงใจ พีรจรูญรุ่งเรือง
คุณสุนันท์ เยสุวรรณ
คุณสุนันท์ วรรธนรียชาติและครอบครัว
คุณสุนันทา กังวาลกุลกิจ
คุณสุนีย์ แซ่จิว
คุณสุนีย์ ว่องประเสริฐ วิลด์
คุณสุนีย์-คุณสุยอั้น-คุณสุเพียงพิสดุ์ แซ่ตัน
คุณสุพจน์-คุณอนงค์ ถาวรคุณากรและครอบครัว
คุณสุพัฒน์-คุณวรรณทนา เทวสิริโชคชัยและครอบครัว
คุณสุมิตร-คุณศิริพร-คุณพรสิทธิ์ ด่านวนิช
คุณสุรศักดิ์-คุณเพ็ญจันทร์ อัศวโสภณ

รายนามเจ้าภาพ

๕๗๑

คุณสุรสีห์-คุณปุณฑริก-คุณกานต์ประภา อิทธิกุล
คุณสุรัตน์-คุณอรทัย แสงสุระธรรมและครอบครัว
คุณสุรางค์ บุญตาม
คุณสุวรรณี ทองเจริญชัย
คุณสุวัฒน์-คุณรวีนิธาน ว่องไวพนานิจและครอบครัว
คุณสุวัฒน์-คุณรัตนา-คุณรัชนีย์ ตั้งจรูญวาณิชย์
คุณสุวัฒน์-คุณอารีรัตน์-คุณวันสุข ศิริคุรุรัตน์
คุณสุวิทย์-คุณสัณห์จุฑา-คุณวรพัทธ์-คุณสิริญา วิชชาวุธ
คุณเสนาะ ทวีเดชสุริยาและคุณเทพฤทธิ บุญอาจินต์
คุณเสริมพงษ์-คุณอังคณา คุณาธิคมพร้อมบุตรธิดา
คุณเสริมศักดิ์-คุณพัชรี-คุณธิดาพัชร์ จันเต็ม
คุณเสาวณีย์ เรืองเวชวรชัย
คุณเสาวนีย์ สัมภัตติกุลและครอบครัว
คุณเสาวภา ณ ตะกั่วทุ่ง
คุณเสียว-อำนาจ อภิรัตนพิมลชัย
คุณแสง อารยศักดากุลและครอบครัว
คุณโสมนัส พันธจารุนิธิและครอบครัว
คุณหยกฟ้า มโนสุดประสิทธิ์
คุณองอาจ-คุณวารี ลวชัยโยธินและครอบครัว
คุณอนุศักดิ์-คุณสุวรรณี-ดช.อรรฆพร-ดญ.วรากร โชคมีศีล
คุณอภิชน จีนเสวก
คุณอภิญญา ตันวิจิตร
คุณอภิสรา ชัยกิตติศิลป์
คุณอมร-คุณนาตยา อังศธรรมรัตน์และครอบครัว
คุณอมร-คุณสุภาดา วานิชสัมพันธ์พร้อมครอบครัว
คุณอมรา-คุณละออง บรรจงศิริ
คุณอรัญญา ดำรงวุฒิการณ์และครอบครัว
คุณอรพินทร์ จิระชุติโรจน์
คุณอร่าม-คุณประมูล อนุชปรีดาและบุตรธิดา
คุณอร่ามศรี ฉัตร์แก้วมรกตและครอบครัว
คุณอรุณี-คุณชัชชฎา-คุณวรวิทย์-คุณถวัลย์ ตั้งลิตานนท์
คุณอังคณา ศรีวรรณวัฒน์และครอบครัว
คุณอัญชลินทร์ ปัญญาสกุลวงศ์
คุณอัญชลี สาครินทร์และร้านเพื่อนนักเรียน
คุณอัฐมา สวาทยานนท์
คุณอัทฆ์ ตันวิจิตร
คุณอัมพร Gibbs
คุณอารักษ์-คุณจารุณี-เทอรี่ สุวรรณฤทธิ์
คุณอาภรณ์ อินทรพัฒน์(สมโลก)
คุณอำพร หล่อสัญญาลักษณ์
คุณอินทิรา แดงจำรูญและครอบครัว
คุณอิษฎ์นันทน์ ศิริโรจน์และครอบครัว
คุณอุดร-คุณวิมลวรรณ ตันติสุนทรและครอบครัว
คุณอุทัย แซ่โค้ว และครอบครัว-ครอบครัวอนันต์ศิริประภา
คุณอุบลพงศ์ ธเนศลถิตย์กุล
คุณอุษา สกุลไทย
คุณเอี่ยมเซ็ง แซ่แพ้
โครงการปฏิบัติธรรมพิเศษ
โครงการมหาวิหารคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
โครงการเศรษฐีถาวรและกัลฯธุดงคสถานล้านนา
เจ้าหน้าที่, อาสาสมัครและชมรมผู้สนับสนุนอาสาสมัคร
ชมรมคหบดีสัมพันธ์และกองกิจกรรมพิเศษ
ชมรมปล่อยปลา-บูชามหาธรรมกายเจดีย์
ชมรมพระโขนงสัมพันธ์และกลุ่มบุญบูรังสี
ชมรมพุทธศาสตร์ทีพีไอ
ชมรมพุทธศาสตร์สากลฯ
ด.ญ.กัญจนพร-ด.ช.จิตติภัทท์ ทองประเสริฐ
ด.ญ.ภัทราภา ชัยกิตติศิลป์
ดร.สมศักดิ์ จงวัฒน์ผลและครอบครัว
ดร.หรรษา ปุณณะพยัคฆ์
ดร.เอิร์ล เอฟ.-พยอม เบนช์ คุณอาคม ดีประชา
ตระกูลต้นบุญฤทธิ์-ตระกูลกาญจนเสถียรและกัลฯ ออสเตรเลีย
ทพ.ไพโรจน์-คุณจารุณี ตันติเวชวุฒิกุลและครอบครัวธรรมปรีดา
น.พ.ชัยนันท์-คุณพรเพ็ญและครอบครัวบุญศิริวัฒนกุล
น.พ.ถนอมพล เครือเถาว์และคุณเดือนเพ็ญ หมื่นคิด
น.พ.ทวิทัศน์-คุณวนิดา ตั้งรพีพากร
น.พ.บุณย์ธนิสร์-คุณสรีระเพ็ญ โอทกานนท์และครอบครัว
น.พ.ภาณุเมศ-พญ.สุนีย์-ด.ช.กล้าตะวัน ศรีสว่าง
น.พ.รุ่งโรจน์-คุณดวงใจ-ด.ช.พุทธานุภาพ แซ่เอง
น.พ.วาทิต-คุณจตุพร วัฒนศัพท์และครอบครัว
น.พ.สุนทร-พญ.ลัดดาวัลย์ ฮ้อเผ่าพันธ์
นสพ.ธานินทร์ ชีวะผลาบูรณ์และบริษัทในเครือเวทโปรดักส์

รายนามเจ้าภาพ

๕๗๒

น.อ.(พิเศษ)พ.ญ.สุพัตรา-คุณสันทิฏฐ์-คุณพัชพารชา สิทธิราชา	ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิงคโปร์
น.อ.(พิเศษ)สันต์-สุขศรี ชาดิษฐ์	ศูนย์ปฏิบัติธรรมโอซาก้า
น.พ.อุทัย ชัยกิตติศิลป์	ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชน
นอ.อิทธิศักดิ์ นาคะวิสุทธิ์	สามเณรนวกะ ๓ ปี ๒๕๔๖
บจ. ดี.ไอ.ซี เอ็นเตอร์ไพร์สและคณะญาติมิตร	หัวหน้าชั้น-นักเรียนอนุบาลฝันในฝันวิทยา
บจ.คริสตอล ซอฟท์แวร์ แพ็คเกจ	อ.พิศมัย แสงหิรัญและครอบครัว
บจ.เจคเชียร์ เทคโนโลยี	อ.วริยา สาคเรศ
บจ.ซอฟท์เฮาส์	อากงลิ้มเกียก แซ่เฉี่ยและครอบครัวเจริญอนันตสิน
บจ.ไดเซะกิ โดยนายเซนจิ-จันทนี คอนโด	อาจารย์ศรีพัท-รศ.ธดาวดี-พันเอกหญิงปาณฑรา มีนะกนิษฐ
บจ.บางไผ่อะไหล่ตลาดไท(กวี-สุกัญญา เวชยันต์วิวัฒน์)	อุบาสิกาวรนารถ โพธิบุญ
บจ.เมณฑกะ และคณะกัลฯพญาไท-ราชเทวี	Doney Vongseng
บจ.สตางค์ เคมิคอล	Eric-Diane Bouatay
บจ.แสงมิตรไลท์	Fergus-วันเพ็ญ Statom
บจ.ออโต้ไฟล์ท(ระบบบัญชีสำเร็จรูป)	Henry & Sunee Law ครอบครัวและญาติมิตร
บจ.อีซีวิน ในเครือคริสตอลซอฟท์แวร์กรุ๊ป	Jim-Khim Weir
บุคลากรรุ่น ๑๖ ไม่ตกกันดาร มีนิพพานเป็นที่ไป	Judy Pon-คุณอำนวย ชนานุกูล
บุคลากรรุ่นที่ ๑๗ เรือนทองหัวเพชรสำเร็จทุกอย่าง	Kingkham Sananikone
บุคลากรใหม่รุ่น ๑๘ กายแก้วอัศจรรย์อนันตกาล	Madam Chewing Ciao and family
ผศ.ดร.สมสุดา ผู้พัฒน์	Mah Ngok San & Lee Sow Ying
ผู้นำบุญภาคนครหลวง ๑	Mr.TakaakiI-Jindarat Sasagawa
ผู้ประสานงานภาคนครหลวง ๑	Ng Sek Chai & Ang Bee Bee
พ.อ.(พิเศษ)ไพเกียรติ แสนยานุสิน	Orapin Munizich And Family
พญ.กาญจนา ชัยกิตติศิลป์	Paul-Linda Pridanonda
พญ.นรีลักษณ์ พิทักษ์ดำรงวงศ์	Phrapayunsak Aggawinate
พญ.อุดมลักษณ์ มงคลและครอบครัว	Phrapratchaya Sotthiyothin
พล.ต.วีรวัฒน์-คุณเสาวคนธ์ ตันสุหัช	Prasong Mccray
ภาคจักรวาลและกองประสานงานศูนย์สาขาต่างประเทศ	Smitthi P.Napachoti
มงกุฏพูดลูกพระราชพันธุ์ตะวัน	Souchinda Borihanh and Family
รศ.นพ.พีรพันธ์-คุณธัญพร เจริญชาศรีและครอบครัว	Tan Chin Hiang
ลูกค้าและทีมงานภาคชุมทอง ๒๔ เค ๘ (บริษัทเอ.ไอ.เอ จำกัด)	Thavysack & Sangath Phomphakdy & Family
วัดภาวนาจอร์เจีย(แอตแลนต้า)	The Middle Way (Young Star Team)-ศูนย์ปฏิบัติธรรมนานาชาติ
ศิษย์เก่า-ศิษย์ปัจจุบันชมรมพุทธศาสน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	Wee Ah Moi
ศูนย์กัลยาณมิตร จังหวัดตรัง	Yee Wee Har SuSan and Family
ศูนย์กัลยาณมิตรนครปฐม	M T K D [16] (AOR_YUI_POM_NAT)
ศูนย์กัลยาณมิตรหาดใหญ่	S A M - M O G R O U P®
ศูนย์ปฏิบัติธรรมโตเกียว	~ S U K O Ū P I C K U ~

คณะผู้จัดทำ

ธรรมะเพื่อประชาชน ฉบับอานิสงส์แห่งบุญ ๒

ISBN	974-92096-6-4
ประธานที่ปรึกษา	พระราชภาวนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)
ที่ปรึกษา	พระมหา ดร.สมชาย จานวุฑฺโฒ
	พระมหาฉัตรชัย ฉตฺตญฺชโย
	พระสมุห์อำนวยศักดิ์ มุนิสกฺโก
บรรณาธิการบริหาร	พระสมบัติ รกฺขิตจิตฺโต
กองบรรณาธิการ	พระบดินทร์ สิริธโร, พระมหาเสถียร สุวณฺณจิโต (ป.ธ. ๙)
	พระมหาธรรมนูญ ธมฺมปตฺโต (ป.ธ. ๙)
	พระมหาสุธรรม สุรตโน (ป.ธ. ๙)
	พระมหาสามารถ ธมฺมตฺถรํสี (ป.ธ. ๙)
	พระมหากมล จิตฺตญาโณ (ป.ธ. ๙)
	พระมหาลักษณะ กิตฺติญาโณ (ป.ธ. ๙)
	พระมหาบุญช่วย ปุญฺญสุโภ (ป.ธ. ๘)
	พระมหากมลชัย กมโล (ป.ธ. ๕)
	พระมหาเวช วิชฺชคุโณ (ป.ธ. ๗)
	พระมหาประภาส ปภาโส (ป.ธ. ๕)
	พระมหาจตุรงค์ จตฺตมโล (ป.ธ. ๔)
	พระสมศักดิ์ จนฺทสีโล, พระวิชิต ผาสุกวาโส
	พระตรีเทพ ชินงฺกุโร, พระกล้าณรงค์ ญาณวีโร
	พระไพฑูรย์ วิฑูโร, พระสมบูรณ์ จิตฺตทนฺโต

พระสถาพร คุณวีโร, พระธรณิศ จารุวโส
พระทศพร กิตฺติวโร, พระสังเวียร สุสังวโร
สามเณรสุบิน ผุยผง, สามเณรศราวุฒิ ขอสุข
สามเณรประสิทธิ์ ทิมาใจ, สามเณรพรภิรมย์ เกษสุภะ
ผศ.สุชีพ พะหูชนม์, ผศ.สุภาศิริ พะหูชนม์
ดร.สุชาติ หงษา, รัตนาภรณ์ ชุณหรัศมิ์
มรกต มณีไพโรจน์, นพ.ประภาส อุครานันท์
สุกัญญา ชลอำนวย, สุธิดา จินดากิจนุกูล
วรรณา ภัทรนุรักษ์, อำไพ เถื่อนทองคำ
กนกวรรณ ยางนอก, วาสนา อินทร์สวัสดิ์
ละม่อม พรมโณภาส, สุจิตรา พูนพิพัฒน์
มณฑา วิริยางกูร, วนิดา สุริยากุลพานิช
อุษา จันผะกา, ดนยา คูหากนก, กรรณิการ์ อยู่ศรี
ปราณี ชัยผดุง, รัดเกล้า ลิ่วเฉลิมวงศ์
พรทิพา พรหมแสงใส, พรรณี โอษฐ์นภาพร
อรวรรณ ลักษณ์ธนากุล, ดวงดาว ใต้ธงชัย
ชูเดช อนุรักษ์, อนุสิทธิ์ กล่อนศรี,

ฝ่ายภาพประกอบ กองพุทธศิลป์, สมบัติ-น้องนุช ตั้งสถิตยางกูร
วุฒิชัย ตันเวทติยานนท์, ภูษิต พูดสงคราม
ศิริวรรณ อยู่พิพัฒน์, ปรีชา อุ่นรัศมีวงศ์
ทิพวรรณ เวชศิลป์, อาสาสมัครกองสื่อธรรมะ

ออกแบบปก ภัทรา ศรีวสุธา

ฝ่ายจัดรูปเล่ม ลือพงศ์ ลีลพนัง, ชาญชัย พรหมตา, วัลลภ นิลถนอม
ชัยชนะ กิตติโสภาพันธุ์, จีรนันท์ วีรชัยพิเชษฐ์กุล
ภัทรา ศรีวสุธา, นาถนดา นิโรจน์, พีระ แสงงาม

ลิขสิทธิ์ มูลนิธิธรรมกาย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด